

“ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΚΑΙ ΤΑ ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΤΑΞΗΣ” (1988, 1989)

Αλμπέρτο Φλωρεντίν, Ντίνος Αγιομαμμίτης

Σημειώσεις για την ηλεκτρονική δημοσίευση του βιβλίου, Μάης του 2017

Το βιβλίο κυκλοφόρησε το Φλεβάρη του 1988 από την αριστερή ελληνοκυπριακή πολιτική ομάδα “Εργατική Δημοκρατία”. Συγγραφείς του, που τότε προτιμήσαμε να μείνουμε ανώνυμοι, είναι ο Αλμπέρτο Φλωρεντίν που υπογράφει αυτό το κείμενο, και ο Ντίνος Αγιομαμμίτης.

Το Μάρτη του 1989 η ελληνική “Οργάνωση Σοσιαλιστική Επανάσταση” κυκλοφόρησε τη 2η έκδοση του βιβλίου, που αποτελούνταν από το φωτογραφημένο κείμενο της πρώτης με την προσθήκη ενός καλού εξώφυλλου και μιας δικής τους εισαγωγής. Μετά από αυτό το σημείωμα, ακολουθούν το εξώφυλλο και οι πρόσθετες σελίδες της 2ης έκδοσης του 1989, και στη συνέχεια το εξώφυλλο της πρώτης έκδοσης, και το κείμενο του βιβλίου.

Πως βλέπω το βιβλίο μετά από 30 χρόνια; Κατά τη δική μου γνώμη και όχι απαραίτητα και του Ντίνου Αγιομαμμίτη:

Ο βαρύγδουπος τίτλος και το ύφος του κειμένου έχει φυσικά να κάνει με το ότι είμασταν 30 χρόνια νεώτεροι και τόσα καταλαβαίναμε. Αλλά έπαιξε επίσης ρόλο το ότι το 1986, όταν αρχίσαμε να το γράφουμε, κανένας δεν ήξερε ότι σε λιγότερο από μισή δεκαετία θα συνέβαιναν κοσμοϊστορικές αλλαγές, η διάλυση της Σοβιετικής Ένωσης, η κατάρρευση του “Υπαρκτού Σοσιαλισμού” και του κύρους του μέσα στην παγκόσμια Αριστερά.

Τότε λοιπόν που το γράφαμε το βιβλίο, οι προτεραιότητες για μεγάλες μάζες αριστερών στην Κυπριακή Δημοκρατία όπως και σε ολόκληρο τον κόσμο ήταν πολύ διαφορετικές από ότι σήμερα. Η πάλη εναντίον της δεξιάς, του κεφαλαίου και του ιμπεριαλισμού, για το σοσιαλισμό, δίνονταν στη τρομερή σκιά της ψυχροπολεμικής σύγκρουσης των δύο “κοινωνικών συστημάτων”, του Καπιταλισμού της Δύσης και του Υπαρκτού Σοσιαλισμού. Μια σύγκρουση που σήμαινε μακροχρόνιους διωγμούς για τους αριστερούς σε πολλές χώρες, βαρειά - τουλάχιστον - πολιτική ατμόσφαιρα στις χώρες του Υπαρκτού Σοσιαλισμού, και η απειλή του πυρηνικού αρμαγεδδώνα για την ύπαρξη του ανθρώπινου πολιτισμού, ακόμα και της ίδιας της ανθρωπότητας. Αυτά αντανακλώνταν όχι μόνο στο περιεχόμενο αλλά και στη μορφή, στο “ύφος” των αριστερών κειμένων της περιόδου, ιδιαίτερα σε χώρες με έντονους πρόσφατους διωγμούς των αριστερών, όπως η Κύπρος, η Ελλάδα και η Τουρκία.

Το βιβλίο επικεντρώνεται στην ελληνοκυπριακή άρχουσα καπιταλιστική τάξη, και καταγγέλλει την επιθετική πολιτική της, όπως φαίνεται και απο τα Περιεχόμενα: στην σελίδα 23 «Ο ΜΥΘΟΣ ΤΟΥ ΑΘΩΟΥ ΘΥΜΑΤΟΣ», στην επόμενη «Ο ΜΥΘΟΣ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ ΣΥΝΥΠΑΡΞΗΣ» των ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων. Στην σελίδα 27 «ΟΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΙΕΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΩΝ ΑΣΤΩΝ» για την «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ» των τ/κ, την «ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΒΕΤΙΚΟΤΗΤΑ» και την «ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑ» πάλι των ελληνοκύπριων αστών.

Στις σελίδες 129-140 με τίτλο: “Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΠΙΕΣΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ” - “ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ ΜΪΟΝΟΙ” υπάρχουν στοιχεία που μπορούν να φανούν και σήμερα χρήσιμα για την αντιμετώπιση του απορριπτικού ισχυρισμού ότι το Κυπριακό είναι μόνο “ζήτημα εισβολής και κατοχής”. Το περιεχόμενο των πρώτων 140 σελίδων γενικά, που επικεντρώνεται στο ρόλο της ελληνοκυπριακής αστικής τάξης, είναι ο πιο σημαντικός λόγος που με έσπρωξε να σκανάρω το βιβλίο για να το ανεβάσω στο διαδίκτυο, παρόλες τις αδυναμίες του.

Όμως υπάρχει και έντονη κριτική στο ΑΚΕΛ, λιγότερο συντροφική, πιο εχθρική απ' όσο σήμερα με τη στερνή μου γνώση, θα ήθελα να ήταν αυτή.

Τα πράγματα ωστόσο έχουν από τότε αλλάξει ριζικά. Τότε το ΑΚΕΛ συνδύαζε έναν πατριωτικό αντιιμπεριαλισμό με έναν διεθνισμό που έμοιαζε, τουλάχιστον σε μας, να καθορίζεται από την υποστήριξη των γεωπολιτικών συμφερόντων της Σοβιετικής Ένωσης και του Ανατολικού Μπλοκ.

Αυτού του είδους ο διεθνισμός που ταυτιζόταν με την υποστήριξη των γεωπολιτικών συμφερόντων του Υπαρκτού Σοσιαλισμού, δεν ήταν καθόλου μια ιδιομορφία του ΑΚΕΛ. Η ΕΣΣΔ (ή η Λαϊκή Κίνα για άλλους) και το Ανατολικό Μπλοκ θεωρούνταν από την μεγάλη πλειοψηφία των αριστερών σε όλο τον καπιταλιστικό κόσμο ο πρωταγωνιστής στον αγώνα για την μελλοντική παγκόσμια επικράτηση του σοσιαλισμού. Έτσι η υποστήριξη τους έμοιαζε να είναι το πιο σημαντικό καθήκον της αριστεράς στον Δυτικό κόσμο.

Μπορεί να μη συμφωνούσα τότε, και συνεχίζω να μη συμφωνώ, με αυτά. Όμως νομίζω ότι η πιο βλαβερή αφέλεια από την οποία θα μπορούσε να υποφέρει ένας αριστερός θα ήταν να θεωρεί ότι τα πράγματα είναι απλά και καθαρά, και ότι το ΑΚΕΛ όπως και το ιστορικό κίνημα που εκπροσωπεί μπορεί εύκολα να χαρακτηριστεί ένοχο υποστήριξης μιας, όπως αποδείχθηκε γύρω στο 1990, καταπιεστικής πολιτικά γραφειοκρατίας που ατίμασε το όνομα του σοσιαλισμού.

Αντίθετα, η ευθύνη νομίζω πέφτει στην ιμπεριαλιστική αστική τάξη, η οποία κατάφερε να τιμωρήσει με φριχτά και μακροχρόνια βασανιστήρια από την γέννηση της την Σοβιετική εξουσία, όπως και τους υποστηρικτές της σε όλο το κόσμο. Τα γεγονότα του 1990 ήταν η επισφράγιση μιας (όχι της) νίκης του δυτικού καπιταλισμού στον παγκόσμιο ταξικό πόλεμο.

Ωστόσο αυτή η κατανοητή, δικαιολογημένη, ίσως αναπόφευκτη από ένα σημείο και μετά, και παρόλα αυτά λανθασμένη, συνέχιση της υποστήριξης του Υπαρκτού Σοσιαλισμού, ίσως και επίσης η διάβρωση του ΑΚΕΛ από την κατάντια στην οποία τα ιμπεριαλιστικά βασανιστήρια είχαν φέρει τον Υπαρκτό στο όνομα μόνο πια Σοσιαλισμό είχε παρενέργειες. Το ΑΚΕΛ δεν εναντιώνονταν όσο εμείς θεωρούσαμε ότι θα έπρεπε, στον αντιδραστικό επιθετικό εθνικισμό της ελληνοκυπριακής αστικής τάξης. Ο λόγος; επειδή ανήκε στους "αδέσμευτους" και επειδή ένοιωθε τότε ότι εξυπηρετούσε τα συμφέροντα της φλερτάροντας και με το Ανατολικό Μπλοκ.

Τι επιδίωκε το βιβλίο; Όπως υπονοεί και ο τίτλος του, να πείσουμε ότι οι ελληνοκύπριοι εργαζόμενοι (σήμερα θα έγραφα κάθε πληροφόρημένος δημοκράτης ελληνοκύπριος) έχουμε ένα ιδιαίτερο διεθνιστικό (σήμερα θα έγραφα απλά δημοκρατικό) καθήκον. Αυτό είναι η αποκάλυψη και καταγγελία της "διαχρονικά επιθετικής πολιτικής", όπως την χαρακτηρίζαμε, του ελληνοκυπριακού μεγάλου κεφαλαίου και των πολιτικών του εκπροσώπων. Και ακόμα ότι όχι μόνο μπορούμε, όχι μόνο είναι αρκετό, αλλά και πρέπει να αφήσουμε στους τουρκοκύπριους και Τούρκους δημοκράτες την καταγγελία των ισοδύναμων αμαρτιών του τουρκοκυπριακού και τουρκικού αστικού εθνικισμού. Αυτός βλέπαμε ότι είναι ο δρόμος που οδηγεί στο πιο σημαντικό για τους εργαζόμενους και την ειρήνη αποτέλεσμα, τη συμφιλίωση και ενότητα, την "επαναπροσέγγιση" όπως την ονομάζει η αριστερά, των εργαζομένων των δυο κοινοτήτων.

Σήμερα πια αυτή η στάση είναι κατανοητή, κοινός τόπος θα έλεγα, και καθοδηγεί την πρακτική όχι μόνο του συντριπτικά Ακελικού αριστερού κινήματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, που έχει την πιο συνεπή, ειλικρινή και ενεργή δράση στην επαναπροσέγγιση των δύο κοινοτήτων, αλλά ακόμα και αρκετών δεξιών οπαδών της ειρήνης και επαναπροσέγγισης.

Όταν όμως γράφονταν το βιβλίο τα πράγματα ήταν πολύ διαφορετικά. Εκτός από την "Εργατική Δημοκρατία" θυμάμαι ότι παρόμοιες αντιλήψεις εκφράζαν μόνο μια επίσης μικρή Λεμεσιανή ομάδα

που έκδιδε το έντυπο "Το Τρένο", και κάποιες προσωπικότητες μέσα στο ΑΚΕΛ, με σημαντικότερο τον Γενικό Γραμματέα της ΠΕΟ Ανδρέα Ζιαρτίδη.

Πόσο ζόρι τραβούσαμε στις συζητήσεις με όλους αυτούς που μας ρωτούσαν, νοιώθοντας κιόλας να τους πνίγει το δίκιο, «Γιατί, ΓΙΑΤΙ δεν αναφέρετε και τα ΤΟΣΑ ΦΟΒΕΡΑ που έκαναν οι ΤΟΥΡΚΟΙ;»; Πολύ ζόρι! Τόσο που αναγκαστήκαμε να χρησιμοποιήσουμε στο βιβλίο την διατυπωμένη με προσβλητική απλότητα ή ίσως υπομονή, απάντηση από έναν φανερά εκνευρισμένο από παρόμοια ερωτήματα Λένιν:

«Για να φτάσουμε τον στόχο α, πρέπει

(γ)->(α)<-(β),

να ταξιδέψουμε στα αριστερά από το σημείο (β) και στα δεξιά από το σημείο (γ)... δηλαδή κάποιιοι θα προσεγγίσουν με ένα τρόπο και άλλοι με άλλο τρόπο τον ίδιο στόχο (την συνένωση των εθνών) από διαφορετικές αφετηρίες» (<https://www.marxists.org/archive/lenin/works/1916/sep/00.htm>)

Σήμερα όμως εκτός απο τους αριστερούς, τα καταλαβαίνουν αυτά και πολλοί δεξιοί αντιεθνικιστές και επαναπροσεγγιστές, μια σημαντική ομάδα διανοούμενων μελών ή στον περίγυρο του ΔΗΣΥ.

Η διαφορά της προσέγγισης του βιβλίου με τη δική τους είναι ότι το βιβλίο αναφέρεται στις ευθύνες και την επιθετικότητα των "ελληνοκύπριων αστών". Αυτούς κατηγορεί ότι δημιούργησαν και συντηρούν τον παραδεκτό πια από τους επαναπροσεγγιστές "μύθο του αθώου θύματος" για την ελληνοκυπριακή πλευρά. Αντίθετα το σημερινό δεξιό φιλελεύθερο επαναπροσεγγιστικό ρεύμα επιρρίπτει ευθύνες σε συγκεκριμένες ελληνοκυπριακές πολιτικές προσωπικότητες ή οργανώσεις ή πολιτικά κόμματα ή σε κάποια ταξικά ουδέτερη εθνικιστική ελίτ ή ακόμα και στο σύνολο της ελληνοκυπριακής κοινότητας. Η ευθύνη όμως ανήκει και καταλήγει στην άρχουσα τάξη, την κεφαλαιοκρατική τάξη. Και αυτό έχει την σημασία του.

Τέλος η εποχή και το ακροατήριο στο οποίο θεωρούσαμε ότι έπρεπε να απευθυνθούμε, οι ελληνοκύπριοι αριστεροί, στη συντριπτική τους πλειοψηφία ακελικοί οπαδοί του Μαρξ και του Λένιν, επέτρεπε, απαιτούσε κιόλας να στηριχθούμε στα γραπτά του Λένιν και του Μαρξ.

Σήμερα τα πράγματα έχουν αλλάξει, και όπως γενικά οι αριστεροί δεν γεμίζω πια τα γραπτά μου με αποσπάσματα από τον Λένιν και τον Μαρξ. Όμως εξακολουθώ να θεωρώ ότι τα έργα τους προσφέρουν τα πιο γερά θεμέλια για μια συνεπή όχι μόνο διεθνιστική αλλά ακόμα και απλά αντιεθνικιστική δημοκρατική πολιτική, όπως και για την κατανόηση των προβλημάτων που έχουν οξυνθεί στο σημείο να απειλούν τον παγκόσμιο πολιτισμό.

Αλμπέρτο Φλωρεντίν

Λευκωσία, Μάης 2017

ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ και τα διεθνιστικά καθήκοντα των ελληνοκύπριων επαναστατών

2η έκδοση

ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ
και τα διεθνιστικά καθήκοντα των
Ελληνοκυπρίων επαναστατών
2η Έκδοση
Εκδόσεις «Εργατική Δημοκρατία»
ΑΘΗΝΑ-ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Φωτογράφιση: Γραφικές Τέχνες,
Εμ. Μπενάκη 37 και Σόλωνος
τηλ. 3610688
Εκτύπωση: Φερέτος-Γοργογιάννης
Δερβενίων 30
τηλ. 3610665
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: Μενάνδρου 50
104 31 ΑΘΗΝΑ
Τηλ. 5241001

*Η φωτογραφία του εξώφυλλου είναι από τις συγκρούσεις Ελληνοκυπρίων
-Τουρκοκυπρίων στην Λεμεσό το 1963.*

**ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ
ΚΑΙ ΤΑ
ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΑ
ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ
ΤΩΝ
ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΩΝ
ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΩΝ**

**2η έκδοση
εκδόσεις «Εργατική Δημοκρατία»**

Μάης 1989

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΣΤΗ Β' ΕΚΔΟΣΗ

Το βιβλίο αυτό, "Το Κυπριακό και τα διεθνιστικά καθήκοντα των Ελληνοκυπρίων Επαναστατών", κυκλοφόρησε σε πρώτη έκδοση το Φλεβάρη του 1988 στη Λευκωσία από την εκδοτική ομάδα Εργατική Δημοκρατία, της οποίας είναι συλλογική δουλειά όχι μόνο σαν έκδοση αλλά και σαν συγγραφή.

Η δεύτερη έκδοση, περίπου ένα χρόνο αργότερα στην Αθήνα, ελπίζουμε ότι θα συμβάλλει σε δυο μέτωπα:

Πρώτο, σαν επιβεβαίωση και ενίσχυση των διεθνιστικών απόψεων μέσα στη νότια Κύπρο, στο σκληρό αγώνα που δίνουν για να ριζώσουν μέσα στο πιο δύσκολο έδαφος, στο πιο "θερμό σημείο" του ελληνοτουρκικού ανταγωνισμού, αντιμετωπίζοντας κάθε λογής προβοκάτσιες και συκοφαντίες.

Δεύτερο, σαν ένα χρήσιμο εργαλείο, ένα απαραίτητο όπλο στα χέρια της επαναστατικής αριστεράς στην Ελλάδα, εδώ στο "εθνικό κέντρο του ελληνισμού", όπου το Κυπριακό είναι μόνο μια πτυχή των ευρύτερων εθνικών εξορμήσεων, που φτάνουν ως τη Βόρεια Ηπειρο και τα Σκόπια.

* * *

Η ελληνική βιβλιογραφία για το Κυπριακό έχει να επιδείξει χιλιάδες σελίδες με λεπτομερειακές αναλύσεις για τη μυστική διπλωματία και τις συνομισίες γύρω από την τύχη της Κύπρου. Από το κλασικό "Ο Μακάριος και οι σύμμαχοί του" των Χατζηαργύρη -Λιναρδάτου -Ξύδη, μέχρι τις τετράτομες "Ευθύνες" του Πλουτή Σέρβα, περνώντας μέσα από το "Το Κυπριακό Πρόβλημα" του Γιάννου Κρανιδιώτη, ο αριστερός αναγνώστης μπορεί να περιπλανηθεί στα άδυτα του Φόρεϊν Οφίς, στα παρασκήνια των διεθνών διασκέψεων και των κυβερνητικών κρίσεων στο Λονδίνο, στην Αθήνα, τη Λευκωσία και καμιά φορά και στην Αγκυρα (αν και απ'ό,τι φαίνεται σ'αυτή τη βιβλιογραφία η ταξική πάλη σπάνια διαταράσσει τη "μεθοδικότητα της τουρκικής διπλωματίας"). Αυτό, όμως, που αποκλείεται να συναντήσει είναι οποιαδήποτε αμφισβήτηση της αντίληψης ότι η "φυσική" θέση των Τουρκοκυπρίων είναι να αποτελούν μια μειονότητα μέσα σε μια ελληνική Κύπρο. Τα στατιστικά στοιχεία μοιάζουν να αποτελούν ατράνταχτο επιχείρημα: αφού οι Τούρκοι είναι το 18% τι άλλο μπορούν να είναι;

Οι αντιδράσεις των ίδιων των Τουρκοκύπριων μπροστά σ' αυτή την προοπτική θεωρούνται κατά κανόνα ότι οφείλονται σε υποκίνηση ξένων συμφερόντων, σε τούρκικο, αγγλικό ή αμερικάνικο δάκτυλο. Κανένας συγγραφέας δεν μοιάζει να αναρωτήθηκε πόσο φυσική είναι η άρνηση κάθε εθνικής μειονότητας να αποδεχτεί παθητικά ένα καθεστώς διακρίσεων και καταπίεσής σε βάρος της. Πόσο "φυσιολογικός" ήταν ο εγκλεισμός των Τουρκοκύπριων σε "θύλακες", δηλαδή σε πολιορκημένα γκέτο, που καλύπτουν λιγότερο από το 5% του Κυπριακού εδάφους από το 1963 ως το 1974; Και πόσο "δίκαιη" θα ήταν η "ολοκλήρωση της λύσης του Κυπριακού" σε μια τέτοια κατεύθυνση;

Η δύναμη αυτού του βιβλίου βρίσκεται ακριβώς στο γεγονός ότι ξεσκεπάζει αλύπητα αυτή την υποκρισία των Ελληνοκυπρίων και Ελλήνων αστών και τοποθετεί το κυπριακό ζήτημα από τη σκοπιά της εργατικής τάξης κάτω από το φως της λενινιστικής άποψης για τα εθνικά ζητήματα. Της άποψης που υπενθυμίζει ότι οι γνήσιοι κομμουνιστές, αυτοί που θέλουν να κάνουν πράξη την προτροπή του Μαρξ "Προλετάριοι όλων των χωρών, ενωθείτε", έχουν χρέος να υποστηρίζουν τα εθνικά δικαιώματα των μειονοτήτων που καταπιέζονται από τη "δική τους" αστική τάξη.

Αυτή η υπενθύμιση έχει ιδιαίτερη αξία για το εργατικό κίνημα στην Ελλάδα που αντιμετωπίζει μια αστική τάξη με ιδιαίτερες επιδόσεις στον τομέα του βίαιου εξελληνισμού των μειονοτήτων. Πάνε 100 χρόνια από τότε που ο Χαρίλαος Τρικούπης διακήρυξε από το βήμα της Βουλής των Ελλήνων:

"Όταν έλθει ο μέγας πόλεμος, ως αφεύκτως θα συμβεί μετά τινά έτη, η Μακεδονία θα γίνει ελληνική ή βουλγαρική κατά τον νικήσαντα. Αν την λάβωσιν οι Βούλγαροι δεν αμφιβάλω ότι θα είναι ικανοί να εκσλαβίσωσιν τον πληθυσμό μέχρι των θεσσαλικών συνόρων. Αν ημείς την λάβωμεν, θα τους κάνωμεν όλους Έλληνας μέχρι της Ανατολικής Ρωμυλίας."
(Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, Τόμος ΙΔ', σελ. 18, Εκδοτική Αθηνών.)

Αυτή η κυνική δήλωση γνώρισε "λαμπρές" σελίδες πρακτικής εφαρμογής σε διάφορους χώρους και χρόνους, από "ένδοξους" υπουργούς Εσωτερικών του ελληνικού αστισμού από τον Μανιαδάκη ως τον Γεωρκάτση.

Αυτή η δήλωση αντηχεί ακόμα σήμερα όχι μόνο από τους νοσταλγούς του Σαμψών στην Κύπρο και τους οπαδούς του Σεβαστιανού και του Καντιώτη στην Ηπειρο και στη Φλώρινα, αλλά και από τα πιο επίσημα χείλη στην Αθήνα και τη Λευκωσία. Από τον Λυσαριδη που δεν παραλείπει να υπενθυμίζει την δράση του το 1963 μέχρι τον Σαρτζετάκη και του Παπαθεμελή που αγρυπνούν μήπως οι "Έλληνες μουσουλμάνοι" της Δυτικής Θράκης τολμήσουν να πουν ότι είναι Τούρκοι ή μήπως οι "Σλαβομακεδόνες" τολμήσουν να ισχυριστούν ότι έχουν δικιά τους γλώσσα.

Απέναντι σ' αυτή την ταξική πραγματικότητα πρέπει να μετρηθεί το μέγεθος της υποκρισίας (ή της αφέλειας) όσων βεβαιώνουν ή πιστεύουν ότι οι Τουρκοκύπριοι "θα απολαμβάνουν τα εγγυημένα δικαιώματα μιας μειονότητας" σε μια ενιαία Κύπρο κάτω από τον έλεγχο της ελληνοκυπριακής (και ελληνικής) αστικής τάξης.

* * *

Στον ένα και πλέον χρόνο που πέρασε από την πρώτη έκδοση του βιβλίου τα γεγονότα στην Κύπρο έδωσαν πολλές ευκαιρίες να μετρηθούν στην πράξη οι απόψεις των συντρόφων της Εργατικής Δημοκρατίας με τις απόψεις των αριστερών (και όχι τόσο αριστερών) εθνικιστών στη νότια Κύπρο που αναλύονται και επικρίνονται μέσα στο βιβλίο. Η χρονιά που πέρασε ήταν χρονιά του Νταβός, της προεδρίας Βασιλείου και του νέου γύρου συνομιλιών, αλλά και χρονιά του αντιρρησία συνειδησης Γιάννη Πάρπα, της "έκτακτης εισφοράς για την άμυνα" και της απέλασης του νεαρού έποικου Τζενγκί Σεϊτάν που τόλμησε να ερωτευθεί μια Ελληνοκύπρια, την Αλέξια Χρονιά.

Σε κάθε μια από αυτές τις περιπτώσεις, αυτό που αποδείχτηκε ήταν ότι οι διεθνιστικές απόψεις που αναπτύσσονται σ' αυτό το βιβλίο δεν είναι αφηρημένες ιδεολογικές διακηρύξεις αλλά συγκεκριμένος οδηγός για δράση: Για την δράση αυτών που δεν βλέπουν την επαναπροσέγγιση με τους Τουρκοκύπριους σαν κούφια υπόσχεση. Για την δράση αυτών που αρνούνται ένα νέο γύρο στρατιωτικών προετοιμασιών πίσω από τα μεγάλα λόγια για αποστρατιωτικοποίηση. Για τη δράση των αγωνιστών που θέλουν να δυναμώσουν το εργατικό κίνημα απαγκιστρώνοντας το από την επιρροή του σωβινισμού. Για τη δράση αυτών που θέλουν να χτίσουν μια διεθνιστική αριστερά στην Κύπρο και στην Ελλάδα.

Σ' αυτούς τους στόχους είναι αφιερωμένη και η νέα έκδοση του βιβλίου στην Αθήνα.

Αθήνα, Μάϊος 1989
Οργάνωση Σοσιαλιστική Επανάσταση

ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ

**και τα
διεθνιστικά καθήκοντα
των ελληνοκυπριών επαναστατών**

ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ

**και τα
διεθνιστικά καθήκοντα
των ελληνοκυπριών επαναστατών**

εργατική δημοκρατία

ΕΚΔΟΣΗ "ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ"
Τ.Κ. 7280 ΛΕΥΚΩΣΙΑ
ΦΕΒΡΑΡΙΟΣ 1988

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΚΔΟΤΙΚΟ	6
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	7

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΤΟ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΑΚΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΧΗΜΙΚΟ ΟΙ "ΑΘΩΟΙ" ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΟΙ	21
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΟΙ ΚΥΡΙΑΡΧΕΣ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ	22
Ο ΜΥΘΟΣ ΤΟΥ ΑΘΩΟΥ ΘΥΜΑΤΟΣ	23
Ο ΜΥΘΟΣ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ ΣΥΝΥΠΑΡΞΗΣ	24
ΟΙ ΞΕΝΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ "ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ" ΣΤΗΝ ΚΑΛΗ ΣΥΝΥΠΑΡΞΗ	24
ΤΟ "ΕΝΙΑΙΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΚΡΑΤΟΣ"	26
ΟΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΙΕΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΩΝ ΑΣΤΩΝ	27
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ	27
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑ	28
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑ	29
ΟΙ ΑΝΤΙΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ	30
Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΩΝ "ΛΑΘΩΝ"	30
Η ΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΑΚΕΛ	31
ΤΑΞΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	34
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΟΙ ΕΥΘΥΝΕΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΩΝ ΑΣΤΩΝ	36
Η ΠΑΛΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΑΚΗ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ	36
Η ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΟΙ	37
η ενωση ηταν παλιο αιτημα	40
ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΤΗΣ ΖΥΡΙΧΗΣ	41
η Ενωση και το "κρατος της Ζυριχης"	41
1959-63 - ο πολιτικός ανταγωνισμός	43
δημοί, αναλογία 70%/30% και φορολογίες	44
Ο ΔΕΚΕΜΒΡΗΣ ΤΟΥ '63 ΚΑΙ Η ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΟΥ: ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΓΙΑ ΒΙΑΙΗ ΕΠΙΒΟΛΗ ΤΗΣ "ΑΔΕΣΜΕΥΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ"	47
τα 13 σημεία	47
και οι "προσθευτικοί" και αριστεροί τι εκαναν;	52
Η "ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ" ΑΠΟΜΟΝΩΣΗ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΩΝ	58
1964-67: Η ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΠΟΛΙΟΡΚΙΑ ΤΩΝ ΘΥΛΑΚΩΝ	62
ΠΩΣ ΟΙ ΣΦΑΓΕΣ ΕΓΙΝΑΝ ΠΡΟΒΟΚΑΤΣΙΑ - ΚΟΦΙΝΟΥ	64
Ιστορικό πριν την συγκρούση	66
η συγκρούση	66
ποιος διατάζει - ποιος καθοδηγούσε	67
μια άλλη ερμηνεία	70
1964-68 - ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΑΚΗ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΑΛΑΖΟΝΕΙΑ	72
1968-74 Η ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΟΥ ΕΦΙΚΤΟΥ	74
Η ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΟΥ 1974	78
Το "προδοτικό" πραξικόπημα	78
Το '74 και οι Τουρκοκυπριοί	81
Η "βιαία ανταλλαγή" πληθυσμών	83
ποσοί ηταν ολοι;	89
η υποκρίσια των κομμάτων	89
ο χαρακτήρας των κινητοποιήσεων της περιόδου 74-'75	97
τα συμφέροντα των εργαζομένων	100
ΜΕΤΑ ΤΟ 1974 - Η ΔΙΕΘΝΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΤΗΣ ΖΥΡΙΧΗΣ	103
Η Κυπριακή Δημοκρατία	103
Οικονομικός αποκλεισμός	110

ΑΝΑΚΥΡΨΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΑΣ	
ΚΥΠΡΟΥ - "ΑΜΥΝΑ"	113
1985: Η "ΕΝΔΟΤΙΚΗ" ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑ	117

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ	121
ΣΤΗΝ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ	124
ΑΓΓΛΟΚΡΑΤΙΑ	127
Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΠΙΕΣΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ	129
"ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ ΜΟΝΟΙ"	129
Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ	130
Η ΦΑΓΩΜΑΡΑ	134
ΜΕΤΑ ΤΟ '63	140

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ	143
-----------------------	-----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Η ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ	144
Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΕΙΝΑΙ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ.	146
ΟΙ ΚΥΡΙΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ	146
Ο ΛΕΝΙΝ ΓΙΑ ΤΟ "ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΗΣ ΤΩΝ	
ΕΘΝΩΝ" ΚΑΙ ΤΑ "ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ" ΤΩΝ	
ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΩΝ	151
ΣΥΜΒΙΒΑΖΕΤΑΙ Ο ΠΑΤΡΙΩΤΙΣΜΟΣ ΜΕ ΤΟΝ ΔΙΕΘΝΙΣΜΟ;	151
ΔΥΟ ΔΙΑΣΤΡΕΒΛΩΣΕΙΣ	154
Δικαιωμα στην αυτοδιαθεση	155
Διαφορετικά συγκεκριμενα καθηκοντα	157
ΔΙΕΘΝΗΣ ΤΑΞΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ	159
ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΠΑΙΔΑΓΩΓΗΣΗ	160
ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ ΠΟΛΩΝΙΑΣ	161
ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΕΣ Ή ΠΑΤΡΙΩΤΕΣ;	163

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΤΟ "ΚΥΠΡΙΑΚΟ" ΚΑΙ Ο ΔΙΕΘΝΙΣΜΟΣ	164
ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΘΝΙΚΟΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ;	164
ΚΑΙ Ο "ΑΝΤΙΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΑΝΤΙΑΠΟΙΚΙΑΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ";	166
ΤΑ ΚΥΡΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΙΑΣ ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	169
ΟΥΔΕΤΕΡΟΤΗΤΑ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΑΣΤΙΚΕΣ	
ΛΥΣΕΙΣ	169
ΟΙ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΟΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ	
ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΗΣ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΩΝ	171

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ	177
---------------------	-----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΑΣΤΙΚΟΣ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ	178
"ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ"	178
ΤΑ ΤΕΤΕΛΕΣΜΕΝΑ ΤΗΣ ΕΙΣΒΟΛΗΣ	179
ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ - ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ	181
ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ ΚΑΙ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑ	183

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΑΡΙΣΤΕΡΟΣ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ	184
Η ΔΙΑΣΤΡΕΒΛΩΣΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΜΟΥ	184
ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΡΙΣΤΕΡΟ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟ ΣΤΟΝ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟ ΤΗΣ	
ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ	189
Η ΤΟΥΡΚΙΑ ΕΙΝΑΙ ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΤΙΚΗ ΧΩΡΑ	189
Ο ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΟΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	194
ΚΑΙ Η ΕΛΛΑΔΑ ΕΙΝΑΙ ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΤΙΚΗ ΧΩΡΑ!	194
ΤΟ ΠΙΟ ΚΑΘΑΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΟ: Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΕΜΙΚΗ	
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	196
ΚΑΙ Η "ΜΙΚΡΗ ΜΑΣ ΚΥΠΡΟΣ";	200
Η ΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	203
υφαλοκρηπιδα	205

η κρίση του μάρτη	206
Ξανα ο αριστερός εθνικισμός	211
ΤΟ ΑΡΙΣΤΕΡΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΩΤΙΣΜΟΥ	221
ΤΑ "ΛΑΘΗ"	222
ΠΑΣΙΦΙΣΜΟΣ	229
συνομιλίες	230
εξω ολοί οι στρατοί	232
"ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΩΝ"	233
Ο "ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ" ΚΑΙ ΟΙ ΚΟΙΝΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	237
ταξική ή γεωγραφική ενότητα;	240
οι "κοινοί αγώνες"	241
"ΣΕΒΑΣΜΟΣ" ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΗ ΣΤΟΝ ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟ;	245
Η ΛΑΙΚΗ ΠΟΛΙΤΟΦΥΛΑΚΗ	250
"ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΘΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΝΤΕΝΚΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΧΟΥΝΤΑΣ"	256
ΤΟ "ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΩΝ ΜΑΖΩΝ" ΚΑΙ Ο ΑΦΗΡΗΜΕΝΟΣ ΔΙΕΘΝΙΣΜΟΣ	260
Η "ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΛΥΣΗ"	264
το κυπριακό "δεν μπορεί να λυθεί" στον καπιταλισμό	265
Πρακτική λύση ή ουδετερότητα;	266

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ	271
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΣΗΜΕΡΙΝΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ	272
ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ, ΟΧΙ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ "ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΛΥΣΗΣ"	272
Η ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ Ε/Κ ΑΣΤΩΝ	273
ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΣΤΗΝ ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑ	274
ΚΑΘΑΡΗ ΑΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΑΣ	276
ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΗ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΩΝ ΣΗΜΕΡΑ	276
ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΘΥΜΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΕΠΙΘΥΜΗΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΟΥΣ ΑΣΤΟΥΣ ΛΥΣΕΩΝ	276
ΕΠΟΙΚΟΙ	277
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ	280
ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΩΤΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΤΑΞΗ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΟΥ '74 ΕΝΑ ΠΡΩΤΟ ΧΤΥΠΗΜΑ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΑΚΟ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟ	280
Η "ΣΚΛΗΡΗ ΤΑΞΙΚΗ ΠΑΛΗ"	282
Η ΜΟΝΑΞΙΑ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΙΣΤΩΝ	283
ΤΟ ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΟ ΕΝΕΤΙΚΤΟ	284
ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΛΟΓΗΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΔΙΑΦΟΡΙΑ ΣΤΟΝ ΣΥΝΕΙΔΗΤΟ ΔΙΕΘΝΙΣΜΟ	288
ΣΥΝΕΙΔΗΤΟ ΔΙΕΘΝΙΣΜΟ	290
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	293
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ	294
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	297
ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΕΤΑΧΕΙΡΗΣΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΔΥΤΙΚΗ ΘΡΑΚΗ	297
Η ΑΠΕΡΓΙΑ ΣΤΗ ΚΟΚΑ-ΚΟΛΑ	302
ΠΡΟΚΥΡΗΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΤΟ '87	308

ΕΚΛΟΤΙΚΟ

Το κείμενο αυτό γραφτηκε απο άτομα που απο το 1977 μεχρι το 1978 συμμετειχαμε στην εκδοση του "Μαρξιστικου Δελτιου Συζητησης" στην ν. Κυπρο. Οταν σταματησε η εκδοση του, συνεχισαμε σαν μελη της ομαδας που εκδιδε μεχρι το 1980 την εφημεριδα "Εργατικη Δημοκρατια". Τα τελευταια χρονια κρατωντας σαν εκδοτικη ομαδα τον τιτλο της "Εργατικης Δημοκρατιας" εχουμε εκδοσει δυο παμφληττες, μια για την απεργια στην Ενδυση και μια για τις προεδρικες εκλογες του 1988, καθως και δυο μεταφρασεις απο τα αγγλικα εκδοσεων του αγγλικου επαναστατικου κομματος SWP, τις "Πως δουλευει ο Μαρξισμος" και "Βασικες ιδεες της Μαρξιστικης Οικονομιας". Εχουμε επισης γραφει αρθρα για την ν. Κυπρο στο περιοδικο και στην εφημεριδα της ελληνικης οργανωσης Ο.Σ.Ε. (Οργανωση Σοσιαλιστικη Επανάσταση).

Πολιτικα ανηκουμε σε μια διεθνη παραδοση (οχι μια διεθνη οργανωση) που εκφραζεται απο οργανωσεις οι οποιες κινουνται σε ενα παρομοιο πολιτικο χωρο. Θελουμε μια επαναστατικη πολιτικη που να συνδιαζει την διεθνιστικη επαναστατικη παραδοση του μπολσεβικικου κομματος και των αλλων κομμουνιστικων κομματος των αρχων του αιωνα μας με την αναλυση και κατανοηση του σημερινου καπιταλισμου και της σημερινης εργατικης ταξης. Μια παραδοση που αναμεσα στα αλλα χαρακτηριστικα της προβαλει την προτεραιοτητα της εργατικης ταξης σαν το υποκειμενο της επαναστασης, οτι δηλαδη η εργατικη ταξη ειναι αυτη που θα κανει την σοσιαλιστικη επανασταση, οχι αυτη για χαρη της οποιας θα γινει η επανασταση.

Στις αναφορες μας σε κειμενα αλλων τα τονισμενα και τα μεσα σε [αγκυλες] ειναι δικα μας, ενω τα υπογραμμισμενα ειναι του πρωτοτυπου. Οι αριθμοι μεσα σε παρενθεσεις, οπως (1), αναferονται σε σημειωσεις που βρισκονται πριν τα παραρτηματα στο τελος του κειμενου.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο στοχος αυτου του κειμενου οπως φαινεται και απο τον τιτλο του είναι να συμβαλλει στην αναπτυξη μιας διεθνιστικης πολιτικης μεσα στους ελληνοκυπριους (και σε μικροτερο βαθμο και στους ελληνες) επαναστατες και εργαζομενους. Να βοηθησει να ξεκαθαριστουν τα ιδιαιτερα και αμεσα καθηκοντα τους που καθοριζονται απο την ιστορικη περιοδο και την θεση τους σαν ελληνοκυπριοι.

Στο Κυπριακο προβλημα η κυριαρχη πολιτικη στους ελληνοκυπριους αριστερους είναι ο αριστερος πατριωτισμος, αυτο που καθιερωθηκε στην παραδοση του επαναστατικου εργατικου κινήματος να ονομαζεται σοσιαλπατριωτισμος ή σοσιαλεθνικισμος, η συνθηχεια δηλαδη να μιλουν σαν σοσιαλιστες αλλα στην πραξη να βλεπουν την πολιτικη απο την σκοπια των συμφεροντων του εθνους στο οποιο ανηκουν. Αυτοι που εκφραζουν την κυριαρχη αριστερη πολιτικη στη νοτια Κυπρο είναι πρωτα και κυρια το ΑΚΕΛ και μετα η ΕΔΕΚ και η οργανωση "Αριστερη Πτερυγα της ΕΔΕΚ". Μεσα σ' αυτο το φασμα η ΕΔΕΚ αντιπροσωπευει την δεξιότερη μορφη του αριστερου πατριωτισμου, σε βαθμο που είναι δυσκολο ακομα και να χαρακτηριστεί αριστερη, το ΑΚΕΛ είναι η κυριαρχη και πιο χαρακτηριστικη μορφη του, ενω η "Αριστερη Πτερυγα της ΕΔΕΚ" είναι η πιο αριστερη δυνατη μορφη του.

Οι διαφωνιες αναμεσα στους αριστερους πατριωτες οσο και αν φαινονται μεγαλες είναι "εσωτερικες", είναι αντιθεσεις αναμεσα σε πολιτικες που ανηκουν στο ιδιο στρατοπεδο και χαρακτηριζονται απο την κοινή αποδοχη της "αναγκης απελευθέρωσης της Κυπρου".

Η επισημη πολιτικη της "παραδοσιακης" αριστερας, του ΑΚΕΛ, χαρακτηριζει το Κυπριακο σαν προβλημα εισβολης, "κατοχης" και διχοτομησης της Κυπρου και το θεωρει σαν δημιουργημα κυρια του αμερικανονατοικου ιμπεριαλισμου. Χαρακτηριζει ενα τμημα των ελληνοκυπριων αστων "προδοτες" και "οργανα" των ιμπεριαλιστων, αλλα ενα αλλο τμημα πατριωτικο και "προοδευτικο". Σαν αποτελεσμα, το ΑΚΕΛ θεωρει οτι μπορεί και πρεπει πρωτα να συμμαχησει η ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη με τους ελληνοκυπριους πατριωτες αστους για να λυθει το Κυπριακο (δηλαδη να διωχθει ο τουρκικος στρατος και να "Ξαναενωθει η Κυπρος") και μετα να γινει αγωνας εναντιον ολων των αστων για τον σοσιαλισμο.

Η κυριότερη κριτικη απο τα αριστερα αυτης της θεσης γινεται απο την "Αριστερη Πτερυγα της ΕΔΕΚ" και αρχικα στηριζονταν σε μια πολιτικη που χαρακτηριζε και αυτη ενα μερος των ελληνοκυπριων αστων σαν "οργανα" του ιμπεριαλισμου, αλλα θεωρουσε ολους τους υπολοιπους σαν "ανικανους" να του αντισταθουν και "να λυσουν το Εθνικο". Η "λυση" πταν και για αυτους η "επανενωση της Κυπρου" και το διωξιμο του τουρκικου στρατου. Στο πιο αριστερο της σημειο αυτη η κριτικη καταληξε στην αντιφαση να συνδιαζει την "ανικανοτητα" των ελληνοκυπριων αστων να "αντισταθουν στον ιμπεριαλισμο" με τον ισχυρισμο οτι το Κυπριακο το δημιουργουν οι αντιθεσεις των ιδιων των ελληνοκυπριων και τουρκοκυπριων αστων και για αυτο δεν μπορεί να "λυθει" στον καπιταλισμο. Και παλια και τωρα αυτα στηριζαν το "αριστερο" επιχειρημα οτι η "λυση" του Κυπριακου δεν διαχωριζεται απο τον αγωνα για σοσιαλισμο, απο τον αγωνα εναντιον ολων των αστων.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ετσι οταν η παραδοσιακη αριστερα λειπει οτι η "απελευθερωση και η επανενωση" της Κυπρου μπορεί να γινει απο τους εργατες και τους πατριωτες αστους μαζι, η αριστερη της αντιπολιτευση απαντα οτι αυτα τα ιδια (η "απελευθερωση και η επανενωση") μπορούν να γινουν μονο απο τους εργατες, με τον σοσιαλισμο. Η διαφωνια δηλαδη ειναι για το πως και απο ποιους θα "λυθει το εθνικο θεμα", ποιος μπορεί να πετυχει την "εθνικη απελευθερωση" και ποτέ στο αν υπαρχουν πραγματι αλυτα εθνικα προβληματα για τους ελληνοκυπριους.

Στο θεωρητικο επιπεδο, απο την "Αριστερη Πτερυγα της ΕΔΕΚ" και αλλους περιθωριακους αριστερους η διαφωνια αυτη εμφανιζεται σαν μια συγχρονη εκδοση μιας παλιας διαμαχης αναμεσα στην θεωρια της "Διαρκους Επαναστασης" του Τροτσκι και της "θεωριας των σταδιων" των σταλινικων κομμουνιστικων κομματος.

Με λιγα λογια, οι σταλινικοι εβλεπαν για τις καθυστερημενες, μισοφεουδαρχικες ή κυρια γεωργικες χωρες και τις εθνικα καταπιεσμενες αποικιες που χαρακτηριζονταν απο πολυ χαμηλη καπιταλιστικη αναπτυξη την αναγκη ενος "σταδιου" στο οποιο η εργατικη ταξη συμμαχουσε με την ντοπια αστικη ταξη για να πετυχει μια "αστικοδημοκρατικη" επανασταση, που θα στερεωνε μια συγχρονη δημοκρατικη-καπιταλιστικη κοινωνια μεσα στην οποια θα αναπτυσσονταν οι παραγωγικες δυναμεις και θα δυναμωνε αριθμητικα και πολιτικα η εργατικη ταξη. Μονο μετα απο αυτο θα μπορούσε να αρχισει ο αγωνας της εργατικης ταξης εναντια στην "δικια της" αστικη ταξη, για τον σοσιαλισμο.

Η θεωρια της "διαρκους επαναστασης" απαντουσε οτι σε αυτες τις χωρες οι αστικες ταξεις του 20ου αιωνα ουτε θελαν ουτε μπορούσαν να ηγηθουν των εθνικοαπελευθερωτικων ή αστικοδημοκρατικων κινήματων, και οτι μονο η εργατικη ταξη, οσο και αν αυτη ηταν αδυνατη, μπορούσε να ηγηθει σε αυτον τον αγωνα με συνεπεια, να παρει μαζι της τις αλλες καταπιεσμενες ταξεις οπως την αγροτια, και αφου επαιρνε η ιδια την εξουσια, μαζι με τις "αστικοδημοκρατικες" αλλαγες (οπως την λυση του αγροτικου προβληματος, το μοιρασμα δηλαδη της γης στους αγροτες, την εθνικη απελευθερωση, την δημοκρατια) μπορούσε να αρχισει να χτιζει και τον σοσιαλισμο. Τα συνθηματα της ηταν οτι οι αστοι ηταν ανικανοι να φερουν σε περας τον αγωνα για εθνικη απελευθερωση και δημοκρατια, ο οποιος δεν διαχωριζονταν απο τον αγωνα για τον σοσιαλισμο.

Και ειναι αυτα ακριβως τα συνθηματα που χρησιμοποιουνται για να γινει κριτικη στο ΑΚΕΛ απο τα αριστερα για τις συμμαχιες του με τους αστους για χαρη του "εθνικου προβληματος".

Και η "θεωρια των σταδιων" και η "θεωρια της διαρκους επαναστασης" αναφέρονται σε χωρες που εχουν αλυτα αστικοδημοκρατικα προβληματα (κοινοβουλιο, δημοκρατικες ελευθεριες, αγροτικο ζητημα) συνθηως συνδιασμενα με προβληματα εθνικης καταπιεσης, επειδη ειναι αποικιες. Ετσι ο ιδιος ο τροπος με τον οποιο εμφανιζεται θεωρητικα η διαμαχη δειχνει οτι οχι μονο το ΑΚΕΛ αλλα και οι υποστηρικτες της θεωριας της "διαρκους επαναστασης" στην σημερινη νοτια Κυπρο θεωρουν οτι υπαρχουν για τους ελληνοκυπριους αλυτα εθνικοαπελευθερωτικα προβληματα.

Και ειναι αυτη η συμφωνια, δηλαδη η κοινή παραδοχη ολων τους οτι χρειαζεται να "απελευθερωθει" η Κυπρος, οτι για την

ελληνοκυπριακή εργατική τάξη το Κυπριακό είναι πρόβλημα "εθνικοαπελευθερωτικό, αντιιμπεριαλιστικό, αντικατοχικό" που είναι πολύ πιο σημαντική από τις διαφορές τους. Αυτή η αντίληψη είναι τόσο κοινή σε όλο το φάσμα του αριστερού πατριωτισμού στην Νοτιο Κύπρο, τόσο βαθειά ριζωμένη, τόσο "αυταποδεικτική" και αναμφισβήτητη ώστε κανείς σε όλο τον χώρο του αριστερού πατριωτισμού δεν βλέπει καμία ανάγκη να την δικαιολογήσει. Αντίθετα η προβληματική η συζήτηση και οι διαφωνίες τους, ξεκινάνε μετά και πέρα από αυτά. Η εμμονή ιδέα που χαρακτηρίζει την πολιτική όλων είναι πως θα αποφευχθεί η διχοτομηση και πως θα φύγει ο τουρκικός στρατός, η επιτυχία δηλαδή των παραδοσιακών ελληνοκυπριακών εθνικών επιδιώξεων. Από την παραδοσιακή αριστερά μέχρι το πιο αριστερό της περιθωριο κυριαρχεί ο πατριωτισμός.

Ο αριστερός πατριωτισμός δεν είναι ωστόσο η μόνη επιλογή για τους ελληνοκυπριούς αριστερούς. Υπάρχει μια διεθνιστική επαναστατική παραδοχή για το πως βλέπουν και αντιμετωπίζουν οι επαναστάτες τα εθνικά προβλήματα, που οδηγεί σε μια τελείως διαφορετική στάση απέναντι στο Κυπριακό. Που δεν θεωρεί ότι το πρόβλημα της ελληνοκυπριακής εργατικής τάξης είναι η αποφυγή της διχοτομησης και το διωξιμο του τουρκικού στρατού ούτε αντιμετωπίζει το δίλημμα αν οι αστοί είναι ή όχι όλοι τους "προδοτές", όργανα του ιμπεριαλισμού και "ανίκανοι" να λύσουν το "εθνικό" πρόβλημα.

Είναι η παραδοχή του επαναστατικού-διεθνιστικού εργατικού κινήματος που διαμορφώθηκε μέσα στην κρίση και την διασπαση που προκάλεσε στο διεθνές εργατικό κίνημα η περίοδος πριν και κατά τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο. Είναι μια παραδοχή τελείως "αγνωστή" στην Κύπρο, αν και δεν είναι καθόλου καινούργια πολιτική, αν και τα κείμενα του Λενιν, του σημαντικότερου εκφραστή της, είναι σήμερα προσίτα σε όλους, και έχουν τόσο κύρος σε όλους αυτούς που σήμερα δεν γνωρίζουν και δεν υπολογίζουν αυτή την παραδοχή.

Ο εργατικός διεθνισμός εσβυσε σαν μαζική παραδοχή με το χάσιμο της ρωσικής επανάστασης, την καταστροφή της σοβιετικής εργατικής εξουσίας στην Ρωσία, και την επικράτηση του Σταλινισμού στο διεθνές κομμουνιστικό κίνημα και άρχισε να ξαναεμφανίζεται μαζί με την επανεμφάνιση της επαναστατικής αριστεράς αργά και οδυνηρά μετά τον Γαλλικό Μαι του '68.

Από αυτή τη παραδοχή και την ανάπτυξη της μαρξιστικής θεωρίας από τον Λενιν και το επαναστατικό-διεθνιστικό σοσιαλιστικό κίνημα των αρχών του 20ου αιώνα, το κίνημα εκείνο που γεννήσε την Ρωσική σοσιαλιστική επανάσταση του 1917 και μια σειρά άλλες εργατικές εξεγέρσεις και επαναστάσεις στην Ευρώπη, παίρνουμε εκτός από την πίστη στις δυνατότητες της εργατικής τάξης, και τα θεωρητικά εργαλεία για να μπορέσουμε να αναπτύξουμε μια διεθνιστική πολιτική για την ελληνοκυπριακή και ελληνική εργατική τάξη. Για αυτό αφιερώνουμε ένα μεγάλο μέρος του κειμένου σε αυτή την παραδοχή.

Συνολικά το κείμενο χωρίζεται σε τέσσερα μέρη: ένα που θα μπορούσαμε να το ονομάσουμε ιστορικό, για την επιθετική πολιτική των ελληνοκυπριών αστών, ένα θεωρητικό που αναφερέ-

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ται ειδικά στην πολιτική του Λενιν πάνω στα εθνικά ζητήματα, ένα που αφορά την συγκεκριμένη διεθνιστική πολιτική στο Κυπριακό και τέλος ένα μέρος για τις προοπτικές της.

Η κυριαρχή στους ελληνοκυπρίους πολιτική για το Κυπριακό στηρίζεται σε πολύ βαθιά ριζωμένες προκαταλήψεις και σε "αναμφισβητήτες αληθείες" που όμως δεν είναι καθόλου αληθείες. Αυτές πρέπει πρώτα να βγουν στην επιφάνεια από τα βαθιά που τις έχει ρίξει η πολυχρόνη γενική παραδοχή, πρέπει να συνειδητοποιηθεί η ίδια η ύπαρξη τους και το πραγματικό τους περιεχόμενο για να αντιμετωπισθούν κριτικά. Για αυτό ξεκίναμε το κείμενο αυτό με μια προσπάθεια να ορίσουμε ποιες είναι αυτές οι "αναμφισβητήτες αληθείες", ποιοι είναι αυτοί οι τόσο κοινός και απόλυτα παραδεκτοί μύθοι.

Είναι ο μύθος ότι οι ελληνοκύπριοι ήταν το "αθώο θύμα" του πολέμου του 1974, ο μύθος ότι αν δεν επέμβαιναν οι ξένοι δεν θα υπήρχαν προβλήματα ανάμεσα στους ελληνοκυπρίους και τους τουρκοκυπρίους. Είναι ακόμα η υποτίμηση του μεγέθους, της σημασίας, και των αιτιών της οικονομικής ανισότητας ανάμεσα στους ελληνοκυπρίους και τουρκοκυπρίους όπως και της διακοινοτικής διαμάχης και των συγκρούσεων.

Τα γεγονότα όμως δείχνουν ότι οι ελληνοκύπριοι αστοί δεν ήταν καθόλου "αθώες περισσότερες", αλλά ότι καταπίεζαν τους τουρκοκυπρίους μέχρι το '74 και μάλιστα αρκετά αποτελεσματικά. Δείχνουν ότι η πολιτική τους ήταν μια διαρκής προσπάθεια να επιβάλλουν και να σταθεροποιήσουν την οικονομική και πολιτική κυριαρχία τους σε βάρος των τουρκοκυπρίων, κάτι που ούτε μετά την πτώση τους το 1974 δεν άλλαξε, παρα μόνο στην τακτική, για να προσαρμοστεί στην νέα κατάσταση.

Την ύπαρξη των ευθυνών των ελληνοκυπρίων αστών δεν την δικαιολογούμε λοιπόν μόνο "θεωρητικά", με το τι θα περιμέναμε ένας αριστερός να συμβαίνει σε μια κοινωνία που διαποτιζόταν σε όλα τα επίπεδα της από τον καπιταλιστικό ανταγωνισμό και τις συγκρούσεις που αυτός συνεχώς προκαλεί, ούτε μόνο με την φυσική δυσπιστία που νοιώθει κάθε συνειδητός εργαζόμενος απέναντι στις πράξεις και διακηρύξεις της "δικίας" του άρχουσας τάξης αλλά και με αναφορές σε συγκεκριμένα ιστορικά γεγονότα. Παρόλο που αυτά που χρησιμοποιούμε δεν πιαίνουν παρά ένα μικρό μόνο μέρος των όσων θα θέλαμε να έχουμε, είναι ωστόσο πολύ χαρακτηριστικά, και αρκετά για να προβληματίσουν κάποιον που έχει μια στοιχειώδη ταξική συνείδηση και ταξικό μίσος για τους "δικούς" του καταπιεστές.

Το ότι ασχολουμάστε κυρία με τις ευθύνες των ελληνοκυπρίων και σε μικρότερο βαθμό με αυτές των Ελλήνων αστών, δεν σημαίνει με κανένα τρόπο ότι παραγνωρίζουμε την επιθετικότητα των Τ/κ και ακόμα παραπάνω των Τούρκων αστών. Ούτε ότι αρνούμαστε την διάθεση της Βρετανικής αποικιοκρατίας να εφαρμόσει το διαίρει και βασίλευε στην Κύπρο, ή τον βρωμικό ρόλο των άλλων "μεγάλων δυναμειών". Θεωρούμε όμως ότι το κύριο καθήκον μας σαν ελληνοκύπριοι αριστεροί είναι να ξεσκεπάσουμε την επιθετικότητα και τις ευθύνες των Ελληνοκυπρίων και των Ελλήνων αστών. Έτσι δεν ασχολουμάστε καθόλου με κατασκοπευτικού τύπου φιλολογία για τις κινήσεις των Αγγλων, του Πενταγώνου και της ΣΙΑ που τόσο είναι της μόδας μέσα στους αριστερούς. Αρκετά έχει γίνει αυτό μέχρι τώρα, και το κυριότερο αποτέλεσμα του ήταν να συσκοτίσει την πραγματικότητα και να καλύψει από τα αριστερά τους ντοπιούς υπεύθυνους.

Ακομα και αν θελαμε απλα να βοηθησουμε στην αποκαλυψη της "αντικειμενικης αληθειας" στους ελληνοκυπριους ο μονος τροπος να το κανουμε αυτο θα πταν να ριξουμε το βαρος στην αποκαλυψη των ευθυνων των Ελληνοκυπριων και Ελληνων αστων, μια και ολη η προπαγανδα και ολες οι ερμηνειες που κυκλοφορουν στους ελληνοκυπριους εχουν ετσι και αλλοιως αποκαλυψει τις ευθυνες των αλλων (και μονο των αλλων!) με το παραπανω - και αυτες που πραγματι εχουν, καθως και αρκετες που δεν εχουν.

Εμας ωστοσο δεν μας ενδιαφερει απλα και μονο η λεγομενη "αντικειμενικη αληθεια". Αυτο που χρειαζεται να γινει στην νοτια Κυπρο ειναι να καταπολεμηθει ο εθνικισμος της ελληνοκυπριακης εργατικης ταξης, η αυταπατη της ταυτισης των συμφεροντων της με την Ε/κ (και σ' ενα βαθμο και με την Ελληνικη) αστικη ταξη που στηριζει την πολιτικη της ταξικης συνεργασιας.

Ο εθνικισμος καταπολεμιεται μονο καταπολεμωντας τις ιδιαιτερες ψευδαισθησεις που εχει η καθε εργατικη ταξη. Για αυτο ειναι απαραιτητο να καταλαβουν οι ελληνοκυπριοι εργαζομενοι ποιες ειναι οι ευθυνες της "δικιας μας" αστικης ταξης για τις συμφορες του παρελθοντος, και ποια τα επιθετικα σχεδια της για το μελλον. Για να το πουμε καπως χοντροκομμενα αλλα καθαρα, πρεπει να φανει οτι οσο και να ανακατευονται οι ξενες μεγαλες δυναμεις, δεν ειναι αυτες οι μονοι η εστω οι κυριοι υπευθυνοι για τα δεινα που περασαν οι Κυπριοι οι Ελληνες και οι Τουρκοι εργαζομενοι, γιατι το Κυπριακο προβλημα θα υπηρχε, εστω και με διαφορετικη αλλα οχι αναγκαστικα λιγοτερο οδυνηρη μορφη, ακομα και αν πταν δυνατο να πασουν να "εμπλεκονται" (κατα την προσφιλη εκφραση του Β. Λυσσαριδη) σ' αυτο τα συμφεροντα των μεγαλων δυναμεων.

Και θα υπηρχε γιατι οι "βασικοι υπευθυνοι", και στο παρελθον και σημερα, για το Κυπριακο προβλημα βρισκονται μεσα στην ιδια την Κυπρο και οχι καπου μακρια, εξω απο τα συνορα της, στα στρατηγεια του Πενταγωνου και του ΝΑΤΟ και στα γραφεια της ΣΙΑ οπως το παρουσιαζουν.

Ακομα οι Ελληνοκυπριοι αστοι, εκτος απο το πολυ μεγαλο μερος της ευθυνης που εχουν για οσα εχουν συμβει στην Κυπρο, δεν επασαν να εχουν τα ιδια συμφεροντα που δημιουργησαν τις προηγουμενες συγκρουσεις, γι' αυτο πρεπει να καταγγελομε την υποκρισια τους οταν ισχυριζονται οτι θελουν μια "μονιμη δικαιη και ειρηνικη λυση" του Κυπριακου. Η σημερινη επιδιωξη των ελληνοκυπριων αστων ειναι να ξανααπλωσουν την κυριαρχια τους σε ολοκληρη την Κυπρο και ειναι αυτο που παρουσιαζουν σαν το "εθνικο" προβλημα που ειναι καθηκον ολου του λαου να βοηθησει στο να λυθει υπερ τους.

Οι αριστεροι πατριωτες τους ακολουθουν σε αυτο οταν υπερθεματιζουν οτι η ουσια του προβληματος ειναι η ανατροπη των "τετελεσμενων της εισβολης", η αποφυγη της διχοτομησης, και η αποχωρηση του τουρκικου στρατου.

Η παρουσιαση του Κυπριακου σαν μια επιτυχια της πολιτικης και των επιδιωξεων του ξενου ιμπεριαλισμου να διχοτομηθει η Κυπρος εχει σαν αποτελεσμα, ειτε το συνειδητοποιουν ειτε οχι οι αριστεροι, να βοηθα τους ελληνοκυπριους αστους να αποκρυβουν τις δικες τους ευθυνες πισω απο τις ευθυνες των αλλων, να παρουσιαζουν οτι ο κυριος εχθρος και οι κυριοι

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

υπευθυνοί βρίσκονται μακριά και έξω από την ν. Κύπρο. Τους βοηθά να εμφανίζονται σαν "αθωοί", και ένα μάλιστα τμήμα τους σαν "αντιιμπεριαλιστές". Αυτό φαίνεται και από το γεγονός ότι και όταν ακόμα οι αριστεροί μερικές φορές καταλογίζουν ευθύνες στους ελληνοκυπριούς αστούς, αυτό γίνεται με τέτοιο τρόπο που είτε αναιρεί τον εαυτό του (η συνθημία του ΑΚΕΛ να μιλάει για "λαθνή") ή στην καλύτερη περίπτωση μένει σε επίπεδο αφηρημένων διακηρύξεων. Σε αντίθεση με τον τρόπο που προβάλλουν τις ευθύνες των ξένων ιμπεριαλιστών, για τους ελληνοκυπριούς αστούς περιορίζονται σε αφηρημένες καταγγελίες του "αστικού εθνικισμού" και της προηγούμενης καταπίεσης των τουρκοκυπριών από αυτούς και ποτέ με συγκεκριμένα στοιχεία και ανάλυση του που οφείλονταν και τι σήμαινε αυτή η καταπίεση, και τι συγκεκριμένα καθήκοντα έβαζε και βάζει στους ελληνοκυπριούς επαναστάτες και την εργατική τάξη. Όλων η πολιτική στηρίζεται σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό τον μύθο ότι το κυπριακό σήμερα αν δεν ξεκίνησε το '74, είναι παντός το αποτέλεσμα του πραξικοπήματος και του πολέμου του '74.

Ο πόλεμος όμως του '74 δεν ήταν παρά μια ακόμα βίαιη φάση μιας πολύ παλιότερης διαμάχης ανάμεσα στους ελληνοκυπριούς και τους τουρκοκυπριούς αστούς, και τις τελευταίες δεκαετίες ανάμεσα και στην Ελλάδα και την Τουρκία. Μιας διαμάχης στην οποία μέχρι το '74 το πάνω χέρι το είχαν οι ελληνοκυπριοί αστοί, οι οποίοι ήταν και οι κύριοι επιτιθεμένοι, και στις πολεμικές και στις "ειρηνικές" φάσεις του.

Οι τουρκοκυπριοί για πολλά χρόνια πριν το '74 ήταν η καταπιεσμένη από τους ελληνοκυπριούς εθνική μειονότητα και δεν είναι υπερβολή αν τους χαρακτηρίσουμε σαν τους μαύρους της Κύπρου. Οι ε/κ αστοί στο σύνολο τους δεν ήταν "αθωά θυμάτα" το '74 επειδή μέχρι τότε ήταν ο κύριος επιτιθεμένος και καταπιεσμένος. Το ότι έχασαν το '74 δεν τους απαλλάσσει σε κανένα βαθμό από τις ευθύνες τους. Αλλοίμονο αν σε κάθε καβγά ή διαμάχη ο κάθε φορά ηττημένος θα ήταν και ο αδικημένος και αθώος.

Αυτή η διαμάχη είχε την ρίζα της στην οικονομική πραγματικότητα. Ο εθνικισμός στις δύο κοινότητες δεν είναι ούτε κάποια περιεργή πνευματική διαστροφή ούτε το αποτέλεσμα μιας αστικής συνωμοσίας για τον έλεγχο της εργατικής τάξης, ή μιας ιμπεριαλιστικής συνωμοσίας για την διάσπαση του κυπριακού λαού, αλλά στηρίζεται σε αντιθετικές οικονομικών συμφερόντων στην Κύπρο.

Για ιστορικούς λόγους η αστική τάξη στην Κύπρο ήταν από την γένεση της χωρισμένη σε τουρκούς και σε ελλήνες, και σε αυτό τον χωρισμό την πλεονεκτική θέση είχαν, όσο και αν αυτό φαίνεται περιεργό, από την τουρκοκρατία κιόλας οι ελλήνες. Αυτή ήταν η πραγματικότητα που εξελίχθηκε πολύ αργότερα από την εποχή στην οποία πρωτοεμφανίστηκε στις διακοινοτικές συγκρούσεις και εθρέψε τον εθνικισμό ακόμα και μέσα στις καταπιεσμένες τάξεις των δύο κοινοτήτων.

Και αυτή η οικονομική πραγματικότητα ήταν ο καθοριστικός παράγοντας, παραπάνω και από το γεγονός ότι οι τουρκοκυπριοί ήταν μειοψηφία, που μετέτρεψε και καθόρισε τους τουρκοκυπριούς σαν καταπιεσμένη εθνότητα και τους ελληνοκυπριούς σαν καταπιεζούσα εθνότητα, και που δημιούργησε ένα προσθετό πρόβλημα εθνικής καταπίεσης στην Κύπρο, εκτός από την καταπίεση όλων των Κυπρίων από τους Άγγλους μέχρι το 1960.

Τα "Εθνικά" προβλήματα στην Κύπρο, τα προβλήματα εθνικής καταπίεσης από μια κυρίαρχη εθνοτητα μέσα στο ίδιο κράτος, λυθηκαν για τους Κυπριους γενικά από τους Άγγλους το '60, και για τους τουρκοκυπριους από τους ελληνοκυπριους το '74. Οι ελληνοκυπριοι όχι μόνο δεν ήταν θύματα κανενος είδους εθνικής καταπίεσης από το '60 και μετά, αλλά μετατραπηκαν οι ίδιοι σε καταπιεστές των τουρκοκυπριων.

Η ελληνοκυπριακη αστικη ταξη αυτονομηθηκε πολυ γρηγορα μετά το 1960, και παρα τις δυσκολιες που αντιμετωπιζουν από το '74 και μετά, δεν είναι ούτε "προδοτες" ούτε "ανικανοι". Αντιθετα από το '64 και μετά η αναπτυξη της Ε/Κ αστικης ταξης ήταν τετοια που της επετρεψε να παρει στα χερια της το "νεοαποικιακο" κράτος της Ζυριχης και να το μετατρεπει σε ανεξαρτητο, δικο της, κεντρο ελεγχου της καπιταλιστικης συσσωρευσης στο Κυπριακο χωρο και ορμητηριο για οικονομικη διεισδυση στην "υπαναπτυκτη" γυρω περιοχη, εξουδετερωνοντας τους "περιορισμους" που της εβαζαν οι Τουρκοκυπριοι και οι συμφωνιες της Ζυριχης και αποφευγοντας την επικυριαρχια της Τουρκιας αλλα και της Ελλαδας.

Δεν υπαρχουν λοιπον πια εθνικοαπελευθερωτικοι αγωνες για τους ελληνοκυπριους. Αν στην διαμαχη του Τροτσκι με τους σταλινικους η Διαρκης Επανάσταση ήταν η επαναστατικη πολιτικη και η θεωρια των σταδιων η αντιδραστικη, στην **σημερινη ν. Κυπρο** η κριτικη της θεωριας των σταδιων με τα συνθηματα και την φρασεολογια της θεωριας της διαρκους επαναστασης (η αστικη ταξη είναι ανικανη, μονο η εργατικη ταξη μπορεί να διεξάγει με επιτυχια τον εθνικοαπελευθερωτικο αγωνα), όχι μόνο δεν έχει καμια σχεση με την ίδια την θεωρια της Διαρκους Επανάστασης αλλα είναι και **αυτη αντιδραστικη**, επειδη συμφωνει με τον αντιπαλο της ότι οι ελληνοκυπριοι εργαζομενοι έχουν να κανουν **σημερα** καποιο εθνικοαπελευθερωτικο αγωνα.

Το πραγματικο "Κυπριακο" προβλημα για την ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη δεν είναι εθνικο από οποια σκοπια και αν το δουμε. Είναι οι τραγωδιες που έγιναν, οι πολεμοι, οι προσφυγιες, η καταπίεση, οι τραγωδιες που απειλουνται, καθώς και η διασπαση των εργατικων ταξεων της Ελλαδας της Τουρκιας και της Κυπρου, που εξαιτιας του Κυπριακου βλεπουν η μια την αλλη σαν εχθρους, με αποτελεσμα το δυναμωμα της ταξικης συνεργασιας της καθε εργατικης ταξης με την αστικη "της" ταξη για χαρη της "αντιμετωπισης του κοινου εξωτερικου εχθρου".

Παρολο ομως που το Κυπριακο δεν είναι για τους ελληνοκυπριους προβλημα εθνικης απελευθερωσης, είναι σιγουρα προβλημα που αφορά εθνικες διαμαχες. Και είναι σε αυτου του είδους τα προβληματα που αποκτα αμεσοτητα και σημασια ο προλεταριακος διεθνισμος. Η συμπαρασταση στους εργαζομενους ή στους καταπιεσμενους λαους διαφορων μακρινων χωρων δεν είναι παρα διεθνιστικα ψιχουλα, ενω...

"Ο διεθνισμος συνισταται στη ρηξη με τους δικους σου σοσιαλβινιστες (δηλ. με τους αμυνιτες [οι αριστεροι που υποστηριζαν την αμυνα της πατριδας]) και με τη δικη σου ιμπεριαλιστικη κυβερνηση, στην επαναστατικη παλη εναντια της, στην ανατροπη της, στην αποφαση σου να δεχτεις τις πιο μεγαλες εθνικες θυσιες (ακομη και την ειρηνη του Μπρεστ), αν αυτο ωφελει στην αναπτυξη της

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Διεθνούς εργατικής επανάστασης. * *

Η ελληνοκυπριακή εργατική τάξη έχει και αυτή την "δικία της" ιμπεριαλιστική κυβέρνηση και είναι εναντίον σε αυτή που πρέπει να κάνει τον δικό της αντιιμπεριαλιστικό αγώνα. Σήμερα ιμπεριαλιστές δεν είναι πια μόνο οι μεγάλες δυνάμεις αλλά και ένας αριθμός από μικρότερες καπιταλιστικές δυνάμεις που ξεφυγαν από καιρό από την κατάσταση της καταπιεσμένης αποικίας ή φεουδαρχικής χώρας και ενταχθηκαν από κάθε άποψη στο ιμπεριαλιστικό σύστημα. Και τέτοιες ιμπεριαλιστικές αστικές τάξεις σήμερα δεν είναι μόνο η Τουρκική αλλά και η Ελληνική ακόμα και η μικρή ελληνοκυπριακή αστική τάξη.

Η Κυπριακή διαμάχη και οι πολέμοι που συνδέονται με αυτήν είναι άδικοι από όλες τις πλευρές. Είναι μια αντιδραστική διαμάχη ανάμεσα σε "μετριούς" και "μικρούς" ιμπεριαλιστές, και όλες οι αστικές τάξεις που περνούν μέρος σε αυτή έχουν αντιδραστικές, αρπαχτικές, επεχτατικές βλέψεις και επιδιώξεις.

Σε μια τέτοια διαμάχη οι επαναστάτες δεν πρέπει να παρουν το μέρος κανενός, δεν πρέπει να υποστηρίζουν την πατρίδα τους. Και σε ένα άδικο από όλες τις πλευρές πόλεμο ή απειλούμενο πόλεμο οι επαναστάτες δεν μπορούν να υποστηρίζουν την άμυνα της πατρίδας με οποιαδήποτε μορφή και αν εμφανίζεται αυτή.

Αυτό είναι το πρώτο επαναστατικό διεθνιστικό καθήκον της ελληνοκυπριακής εργατικής τάξης. Υπάρχει όμως και ένα άλλο πρόβλημα που πηγάζει από το γεγονός ότι το Κυπριακό είναι μια εθνική διαμάχη, η άρνηση και παρεμπόδιση από την "δική μας", την ελληνοκυπριακή αστική τάξη, του δικαιώματος των τουρκοκυπρίων σαν ξεχωριστή εθνότητα να αποφασίσουν ελεύθερα σε ποιο κράτος θέλουν να ανήκουν. Η άρνηση του δικαιώματος τους να υπάρχουν και να αναγνωρίζονται σαν εθνική οντότητα, δηλαδή η άρνηση από την "δικία μας" αστική τάξη του δικαιώματος αυτοδιάθεσης των τουρκοκυπρίων.

Και αυτό είναι ανεξάρτητο από το πως έχει διαμορφωθεί η σημερινή κατάσταση, ο σημερινός γεωγραφικός διαχωρισμός, τα σημερινά σύνορα, ανεξάρτητο από το ότι αυτά είναι το αποτέλεσμα των περιφημών "τετελεσμένων της εισβολής και της βίας". Έτσι και αλλιώς, και τα πριν το '74 σύνορα, οι θυλακές στην Κύπρο, ήταν και αυτά "τετελεσμένα της βίας", αλλά της βίας των ελληνοκυπρίων. Ακόμη, τα σύνορα των περισσότερων σύγχρονων κρατών και συχνά η γεωγραφική κατανομή των πληθυσμών τους είναι και αυτά αποτελέσματα "τετελεσμένων της βίας", συχνά αρκετά πρόσφατης.

■

Στα εθνικά ζητήματα, την εποχή του Λένιν, την εποχή που η παλιά ανάμεσα στους επαναστάτες και τους εθνικιστές και σοσιαλπατριώτες είχε φτάσει στο αποκορύφωμά της, αυτά που πραγματικά απασχολούσαν τους διεθνιστές και καθορίζαν την πολιτική τους ήταν η διεθνής ταξική αλληλεγγύη των εργατών και η διεθνιστική και δημοκρατική εκπαίδευση της εργατικής τάξης, και καθόλου τα εθνικά δικαιώματα ή προνομία του έθνους

* Λένιν ελληνικά απάντα τομ. 37 σελ. 108.

"τους".

Το πιο σημαντικό από την λενινιστική πολιτική στα εθνικά ζητήματα είναι η αναγκαιότητα να ξεχωρίζουμε τα καθήκοντα των επαναστατών και της εργατικής τάξης του έθνους που καταπιέζει από αυτά των επαναστατών και της εργατικής τάξης του έθνους που καταπιέζεται.

Η παραμορφωση του λενινισμού που τον θέλει υποστηρικτή του πατριωτισμού, της "αυτοδιαθέσης των εθνών" και της "εθνικής ανεξαρτησίας" στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στην αποσιώπηση ότι ο λενιν υποστήριζε πως τα διεθνιστικά καθήκοντα της εργατικής τάξης είναι διαφορετικά αναλόγα με το έθνος στο οποίο ανήκει, ότι η εργατική τάξη του έθνους που καταπιέζει πρέπει να παλέψει για το δικαίωμα αυτοδιαθέσης του έθνους που καταπιέζεται, ενώ οι επαναστάτες του έθνους που καταπιέζεται πρέπει να προβάλλουν κυρία την ανάγκη ενότητας ανάμεσα στις δύο εργατικές τάξεις, την αδιαφορία τους για τα εθνικά "τους" δικαιώματα και την δυνατότητα να συνεχίσουν να ανήκουν στο ίδιο κράτος.

Η ελληνοκυπριακή εργατική τάξη έχει όσον αφορά το Κυπριακό πρόβλημα μια σειρά από **δικα** της **ιδιαιτερα** καθήκοντα τα οποία είναι αναγκαστικά **διαφορετικά** από αυτά των τουρκοκυπρίων και τουρκών επαναστατών και εργατών. Αυτά τα καθήκοντα πηγάζουν από την υποχρέωση των **ελληνοκυπρίων εργαζομένων** να υποστηρίξουν το **δικαίωμα** της αυτοδιαθέσης των Τουρκοκυπρίων, το **δικαίωμα** τους δηλαδή να έχουν το δικό τους κράτος αλλά και συμπυκνώνονται σε αυτό το σύνθημα.

Λέμε την υποστήριξη του **δικαιώματος**, διότι δεν υποστηρίζουμε ότι **πρέπει** να έχουν το δικό τους κράτος, όπως ισχυρίζονται οι τουρκοκυπριοί αστοί, δεν λέμε ότι είναι "καλύτερα" να το έχουν, λέμε μόνο ότι το δικό μας καθήκον είναι να πολεμάμε την "δικία μας" αρχούσα τάξη η οποία δεν έχει κανένα δικαίωμα να τους το αρνηθεί και να τους εμποδίζει σε αυτό, αφού το θέλουν οι ίδιοι.

Τα **ιδιαιτερα** διεθνιστικά καθήκοντα και αγώνες της ελληνοκυπριακής εργατικής τάξης συμπίπτουν σε μεγάλο βαθμό με αυτά της ελληνικής, εξαιτίας της συμμαχίας, των κοινών επιδιώξεων, της "συνπαράταξης" των αστικών τους τάξεων. Το ίδιο ισχύει αντιστοίχα για την τουρκοκυπριακή και την τουρκική εργατική τάξη. Η διεθνιστική συμμαχία και η ταξική ενότητα των τεσσάρων εργατικών τάξεων απαιτεί αυτή την "συνπορευση" των δύο εθνικών μερών τους, απαιτεί κοινούς αγώνες των ελληνοκυπρίων και ελλήνων εργατών εναντίον στην ελληνοκυπριακή και ελληνική αστική τάξη και την συμμαχία τους. Όπως απαιτεί και κοινούς αγώνες των τουρκοκυπρίων και των τουρκών εργατών εναντίον στην τουρκοκυπριακή και τουρκική αστική τάξη και την συμμαχία τους.

Υπάρχουν και καθήκοντα παρομοία για τις δύο (ή τις τεσσereis) εργατικές τάξεις όπως είναι η ουδετερότητα απέναντι στις διαφορές αστικές λύσεις, δηλαδή η άρνηση των επαναστατών να πάρουν θέση στην διαμάχη υποστηρίζοντας με οποιοδήποτε τρόπο τα προνόμια του "δικού τους" έθνους, η υποχρέωση τους να "αδιαφορούν" αν η Κύπρος θα ξαναγενωθεί ή θα παραμείνει δύο χωριστά κράτη. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι μπορούν να "αδιαφορούν" και στις προσπάθειες της "**δικίας τους**" αστικής τάξης να **επιβάλλει** με την βία την λύση που αυτή θέλει.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Εκείνο παντως που εχει σημασια, δεν είναι να υποστηριξουν οι επαναστατες στο κυπριακο προβλημα την μια ή την άλλη "πρακτικη" λυση στον καπιταλισμο ή να προτεινουν λυση του προβληματος στον σοσιαλισμο, αλλα ποια είναι εκείνη η **πρακτικη πολιτικη** που θα ακολουθησουν για να προωθησουν **σημερα** τα συμφεροντα της διεθνους εργατικης ταξης και του σοσιαλισμου στην νοτια Κυπρο. Για αυτο προσπαθουμε να δειξουμε μεσα στο κειμενο τι σημαίνουν **πρακτικα σημερα** η αρνηση υπερασπισης της αστικης πατριδας "μας", η υποστηριξη του δικαιωματος αυτοδιαθεσης των τουρκοκυπριων, και εκείνη η ουδετεροτητα απεναντι στην μορφη λυσης του κυπριακου στον καπιταλισμο που ομως δεν "αδιαφορει" ουτε είναι "ουδετερη" απεναντι στις προσπαθειες των "δικων μας" αστων να επιβαλλουν με την βια τις λυσεις που αυτοι θελουν.

Ο αριστερος πατριωτισμος δεν μπορεί να αντιληφθει τα πρακτικα καθηκοντα που βγαινουν απο αυτα επειδη αρνείται να δει και να παραδεχτει τον ιμπεριαλιστικο χαρακτηρα της ελληνικης και της ελληνοκυπριακης αστικης ταξης και των πραξεων τους, και την σημασια που εχουν αυτα για τον καθορισμο των σημερινων διεθνιστικων καθηκοντων των ελληνοκυπριων και ελληνων επαναστατων. Ετσι καταληγει ειτε στην **αφηρημενη** αριστερη και διεθνιστικη προπαγανδα ειτε σε πολιτικη που μοιαζει αριστερη αλλα δεν είναι.

Καταφερνει ομως ο πατριωτισμος να εμφανιζεται σαν αριστερη πολιτικη χρησιμοποιωντας καποια αριστερα "καλυμματα", μια πολιτικη που να μπορεί να χρησιμοποιει αριστερη φρασεολογια και θεσεις που μοιαζουν αριστερες, ακομα και ακραια αριστερες και διεθνιστικες, χωρις ομως να ερχονται σε αντιθεση με την πατριωτικη βαση της πολιτικης του. Ετσι κρυβεται, καλυπεται με αριστερο μανδυα ο πατριωτισμος, η υπερασπιση των συμφεροντων του εθνους στο οποιο ανηκουν οι αριστεροι. Μερικα χαρακτηριστικα παραδειγματα τετοιας πολιτικης με τα οποια ασχολουμαστε στο κειμενο αυτο είναι ο χαρακτηρισμος των επιθετικων ενεργειων των ελληνοκυπριων αστων απο το ΑΚΕΛ σαν "λαθη", τα συνθηματα της "Λαικης Πολιτοφυλακης", των "Κοινων Αγωνων ελληνοκυπριων και τουρκοκυπριων εργατων", η προπαγανδα του ειδους "Το Κυπριακο δεν λυνεται στον καπιταλισμο", και η "υποσχεση αναγνωρισης του δικαιωματος αυτοδιαθεσης των τ/κ στον σοσιαλισμο".

Γιατι εμφανιζεται ομως αυτο το φαινομενο; Γιατι να μην είναι οι πατριωτες σκετοι πατριωτες και οι αριστεροι απλα αριστεροι και διεθνιστες; Αυτο το φαινομενο δεν είναι αποκλειστικοτητα των ελληνοκυπριων πατριωτων, είναι παγκοσμιο. Την εποχη του Πρωτου Παγκοσμιου Πολεμου οι πιο συνηθισμενοι χαρακτηρισμοι που χρησιμοποιουσαν οι επαναστατες για το αντιπαλο στρατοπεδο μεσα στο εργατικο κινημα ηταν "σοσιαλεθνικιστες", "σοσιαλσωβινιστες" και "σοσιαλπατριωτες", για αυτους που ηταν "σοσιαλιστες στα λογια, πατριωτες στην πραξη".

Η εξηγηση για αυτο το φαινομενο βρισκεται πρωτα στο οτι σε μη επαναστατικες περιόδους "οι ιδεες της κυριαρχης ταξης είναι σε καθε εποχη και οι κυριαρχες ιδεες" * κατι που παρασηνει και τους αριστερους ειτε επειδη τις κουβαλαν μεσα τους οι ιδιοι, ειτε επειδη προσαρμολογονται στο κυριαρχο στην κοινω-

* Κ. Μαρξ "Γερμανικη Ιδεολογια" Αγγλικα Απαντα Μαρξ-Εγκελς, τομ. 5 σελ. 59

νια πατριωτισμο για να μην απομονωθουν. Δευτερο, ο οππορ-
 τουνισμος, δηλαδη το αρπαγμα καθε ευκαιριας για προωθηση των
 στενων προσκαιρων συμφεροντων ενος τμηματος της εργατικης
 ταξης, οπως ειναι και τα εθνικα συμφεροντα, παρολο που αυτο
 ειναι σε βαρος των πιο γενικων συμφεροντων ολης της εργατικης
 ταξης. Η ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη απο την θεση της σαν
 μια ταξη της κυριαρχης εθνοτητας απολαμβανε καποια, εστω
 λιγα, αλλα πραγματικα, χειροπιαστα προνομοια, κατι που βοηθη-
 σε την αναπτυξη του πατριωτισμου ακομα και στους εργαζομενους
 που εβλεπαν την κοινωνια χωρισμενη απο τον ανταγωνισμο κεφα-
 λαιου και εργατικης ταξης. Ο τριτος παραγοντας που ευνοει
 τον σοσιαλπατριωτισμο ειναι ο ρολος των μικροαστων, οι οποιοι
 ειναι παραδοσιακα το πιο πατριωτικο τμημα του πληθυσμου, αλλα
 συγχρονως μεγαλα τμηματα τους νοιωθουν εχθρικα προς το μεγαλο
 κεφαλαιο και θελουν να παρουσιαζονται σαν σοσιαλιστες, συμ-
 μαχοι και υποστηρικτες της εργατικης ταξης. Τελος, το ΑΚΕΛ
 που παιζει τον κυριο ρολο στην διαμορφωση της αριστερης
 συνειδησης ειναι ενα αρκετα ιδιομορφο κομμουνιστικο κομμα,
 που συνδιαζει το δεσιμο του με την οργανωμενη και ταξικα
 συνειδητη εργατικη ταξη (που αναγνωριζει τον ταξικο αν-
 ταγωνισμο) με το δεσιμο του με τα συμφεροντα της ελληνοκυπρι-
 ακης αστικης ταξης οχι μονο επειδη ελεγχεται απο μια σχετικα
 προνομιουχα κομματικη και συνδικαλιστικη γραφειοκρατια αλλα
 επειδη ειναι και το ιδιο ενας πολυ σημαντικος εργοδοτης.

Παρολη την κυριαρχια του πατριωτισμου στους αριστερους,
 υπαρχουν προοπτικες και δυνατοτητες εμφανισης ενος διεθνισ-
 τικου επαναστατικου ρευματος στην ν. Κυπρο. Αυτο το κειμενο
 δεν ισχυριζεται οτι αυτο ειναι ευκολο, αλλα οτι δεν ειναι
 αδυνατο, ενω ειναι απαραιτητο.

Ενα απο τα αποτελεσματα του πολεμου του '74, ασχετα με
 τις προθεσεις των πρωταγωνιστων του αστων, ηταν να δωσει ενα
 πρωτο χτυπημα στον εθνικισμο των ιδιων των ελληνοκυπριακων
 μαζων, επειδη επασαν να ειναι η κυριαρχη εθνοτητα, και δεχτη-
 καν ενα γερο χαστουκι στην "εθνικη υπερηφανεια" τους. Αυτο
 επετρεψε να εμφανιστει η τόσο συζητημενη τα τελευταια χρονια
 "αδιαφορη" νεα γενια, που αδιαφορει για το "εθνικο" και φαι-
 νεται να αδιαφορει και για την πολιτικη "γενικα", ενω στην
 πραγματικοτητα αδιαφορει για την μονη υπαρκτη σημερα πολιτι-
 κη, αυτη που εχει σαν επικεντρο της το "εθνικο προβλημα" και
 την προσπαθεια λυσης του υπερ των ελληνοκυπριων.

Αλλα για να προχωρησει ενα μερος αυτης της νεολαιας και
 ιδιαιτερα οι νεοι εργατες απο την αδιαφορια για το Κυπριακο
 και την πολιτικη στο συνειδητο ταξικο διεθνισμο χρειαζεται
 ζωντανεμα της ταξικης παλης. Για τους επαναστατες που θελουν
 να συμβαλλουν στην αναπτυξη του διεθνιστικου ρευματος, ειναι
 απαραιτητος ο προσανατολισμος στους αγωνες της εργατικης
 ταξης - μικρους και μεγαλους - και η πιστη στην ικανοτητα της
 εργατικης ταξης να αλλαξει μεσα απο αυτους τους αγωνες, αντι
 να παραδινονται και να προσαρμοζονται στις σημερινες πατριω-
 τικες αυταπατες και προληψεις της.

Οσο μικρες και αν μοιαζουν να ειναι σημερα οι δυνατοτη-
 τες να αναπτυχθει ενα διεθνιστικο εργατικο κινημα στην ν.
 Κυπρο, η παλη για την εμφανιση και το δυναμωμα μιας διεθνισ-
 τικης πολιτικης ειναι ο μονος τροπος με τον οποιο μπορουμε να
 προωθησουμε μεσα απο την θεση μας στην νοτια Κυπρο την διε-

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

θνιστική και δημοκρατική διαπαιδαγώγηση της ελληνοκυπριακής εργατικής τάξης, και την διεθνιστική αλληλεγγύη και την ταξική ενότητα ανάμεσα στις εργατικές τάξεις της Κύπρου της Ελλάδας και της Τουρκίας. Και αυτά είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για να πανε μπροστά οι αγώνες της εργατικής τάξης σε αυτές τις χώρες και για να συμβαλλουμε στον αγώνα για τον διεθνή σοσιαλισμό. Ευκολό ή δύσκολο, αυτό είναι που πρέπει αλλά και μπορεί να γίνει.

Σε αυτό θέλουμε να συμβαλλουμε με αυτό το κείμενο, που δεν είναι το τέλος ή εστώ η μέση της μάχης που έχουμε να δώσουμε, μα η πρώτη αρχή.

Αυτοί οι στόχοι του κειμένου ήταν που καθόρισαν την μορφή του καθώς και τα θέματα στα οποία δώσαμε βάρος, και εκείνα στα οποία δεν δώσαμε. Σκοπός μας δεν ήταν ούτε να κάνουμε μια ιστορική μελέτη, ούτε μια "αντικειμενική" παρουσίαση από κάποια "ουδέτερη" σκοπιά. Θέλαμε ένα πολιτικό κείμενο, που να βλέπει τα πράγματα από την γενική σκοπιά των συμφερόντων της παγκόσμιας εργατικής τάξης και από την ιδιαίτερη θέση μας σαν επαναστάτες στην σημερινή ν. Κύπρο.

Για αυτό το κύριο βάρος πέφτει στην πολεμική εναντίον στις πολιτική και τις πράξεις της ελληνοκυπριακής αρχουσας τάξης, και έχει τον χαρακτήρα της καταγγελίας και του ξεσκεπασματος. Συγκεντρωνομαστε δηλαδή στο να δείξουμε ότι οι ελληνοκυπριοί αστοί δεν είναι οι "αθώες περισσότερες" και τα θύματα της επιθετικότητας της Τουρκίας όπως παρουσιάζονται αλλά είναι και οι ίδιοι επιθετικοί.

Το ξεσκεπασμα και η καταγγελία των αστών από μόνο τους όμως δεν είναι αρκετά για να ξεκαθαρίσει, να δωθεί με ακρίβεια και να γίνει συνολικά κατανοητή μια αριστερή διεθνιστική πολιτική.

Το πιο ολοκληρωμένο ξεκαθάρισμα μια τέτοιας πολιτικής μπορεί να γίνει μόνο αν συμπληρωθεί με την αντιπαράθεση και την πολεμική στις ιδέες που είναι κυρίαρχες μέσα στους αριστερούς και στην πολιτική πρακτική τους. Για αυτό η αντιπαράθεση με αυτές τις αντιλήψεις δεν έχει σαν στόχο μόνο να δείξει που είναι λανθασμένη η κυρίαρχη αριστερή πολιτική, αλλά είναι αναγκαία και για να ξεκαθαρίσουμε ποια είναι η δικιά μας πολιτική, για να φανεί ότι ακόμα και εκεί που σε πρώτη οψη οι δυο πολιτικές μοιάζουν να ταυτίζονται, η ομοιότητα είναι μόνο επιφανειακή, και σε περιόδους οξυμτίας και κρίσης οδηγούν σε διαφορετικές πρακτικές ή όπως θα δούμε στο κεφάλαιο για την κρίση στο Αιγαίο τον Μάρτη του '87 ακόμα και σε αντιθετες στάσεις.

Η αντιπαράθεση όμως σε αυτό το κείμενο δεν μπορεί να πιασει ολό το φάσμα των πολιτικών αντιλήψεων, επειδή στην σημερινή περίοδο απευθυνομαστε αναγκαστικά μόνο σε μια μειοψηφία με διεθνιστική διαθεση. Για αυτό δεν ασχολουμαστε με τις φανερα ακραίες σωβινιστικές αντιλήψεις, όχι επειδή δεν χρειάζεται, αλλά επειδή δεν προσπαθουμε να πείσουμε, να μιλήσουμε και να απευθυνθουμε σε αυτή την φάση σε αυτούς που ελκονται από μια τέτοια πολιτική. Για παρομοίους λόγους δεν ασχολουμαστε ούτε με σωβινιστικές αντιλήψεις που θέλουν να εμφανίζονται σαν προοδευτικές ή αριστερές και οι οποίες ανη-

κουν στις διαφορές αυτοχαρακτηριζόμενες σαν αναρχικές ή "αυτονομες" ή ακόμα και μαρξιστικές ομάδες οι οποίες κινούνται γύρω από το σύνθημα της "Αυτοδιαθέσης-Ένωσης".

Στον χώρο της αριστερας υπάρχει και ένα περιθωριο από αναρχικούς με τους οποίους θα μπορούσαμε να ανοιξουμε μια συζήτηση, και θα προσπαθούσαμε να το κάνουμε, αλλά όχι σε αυτό το κείμενο, επειδή η πολιτική τους βρίσκεται έξω από τα όρια των κυριαρχών αριστερών αντιλήψεων και δεν θα βοηθούσε ιδιαίτερα στο αρχικό ξεκαθάρισμα της δικίας μας θέσης. Εξάλλου για την ύπαρξη και την πολιτική τους μάθαμε πρόσφατα.

Έτσι η αντιπαράθεση σε αυτό το κείμενο γίνεται με τα οργανωμένα και συγκροτημένα τμήματα της αριστερας, που εκφράζουν την κυριαρχή αριστερή πολιτική. Αυτά είναι πρώτα και κυρία το ΑΚΕΛ, που μιλάει στο όνομα της εργατικής τάξης και που το βλέπει σαν το κομμα της το πιο οργανωμένο και ταξικά συνειδητό τμήμα της εργατικής τάξης, αυτοί δηλαδή που τουλάχιστον βλέπουν την κοινωνία χωρισμένη σε δύο εχθρικά στρατόπεδα, τους αστούς και τους εργαζόμενους.

Εκτός από το ΑΚΕΛ, υπάρχει και η πολύ πιο μικρή οργάνωση που αυτοχαρακτηρίζεται σαν η "Αριστερή Πτερυγα της ΕΔΕΚ". Παρόλο που δεν μπορεί να γίνει καμία σύγκριση ανάμεσα στο μέγεθος και την επιρροή του ΑΚΕΛ και της "Αριστερης Πτερυγας της ΕΔΕΚ", το βάρος που δίνουμε στην ανάλυση μας στις θέσεις και των δύο είναι σχεδόν παρόμοιο. Αυτό θέλει μια εξήγηση. Αν το ΑΚΕΛ εκφράζει την κυριαρχή πολιτική στον αριστερό χώρο, η πολιτική της "Α.Π. της ΕΔΕΚ" είναι, τουλάχιστον στο Κυπριακό (και όχι μόνο σε αυτό), το αριστερό όριο αυτής της κυριαρχής αριστερης πολιτικής, δείχνει πολύ χαρακτηριστικά μέχρι που μπορεί να φτάσει αυτή η πολιτική όταν τραβηχτεί όσο πιο αριστερά και όσο πιο "διεθνιστικά" γίνεται, χωρίς όμως να αμφισβητήσει την ίδια τη βάση της, τα θεμέλια πάνω στα οποία στηρίζεται, τις βασικές παραδοχές της. Για αυτό και η ανάλυση των βασικών θέσεων της πολιτικής της "Α.Π. της ΕΔΕΚ" στο κυπριακό έχει το μεγάλο πλεονεκτήμα ότι βοηθάει να ξεκαθαρίσουμε όχι μόνο απέναντι στην κυριαρχή αριστερή πολιτική, αλλά και στην πιο αριστερή δυνατή κατάληξη της.

Τα διαφορα αλλά άτομα, εντυπα ή ομάδες που υπάρχουν στον αριστερό χώρο δεν είναι τώρα οργανωμένα και σχηματισμένα ούτε έχουν μόνιμη παρουσία για να μπορούν να αναγνωριστούν σαν συγκεκριμένες πολιτικές τάσεις και να αντιμετωπισθούν σαν τέτοιες.

Με την ΕΔΕΚ τέλος δεν ασχολούμαστε ιδιαίτερα παρα μόνο όπου βοηθάει για να γίνει πιο καθαρή μια αντίληψη που υπάρχει και στους αριστερούς, παρα το ότι συνηθίζει, ιδιαίτερα σε προεκλογικές περιόδους, να παρουσιάζεται σαν εργατικό κομμα. Ισχυρισμός που έρχεται σε αντίθεση όχι μόνο με την ίδια την πολιτική της, αλλά και με την κυριαρχή μικροαστική κοινωνική σύνθεση των μελών, ομάδων, και γενικά του κοινωνικού χώρου τον οποίο επιρραζει, με την ελλείψη οργανωτικού δεσμιματος της με την εργατική τάξη, και με το ότι δεν υπάρχει ένα σημαντικό τμήμα της εργατικής τάξης που να την βλέπει σαν το κομμα που τους εκπροσωπει. Μπορεί σε παλιότερες εποχές ('74-'75) να επαιξε κάποιο μεγαλύτερο (και κυριαρχά βλαβερό) ρολό στη διαμόρφωση του αριστερού χώρου αλλά σήμερα ο σβινιστικός χαρακτήρας της πολιτικής της αναγνωρίζεται ευκόλα από αυτούς που έχουν διεθνιστική διάθεση ή εστω και μόνο την διάθεση να εμφανίζονται σαν διεθνιστές.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Επειδη δεν κανουμε μια μελετη της κυπριακης ιστοριας και της εξελιξης και αναπτυξης της ελληνοκυπριακης αστικης ταξης αλλα συγκεντρωνομαστε στο να δειξουμε οτι οι ελληνοκυπριοι αστοι δεν ειναι "αθωες περιστερες" αλλα ειναι και οι ιδιοι επιθετικοι, η παρουσιαση πολλων γεγονοτων ειναι αποσπασματικη, και γινεται χωρις να κραταμε απαραιτητα καποια ιστορικη συνεχεια.

Αυτο οφειλεται και στο οτι θελαμε να κρατησουμε το μεγαθος και την δυσκολια του κειμενου μεσα σε καποια ορια και φυσικα και στις δικες μας μικρες δυνατοτητες σαν εργαζομενοι και οχι επαγγελματιες επαναστατες η ιστορικοι με τον απαραιτητο ελευθερο χρονο και τα μεσα που χρειαζονται για να γινει μια σωστη ιστορικη ερευνα.

Ειναι επισης σημαντικό οτι η ερευνα αυτη σκονταφτει στο οτι τα γεγονοτα που μας ενδιαferουν ειναι εκεινα ακριβως που ολοι, το κρατος, τα πολιτικα κομματα, οι διανοουμενοι στην νοτια Κυπρο και στην Ελλαδα, ενδιαferονται πιο πολυ να κρυψουν, να αποσιωπησουν και να διαστρεβλωσουν. Εχει ειπωθει οτι η πρωτη απωλεια σε καθε πολεμο ειναι η αληθεια, και στην Κυπρο βρισκομαστε σε εμπολεμη κατασταση σχεδον συνεχεια απο το '55. Γι' αυτο, αν δεν εχει κανεις πολυ συγκεκριμενες υποψεις για το τι ψαχνει να βρει και τι προσπαθουν να κρυψουν, δεν προκειται ποτε να "πεσει επανω" στα ενδιαferοντα γεγονοτα και καταστασεις κατα τυχη. Κανένα συγχρονο βιβλιο, μελετη, η εγκυκλοπαιδεια απο οσα εχουμε υποψη μας, δεν ειναι αξιοπιστο απο μονο του. Η πιο χρησιμη πηγη ειναι παλιες εφημεριδες και περιοδικα, οπου η διαστρεβλωση φυσικα υπαρχει παντα, μεσα ομως στα ορια που καθοριζονταν απο το οτι τα γεγονοτα ηταν ακομα φρεσκα και το μελλον δεν ηταν ακομα γνωστο για να υπαγορευσει τις πιο χρησιμες για τους σκοπους της ελληνοκυπριακης αρχουσας ταξης συσκοτισεις και παραληψεις. Οποιος εχει δοκιμασει να χρησιμοποιησει τετοιες πηγες θα ξερει σιγουρα ποσο χρονο απαιτει μια τετοια εργασία και ποσο δυσκολη ειναι.

Μεσα στα ορια λοιπον που μας εβαζαν αυτες οι δυσκολιες, προσπαθησαμε κυρια να ανακαλυψουμε και να εξηγησουμε οσο γινονταν πιο ικανοποιητικα τις ευθυνες των Ελληνοκυπριων αστων και τον ρολο τους στο Κυπριακο προβλημα, οσο χρειαζονταν για να μπουν οι βασεις που θα στηριξουν μια διεθνιατικη επαναστατικη πολιτικη για τους Ε/κ αριστερους. Να την στηριξουν επειδη θα υπαρχουν πολιτικα επιχειρηματα στηριγμενα σε αρκετα ιστορικα γεγονοτα, ωστε να μην απορριπτεται κατευθειαν και απο ολους μεσα στην εθνικιστικη ελληνοκυπριακη πολιτικη ατμοσφαιρα. Οτι χρειαζεται πολυ περισσοτερη ερευνα, αυτο ειναι σιγουρο. Το αν θα γινει, και απο ποιους, εξαρταται και απο την πορεια της ταξικης παλης στην Νοτια Κυπρο και στην Ελλαδα, που ειναι η μονη που μπουει να δωσει τους ερεθισμους που θα δημιουργησουν πραγματικους επαναστατες διανοουμενους.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
ΤΟ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΑΚΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ
ΟΙ ΎΘΡΟΙ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΟΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΟΙ ΚΥΡΙΑΡΧΕΣ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ

Το Κυπριακό και η λύση του παρουσιάζεται σήμερα στην ελληνοκυπριακή πολιτική σκηνή σαν πρόβλημα ξένης κατοχής και παρουσίας τουρκικών στρατευμάτων που πρέπει να αποχωρήσουν, των δικαιοδοσιών σε μια πιθανή ομοσπονδία της κεντρικής κυβέρνησης και αντιστοίχα των δυο ομοσπονδιακών κυβερνήσεων, εγγυήσεων, αναλογιών βουλευτών, βέτο, εδαφικών αναλογιών κλπ. Αυτά παρουσιάζονται ότι αφορούν τα "ανθρώπινα δικαιώματα", τα "δικαιώματα της πλειοψηφίας", "θέματα ασφαλείας", "οικονομικής βιωσιμότητας" και άλλα σχετικά.

Τι είναι όμως στην πραγματικότητα πέρα από την προπαγάνδα αυτή το Κυπριακό πρόβλημα για τα Ελληνοκυπριακά πολιτικά κόμματα και τους ελληνοκυπριούς αστούς;

Είναι και ήταν, όχι μόνο για τα Ε/κ πολιτικά κόμματα και τους ελληνοκυπριούς αστούς αλλά και για όλους τους αστούς μέσα ή έξω από την Κύπρο, το πρόβλημα του ποιος θα ελέγχει την κρατική εξουσία και άρα ποιος θα έχει την πολιτική, οικονομική, και στρατιωτική εξουσία στην Κύπρο. Διεκδικητές είναι οι ελληνοκυπριοί, τουρκοκυπριοί, Έλληνες και Τούρκοι, και παλιότερα φυσικά και οι Άγγλοι αστοί.

Σε αυτή την διαμάχη υπάρχουν και οι γνωστές συμμαχίες οι οποίες καθορίζονται από την "κοινωνία συμφεροντών" ανάμεσα στους ελληνοκυπριούς και Έλληνες αστούς από την μια, και στους τουρκοκυπριούς και Τούρκους αστούς από την άλλη, όπως φυσικά υπάρχουν και αρκετές αντιθέσεις ανάμεσα στους συμμαχούς.

Παρόλο που στο σημερινό κόσμο της "γεωπολιτικής" είναι αναποφευκτό να επεμβαίνουν σε αυτή τη διαμάχη και άλλα κράτη, ιδιαίτερα οι "μεγάλες δυνάμεις", οι κύριοι πρωταγωνιστές παραμένουν οι αστοί των δυο εθνικοτήτων.

Το μοιραίο της εξουσίας στην Κύπρο ανάμεσα στις αντιπαλές πλευρές πέρασε από διάφορες φάσεις. Η κατονομή της γίνονταν άλλοτε "ειρηνικά" (Συμφωνίες Ζυριχης-Λονδίνου) και άλλοτε με πόλεμο ('55, '63-64, '67, '74). Όμως σε όλο αυτό το διάστημα δεν επικράτησε κάποια "κοίνα αποδεκτή" κατάσταση, δεν υπήρξε κάποιο, εστω προσωρινό, αλλά αποδεκτό από όλους, εντός και εκτός Κύπρου, στατούς κβο. Και είναι αυτή η ελλείψη μιας παραδεκτής από όλους ισορροπίας που κάνει το "Κυπριακό" να αποτελεί πρόβλημα για τους αστούς.

Φυσικά, κανένας δεν το παρουσιάζει έτσι κυνικά. Όλοι συνεχίζουν να κρυβούν αυτή την διαμάχη κάτω από μεγαλοσχήμα "ιδανικά" όπως "τα ανθρώπινα δικαιώματα", το "δικαίωμα της αυτοδιαθέσης", "παραβίαση του χάρτη του ΟΗΕ", "τετελεσμένα γεγονότα στηριγμένα στην βία", "διεθνές δικαίο", "ειρηνευτική επιχείρηση για προστασία των τουρκοκυπριών" και άλλα παρόμοια από όλες τις πλευρές.

Για να μπορεί όμως να γίνει αυτή η αποκρυψη της αλήθειας, για να μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι "κατώτερες τάξεις" από τους αστούς εναντίον στις αντιπαλές αστικές τάξεις, χρειάζονται πρώτα η στηρίξη και το δυναμώμα αστικών αξιών όπως η πατριδα, η "ιστορική κληρονομία", οι "εθνικές ρίζες",

τα φυλετικά χαρακτηριστικά, η θρησκεία και άλλα παρομοία, και δεύτερο μια συνεχής και εντονή παραμόρφωση της νεώτερης ιδιαίτερα ιστορίας, με την δημιουργία και την καλλιέργεια μιας ολοκληρής μυθολογίας.

Οι μυθοί αυτοί θεωρούνται τόσο αυταποδεικτοί ώστε να μην συζητούνται καν από την τεραστία πλειοψηφία, να μη συνειδητοποιείται ούτε το ίδιο το γεγονός ότι υπάρχουν και αποτελούν την βάση πάνω στην οποία στηρίζεται η πολιτική σκεψη. Γι' αυτό πρέπει πριν προχωρήσουμε να τους παρουσιάσουμε, εστω και συνοπτικά και χωρίς να τους σχολιασσουμε ιδιαίτερα σε αυτό το μέρος, αλλά καθαρά, ώστε να μπορούμε να προχωρήσουμε παρακάτω στην κριτική τους.

Ο ΜΥΘΟΣ ΤΟΥ ΑΘΩΟΥ ΘΥΜΑΤΟΣ

Τα Ελληνοκυπριακά και Ελληνικά πολιτικά κομμάτια συγκεντρώνονται στον πόλεμο του '74 σε βαθμό που να δημιουργούν την εντύπωση ότι το Κυπριακό δημιουργήθηκε το '74 από την Τουρκική εισβολή, και ακόμα παραπάνω, ότι το Κυπριακό πρόβλημα είναι η ίδια η Τουρκική εισβολή και η παραμονή Τουρκικού στρατού στην Κύπρο, ότι το Κυπριακό δημιουργήθηκε από την επιθετικότητα και την επεκτατική πολιτική της Τουρκίας, ενώ οι ελληνοκύπριοι είναι τα άθωα θύματα αυτής της εισβολής. Η επίσημη έκφραση αυτής της θέσης είναι το γνωστό "Το Κυπριακό είναι πρόβλημα εισβολής και κατοχής":

"Δεχομαστε ότι το Κυπριακό είναι θέμα κατοχής και τουρκικού επεκτατισμού ή ότι είναι μια διακοινοτική διαφορά;...

Αν ειλικρίνα πιστεύουμε - όπως όλα τα κομμάτια διακηρύττουν - ότι το Κυπριακό είναι θέμα κατοχής είμαστε έτοιμοι να υιοθετήσουμε μια στρατηγική που να στοχεύει στο να καταστήσει τους Τουρκικούς επεκτατικούς στόχους ανεφικτούς" *

"Η ουσία του Κυπριακού προβλήματος είναι μια διαμάχη ανάμεσα στην Τουρκία και την Κυπριακή Δημοκρατία και όχι, όπως ψευδώς παρουσιάζεται από μερικούς, μια διαφορά ανάμεσα στις δύο κοινότητες στην Κύπρο. Είναι ζήτημα εισβολής και κατοχής. Η εσωτερική πλευρά του Κυπριακού προβλήματος θα λυνόταν ευκολά αν αυτό το ζήτημα αφηνόταν στους ίδιους τους Κυπρίους για να το συζητήσουν και να το λύσουν χωρίς ξένη επεμβαση." **

"Το Κυπριακό έχει παρερμηνευτεί από την διεθνή κοινότητα. Δεν είναι θέμα μεταξύ των δύο Κοινοτήτων που μπορεί ευκολά να λυθεί από τα Ηνωμένα Έθνη... Το πρόβλημα της Κύπρου είναι η κατοχή. Μια ξένη χώρα εισέβαλε βίαια και κατέλαβε το 40% της νήσου. Το πρόβλημα της Κύπρου είναι πρόβλημα παραβίασης της εδαφικής ακεραιότη-

* "ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ ΓΙΑ ΛΕΥΤΕΡΙΑ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ", προεκλογικό φυλλάδιο της ΕΔΕΚ, βουλευτικές εκλογές 1985

** Από ομιλία του Κυπριανού 1/10/79, στην Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ: "CYPRUS PROBLEM before U.N. General Assembly Session XXIV", P. I. O 11/1979 σελ 23). Το ΡΙΟ είναι το Κρατικό Γραφείο Δημοσίων Πληροφοριών.

τας μιας χώρας μέλους του ΟΗΕ" *

Ο ΜΥΘΟΣ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ ΣΥΝΥΠΑΡΞΗΣ

Για να είναι πειστικός όμως ο μύθος του "αθώου θύματος" πρέπει να αντιμετωπιστούν και οι ισχυρισμοί των Τούρκων αστών ότι η στρατιωτική εισβολή του '74 έγινε για να προστατευτούν οι Τουρκοκυπριοί, και ότι πραγματι υπήρξαν διακοινοτικές ταραχές στις οποίες οι Ελληνοκυπριοί είχαν σχεδόν πάντα το πάνω χερι. Αυτό γίνεται με δυο τρόπους.

Ο ένας είναι η υποβαθμίση της διακοινοτικής διαμάχης, την οποία παρουσιάζουν ότι είναι σε μεγάλο βαθμό δημιουργήμα της Τουρκικής προπαγάνδας. Χαρακτηριστική (και αρκετά προκλητική) είναι η συνέντευξη που έδωσε το '86 ο υπ. Εξωτερικών Ιακώβου στην "Χαλκιν Σέσι"

"Χ. ΣΕΣΙ: Αν οι Ε/Κ βρισκόνταν στην θέση των Τ/Κ, που υπέφεραν τόσα πολλά από το 1963 μέχρι το 1974, δεν θα ζήτουσαν εγγυήσεις της Τουρκίας για ασφαλεία;

ΑΠ: Το θέμα της ασφαλείας είναι υποκειμενικό. Εσείς μπορείτε να ισχυρίζεστε ότι φοβάστε το σκοτάδι, τα έντομα ή τους ποντικούς [!]. Εγώ φυσικά δεν μπορώ να σας απαντήσω 'όχι δεν φοβάστε'. Η Τ/Κ ηγεία εδώ και 20 χρόνια προσπαθεί να δημιουργήσει την εικόνα των 'τρομερών Ε/Κ'. Το πρόβλημα πρέπει να αντιμετωπισθεί μέσα σε ιστορική προοπτική. Κατά την περίοδο 1967-74 παραδειγματος χάριν, υπήρχε εσωτερική ειρήνη.

Χ. ΣΕΣΙ: Τι να πουμε για τα γεγονότα της περιόδου 1963-64;

ΑΠ: Πρέπει να δεχθείτε ότι η περίοδος αυτή δεν διάρκεσε πολύ. [!]. **

Ο άλλος τρόπος είναι η αποδοχή των ευθυνών για τις διακοινοτικές συγκρούσεις σε άλλους. Παρα τις διάφορες αναφορές σε "λαθ του παρελθόντος" (αναφερομαστε ιδιαίτερα σε όσα λεγόταν την προεκλογική περίοδο του '85), οι Ελληνοκυπριοί αστοί δεν παραδέχονται ότι υπήρξε ή υπάρχει επιθετικότητα του συνόλου της Ε/κ αρχουσας τάξης εναντίον των Τουρκοκυπρίων, αλλά αντίθετα ισχυρίζονται όπως θα δούμε ότι έχουν "καλή θέληση". Έτσι θεωρούν ότι οι διακοινοτικές συγκρούσεις και η διακοινοτική διαμάχη γενικότερα δημιουργήθηκαν κυρία από εξωτερικούς παραγόντες ή εξαιρέσεις. Ισχυρίζονται ότι όσο "αφήνονταν μόνοι τους", οι Τ/Κ και οι Ε/Κ τα περνούσαν καλά και δεν είχαν προβλήματα, ούτε προκειται να έχουν αν βρεθούν ξανά μαζί.

ΟΙ ΞΕΝΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ "ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ" ΣΤΗΝ ΚΑΛΗ ΣΥΝΥΠΑΡΞΗ

Έτσι δίνουν τρεις εξηγήσεις για τους λόγους που άρχισαν να εμφανίζονται προβλήματα ανάμεσα στις δυο κοινότητες:

* συνέντευξη Παπανδρέου στο BBC, εφημερίδα "Ελευθεροτυπία" ελλάδας, 27/10/81

** από τον "φιλελευθερο" 23/1/86

α) εξαιτίας της "διαιρετικής πολιτικής" της Αγγλοκρατίας:

"ΒΡΕΤΑΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΔΙΑΙΡΕΙ ΚΑΙ ΒΑΣΙΛΕΥΕ

Είναι ένα θεμελιωμένο γεγονός ότι κατά τον Κυπριακό αντιαποικιακό αγώνα η Βρετανική αποικιακή διοίκηση, χρησιμοποίησε το αξίωμα του **διαίρει και βασίλευε**, ενθάρρυνε τις επιθεσεις Τουρκών Κυπριών εναντίον Ελλήνων Κυπριών για να δημιουργήσει καταστάσεις διακοινοτικής προστριβής...

Τα πλεονεκτήματα μιας τέτοιας εξέλιξης για τους αποικιοκράτες είναι προφανή. Και δεν υπάρχει λόγος να επισημανούμε ότι ήταν καθαρότατο σε όλους τους Έλληνες Κυπριούς ότι - αφηνοντας κατά μέρος άλλους παραγοντες - οποιαδήποτε ενθάρρυνση ή προκλήση που θα γίνονταν το εναυσμα διακοινοτικών ταραχών θα σήμαινε την πλήρη καταστροφή του αντιαποικιακού αγώνα. Ακόμα, η τεραστία πλειοψηφία των Τουρκών Κυπριών που ζούσε και δούλευε ειρηνικά μαζί με τους Έλληνες Κυπριούς γείτονες τους, δεν είχαν κανένα λόγο και κανένα ορατό συμφέρον να προκαλέσουν διακοινοτική διαμάχη..." *

Αυτή η αντίληψη είναι ιδιαίτερα αγαπητή στους αριστερούς, είτε του ΑΚΕΛ είτε και άλλων που δεν είναι πια μέσα στα "έπισημα" αριστερά κομμάτια, όπως ο πρώην Γ. Γραμματέας του ΑΚΕΛ Πλούτης Σερβάς:

"Αντεγκλήσεις βασικές δεν υπήρχαν ανάμεσα στους Έλληνες και τους Τούρκους της Κύπρου, στο πρώτο ήμισυ του εικοστού αιώνα. Τις αντεγκλήσεις και συγκρούσεις ανάμεσα στα δύο συνοικά στοιχεία είναι ο σατανικός εγγλεζικός ιμπεριαλισμός που τις διεγείρει, ύστερα από το ξεσηκωμά για λευτερία του 1955. Όλη η προηγούμενη ζωή από την εποχή της αγγλοκρατίας (1878) κυλούσε μέσα σε συνθηκές ομαλότητας και ειρηνικής αρμονικής συμβίωσης Ελλήνων και Τούρκων" **

β) εξαιτίας της καθοδηγούμενης από την Αγκυρά Τ/Κ ηγεσίας:

Για τα ελληνοκυπριακά πολιτικά κομμάτια η Τουρκική αρχούσα τάξη δημιουργεί τα προβλήματα χρησιμοποιώντας την Τ/κ ηγεσία, ένα απλό πιόνι της, για να προωθείσει την επεκτατική της πολιτική και να αποδείξει ότι οι Τ/κ κινδυνεύουν και δεν μπορούν να ζήσουν μαζί με τους Ε/κ:

"... εκτός από την Βρετανική αποικιακή διοίκηση, υπήρχε ακόμα ένα 'ενδιαφερομένο μέρος' - δηλαδή η Τουρκία - που, σύμφωνα με της πολιτική που ακολουθούσε πάντα απεναντί στην Κύπρο, είχε ακόμα περισσότερους

* TURKEYS EXPANSIONIST DESIGNS ON CYPRUS-THE ROLE OF TMT εκδόση του Ρ. Ι. Ο., Σεπτ. '79.

** Πλούτης Σερβάς: "Η τραγωδία της Κύπρου" εκδόσεις "Διάλογος" Αθήνα '75 σελ. 21

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

λογους να ευνοει την διακοινοτικη διαμαχη." *

Χαρακτηριστικη ειναι και η φραση "Ο διαλογος στην ουσια δεν ειναι μεταξυ Ελληνοκυπριων και Τουρκοκυπριων αλλα μεταξυ Κυπρου και Αγκυρας" **.

γ) Με την θεωρια των "λαθων", της "προβοκατσιας" και των "προδοτων".

Τελος για γεγονοτα τα οποια δεν μπορουν να αποδωθουν με κανενα τροπο μονο σε "Ξενους δακτυλους", χρησιμοποιουνται οι θεωριες των "λαθων", της προβοκατσιας και των "προδοτικων" εξαιρεσεων οπως η ΕΟΚΑ-Β, ο Γριβας και η χουντα, απο τα οποια τονιζεται το ενα ή το αλλο αναλογα με την πολιτικη τοποθετηση αυτου που τα λειει και την περιοδο. Ετσι θεωρεται παλι οτι την ευθυνη γι' αυτα τα γεγονοτα δεν την εχει το "συνολο" ή εστω η πλειοψηφια των Ελληνοκυπριων και Ελληνων, και δεν αποτελουν επιχειρηματα για την Τ/κ πλευρα:

"ΠΡΟΤΙΜΟΥΜΕ παντα να τα ριχνουμε ολα τα φταισιματα για το δραμα του λαου μας στους Ξενους, για να παρεχουμε το πολυποθητο "αλλοθι" για τις δικες μας βαρειες, βαρυτατες ευθυνες που χρονολογουνται απο δεκαετιες... Μια χουφτα ανθρωπων χρειαστηκε για να ιδρυσουν τα "Εθνικα Μετωπα" και στην συνεχεια την ΕΟΚΑ Β'..." ***

Χαρακτηριστικα και οταν ακομα οι ελληνοκυπριοι παραδεχονται "βαρυτατες ευθυνες" και αυτες τελικα αποδιδονται ολες σε "μια χουφτα ανθρωπων", ενω οι υπολοιποι βγαινουν καθαροι.

ΤΟ "ΕΝΙΑΙΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΚΡΑΤΟΣ"

Ολη αυτη η προπαγανδα χρησιμοποιειται για να στηριχθει η πολιτικη του "ενιαιου κυπριακου κρατους". Η πολιτικη δηλαδη συμφωνα με την οποια η "δικαιη" λυση στην Κυπρο ειναι ενα κρατος που θα πρεπει να διοικηται ουσιαστικα απο μια εξουσια, και στο οποιο δεν θα υπαρχουν εμποδια στην διακινηση, εγκατασταση και αποκτηση περιουσιας (οι περιφημες "τρεις βασικες ελευθεριες"). Σ' ενα τετοιο κρατος, παρολο που αναποφευκτα οι Ε/κ σαν πλειοψηφια θα εχουν τον πολιτικο ελεγχο, υποτιθεται οτι οι Τ/κ δεν θα εχουν τιποτα να φοβηθουν, διοτι οι προθεσεις των Ε/κ ηταν και θα συνεχισουν να ειναι καλες:

"Δεν διακατεχομαι απο εχθροτητα εναντι των Τ/κ και αυτο πρεπει να το αντιληφθουν οι Τ/κ και να πεισθουν... καλουμε και τους Τ/κ να αντιληφθουν και να υποστηριξουν οτι και το δικο τους μελλον βρισκεται μεσα σε συνθηκες απολυτης ελευθεριας και ενοτητας με τον Κυπριακο Ελληνισμο" ****

* TURKEYS EXPANSIONIST DESIGNS ON CYPRUS-THE ROLE OF TMT εκδοση του Ρ.Ι.Ο., Σεπτ. '79.

** οπως για παραδειγμα στην ομιλια του Λυσσαριδη στην Βουλη, 12/5/85

*** Εφημεριδα "Φιλελευθερος" 20/10/86 σελ. 3

**** Ομιλια Κυπριανου 16/7/79, "Φιλελευθερος" 17/7/79.

"Πολυς λογος γινεται απο Τουρκικης πλευρας για την ασφαλεια των Τουρκοκυπριων στα πλαίσια μιας λύσεως του Κυπριακου προβληματος... η καλύτερη εγγυηση για την ασφαλεια των Τουρκοκυπριων είναι να αφεθούν ελεύθεροι να ξαναενωθούν μαζί με τους Έλληνες της Κύπρου... Εκείνο που εμποδίζει την προοδο και την ευημερία τους είναι η κατοχή και όχι η ελλείψη καλής θέλησεως απο μερους του Κρατους και του Κυπριακου Ελληνισμού." *

"Είμαστε και είμαστε έτοιμοι να παρούμε μέρος σε διαπραγματευσεις που θα οδηγήσουν σε λύση του προβληματος και όχι σε διαλυση του κρατους. Για να έχουν επιτυχία αυτές οι διαπραγματευσεις χρειαζομαστε... μια κοινή φιλοσοφία σκοπου. Αυτός ο σκοπος δεν μπορεί να είναι κανενας άλλος απο το να χτίσουμε ένα κοινό μέλλον σε ένα ανεξαρτητο και ενιαίο κρατος της Κύπρου στο οποίο ολοι, ανεξαρτητα εθνικης καταγωγής ή άλλων διαφορων, απολαμβάνουν ίσα δικαιώματα σαν ίσοι πολίτες της ίδιας χώρας" **

Η αποδοχή αντιθετα καποιου είδους ομοσπονδιακου κρατους θεωρείται απο ολους η πολιτική των "οδυνήρων υποχώρησεων" ή του "εντιμου συμβιβασμου" που επιβάλλεται απο τα πραγματα, και όχι επειδη υπάρχει ή υπήρξε πραγματι κάποιο πρόβλημα αναμεσα σε Ε/κ και Τ/κ. Οι διαπραγματευσεις για ομοσπονδιακο κρατος είναι τώρα πια ένα "αναποφευκτο κακο":

"Σε πραγματικούς ορους το πρόβλημα δεν είναι θέμα διαπραγματευσων, αλλά επιθεσης, κατοχής και διεθνους αδικίας... Οι διαπραγματευσεις στην περίπτωση της Κύπρου είναι πράξη αναγκής, όχι θέση αρχής" ***

ΟΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΙΕΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΩΝ ΑΣΤΩΝ

Ας δουμε όμως κάπως πιο αναλυτικά τις απαντήσεις που δίνει η Ε/κ αρχουσα τάξη στα επιχειρήματα των Τουρκων και Τουρκοκυπριων αστων ότι υπάρχει πρόβλημα ασφαλείας τους και πολιτικής και οικονομικής επιβίωσης των τουρκοκυπριων.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ

Κανενας πολιτικοποιημένος ελληνοκυπριος δεν αρνείται την οικονομική ανισότητα που υπήρχε και υπάρχει αναμεσα στους Ε/κ και τους Τ/κ, αν και λίγοι συνειδητοποιούν τις πραγματικές της διαστάσεις. Την εξηγούν όμως με διαφορους τρόπους (αρκετά συχνά με καθαρά ρατσιστικά επιχειρήματα), έτσι που να φαίνεται ότι οι Έλληνοκυπριοι δεν έπαιξαν ούτε παίζουν κανένα ρολο και δεν έχουν καμία ευθύνη για την κακία οικονομική κατάσταση της Τ/κ κοινότητας. Ας παρούμε μια αγαπημένη τους μα και

* ομιλία Κυπριανου στο Συλλαλητήριο 20/7/79, απο "φιλελευθερο" 21/7/79

** Ομιλία του προεδρου της Βουλής Α. Μιχαηλίδη στον ΟΗΕ, 6/11/1978 απο έκδοση του ΡΙΟ: "Cyprus Debate in U.N. General Assembly XXXIII Session" Νοεμβρης 1978 σελ. 17

*** Ομιλία του υπ. εξωτερικών Ρολανδη στον ΟΗΕ, 15/11/79, "CYPRUS PROBLEM before U.N. General Assembly Session XXIV", Ρ.Ι.Ο 11/1979 σελ 30.

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

επίσημη θέση:

"Ο μύθος της οικονομικής καταπίεσης των τουρκοκυπριών από τους ελληνοκυπρίους δεν είναι καινούργιος. Έχει επαναληφθεί συχνά. Ξανα τα γεγονότα μιλούν μόνα τους: α) Η Κύπρος ήταν κάτω από Οθωμανική κατοχή από το 1571 ως το 1878, οπότε παραχωρήθηκε στη Μ. Βρετανία... Είναι αναμφισβήτητο το γεγονός ότι η τουρκική κοινότητα είχε προνομιακή μεταχείριση στη διάρκεια της Βρετανικής διακυβέρνησης. Αρα για τσσερβεις αιωνες οι Τουρκοι ήταν ειτε οι κυβερνητες του νησιου ή το πιο προνομιουχο τμημα του πληθυσμου... Ο πραγματικός λόγος των οικονομικών δυσκολιών των τουρκοκυπριών είναι η πολιτική του διαχωρισμού που τους επεβόλε η ίδια τους η ηγεσία που εμπόδισε τον τουρκοκυπριακό πληθυσμό να ενσωματωθεί στο σύνολο" *

"Ο ισχυρισμός ότι οι Έλληνες Κύπριοι διεξαγουν έναν 'οικονομικό πόλεμο' εναντίον της Τουρκοκυπριακής κοινότητας, δεν είναι απλά παραλογος αλλά 'προσθετει την προσβολη στην αδικια'. Ο εισβολεας ερχεται και στερει τον αυτοχθονα πληθυσμο απο ολες του τις ιδιοκτησιες, τους διωχνει με την δυναμη των οπλων και μετα, επειδη ο πλουτος που σφετεριστηκε μετατρεπεται σε στακτη στα χερια του εξαιτιας της ανικανοτητας του να τον εκμεταλλευτει, παραπονιεται ότι το θυμα της κτηνωδους επιθεσης του είναι υπευθυνο για τις δυσκολιες του" **

Αλλοτε παλι, ισχυριζονται ότι οι ελληνοκυπριοι αστοι οχι μονο δεν ειχαν ευθυνες για τα οικονομικα προβληματα των τουρκοκυπριων αλλα ειχαν και καθε διαθεση να τους βοηθησουν οικονομικα αλλα ότι ήταν η ίδια η τουρκοκυπριακή ηγεσία που δεν δεχθηκε αυτη την βοηθεια:

"Είναι αληθεια ότι κατά την περίοδο της αποικιοκρατίας υπηρχε ένα οικονομικό χάσμα ανάμεσα στους Τουρκοκυπρίους και τους Ελληνοκυπρίους. Αυτό το καταλαβαιναμε και μαλιστα παιρναμε μετρα για να το αντιμετωπισουμε... Δυστυχως, η αποφαση της Τουρκοκυπριακής ηγεσίας να μετακινήσει τους Τουρκοκυπρίους σε θυλακες μας εμποδισε απο το να γεμισουμε αποτελεσματικα αυτο το χάσμα" ***

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑ

Ενω γίνεται τσος λόγος για την Τουρκική εισβολη του '74, για τα γεγονότα του '63-64 τα οποία οπως θα δουμε παρακατω ήταν κανονικες πολεμικες επιχειρησεις με πολλους νεκρους αγνοουμενους και προσφυγες, κυριως τουρκοκυπριους, ριχνουν ολες τις ευθυνες στην Τουρκια, οπως φαίνεται και σε ενα επίσημο φυλλαδιο του Ρ.Ι.Ο.:

* THE TRUTH ABOUT ECONOMIC "OPPRESSION" Ρ.Ι.Ο. Οκτ. 77 σελ. 2,3

** ομιλία Ρολανδη στον ΟΗΕ, 20/11/79 CYPRUS PROBLEM before U.N. General Assembly Session XXIV, Ρ.Ι.Ο 11/1979 σελ 36

*** Ομιλία του προεδρου της Βουλης Α. Μιχαηλιδη στον ΟΗΕ, 6/11/1978 απο εκδοση του ΡΙΟ "Cyprus Debate in U.N. General Assembly XXXIII Session" Νοεμβρης 1978 σελ. 28

"Το Δεκεμβρη του 1963, εμφανιστηκε μια πιο απειλητικη αντιδραση απο την τουρκικη κυβερνηση - η ανταρσια εναντια στο Κρατος που εξαπελυσε η παρανομη Τουρκικη οργανωση στην Κυπρο, και απειλες για εισβολη και επιθετικες πραξεις απο την ιδια την Τουρκια". *

Αντιστοιχα τα γεγονοτα της Κοφινου το '67, μετα απο χρονια δικαιολογιων και αποσιωπησης, χαρακτηριστηκαν απο τον Ανδρεα Παπανδρεου σαν σφαγες και λεηλασιες, για τις οποιες ομως η Ε/κυπριακη πολιτικη ηγεςια δεν εχει καμια ευθυνη διοτι πταν μια "μεγαλη προβοκατσια" της χουντας:

"... μεγαλη προβοκατσια της 15ης Νοεμβρη του 1967, [η] επιχειρηση κατα των χωριων Κοφινου και Α. Θεοδωροι. Η επιχειρηση εκεινη διαταχθη απο το αρχηγειο των Ελληνικων Ενοπλων Δυναμειν, απο το Ελληνικο επιτελειο και καθοδηγειτο κυριολεκτικα καθε μερα απο την Αθνα. Ο Μακαριος και η κυβερνηση της Κυπρου τελουσαν σε πληρη αγνοια. Αποτελεσε μια πραγματι μεγαλη προκληση προς την Τουρκια. Εγιναν και σφαγες και λεηλασιες.

... εντεχνα η χουντικη προπαγανδα ερριξε την ευθυνη στον Μακαριο." **

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑ

Οι Τ/κ αστοι κατηγορουν τους Ε/κ και Ελληνες για την επιδιωξη της Ενωσης, για την αρνηση εφαρμογης και την παραβιαση του συνταγματος της Ζυριχης, και για την "διεθνοποιηση" του Κυπριακου μετα το '74, η οποια εχει σαν στοχο της να εξουδετερωσει διεθνωσ την ανεξαρτητη πολιτικη εκφραση των Τ/κ.

Οι Ε/Κ αστοι φυσικα τα αρνουνται ολα αυτα. Την Ενωση απο παλια την ειχαν καλυψει πισω απο την "εφαρμογη του δικαιωματος για αυτοδιαθεση του Κυπριακου λαου σαν συνολο":

"Σαν απαντηση στους αγγλικους και τουρκικους ισχυρισμους, οτι δηθεν η Ελλας επιζητουσε εδαφικα κερδη, ο Ελλην αντιπροσωπος διαβεβαιωνε οτι:

'Η Ελλας δεν ζητουσε την μεταβιβαση της κυριαρχιας, αλλα, απλως, την αναγνωριση εκ μερους των Ην. Εθνων του δικαιωματος του Κυπριακου λαου για αυτοδιαθεση' - ΟΗΕ, 15 Δεκεμβριου 1954'" ***

"Η Ελληνικη θεση οπως εκφραστηκε και πριν και μετα την Ανεξαρτησια πταν οτι η αυτοδιαθεση σαν δικαιωμα ανηκε στο λαο της Κυπρου σαν συνολο... 'Η αρχη της αυτοδιαθεσης', ισχυρισθηκε στον ΟΗΕ ο κυριος Αβερωφ, ο τοτε υπουργος εξωτερικων της Ελλαδας 'παντα εξασκουνταν απο

* Π. Ι. Ο.: "THE CYPRUS PROBLEM - Historical review and analysis of latest developments - May 1978"

** Ομιλια Παπανδρεου στην Βουλη με ευκαιρια το "ανοιγμα του φακελλου της Κυπρου" 21/2/86

*** Π. Τερλεξη "Διπλωματια και Πολιτικη του Κυπριακου" σελ. 176

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

το σύνολο του πληθυσμού που ζούσε σε μια δοσμενη περιοχή και δεν μπορούσε να εξασκηθεί με κανένα άλλο τρόπο. Οι Μειοψηφίες απολαμβάναν αυτό το δικαίωμα σαν στοιχεία του πληθυσμού." *

Όσο για το Σύνταγμα της Ζυριχης, σήμερα οι ελληνοκυπριοί αστοί αποσιωπούν ότι το παραβίαζαν οι ίδιοι οπότε ήθελαν και το παρουσιαζούν σαν μια από τις αιτίες των προβλημάτων:

"... η κανονική λειτουργία του Κράτους είχε γίνει πρακτικά αδύνατη εξαιτίας μιας συνταγματικής δομής της οποίας η συλλήψη είχε γίνει σε περίοδο έντασης και δυσπιστίας... Οι συμφωνίες της Ζυριχης και του Λονδίνου βρισκόταν σε άμεση σύγκρουση με τις βασικές αρχές του διεθνούς δικαίου και της ηθικής... είχαν παραβεί τις διεθνώς παραδεκτές αρχές της δημοκρατικής διακυβέρνησης, της εξουσίας της πλειοψηφίας και της ισότητας των πολιτών". **

Τέλος η κατηγορία ότι η διεθνοποίηση, ένας βασικός στόχος της οποίας είναι να εμποδίσει την αναγνώριση του κράτους στον Βορρά, αποτελεί επιθετική πολιτική δεν συζητιέται καν. Θεωρείται κάτι πολύ φυσικό μια και η νομιμότητα του κράτους της "Κυπριακής Δημοκρατίας", και η παρανομία του Τ/κυπριακού κράτους είναι για την Ε/κ πολιτική ηγέσια αναμφισβητητές αλήθειες.

ΟΙ ΑΝΤΙΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ

Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΩΝ "ΛΑΘΩΝ"

Για ένα χρονικό διάστημα μετά την τουρκική εισβολή, συμφώνησαν όλοι οι ελληνοκυπριοί για την τελεία "αθωότητα" της Ελληνικής και Ελληνοκυπριακής πλευράς. Μετά το '76 που διασπαστήκε η προηγούμενη "εθνική ενότητα" ανάμεσα στα ελληνοκυπριακά κόμματα και άρχισε σταδιακά να γίνεται αποδεκτή από ορισμένα Ε/Κ κόμματα η ομοσπονδιακή μορφή λύσης, ξεκίνησε και η διαφοροποίηση των Ε/κ κομμάτων σε περισσότερο ή λιγότερο αδιαλλακτά ή "απορριπτικά" για να χρησιμοποιήσουμε τον όρο που καθιερώθηκε μετά το '85.

Ετσι τα τελευταία χρόνια, που ξεκαθάρισαν περισσότερο τα πράγματα, τα "συμβιβαστικά" κόμματα (ΑΚΕΛ και ΔΗΣΥ), για να στηρίξουν την πολιτική του "εντίμου συμβιβασμού" χωρίς όμως να παραδεχθούν την ύπαρξη μιας συλλογικής επιθετικής πολιτικής, χρησιμοποιούν την θεωρία των "λαθών". Λέχονται ότι υπήρξε κατάπιση και επιθετικότητα εναντίον των τουρκοκυπρίων, όπως για παράδειγμα η προσπάθεια τροποποίησης του συνταγματος από τον Μακάριο το '63 με τα γνωστά 13 σημεία(1), η οποία δεν μπορεί να αποδοθεί μόνο στον ιμπεριαλισμό, τις προβοκατίες και τα "ανεύθυνα εξτρεμιστικά στοιχεία" ή τους "αφρονες χουντικούς". Αυτή η παραδοχή βοηθά στο να γίνει πολιτικά πιο αποδεκτός ο "εντίμος συμβιβασμός" μια που η δυσπιστία που νοιώθουν οι τουρκοκυπριοί για τους ελληνοκυπρι-

* Π. Πολυβίου "Cyprus - THE TRAGEDY AND THE CHALLENGE" England John Swain & Son Ltd 1975

** THE CYPRUS PROBLEM Historical review and analysis of latest developments P.I.O. 5/78

ους είναι "καπως δικαιολογημένη", και δεν είναι ολο το δικιο "με το μέρος μας".

Όλες αυτές οι περιπτώσεις χαρακτηρίζονται σαν "λαθν". Η χρησιμοποίηση της λέξης "λαθος" δεν είναι καθολου τυχαία. Η χρησιμότητα-της βρίσκεται στο ότι είναι λέξη ασαφής και διφορούμενη.

Για να φερούμε ένα παραδειγμα, αν ένας ληστής δεν προσεξει το αυτοκίνητο της αστυνομίας που είναι παρκαρισμένο κοντα στο σπίτι που παει να ληστεψει και τον πιασουν, τότε οι άλλοι ληστες θα πουν ότι εκανε λαθος, εννοώντας φυσικά ότι επρεπε να προσεξει το αυτοκίνητο της αστυνομίας και να δράσει αναλογα για να μη συλληφθει, ενώ ο δικαστής που θα τον δικάσει θα πει ότι εκανε λαθος (παραστρατημα), με την "ηθικη" εννοια της λέξης, εννοώντας ότι η ληστεία είναι αδικη πράξη που δεν πρέπει να γίνεται, ασχετα με την επιτυχία ή την αποτυχία της.

Έτσι η λέξη μπορεί να χρησιμοποιείται ταυτοχρονα με την εννοια του πολιτικού λαθους τακτικής και του ηθικού λαθους, του αδίκου, χωρίς να προσδιορίζεται ποια απο τις δυο εννοιες (ή ίσως καποιος συνδιασμος τους) ισχυει, δημιουργώντας έτσι μια πολυ βολικη συγχίση, ιδιαιτερα για τα μέλη του ΑΚΕΛ.

Η ΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΑΚΕΛ

Πρέπει φυσικά να σταθουμε ιδιαιτερα στο ΑΚΕΛ, επειδη είναι το κομμα που μιλα για λογαριασμο της εργατικής τάξης, αλλά είναι και το κομμα που το βλέπουν σαν το κομμα της εργατικής τάξης οι ίδιοι οι εργαζόμενοι που έχουν καποια ταξικη-αντικαπιταλιστικη συνειδηση.

Είναι επιπλεον το κομμα που απο παλτα προβαλλε σαν μέρος της πολιτικής του την "επαναπροσεγγίση των Ε/κ και των Γ/κ", μιλα για "σωβινισμό" και στις δυο κοινοτητες, και αυτοχαρακτηρίζεται Λενινιστικο και διεθνιστικο.

Ακομα, παρολο που είναι το κομμα που δίνει την μεγαλυτερη εμφαση στις ευθυνες των Ξενων για το κυπριακο (ο τοσο συχνα αναφερομενος αμερικανονατοικος ιμπεριαλισμος) είναι συγχρονως, οσο και αν φαίνεται αντιφατικο, και ένα απο τα δυο κομματα που σε άλλες, πιο "εσωτερικες" ή σπανιες περιπτώσεις λέει ότι δεν είναι και τοσο καινούργιο ή αποκλειστικά Ξενοκίνητο φαινόμενο οι διακοινοτικες συγκρούσεις στην Κυπρο.

Πιο συγκεκριμενα, για το ΑΚΕΛ υπαρχει μια "πυραμιδα" των αιτιων και των ευθυνων για το Κυπριακο. Στην κορυφη της πυραμιδας, με την μεγαλυτερη ευθυνη, βρίσκονται οι "νατοικοι ιμπεριαλιστες", μετα ερχονται οι Τουρκοι στρατοκράτες, μετα η Ελλαδικη δεξια και τέλος οι ντοπιοι τουρκοκυπριοι και ελληνοκυπριοι "σωβινιστες". Στο περιθωριο μονο της πολιτικής του δεχεται ότι υπηρξε καποια στρατιωτικη και οικονομικη καταπίεση των Τουρκοκυπριων απο πιο πλατειες ελληνοκυπριακες πολιτικες και οικονομικες δυναμεις, την οποια ομως χαρακτηρίζει παλι σαν "λαθν", και αρα σαν κατι που δεν είναι αναποφευκτο και που μπορεί να μην επαναληφθει: Εκείνο που χρειάζεται είναι να φυγουν τα αποτελεσματα, η "δυσπιστία" που προκαλέσαν οι "ιμπεριαλιστικες επεμβασεις" και τα "λαθν". Αυτη είναι η βάση της πολιτικής της "επαναπροσεγγίσης".

Στις πιο δημοσιες διακυρηξεις του, το ΑΚΕΛ ριχνει όλες

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

τις ευθυνες για το Κυπριακό πρόβλημα πρώτα στον Αμερικανονατοϊκό ιμπεριαλισμό και στις πιο έντονα πατριωτικές του στιγμές στην Τουρκική και τουρκοκυπριακή αρχούσα τάξη. Όσο πιο μακρινοί φαίνονται να είναι οι φταιχτές τόσο και πιο ενοχοί παρουσιάζονται. Οποιοιδήποτε άλλοι είναι απλά όργανα-τους, συνειδητά ή ασυνειδητά:

"Το Κυπριακό δεν είναι και ούτε ήταν ποτέ διαφορά μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων Κυπρίων. Αν ήταν τέτοιο θα το λύσαμε από καιρό. Το Κυπριακό ήταν και είναι διαφορά μεταξύ Κύπρου και ιμπεριαλισμού, μεταξύ Κύπρου και Τουρκικής κατοχής. Ήταν και είναι θέμα ξένης επιδρομής και κατοχής του 40% του κυπριακού εδάφους, θέμα ανεξαρτησίας, κυριαρχίας και εδαφικής ακεραιότητας" *

"Θεωρώντας το Κυπριακό ως θέμα ξένων συνωμοσιών και επεμβάσεων, με αποκορύφωμα το πραξικόπημα την εισβολή και την συνεχιζόμενη κατοχή..." **

"Το Κυπριακό δεν ήταν και δεν είναι θέμα διαφορών ανάμεσα στην Ε/Κ και την Τ/Κ κοινότητα. Οι οποιοσδήποτε διαφορές ανάμεσα στις δύο κοινότητες είναι αποτέλεσμα των ραδιουργιών του ιμπεριαλιστικού παραγόντα." ***

"... Οι διακοινοτικές συγκρούσεις του 1958, που τις οργανώσαν και τις υπεθάλψαν και τότε οι εξωτερικοί κυρίως εχθροί, έφεραν την πολιτική ηγεσία της Κύπρου μπροστά στην αδρήτη ανάγκη των Ζυριχικών συμφωνιών" ****

"Με την αρνητική και αδιαλλακτική αυτή στάση της, που έχει και την ενθάρρυνση και την υποστήριξη της Αγκυρας και των κυκλών που βρίσκονται πίσω της, η τουρκοκυπριακή ηγεσία επωμίζεται την κυρία ευθύνη για την σημερινή στασιμότητα, το αδιέξοδο και την αποτελματώση του Κυπριακού" *****

Σε άλλες όμως περιπτώσεις, οι παραδοχές του ΑΚΕΛ έρχονται σε αντίφαση με τα προηγούμενα. Έτσι παραδέχεται ότι οι Τ/κ είναι αδικημένοι, τουλάχιστον στον οικονομικό τομέα, παρόλο που συνήθως οι Ε/κ εμφανίζονται πάλι σαν αθώοι:

"... αν επιτευχθεί κάποια λύση... θα βρεθούμε μπροστά στην εξής κατάσταση. Θα έχουμε μια Ελληνοκυπριακή κοινότητα με έναν μέσο ορο βιοτικού επιπέδου ψηλότερο, θα λέγαμε πολύ ψηλότερο από τον μέσο ορο του βιοτικού επι-

* "Η ΜΑΧΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΜΑΣ", εισηγητική ομιλία Παπαϊωάννου στο 14ο Συνεδριο του ΑΚΕΛ, 25-28/5/78 σ. 11

** Μινιμουμ Πρόγραμμα συνεργασίας ΑΚΕΛ - ΔΗΚΟ

*** Εκλογικό πρόγραμμα ΑΚΕΛ, για τις εκλογές 8/12/85

**** Ανδρέα Ζιαρτιδη, Ομιλία στο 13ο Συνεδριο του ΑΚΕΛ - Απριλίου 1974. Από το βιβλίο "Α. Ζιαρτιδη - Ομιλίες - Διαλέξεις - Δηλώσεις" έκδοση Γ.Σ. ΠΕΟ, 1980

***** ομιλία Φαντη στην Βουλή για την ψηφίση των προπολογισμών, 27/2/86. Χαραυγή 28/2/86

πεδου της Τουρκοκυπριακής κοινότητας.

Υπαρχουν γι' αυτο οι λογοι. Μερικοι αναγονται χρο- νικα στην εποχη της αποικιοκρατιας και την ευθυνη γι' αυτους την φερει το αποικιακο καθεστωσ που κρατησε γε- νικα το βιοτικο επιπεδο του λαου μας χαμηλο. [πως ειναι δυνατο κατι που κρατα γενικα το βιοτικο επιπεδο χαμηλο να ειναι η αιτια για την διαφορα των βιοτικων επιπεδων, αυτο δεν το καταλαβαινουμε] Αλλοι λογοι πρεπει να αναζη- τηθουν στην πολιτικη ανωμαλια και ιδιαιτερα στην πολι- τικη του οικονομικου ΤΑΞΙΜ που επεβαλε η Τ/κ ηγεσια. Τελος ειναι ο πολεμοσ και η εισβολη που κτυπησε το βιο- τικο επιπεδο των Τ/κ το ιδιο και χειροτερα απο οσον εκτυπησε το βιοτικο επιπεδο των Ελληνοκυπριων." *

Προχωρανε μεχρι το σημειο, αν και χωρις να παψουν να τονιζουν πρωτα και κυρια τις ευθυνες του ιμπεριαλισμου, να αναφερονται σε "λαθη" και "σωβινισμο" που δεν χαρακτηριζονται πια σαν εξαιρεσεις, δεν θεωρουνται περιθωριακα φαινομενα, αλλα αφορουν το συνολο της Ελληνοκυπριακης κοινωνιας και της πολιτικης ηγεσιας της:

"Για να κρυψουν [οι ιμπεριαλιστες] αυτες τις αχορ- ταγες ορεξεις τουσ και θελοντας να παρουσιασουν το Κυ- πριακο σαν Ελληνο-Τουρκικη διενεξη εριξαν τις δυο κοινο- τητες τη μια εναντια στην αλλη και δημιουργησαν τη σημε- ρινη θλιβερη κατασταση...

Βεβαια ο ιμπεριαλισμοσ οταν απεργαζονταν την κυπρι- ακη τραγωδια εκμεταλλευτηκε αριστοτεχνικα ορισμενα λαθη που διεπραξαν Τουρκοι και Ελληνες. Δεν μπορουμε να το αρνηθουμε αυτο. Πρεπει να ειμαστε ρεαλιστες.

Μεγαλη ειναι η ευθυνη εκεινων που κρατουν την τυχη των δυο κοινοτητων στα χερια τουσ, τα τελευταια 25 χρο- νια. Αυτοι υποτιμησαν τον ρολο του ιμπεριαλισμου. Με προκλητικα δημοσιευματα και διασπαστικες και διαχωρισ- τικες ενεργειες και με αρνητικες πραξεις εχυναν νερο στο μυλο του ιμπεριαλισμου" **

"Ουτε ωφελει να αποδιδουμε την καχυποψια και την δυσπιστια που υπαρχει αναμεσα στις δυο κοινοτητες μονο στη διαιρετικη πολιτικη του ιμπεριαλισμου. Ο ιμπεριαλισ- μοσ εκαλλιεργησε ενα σπορο που υπηρχε. Εριψε λαδι σε μια φωτια που σιγοκαιγε. Η καχυποψια αναμεσα στους Ελληνες και τουσ Τουρκουσ της Κυπρου εχει καποιες ιστορικες ριζες, αρχιζει απο τοτε που η Κυπρος και ολος ο ελληνι- κοσ χωροσ βρισκοταν κατω απο την Οθωμανικη αυτοκ- ρατορια... Τεσσερεις ελληνοτουρκικοι πολεμοι μεσα στα

* "ΤΟ ΑΚΕΛ ΓΙΑ ΤΗ ΣΩΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΟΡΘΩΣΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ - Ομιλιες των βουλευτων για τον Ταχτικο Προυπολο- γισμο και τον Προυπολογισμο Αναπτυξης 1977 - 24-26 Φλεβαρη 1977" - Ομιλια του Α. Ζιαρτιδη

** 14ο Συνεδριο ΑΚΕΛ, Μαρς '78, ομιλια Μουζαφερ Αχμετ... σ. 89

τελευταία 70 χρόνια (1897, 1912, 1914, 1922)... " *

"... ακουω στ' αυτια μου την προπαγανδα της Ε/Κ πλευρας του λαου μας να λεει: Για δεκαδες πολλα χρονια, για αιωνες, οι Ε/Κ και οι Τ/Κ εζησαν εδω μαζι ειρηνικα και συνεργαστηκαν για την ευημερια αυτου του τοπου. Αυτα δεν ειναι προπαγανδα που θελει να εξαπατησει. Ειναι αληθεια! ... πριν 25, 30, 40 χρονια, το στοιχειο που κυριαρχουσε που καθωριζε τις σχεσεις της αναμεσα στες δυο κοινοτητες ηταν το στοιχειο της φιλιας, της συνεργασιας, της ειρηνικης συμβιωσης. Ομως, αυτο το στοιχειο δεν ηταν το μονο στις σχεσεις των δυο κοινοτητων. Πρεπει να εχουμε την τολμη να παραδεχτουμε [γιατι αραγε χρειαζεται τολμη για κατι τετοιο;] οτι πιο αδυνατο υπηρχε και το στοιχειο της καχυποψιας και ακομα πιο αδυνατο το στοιχειο του φυλετικου μισους...

Αγαπητοι φιλοι, εμεις λεμεν οτι η κυρια, η κεντρικη αντιθεση που εδημιουργησε και οξυνε το κυπριακο προβλημα ηταν η αντιθεση του λαου μας στα σχεδια και στες επιδιωξεις των ιμπεριαλιστων...

Ποτε ομως μπορεσαν οι ιμπεριαλιστες να δημιουργησουν μεσα απο αυτη την κυρια αντιθεση το προβλημα μας υπο την σημερινη του μορφη και να το οξυνουν; Οταν κατορθωσαν να πυροδοτησουν τις ναρκες που υπηρχαν στα θεμελια της φιλιας και της συνεργασιας Ε/κ και Τ/κ. Οταν κατορθωσαν να απομακρυνουν τους Τ/Κ απο τους Ε/Κ, και τους Ε/Κ απο τους Τ/Κ. Οταν κατορθωσαν να ριξουν τους μεν εναντια στους δε." **

Αυτη η αντιφατικη πολιτικη, που επισημα ριχνει ολο το φταιξιμο στους ιμπεριαλιστες αλλα ανεπισημα, στο περιθωριο, αποδιδει μεχρι και μεγαλες ευθυνες στους ιδιους τους "πατριωτες" αστους με τους οποιους συνεργαζεται δεν ειναι τυχαια. Πρωτα, συνηθως δεν εμφανιζονται συγχρονως και τα δυο σκελη της, αλλα εξαρτωνται απο την περιοδο. Δευτερο, μπορει να ξεχωρισει κανεις τασεις και μεσα στην ιδια την ηγεια του ΑΚΕΛ. Αλλα με αυτα δεν μπορουμε να ασχοληθουμε σε αυτο το κειμενο.

ΤΑΞΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Αφου για ολους, συμπεριλαμβανομενου του ΑΚΕΛ, οι βασικοι υπευθυνοι των καταστροφων που περασε η Κυπρος, και των καταστροφων που την απειλουν, βρισκονται εξω απο την Κυπρο, και ολοι οι (ελληνο)κυπριοι εκτος απο τις γνωστες εξαιρεσεις, ειναι "αθωα θυματα", αναποφευκτο συμπερασμα ειναι η αναγκη για "εθνικη ενοτητα", δηλαδη για ταξικη ενοτητα: ενοτητα κρατους εργοδοτων και εργαζομενων για "ενισχυση της οικονομιας", για "ενισχυση της αμυνας", για ενισχυση του "αγωνα" για

* Ανδρεα Ζιαρτιδη, Ομιλια στο 13ο Συνεδριο του ΑΚΕΛ - Απριλης 1974. Απο το βιβλιο "Α. Ζιαρτιδη -Ομιλιες -Διαλεξεις -Δηλωσεις" εκδοση Γ.Σ. ΠΕΟ, 1980 σελ 62

** Ανδρεα Ζιαρτιδη, Ομιλια στην Μπουα 72 "Επαναπροσεγχιση-Συμφιλωση-Συνεργασια" 27/2/80. Απο το βιβλιο "Α. Ζιαρτιδη -Ομιλιες -Διαλεξεις -Δηλωσεις" εκδοση Γ.Σ. ΠΕΟ, 1980 σ. 105-111.

το Κυπριακό. Η "ενοτητα" είναι το λαβαρο όλων και συγχρονως το ροπαλο με το οποιο χτυπαν τους πολιτικους τους αντιπαλους - βλεπε ολες σχεδον τις πολιτικες διακυρηξεις του ΔΗΚΟ της ΕΔΕΚ και του ΑΚΕΛ μεσα στο '85 και στις εκλογες του '88.

Φυσικα, το θυμα της ενοτητας αυτης είναι η εργατικη ταξη, που πρεπει να θυσιασει τα ταξικα της συμφεροντα στο βωμο της.

Οι "οικονομικες θυσιες", η "υπευθυνότητα" και η "αυτοσυγκρατηση στην υποβολη των αιτηματων" είναι τα μονιμα συνθηματα όλων (συμπεριλαμβανομενου του ΑΚΕΛ και των συντεχνιων) απο την ανακυρηξη της Κυπριακης Δημοκρατιας και την αποχωρηση των αποικιοκρατων. Με τον μπαμπουλα της "Τουρκοποιησης" ολης της Κυπρου, καλλιεργειται μια νοοτροπια πολιτορκτημενου-ο φοβος που καλλιεργειται απο το "μπροστα στους μεγαλους εξωτερικους κινδυνους χρειαζεται να ειμαστε ενωμενοι και μαζεμενοι στο καβουκι μας" - και συντηρηται ο εθνικισμος. Και αυτα οχι μονο στα "αμεσα" πολιτικοοικονομικα ζητηματα αλλα σε ολα τα επιπεδα της κοινωνικης και πολιτιστικης ζωης. Απο το '74 εχουν γραφτει τομοι δακρυβρεκτης πατριωτικης ποιησης και εχει ζωγραφιστει μια αναλογη ποσοτητα μαυροφορεμενων μαναδων θυματων του Αττιλα, με την πληρη ευλογια και στηριξη του κρατους. Στο πολιτικο επιπεδο, αυτη η πολιτικη ενισχυεται με μετρα οπως η "εκτακτη εισφορα για την αμυνα", οι τακτικες ασκησεις για τους εφεδρους, και παλιότερα η απαγορευση εξοδου απο την Ν. Κυπρο για τους ανδρες.

Η σημαντικότερη και ποιο καθαρη πολιτικη εκφραση όλων αυτων είναι η δικαιολογηση και η επισημη αποδοχη της ιδεολογιας της ταξικης συνεργασιας απο το ιδιο το κομμα που ισχυριζεται οτι αντιπροσωπευει τα ταξικα συμφεροντα των Κυπριων εργαζομενων:

"Μερικοι βιαζονται και θελουν να παραγνωρισουν το σταδιο του αγωνα που περναμε και να το ριξουμε στον ταξικο αγωνα..."

Αν ομως διαπρατταμε τετοιο λαθος το αποτελεσμα δεν θαταν η καταχτηση της εξουσιας απο την εργατικη ταξη αλλα η καταχτηση ολοκληρης της Κυπρου απο τα Τουρκικα στρατευματα κατοχης και τους ιμπεριαλιστες. Γιατι η οξυνση του ταξικου αγωνα θα εξασθενουσε το Εσωτερικο μετωπο αντιστασης του λαου..." *

Αποτελεσμα είναι οτι οι πρωτοι που χτυπιουνται οταν εμφανιζονται προβληματα είναι η εργατικη ταξη που δεν μπορεί να αντιδρασει εξαιτιας της πολιτικης της ταξικης συνεργασιας για χαρη του Κυπριακου. Και αυτα οχι μονο το '74 που της πηραν το 20% των μισθων και αλλες παροχες αλλα και με την παγοποιηση αυξησεων στις συμβασεις οταν υπαρχει καποια οικονομικη δυσκολια για τους αστους, και τελος με την "εκτακτη εισφορα για την αμυνα".

* Ε. Παπαιωανου, εισηγητικη ομιλια στο 14ο συνεδριο του ΑΚΕΛ, Μαρς 1978

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΟΙ ΕΥΘΥΝΕΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΩΝ ΑΣΤΩΝ

Η ΠΑΛΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΑΚΗ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ

Οι ισχυρισμοί των Ε/κ και Ελλήνων αστών για την αθωότητα-τους και την "καλή διαθεση" τους απέναντι στους Τουρκοκυπρίους, καθώς και ο ρόλος του χωρίς ευθύνες "αθώου θυμάτος" που προσπαθούν να υποδυθούν, είναι περα για περα υποκριτικοί.

Οι Ελληνοκυπριοί αστοί ήταν και συνεχίζουν να είναι επιθετικοί απέναντι στους Τουρκοκυπρίους και η επιθετικότητα τους δεν είναι κάτι το τυχαίο που οφείλεται σε "λάθη" αλλά αντίθετα πηγάζει από την ίδια την φύση τους σαν αστοί, και τις οικονομικές και πολιτικές συγκυρίες.

Όταν ριχνουν όλες τις ευθύνες στους Ξένους όλοι υποκρίνονται ότι "Ξεχνανε" την πολύ παλιά οικονομική και κοινωνική επικράτηση των Ελληνοκυπρίων σαν η κυρίαρχη εθνοτική στην Κύπρο. Και μαζί "Ξεχνανε" ότι αυτό σημαίνει και την καταπίεση των τουρκοκυπρίων και την συνεχή πάλη για την διατήρηση και εδραίωση αυτής της κυριαρχίας και την ολο και μεγαλύτερη εξουδετέρωση των Τουρκοκυπρίων. Τέτοιοι ανταγωνισμοί είναι ο κανόνας στον καπιταλιστικό κόσμο, και όπου εμφανίζονται φέρνουν μαζί τους αναποφευκτά συμφορές και συγκρούσεις σαν αυτές που συνέβηκαν στην Κύπρο.

Και όταν όμως η ελληνοκυπριακή πολιτική αναγνωρίζει σε κάποιο βαθμό την ύπαρξη αυτού του ανταγωνισμού, θεωρείται ότι ο πόλεμος του '74 και η παρουσία του Τουρκικού στρατού στην Βορεία Κύπρο αναιρεί τα προηγούμενα. Από την στιγμή που έγινε και συνεχίζεται αυτή η αδικία, λένε εμμεσα, όλα τα υπολοιπα είναι δευτερευόντα, χωρίς σημασία. Για τους Έλληνες και Ελληνοκυπρίους αστούς, για όλα τα Ελληνοκυπριακά κομμάτια όπως είδαμε, το Κυπριακό από το '74 και μετά είναι απλά και μόνο πρόβλημα "εισβολής και κατοχής εδαφούς ενός ανεξάρτητου κράτους μέλους του ΟΗΕ", δηλαδή πρόβλημα του ποιος είναι ο στρατός που κερδίζει αυτή τη στιγμή.

ο πόλεμος είναι η συνέχεια της πολιτικής

Αυτού του είδους η συλλογιστική δεν είναι ανακάλυψη της ελληνοκυπριακής αρχουσας τάξης, είναι παλιά όπως φαίνεται και από τα παρακάτω αποσπασματα του Λενιν τα οποία αν και γραφτηκαν στις αρχές του αιώνα, ταιριαζουν απολυτα στους Ελληνοκυπρίους αστούς και μικροαστούς:

"Ο φιλισταίος [ακαλλιέργητος μικροαστός] δεν καταλαβαίνει ότι ο πόλεμος είναι 'η συνέχεια της πολιτικής' και έτσι περιορίζεται σε συνταγές του είδους 'ο εχθρός μας επιτεθηκε', 'ο εχθρός εκανε εισβολη στην χωρα μου', χωρίς να σταματήσει για να σκεφτει πια συμφεροντα διακυβεβονται σ' αυτον τον πολεμο, ποτες ταξεις τον διεξαγουν, και με ποιους πολιτικους στοχους... για τον φιλισταίο το σημαντικό είναι που βρισκονται οι στρατοι, ποιος κερδίζει αυτη τη στιγμή. Για τον Μαρξιστη το σημαντικό είναι ποια συμφεροντα διακυβεβονται σε αυτον τον πολεμο, κατά την διάρκεια του οποίου μπορει να κερδίζει πρωτα ο

ενας και μετα ο αλλος στρατος." *

Εκεινο που τελικα εχει σημασια δεν ειναι ποιος κερδισε την τελευταια μαχη, αλλα το οτι:

"Ο Πολεμος ειναι η Συνεχιση της Πολιτικης με Αλλα' (δηλ. Βιατα) 'Μεσα'

Αυτος ο διασπμος αφορισμος ειναι του Κλαουσεβιτς, ενος απο τους πιο βαθεις συγγραφεις πανω στα προβληματα του πολεμου. Οι Μαρξιστες σωστα θεωρουνσαν παντα αυτη τη θεση σαν την θεωρητικη βαση των αποψεων για την σημασια οποιουδηποτε πολεμου" **

Αν προσπαθησουμε λοιπον να αντιμετωπισουμε τον πολεμο του '74 σαν την συνεχιση της πολιτικης, τοτε πρεπει να θυμηθουμε οτι δεν ξεκινησαν ολα τον Ιουλη του '74: Ο πολεμος του '74 δεν ηταν παρα ενα σταδιο της διαμαχης μεταξυ Ελληνων και Ελληνοκυπριων αστων απο τη μια και Τουρκων και Τουρκοκυπριων αστων απο την αλλη πλευρα. Οι ανταγωνισμοι και οι διαμαχες, των οποιων αυτος ο πολεμος δεν ηταν παρα μια "βιατη συνεχεια", υπηρχαν πολυ πριν την Τουρκικη εισβολη. Και παρολο που η τουρκικη αρχουσα ταξη ειχε και εχει σχεδια και φιλοδοξιες καθε αλλο παρα αθως, συγχρονως οι ελληνοκυπριοι αστοι δεν ειναι με κανενα τροπο τα αθωα θυματα, μια και ειχαν καταπιεσει και απειλησει την Τουρκοκυπριακη κοινοτητα με πολλους τροπους και για πολλα χρονια. Ο πιο ξεκαθαρος και φανερος ηταν ο αγωνας για την Ενωση.

Η ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΟΙ

Για να καταλαβουμε τι σημαινε η Ενωση για τους Τουρκοκυπριους και γιατι αποτελουσε μια πραγματικη απειλη γι' αυτους πρεπει να δουμε ποια ειναι η λειτουργια των εθνικων μειονοτητων που βρισκονται στα εδαφη ανταγωνιστικων κρατων οπως ειναι η Ελλαδα και η Τουρκια. Να τι γραφει σχετικα με αυτο για την Τουρκια ο Ν. Σαρρης:

"Το φαινομενο γινεται ακομα πιο ξεκαθαρο προκειμενου περι της Τουρκιας, το ενδιαφερον της οποιας για οσες απο τις τουρκοφωνες η ομογενεις της μειονοτητες, αναγεται στην απωτερη προθεση-της να τις χρησιμοποιησει σαν μεταπρατες των συμφεροντων της, εκει οπου τα τελευταια, λογω των διεθνων συγκυριων, μπορούν να τελεσφορησουν". ***

Οτι ομως ισχυει για την Τουρκια ισχυει φυσικα και για την Ελλαδα, οπως και για καθε αλλο αστικο κρατος. Οι διαφορες εθνικες μειονοτητες σε εδαφη αλλων κρατων θεωρουνται απο την αρχουσα ταξη της μητροπολης τους οτι μπορούν να χρησιμοποιη-

* Λενιν Αγγλικά απαντα τομ. 23 σελ. 33

** Λενιν Αγγλικά απαντα τομ. 21 σελ. 304

*** Νεοκλη Σαρρη "Η ΑΛΛΗ ΠΛΕΥΡΑ διπλωματικη χρονογραφια του διαμελισμου της Κυπρου με βαση τουρκικες πηγες" τομος δευτερος, Βιβλιο Α σελ. 806

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

θουν σαν μοχλος πιεσης και σαν πολιτικο προσχημα. Η προσπάθεια για να διατηρουνται οι σχέσεις με την μητροπολη και η "εθνικη ταυτοτητα" των μειονοτητων δεν γινεται για ιδεαλιστικούς λογους οπως παρουσιάζεται αλλα για λογους συμφεροντος. Ενα χαρακτηριστικο παραδειγμα είναι και το συνθημα του Παπανδρεου για την "συρρικνωσή του Ελληνισμού".

Ετσι η Ελληνικη αστικη τάξη χρησιμοποιει τις μειονοτητες της αναλογα με την πολιτικη κατασταση και τα συμφεροντα της καθε φορα (ακομα και στην Αμερικη χρησιμοποιει την γνωστη "ομογενεια" για πιεσεις στο Κογκρεσσο κλπ). Η Τουρκια χρησιμοποιει τελευταια τους Τουρκους στην Βουλγαρια, η Γαλλια χρησιμοποίησε τους Γαλλοφωνους στον Καναδα. Υπαρχουν αμετρητα τετοια παραδειγματα. Φυσικα όσο πιο αναπτυγμενη οικονομικα και πολιτικα είναι μια μειονοτητα, τόσο μεγαλυτερο ρολο μπορεί να παιξει.

Όταν η μητροπολη και το κρατος μέσα στο οποίο βρισκεται η μειονοτητα είναι ανταγωνιστικα, τότε η εθνικη καταπίεση της ξενης μειονοτητας απο το κρατος θα είναι αναποφευκτη, για να εμποδιστει ή να ανατραπει η αναπτυξη της και έτσι η μετατροπή της ή η διατήρηση-της σαν ενας ισχυρος μοχλος πιεσης στα χερια του κρατους-ανταγωνιστη.

Η Ελλάδα και η Τουρκια είναι απο παλια, για διαφορους οικονομικους και πολιτικους λογους, ανταγωνιστικα κρατη. Και αυτο εξαιτίας και οικονομικων διαφορων που εκφραζονται τις τελευταιες δεκαετιες πολυ χαρακτηριστικα με την διαμαχη για το ποιος θα είναι μέλος της ΕΟΚ και ποιος όχι, και πολιτικων, για το ποιος θα παιζει τον πρωτο ρολο στην περιοχη, οπως η διαμαχη σε σχέση με το ΝΑΤΟ και τον επιχειρησιακο ελεγχο του Αιγαίου, και συνοριακες (Ιμβρος και Τενεδος, και Αιγαίο γενικότερα). Ετσι, η καθεμια βλέπει τις αντιστοιχες μειονοτητες της αλλης στο εδαφος της σαν επικινδυνες, με αποτελεσμα να τις καταπιεζει για να τις εξουδετερωση (ο "Ελληνισμος της Κωνσταντινουπολης" και οι τουρκοι της Θρακης, της Ροδου και αλλων νησιων), ενώ βλέπει τους ομογενεις της στο εδαφος της αλλης σαν κεφαλαιο που πρέπει να διατηρηθει και να δυναμωση οικονομικα, πολιτικα, πολιτιστικα και κοινωνικα, ώστε να μπορεί να αξιοποιηθει την καταλληλη περιοδο.

Για αυτους τους λογους η Ένωση σημαίνει για τους Τ/κ ότι μπαίνοντας στην δικαιοδοσια του Ελληνικου κρατους θα γινονταν αναποφευκτα θυματα καταπίεσης και διακρισεων. Δεν ήταν αναγκη να έχουν καμια θεωρητικη κατανοηση της δυναμικης αυτης, υπηρχαν αρκετα παραδειγματα για να καταλαβουν τι τους περιμενε. Οι Τουρκικες κοινοτητες στην Ροδο και την Κρητη, που είχαν σχετικά τελευταια ελληνικες, (η Κρητη στις αρχες του αιωνα, η Ροδος μετά τον 2ο Παγκοσμιο Πολεμο) έχουν σχεδον εξαφανιστει. Στην Δυτικη Θρακη η Τουρκικη μειονοτητα είναι ξεκαθαρα εθνικα καταπιεσμενη, και είναι ίσως το πιο χαρακτηριστικο, αγνωστο και εντονο παραδειγμα. Πολλα στοιχεια για την μεταχειρηση της τουρκικης μειονοτητας της Θρακης υπαρχουν στο σχετικο παραρτημα στο τέλος του κειμενου.

Ενα χαρακτηριστικο παραδειγμα των προβληματων που ανησυχούσαν τους Τ/κ αστους και μικροαστους πολιτικους (και, παρενθετικα, της πολιτικης υποκρισιας που κυριαρχει σε Ελληνοκυπριακους κυκλους) το παίρνουμε απο ενα αρθρο με τον "αναπαντεχο" τίτλο "Όταν οι Τουρκοκυπριοι ζήτησαν την Ένωση" (!). Σύμφωνα με το αρθρο καποιος Τουρκοκυπριος Κορκουτ, γενι-

κος γραμματέας του τουρκοκυπριακού κομματος ΚΑΤΑΚ ζήτησε με επιστολή του της 6/4/48 από τον Έλληνα βουλευτή Σφαέλλο, ο οποίος "είχε με δική του πρωτοβουλία αναλάβει την περίοδο εκείνη να διερευνήσει τις πιθανότητες για Ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα", να του δώσει "τας ακολουθούς πληροφορίες:

1. Έχουν Μουφτη οι Τούρκοι της Ελλάδας;
2. Εάν έχουν, ποιος και ποιοι τον εκλεγουν;
3. Εάν είναι με εκλογή ποιοι τον εκλεγουν;
4. Ποιος ή ποιοι οι διαχειριστάι του ΕΥΚΑΦ
5. Εάν είναι με εκλογή, ποιοι εκλεγουν τους διαχειριστάς;"

Και η απάντηση κατά το ίδιο άρθρο ήταν:

- 1) Μουφτηδες υπάρχουν 4 εν Ελλάδι...
- 2) Ουτοι δεν εκλεγονται απο κανένα αλλά διοριζονται απο το Υπουργειον της Παιδειας και θεωρουνται υπαλληλοι του Κρατους.
- 3) Οι διαχειριστάι των ΕΥΚΑΦ διοριζονται παρα της γενικής διοικησεως θρακας..." *

Φυσικά οι απαντήσεις ήταν ακριβώς αυτές που θα ενοχλούσαν τον Κορκουτ, μια και ήταν φανερό ότι τον απασχολούσε η εκλογιμοτητα των υπευθυνων για τα τουρκικά θρησκευτικά-οικονομικά ιδρυματα στην Ελλάδα, οι οποίοι τελικά διοριζονταν ολοι απο την Ελληνική κυβερνηση.

Είναι χαρακτηριστικό ότι απο αυτή τη αλληλογραφία, ο συγγραφεας του άρθρου βγαζει το συμπερασμα ότι "τοτε οι Τουρκοκυπριοι ηθελαν την Ένωση" μονο και μονο επειδη ο Κορκουτ απευθυνθηκε σε Έλληνα για να παρει αυτές τις πληροφορίες. Ή πολιτικά ηλιθιος είναι, ή το πιθανοτερο, μονο τετοιου ειδους επιχειρηματα μπορουν να βρεθουν οταν κανεις επιχειρει να δειξει ότι καποτε οι Τ/κ "ηθελαν την Ένωση".

Ίσως όμως ο καλύτερος τροπος για να αποκτησει κανεις μια καποια αισθηση για το τι σημαίνει η Ένωση για τους Τ/κ είναι να σκεφτει το θεος των Ελληνοκυπριων μπροστα στη γνωστη πολιτική δημαγωγία για τον "κινδυνο Τουρκοποιτησης ολης της Κυπρου". Με ποια κοινωνική ή πολιτική λογική θα περιμενε κανεις να μην έχουν τον αντιστοιχο φοβο οι Τουρκοκυπριοι; Το γεγονος ότι κανεις δεν κανει αυτή την συγκριση είναι μετρο του εθνικισμου (θα ελεγε κανεις ρατσισμου) που επικρατει στον Ελληνοκυπριακο χωρο, ο οποίος εμμεσα δειχνει ότι θεωρει μια ελληνική κυριαρχία σαν τουλαχιστον ανεκτη για τους Τουρκοκυπριους ενω η Τουρκική θα είναι ανυποφορη για τους Ελληνοκυπριους. Το ότι οι Τουρκοκυπριοι είναι μειοψηφία δεν έχει φυσικά καμμια σχέση με τα αισθηματα στα οποία αναφερομαστε.

Παρ' όλα αυτά η προπαγανδα ότι οι ελληνοκυπριοι και οι τουρκοκυπριοι ζουσαν "αρμονικά" και ότι ήταν οι "Ξενοι" (αρχικά οι Αγγλοι, και μετα οι Αμερικανοι πρακτορες) που δημιουργησαν την διασπαση και εσπειραν το μισος, έχει βρει πολυ μεγάλη ανταποκριση, ιδιαιτερα στους αριστερους.

* Κυπριακο περιοδικο "Το Περιοδικο" τευχος 5, Ιουνης 86. Οι επαναληψεις βρισκονται μεσα στην επιστολή του Κορκουτ συμφωνα με το άρθρο.

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

Και όμως στα μικροαστικά και αστικά στρώματα και των δυο κοινοτήτων δημιουργούνταν οι προϋποθέσεις για μια τέτοια διασπασή, από την οικονομική ανισότητα των δυο κοινοτήτων και από την Ελληνοκυπριακή πολιτική της Ένωσης, πολύ πρώτου μορικού να έχουν τέτοιες δυνατότητες ή διαθέσιμες οι διαφορετικές ιμπεριαλιστικές δυνάμεις.

η ένωση ήταν παλιό αίτημα

Για τον περισσότερο κόσμο σήμερα η Ένωση ταυτίζεται με τον αγώνα της ΕΟΚΑ το '55, και λίγοι έχουν υποψη τους το δημοψήφισμα του '50 και την εξέγερση του '31. Η πραγματικότητα όμως είναι διαφορετική. Το αίτημα για Ένωση με την Ελλάδα ήταν πολύ παλιό:

"Μια ζώηρη κίνηση προς τον σκοπό αυτό εκδηλώθηκε στα 1897 - με την ευκαιρία του 'τριανταήμερου πολέμου' Ελλάδος και Τουρκίας - σε όλες τις κυπριακές πόλεις. Ένα υπομνήμα... τονίζε, μεταξύ άλλων, και τα εξής:

Οι Έλληνες κάτοικοι, που αποτελούν τα 4/5 του ολού πληθυσμού της νήσου, διακηρύσσουν με μια φωνή ότι δεν έχουν παρα μοναχά ένα ποθο-την Ένωση με τη Μητέρα Ελλάδα, και είναι αποφασισμένοι να αντισταθούν, ακόμη και με βία, σε οποιαδήποτε άλλη λύση του Κυπριακού προβλήματος" *

Βεβαία, όσο η Ένωση φαινόταν μόνο σαν ευσεβής ποθος των Ελληνοκυπριών, οι Τ/κ δεν ανησυχούσαν και δεν αντιδρούσαν. Με τις πρώτες όμως ενδείξεις ότι το αίτημα αποκτούσε κάποια πιθανότητα επιτυχίας, μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο στον οποίο οι Ε/Κυπριοί πήραν μέρος με την πλευρά των συμμαχών, ενώ η Αγγλία είχε αφήσει να εννοηθεί ότι οι αποικίες που θα συμμετείχαν στον πόλεμο θα αποκτούσαν την ανεξαρτησία τους, οι Τουρκοκυπριοί αντέδρασαν και έντονα και μαζί, για τους λόγους προφανώς που αναφεραμε πιο πάνω:

"... η συνεχώς επιτεινομένη δράση των Ε/κ που αποκόουσε στην Ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα, αναγκάσε τους Τ/κ να οργανωθούν καλύτερα για πολιτική και ενδεχομένως αντιστασιακή δράση...

Το πρώτο βήμα προς την κατεύθυνση αυτή έγινε το 1945 όταν συνεστήθη μια πολιτική οργάνωση που έφερε το όνομα 'Συνδεσμός Τουρκικής Μειοψηφίας της Νήσου Κύπρου', γνωστή ως ΚΑΤΑΚ... [Ναι, προκειται για το ίδιο κόμμα για το οποίο το "Περιοδικό" έγραφε ότι ήθελε την Ένωση το 1948!]

Η πολιτική αυτή οργάνωση ανασχηματίστηκε αργότερα... και εμφανίστηκε με τον τίτλο 'Λαϊκό Εθνικό Κόμμα Τουρκοκυπριών' γνωστή ως ΚΜΤΜΡ. Αργότερα ακολουθώντας τις νέες εξελίξεις πήρε το όνομα 'η Κύπρος είναι Τουρκική', γνωστή ως ΣΚΤΡ. Αυτές ακριβώς οι μεταλλαγές του τίτλου καθρεφτίζουν πιστά τα διάφορα στάδια που πέρασαν τα πολιτικά αίτηματα της Τουρκικής κοινότητας...

* Πανταζή Τερλεξή "διπλωματία και πολιτική του κυπριακού" σελ 55

... στις μεγάλες πόλεις της Κύπρου άρχισαν να διοργανώνονται διαδηλώσεις και συλλαλητήρια για να εκφραστούν την αντίθεση-τους στην Ένωση. Σε μια από αυτές τις συγκεντρώσεις στην Λευκωσία, που έλαβε χώρα την 28 Νοεμβρίου 1948, απεφασίσθη να σταλθεί τηλεγράφημα στον Πρόεδρο και στον Πρωθυπουργό της Τουρκίας, με το εξής περιεχόμενο:

‘Οι δεκαπέντε χιλιάδες Τ/κ απεφασίσαν παμπήφει να απορρίψουν το Ελληνικό αίτημα για την προσαρτησιή της Κύπρου στην Ελλάδα και για αυτονομία. Πιστεύουν ότι η προσαρτησιή και η αυτονομία θα είχε σαν συνέπεια τον αφανισμό της Τουρκικής κοινότητος’.

Με το Δημοψήφισμα του '50 στο οποίο το 97% των ελληνοκυπρίων ψήφισαν υπέρ της Ένωσης, ο κίνδυνος της Ένωσης γίνεται χειροπιαστός για τους Τουρκοκυπρίους και η ένταση ανάμεσα στις δύο κοινότητες αυξάνεται χωρίς σίγουρα να χρειαστεί η επέμβαση της Αγγλικής πολιτικής του διαιρεί και βασίλευε.

Με το Ξεκίνημα του ενοπλου αγώνα της ΕΟΚΑ το '55 η Ένωση γίνεται πραγματική απειλή, και δημιουργούνται οι πρώτες ενοπλές Τ/κ ομάδες, η VOLKAN, που στο τέλος του '57 πήρε το όνομα ΤΜΤ (Όργανωση Τουρκικής Αμυνας). Φυσικά οι δύο οργανώσεις (ΕΟΚΑ και ΤΜΤ) από την αρχή ήταν εχθρικές και συγκρούστηκαν.

ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΤΗΣ ΖΥΡΙΧΗΣ

η Ένωση και το "κράτος της Ζυριχής"

Η υπογραφή και εφαρμογή των συμφωνιών Ζυριχής-Λονδίνου τον Φλεβάρη του 1959 όχι μόνο δεν περιορίσε τον ελληνοτουρκικό ανταγωνισμό στην Κύπρο αλλά απεναντίας ευνοήσε την ανάπτυξη του. Η πολιτική της Ένωσης συνεχίστηκε αλλά τώρα εμφανίστηκε με μια νέα και πιο "δημοκρατική" και συγκαλυμμένη ονομασία, την "αδεσμευτή ανεξαρτησία". Με αυτήν εννοούσαν την απαλλαγή από τις δεσμεύσεις των συμφωνιών Ζυριχής-Λονδίνου οι οποίες απαγορεύαν μαζί με την Διχοτομηση ή την αλλαγή ορισμένων άρθρων του Συνταγματος και την Ένωση.

Οι συμφωνίες Ζυριχής-Λονδίνου είναι από τα πιο μυθοποιημένα γεγονότα στην νεώτερη ελληνική πολιτική. Οι πιο αντιφατικές ερμηνείες και εκτιμήσεις δίνονται πολλές φορές από τους ίδιους πολιτικούς φορείς και μαάλιστα την ίδια χρονική περίοδο.

Από τους αριστερούς, θεωρούνται σαν ένα αποτέλεσμα της εξάρτησης από τον ιμπεριαλισμό της Ελληνικής αρχουσας τάξης, αλλά με διαφορετική ερμηνεία κάθε φορά. Για το ΑΚΕΛ το '59, το κύριο πρόβλημα ήταν ότι αποκλείονταν η Ένωση και αναγνωρίζονταν δικαιώματα στην Τουρκία, και γι' αυτό ήταν που κατηγορήσε τον Μακάριο το '59 και συνεπράξε με τον αντιπαλό-του, τον Ιωάννη Κληρίδη στις πρώτες Προεδρικές εκλογές. Μόνο πολύ αργότερα, όταν η Ένωση έπαψε πια να είναι στο άμεσο πρόγραμμα του ΑΚΕΛ, προβάλλαν σαν το κύριο πρόβλημα των συμφωνιών την

* Πανταζής Τερλεξής. Διπλωματία και πολιτική του Κυπριακού. σελ. 64.

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

παραμονη των Αγγλικών Βάσεων.

Όλα παντως τα Ε/κυπριακα κομματα, ακολουθώντας το παραδειγμα του Μακαριου, χρησιμοποίησαν και χρησιμοποιουν το Σύνταγμα και το κρατος της Ζυριχης-Λονδινου κυνικα και υποκριτικα. Όπως θαχουμε την ευκαιρια να δουμε σε πολλα σημεια παρακατω, οποτε και οπου τους βολευει (ιδιαιτερα για εξωτερικη καταναλωση, και με μεγαλυτερη εμφαση μετα το 1974) το Σύνταγμα και το Κυπριακο Κρατος είναι **τερα και απαραβιαστα** και οποιος τα παραβιαζει, είτε η Τουρκια είτε οι πολιτικοι τους αντιπαλοι, διαπραττει πολιτικο εγκλημα. Οποτε ομως δεν τους βολευει τα θεωρουν **χωρις υποσταση, τα παραβιαζουν και τα αναθεματιζουν** χωρις να ενοχλουνται καθολου απο αυτη την αντιφαση.

Η πραγματικη σημασια του Ζυριχικου κρατους για την Ελληνοκυπριακη αρχουσα ταξη, ασχετα με την μυθολογια που μετα το '74 δημιουργηθηκε γυρω απο αυτο, είναι οτι θελαν να το χρησιμοποιησουν οσο και οταν τους βολευε. Αυτο φαινεται πολυ καθαρα απο αυτα που λεγαν οταν αισθανοντουσαν κατα καιρους πιο δυνατοι και ικανοι να αναφερθουν στις πραγματικες τους προθεσεις. Ετσι, το Γεναρη του 1967, ο ιδιος ο Μακαριος τονιζε σε λογο του στην ΟΧΕΝ, οτι δεν επρεπε να υπαρχει κανενας ενδοιασμος για να χρησιμοποιηθει το κρατος αυτο με "ρεαλισμο":

"... Απο Ελλαδικης εξ αλλου πλευρας εκφραζονται κατηγορια περι ανθελληνικου ή ανθενωτικου πνευματος εν Κυπρω... οπερ απολυτως απαραδεκτον..."

Εαν οι Συμφωνια της Ζυριχης και του Λονδινου περιεχουν, οπως και πραγματι περιεχουν, θετικα στοιχεια, το σημαντικωτερον τουτων είναι οτι η Κυπρος απηλλαγη του αποικιακου καθεστωτος, **κατεστη ανεξαρτητος**, εστω και με πολλας δεσμευσεις, και αποτελεί σημερον **μελος των Ηνωμενων Εθνων**. Δεν κατενοθη δυστυχως απο πολλους οτι το θετικον τουτο στοιχειον αποτελεί **μιαν επαλξιν περαιτερω αγωνος δια την αυτοδιαθεσιν μας**. Και αντι να ενισχυουν, αντιθετως υπονομευουν την επαλξιν αυτην. Εχω την γνωμην οτι το Κυπριακον Ζητημα δεν αντιμετωπισθη με **ρεαλισμον...** *

Μια αλλη παρομοια περιοδος που ταλεγαν εξω απο τα δοντια, ηταν μεσα στο '63, πριν τα γνωστα γεγονοτα. Γι' αυτη την περιοδο, τα πιο χρησιμα ντοκουμεντα που βρηκαμε είναι στο περιοδικο "Αγων" το οποιο εκφραζε την κυριαρχη μακαριακη πολιτικη μεσα στους Ε/κ, μια και σ' αυτο διναν συνεντευξεις και γραφανε ολοι οι σημαντικοι πολιτικοι της εποχης, οπως ο Τασος Παπαδοπουλος, η Στελλα Σουλιωτη, ο Πολυκαρπος Γιωρκατζης, ο Λελος Δημητριάδης και αλλοι, και το εκδιδε ο Νικος Κοσης.

Μεσα στα αρθρα του "Αγωνα" εκεινης της εποχης φαινεται πολυ καθαρα οτι ενω δεν ειχαν κανενα προβλημα να παραβιαζουν το Σύνταγμα οπου τους βολευε και να σχεδιαζουν την καταλυση του κρατους που δημιουργηθηκε με τις συμφωνιες Ζυριχης-Λονδινου, ειχαν συγχρονως σκοπο να εκμεταλλευτου την πλεονεκτικη οικονομικη και πολιτικη τους θεση για να επιβαλουν την πληρη κυριαρχια τους στο κρατος της Ζυριχης, και να το χρησι-

* Ν. Κρανιδιωτη "ΑΝΟΧΥΡΩΤΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ - ΚΥΠΡΟΣ 1960-1974" τομ. Α σελ. 397

μποήσουν σαν καταπιεστικό μηχανισμό εναντίον των Τ/κ για να τους εξουδετερώσουν οικονομικά και πολιτικά:

"Αλλ' η νήσος Κύπρος είναι Κρατος. Εστω και υπο ορους... εγγυησεις... μορφήν μὴ εγκριθείσαν, είναι κρατος. Η ιδιότης αὐτῆ... εἴτε μᾶς ἀρεσεί εἴτε οὐκ - και βεβαίως δὲν μᾶς ἀρεσεί... ἀποτελεῖ τὴν βάση τοῦ νέου βίου τῆς Κύπρου... Οποιαδήποτε κατεύθυνση και αν θελωμεν να προσδωσωμεν εἰς τὰς ἐνεργείας μᾶς πρὸς πραγματοποιήσῃν πολιτικῶν και ἐθνικῶν ἐπιδιώξεων, δὲν δυναμεθα να ἀγνοήσωμεν τὸ ἀναμφισβήτητον γεγονός τῆς υπάρξεως Κυπριακοῦ κρατοῦς. Ἀπο αὐτὸ τὸ γεγονός θα ξεκινήσωμε δια να ἐπιχειρήσωμεν και να ἐπιτύχωμεν οτιδήποτε ἐπιθυμούμε και δυναμεθα. Παραγνώρισις τῆς πραγματικότητος αὐτῆς σημαίνει ἐπιβλαβὴ συναισθηματισμὸν... Η πραγματικότης αἰρεται οὐκ δια λόγων, ἀλλὰ δια τῆς δημιουργίας νέας πραγματικότητος. Τὸ Κυπριακὸν κρατος ὑφίσταται... η ζῶη συνεχίζεται - και οφειλομεν να τὴν ἀντιμετωπίσωμεν ὡς ολότῃς, ἐὰν θελωμεν να ὑπαρχωμεν ὡς Ἕλληνισμοῦς και μάλιστα δεσποζὸν στοιχείον ἐν τῇ Νήσῳ..."

Η Ἕλληνικὴ Κύπρος... ἐπεζητήσεν ὡς τμήμα τοῦ Ἕλληνικοῦ ἔθνους να ἐνωθῆ μετὰ τοῦ ὑπαρχόντος Ἕλληνικοῦ Κρατοῦς... Δια λόγους ἀνεξαρτητοῦς τῆς θελήσεως τοῦ Ἕλληνισμοῦ... ἐδημιουργήθη Κυπριακὸν Κρατος... ἐπειδὴ τὸ Κυπριακὸν κρατος είναι πραγματικότης, ἀπο τὴν ὁποίαν ἀναγκαστικῶς θα ἀρχίσωμεν - ἤρχισαμεν ἤδη - ... καθίσταται σαφές οτι... Ξεκινούμεν... ἀπο τὸ Κρατος δια να καταληξώμεν εἰς τὴν Ἀυτοδιαθεσίαν.

Ἀμειλικτὸν προβάλλει τὸ ἐρωτήμα, ἐὰν τοῦτο είναι δυνατόν και κατορθώτον. Βεβαίωτατα είναι... ἐχομεν ὑποχρεωσίαν να προετοιμάσωμεν και να προγραμματίσωμεν τὴν πορείαν αὐτὴν" *

1959-63 - ο πολιτικός ανταγωνισμός

Λίγους μῆνες ἀργότερα φάνηκε ἡ σημασία τῶν ἀσαφῶν αὐτῶν ἀναφορῶν τοῦ "Ἄγωνα" σε "προετοιμασίες" και "προγραμματισμούς", ὅταν ἔξασπασαν οἱ στρατιωτικὲς συγκρούσεις τοῦ Δεκεμβρίου τοῦ '63, οἱ ὁποῖες δὲν ἦταν οὔτε "κεραυνὸς ἐν αἰθρία" οὔτε ἀσχετὲς με τὶς ἀναφορὲς αὐτὲς.

Ἀπο τὴν ἀρχὴ τῆς λειτουργίας τοῦ κρατοῦς εἶχε φανεῖ ὁ ἐντονος ἀνταγωνισμὸς ἀνάμεσα σὲς ἀρχούσες τάξεις τῶν δύο κοινοτήτων. Ὅπως ἀναφέρει και ὁ Ν. Κρανιδιώτης, ἐνας ἀπο τοὺς κοντινότερους στὸν Μακάριο πολιτικούς:

"Ἡ πρώτη περίοδος τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας (1960-1963) χαρακτηρίζεται ἀπο μίαν ἐντονη ἀνταγωνιστικὴν προσπάθεια τῶν δύο κοινοτήτων να διασφαλίσουν και ἐπεκτείνουν τὰ πλεονεκτήματα, και να ἐλαχιστοποιήσουν και ἐξουδετερώσουν τὰ μειονεκτήματα που περιείχε για τὴν καθὲ μία ἀπο αὐτὲς τὸ καθεστὼς τῆς Ζυριχῆς" **

* περιοδικὸ Ἄγων τεύχος 2, 8/63, τονισμένα δικά μας

** Ν. Κρανιδιώτης "Ἀνοχρωτὴ Πολιτεία - Κύπρος '60-74" σελ. 12

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

Το Συνταγμα παρουσιάζεται σαν η ίδια η αιτία της διαμάχης αυτής της περιόδου, επειδή ήταν "διαιρετικό", και "ανεφάρμοστο". Έτσι μετατρέπεται από αποτέλεσμα της προηγούμενης φάσης της διαμάχης ('55-59) σε αίτιο της διαμάχης που ακολούθησε μέχρι το '63.

Με μια έννοια, πραγματι δεν θα μπορούσε να λειτουργήσει μια και προσπάθησε να "συμφιλιώσει" δυο αρχουσες τάξεις μέσα στην Κύπρο και άλλες δυο (την Ελληνική και την Τουρκική) έξω από την Κύπρο, που ήταν στα μαχαίρια, χωρίς να έχει πηθεί καμία από τις δυο, και χωρίς να είναι καταφανώς ανίσος ο συσχετισμός δυναμικών. Αλλά αυτό φυσικά δεν οφείλεται στο συγκεκριμένο Συνταγμα και τις διατάξεις του. Όπως και να ήταν το Συνταγμα, θα δημιουργούνταν παρομοία προβλήματα. Ο τονισμός του ποσο είναι το Ζυριχικό Συνταγμα αντικειμενικά λειτουργεί και αυτός σαν καλυψη της πραγματικής οικονομικής, κοινωνικής κατάστασης, του εντονού και αναποφευκτού ανταγωνισμού που υπήρχε ανάμεσα στους Ε/κ και Τ/κ αστούς.

Συγχρονως υποτιθεται ότι το Συνταγμα ισχυει ακομα. Αυτό είναι η μεγαλύτερη ειρωνία! Το κράτος, λένε, δεν μπόρεσε να λειτουργήσει εξαιτίας του Συνταγματος πάνω από 3 χρόνια με τους Τ/κ. Ωστόσο οι ελληνοκύπριοι τα καταφέραν να λειτουργήσουν για 14 χρόνια χωρίς αυτούς. Και ούτε στεκεί το επιχείρημα ότι λειτουργήσε επειδή οι "διαιρετικές" διατάξεις του δεν λειτουργούν πια μια και λείπουν οι Τ/κ. Αν θυμηθούμε την πολιτική κρίση του '85 και τις δυνατότητες που έδινε το Συνταγμα για να δημιουργηθεί σοβαρή πολιτειακή και Συνταγματική κρίση αν τα είχαν θελήσει τα πολιτικά κομμάτια, καταλαβαίνουμε ότι σημασία έχει όχι το γράμμα ή εστω το "πνευμα" του Συνταγματος, αλλά η πολιτική θελήση των κυριαρχών πολιτικά ομάδων μέσα στις αρχουσες τάξεις για να συνεργαστούν και να διατηρήσουν την "πολιτική ομαλότητα".

δημοί, αναλογία 70%/30% και φορολογίες

Χαρακτηριστικοί σταθμοί του πολιτικού ανταγωνισμού αυτής της περιόδου (λέμε πολιτικού επειδή ταυτοχρονα και συνεχεια υπήρχε εντονός και ίσως και σημαντικότερος ο οικονομικός ανταγωνισμός, για τον οποίο όμως γράφουμε παρακάτω) ήταν το ζήτημα των Δήμων, της προσλήψης δημοσίων υπαλλήλων σε αναλογία 70%-30%, το συνδεδεμένο με αυτά θέμα της μη ψηφίσης των φορολογιών από τους Τουρκοκύπριους βουλευτές, και τα 13 σημεία του Μακαρίου για τροποποίηση του Συνταγματος.

"κατά το συνταγμα επροκειτο να ιδρυθούν στις πέντε μεγάλες πόλεις ξεχωριστοί δημοί από τους Τούρκους. Αυτό είχε γίνει αποδεκτό από το 1958. Το 1958 επί αγγλοκρατίας ήδη, είχαν αρχίσει να λειτουργούν χωριστοί Δημοί. Αλλά τα συνόρα, οι αρμοδιότητες και οι λειτουργίες των Δήμων δεν είχαν διευκρινιστεί και μετά την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας." *

"Πλησιάζαν τα Χριστούγεννα, (1960) όταν... Η Τουρκοκυπριακή πλευρά ηγείρε θέμα άμεσης σύστασης Τουρκοκυ-

* Νεοκλή Σαρρή "Η ΑΛΛΗ ΠΛΕΥΡΑ - Διπλωματική χρονογραφία του διαμελισμού της Κύπρου με βάση τουρκικές πηγές" τόμος 2ος, σελ. 626

πριακών δηνων... και πιστής εφαρμογής της διατάξης του Συνταγματος για την επανδρωση του 30% της Δημοσίας Υπηρεσίας με Τουρκοκυπριούς υπαλλήλους" *

Ε/κ και Τ/κ επιμενανε πολυ στο θεμα των Δηνων, και για οικονομικους και για πολιτικους λογους. Αντι να εξηγησουμε εμεις την πολιτικη σημασια των Δηνων εχει ενδιαφερον να δουμε πως την ειδε το ΑΚΕΛ σε σχεση με τις δημοτικες εκλογες του '86:

"ΚΛΑΥΘΜΥΡΙΖΟΥΝ ΚΑΙ ΘΡΗΝΟΥΝ και οδυρονται ΣΕΚ, "Σημερινη" και "Αγων", γιατι δεν εγινε κατορθωτο να αποκλεισθει το ΑΚΕΛ απο την αναδειξη δημαρχων... Που οδηγει αυτη η νοοτροπια; Σε χωρις αρχες, ανοσιες και τερατωδεις συμπραξεις με ενα και μοναδικο στοχο: **Να αποκλεισθει το ΑΚΕΛ απο καθε κεντρο εξουσιας, να εξουδετερωθει σαν πολιτικος αντιπαλος, να καταπνιγει η φωνη του ενος τριτου του λαου.**" **

Αυτα εξηγουν την τεραστια σημασια που εδωσαν και οι δυο αντιπαλοι στο θεμα των χωριστων δηνων. Ποσο αποφασισμενοι ηταν οι Τουρκοκυπριοι να επιμεινουν στο θεμα των Δηνων και στην αναλογια 30%/70% στις δημοσιες υπηρεσιες φαινεται και απο το σημειο στο οποιο φτασαν, δηλαδη να αρνηθουν να ψηφισουν τα φορολογικα νομοσχεδια ελπιζοντας ετσι να εκβιασουν τους Ε/κ για να εφαρμοσουν τη συνταγματικη διαταξη για τους δηνους και το 70/30 τοις εκατο. Οπως θα δουμε αποδειχθηκε απο την επιτυχια της αντιδρασης των Ε/κ οτι ηταν μια κινηση επικινδυνη για τους ιδιους τους τουρκοκυπριους:

"... οταν τον Μαιο του 1961 οι Τουρκοι αρνηθηκαν να ψηφισουν τριμνηνη ανανewση της ισχυουσας φορολογικης νομοθεσιας, ο Αρχιεπισκοπος εδωσε (1 Απριλιου 1961) εντολη στις εφορειες να εξακολουθησουν να εισπρατουν τους φορους... Η Τουρκοκυπριακη ομως ηγεςια καταγγειλε το μετρο σαν αντισυνταγματικο..." ***

"Τουρκος δημοσιογραφος ρωτησε τον Αρχιεπισκοπο 'τι εχει να ειπη ως προς τις δηλωσεις του Αντιπροεδρου Κιουτσουκ προς την 'Μοντ' κατα τας οποιας δια των ενεργειων του Προεδρου δι' εισπραξιν των φορων παρεβιασθη το Συνταγμα...' 'Παραδεχομαι οτι παρεβιασα το Συνταγμα' ειπε μειδιων..." ****

Οι Τ/κ δηλαδη δεν προβλεψαν οτι οι Ελληνοκυπριοι θα χρησημοποιουσαν την ευκαιρια για να παραβιασουν το Συνταγμα και μαλιστα προκλητικα, κανοντας ετσι μια επιδειξη ισχυος, και δημιουργωντας ενα πολυ σημαντικό προηγουμενο, στο βαθμο που οι Τ/κ δεν μπορεσαν να αντιδρασουν.

"Κατα τους πολιτικους παρατηρητας, η καθολου στασις των Τουρκων παρεχει λαμπραν ευκαιριαν και δημιουργει

* Κρανιδιωτης, ο.π.π. σελ 27

** "Χαραυγη" της 30/5/86

*** Κρανιδιωτης ο.π.π. σελ 32

**** "Μαχη" 14/4/61

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

τροπον τινα εν προηγουμενον, βασει του οποιου τα σημεια εκεινα του Συνταγματος, τα οποια δημιουργουν εστιας προστριβων μεταξυ των δυο συνοικων στοιχειων, να μην εφαρμολζονται κατα γραμμα" *

Για να ξαναγυρισουμε ομως στην σημασια των δημων για τους Τουρκοκυπριους. Αξίζει να διαβασουμε τι εγραφε ακομα και ο περιφημος Δρ. Ιχσαν Αλη, ο πιο αγαπητος στους ελληνοκυπριους τουρκοκυπριος, το υποδειγμα της ελληνοτουρκικης φιλιας, ** για την προηγουμενη εμπειρια των τουρκοκυπριων με τους κοινους δημους επι αγγλοκρατιας ακομα:

"Με την εναρξη του αγωνα της ΕΟΚΑ οι Αγγλοι αρχισαν να παιζουν τον ρολο του 'φιλου' των Τουρκων, ενω απο την μερα που πατησαν το ποδι τους στην Κυπρο δεν συνεργαστηκαν παρα μονο με τους Ελληνες... Αναφερουμε χαρακτηριστικο παραδειγμα τις διοικησεις των Δημων. Στα δημοτικα συμβουλια οι αποφασεις παιρνονταν με απλη πλειοψηφια, ενω ειναι γνωστο πως σε ολες τις επαρχιες οι Τουρκοι αποτελουσαν μειονοτητα. Ετσι αν ακομη διαφωνουσαν σε καποια υποθεση, ποτε δεν λαμβανονταν υποψη και η παρουσία τους ηταν ουσιαστικα χωρις σημασια." ***

Που καταληξε το ζητημα μετα απο σχεδον εναμισυ χρονο προστριβων; Θα χρησιμοποιησουμε μερικα αποσπασματα απο εφημεριδες της εποχης, στα οποια μπορούμε επισης να δουμε τι φοβονταν και τι ελπιζαν οι Τ/κ οταν θελαν χωριστους δημους στους οποιους θα μπορούσαν να εχουν μια αυτονομη πολιτικη-οικονομικη παρουσία για να αντιμετωπισουν τον κινδυνο της Ενωσης και την οικονομικη τους υπαναπτυξη.

"Χθεσινο αρθρο του κ. Γιαβουζ εις την Χαλκιν Σεσι, το οποιο αναφερεται στην εμμονη της Ε. πλευρας περι ενοποιησεως των Δημων... δεν φαινεται να απορριπτει κατ' απολυτον τροπον την αρχην των ενοποιημενων δημων, καιτοι θετει ζητημα μη υπαρξεως εμπιστοσυνης προς τους Ελληνες '... των οποιων η πολιτεια εις το παρελθον μας εχει διδαξει πολλα...' Προβαλει αξιωσεεις για ενοποιημενους δημους : α) Εκ περιτροπης διορισμο Ε. και Τ. προεδρου του Δημοτικου Συμβουλιου β) 30% εισοδηματων του Δήμου για αναγκας Τ. 70% Ελληνων. γ) ο αντιπροεδρος να εχει βετο δ) προσωπικο σε αναλογια 70/30 ε) ουδεμια αναφορα του Δημοτικου Συμβουλιου εις την λεξιν 'Ενωσις'" ****

* "Μαχη" 6/4/61, σε σχεση με τα φορολογικα νομοσχεδια

** Οταν πεθανε τον Νοεμβρη του '78 το Γραφειο Δημοσιων Πληροφοριων εκδωσε ειδικο βιβλιο 50 σελιδων προς τιμη του, με τιτλο 'Δρ. Ιχσαν Αλη, τουρκοκυπριος ηγετης και υπερμαχος της ειρηνικης συνυπαρξης'. Αναμεσα σε αλλα διαβαζουμε τον επικηδειο του απο τον τοτε υπουργο Υγειας δρ. Μικελιδη καθως και σχολια της Χαρουγης ("η Κυπροσ εχασε εναν αληθινο πατριωτη, εναν ανθρωπο που ηταν υπερμαχος της γνησιας Ελληνο-Τουρκικης φιλιας, συνεργασιας και συνυπαρξης") και αλλα παρομοια. Το 1970 διοριστηκε απο τον Μακαριο "συμβουλος παρα το προεδρω", θεση που κρατησε μεχρι τον θανατο του.

*** "Δρος ΙΧΣΑΝ ΑΛΗ, ΤΑ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΜΟΥ" Λευκ. 1980

**** Φιλελευθερος 22/12/62, τονισμενα δικά μας

Η Ε/κ αρχούσα ταξη όμως είχε άλλα σχέδια. Δεν είχε σκοπο να αφησει κανένα άλλο "κεντρο εξουσιας" στους Τ/κ:

"... πηγαι προσθετουν οτι εις την περιπτωση καθ' ην θα παρετηρητο πληρης αδιαλλαξια απο Τουρκικης πλευρας εν σχεσει με την καταργησιν των Δημων και εφοσον ηθελον αναλαβει την διαχειρησιν των οι Κοιναι Δημοτικαι Επιτροπαι, ο Αρχιεπισκοπος Μακαριος εχει ηδη ετοιμον σχεδιον, συμφωνως προς το οποιον οι Επαρχοι θα περιβληθουν δι' ολων των εξουσιων προς διεκπεραιωσιν των Ζητηματων των αφοροντων τους Δημους." *

Η ελληνοκυπριακη αστικη ταξη χρησιμοποιοισε μαλιστα (δειγμα του ποσο δυνατη ενωιωθε) αρκετα παραλογες δικαιολογιες για να μην εφαρμουςει την συνταγματικη διαταξη για χωριστους Δημους, οπως στην παρακατω δηλωση του Μακαριου:

"Η συνταγματικη διαταξις περι χωριστων Δημων εις τας 5 κυριωτερας πολεις της νησου δεν ειναι πρακτικως εφαρμουςιμος. Το σχετικο αρθρον του Συνταγματος ομιλει περι ιδρυσεως χωριστων δημων δια τους Τουρκους... ουδολως ομως παρεχει το δικαιωμα εις τους τοιουτους δημους να περιλαβουν εντος της εδαφικης περιοχης των Ελληνικην ή Ελληνοκυπριακην περιουσιαν ή γενικως οτιουσδηποτε αλλους κατοικους πλην των Τουρκων πολιτων" **

Τελικα το Ζητημα λυθηκε με το "ετσι θελω":

"Εφοσον η Τουρκικη πλευρα απορριπτει την ιδεαν περ ενιαιων δημων απο της 1ης Ιανουαριου δεν θα υφισταται πληρον ο θεσμος των δημων. Διαλυομενων των Δημων η Κυβερνησις θα προβει εις ληψιν των αναγκαιων νομοθετικων μετρων δια την αναληψιν ολων των εξουσιων τας οποιας ειχον μεχρι τουδε τα δημοτικα συμβουλια. Η περιουσια των Δημων θα περιελθει επισης εις χειρας της Κυβερνησης..." ***

Ο ΔΕΚΕΜΒΡΗΣ ΤΟΥ '63 ΚΑΙ Η ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΟΥ: ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΓΙΑ ΒΙΑΙΗ ΕΠΙΒΟΛΗ ΤΗΣ "ΑΔΕΣΜΕΥΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ"

τα 13 σημεια

Ο πολιτικος ανταγωνισμος αυτης της περιόδου εφτασε στο αποκορυφωμα του το φθινοπωρο του 1963, οταν ο Μακαριος προσπαθησε να τροποποιησει το Συνταγμα με τις προτασεις που υπεβαλλε στους τουρκοκυπριους, τα γνωστα "13 σημεια" (1). Οι τουρκοκυπριοι αρνηθηκαν να δεχτουν αυτες τις τροποποιησεις επειδη τους αφαιρουσαν ολα τα προνομια που τους αναγνωριζε το Συνταγμα.

Σε μικρο χρονικο διαστημα, ο πολιτικος ανταγωνισμος εδινε την θεση του στις ενοπλες συγκρουσεις. Εχει καθιερωθει απο την επισημη ελληνοκυπριακη πολιτικη οταν αναφερονται στις συγκρουσεις αυτες που αρχισαν στο τελος του Δεκεμβρη του '63

* Φιλελευθερος 27/12/62

** Φιλελευθερος 30/12/62

*** απο την ιδια δηλωση του Μακαριου.

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

να μιλαν για "Τουρκικη ανταρσια εναντια στο κρατος", και να τις παρουσιαζουν σαν σχεδιο της Τουρκιας.

Δεν χρειαζεται καμια μεγαλη ερευνα για να φανει οτι τα περὶ "Τουρκικης ανταρσιας" που εμφανιζεται ετσι ξαφνικα και σαν το αποτελεσμα μονο καποιας Τουρκικης συνωμοσιας δεν ειναι παρα μια απο τις πιο φτηνες προπαγανδες της ελληνικης πλευρας. Στην πραγματικοτητα ουτε οι ιδιοι οι ελληνοκυπριοι αστοι στα πιο σοβαρα τους κειμενα δεν ισχυριζονται κατι τετοιο. Αντιθετα, δεχονται οτι τα γεγονοτα που αρχισαν στις 21 Δεκεμβρη νταν το αμεσο αποτελεσμα των περιφημων "13 σημειων" για αλλαγη του Συνταγματος που ο Μακαριος υπεβαλε στις 30 Νοεμβρη του '63, οτι αυτο νταν το γεγονος που εκανε να ξεχειλισει το ποτηρι της εντασης και να καταληξει στις συγκρουσεις:

"Το τελικο ομως πληγμα στην Δικοινοτικη Δημοκρατια των Συμφωνιων της Ζυριχης-Λονδινου εδωσε το Δεκεμβριο του 1963 η αποφαση του αρχιεπισκοπου να τροποποιησει το Συνταγμα ..." *

Για χρονια τα 13 σημεια παρουσιαζονται και γινονται γενικα αποδεκτα στον ελληνοκυπριακο χωρο σαν μια ειλικρινης προσπαθεια του Μακαριου να τροποποιησει το Συνταγμα επειδη "η κατασταση που δημιουργηθηκε δεν επετρεπε την ομαλη λειτουργια του κρατους" **. Η πραγματικοτητα ειναι ακριβως το αντιθετο, τα 13 σημεια νταν μερος μιας προσπαθειας που ειχε σκοπο οχι να βοηθησει να λειτουργησει το "συνεταιρικο" κρατος της Ζυριχης αλλα αντιθετα να το υπονομευσει με σκοπο την Αυτοδιαθεση-Ενωση.

Υπαρχουν πολλα στοιχεια (και αυτα ειναι που αποσιωπωνται με μεγαλη επιμελεια) που δειχνουν οτι ο Δεκεμβρης του '63 νταν συνειδητο δημιουργημα οχι μονο των Τουρκοκυπριων αλλα εξισου και ισως μαλιστα περισσοτερο της Ε/κυπριακης πολιτικης ηγεσιας, και οτι νταν το αποκορυφωμα ενεργειων και σχεδιων που εμφανιστηκαν απο την αρχη σχεδον της δημιουργιας του Κυπριακου κρατους.

Θα παραθεσουμε μερικα χαρακτηριστικα αποσπασματα, παλι απο το περιοδικο "Αγων" της περιουδου '63, καθως και απο αλλα κειμενα της εποχης, που δειχνουν οσο καθαρα γινεται οτι η προσπαθεια αλλαγης του Συνταγματος νταν μερος ενος γενικοτερου σχεδιου της ελληνοκυπριακης πολιτικης ηγεσιας για απαλλαγη απο τις συμφωνιες της Ζυριχης ωστε να ανοιξει ο δρομος για την πληρη κυριαρχια της Ελληνοκυπριακης αστικης ταξης στην Κυπρο.

Στην αρχη τα σχεδια αυτα αποκαλυπτονταν με μισολογα απο τον φιλοκυβερνητικο Ελληνοκυπριακο τυπο, ο οποιος αφνε να εννοηθει πως οτι γινονταν επρεπε να γινει μυστικα, ακριβως επειδη πισω απο την προσπαθεια αλλαγης του συνταγματος κρυβονταν η "Αυτοδιαθεση - Ενωση":

"Επιδιωξεις του Κυπριακου λαου ειναι η εθνικη απο-

* "Ανοχυρωτη Πολιτεια, Κυπρος 1960-1974" Ν. Κρανιδιωτη σελ. 25

** Βλεπε πχ και "Απο την Ανεξαρτησια στην Τουρκικη Εισβολη" του Α. Καση, Λευκωσια 1977, σελ. 14

καταστάσις-του... Εκείνο που μας ενδιαφέρει είναι ΤΟ ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΤΩΡΑ και κυρίως ΠΩΣ ΠΡΕΠΕΙ να γινή... ο λαός μας έχει τουλάχιστον τώρα ενωπιόν-του **ένα συγκεκριμένο σχέδιο δράσεως** όπως το απεκαλύψεν ο Πρόεδρος Μακαριός... Ο λαός μας **κατανοεί** ότι η τροποποίησης ωρισμένων άρθρων του Συνταγματος επιβαλλεται ως αναγκαίον μέτρον δια την ομαλήν λειτουργίαν του κρατους προς όφελος του συνολου του Κυπριακού λαου. Ο λαός μας **κατανοεί** ότι ο υπευθυνος ηγετης δεν δυναται να συναγωνιζεται τους ανευθυνους εις δημοκοπιαν και επομενωσ δεν δυναται δημοσιως να πλειοδοτη ανευθυνωσ απλωσ και μονον δια να αντικρουση τους δημοκοπους αρνητας **καταστρεφών ουτω τας πιθανοτητας επιτυχιασ του σχεδιου του.**" *

Η σημασια εδω της χρησησ της λεξησ "κατανοει" είναι νομιζουμε καθαρη. Είναι το γνωστο "καταλαβαινεται τι θελουμε να πουμε, να μην τα λεμε και καθαρα τωρα γιατι δεν συμφερει", είναι μεροσ του "συγκεκριμενου σχεδιου δρασεωσ" το οποιο δεν πρεπει να γινει γνωστο. Αυτό ακριβωσ λει και το παρακατω αποσπασμα απο το ιδιο περιοδικο:

"... η Εθνικη μας Ηγεσια διαβλεψασα τους πολλαπλους και ποικιλους κινδυνους εχαραξε με συνεσιν το σχεδιο δρασεωσ της και ανελαβε το εργο της ανευ δημοκοπιασ και τυμπανοκρουσιων... η υπευθυνος Κυβερνησις δεν ηδυνατο και δεν επετρεπετο οπωσ επιδοθει εις το οργιον της εθνικησ πλειοδοσιασ... με συνεσιν και προσοχην εφεραν το βαροσ της **συστηματικησ και προσχεδιασμενησ προσπαθειασ** δεχομενοι να υβριζονται αδικωσ ως 'εθνικοι προδοτεσ' παρα να **διακινδυνεψουν τα υψιατα εθνικα συμφεροντα αποκαλυπτοντεσ ακαιρωσ τασ προσπαθειασ και τα σχεδια των.**

Τα γεγονοτα ομωσ αποτελουν τον αψευδεστερον συνηγορον της εθνικησ εντιμοτητοσ της ηγεσιασ μας." **

Πολυ συντομα τα πραγματα λεγονταν πια πιο φανερα. Οι προφασεισ οτι η προσπαθεια αλλαγησ του Συνταγματοσ αφορουσε πραγματι το ιδιο το Συνταγμα και την "ομαλη λειτουργια του κρατουσ προς οφελοσ του συνολου του Κυπριακου λαου" δεν κρινονταν πια σαν απαραιτητεσ:

"... Χωρισ την πληρη κρατικη ελευθερια τιποτε δεν μπορει να υπαρξη και να λειτουργησ. Αυτη την **κρατικη ελευθερια** προσπαθουμε να εγκαθιδρυσουμε στην Κυπρο και θα συμφωνησ ησ πως το πρωτο και απαραιτητο βημα είναι η καταλυσις καθε δεσμευτικησ εγγυησεωσ απο οποιουσδηποτε." ***

"... ουδεισ εδεχθη την Συμφωνιαν της Ζυριχησ ωσ τερμα, εκεινοι δε που αποδυονται τωρα εις αγωνα προς τροποποιησιν του Συνταγματοσ και εν τελευταια αναλυσει **δι' αυτοδιαθεσιν...**" ****

* περιοδικο Αγων τ. 4 10/63 σελ. 6

** περιοδικο Αγων τ.2 8/63 σελ. 15

*** περιοδικο Αγων 4, 10/63 σελ. 7

**** περιοδικο Αγων τ. 5, 11/63 σελ. 21

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

"Απο πολλά στάδια διήλθεν ο Κρητικός αγών και υπο πολλά πολιτεύματα εξήσε η Νησος μέχρι της ευτυχούς ημερας της Ενωσης. Και η Κυπρος τώρα: απο της Ζυριχης προς την Αυτοδιαθεσιν" *

Αυτα δεν ηταν απλη αρθρογραφια του Ελληνοκυπριακου τυπου, ηταν και η επισημη πολιτικη, οπως φαινεται απο τις παρακατω επιστολες του Μακαριου και του τοτε υπουργου Εξωτερικων Σπυρου Κυπριανου στον πρεσβυ της Κυπρου στην Αθινα Κρανιδιωτη:

"...στις 17 Οκτωβριου σε εμπιστευτικη επιστολη του ο Μακαριος μου εγραφε, αναμεσα σε αλλα, οτι η αναθεωρηση του Συνταγματος αποτελεί 'εθνικην επιταγην'... Συνεχιζοντας την επιστολη του μου εξεθετε το σχεδιο, βασει του οποιου θα προχωρουσε: Η Κυπριακη Κυβερνηση θα αρχιζε διαπραγματευσεις με την Τουρκικη μειοψηφια. Οι διαπραγματευσεις αυτες θα διαλαμβαναν ολα εκεινα τα σημεια του Συνταγματος που ειχαν δημιουργησει ή που επροκειτο (!) να δημιουργησουν προβληματα. Στη συνεχεια θα συνεζητειτο η καταργηση ολων των συμβατικων δεσμευσεων που επετρεπαν στην Ελλαδα και την Τουρκια να εχουν δικαιοωμα αναμιξης ή επεμβασης στα εσωτερικα της Κυπρου. Σε περιπτωση που η Τουρκικη πλευρα θα απεκρουε τις διαπραγματευσεις, ή σε περιπτωση που οι διαπραγματευσεις θα αποτυγχαναν, 'η Κυβερνηση θα επροχωρει εις την ληψιν αλλων μετρων προς επιτευξιν του σκοπου της αναθεωρησεως'.

Αναλογους αποψεις μου διεβιβασε με επιστολη του στις 25 Οκτωβριου ο τοτε υπουργος εξωτερικων Σπυρος Κυπριανου. '... Το ζητημα της συνθηκης εγγυσεως', μου εγραφε, 'επι του παροντος αποτελεί μερος του ολου προγραμματος, η δε πρωτη επιδιωξις θα περιοριστεί δια λογους τακτικης στην αναθεωρηση του Συνταγματος'..." **

Μετα τα γεγονοτα, οταν δεν υπηρχε πια ο φοβος αποκαλυψης των σχεδιων, εχουμε μια πιο ολοκληρωμενη εικονα τους, απο καποιον που σιγουρα κατι θαξερε:

"Ο αντιστρατηγος Γεωργιος Καραγιαννης, Διοικητης των Ελληνοκυπριακων δυναμεων κατα το 1964, υποστηριζει σε μια σειρα αρθρων στον 'Εθνικο Κυρηκα' Αθηνων, οτι η αποφαση αυτη του Μακαριου (13 σημεια), αποτελουσε το πρωτο βημα μιας σειρας προδιαγεγραμμενων διαδοχικων σταδιων. Το δευτερο σταδιο περιελαμβανε την καταγγελια και καταργηση της Συνθηκης Εγγυσεως. Το τριτο την ανακινηση του ζητηματος της αυτοδιαθεσεως και τελικα την διενεργεια δημοψηφισματος και την ανακυρηξη της Ενωσης. ('Εθνικος Κυρηξ', Αθινα, 13 Ιουνιου 1964)" ***

Τα σχεδια αυτα της ελληνοκυπριακης πολιτικης ηγεσιας

* περιοδικο Αγων τ. 5, 11/63 σελ. 21

** "Ανοχυρωτη Πολιτεια, Κυπρος 1960-1974" Ν. Κρανιδιωτη σελ. 81

*** "Διπλωματια και πολιτικη του Κυπριακου" Πανταζη Τερλεξη σελ. 407

αποκαλυφθηκαν τελειως δυο χρονια αργότερα, τον Απριλη του '66, οταν εβλεπαν για πρωτη φορα το φως της δημοσιότητας...

"οι εγκυκλιες διαταγες του 'Ακριτα', του αρχηγου δηλαδη της μυστικης μαχητικης οργανωσης, που ειχε ιδρυσει ο τοτε Υπουργος Εσωτερικων Π. Γεωργατζης, με την εγκριση του Μακαριου. Οι σκοποι της Οργανωσης αυτης... περιελαμβαναν και μονομερη ενδεχομενως αναθεωρηση των Συμφωνων, ακομη δε και την αμεση κηρυξη της Ενωσης." *

Το περιβοητο αυτο σχεδιο "Ακριτας", το μυστικο-φανερο "σχεδιο δρασσεως" των Ελληνοκυπριων, πολλα χρονια αργότερα, το 1985 οταν ειχε πια οριστικα αποτυχει, εγινε αντικειμενο κριτικης και χαρακτηριστηκε σαν λαθος τακτικης:

"Το πρωτο πραξικοπημα, για το οποιο ολοι οι 'δημοκρατες' αποφευγουν να μιλουν, ηταν αυτο που σχεδιαστηκε και οργανωθηκε με βαση το περιφημο Σχεδιο Ακριτας. Οπως φαινεται απο το κειμενο του Σχεδιου που δημοσιευτηκε για πρωτη φορα στις 21 Απριλιου 1966 στην 'Πατριδα', το συνωμοτικο αυτο σχεδιο ετοιμαστηκε απο το Μακαριο με τους συνεργατες του και ειχε σαν στοχο την ανατροπη της συνταγματικης ταξης χρησιμοποιοοντας και βιαια μεσα...

Η προσπαθεια του Μακαριου για τροποποιηση του Συνταγματος το 1963 και την αναθεωρηση των συμφωνων Ζυριχης-Λονδινου,... ηταν μερος του Σχεδιου Ακριτα και αποτελουσε την πρωτη φαση του." **

Ηταν σχεδον σιγουρο οτι ενα τετοιο σχεδιο θα οδηγουσε σε ενοπλες συγκρουσεις. Ομως οπως φαινεται απο διαφορα υπονοουμενα που εμφανιζονταν στον ελληνοκυπριακο τυπο η ελληνοκυπριακη ηγεσια καθε αλλο παρα φοβονταν την πιθανοτητα των συγκρουσεων, αντιθετα αυτες ηταν μερος των σχεδιων της:

"Ειναι χωρις αμφιβολια βεβαιο πως η εθνικη του λαου μας μελλοντικη που θα βαδισει πορεια, θανατι δυσκολη, επιπονη και οδυνηρη...Εκεινο που αξιζει να τονισθει ειναι ο ρολος που οι αγωνιστες θα διαδραματισουν στην καθολικη εθνικη που θα αναληφθη προσπαθεια" ***

"Αι δηλωσεις του Προεδρου Αρχιεπισκοπου Μακαριου... δημοσιευθεισαι εις Αθηναικας εφημεριδας το τελος Ιουλιου επι της αναγκης καταργησεως της Συμφωνιας Εγγυησεως ... εδωσαν πλεον επισημον διακυρηξιν εις τας απο πολλων μηνων ανεπισημως διατυπουμενας αποψεις της Ελληνικης Ηγεσιας...

Ειναι προς το συμφερον των ιδιων των Τουρκων οπως τα αρνητικα στοιχεια των συμφωνων αρθουν με ταξιν και

* Μενελαος Αλεξανδρακης, Βυρων Θεοδωροπουλος, Ευσταθιος Λαγακος, "Το Κυπριακο 1950-1974 μια ενδοσκοπηση" Ελληνικη Ευρωεκδοτικη Αθηνα 1987 σελ. 30

** Αλ. Κωνσταντινιδης "Τυμβωριχοι και πραξικοπηματα. Χωρις το Σχεδιο Ακριτας - το πρωτο πραξικοπημα - δεν θα φταναμε στο πραξικοπημα του 1974" εφημ. Αληθεια 14/12/85

*** περιοδικο Αγων τ.2, 8/63 σ. 12

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

συνεσιν προτου παρασχει ταυτα ο λαιλαπας της ογκουμενης
λαικης δυσφοριας" *

Ο λογος που παρα την αναγκη μυστικοτητας εμφανιζονταν
αυτα τα υπονοουμενα ηταν επειδη η αρχουσα Μακαριακη παραταξη
ειχε να αντιμετωπισει και την δεξια αντιπολιτευση της "Δημοκ-
ρατικης Ενωσης" του Δερβη που ηθελε "Ενωση εδω και τωρα":

"Η προσφατος επισημος και δημοσια εκδηλωσις της
προθεσεως του Μακαριωτατου και των συνεργατων του οπως
προχωρησουν εις την προδιαγεγραμμενην εθνικην πορειαν
δια της κατ' αρχην τροποποιησεως των Συμφωνιων και του
Συνταγματος προκαλεσεν την μνην... των αποφιλωθεντων
κυκλων της 'Δημοκρατικης Ενωσης' ... δεν ανεχονται να
χασουν το μονοπωλιον των εθνικων συνθηματων, τα οποια
γνωριζουν οτι συγκινουν τον λαον μας. Γνωριζουν επισης
οτι οσα αυτοι υποστηριζουν, δια λογων μονον, η εθνικη
μας ηγεςια ειναι ετοιμη και ικανη δι' εργαων να επιτελε-
ση... Τι προτεινουν λοιπον; ... φθειγγονται οτι το Κυπρι-
ακο θα ευρει την λυσην του εις τα Ηνωμενα Εθνη εις τα
οποια το Κυπριακο πρεπει να παραπεμφθη υπο της κυβερ-
νησεως... αφου παραιτηθει η Κυβερνηση και η Βουλη... δια
να δημιουργηθει αδιεξοδον(!!)... αφηνωμεν κατα μερος την
πιθανοτητα Τουρκικων ομοτητων ... εν τω μεταξυ, τας
οποιας δεν θα υπαρχει νομιμος Κυβερνησις δια να κατασ-
τειλη" **

"Υπο της Δημοκρατικης Ενωσης εγενετο η αποπειρα να
οικειοποιηθει αυτη δια λογαριασμον της την εθνικην γραμ-
μην την οποιαν εχαραξεν ο Αρχιεπισκοπος... Πρεπει να
κατανοησωμεν οτι οταν επιστη η αγια ωρα των εργαων, τον
νεον αθλον θα αναλαβουν και παλιν εις τα στιβαρα των
χερια... οι... αγωνισθεντες εμπρακτως εις τας ταξεις της
ΕΟΚΑ... και ουχι οι αγωνισται της πολυθρονας και των
λογων που περιστοιχιζουν την Δημοκρατικην Ενωσιν" ***

Για να "αναλαβουν τον νεον αθλον" οι "αγωνιστες" της
ΕΟΚΑ χρειαζονταν βεβαια καποια οργανωση. Και υπηρχε, ηταν η
"Εθνικη Οργανωσις Κυπρου (Ε.Ο.Κ.) και μετα απλα "Οργανωσις"
της οποιας οπως ειδαμε αρχηγος ηταν ο Γιωρκατζης που υπογραφε
με το ψευδωνυμο "Ακριτας". Απο αυτο πηρε και το ονομα του το
"σχεδιο Ακριτας" του οποιου η "Οργανωσις" αποτελουσε συστα-
τικο μερος.

Η "αγια ωρα των εργαων" εφτασε τελικα τα ξημερωματα της
21ης Δεκεμβριου του 1963, 20 μερες μετα την παραδοση των
δεκατριων σημειων απο τον Μακαριο στον Κιουτσουκ, και μετα
απο μια περιοδο εντασης των μυστικων προετοιμασιων για συ-
γκρουση. ****

* περιοδικο Αγων τ.2, 8/63 σ. 15

** περιοδικο Αγων τ.3 9/63 σ. 5

*** περιοδικο Αγων τ.3 9/63 σ. 19

**** Το πως αρχισαν οι συγκρουσεις μορει να βρεθει σε
διαφορα βιβλια και εφημεριδες, με καπως διαφορετικες ερμη-
νειες φυσικα, αλλα στην πραγματικοτητα αυτο ειναι αδιαφορο,

και οι "προοδευτικοί" και αριστεροί τι εκαναν;

Σε ολη αυτη τη πορεια που οδληγησε στις συγκρουσεις και στον πολεμο του 1963-64 δεν ηταν μονο οι δεξιοι πολιτικοι που πρωτοστατησαν αλλα και αλλοι που θεωρουνται προοδευτικοι, οπως ο Λυσσαριδης.

Η ιδια η ΕΔΕΚ καμαρωνει σημερα για εκεινες τις "εθνικο-απελευθερωτικες" περγαμνες του Λυσσαριδη:

"... Σταθηκε [ο Λυσσαριδης] μπροσταρης στον αγωνα εναντια στην τουρκικη ανταρσια του 1963-64 και εδωσε ολες του τις δυναμεις για να μη γινουν θυλακοι εξω απο τον ελεγχο του κρατους... Και για το σκοπο αυτο σταθηκε παντα διπλα στην νομιμη κυβερνηση και την συνταγματικη ταξη" *

Ειναι αρκετα ενδιαφερον να δουμε πως σχολιασε μετα απο πολλα χρονια αυτες τις πραξεις του Λυσσαριδη το ΑΚΕΛ:

"Ο κ. Λυσσαριδης... με τον οπλισμο που του εδωσε ο Μακαριος σχηματισε τις δικες του ενοπλες ομαδες, οι οποιες μαζι με τις ομαδες του Γιωρκατζη και του Σαμφων διεξηγαγαν, το 1963-1964 'απελευθερωτικο αγωνα' εναντιον των Τουρκοκυπριων με αποτελεσμα να μας φερουν την 'πρασινη γραμμη' και τελικα τον Αττιλα. Γιατι εχει και ο κ. Λυσσαριδης τις ευθυνες του για ο,τι κακο εχει συμβει σ' αυτο τον τοπο. " **

Αν ομως κατηγορησε το 1979 το ΑΚΕΛ τον Λυσσαριδη και τον Μακαριο ακομα, την εποχη που συνεβαιναν αυτα τα γεγονοτα κρατησε και το ιδιο παρομοια σταση με αυτους. Υποστηριξε τελειως και τον Μακαριο και ολους αυτους που καταγγειλε πολλα χρονια αργοτερα. Υποστηριξε τα σχεδια τους για τροποποιηση του Συνταγματος με την υποβολη των δεκατριων σημειων οπως υποστηριξε και την προθεση τους να χρησιμοποιησουν την αλλαγη του Συνταγματος, με την προφαση οτι ηταν ανεφαρμοστο, για να προωθησουν τα σχεδια τους για την "Αυτοδιαθεση - Ενωση":

"Πριν δυο περιπου μηνες, ο Προεδρος της Κυπριακης Δημοκρατιας, Αρχιεπισκοπος Μακαριος, εκφραζοντας την ομοφωνη απαιτηση ολοκληρου του ελληνικου κυπριακου λαου, διεκυρηξε οτι θα καταγγελθει η Συνθηκη Εγγυησεως των τριων δυναμεων και θ' αναθεωρηθει το Συνταγμα της κυπριακης δημοκρατιας, για ν' ανοιξη ετσι ο δρομος προς την ολοκληρωση της εθνικης ανεξαρτησιας και την αυτοδιαθεση του κυπριακου λαου.

Το κομμα μας για αλλη μια φορα διακηρυττει οτι υποστηριζει ολοψυχα αυτη τη δηλωση του Μακαριωτατου Προεδρου της Κυπριακης Δημοκρατιας και οτι ειναι ετοιμο να προσφερει σ' αυτον καθε βοηθεια για την επιτευξη του

διοτι κανενας δεν τολμα να ισχυριστεί οτι ηταν τιποτα περισσοτερο απο μια αφορμη και για τις δυο πλευρες.

* ΤΑ ΝΕΑ 26/1/88

** "Νεος Δημοκρατης, πολιτικο θεωρητικο οργανο της Κ.Ε. του ΑΚΕΛ", αρ. 57, Ιουλης 79 σελ. 69

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

επιδιωκόμενου σκοπού". *

Και όχι μόνο εδινε τότε το ΑΚΕΛ "ολοψυχη υποστήριξη" στο Μακαριο και του "προσφερε κάθε βοήθεια" αλλά προτεινε και την "επεξεργασία προγράμματος δράσης":

Η δήλωση του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας τυγχάνει της ομοφωνής εγκρίσης του ελληνικού κυπριακού λαού. Οτι χρειάζεται τώρα είναι η μελετημένη επεξεργασία προγράμματος δράσης για την επιτυχία όσων έχουν διακυρνηθεί..." **

Αν συγκρίνουμε το "συγκεκριμένο σχέδιο δράσεως" στο οποίο αναφέρονταν ο "Άγων", με το "πρόγραμμα δράσης" το οποίο προτεινε το ΑΚΕΛ, είναι φυσικό να αναρωτιόμαστε αν εκτός από την ομολογημένη συμφωνία όλων να χρησιμοποιηθεί η αλλαγή ("των μη εφαρμοσίμων διαταξεών") του συνταγματος σαν προσχημα για την επιτυχία της "Αυτοδιαθέσης-Ενώσης", δεν υπήρχε και μια σιωπηρή συμφωνία και σε άλλα σημεία, δηλαδή στο σύνολο του "σχεδίου Ακρίτας", μαζί με τις διακοινοτικές συγκρούσεις που αυτό συμπεριλάμβανε.

Πάντως αν το ΑΚΕΛ καταλαβαίνει τι επροκειτο να συμβεί, και έπρεπε να ήταν κανείς πολύ έξω από τα πράγματα για να μην πάρει ειδηση για την δημιουργία της "Όργανωσης" και τους στόχους της, τότε όχι μόνο δεν είπε τίποτα εναντίον της, αλλά η μόνη αντίρρηση που προβάλε δημοσία ήταν ότι αφήναν το ίδιο το ΑΚΕΛ έξω από τις εξελίξεις.

Το ΑΚΕΛ όχι μόνο ακολουθούσε τη δεξιά ελληνοκυπριακή πολιτική ηγεςία στις καταγγελίες ότι υπεύθυνοι για όλα ήταν η Τουρκία και η τουρκοκυπριακή ηγεςία, αλλά τη ξεπερνούσε κιόλας στα καλέσματα για εθνική ενότητα για την επιτυχία των κοινών ελληνοκυπριακών στόχων:

"... απευθυνουμε ξεχωριστή εκκλήση προς ολό τον ελληνικό πληθυσμό, να συσπειρώσει ακόμα πιο πολύ τις δυνάμεις του, να σφυρηλατήσει το αρραγές ενιαίο μέτωπο, στο οποίο να βρουν την θέση τους όλοι ανεξαιρέτα οι Έλληνες της Κύπρου, αφήνοντας κατά μέρος οποιασδήποτε διαφορές, πολιτικές, ιδεολογικές και άλλες. Αυτό αποτελεί σήμερα το πιο επείγον, το πιο άμεσο, το υψίστο εθνικό, πατριωτικό καθήκον." ***

Τα καλέσματα για ελληνοκυπριακή "εθνική ενότητα" και για να γίνει δεχτό το ΑΚΕΛ να συμμετάσχει μαζί με την υπολοίπη ελληνοκυπριακή πολιτική ηγεςία στις πολιτικές εξελίξεις δεν είναι απίθανο να συνδεόνταν και με το γεγονός ότι η "Όργανωση" που είχαν ιδρύσει ο Μακαριος με το Γεωργκατζή δεν δεχόταν σαν μέλη κομμουνιστές. Όσο πιο κρίσιμη γίνονταν η κατάσταση και ιδιαίτερα την εποχή άμεσα πριν τις συγκρούσεις, τόσο πιο έντονα γίνονταν και τα καλέσματα του ΑΚΕΛ για

* Ομιλία Παπαϊωάννου "προς πλατιά συσκέψη μελών και φίλων του κομματος, η οποία εκλήθη για να ακουσει αναλυση της διεθνούς και κυπριακής καταστάσης" Χαραυγή 8/10/63

** Από την ίδια ομιλία του Παπαϊωάννου Χαραυγή 8/10/63

*** Χαραυγή 5/12/63

δικη του συμμετοχή και ενότητα των ελληνοκυπρίων, καλέσματα από τα οποία είναι γεμάτες οι Χαραυγές της εποχής:

"Πολλοί κινδύνοι υστερα από την αρνητική απόφαση της Αγκυρας επισωρευονται πάνω από το κεφάλι του κυπριακού λαού... η Κύπρος βρίσκεται στα προθυρα σοβαρών, σοβαρωτάτων εξελίξεων που θα επηρεασουν τη ζωή και το μέλλον του κυπριακού λαού. Η ευθύνη της **τουρκικής κυβέρνησης** για οτιδήποτε ήθελε συμβεί, που θα οδηγούσε σε **διακοινοτική ενταση, αναταραχή ή ακόμα και συγκρούση** είναι εξαιρετικά μεγάλη, υστερα από την ψυχολογητή και αδιαλλακτική απόφαση που πήρε....

Για τον **ελληνικό** κυπριακό λαό η αστοχή και βεβιασμένη απόφαση της τουρκικής κυβέρνησης αποτελεί ένα είδος προειδοποίησης για τις σοβαρωτάτες δυσκολίες που θα έχει να αντιμετωπίσει στον δίκαιο αγώνα του για να απαλλαγεί από τις απαράδεκτες ετεροβαρείς και αντιδημοκρατικές διατάξεις των συμφωνιών και του Συντάγματος... Κατω από αυτές τις συνθήκες δεν χρειάζεται να είναι κανείς μεγάλος πολιτικός για να κατανοήσει ότι το **πρωτίστο καθήκον κάθε Κυπρίου πατριώτη**, ανεξαρτήτως πολιτικής τοποθέτησης είναι η σφυρηλάτηση στον μεγαλύτερο βαθμό της πιο σταθερής ενότητας **ΟΛΩΝ των ελληνοκυπρίων** [τότε φαίνεται για το ΑΚΕΛ "κυπριοί πατριώτες" ήταν οι ελληνοκυπριοί μόνο!] - **δεξιών και αριστερών** - και ο συντονισμός, η κοινή και προγραμματισμένη ενιαία πάλη. Μπροστα στο συμφέρον του κυπριακού λαού, μπροστα στο εθνικό χρέος που καθίστα αδηρίτη ανάγκη την ενότητα και την κοινή, ενιαία πάλη, πρέπει να υποχωρήσουν οποιοσδήποτε επιφυλαξείς και να εγκαταλειφθούν οριστικά οποιοσδήποτε διασπαστικές τάσεις και κηρυγματα. Είναι καιρός πια να δώσουμε **ΟΛΟΙ** τα χέρια και να κάνουμε πραγματικότητα αυτό που ποθεί ολος ο ελληνικός κυπριακός λαός, δηλ. **το αρραγές, ενιαίο, πατριωτικό μέτωπο πάλης για τα εθνικά δικαια**" *

"...Μπροστα στις καταστάσεις που αντιμετωπίζουμε και μπροστα στα σοβαρά καθήκοντα που επωμιζόμαστε **ΟΛΟΙ** μας, είναι καιρός, είναι απαραίτητο, είναι εθνική ανάγκη, να παραμερισθούν οι οποιοσδήποτε διαφορές, να αρθούν οι οποιοσδήποτε παρεξηγήσεις και να υποταχθούν ολοι και όλα στην εκπλήρωση των σοβαρών καθήκοντων που αντιμετωπίζουμε σαν λαός.

Η προχθεσινή συσκέψη των **Ελλήνων** Βουλευτών υπό την προεδρία του Αρχιεπισκόπου αποτελεί - επαναλαμβανόμενα καλή αρχή, **θρίαμβο του πνεύματος της ενότητας** και ανταπόκριση προς την κοινή και βαθιά επιθυμία ολου του λαού, να δει συνεργαζόμενες **ΟΛΕΣ ανεξαιρέτα τις πατριωτικές δυνάμεις** του κυπριακού λαού, ανεξαρτήτως ιδεολογικών, πολιτικών ή άλλων διαφορών. Και αυτή η καλή αρχή είμαστε βεβαίοι ότι θα έχει συνέχεια, έτσι που να εξασφαλισθεί η συνεχής επαφή, ο **συντονισμός των ενεργειών και η συνεργασία όλων για την εξυπηρέτηση κοινών σκοπών και επιδιώξεων**" **

* Χαραυγή 8/12/63

** Χαραυγή 12/12/63

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

Η συσκέψη των ελλήνων βουλευτών ήταν για το ΑΚΕΛ "θριαμβος του πνεύματος της ενοτητας". Πραγματι ήταν θριαμβος, αλλά της ελληνοκυπριακής ενοτητας, με κοινους εθνικούς (ελληνικούς βεβαία) σκοπούς και επιδιώξεις. Έτσι ήταν ταυτοχρονα και θριαμβος της διασπασης της εργατικής τάξης σε ελληνοκυπριους και τουρκοκυπριους, κατα εθνη, απο το ιδιο το κομμα που μιλούσε στο ονομα της και στο ονομα μιας διεθνιστικής παραδοσης.

Η "εθνικη ενοτητα" όπως παντα δεν μπορούσε παρα να καταληξει και εδώ στην ταξικη συνεργασία, και φυσικα σε βαρος της εργατικής τάξης. Το ΑΚΕΛ δεν περιοριστικε μονο στην προπαγανδα της ενοτητας, αλλά την εφαρμωσε με το σταματημα των ταξικων αγωνων της περιοδου εκείνης:

"Λαμβανοντας υπ' οψη τις επικρατουσες πολιτικες συνθηκες στον τοπο οι Συντεχνιες εργατων υποδησης (ΠΕΟ και ΣΕΚ) απεφασισαν να αναστειλουν αμεσως την απεργια στην υποδηματοποιια ΜΠΑΤΑ'. Σχετικα με την αποφαση τους αυτη οι δυο Συντεχνιες εξεδωσαν την ακολουθη κοινή ανακοινωση:

'Οι Συντεχνιες Εργατων Ενδυσης και Υποδησης ΠΕΟ και ΣΕΚ εμελετησαν την εξελιξη της απεργιας των εργατων και εργατριων της υποδηματοποιιας ΜΠΑΤΑ υπο το φως των πολιτικων εξελιξεων που σημειωθηκαν στην Κυπρο το τελευταιο 48ωρο.

Οι δυο Συντεχνιες ομοφωνα απεφασισαν οτι μεσα στις επικρατουσες πολιτικες συνθηκες η προσοχη του λαου πρεπει να ειναι στραμμενη προς το εθνικο και πολιτικο μας προβλημα." *

το ΑΚΕΛ και οι συγκρουσεις

Οταν η αντιπαραθεση οδηγησε στις ενοπλες συγκρουσεις, το ΑΚΕΛ συνεχιση να υποστηριζει "ολοψυχα" την ελληνοκυπριακη πλευρα και να καταγγελλει την Τουρκια και την τουρκοκυπριακη ηγεσια σαν τους υπευθυνους για οσα ειχαν συμβει και για οσα ακομα θα συνεβαιναν:

"Το Πολιτικο Γραφειο της Κεντρικης Επιτροπης του ΑΚΕΛ σε εκτακτη συνεδρια του συζητησε τη σημερινη κυπριακη κατασταση και ομοφωνα ενεκρινε την ακολουθη αποφαση:

'1. Οι συγκρουσεις που συγκλονισαν τις τελευταιες μερες τη Λευκωσια και σε μικροτερο βαθμο αλλες πολεις και χωρια, με αποτελεσμα δεκαδες νεκρους και τραυματιες - Ελληνες και Τουρκους - εχουν την ριζα τους στο γεγονος οτι το Κυπριακο εθνικο προβλημα δεν λυθηκε με βαση την διεθνως ανεγνωρισμενη αρχη της αυτοδιαθεσης των λαων....

2. Για την δημιουργια της σημερινης εκρυθμης και ανωμαλης καταστασης η κυρια ευθυνη βαρυνει την τουρκικη κυβερνηση, η οποια με την αδιαλλαξια της και τις συνεχεις και επανειλημμενες απειλες της για ενοπλη επεμβαση στην Κυπρο, υποδαυλιζε και ενεθαρρυνε τον σωβινιστικο φανατισμο των τουρκοκυπριων εξτρεμιστων, πανω στον

* Χαραυγη 24/12/63

οποιον προσεκρούσε και προσκρούει κάθε προσπάθεια συνεννόησης ανάμεσα στην ελληνοκυπριακή και την τουρκοκυπριακή πλευρά για εκδημοκρατικοποίηση του Συνταγματος και των πολιτικών θεσμών της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η προκλήση, η ανυπακοή και η ανταρσία παρανομών ενοπλών ομάδων των Τουρκοκυπρίων εξτρεμιστών καθώς και οι επιθεσεις τους εναντίον στις νομίμες δυνάμεις του κράτους, είναι το αποτέλεσμα αυτής ακριβώς της αδιακοπής και εξάλλης υποδαυλίσης και ενθάρρυνσης του σωβινιστικού φανατισμού και του φιλοπολεμικού κλίματος που ενεπνεε και καλλιεργούσε συστηματικά η κυβέρνηση της Αγκυρας." *

Δεν περιορίστηκε όμως το ΑΚΕΛ μόνο στην υποστήριξη του Μακαρίου και των πρωτοπαλλήκων του που οργαζόταν στην Λευκωσία την Ομορφίτα τη Νεάπολη και άλλου εξοντώνοντας τους "στασιαστές" και "αποκαθιστώντας τον νόμο και τη τάξη" αλλά έμμεσα και "διπλωματικά" εξηγούσε στους Τουρκοκυπρίους πως αν ήθελαν να σταματήσει αυτό το κακό θα έπρεπε να δεχτούν τη τροποποίηση του Συνταγματος που τους προτείνει ο Μακάριος:

"... Σ' αυτές τις δύσκολες στιγμές ο,τι επιβάλλεται για να μη βυθιστεί ο λαός μας στην κόλαση των διακοινοτικών ταραχών είναι να πρυστανευσει η λογική, η συνέση και η ψυχραιμία. Και ακριβώς στην εκπλήρωση αυτού του σκοπού αποβλέπει η κοινή εκκλήση του Προέδρου και του Αντιπροέδρου προς ολοκληρό τον λαό, Έλληνες και Τούρκους, με την οποία καλούνται όλοι 'όπως διατηρήσουν την ψυχραιμίαν των και αποφυγούν οιαδήποτε προκλήσιν'.

Πέραν όμως από την εκκλήση αυτή επιβάλλεται να ακολουθησουν και άλλα πιο αποφασιστικά βήματα προς την ίδια κατεύθυνση της υφέσης με τελικό σκοπό την εξαλείψη της εντάσης. Και εφόσον είναι παραδεκτό, [από ποιους;] ότι η εντάση είναι το αποτέλεσμα του κλίματος που δημιουργούν οι συμφωνίες Ζυριχης - Λονδίνου και οι αντιδημοκρατικές διατάξεις του Συνταγματος, πρέπει να στρεφούμε την κύρια προσοχή μας και τις προσπάθειες μας στο να εξουδετερώσουμε τις αιτίες που δημιουργούν αυτό το κλίμα της εντάσης....

Η τουρκική κυβέρνηση πρέπει να εγκαταλείψει την προκλητική και αδιαλλακτική θέση της, που εξαπτεί τα πνεύματα φανατικών Τούρκων συμπατριωτών μας, και η τουρκοκυπριακή ηγεσία πρέπει να αναθεωρήσει την αρνητική στάση της και να προσεγγίσει τις προτάσεις του Προέδρου της Δημοκρατίας κατά δημιουργικό τρόπο... Μ' αυτό τον τρόπο θα αντικατασταθεί το σημερινό κλίμα της εντάσης, της καχυποψίας και του φανατισμού... μ' ένα καινούργιο κλίμα αλληλοκατανόησης, φιλίας και συνεργασίας ανάμεσα στους Έλληνες και Τούρκους της Κύπρου." **

Μερικά σχόλια της Χαραυγής όμως δεν καλούσαν το ίδιο διπλωματικά τους τουρκοκυπρίους να δεχθούν την τροποποίηση του συνταγματος, αλλά αφηναν να φανεί η εντάση του εθνικισμού που κυριαρχούσε εκείνη τη περίοδο όχι μόνο στους δεξιούς αλλά

* Χαραυγή 29/12/63

** Χαραυγή 22/12/63

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

και σ'αυτους που εκφραζαν την επίσημη αριστερη πολιτικη:

"Ενω μεχρι στιγμης παραμενει αγνωστος ο ακριβης αριθμος των θυματων της αιματηρης τραγωδίας, όλα τα δεδομένα δείχνουν ότι τα περισσότερα ανηκουν στην τουρκοκυπριακη πλευρα. Απ' αυτης της αποψης οι Τουρκοκυπριοι έχουν καθε λογο να αναλογισθουν τις αιτιες που οδήγησαν τον κυπριακο λαο να φτασει στην σημερινη τραγωδία...

... η ευθυνη της Τουρκικης κυβερνησης για το αιμα που χυθηκε, χυνεται και φοβουμαστε ότι θα χυθει ακομα, είναι τεραστια και βαρυτατη. Αν προκειται να τεθει τερμα σ' αυτη την τραγικη αιματοχυσια οφειλει η Τουρκικη κυβερνηση να παυσει να επεμβαίνει σε ζητηματα της Κυπριακης Δημοκρατίας καθαρω εσωτερικης φύσης και να αποδεσμευσει την Τουρκοκυπριακη ηγεσία, η οποια με την σειρά της πρέπει να απαγκιστρωθει απο τη σημερινη αδιαλλακτη σταση της και να προσελθει στις διαπραγματευσεις για την αναθεωρηση των αντιδημοκρατικων, απαράδεκτων και ανεφάρμοστων διαταξεων των συμφωνιων και του Συνταγματος. Με τετοια προσεγγιση και διευθετηση των πολιτικων προβλημάτων του Κυπριακου λαου θα θεσει τερμα στις αιτιες που προκαλουν την θλιβερη αιματοχυσια, μιαν κατασταση που είναι 'τοσον επιβλαβης δια την Νησον μας' οπως αναφέρει και στην εκκλήση του ο Προεδρος της Δημοκρατίας.

Στο μεταξυ ΑΜΕΣΟ καθηκον της τουρκοκυπριακης ηγεσίας είναι να επιβαλει σιγην στα παρανομα οπλα που στραφηκαν κατα του λαου και του κρατους" *

Νομιζουμε ότι μια πιστη μεταφραση των παραπανω σε μη "διπλωματικη" γλωσσα θα ηταν: "τουρκοκυπριοι ειδατε τι παθατε, βαλτε τωρα μυαλο και καντε αυτο που σας λεμε μην παθετε και χειροτερα".

Η "ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ" ΑΠΟΜΟΝΩΣΗ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΩΝ

Στις συγκρουσεις του Δεκεμβρη του '63 οι Ελληνοκυπριοι είχαν αναμφισβητητη υπεροχη, όχι ομως οση χρειαζοντουσαν για να εξουδετερωθουν γρηγορα οι Τουρκοκυπριοι. Οι συγκρουσεις κρατησαν μερες με αποτελεσμα την δημιουργια της "πρασινης γραμμης".

"Οι συρραξεις μεταξυ Ελληνοκυπριων και Τουρκοκυπριων ενταθηκαν ακομη περισσοτερο στις μερες που επακολουθησαν. Η Βρετανικη Κυβερνηση... Σε συννενοση με την Αθηνα και την Αγκυρα προτεινε τον διαχωρισμο των Ελληνικων και των Τουρκικων περιοχων με [την] 'πρασινη γραμμη'. Τη διαχωριστικη γραμμη δεχτηκε προθυμα ο Σοφοκλης Βενιζελος, ο οποιος εισηγηθηκε να ανατεθει στις Βρετανικες, Ελληνικες και Τουρκικες μοναδες που σταθμευαν στην Κυπρο, να αναλαβουν υπο την ηγεσία του Αγγλου στρατηγου, το εργο της αποκαταστασης της ειρηνης στο Νησι. Ο Μακαριος, βλέποντας την αδυναμια των Ελληνοκυπριακων ενοπλων ομαδων να επιβληθουν στους Τουρκους... αναγκασθηκε στις 26 Δεκεμβριου... να δεχτει την πρασινη

* Χαραυγη 29/12/63

γραμμή...." *

"Μετα τα γεγονότα του Δεκεμβρίου, οι Τουρκοκύπριοι αποχώρησαν ομαδικά από το Υπουργικό Συμβούλιο, την Βουλή τις Δημοσίες υπηρεσίες και τους κρατικούς και ημικρατικούς οργανισμούς και άρχισαν να οργανώνουν δική τους καθαρά Τουρκοκυπριακή διοίκηση." **

"... σχηματίστηκαν εξι μεγάλοι Τουρκικοί θυλακοί,... που αντιστοιχούσαν σε 4.86% του Κυπριακού εδάφους" ***

Η επίσημη προπαγάνδα για την απομόνωση των τουρκοκυπρίων στους θυλακές που είναι και γενικά αποδεκτή είναι ότι η Τουρκοκυπριακή ηγεσία επιδίωξε να αυτοπεριορισθούν οι Τουρκοκύπριοι μετά το '63 στους θυλακές για να προκαλέσουν έτσι διαχωρισμό. Δεν εξηγούν όμως γιατί να το επιδίωκουν αυτό όταν ήταν φανερό ότι ταυτόχρονα θα διαπράτταν στην πραγματικότητα εθελοντική οικονομική αυτοκτονία, και, φευγοντας από την Βουλή και την κυβέρνηση, θα διαπράτταν πολιτική αυτοκτονία. Ίσως μια "σβηνιστική μειοψηφία" από ιδεολογούς να ανεχόνταν τις κακουχίες της απομόνωσης και του αποκλεισμού σε θυλακές για χαρή κάποιων μακρινών προοπτικών διχοτομησης και ένωσης με την Τουρκία, αλλά πως εξηγείται το ότι μπόρεσαν να επιβληθούν στους υπολοίπους, και μαάλιστα στους αστούς και μικροαστούς τουρκοκυπρίους που είχαν σίγουρα πολύ πιο "γνήνα" συμφέροντα να σκεφτούν;

Είναι χαρακτηριστικό το πως παρουσιάζει τα γεγονότα ο Αριστος Κατσης, ένας από τους πιο γνωστούς "εκλαικείτες" και εκχυδαιστές της επίσημης "προοδευτικής" ελληνοκυπριακής ιστορικής δημοσιογραφίας:

"... χιλιάδες κάτοικοι μικτών χωριών αναγκάστηκαν από την ηγεσία τους και την τρομοκρατική οργάνωση ΤΜΤ να τα εγκαταλείψουν και να μεταφερθούν σε περιοχές που ελεγχόνταν από τους στασιαστές...

Η κρίση του 1963 χαρακτηρίζεται από τον Τζελεππ ('Το Κυπριακό και οι συνωμοτές του') 'προκατασκευασμένη' και από το Χατζηπαργυρή 'φτιαχτή από εξωκυπριακές δυνάμεις'. Αυτή την άποψη επιβεβαιώνουν και τα ακόλουθα:...

γ) Η στάση των Τουρκοκυπρίων ηγετών που δημιούργησαν καντόνια και υποχρέωσαν τους ομοφύλους τους να αποσυρθούν από τον κρατικό μηχανισμό" ****

Αυτά όλα όμως είναι του επιπέδου της "πολιτικής του

* Ν. Κρανιδιώτη "Ανοχύρωτη Πολιτεία, Κύπρος 1960-74" σελ. 89

** Ν. Κρανιδιώτη "Ανοχύρωτη Πολιτεία, Κύπρος 1960-74" σελ. 90

*** Ν. Κρανιδιώτη "Ανοχύρωτη Πολιτεία, Κύπρος 1960-74" σελ. 88

**** Αριστού Κατση "Από την ανεξαρτησία στην Τουρκική Εισβολή" σελ. 26, 27

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

καφενε". Στις πιο σοβαρές αλλά και απροσίτες στον πολύ κόσμο μελέτες τους οι αστοί αναγνωρίζουν μερικές πραγματικότητες. Ακόμα και άτομα σαν τον Π. Πολυβίου, που ήταν μέλος της Ελληνοκυπριακής αντιπροσωπείας που πήγε στην Γενεύη τον Αυγούστο του '74 και νομικός σύμβουλος της κυπριακής κυβέρνησης, λένε για παράδειγμα, ότι οι Ελληνοκύπριοι αστοί όχι μόνο δεν είχαν κανένα απολύτως ηθικό ενδοιασμό για την "αυτοαπομόνωση" των Τ/κ και τη δυστυχία που αυτή προκαλούσε αλλά είχαν σκοπό να τη χρησιμοποιήσουν για δικό τους όφελος. Η σημερινή "απεχθεία" των ελληνοκυπρίων αστών για την ύπαρξη προσφύγων και την "καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων" είναι κάτι που το αποκτήσαν μόνο μετά το καλοκαίρι του '74. Αυτό που ουσιαστικά τους ενδιέφερε το '63 ήταν να εξαναγκάσουν τους Τ/κ να δεχτούν την ακύρωση των συμφωνιών του '59, και να παραιτηθούν από κάθε πολιτικό προνόμιο. Και αυτό μπορούσε να γίνει μόνο με την πλήρη πολιτική και κοινωνική τους εξουδετέρωση. Έτσι, εβλεπαν την απομόνωση των Τ/κ, την προσφυγία και την δυστυχία σαν μέσα για να πετύχουν τους στόχους τους :

"Σε όλη τη διάρκεια της περιόδου 1963-74 εμοιάζε να υπάρχει η αίσθηση στην Ελληνοκυπριακή πλευρά ότι μπορούσαν να υπαγορευτούν αυτοί τους όρους και ότι τελικά η Τουρκοκυπριακή Κοινότητα θα υποχρεωνόταν από την δικία της την αυτοαπομόνωση και τις οικονομικές στέρσεις που αυτή συνεπαγόταν να έρθει στην τραπεζα των διαπραγματεύσεων *

Αυτά δεν ήταν απλά μια "αίσθηση" όπως την παρουσιάζει ο Πολυβίου. Ο ίδιος ο Μακαρίου, 5 ολόκληρα χρόνια μετά την "εθελοντική απομόνωση των Τουρκοκυπρίων", σύμφωνα με τον πρεσβευτή Κρανιδιώτη που παρευρίσκονταν μαζί με τον Κυπριανού σε συνομιλίες με την χούντα της Ελλάδος στις 2 Σεπτεμβρίου 1968, δήλωνε ότι ο αποκλεισμός των τουρκοκυπρίων από το "επίσημο" Κυπριακό κράτος ήταν κάτι πολύ βολικό για τους σκοπούς τους:

"'Ημεεις' κατέληξε ο Αρχιεπίσκοπος, 'θέλω να αποφύγωμε ό,τι είναι χωριστικό. Πιθανώς συντομωτά να φθασωμε εις συμφωνίαν ή εις αδιέξοδον. Πάντως από μίαν κακήν λύσιν προτιμώ την σημερινήν κατάστασιν, εφόσον βεβαίως θα διατηρηθῆ ἡ εἰρήνη. Ἐχομεν ἤδη μίαν καθάρως Ἑλληνικὴν Κυβερνήσιν εις τὴν Νῆσον. Οἱ Τούρκοι δὲν μετεχούν τῆς Κυβερνήσεως. Διὰ τοῦτο φρονώ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ σπεύσωμεν..." **

Βεβαία η δημιουργία των θυλακων μπορεί να μην ήταν μέρος του αρχικού τους σχεδίου. Μαλλον ο σκοπος των Ελληνοκυπρίων αστών τότε ήταν η αστραπιαία εξουδετέρωση των Τουρκοκυπρίων σαν πολιτική οντότητα, και φαίνεται ότι ενοιωθαν αρκετά σίγουροι για την ικανότητα τους να το κάνουν. *** Επίδιωξη

* Polyvios G. Polyviou "Cyprus the tragedy and the challenge" σελ. 53

** Ν. Κρανιδιώτης "ΑΝΟΧΥΡΩΤΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ - ΚΥΠΡΟΣ 1960-1974" τομ. Α, σελ. 551

*** Μία τέτοια ερμηνεία δίνει και ο Σ. Παπαγεωργίου στο "Απο την Ζυριχην εις τον Αττίλαν" τομ. Α, για παράδειγμα στις σελίδες 235 και μετά

τους ήταν δηλαδή να χαρακτηριστούν οι Τουρκοκύπριοι από τα ίδια τα γεγονότα σαν μια "ελαχίστη μειοψηφία τρομοκρατών" και "στασιαστών" χωρίς καμία λαϊκή βάση και άρα νομιμότητα. Είναι ευνόμοτο ότι μια αντίσταση που θα κρατούσε κάποιο χρονικό διάστημα θα αναιρούσε αυτούς τους χαρακτηρισμούς.

Ακόμα μια γρήγορη εξουδετέρωση της αντίστασης των Τ/κ, πολιτικά θα σήμαινε ότι ήταν πολύ πιο δύσκολο για την Τουρκία να επεμβεί, διότι τα γεγονότα θα εμφανίζονταν σαν επεισόδια χωρίς ιδιαίτερη σημασία, θα μπορούσε να εμφανιστεί διεθνώς σαν ασήμαντο το τουρκοκυπριακό πρόβλημα. * Ασχέτα αν οι Τουρκοκύπριοι αστοί είχαν ή δεν είχαν και αυτοί κάποιο σχέδιο για δημιουργία δικής τους "διοίκησης" σαν προσταδίο για την διχοτομηση, είναι νομιζουμε καθαρό ότι μετά τα γεγονότα του '63 δεν είχαν άλλη εκλογή από την απομόνωση στους θυλακές ή την πολιτική τουλάχιστον εξαφάνιση τους.

Το γεγονός ότι οι Ελληνοκύπριοι δεν τα καταφέραν όσο αστραπιαία χρειαζόνταν σημαίνει ότι έπρεπε να αλλάξει το σχέδιο. Τώρα το νέο δεδομένο ήταν η απομόνωση των Τουρκοκυπρίων.

Όσο για τους απλούς Τ/Κ, η ταχύτητα με την οποία εξαφανίστηκαν το '74 πηγαινοντας στις Βασείς και στον Βορρά καθώς και τα "ανδραγαθήματα" διαφόρων καπετανίων όπως του Σαμπών και του Λυσσαριδη τον Δεκεμβρη του '63 και αργότερα κάνουν γελοίο τον ισχυρισμό ότι τους περισσότερους τους εξαγάγασε η ΤΜΤ να τρεξουν στους θυλακές.

Στην πραγματικότητα η απομόνωση ήταν το νέο σχέδιο των Ελληνοκυπρίων αστών μετά τα γεγονότα, και υπάρχουν και πιο άμεσες ενδείξεις γι' αυτό. Αν πάμε λίγα χρόνια μπροστά, θα δούμε αν ήταν μόνο η ηγεσία τους ή και οι Ελληνοκύπριοι αστοί που εμποδίζαν τους απλούς Τ/κ να βγουν από τους θυλακές:

"... ο Αρχιεπίσκοπος, σε μια προσπάθεια εκτόνωσης της υφισταμένης οξύτητας, προέβη, στις 4 Ιανουαρίου 1968, σε δηλώσεις, σύμφωνα με τις οποίες - με την εξαιρέση του Τουρκικού τομέα Λευκωσίας - η Κυπριακή Κυβέρνηση παραχώρουσε σ' όλες τις άλλες περιοχές ελεύθερη διακίνηση των Τουρκοκυπρίων, άρση των υφισταμένων απαγορεύσεων για την προμήθεια εμπορικών ειδών, και καταργήση όλων των σημείων ελέγχου στους συγκοινωνιακούς κομβούς του Νησιού.

Τα μέτρα αυτά επεκταθηκαν υστερότερα (7 Μαρτίου) και στον Τουρκικό τομέα της Λευκωσίας" **

Η "αυτοαπομόνωση" τελικά είναι ένα από εκείνα τα ψέματα που γίνονται πιστευτά μόνο και μόνο επειδή είναι τόσο χοντρο-

* Όλα αυτά δεν είναι παρά η αγαπημένη θεωρία του Λυσσαριδη σήμερα για την σημασία της αμυντικής θωρακίσης, η οποία θα επιτρέψει την αντίσταση σε μια άλλη Τουρκική εισβολή για ένα μικρό εστω χρονικό διάστημα, "μέχρι να κινητοποιηθεί ο διεθνής παραγοντας", υπέρ της ελληνοκυπριακής πλευράς φυσικά. Ίσως αυτά τα πολιτικά μαθήματα τα πήρε ακριβώς από την συμμετοχή του στα "ανδραγαθήματα" του '63-64.

** Ν. Κρανιδιωτής "Κυπρος Ανοχύρωτη Πολιτεία" σελ. 503

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

κομμένα που κανείς δεν πιστεύει ότι είναι δυνατόν να είναι πραγματι ψεμα. Η "παραχώρηση ελευθέρης διακίνησης" και η "άρση των υφισταμένων απαγορεύσεων" από την "Κυπριακή Κυβέρνηση", όταν μαλιστα αναφέρονται από μια τόσο αμεμπτη πηγή όπως ο Κρανιδιωτης, δειχνουν πολυ καθαρα ποιος απομονωνε ποιον μεχρι τον Γεναρη του '68 τουλαχιστον.

1964-67: Η ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΠΟΛΙΟΡΚΙΑ ΤΩΝ ΘΥΛΑΚΩΝ

Η απομονωση των τουρκοκυπριων στους θυλακες θα λειτουργουσε σε οφελος των Ε/κ αν εκπληρωνονταν δυο οροι. Πρωτα, επρεπε να θεωρηθουν οι ιδιοι σαν οι "νομιμοι κληρονομοι" του "επισημου" κυπριακου κρατους, ωστε να δυσκολευεται η Τουρκια να επεμβει. Αυτο σημαινε ότι οι θυλακες επρεπε να εχουν την λιγοτερη δυνατη επικοινωνια με τον εξω κοσμο, για να μην εχουν πολιτικη παρουσια εξω απο τους θυλακες. Δευτερο, χρειαζονταν η οικονομικη και κοινωνικη απομονωση των θυλακων ωστε να μην μπορεσουν να λειτουργησουν και η Τουρκοκυπριακη ηγεσια σε καποιο συντομο χρονικο διαστημα να αναγκαστει να δεχτει τους ορους των Ελληνοκυπριων επειδη δεν θα αντεχαν να μεινουν μεσα στους θυλακες. Δηλαδη χρειαζονταν μια διαρκης πολιτικη και οικονομικη πολιορκια που για να γινει πια επρεπε να χρησιμοποιηθουν στρατιωτικα μεσα. Οι στρατιωτικες προετοιμασιες αποκτοντα πρωτευοντα ρολο στην επομενη περιοδο, ενω ο στοχος παραμενει ο ιδιος:

"Σκοπος μας κ. Προεδρε είναι η καταλυσις των συμφωνιων Ζυριχης και Λονδινου δια να δυναται αδεσμευτως ο Ελληνικος Κυπριακος λαος εν συνεννοησει μετα της Μητρος Πατριδος να καθοριζει το μελλον. Ειμαι ο υπογραφας τας συμφωνιας αυτας εκ μερους των Ελληνων της Κυπρου... υπο τας επικρατουςας τοτε συνθηκας, "ουκ ην αλλως γενεσθαι"... Ουδ' επι στιγμην ομως επιστευσα ότι οι συμφωνιαι θα αποτελουν μονιμο καθεστωσ... νομιζω δε ότι ηλθεν ο καιρος δια να επιχειρησωμεν την απαλλαγην μας εκ των επιβληθεισων συμφωνιων...

Ειναι αληθες ότι οι Ελληνες της Κυπρου και η ηγεσια των προεβαινον απο καιρου εις δυναμικην προπαρασκευην δια να είναι ετοιμοι να αντιμετωπισουν τυχον ενοπλον επιθεσιν υπο των Τουρκοκυπριων, δια τους οποιους εγνωριζομεν ότι εισηγον οπλα εκ Τουρκιας... Ο αγων επεβληθη. Ευρεθημεν υποχρεωμενοι να χρησιμοποιησωμεν κατα της ενοπλου βιας το ιδιον μεσον. Πιθανως να υποχρεωθωμεν να πραξωμεν τουτο και μελλοντικως. Δι' αυτον τον λογον συνεχιζομεν την ετοιμασιαν μας και επι του πεδιου τουτου.

Διαθετομεν μιαν δυναμικην Οργανωσιν της οποιας τα εκπαιδευθεντα μελη ανερχονται εις περαν των 5.000 ανδρας, ο αριθμος τουτοσ συνεχως αυξανει." *

Τελικα, και η "δυναμικη Οργανωση" γινεται κρατικο οργανο, ο επισημος στρατος, και μπαινει και αυτη μεσα στην λογικη ότι η ελληνοκυπριακη εξουσια είναι το Κυπριακο κρατος, κατι που και νομιμοτητα της δινει αλλα και ενισχυει την εικονα του νομιμου κρατους που θελουν να καλλιεργησουν διεθνωσ:

* Επιστολη Μακαριου προς Γ. Παπανδρεου, 1/3/64. Απο τον Ν. Κρανιδιωτη "Ανοχυρωτη Πολιτεια" σελ. 135-139

"Το Φεβρουάριο του '64 ο Μακαριος αποφασισε την ενταξη των υφισταμένων ενοπλων ομάδων κάτω από ένα κρατικό όργανο, την 'Εθνική Φρουρά'" *

Στην περίοδο που ακολούθησε, και στην οποία η Ελληνοκυπριακή ηγεσία ενοίωσε δυνατό, τα επιχειρήματα και η πολιτική της δεν καθορίζονταν από το "δικαίο" τα "ανθρώπινα δικαιώματα" ή τις διαφορές "ελευθερίες", και την ευαισθησία απέναντι στα "τετελεσμένα με την βία των όπλων" αλλά από το ποτέ θα ήταν έτοιμοι, στρατιωτικά και πολιτικά, για την επομένη στρατιωτική επιχείρηση, για την επομένη καταπάτηση διαφορών ελευθεριών των Τουρκοκυπρίων και την δημιουργία των επομένων "τετελεσμένων με την βία των όπλων". Το παρακάτω απόσπασμα από τον Κρανιδιώτη, που ήταν "μέσα στα πράγματα" τότε, δείχνει τον κυνικό υπολογισμό με τον οποίο αποφασίζανε ποτέ και που θα επιτιθέμεταν:

"Με την οργάνωση της Εθνικής Φρουράς, τη στελέχωση της με ελλαδίτες αξιωματικούς και την ενίσχυση γενικά των Κυπριακών ενοπλων δυνάμεων, η Κυπριακή Κυβέρνηση αποφασισε να εκκαθαρίσει την οροσειρά του Πενταδακτύλου, που είχε περιέλθει κάτω από τον έλεγχο της ΤΟΥΡΔΥΚ, και να ανακαταλάβει το μεγάλης στρατηγικής σημασίας φρούριο του Αγίου Ιλαρίωνα.

Ετσι μονάδες της Εθνικής Φρουράς και των ενοπλων ομάδων του Βασού Λυσσαριδη, ύστερα από μια εκκαθαριστική επιχείρηση στην ανατολική πλευρά του Μπογαζίου, άρχισαν, στις 25 Απριλίου 1964, επίθεση εναντίον του Αγίου Ιλαρίωνα. " **

Όλα λοιπόν τα "ο αγών επεβλήθη" και "ευρεθημεν υποχρεωμένοι να χρησιμοποιήσωμεν κατά της ενοπλου βίας το ιδιον μέσον" του Μακαρίου δεν είχαν καμία σχέση με την αλήθεια. Σαν αποτέλεσμα αυτών των πράξεων της ελληνοκυπριακής πολιτικής ηγεσίας για μια δεκαετία πριν το '74, εκείνοι που ζούσαν συνέχεια κάτω από την απειλή των όπλων ήταν οι Τουρκοκυπριοί, και οι πρώτοι πρόσφυγες στην Κύπρο δεν ήταν Ελληνοκυπριοί αλλά Τουρκοκυπριοί, οι οποίοι μάλιστα δεν είχαν και τα μέσα για να καλύτερευουν την κατάσταση τους.

Ότι έγινε με την στρατιωτική επιχείρηση στον Άγιο Ιλαρίωνα, έγινε σε μεγαλύτερο βαθμό στον θύλακα Μανσούρας-Κοκκινών:

"Οι Τουρκοκυπριοί διατήρουν στην περιοχή εκείνη, πάνω στην ακτή, το θύλακο των Κοκκινών, που είχε σχηματισθεί άμεσα μετά την κρίση του 1963...

Για να συμπιέσουν την εστία αυτή, και να αποτρεφούν διευρύνση της, δυνάμεις της Εθνικής Φρουράς κινήθηκαν το βράδυ της 5ης προς την 6η Αυγούστου [1964], και κατέλαβαν το ύψωμα Ακονί, που κατείχε η Ειρηνευτική Δύναμη των Ηνωμένων Εθνών, με αντικειμενικό στόχο το Λωρβουνο, που κατείχαν οι Τούρκοι, και που εδραζόταν σ' όλη την περιοχή. Οι κινήσεις αυτές... εξελίχθηκαν σε μεγάλης κλίμα-

* Ν. Κρανιδιώτης "Κυπρος Ανοχύρωτη Πολιτεία" σελ. 176

** Ν. Κρανιδιώτης "Κυπρος Ανοχύρωτη Πολιτεία" σελ. 183

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

κας στρατιωτική επιχείρηση... στις 7 Αυγούστου κατελήφθη ο Λωροβουνός.. το πρωί όμως τις 8ης Αυγούστου Τουρκικά στρατιωτικά αεροπλάνα άρχισαν ένα αδιακρίτο σφοδρό βομβαρδισμό της περιοχής." *

Τα κριτήρια και στις δύο αυτές πολεμικές επιχειρήσεις δεν είχαν καμία σχέση με άμυνα ή κάποιες κοινωνικές και οικονομικές ανάγκες αλλά καθορίζονταν από τις στρατιωτικές δυνατότητες και τις πολιτικές επιδιώξεις των ελληνοκυπρίων.

Το αποκορύφωμα όλης αυτής της περιόδου της στρατιωτικής πολιτορκίας των θυλακών είναι τα γεγονότα του Νοεμβρίου του '67 στα τουρκοκυπριακά χωριά της Κοφίνου και του Α. Θεόδωρου.

ΠΩΣ ΟΙ ΣΦΑΓΕΣ ΕΓΙΝΑΝ ΠΡΟΒΟΚΑΤΣΙΑ - ΚΟΦΙΝΟΥ

Τα γεγονότα της Κοφίνου επειδή ήταν από τα πιο σημαντικά και τελικά παρά την στρατιωτική τους νίκη στοιχίσαν αρκετά στους ελληνοκυπρίους αστούς, σίγουρα χρειάζονται και δικαιολόγηση και αποδιοπομπαίους τράγους. Έτσι ο Παπανδρέου στην εναρκτήρια ομιλία του στην Βουλή κατά το άνοιγμα του "φακέλου της Κύπρου" ** είχε τα εξής να πει:

"Ο Παπαδόπουλος λέει απροκαλύπτα στον Κυπριανό ότι ήταν μεγάλο σφάλμα η αποστολή της Ελληνικής μεραρχίας στην Κύπρο. ...

Αναζητεί ο Παπαδόπουλος ο ίδιος τρόπους ανακλήσης. Και η δικαιολογία για την ανακλήση δίδεται με την **μεγάλη προβοκατσία** της 15ης Νοεμβρίου του 1967, με την επιχείρηση κατά των χωριών Κοφίνου και Α. Θεόδωροι. Η επιχείρηση εκείνη διέταχθη από το αρχηγείο των Ελληνικών Ενοπλών Δυνάμεων, από το Ελληνικό επιτελείο και **καθοδηγείτο κυριολεκτικά κάθε μέρα από την Αθήνα. Ο Μακάριος και η κυβέρνηση της Κύπρου τέλειωσαν σε πλήρη άγνοια.** Αποτελέσει μια πραγματικά μεγάλη πρόκληση προς την Τουρκία. Εγίναν και **σφαγές και λεηλασίες.**

Ο Μακάριος διαμαρτυρήθηκε γιατί η κυβέρνηση του είχε παραμεριστεί. Άλλα όταν η εθνοφρόουρα εξέκενωσε τα χωριά Κοφίνου και Α. Θεόδωροι, εντεχνα η χουντική προπαγάνδα **ερρίξε την ευθύνη στον Μακάριο.** ***

Την ίδια πάνω-κάτω ερμηνεία έδωσε πριν μια δεκαετία και ο "προοδευτικός" "εκλεικτευτικός" ιστορικός του φιλελευθέρου, ο Άριστος Κατσης, προσθετοντας, διστακτικά εστώ, και τον Γρίβα μέσα στους υπευθύνους:

* Ν. Κρανιδιώτης "Κύπρος Ανοχύρωτη Πολιτεία" σελ. 239

** Ο περιβοητός "Φακέλλος της Κύπρου" έχει χρησιμοποιηθεί και θα συνεχίσει να χρησιμοποιείται και αυτός σαν ακόμα μια ευκαιρία, κατά μάλιστα από το καλυμμένο μιας "αντικειμενικής" αναζήτησης ευθυνών, για να επαναληφθούν οι διαβεβαιώσεις για την αθωότητα των Ελλήνων και Ελληνοκυπρίων αστών, και να ριχτούν όλες οι ευθύνες σε ξένους, σωβινιστικές εξαιρέσεις και χουντικούς.

*** Ομιλία Παπανδρέου στην Βουλή με το "άνοιγμα του φακέλου της Κύπρου" 21/2/86. Από τις εφημερίδες Ελλάδας και Κύπρου

"... Η Εθνοφρουρα, υστερα απο διαταγη του Γριβα, επιτεθηκε εναντιον των Τ/κ και τους συνετριψε κυριολεκτικα, προκαλωντας ζημιες στα δυο χωρια και καταστρεφοντας σπιτια..."

Αυτες οι ενεργειες της Εθνοφρουρας δειχνουν πως ο Γριβας δεν υπολογιζε καθολου την Κυπριακη Κυβερνηση" *

"Ολοι οι σοβαροι μελετητες του Κυπριακου πιστευουν πως η κριση Κοφινου - Α. Θεοδωρου ηταν προσχεδιασμενη για να φυγει ο Ελληνικος στρατος απο την Κυπρο. Οι Ηνωμενες Πολιτειες που επεβαλαν διχτατορια στην Ελλαδα, χρησιμοποισαν τους πραχτορες τους στην Αθνα για να πετυχουν τους σκοπους τους. Επρεπε ναταν αδυνατος ο Μακαριος, για να επιβληθει μια διχοτομικη λυση. Γιατι η χουντα εδινε διαταγες για την επιχειρηση και την αλλη μερα ζητουσε εκκενωση των δυο χωριων που καταλαβε η Εθνοφρουρα; Επισης γιατι προκαλεσε την κριση, τη στιγμη που η Τουρκια υπερειχε στρατιωτικα;..." **

Ετσι και ο Παπανδρεου και ο Κατσης οσον αφορα τα γεγονοτα της Κοφινου ισχυριζονται ξεκαθαρα τα εξης:

1. Εγιναν πραγματι σφαγες και λεπλασιες απο την Εθνοφρουρα.

2. Αυτες ομως "διεταχθηκαν απο την Αθνα, καθοδηγουνταν απο την Αθνα".

3. Ο Μακαριος ηταν τελειως αθωος, ειχε "πληρη αγνοια" του τι θα συνεβαινε.

4. Ο Μακαριος διαμαρτυρηθηκε στην Αθνα για αυτα επειδη "η κυβερνηση του ειχε παραμερισθει". Δηλαδη οτι και ο Μακαριος, και εμμεσα ολοκληρη η κυβερνηση του, διαμαρτυρηθηκαν για τις πολεμικες επιχειρησεις και τις σφαγες.

5. Η Χουντα "εντεχνα" ερριξε την ευθυνη στον Μακαριο.

Δεν θα δωσουμε ολη την ιστορια των γεγονοτων αλλα μονο οσα χρειαζονται για να φανει οτι εκτος απο το οτι εγιναν σφαγες και λεπλασιες απο την εθνοφρουρα (κατι που ετσι και αλλιως αρησαν πολυ ολοι τους να παραδεχτουν) ολα τα αλλα είναι χοντροκομμενα ψεμματα, οπως φαινεται ακομα και απο ενα απλο διαβασμα των εφημεριδων της εποχης.

Ιστορικο πριν την συγκρουση

"Ξαναγυρισε στην Κυπρο στο προσκηνιο, το θεμα των Αστυνομικων περιπολιων στον Αγιο Θεοδωρο Λαρνακας... Στο νοτιο τμημα του κατοικουσαν Ελληνες και στο Βορειο Τυρκοι. Η Κυπριακη Αστυνομια περιπολουσε στο δρομο Σκαρινου - Α. Θεοδωρου μεχρι τον Ιουλη του 1967. Τοτε, υστερα απο επεισοδια που δημιουργησαν οι Τυρκοι του Α. Θεοδωρου, αυτες οι περιπολιες σταματησαν. Αλλα το Σεπτεμβρη η

* Αριστου Κατση "Απο την ανεξαρτησια στην Τουρκικη Εισβολη" Κυπρος 1977 σ. 121

** Αριστου Κατση "Απο την ανεξαρτησια στην Τουρκικη Εισβολη" Κυπρος 1977 σ. 124

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

Κυπριακή Κυβέρνηση αποφάσισε να ξαναρχίσουν. Όμως Τουρκοκυπριοί ενοπλοί εμποδίζουν τους Αστυνομικούς να μετακινούνται ελεύθερα." *

"Στις 14 Νοεμβρίου 1967 δυο αστυνομικές περιπολίες κινήθηκαν πάλι στον Άγιο Θεόδωρο... τις δυο περιπολίες συνοδεύει η Εθνική Φρουρά..."

Η επιχείρηση έγινε χωρίς επεισόδια...

Την επομένη [15/11] στις 10 το πρωί, μια άλλη αστυνομική περιπολία, συνοδευόμενη από μονάδες της Εθνικής Φρουράς, μετακίνησε ένα προχειρό οδοφράγμα που είχαν τοποθετήσει οι Τουρκοκυπριοί... και μπήκε χωρίς αντίσταση στο χωριό." **

η συγκρούση

Μεσα στις εφημερίδες της 16 του Νοεμβρίου, υπάρχουν δυο τελείως αντίθετες εκδόσεις για το πως άρχισαν οι σφαγές το απόγευμα της προηγούμενης μέρας. Η επίσημη Ελληνοκυπριακή και εκείνη της ΟΥΝΦΙΣΥΠ:

"Ψες στις 10.30 εξεδόθη από το Γραφείο Δημοσίων Πληροφοριών το ακόλουθο ανακοινώθεν:

'Περιπόλος της αστυνομίας, η οποία άρχισε από τις χθες περιπολιαν επί του δρομολογίου Σκαρινού-Α. Θεοδώρου... προσεβλήθη την 2.30 μμ ωραν της σημερινής (χθες) δια πυρών βαρέων οπλών, πτοί ολμών, μπαζούκας και πολυβολών... υπό Τ/κ κατεχόντων τα υψώματα Α. Θεοδώρου και Κοφίνου... ετραυματίσθησαν Εθνοφύρουροι και Αστυνομικοί... η Εθνική Φρουρά νηγάσθη να επεμβή να προστατεύσει την Αστυνομία και τα βαλλόμενα τμήματα-της... Η Ε.Φ. τελικώς κατορθώσεν να εξουδετερώσεν απασσας τας αντιστάσεις, να εισέλθη εις τα χωρία Κοφίνου-Α. Θεοδώρου και να διανοίξη τελικώς τα αποκεκομένα υπό των Τ/κ δρομολογία Α. Θεοδώρου-Σκαρινού και Λευκωσίας-Λεμεσού...

Το πυρ κατέπαυσεν περί την 9ην νυκτερινήν.'...

Ανακοίνωση της ΟΥΝΦΙΣΥΠ:

'Περί την 2.10 μμ μικτή περιπολία της Κ. αστυνομίας και της Εθνικής Φρουράς, υποστηριζόμενη από θωρακισμένα αυτοκίνητα, ανέκοπη σε ένα μη επνήδρωμένο οδοφράγμα παρα τον Α. Θεοδώρου (Επαρχία Λαρνακας). Ευθύς αμέσως άλλη μηχανοκίνητη περιπολία της Ε.Φ. άφίχθη στην σκηνή από τον Ε/κ τομέα του χωριού. Όταν οι περιπολίες παρεβίασαν το οδοφράγμα, ηκούσθησαν 3 πυροβολισμοί και ρίπη από 4 σφαίρες

* Άριστος Κατσης όπως παραπάνω σ. 118-119.

** Ν. Κρανιδιώτη όπως παραπάνω σελ. 454,455

ΟΙ ΕΥΘΥΝΕΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΩΝ ΑΣΤΩΝ

αυτοματου οπλου. * Στο σημειο αυτο τα θωρακισημενα αυτοκινητα ανοιξαν πυρ...

Η ΟΥΝΦΙΣΥΠ δεν εχει υπολογισμο για τον αριθμο των θυματων. Το αρχηγειο της ΟΥΝΦΙΣΥΠ διεμαρτυρηθη εντονως προς το Αρχηγειο της Ε.Φ. εναντιον της εγκαταστασης πολυβολειων της Ε.Φ. κατα μηκος παρατηρητηριων της ΟΥΝΦΙΣΥΠ και ιδιαιτερωσ εναντιον του βιαιου αφοπλισμου στρατιωτων της ΟΥΝΦΙΣΥΠ, της κυριευσης οπλων και εφοδιων της ΟΥΝΦΙΣΥΠ υπο την απειλην οπλων και της εσκεμμενης αχρηστευσης συσκευων ασυρματου της ΟΥΝΦΙΣΥΠ. **

... Απο ε/κ πλευρας υπαρχουν 1 νεκρος και μερικοι τραυματιες. Συμφωνα με [την Ειρηνευτικη Δυναμη]... μεχρι αργα χθες το απογευμα ανευρεθησαν στην περιοχη της Κοφινου μερικα [ποσα δηλαδη; ειναι δυνατο η Ειρηνευτικη Δυναμη να μην ειπε αριθμο;] πτωματα Τουρκων. ***

"εφονευθησαν 24 τρομοκραται εις την κοφινου" ****

"Οι δυναμεις της Εθνικης Φρουρας και της Αστυνομιας οι οποιες εισηλθαν προχθες, υστερα απο ενοπλη συγκρουση, στα χωρια Αγιος Θεοδωρος και Κοφινου, απεσυρθησαν ενωρις χθες την αυγη στις θεσεις τις οποιες κατειχαν πριν απο τα επεισοδια..." *****

ποιος διαταζε - ποιος καθοδηγουσε

Ας δουμε τωρα τον ισχυρισμο του Παπανδρεου και του Κασην οτι η επιχειρηση διαταχθηκε και καθοδηγουνταν απο την Χουντα, οτι ηταν υπευθυνη η Χουντα για τις σφαγες, και ας δουμε πως ο ιδιος ο Κασην περιγραφει τα γεγονοτα:

"Στις 3/10/67 ο Αρχηγος του ΓΕΕΦ [Γενικο Επιτελειο Εθνικης Φρουρας] Στρατηγος Μορωνης Ζητουσε απο τη στρατιωτικη ηγεσια της Αθηνas εγκριση για να βοηθησει η Εθνοφρουρα την Αστυνομια, αν αυτη συγκρουονταν με τους Τουρκοκυπριους.

Συγκεκριμμενα το απορρητο σημα ελεγε:

'... Κυπριακη Κυβερνησις παρεχωρησε προθεσμιαν μεχρι 7ης Οκτωβριου 1967 εις Ε.Δ. [ειρηνευτικη δυναμη] προς διευθετησιν θεματος. Εις περιπτωσιν καθ' ην υπαρξη αρνητικη απαντησις, Κυπριακη Αστυνομια, τη εγκρισει Κυπριακης Κυβερνησεως προτιθηται ενεργησει βιατως περιπολιας απο 9ης Οκτωβριου 1967. Περιπολιαι θεωρουνται

* Αυτο πρεπει να το συγκρινει κανεις με τα "πυρα βαρεων οπλων, πτοι ολμων μπαζουκας και πολυβολων" του Γραφειου Δημοσιων Πληροφοριων.

** "Χαραυγη" 16/11/67

*** "Χαραυγη" 17/11

**** Φιλελευθερος 18/11/67

***** "Χαραυγη" 17/11

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

αναγκασίαι δι' ελεγχον περιοχής, προς αποφυγην δημιουργίας καντονιου.

Παρακλήσις εγκρίθη υποστηρίξις υφ' υμων της Κυπριακής Αστυνομίας εις περιπτώσιν εμπλοκής ταυτης μετα τουρκοκυπριων περιοχής'".*

"Στις 31 του Οκτωβρη εγινε συσκεψη στη Λευκωσια πολιτικων και στρατιωτικων παραγοντων. Ο Γριβας σε εκθεση-του στις 23 του Νοεμβρη στο Βασιλεια και στην Ελληνικη Κυβερνηση αναφερει πως υποστηριξε στη συσκεψη πως υπηρχε κινδυνος συγκρουσης με τους Τ/κ με 'απροβλεπτους συνεπειας τωσον επι του στρατιωτικου και πολιτικου πεδιου' και προσθετει:

'Απυθνηθην τότε προς τον Αρχιεπισκοπον Μακαριον, εαν θα ανελαμβανε την πολιτικην ευθυνην εξ ενος τοιουτου ενδεχομενου.

'Ο Αρχιεπισκοπος, τεθεις προ των ευθυνων του, απητησεν οτι εν τη περιπτωσει αυτη, θα επρεπε να ενημερωθη η Ελληνικη Κυβερνησις και να αιτηθη η εγκρισις της'

Την 1ην του Νοεμβρη...η χουντα αποφασιζε να υποστηριξει η Εθνοφρουρα τις αστυνομικες περιπολιες. Ετσι οι **διχτατορες αναλαβαιναν την ευθυνη** για οτι θα συνεβαινε" **

Αυτο το "ετσι οι διχτατορες αναλαβαιναν την ευθυνη", είναι μια θλιβερη κακοφτιαγμενη σοφιστεια αμα σκεφτει κανεις ολες τις "παρακλήσεις" και "αιτησεις εγκρισης" της Κυπριακής κυβερνησης για να καλυψει την επιχειρηση η εθνοφρουρα. Και είναι το μονο που εχει να πει τελικα ο Κατσος για να ριξει ολες τις ευθυνες στην χουντα. Το οτι ο φιλομακαριακος Κατσος αναγκάζεται να φτασει σε αυτο το επιπεδο για να δικαιολογησει τον Μακαριο είναι ακομα μια εστω εμμεση αποδειξη οτι ο Μακαριος και η Κυπριακη κυβερνηση ειχαν και τον ελεγχο της καταστασης και πληρη ευθυνη για οτι εγινε.

Η χουντα φυλακισε εξορισε και σκοτωσε Ελληνες αριστερους και εκανε οτι μπορουσε για να διαλυσει το ελληνικο εργατικο κινημα. Αλλα εξακολουθει και μετα την πτωση της να εξυπηρετει τους Ελληνες και Ελληνοκυπριους αστους σαν η δικαιολογια και το συγχωροχαρτι για οποιο αλλο προβλημα εχουν.

γιατι διαμαρτυρηθηκε ο Μακαριος

Ας πιασουμε την προταση του Παπανδρεου οτι ο Μακαριος "διαμαρτυρηθηκε διοτι η κυβερνηση του ειχε παραμερισθει". Αυτο είναι αληθεια. Αλλα αληθεια απο την αναποδη! Δεν διαμαρτυρηθηκε για τις σφαγες και για τις επιχειρησεις ή για καποια "προβοκατσια" αλλα για το "αδοξο τελος" των επιχειρησεων, για την αποχωρηση της Εθνοφρουρας απο την Κοφινου:

"Τα μεσανυχτα της Τεταρτης ο Προεδρος της Δημοκρατίας Α. Μακαριος ελαβε επειγον μνυμα του Πρωθυπουργου

* Α. Κατσος οπως παραπανω σ. 119-120

** Α. Κατσος ο.π. σ. 120

της Χουντας κ. Κολλια, το οποίο εκαλουσε τον Μακαριωτατο να διαταξει την αμεση αποχωρηση των Κυπριακων δυναμεων απο τον Αγιο Θεοδωρος και την Κοφινου, διαφορετικα η Τουρκια θα εβομβαρδιζε την Κυπρο και θα ανελαμβανε στρατιωτικη δραση στην περιοχη του Εβρου.

Ο Προεδρος Μακαριος αφου συνεσκεφθη με τους συνεργατας του απηνητησε οτι δεν ηδυνατο να αναλαβει την ευθυνη της διαταγης προς τις κυπριακες δυναμεις να αποχωρησουν απο τα χωρια Αγιος Θεοδωρος και Κοφινου στα οποια ειχαν εισελθει με την **συγκαταβαση** της ελληνικης κυβερνησης, που ειχε ενημερωθει ενωριτερα απο τον στρατηγο Γριβα σε σχεση με τις σοβαρες συνεπειες που προκαλουντο απο την καταληψη των 2 χωριων.

Μετα την απαντηση του Αρχ. Μακαριου η στρατιωτικη κυβερνηση εκαλεσε τον στρ. Γριβα να διαταξει την αμεση αποχωρηση των κυπριακων δυναμεων απο τον Αγιο Θεοδωρος και την Κοφινου." *

Δημιουργηθηκε μαλιστα και καποια κυβερνητικη κριση για τα γεγονοτα, αλλα απο την **αντιθετη μερια** απο αυτη που προσπαθει να παρουσιασει ο Παπανδρεου:

"δεν προεκυψε θεμα παραιτσεως Υπουργων της Κυπριακης Κυβερνησις. Εις την δηλωσιν αυτην προεβη χθες Κυβερνητικος εκπροσωπος εις Λευκωσια εξ αφορμης δημοσιογραφικων πληροφοριων οτι 3 τουλαχιστον υπουργοι της Κυπ. Κυβερνησεως υπεβαλον παραιτησιν, **λογω της αποχωρησεως των στρατευματων μας απο την Κοφινου** (Αραουζου, Τ. Παπαδοπουλος, Π. Γιωρακατζη)." **

Πρεπει ωστοσο να υπηρξε θεμα παραιτησεως, η τουλαχιστον η διαθεση απο τους υπουργους αυτους να αφησουν να "διαρρευση" κατι τετοιο, διοτι δεν ειναι πειστικο οτι ο "Αγων", που ηταν φιλοκυβερνητικη εφημεριδα, συνεργαζονταν με την Χουντα για να ριξει "εντεχνα" την ευθυνη στον Μακαριο. Και να τι εγραφε:

"ΑΓΙΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ-ΚΟΦΙΝΟΥ ΠΑΡΕΔΟΘΗΣΑΝ ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΑΣ"

"Η αποχωρησις των δυναμεων-μας εδημιουργησε δυσφοριαν, οχι μονον μεταξυ του κοινου, αλλα και εις την Κυβερνησιν... ποιος ευθυνεται δια το φιασκο;... η Κυβερνηση της Ελλαδος υποκατεστησε την Κυπριακην και εδωσεν εντολην αποχωρησεως της Εθνοφρουρας..."

Η Κυβερνησις απεφασισεν απο κοινου με την στρατιωτικη ηγησην οτι επεβαλλετο η επαναληψις των περιπολιων εις την Τουρκικην συνοικιαν του Αγίου Θεοδωρου.

Διεπιστωθη οτι εαν οι Τουρκοι του Α. Θεοδωρου αντεδρων και παριστατο αναγκη συναψεως μαχης, δυνατον αι συγκρουσεις να επεκτεινοντο και εις την Κοφινου... και η καταστασις να επεδεινυοντο περαιτερω λογω αναμειξεως της Τουρκιας.

* απο την "Χαραυγη" 17/11

** φιλελευθερος 18/11/67

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

Η Ελλάς ενημερώθη σχετικώς και δεν προεβαλλεν αρνήσιν εις την διεξαγωγήν της επιχειρήσεως. Τα γεγονότα εξειλιχθησαν ως είχε προβλεφθῆναι...

Περί την 2 π.μ. ο πρωθυπουργός της Ελλάδος κ. Κολιτσάς... διεβίβασε μνῆμα πρὸς τον Πρόεδρον Μακαρίον δια να δοθῆι ἐντολὴ ἀποχωρήσεως τῆς Ἐθνοφρουράς... Ὁ Μακαριώτατος... ἀπηντήσῃ ὅτι ὁ ἴδιος, ὡς Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, **δεν ἔπρεπε διατεθειμένος να διατάξῃ τὴν ἀποχώρησιν τῶν δυνάμεων τῆς Ἐθνοφρουράς...**

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον συνήλθε χθὲς... τρεῖς ὑπουργοὶ, οἱ κκ. Γιωρκατζῆς, Τ. Παπαδοπούλος καὶ Αραουζὸς ἐξεφράσαν ἐντονὸν ἐπιθυμίαν να παραιτηθῶν ἐῖς ἐνδειξὴν διαμαρτυρίας **δια τὸ ἀδόξον τέλος τῆς ἐπιχειρήσεως τῶν δυνάμεων τοῦ Κρατοῦς...** ἐπεκράτησεν ἡ ἀπόψις ὅτι ἡ παραιτήσις τῶν τριῶν Ὑπουργῶν θὰ ἐξελαμβάνετο ὡς διαφωνία πρὸς τον Πρόεδρον Μακαρίον, ὁ ὁποῖος ὁμῶς ἐῖς τὴν παρούσαν περιπτῶσιν οὐδεμίαν εὐθυνὴν ἐφέρει." *

Κανένας ἀπὸ τὴν κυβερνητικὴν παρατάξιν δὲν διαμαρτυρήθηκε ἐστῶ καὶ ἐλαχίστα γιὰ τὴν στρατιωτικὴν ἐπιχείρησιν καὶ τὶς σφαγὰς καὶ λεηλασίες, ἀντιθετὰ ὅλες οἱ διαμαρτυρίαι ἀφορούσαν τὸ "ἀδόξο τέλος", τὴν ἀποχώρησιν τῆς ἐθνοφρουράς **μετὰ τὶς ἐπιχειρήσεις.**

μια ἄλλη ἐρμηνεία

Ὁ ἴδιος ὁ Κατσῆς, ἀπὸ τὴν δικὴν του πλευρὰ βεβαίως, συνδέει τὴν κρίσιν Κοφίνου - Α. Θεοδώρου με τὴν συσκευὴν τοῦ Ἐβρου ἐνα μῆνα πρὶν, στίς 9/9/67, ποῦ ἐγίνε ἀναμέσα σε ἀντιπροσωπεῖες τῆς Ελλάδας με ἐπικεφαλῆς τον πρωθυπουργὸ Κολλιὰ καὶ τῆς Τουρκίας με ἐπικεφαλῆς τον πρωθυπουργὸ Ντεμιρέλ, γιὰ τὸ Κυπριακὸ. Παρόλο ποῦ δὲν εἶχαν κανένα ἀποτελεσμά:

"Ὅπως ἦταν φυσικὸ ὁ Μακαρίος καὶ ἡ Κυπριακὴ Κυβέρνησις εἶδαν με ἀρκετὴ δὐσαρεσκεία τὴ διαθεσὴν τῆς Χουντὰς γιὰ ἐνα ἀπαραδέχτο συμβιβασμὸ στο Κυπριακὸ". **

Ὁ Κρανιδιωτῆς λέει τὸ ἴδιο ἀκριβῶς πρᾶγμα, ἐχόντας ὁμῶς καὶ προσωπικὴ ἐμπειρία:

"... Στίς συναντήσεις μας με τον Μακαρίον, εἶχαμε διαπιστώσει **τοὺς κινδύνους, ποῦ μας ἀπειλοῦσαν με τὸν ἀπευθείας Ἑλληνοτουρκικὸν διαλόγον,** ὅταν ἡ Κυβέρνησις τῶν Συνταγματάρχων ἀνακοίνωσῃ, ὅτι, με Ἑλληνικὴ πρωτοβουλία, οἱ Πρωθυπουργοὶ τῆς Ελλάδας καὶ τῆς Τουρκίας θὰ εἶχαν στίς 9 καὶ 10 Σεπτεμβρίου (1967) ὁμοῦ συναντήσεις στον Ἐβρον" ***

Αὐτὰ μας ἀφήνουν τὰ περιθώρια γιὰ μίαν ἄλλην πιθανὴν ἐρμηνείαν τῶν γεγονότων τῆς Κοφίνου. Ὅπως εἶδαμε, ἡ πρωτοβουλία γιὰ νὰ δημιουργηθῆι τὸ ζήτημα ἦταν τῆς κυβερνήσεως τοῦ Μακαρίου καὶ ὀχι τῆς χουντὰς. Ἡ ἐθνοφρουρὰ καὶ ἡ ἀστυνομία ἦταν κατὰ ἀπὸ τον ἐλεγχὸν τῆς κυβερνήσεως Μακαρίου ὅταν αὐτὴ "ἐνημέ-

* ἐφημερίδα "Ἄγων" 17/11/67

** Α. Κατσῆς, ὡπως παραπάνω σ.117-118

*** Νίκου Κρανιδιωτῆ "ἈΝΟΧΥΡΩΤΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ - ΚΥΠΡΟΣ 1960-1974" τομ Α σελ. 443

ΟΙ ΕΥΘΥΝΕΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΩΝ ΑΣΤΩΝ

ρωνε" και "Ζητούσε την εγκριση" της χουντας για αυτα που η ιδια αποφασιζε. Η χουντα εδωσε με δικια της πρωτοβουλια μονο μια διαταγη, αυτη της αποχωρησης της εθνοφρουρας απο τα δυο χωρια. Σε αυτη την διαταγη, και μονο σε αυτη, αντεδρασε και μαλιστα εντονα η κυβερνηση του Μακαριου και την θεωρησε "υποκατασταση" της.

Η ερμηνεια αυτη βλεπει δυο λογους για τους οποιους η Ελληνοκυπριακη κυβερνηση εκανε τις σφαγες.

Ο πρωτος λογος ειναι απλος. Για να καταφερει ακομα ενα χτυπημα στους Τουρκοκυπριους.

Ο δευτερος λογος ειναι για αντιπερισπασμο. Μετα την συναντηση του Εβρου, οι Ε/Κ. αστοι θελησαν να κλεισουν τελειως το δρομο για συνενοση αναμεσα στην Ελληνικη χουντα και την Τουρκικη κυβερνηση για μια συμβιβαστικη λυση του Κυπριακου.

Δεν ηταν η πρωτη φορα που εκαναν κατι τετοιο. Το '64 σε σχεση με την φημολογουμενη αποδοχη του σχεδιο Ατσεσον απο τον Γ. Παπανδρεου, ο Μακαριος επιτεθηκε στην Μανσουρα. Οποτε δηλαδη η Ελληνικη κυβερνηση πηγαινε να συνενοσθει με την Τουρκικη, η ελληνοκυπριακη πολιτικη ηγεςια με μια καλη και πολυ κυνικη σφαγη τουρκοκυπριων ασχετη με "προκλήσεις" απο τους τουρκοκυπριους και αλλα τετοια απομακρυνε καθε σχετικο κινδυνο.

"Η Ελληνικη Κυβερνηση εναντιωθηκε στις επιχειρησεις Μανσουρας, που τις θεωρησε σαν αντιπερισπασμο του Μακαριου στις προτασεις Ατσεσον, και ζητησε ευθυνες απο τον Γριβα και τον Αρχιεπισκοπο." *

"Ενω στο σημειο αυτο βρισκονταν τα πραγματα, ενω ο Ατσεσον συνεχιζε τις προσπαθειες του για την εξευρεση συμπεφωνημενης λυσεως και ενω η κατασταση στη Νησο εμφανιζονταν ηρεμη και η ατμοσφαιρα ηταν ειρηνικη και γαληνιαια, διευκολυνουσα τις μεσολαβητικες προσπαθειες της Γενευσης, εξαπολυθηκαν αιφνιδιαστικα στις 6 Αυγουστου, με πρωτοβουλια του Αρχ. Μακαριου και με πληρη αγνοια της ελληνικης κυβερνησεως και με απωτερο προφανως σκοπο τον τορπιλισμο του Ατσεσον για συμπεφωνημενη λυση, αι γνωσται επιχειρησεις της Τηλλυριας..." **

1964-68 - ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΑΚΗ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑΖΟΝΕΙΑ

Η περιοδος απο την αρχη του '64 μεχρι τον Δεκεμβρη του '67 ειναι η περιοδος που οι Ελληνοκυπριοι αστοι νοιωθουν και μοιαζουν να ειναι κυριαρχοι της καταστασης. Οπως ειδαμε, οι Τουρκοκυπριοι ειναι αποκλεισμενοι στους θυλακες, η Εθνοφρουρα ενισχυμενη με την Ελληνικη μεραρχια εμφανιζεται σαν παντοδυναμη και ικανη να κανει μεγαλες και πετυχημενες στρατιω-

* Νικου Κρανιδιωτη "ΑΝΟΧΥΡΩΤΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ - ΚΥΠΡΟΣ 1960-1974 τομ Α σελ. 323

** Πετρου Γαρουφαλια (υπουργος εξωτερικων του Γ. Παπανδρεου το 1964) "Ελλας και Κυπρος" εκδ. 1982 σελ. 184-185-αναφερεται στο "Κυπριακο - ΕΥΘΥΝΕΣ" τομ. Β' του Π. Σερβα, σελ. 474

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

τικές επιχειρήσεις εναντίον τους, ενώ η Τουρκία δεν μπορεί ή δεν θέλει να επεμβεί. Ο κρατικός μηχανισμός που τώρα βρίσκεται αποκλειστικά στα χέρια των Ελληνοκυπρίων θεωρείται διεθνώς σαν το νομιμο κράτος της Κύπρου (αποδειξη η συμμετοχή της καθαρά ελληνοκυπριακής κυβέρνησης στον ΟΗΕ) που αντιμετωπίζει προβλήματα με μια μειοψηφία παρανομων στασιαστών και τρομοκρατών.

Το ότι δεν είχαν καμία διαθεση για μια συμβιβαστική λύση, το βλέπουμε στο λόγο του προέδρου της Βουλής Γ. Κληριδη στις 26 Ιουνίου του 67 στην Βουλή:

"... Τασσομαι υπερ της γνησιας Ενωσης, συμφωνως προς το υπο της Βουλης εγκριθεν ψηφισμα της 30ης Ιουλιου 1964, αλλα αντιτιθεμαι εις οιανδηποτε παραχωρησιν Κυπριακου εδαφους προς την Τουρκιαν, ειτε υπο μορφην κυριαρχου βασεως ειτε υπο μορφην εκμισθωσεως τοιαυτης, ως επισης και εις την αναγνωρισιν χωριστων εξουσιων εις τους Τουρκοκυπριους... προκαλω εκεινους οι οποιοι τασσονται υπερ του διαλογου και οι οποιοι επικρινουν τους κατα του διαλογου εκφραζομενους οπως διατυπωσουν με την ιδια σαφηνεια και ειλικρινειαν τας αποψεις τους..." *

Και όχι μόνο ο Κληριδης αλλά και όλοι όσοι σήμερα εμφανίζονται σαν "διαλλακτικοί" και υπερ του διαλογου και της επαναπροσεγγισης κρατουσαν τότε την ιδια σταση. Το ΑΚΕΛ στην ιδια συνεδρια δηλωνε:

"... Πολιτικη του Κομματος μας είναι: Ενωση με την Ελλάδα χωρις εδαφικα και διοικητικα ανταλλαγματα. Ο διαλογος τι μας εχει προσφερει; Την απομονωση της Κυπρου διεθνως... Γι' αυτο υποστηριζομεν πληρως τας αποψεις του κ. Κληριδη, οτι ο διαλογος είναι καιρος να παραμερισθει." **

Εκτος απο την κυριαρχη θεση της στην Κυπρο, στην πραγματικοτητα η Ελληνοκυπριακη πολιτικη ηγεσια είναι εκεινη που μπορεί και δημιουργει τετελεσμενα που αναγκαζουν και τις κυβερνησεις Ελλάδας και Τουρκιας (δυσο πολυ μεγαλυτερων δυναμεων) να την ακολουθουν ή να αντιδρουν απλα στις πρωτοβουλιες της. Φαινεται πως το κεντρο αποφασων αυτη την περιοδο δεν βρισκεται στην Αθηνα αλλά στην Λευκωσια! Είναι χαρακτηριστικο πως εβλεπαν οι ιδιοι οι Τουρκοι αστοι αυτη την ικανοτητα της Λευκωσιας:

"Στην Τουρκια είναι πληρης η πεποιθηση κατα την οποια η κυβερνηση των Αθηνων δεν εχει την παραμικρη ευθυνη για την τελευταια κριση... Ο Μακαριος οταν ξεκινουσε να τροποποιησει το συνταγμα καλυπτοντας την ενεργεια του με αθωο ντυμα δεν ειχε την υποστηριξη... ουτε ακομα και αυτης της Ελλάδος..." ***

* Ν. Κρανιδιωτη "ΑΝΟΧΥΡΩΤΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΚΥΠΡΟΣ 1960 -1974" σελ. 431

** Ν. Κρανιδιωτη "ΑΝΟΧΥΡΩΤΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΚΥΠΡΟΣ 1960 -1974" σελ. 431

*** αρθρο του Toker Metin αναφερεται στο "Η ΑΛΛΗ ΠΛΕΥΡΑ" τομ. ΙΙ του Νεοκλη Σαρρη, σελ. 665

Ακόμα πιο χαρακτηριστικό όμως είναι το περιφημο "αλλά συμφωνούμε και άλλα πράττετε" του Γ. Παπανδρέου προς τον Μακαριο, μετά τα γεγονότα της Μανσούρας τον Αυγούστο του '64:

"Η πορεία των γεγονότων αναστάτωσε τον Παπανδρέου, ο οποίος αυθημερον έστειλε στον Αρχιεπίσκοπο εμπιστευτικό μύνημα (8 Αυγούστου) στο οποίο μεταξύ άλλων έλεγε 'αλλά συμφωνούμε και άλλα πράττετε', και συνίστασε αναστολή των επιχειρήσεων, και στον Γριβα εντολή να διακοπούν άμεσα οι εχθροπραξίες" *

Σε όλη αυτή την περίοδο εσωτερικά κυριαρχεί η πολιτική της "Ένωσης χωρίς ανταλλάγματα" και της καταγγελίας απορριψής και καταπατήσης των συμφωνιών της Ζυριχής που νομιμοποιούσαν την "Ανεξάρτητη Κυπριακή Δημοκρατία". Ταυτόχρονα στην εξωτερική πολιτική η ίδια αυτή "Ανεξάρτητη Κυπριακή Δημοκρατία" προβάλλεται και ενισχύεται σαν το μόνο νομιμο κράτος, το οποίο στηριζόταν στην διεθνή αναγνώριση του σαν μέλος του ΟΗΕ με βάση τις ίδιες εκείνες συμφωνίες που εσωτερικά καταγγέλονταν.

Φαινομενικά αυτές οι δύο πολιτικές είναι αντιφατικές και αντιθετές. Στην πραγματικότητα τις ενώνει η υποκρισία. Τα επιχειρήματα για εξωτερική καταναλώση ήτανε ότι ναι, θέλανε ανεξάρτητο Κυπριακό κράτος, αλλά "πραγματικά" ανεξάρτητο, με "αδεσμευτή ανεξαρτησία", πίσω από την οποία κρυβόταν η Ένωση.

"... Πρέπει τώρα όλοι μας να κάνουμε ότι μπορούμε για να διαφυλάξουμε την ειρήνη στο νησί μέχρι την επόμενη συνόδο της Γενικής Συνελεύσεως των Ηνωμένων Εθνών στην οποία στηρίζουμε όλες μας τις ελπίδες για μια αποδοχή της αρχής της **Αδεσμευτής Ανεξαρτησίας** που να περιλαμβάνει το δικαίωμα της Αυτοδιάθεσης" **

Χαρακτηριστική της υποκρισίας είναι μια ολοκληρωμένη φιλολογία για το ότι έπρεπε να αποφευχθεί η χρησιμοποίηση της λέξης Ένωση αλλά αντιθέτως να τονίζεται η ύπαρξη του Κυπριακού κράτους, η περιφημία και σήμερα "διεθνούς κρατικής υποστήριξης της Κυπρού". Δηλαδή αντι για την Ένωση να προπαγανδίζεται η "αδεσμευτή ανεξαρτησία" που να "περιλαμβάνει το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης", για να μη φαίνεται ότι όλη η υποθεση δεν ήταν τίποτα άλλο παρά προσπάθεια προσαρτήσεως της Κυπρού στην Ελλάδα:

"... το στρατιωτικό καθεστώς δεν έπαυσε να υποβαθμίζει τη διεθνή υποστήριξη της Κυπρού, και να τοποθετεί, εσφαλμένα, το θέμα στη βάση της Ένωσης, αντι στη βάση της αδεσμευτής ανεξαρτησίας, που θα οδηγούσε οριστικά στην αυτοδιάθεση - ένωση.

Στον ολισθηρό αυτό δρόμο οι Συνταγμαρχές παρέσυραν συχνά και τον Μακαριο, ο οποίος... μιλούσε επανειλημμένα για Ένωση, και έρχονταν έτσι σε σύγκρουση με την ιδιο-

* Ν. Κρανιδιώτη "ΑΝΟΧΥΡΩΤΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ" τομ. Α σελ. 243

** Απάντηση Γ. Παπανδρέου στην επιστολή του Ατσεσον, 22/8/64. Από το "Από την ανεξαρτησία στην Τουρκική εισβολή" του Αριστού Κατση, Κύπρος '77 σελ. 71

τητα του σαν Προεδρου και εγγυητη της Δημοκρατίας" *

1968-74 Η ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΟΥ ΕΦΙΚΤΟΥ

Η περίοδος αυτή είναι γνωστή για την δράση της ΕΟΚΑ-Β, την "εσωτερική ανωμαλία" και την τρομοκρατία. Αυτό είναι το κυριότερο στοιχείο της περιόδου για τους αστούς και τους ρεφορμιστές. Εμείς ωστόσο δεν θα ασχοληθούμε με αυτά. Γράφουμε πολιτικό κείμενο, όχι ιστορία, και το κύριο μας θέμα τώρα είναι η επιθετικότητα των ελληνοκυπρίων αστών εναντίον στους τουρκοκυπρίους, και μάλιστα του κυρίαρχου κομματιού των ελληνοκυπρίων αστών, αυτών που και σήμερα συνεχίζουν να κυριαρχούν στην ελληνοκυπριακή πολιτική σκηνή, είτε μέσα είτε έξω από την κυβέρνηση, και να παρουσιάζονται σαν άθως περισσότερες, και όχι μόνο των αποτυχημένων χουντικών, ή των "σωβινιστικών εξαιρέσεων".

Ούτε μας απασχολούν τώρα οι βρωμικές συμμαχίες ή αντιθέσεις τους με τις διάφορες μεγάλες δυνάμεις και οι εσωτερικοί καβγάδες που γίνονταν τότε για την λύση του Κυπριακού ανάμεσα στα διάφορα κομμάτια της αστικής τάξης στην Κύπρο και την Ελλάδα. Αυτά είναι φυσικό να έχουν την κύρια σημασία για την αστική τάξη ("πώς θα κερδίσουμε αν δεν είμαστε ενωμένοι"). Έχουν βεβαίως και για μας κάποια σημασία όλα αυτά, αλλά όχι με τον ίδιο τρόπο ούτε στον ίδιο βαθμό, και σ' αυτό το κείμενο θα συσκοτιζαν το θέμα.

Έχουμε αρκετές ενδείξεις για την επιθετική πολιτική που συνεχίσαν και αυτή την περίοδο οι ελληνοκύπριοι αστοί, που είναι αρκετά πιο σοβαρές από την κυρίαρχη πρακτορολογία για τον ρόλο των ξένων δυνάμεων και των "πρακτορών" τους. Είσι και αλλιώς το σύνολο της ελληνοκυπριακής αστικής τάξης και των μικροαστών δεν διαφωνούσαν καθόλου στο ότι οι τουρκοκύπριοι έπρεπε να εξουδετερωθούν. Ο καβγάς αφορούσε μόνο την τακτική και τις συμμαχίες, δηλαδή το ποια θάταν η καλύτερη χρησιμοποίηση των αντιθέσεων ανάμεσα στους Δυτικούς τους Ανατολικούς και τους Αδεσμευτούς για την επιτυχία των στόχων τους.

Γι' αυτό ήταν και η περίοδος που αποκτίσσε ο Μακαρίου τις περισσότερες "αντιιμπεριαλιστικές" περγαμνές του. Ο Μακαρίου ηρωοποιήθηκε από την αριστερά για την στάση που κράτησε την περίοδο από το '60 ως το θάνατο του σαν δημοκράτης αντιχουντικός και αντιιμπεριαλιστής, κάτι που υποτίθεται ότι αποδείχθηκε περιτράνα και τελειωτικά με το πραξικοπήμα εναντίον του.

Σίγουρα ο Μακαρίου βρέθηκε σε κάποιο στάδιο αντιμετώπος με την χούντα και την Αμερικανική και Νατοική πολιτική. Δεν φτάνει όμως αυτό για να χαρακτηριστεί αντιιμπεριαλιστής και "προοδευτικός". Πρέπει να δούμε γιατί, πώς και με ποιο τρόπο ο Μακαρίου ήταν εχθρός της χούντας και αντιπαλός των Αμερικανών.

Ο Μακαρίου αποκτίσσε φήμη για τον τρόπο που εκμεταλλεύτηκε τις αντιθέσεις που υπήρχαν ανάμεσα στους Δυτικούς τους Ανατολικούς και τους "Αδεσμευτούς", καθώς και ανάμεσα στην Ελλάδα και την Τουρκία, για να προωθήσει την πολιτική

* Ν. Κρανιδιώτη "ΑΝΟΧΥΡΩΤΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ" τομ. Α σελ. 450

της ελληνοκυπριακής αστικής κυριαρχίας στην Κύπρο. Την δυνατότητα όμως να παίζει τόσο χοντρό παιχνίδι δεν την είχε σαν αρχηγός ενός κρατιδίου με μισό εκατομμύριο πληθυσμό αλλά μόνο στον βαθμό που καταφέρνε να χρησιμοποιεί σαν "μοχλό" την Ελλάδα, στηριζόμενος στον στρατό της στην Κύπρο και ιδιαίτερα στην πολύ μεγαλύτερη πολιτική παρουσία της και διαπραγματευτική της δύναμη εξαιτίας της γεωγραφικής και πολιτικής θέσης της στο ΝΑΤΟ. Για να μπορεί να το κάνει αυτό, πολύ συχνά αντιθέτα με την θέληση της ίδιας της ελληνικής κυβέρνησης, χρησιμοποιούσε διάφορα κομμάτια του πολιτικού κόσμου της, ιδιαίτερα του Κέντρου, (2) καθώς και το "πατριωτικό" αριστερό ρεφορμιστικό κίνημα που ήταν κάτω από τον έλεγχο της ΕΔΑ (3).

Ο λόγος αυτής της συγκρούσης με την κυβέρνηση του "εθνικού κέντρου" ήταν ο κίνδυνος να θυσιαστούν τα συμφέροντα των Ε/κ αστών στα συμφέροντα των Ελλήνων αστών και των συμμαχιών τους. Την περίοδο από τις αρχές κιολας της δεκαετίας του '50 μέχρι το '74, ο κίνδυνος για τους Ε/κ αστούς ήταν κάποιος συμβιβασμός της Ελλάδας με την Τουρκία για το Κυπριακό, όπως οι συμφωνίες της Ζυριχής και το σχέδιο Ατσεσον, που ενώ για τους Έλληνες αστούς ήταν ανεκτός, μια και αυτά που θα κερδίζαν θάταν περισσότερα από αυτά που θαχάναν *, για τους Ε/κ αστούς θα σήμαινε πολύ μεγαλύτερες θυσίες γιατί θα μοιραζόνταν την κυριαρχία τους μέσα στον ίδιο τους τον χώρο, στην Κύπρο με τους Τουρκοκυπριούς αστούς, από την στιγμή που η Τουρκία θα εβαζε το χέρι της, εστω και λίγο, στην Κύπρο, και θα μπορούσε έτσι να λειτουργήσει σαν "προστατής" τους.

Με την άνοδο της χούντας στην εξουσία, η δυνατότητα των Ελληνοκυπριών αστών να χρησιμοποιούν τις εσωτερικές αντιθέσεις μέσα στην Ελληνική κοινωνία εξαφανίζεται καθώς η κοινωνία αυτή μπαίνει στον χουντικό "γυψο". Έτσι, και οι δυνατότητες τους για τακτικούς ελιγμούς στο διεθνές πεδίο μικραίνουν και ο κίνδυνος ενός ελληνοτουρκικού συμβιβασμού που θα "ξεπούλουσε" τις μονοπωλιακές βλέψεις για την εξουσία των ελληνοκυπριών αστών τώρα γίνονταν πολύ μεγαλύτερος. Η τακτική και οι άμεσοι στόχοι των ελληνοκυπριών αστών έπρεπε να αλλάξουν: Έπρεπε να πετύχουν πρώτα κάποια "οχύρωση" που θα τους προστατεύε από τις ελληνοτουρκικές προσεγγίσεις και συμβιβασμούς, και μετά να γίνει μια τακτική οπισθοχώρηση για να μπορέσουν οι πιο μακροπρόθεσμοι στόχοι για πλήρη κυριαρχία να ξαναπροωθηθούν όταν τα πράγματα θα γίνονταν καλύτερα.

* Όπως αναφέρεται και στον Κρανιδιωτή σελ. 223: "... ο Παπανδρέου... αναφερόμενος στο σχέδιο Ατσεσον συνηθίζει να λέγει: 'Μας προσφέρουν μια πολυκατοικία εναντι αντιπαροχής ενός διαμερισματος'". Το θέμα παντως δεν ήταν μόνο η "πολυκατοικία" που θα κερδίζει η Ελλάδα, αλλά και το τότε συμφέρον και ανάγκη και της Ελλάδας και της Τουρκίας να διατηρήσουν κάποια σχέση "καλής γειτονίας" μέσα στο ΝΑΤΟ, χωρίς βεβαίως να πληρώσει για αυτή την καλή σχέση μόνο ο ένας από τους δυο. Η Δυτική συμμαχία ήταν και οικονομικά και πολιτικά απαραίτητη και για τους δυο, ενώ οι αντιθέσεις τους σαν παρομοίες οικονομικά και γεωπολιτικά χώρες που η μια μπορούσε να κλέψει την οικονομική και πολιτική "πελατεία" της άλλης (τους δυνατότερους ιμπεριαλιστές συνεταιρούς τους, αλλά και τα άλλα πιο "ίσια" κράτη της Ευρώπης, της Μέσης Ανατολής κλπ) δεν είχαν ακόμη τόσο οξυμένες, όσο διατηρούνταν η μεταπολεμική καπιταλιστική ανακαμψη, και υπήρχαν ευκαιρίες για όλους.

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

Οι συναντήσεις του Εβρου, ήταν η συγκεκριμένη αποδείξη για το ποσο σοβαροί ήταν οι κινδυνοί μιας ελληνοτουρκικής προσεγγίσης με αμοιβαίες παραχωρήσεις μέσα στα πλαίσια της Δυτικής συμμαχίας. Η "οχύρωση" από αυτόν τον κίνδυνο έγινε με τις σφαγές της Κοφίνου, που για την ώρα τινάζαν στον αέρα κάθε δυνατότητα "φιλικών" συνενοσσεων ανάμεσα στην Ελληνική χούντα και την Τουρκική κυβέρνηση.

Μπροστα δηλαδή στην απειλή ενός ελληνοτουρκικού συμβιβασμού, η "αντιιμπεριαλιστική" ελληνοκυπριακή κυβέρνηση χρησιμοποίησε για αντιπερισπασμό σφαγές άθωων τουρκοκυπριών. Σιγούρα ματαίωσε έτσι τα σχέδια και της χούντας και του ΝΑΤΟ και της Τουρκίας όπως ματαίωσε το '64 το σχέδιο Ατσεσον με τις επιχειρήσεις της Μανσούρας. Τέτοιου είδους ήταν ο "αντι-ιμπεριαλισμός" της Μακαριακής πολιτικής. Στόχος του "αντι-ιμπεριαλισμού" αυτού ήταν η εδραίωση και η προστασία της ελληνοκυπριακής κυριαρχίας στην Κύπρο και η εθνική καταπίεση των Τουρκοκυπριών, ενώ οι μέθοδοι του δεν είχαν να ζηλεύουν τίποτε από τις μεθόδους των ιμπεριαλιστών, εκτός από την κλίμακα στην οποία εφαρμόζονταν.

Συνοπτικά, η νέα πολιτική κατάσταση που στην πραγματικότητα διαμορφώθηκε άμεσα μετά την 21 Απριλίου του '67, μετά από μια περίοδο αναμονής και προετοιμασίας για όλες τις πλευρές, άρχισε να βγαίνει με γρήγορα βήματα στην επιφάνεια και να μεταφράζεται σε γεγονότα από τον Σεπτέμβριο του '67 και μετά. Πρώτα η ελληνοτουρκική προσέγγιση με τις συνομιλίες του Εβρου. Μετά οι σφαγές της Κοφίνου, η κρίση στις ελληνοτουρκικές σχέσεις και η εξασφάλιση των Ε/κ αστών από τα αποτελέσματα μιας ελληνοτουρκικής προσεγγίσης. Αναποφευκτο όμως αποτέλεσμα της εξασφάλισης τους με αυτό τον τρόπο από τον άμεσο κίνδυνο ελληνοτουρκικής προσεγγίσης, ήταν και η αποχώρηση της Ελληνικής μεραρχίας από την Κύπρο, που σήμαινε αντίστοιχα το δυναμικό της θέσης των Τ/κ. Έτσι έγινε φανερό και το ότι δεν μπορούσαν πια να ακολουθούν την ίδια επιθετική πολιτική, ότι χρειαζόνταν μια τακτική οπισθοχώρηση. Κάτι που εκφράστηκε με την πολιτική του "εφικτού" και του "ευκταίου".

Το "ευκταίο", αυτό που θα "ευχόνταν να γίνει" αλλά επρέπε πια να τοποθετηθεί στο μέλλον, συνέχιζε να είναι η Ένωση, το "εφικτό" αυτό που "μπορούσε να γίνει" προς το παρόν, ήταν η Ανεξαρτησία χωρίς πια την ίδια έμφαση στο να είναι τελείως "αδεσμευτή". Αυτό, μαζί με κάποιες διακοινοτικές συνομιλίες που θα τους απαλάσσαν από την κατηγορία της αδιαλλαξίας, θα τους επέτρεπε να διατηρήσουν τον έλεγχο της κατάστασης μέσα στην Κύπρο, γιατί οι τουρκοκυπριοί συνέχιζαν να είναι απομονωμένοι.

Μπορούμε να δούμε αυτή την πορεία πάλι μέσα από τα γραπτά του βετεράνου Ε/κ πολιτικού Κρανιδιώτη:

"Τα γεγονότα του Νοεμβρίου του 1967 και η επακόλουθη αποχώρηση της Ελληνικής Μεραρχίας από την Κύπρο, έδωσαν την ευκαιρία στους Τουρκοκυπριούς να ανακτήσουν το απολεσθέν έδαφος, και να εμφανισθούν πλέον όχι σαν μειονότητα ή απλή κοινότητα, αλλά σαν μια οργανωμένη αυτοδυναμη πολιτική οντότητα" *

* Ν. Κρανιδιώτης "Κυπρος ΑΝΟΧΥΡΩΤΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ" τόμος Α
σελ. 493

"Άμεση συνέπεια της αποχώρησης της Ελληνικής μεραρχίας από την Κύπρο ήταν η σύσταση της 'Τουρκοκυπριακής Προσωρινής Διοίκησης' ... στις 29 Δεκεμβρίου του 1967..." *

"Παρα τις διαμαρτυρίες και τις καταγγελίες της Ελληνικής πλευράς, η Τουρκοκυπριακή διοίκηση λειτουργήσε-με την βοήθεια της Τουρκικής Κυβέρνησης- αποτελεσματικά, οργάνωσε τους Τουρκοκυπριούς πολιτικά, οικονομικά και κοινωνικά..." **

"Η συνάντηση του Εβρου του Σεπτεμβρίου του 1967 και η αποχώρηση των Ελληνικών στρατευμάτων, το Δεκεμβριο του ίδιου έτους, διαμορφώσαν νέες συνθήκες και οδήγησαν σε νέες ανακατατάξεις στον τομέα της στρατηγικής και της τακτικής του Κυπριακού Ζητήματος..."

Γι' αυτό ο Αρχιεπίσκοπος... επιδίωξε μέσα στα πλαίσια των νέων πολιτικών συνθηκών μια πιο ρεαλιστική πολιτική, και, σε δηλώσεις του που έκανε στις 12 Ιανουαρίου 1968, προέβη σε διακρίση μεταξύ του "εφικτού" και του ευκαταίου..."

'... Εφόσον το Κυπριακό Ζήτημα εισήλθε πρόσφατως εις την πλέον κρίσιμον φασίν του... απαιτούνται... γενναίαι αποφάσεις δια να εξέλθω από το σημερινόν αδιέξοδον, επιζητούμενης κατ' αναγκήν της λύσεως εντός των πλαισίων του εφικτού, τα οποία δεν συμπιπτούν παντοτε με τα πλαίσια του ευκαταίου'...

Όταν αρχίζουν οι συνομιλίες υπήρχαν- όπως αναφεραμε πιο πάνω- δύο διοικητικά κέντρα αποφάσεων στο Νησί: (α) Η Κυβέρνηση της Λευκωσίας, που ελέγχε το 95% του Κυπριακού εδάφους, και (β) Η Προσωρινή Τουρκοκυπριακή Διοίκηση' που ελέγχε τους παρανομούς Τουρκοκυπριακούς θυλακούς, όπου είχε συγκεντρωθεί το 50% περίπου του Τουρκοκυπριακού πληθυσμού. Παρ' όλον ότι η Κυβέρνηση της Λευκωσίας αναγνωριζόταν διεθνώς σαν η νομιμη Κυβέρνηση της Κύπρου, πέραν της ηθικής συμπαράστασης των Αδελφωτών, δεν διέθετε ισχυρή διεθνή υποστήριξη... Η Ελλάδα... μετά την 21 Απριλίου 1967 είχε απομονωθεί διεθνώς, και με την πολιτική που ακολουθούσε στην Κύπρο, εξυπηρετούσε πολλές φορές τα Τουρκικά συμφέροντα περισσότερο παρα τα Ελληνικά..."

"Έτσι λίγο μετά την συνοδο του Συμβουλίου Ασφαλείας του Μαρτίου του 1968 και την έγκριση του σχετικού ψηφίσματος, έστειλε στην Κυπριακή Κυβέρνηση έγγραφο, με το οποίο εισηγείτο επίσημα την έναρξη των συνομιλιών..."

Πραγματι, στις 3 Ιουνίου του 1968 οι Γλαυκος Κληρίδης και Ραούφ Ντενκτάς συναντηθηκαν... Αργότερα (24 Ιουνίου 1968) έγινε η πρώτη "επίσημη" συνάντηση, στην Λευκωσία, ενώ οι ουσιαστικές διαπραγματεύσεις άρχισαν σε-

* Ν. Κρανιδιώτης "Κυπρος ΑΝΟΧΥΡΩΤΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ" τόμος Α σελ. 494

** Ν. Κρανιδιώτης "Κυπρος ΑΝΟΧΥΡΩΤΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ" τόμος Α σελ. 498

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

ταξυ των δυο συνομιλητων τρεις μερες αργοτερα, στις 27 Ιουνιου" *

Ακομα ομως και μετα το '67, μετα την αποχωρηση της ελληνικης μεραρχιας και την αποδυναμωση της θεσης της, η πολιτικη της ελληνοκυπριακης αρχουσας ταξης συνεχιζει να ειναι επιθετικη. Εχοντας την εξουσια πανω σε ολη την Κυπρο εκμεταλλευονται την δυσκολη θεση στην οποια συνεχιζουν να βρισκονται οι τουρκοκυπριοι για να κερδισουν χρονο μεχρι να δημιουργηθουν ευνοικότερες συνθηκες για να ανακτησουν το χαμενο εδαφος. Για να φανει αυτο αξιζει να θυμησουμε την τοποθετηση του Μακαριου στις συνομιλιες της 2 Σεπτεμβρη 1968 με την Ελληνικη κυβερνηση:

"'Ημεις', κατεληξε ο Αρχιεπισκοπος, 'θελομεν να αποφυγωμεν ο,τι ειναι χωριστικον. Πιθανως συντομωτατα να φθασωμεν εις συμφωνιαν ή εις αδιεξοδον. Παντως απο μιαν κακην λυσιν προτιμω την σημερινην καταστασιν, εφ'οσον βεβαιως θα διατηρηθη η ειρηνη. Εχομεν ηδη μια καθαρωσ Ελληνικην Κυβερνησιν εις την Νησον. Οι Τουρκοι δεν μετεχουν της Κυβερνησεως. Δια τουτο φρονω, οτι δεν πρεπει να σπευσωμεν." **

Η ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΟΥ 1974

Το "προδοτικο" πραξικοπημα

Με μια "καθαρως Ελληνικην κυβερνησιν εις την Νησον" και με δηλωμενη την προθεση των ελληνοκυπριων αστων να "αποφυγουν ο,τι ειναι χωριστικο" δεν ξερωμε ποια εξελιξη μπορει να ειχε το κυπριακο αν δεν μεσολαβουσαν τα γεγονοτα του 1974. Σιγουρα αλλαξαν την πορεια του, αλλα δεν αλλαξαν τον χαρακτηρα του σαν μια διαμαχη που ηταν αντιδραστικη απο ολες τις πλευρες.

Το γεγονος παντως οτι αλλαξε η πορεια του, οτι οι ελληνοκυπριοι αστοι απο κυριαρχοι της καταστασης μετατραπηκαν σε ηττημενους, ευνοησε την αναπτυξη μιας τεραστιας φιλολογιας και κυριως πρακτορολογιας η οποια εχει μετατρεψει σε αιτιο ολων των κακων το "Ξενοκινητο προδοτικο πραξικοπημα" του '74 και την "βαρβαρη τουρκικη εισβολη" ενω η προηγουμενη καταπιεση των τουρκοκυπριων και οι προηγουμενες σφαγες τους ως δια μαγειας εξαφανιστηκαν απο την ιστορια.

Δεν θα ασχοληθουμε με ολη αυτη την πρακτορολογια για το "ποιος εφταιξε" και ποιος διεταξε και ποιος συνωμοτησε με ποιον εναντιον ποιου. Αυτου του ειδους η επιμονη και συγκεντρωση σε παρομοιες αναλυσεις ειναι χαρακτηριστικες αυτων που θεωρουν οτι το "Κυπριακο προβλημα" δημιουργηθηκε και αποτελειται απο τα γεγονοτα και τα "τετελεσμενα" που δημιουργηθηκαν το 1974. Απο την πλευρα των ελληνοκυπριων και ελληνων αστων και των μικροαστων που τους ακολουθουν, αυτο εχει νοημα, επειδη πραγματικα το '74 ηταν η πιο αποφασιστικη τους ηττα, και ειναι φυσικο να συγκεντρωνονται στο "ποιος εφταιξε που χασαμε".

* Ν. Κρανιδιωτης "Κυπρος ΑΝΟΧΥΡΩΤΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ" τομος Α σελ. 508-515

** Νικου Κρανιδιωτη "ΑΝΟΧΥΡΩΤΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ - ΚΥΠΡΟΣ 1960-1974 τομ. Α σελ. 551

ΟΙ ΕΥΘΥΝΕΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΩΝ ΑΣΤΩΝ

Δεν είναι όμως σε αυτά που πρέπει να συγκεντρώνονται οι επαναστατές, οι οποίοι δεν μπορούν να παίρνουν το μέρος των "δικών τους" αστών ξεχνώντας ποιας πολιτικής ήταν η συνέχεια τα γεγονότα του '74, τι προηγήθηκε. Εξάλλου δεν χρειάζονται οι "πρακτορες των ιμπεριαλιστών" για να εξηγηθεί το πραξικόπημα του 1974. Όπως είδαμε αντιθέσεις μεταξύ των διαφόρων μεριδών της αστικής τάξης στην Ελλάδα και στην Κύπρο, όπως και ανάμεσα σε αστούς και στρατιωτικούς δεν εμφανίστηκαν με την χούντα μόνο, αλλά υπήρχαν από παλιά. Ο Μακαριός εκανε και αυτός με τον δικό του τρόπο τα πολιτικά "πραξικόπηματα"-του για να εκβιάσει τις κυβερνήσεις της Ελλάδας, χωρίς να δισταζει μπροστά σε σφαγές αμμαχών τουρκοκυπρίων. Η Ελληνική στρατιωτική χούντα εκανε το δικό της πραξικόπημα εναντίον του με τον τρόπο που της ερχονταν πιο φυσικός, χρησιμοποιώντας τον στρατό για να τον ανατρεψει.

Πρέπει να τονίσουμε ότι κυριος σκοπος του πραξικόπηματος δεν ήταν η φήμηση καποιου προοδευτικου κινήματος και εργατικων διεκδικησεων, αλλά οι διαφωνίες για το Κυπριακο ανάμεσα στην Μακαριακή ηγεία και την χούντα, αλλά και μέσα στην ίδια την Κύπρο. Σε αυτές τις διαφωνίες για την τακτική λύσης του Κυπριακού, ήταν αντιδραστικοί οι στοχοί και της ελληνικής χούντας και της ΕΟΚΑ-Β αλλά και οι στοχοί και το παρελθόν του Μακαριού και της ελληνοκυπριακής ηγείας. Είναι μάλιστα δυσκολο να διακρίνει κανείς ποια από τις δυο πλευρές ήταν πιο αντιδραστική και σωβινιστική, ποια θα καταπιεζε ακόμα χειρότερα τους τουρκοκυπρίους.

Έτσι το πραξικόπημα στην Κύπρο ήταν κυρία στην μορφή και επιφανειακά μια μάχη ανάμεσα στις δυνάμεις της αστικής εσω δημοκρατίας και του εργατικού κινήματος από την μια και της στρατιωτικής δικτατορίας-αντιδράσης από την άλλη. Ανεξαρτήτως αν πολλοί δημοκράτες και αριστεροί αντισταθηκαν ή το καταδίκασαν με ειλικρίνεια σαν χουντικό και αντιδημοκρατικό, η πραγματική μάχη αφορούσε τη λύση του Κυπριακού και όλες οι αντιμαχόμενες πλευρές είχαν στην πραγματικότητα αντιδραστικούς στοχούς και επιδιώξεις σχετικά με την λύση του Κυπριακού. Όποιος και αν επικρατούσε, δεν θα δισταζε να συνεχίσει να καταπιεζει τους τουρκοκυπρίους.

Ενδεικτικό του ότι το πραξικόπημα δεν ήταν μια μάχη ανάμεσα στο εργατικό κίνημα και την στρατιωτική δικτατορία είναι το γεγονός ότι η περίοδος πριν το πραξικόπημα δεν χαρακτηριζόταν από ταξικούς εργατικούς αγώνες αλλά από συγκεντρώσεις υποστηρίξης της πολιτικής του Μακαριού που καταγγέλε τους "νεκροθαφτές της Ένωσης". Ακόμα όλα όσα είδαμε προηγουμένα για την στάση των αριστερών στα γεγονότα του '63-64 και μέχρι το '74 δείχνουν ότι το κυριο περιεχόμενο του "προοδευτικού" κινήματος τα προηγουμένα χρόνια ήταν η κάλυψη της εθνικής καταπίεσης των Τ/κ κατω από προοδευτικό μανδύα.

Η ίδια η ύπαρξη του κυπριακού προβλήματος και η πολιτική της "εθνική ενότητας" και ταξικής συνεργασίας που ακολούθησε η ηγεία του ελληνοκυπριακού εργατικού κινήματος χρησιμοποιώντας σαν δικαιολογία το κυπριακό είχε ευνοήσει την πλήρη υποταγή του στην ελληνοκυπριακή αστική τάξη όλα αυτά τα χρόνια. Ακόμα, τα χτυπήματα που δέχτηκε χωρίς να αντιδράσει καθόλου η εργατική τάξη, το σταμάτημα των κοινωνικών παροχών και της ΑΤΑ, η "εθελοντική" μείωση των μισθών κατά 20%, η χειροτέρευση των συνθηκών δουλειάς, η μετανάστευση, όλα αυτά έγιναν μετά την πτώση του πραξικόπηματος και την επιστροφή του

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

Μακαρίου.

Αυτο δεν σημαίνει ότι βλέπουμε εργατικό-δημοκρατικό κίνημα μόνο εκεί που υπάρχουν οικονομικοί αγώνες. Θα θεωρούσαμε ότι υπήρχε εργατικό και προοδευτικό κίνημα αν υπήρχαν μαζικές κινητοποιήσεις με προοδευτική πολιτική εναντία σε οποιαδήποτε αδικία, όπως για τα δικαιώματα των τουρκοκυπριών και των μειονοτήτων γενικά στην Κύπρο, εναντία στην Εκκλησία για το διαζυγίο και τον πολιτικό γάμο, εναντία σε αυθαιρέσιες της αστυνομίας και άλλα παρόμοια. Αλλά εκτός από τις πορείες ειρήνης εναντία στις αγγλικές Βάσεις, που και αυτές ακόμα είχαν κυρία εθνικιστικό περιεχόμενο, δεν υπήρχε τίποτα άλλο.

Βεβαία αν το πραξικόπημα εδραιωνόταν, θα χτυπιόνταν οι αστικές δημοκρατικές ελευθερίες γενικά και μαζί με αυτές οι ελευθερίες της εργατικής τάξης, γι' αυτό κάθε αριστερός θαπρεπε να αντισταθεί. Αυτό όμως δεν πρέπει να μας κάνει να ξεχνάμε ότι δεν ήταν γι' αυτά που πολεμήσαν ο Μακάριος και ο Λυσσαρίδης, ούτε για αυτά που επιτεθήκε η ελληνική χούντα. Η αποστροφή μας για την ελληνική χούντα δεν πρέπει να γίνει αττία να μη βλέπουμε τον αντιδραστικό χαρακτήρα των αντιπαλών της.

Εναντία σε τι πολεμήσαν αυτοί; Εναντία στο "προδοτικό" πραξικόπημα, δηλαδή το εθνικά προδοτικό, προδοτικό για τις εθνικές επιδιωξεις και τα προνόμια των ελληνοκυπριών και ελλήνων.

Αυτο τον τονο έδωσε από την αρχή ο ίδιος ο Μακάριος με το μήνυμα του που μεταδωθήκε μόλις διεφυγε στην Παφό, από τον εκεί ραδιοσταθμό την 15 Ιουλή 1974:

"Ο Κυπριακός Ελληνισμός δεν ανεχεται πραξικόπηματα και δικτατορίες... Ελληνικε Κυπριακε λαε. Η Χούντα αποφασισε να καταστρεψει τη Κύπρο. Να την διχοτομηση αλλά δεν θα το κατορθωση. Προβαλε παντοιοτροπως αντιστάση στη χούντα...Νυν υπερ παντων ο αγων. Και ο αγων τον οποιον την στιγμην αυτη ο Κυπριακός Ελληνισμός διεξαγει είναι αγων ιερος και η νικη είναι δικη μας. Ζητω η ελευθερια. Ζητω ο Ελληνικός Κυπριακός λαος. Ζητω το εθνος." *

Και στον ίδιο τονο ακολουθήσαν μετά και ολοι οι υπολοιποι. Να τι εγραφε το Νοεμβρη του '74 το περιοδικο της Νεολαίας της ΕΔΕΚ, οι στυλοβατες της αντιστάσης στο πραξικόπημα:

"Το πραξικόπημα της 15ης του Ιουλή... από την προδοτική χούντα... βρηκε αντιμετωπο ενα αδουλωτο... λαο... που τολμησε να υψωση το αναστημα του.. εναντία στα εγκληματικα τανκς της Εθνικής προδοσίας."

"... Το πραξικόπημα, εγκληματικό και προδοτικό έγινε όχι μόνο... για να στραγγαλισθει η Δημοκρατία... αλλά και για να ανοιξει διαπλάτα η πορτα στην τουρκικη εισβολη." **

* από τα ΝΕΑ 1-9-74

** "σοσιαλιστική εκφραση" Νοεμβρης '74 φυλο 1

Ετσι ενώ το πραξικοπημα καταδικαστηκε απο ολους σαν "προδοτικο", πολυ λιγοτερο συχνα αναferονται σ' αυτο σαν αντιδραστικο, και ακομα πιο σπανια σαν αντεργατικο. Και οπου αναferονται αυτοι οι χαρακτηριςμοι παντα συνοδευονται απο τον χαρακτηριςμο "προδοτικο", αυτο δηλαδη που προδωσε τους Ελληνοκυπριους στους Τουρκους, αυτο που εγινε η αιτια να "χαθει" η μιση Κυπρος για τους ελληνοκυπριους, αυτο που, κατα την προσφιλη εκφραση ακομα και των αριστερων, "ανοιξε τις κερκοπορτες στον Αττιλα". Δεν ειναι τυχαια η χρησιμοποιοιση αυτης της παρομοιωσης με την πτωση της Κωνσταντινουπολης στους Μωαμεθανους πριν τεσσερεις αιωνες, οι τουρκοι φαινεται δεν ειναι μονο για τους δεξιους ο "προαιωνιος εχθρος της φυλης".

Το πως και γιατι εγιναν το πραξικοπημα και η εισβολη του '74, το ποσο νταν η δεν νταν ανακατεμενοι οι Αμερικανοι και η ΣΙΑ, σιγουρα δεν πρεπει να ειναι το θεμα αυτου του κειμενου. Αυτο που κυρια μας ενδιαferει ειναι αν οι ελληνοκυπριοι αστοι νταν αθως περιστερες που ξαφνικα βρεθηκαν μπροστα στο "διδυμο εγκλημα" του "προδοτικου" πραξικοπηματος και της εισβολης, η αν νταν και οι ιδιοι επιθετικοι και αντιδραστικοι απο παλια. Οσο ανακατεμενοι λοιπον αν νταν και ειναι οι αμερικανοι και το ΝΑΤΟ, αυτο δεν μετατρεπει αυτοματα σε αντιιμπεριαλιστες την ελληνοκυπριακη εξουσια του '74 ουτε μπορει να αφαιρεσει εστω και ελαχιστα απο τον αντιδραστικο χαρακτηρα των προηγουμενων πραξεων της. Και ειναι ο χαρακτηρας και οι πραξεις της "δικιας τους" αστικης ταξης που πρωτα και κυρια πρεπει να απασχολει τους επαναστατες.

Το '74 και οι Τουρκοκυπριοι

Παρολο που το πραξικοπημα νταν μια διαμαχη αναμεσα σε διαφορες μεριδες της ελληνοκυπριακης αστικης ταξης καθως και της ελληνικης αστικης ταξης και των συνταγματαρχων της χουντας, εκτος απο τους ελληνοκυπριους πληρωσαν ξανα και οι τουρκοκυπριοι.

Η "βαρβαρη τουρκικη εισβολη" ομως και η νττα του '74 δεν "εξαφανισαν" μονο την προηγουμενη επιθετικοτητα των ελληνοκυπριων αστων αλλα και τα εγκληματα και τις βαρβαροτητες που εγιναν σε βαρος αποκλεισμενων τουρκοκυπριακων χωριων που επεφταν στα χερια των ελληνοκυπριων κατα την διαρκεια του πολεμου του '74. Ενω υπηρξαν αρκετες διαδοσεις και φημες που κυκλοφορησαν μετα τα γεγονοτα του '74 για σφαγες τουρκοκυπριων στο χωριο Τοχνη καθως και καταγγελιες στην ειρηνευτικη δυναμη για ομαδικους ταφους στο τουρκοκυπριακο χωριο Αλοα * που ανακαλυφθηκαν μετα την υποχωρηση της ελληνοκυπριακης εθνοφρουρας, αυτα "εξαστηκαν" η, στις σπανιες περιπτωσεις που αναferονται, παραποιοιθηκαν και δικαιολογηθηκαν, οπως στο παρακατω αποσπασμα που γραφτηκε το '85:

"Σαν αντιποιο για τα κακα που εκαμαν οι τουρκοι στρατιωτες στους Ε/Κ μετα την εισβολη, οι ενοπλες Ε/Κ ομαδες επιτεθησαν εναντιον Τ/Κ χωριων και σκοτωσαν εν ψυχρω μεγαλο αριθμο αμαχων Τ/Κ. Για να σωσουν τη ζωη τους ολοι οι Τ/Κ που ζουσαν στις περιοχες που ελεγχονταν

* "Ο ομαδικος ταφος της Αλοα περασε στα διεθνη τηλεοπτικα διχτυα οταν ανακαλυπτονταν το 1974", απο το "Εντος των Τειχων" τ. 24, Ιουλης 1987

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

απο τους Ε/Κ, καταφύγαν στην περιοχή που κατέλαβε ο τουρκικός στρατός." *

Τότε όμως που συμβαίνουν αυτά, δεν μπορούσαν να αποκρυφτούν τελείως, ακόμα και από τις ελληνοκυπριακές εφημερίδες. Αντιγράφουμε λίγα κομμάτια από τις ελληνοκυπριακές εφημερίδες της εποχής για να δώσουμε μια μικρή αίσθηση του τι συνέβαινε, σημειώνοντας φυσικά πως σε παρόμοιες περιπτώσεις αυτά που βγαίνουν στην επιφάνεια δεν μπορεί παρά να είναι μόνο η κορυφή του παγόβουνου, ότι στην πραγματικότητα πρέπει να συνέβηκαν πολύ χειρότερα:

"Ένω χθες ο παρανομός ραδιοφωνικός σταθμός μετέδωσε επανειλημμένως ειδήση περί ανεβρέσεως 'ομαδικού ταφού' εις το τουρκικό χωριόν Μαραθα και απεδίδε το αποτρόπαιον εγκλήμα εις ελληνοκυπρίους..."

Ο εκπρόσωπος των Ηνωμένων Εθνών εδήλωσε χθες ότι μέχρι τη νύχτα της προχθες ανεκαλυφθήσαν 20 πτώματα, δύο από αυτά ανήκουν σε παιδιά. Προσέθεσε δε ότι πολλά άλλα πτώματα ανεκαλυφθήσαν την πρωίαν της χθες..." **

"Κατά την χθεσινή ενημέρωση των δημοσιογράφων ο εκπρόσωπος της ΟΥΝΦΙΚΥΠ εδήλωσε ότι ο θλιβερός απολογισμός του τραγικού συμβάντος εις Μαραθα ήταν 84 πτώματα ανασυρθέντα από τον μοιραϊόν τάφον. Μαζικοί τάφοι ανεσκαφήσαν κατά την διάρκεια των εχθροπραξιών και κατά την ανάνεωση των..."

Αναφερομένος εις τον μαζικόν τάφον της επαρχίας Λεμεσού ο εκπρόσωπος καθώρισε επακριβώς ότι ανευρέθη εις τοποθεσίαν του χωριού Παλωδία μεταξύ Αγίας Φύλας και Γερασάς." ***

Τελικά κοντά στους βιασμούς και τα εγκλήματα του τουρκού Αττίλα υπάρχουν και τα ελληνοκυπριακά εγκλήματα που έγιναν το '74. Δεν έχει σημασία αν τα περισσότερα από αυτά τα έκανε η ΕΟΚΑ-Β ή οι χουντικοί αξιωματικοί, γιατί έτσι κι' αλλιώς **κανείς ποτέ δεν ζήτησε την τιμωρία των ενοχών αυτών των εγκλημάτων.** Αντιθέτα όταν ο Μακάριος επέστρεψε πανυγηρικά στην Κύπρο τον Δεκεμβρή του '74 και προσέφερε "κλαδο ελαίας" στους πραξικοπηματίες, βρεθήκαν πολλοί να τον κατηγορήσουν ότι άφησε αθίκτους τους "εθνικούς προδοτές", κανείς όμως δεν τον κατηγορήσε ότι δεν τιμώρησε τους σφαγείς αμαχών Τουρκοκυπρίων.

Η "βίαιη ανταλλαγή" πληθυσμών

Μετά από όλη αυτή την καταπίεση των τουρκοκυπρίων, όχι μόνο στην περίοδο του πραξικοπηματος και της εισβολής αλλά για τα προηγούμενα 10 τουλάχιστον χρόνια, οι τουρκοκυπριοί είχαν αρκετούς λόγους να θέλουν να φύγουν στον Βορρά. Και

* Χ. Οικονομιδης "Πως μπορούσε και πως μπορεί να λυθεί το Κυπριακό πρόβλημα προτού είναι πολύ αργά" σελ. 26.

** Άρθρο στα ΝΕΑ 3-9-1974 με τίτλο ΑΜΦΙΒΟΛΟΙ ΟΙ ΙΣΧΥΡΙΣΜΟΙ ΠΕΡΙ ΟΜΑΔΙΚΩΝ ΤΑΦΩΝ ΤΟΥΡΚΩΝ.

*** "ΝΕΑ" 5-9-74

ομως στην ελληνοκυπριακη πολιτικη εμφανιστηκε και παραμενει κυριαρχος ο μυθος της "βιαιης μετακινησης" των τουρκοκυπριων στον βορρα. Διαβαζουμε για παραδειγμα σε επετειακο αρθρο για τα γεγονοτα του '74 απο την εφημεριδα της νεολαιας της ΕΔΕΚ οτι:

"... η πεινα και τα φτηνα μεροκαματα εσπρωξαν δεκαεξη χιλιαδες κυπριους εργατες στη μεταναστευση...

Την ιδια στιγμη αλλες τοσες χιλιαδες τουρκοκυπριοι εργατες αγροτες εχουν μεταφερτει βιαια στο βορρα με την ανοχη της ελληνοκυπριακης αστικης ταξης ζωντας κατω απο ενα στυγνο φασιστικο καθεστωσ και μια διπλη καταπιεση της τουρκοκυπριακης αρχουσας ταξης και των κατοχικων στρατευματων." *

Ποιος τους μετεφερε, ποιος ασκησε αυτη την βια; Μια "προοδευτικη" ελληνοκυπρια, η Κατια Χατζηδημητριου, περιγραφει ετσι ολοκληρο το ιστορικο της μετακινησης των τ/κ του νοτου στον βορρα:

"Η εισβολη ειχε σοβαρες συνεπειες και στη ζωη των Τουρκοκυπριων. Στη διαρκεια της εισβολης πολλοι Τουρκοκυπριοι συνελθηθησαν μεσα απο τα σπιτια τους σαν αιχμαλωτοι πολεμου. Επειτα εγινε ανταλλαγη των Τουρκοκυπριων αιχμαλωτων με τους Ελληνοκυπριους που ειχε συλλαβει ο τουρκικος στρατος. Πολλους απ' αυτους ειχε μεταφερει στην Τουρκια. Στο μεταξυ σε ορισμενα τουρκοκυπριακα χωρια ειχαν κανει επιδρομη οι εοκαβιτες με θλιβερα αποτελεσματα, που καταδικαστηκαν απο ολοκληρο το λαο-μας. Τελικα με τις απειλες της Τουρκιας πραγματοποιηθηκε η μεταφορα των Τουρκοκυπριων στην κατεχομενη βορεια Κυπρο και διαχωριστηκαν οι δυο κοινοτητες που ειχαν ζησει μαζι για αρκετους αιωνες" **

Αυτη ειναι η μονη παραγραφος στο κεφαλαιο του βιβλιου της που αναφερεται στο πραξικοπημα και στην εισβολη και οπου περιγραφονται περιληπτικα οι "σοβαρες συνεπειες" που ειχε η εισβολη στην "ζωη των τουρκοκυπριων". Και το σημαντικο δεν ειναι αυτα που γραφει αλλα αυτα που παραλειπει να γραφει. Δεν γινεται απολυτως καμμια αναφορα για το τι εκαναν και ηθελαν οι ιδιοι οι τ/κ αλλα αντιθετα ολα εξηγουνται με την ανταλλαγη αιχμαλωτων και κυρια "με τις απειλες της Τουρκιας".

Ακομα και καποιος με υπευθυνη και επισημη θεση οπως ο διευθυντης του Κεντρου Κυπριακων Μελετων "ιστορικος" Κ. Κυρης μας λει πολυ καθαρα και χοντροκομμενα οτι οι τουρκοκυπριοι ηθελαν να μεινουν, αλλα τους "εξαναγκαζε η ηγεςια τους" να φυγουν:

"Θυμιζουμε μονο με ποσο πονο και δακρυα, θρηνηους και οδυρμους εφευγαν στα 1964 και στα 1974-5 οι Τ/Κ απο τα χωρια τους κατω απο τον ωμο εκβιασμο της σωβινιστικης ηγεςιας τους. Εγιναν ηθικα αιχμαλωτοι της και εφυγαν παρα την θεληση τους. Ποσοι και ποσοι Τ/Κ τοτε μας

* "σοσιαλιστικη εκφραση" 20 Ιουλη 1979 αριθ. 69

** Κατια Χατζηδημητριου "Ιστορια της Κυπρου" σελ. 167.

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

παρακαλούσαν: 'βοηθήστε μας να μεινουμε, δώστε μας προστασία κατα των τρομοκρατων της Τ.Μ.Τ'. Θυμομαστε με ποση λαχταρα οι κοπαδιασμενοι με την βια στις αγγλικες βασεις Ακρωτηριου - Επισκοπης στα 1975 Τ/Κ δεχτηκαν τον προεδρο Μακαριο ως προστατη, και ποσο ωμα και αγρια τους απεμακρυναν απ' αυτον οι εκει φανατικοι Τ/Κ ηγετες τους. Πολλοι Ξενοι ανταποκριτες μαρτυρουν οτι οι Τ/Κ οταν ρωτιοντουσαν στις βασεις, που θελουν να πανε, εδηλωναν, 'στα χωρια μας', αλλα οι μεταφραστες, οργανα του Ντενκτας, μετεφραζαν ψευδως, 'στο βορρα'." *

Αυτα ολα δεν ειναι μονο παραλογα μετα απο οσα ειδαμε οτι γινονταν στο παρελθον, ειναι και ενα απο τα πιο χοντρα ψεματα, στο οποιο πιστευουν ολοι οι ελληνοκυπριοι. Αυτο που αποκαλεσαν ανταλλαγη πληθυσμων, βιατη μεταφορα η ακομα και απλα μετακινηση των τουρκοκυπριων (κατι δηλαδη το οποιο δεν εγινε με δικια τους πρωτοβουλια) νταν αντιθετα σε μεγαλο βαθμο μια **μαζικη φυγη** των τουρκοκυπριων στον βορρα.

Μεσα στις εφημεριδες της εποχης των ιδιων των "προοδευτικων δημοκρατικων" κομματων που χαρακτηριζουν αυτη την φυγη "βιατη μεταφορα" βρισκουμε σχεδον καθημερινα αστυνομικα ανακοινωθεντα για επεισοδια που αφορουσαν τουρκοκυπριους που προσπαθουσαν να διαφυγουν στο βορρα. Τις περισσοτερες μαλιστα φορες πληρωναν ελληνοκυπριους για να τους μεταφερουν:

"Ελληνες Κυπριοι συνεχιζουν να μεταφερουν Τουρκοκυπριους επι αμοιβη, εις τας τουρκοκρατουμενας περιοχας της Κυπρου... Προδοτικη ειναι η πραξις της μετακινησεως Τουρκοκυπριων προς τας Τουρκοκρατουμενας περιοχας υπο Ελληνων, αφου δια της πραξεως των διευκολυνουν εις την επιβολην διχοτομικων σχεδιων. Πλειστα κρουσματα μετακινησεως Τουρκοκυπριων παρατηρουνται καθημερινως..."

Το παρελθον Σαββατο αντρες της αστυνομιας Λαρνακος ανεκοψαν... αυτοκινητον το οποιον ωδηγει η εξ Αρμoxωστου Μαρια Γεωργιου... Εντος του αυτοκινητου ευρισκοντο πεντε Τουρκοκυπριες οι οποιαι μετεφεροντο επι αμοιβη απο την Λαρνακα εις Περγαμον. Η οδηγος του αυτοκινητου συνεληφθη και ετεθη υπο κρατησιν.

...την 7 μ.μ. της ιδιας ημερας αστυνομια ανεκοψε παρα τη Γερμασογεια ... οχημα οδηγουμενον υπο ... του Ευθυμιου Καλοζωη ... Εντος του εν λογω αυτοκινητου ευρισκοντο δυο τουρκοκυπριοι οι οποιοι μετεφεροντο εις τας τουρκοκρατουμενας περιοχας...

Επισης την 1 μ.μ. της προχθες αντρες του αστυνομικου σταθμου Γερμασογειας ανεκοψαν... αυτοκινητο εντος του οποιου υπηρχαν τρεις Οθωμανιδες αι οποιαι εμεταφεροντο απο Λεμεσο εις τουρκοκρατουμενες περιοχας. Το αυτοκινητο ωδηγει η Δαναη Κωστα η οποια αφου επηληχθει αυστηρωσ αφεθει ελευθερα." ΤΑ ΝΕΑ 30-10-1974.

"Υπο ανδρων της αστυνομιας ανεκοπη προχθες δι' ελεγχον παρα το ψυχιατριον αυτοκινητον... ωδηγουμενον υπο του... Χριστοφορου Ιωαννου. Δια του αυτοκινητου

* Κωστας Π. Κυρρης "ΚΥΠΡΟΣ, ΤΟΥΡΚΙΑ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ" εκδοσεις Λαμπουσα Λευκωσια 1980 σελ. 242

μετεφεροντο απο Λεμεσον εις Λευκωσιαν οι Τουρκοκυπριοι Χασαν Μουσταφα 17 ετων, Μειρεν Μεχμετ 25 ετων, Σιλτεν Αχμετ 15 ετων, Μπενκουρ Μεχμετ 6 ετων και Μπελχου Μεχμετ τεσσαρων ετων. Απαντες οι Τουρκοκυπριοι ωδηγηθησαν εις τους τοπους διαμονης των. Ο οδηγος του αυτοκινητου που μετεφερε τους Τουρκοκυπριους εναντι αμοιβης 160 λιρων συνεληφθη." ΤΑ ΝΕΑ 7-11-1974.

Προχθες... το επαρχιακο δικαστηριο Λαρνακος κατεδικασε τον Σοφοκλη Θεοδωρου ... σε 20 λιρες προστιμο διοτι την προηγουμενη μετεφερε με το αυτοκινητο του πεντε τουρκοκυπριους απο τα Πολεμιδια σε τουρκοκρατουμενη περιοχη." Χαραυγη 24/11/74

"...αστυνομικη ανακοινωση αναφερει οτι προχθες... ανεκοπησαν στην περιοχη Γερατζιων 18 τ/κ οι οποιοι προσεπαθουν να μεταβουν για μετοικηση στην τουρκοκρατουμενη περιοχη..." ΤΑ ΝΕΑ 5-12-74

"Αστυνομικη περιπολος ανεκοψε την 5:30 π.μ. της χθες παρα το χωριον Χα-Ποταμι της Παφου τρεις Τουρκοκυπριους οι οποιοι προσεπαθουν να μεταβουν εις Παραμαλι. Οι Τουρκοκυπριοι ανεκριθησαν και υστερα ωδηγηθησαν στο χωριο τους." ΤΑ ΝΕΑ 7-12-1974

"Περι την 12ην μεσημβριαν συνεληφθησαν υπ' ανδρων της εθνικης φρουρας παρα την τοποθεσιαν Βροισια της περιοχης του χωριου Πυργος 53 τ/κ εκ Παφου οι οποιοι προσεπαθουν να μεταβουν εις τουρκοκρατουμενας περιοχας της Νησου..."

Εξαλλου... χθες η αστυνομια ανεκοψε παρα τον Προδρομο, αυτοκινητο οδηγουμενον υπο του... Νικου Αγαθοκλεους. Εντος του αυτοκινητου μεταφεροντο εις τουρκοκρατουμενας περιοχας επ' αμοιβη 6 τ/κ εκ Παφου.

Ο οδηγος συνεληφθη. Οι τ/κ μεταφερθησαν εις τους τοπους διαμονης τους.

Επισης μηχανοκινητη περιπολος της εθνικης φρουρας ανεκοψε... χθες επι της οδου Λεμεσου Α. Φυλας αυτοκινητο οδηγουμενον υπο του τουρκοκυπριου Γκιονερ Ζιχνη με συνεπιβατιδα την συζυγο του τα τρια ανηλικα τεκνα των και ετερας δυο νεαρως τουρκοκυπριας εκ Λεμεσου. Ουτοι προσεπαθουν να μεταβουν εις το Β. τμημα της Νησου." ΤΑ ΝΕΑ 1-1-75.

Αποδειξη του **μαζικου** χαρακτρα που πηρε η φυγη των τουρκοκυπριων ειναι και η επιστολη - υπομνημα που κατατεθηκε στην ελληνοκυπριακη Βουλη απο βουλευτες του ΑΚΕΛ της ΕΔΕΚ και ενος σημερινου ανωτατου στελεχους του ΔΗΚΟ:

"Σκανδαλον εις βαρος της Κυπριακης υποθεσεως και προαγωγην της διχοτομησης κατα προδοτικον τροπον κατειγγηλαν οι βουλευται Λαρνακος κκ Α. Ζιαρτιδης, Χρ. Χριστοφιδης και Στ. Ποσκωτης. Εις υπομνημα τους προς τον προεδρευοντα της Βουλης αναφερουν οτι εχουν διαπιστωσει κατα τα τελευταιας εβδομαδας οτι περαν των 10,000 τουρκοκυπριων μετεκινήθησαν απο την επαρχια Λαρνακος προς ταν κατεχομενας υπο των τουρκικων στρατευματων περιοχας.

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

Οι βουλευτές Λαρνακός ζητούν όπως ο κύριος Κοσής [υπουργός εξωτερικών] κληθεί ενώπιον της Βουλής δια να επεξηγήσει πώς διεφυγον οι Τουρκοκυπριοί αυτοί από τα οδοφράγματα που ελεγχόνται υπό της Αστυνομίας και της Εθνικής Φρουράς." ΤΑ ΝΕΑ 8-11-74.

περιπέτειες...

Αυτή η μαζική φυγή των τουρκοκυπριών μερικές φορές καταλήγει περιπέτειωδης και μυθιστορηματική, όπως στα παρακάτω περιστατικά που δίνουν πολύ παραστατικά μια αίσθηση για το ποσο ασχνημά ήταν τα πράγματα για τους τ/κ και ποσο γελοίοι είναι οι ισχυρισμοί ότι "μεταφέρθηκαν με την βία".

"Δύο αδελφοί από την Λαπήθον εισεπράξαν χιλίες περίπου λίρες για τη μεταφορά 46 τουρκοκυπριών σε τουρκοκρατούμενη περιοχή χρησιμοποιώντας για το σκοπό αυτό τα φορτηγά αυτοκίνητα τους που μετέτρεψαν σε 'κίνητα κρυσφήγεται'...

Η νέα υποθεση παρανομίας μεταφοράς τουρκοκυπριών ανεκαλύφθη στις 4:45 το πρωί. Οι εθνοφρουροί που επανδρώνουν το οδοφράγμα Πύλας ανεκοψαν για συνήθη έλεγχο δύο φορτηγά που μετέφεραν σανό. Όταν οι εθνοφρουροί μετακίνησαν μερικούς σακκούς ανεκαλύφθη ότι στο κέντρο της κασίας των δύο αυτοκινήτων ήταν 'στιβαγμένοι' 46 συνολικά τουρκοκυπριοί κυρίως γυναίκοι. Στην οροφή του κινήτου κρυσφήγεται ήταν τοποθετημένα σανίδια και πάνω από αυτά άλλοι σακκοί με σανό.

Μετά τη σύλληψη των αδελφών Αρεστή οι 46 τουρκοκυπριοί μετέφερον στη Λεμεσό...

Αστυνομικοί συνέλαβαν προχθές τον Λουκά Μ. Σταυρινού από την Αμμοχώστο διότι μετέφερε με το λεωφορείο του δύο τουρκοκυπρίες από την Λαρνακά σε τουρκοκρατούμενη περιοχή. Ο Σταυρινός είχε αποκρυφή τις δύο γυναίκες στον χώρο των αποσκευών του λεωφορείου του." Χαραυγή 24/11/74

"Είς συναγερμόν ετεθησαν την 3ην πρωινήν της χθές τα περί την πυλινήν Παφού φυλακία της πρασίνης γραμμής εις Λευκωσίαν, όταν τρία αυτοκίνητα των οποίων επεβαίναν 62 Τουρκοκυπριοί εκ Λεμεσού προσεπαθήσαν να διαφυγούν εις τα κατεχομένα εδάφη...

Ευθύς ως ο εκτελών καθήκοντα φρουρού... αντελήφθη τα τρία αυτοκίνητα προσεπαθήσε να τα ακινητοποιήση ενώ παραλληλώς ειδοποίησε τους εκεί εδρευόντας εθνοφρουρούς. Ένα των αυτοκινήτων τύπου Βαν του οποίου επεβαίναν 35 τ/κ προσεκρούσε επί του κινήματογραφου 'Πάλλας' ενώ τα έτερα δύο... ακολουθήσαν την οδόν Αρσινόης με σκοπό την ανεύρεσιν άλλης διεξόδου προς τα κατεχομένα εδάφη.

Ο υπεύθυνος αξιωματικός... έρριψε μια ριπήν εις τον αέρα προς εκφοβισμό. Τα δύο αυτοκίνητα... εσυνεχίσαν ακολουθώς την πορείαν προς την οδόν Αλεξίου Κομνηνού... Εθνοφρουροί... ανεκοψαν τα αυτοκίνητα και ηναγκάσαν τους Τουρκοκυπριούς να κατελθούν των οχημάτων... τέσσερεις των εν λόγω τ/κ μόλις εξήλθον των οχημάτων έτρεξαν προς την οδόν Αρτεμίδος εις μίαν υστατήν προσπάθειαν διαφυγής

ΟΙ ΕΥΘΥΝΕΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΩΝ ΑΣΤΩΝ

προς τα τουρκικά φυλακία. Άνευ αποτελεσματος ητο και η προσπάθεια αυτή διότι οι άνδρες της εθνικής φρουρας παρακείμενου φυλλακιου τους νναγκασαν να επιστρεψουν...

Εν συνεχεια οι 62 Τουρκοκυπριοι μετα την συλληψιν των μετεφερθησαν εις Πυλην Παφου απ' όπου η αστυνομια τους μετεφερε εις την αστυνομικη σχολη δι' ανακρισην και εν συνεχεια εις Λεμεσο.

Οι πλειστοι εκ των 62 ησαν γυναικοπαιδα. Τα αυτοκινητα ησαν φορτωμενα με ιματισμον και αλλα ειδη πρωτης αναγκης..." ΝΕΑ 1-1-75

και μερικα "εκτροπα" κατα την μετακινηση

Η μετακινηση αυτη εκτος απο δυσκολη και δαπανηρη ηταν και επικινδυνη για τους τουρκοκυπριους, που αντιμετωπισαν...

Φονο:

"Στυγερον ...εγκλημα απεκαλυφθει την παρελθουσαν Κυριακη με την ομολογια οδηγου ταξι οτι εφονευσε πεντε τουρκοκυπριους αμαχους την παρελθουσαν Τριτην εις το χωριον Αλασα.

Ο κ Ιωαννης Βουνιωτης παρουσιασθη χθες εις την αστυνομια και ομολογησε οτι εφονευσε εν ψυχρω δυο γυναικες, δυο αγορια οχτω και τριων χρονων και μιαν 16χρονον τουρκοκυπριαν τους οποιους εδεχθη να μεταφερη κατοπιν αμοιβης εις τα τουρκοκρατουμενα εδαφη.

Εις το δρομο και παρα το χωριον Αλασα ουτως οδηγησε το ταξι του εντος των αγρων και επυροβολησε τα θυματα του με αυτοματον οπλον. Ηκολουθως εθαψε τας σωρους και επεστρεψε εις Λεμεσον.

Ο Βουνιωτης συνεληφθη και την προσεχη Παρασκευη θα αρχιση η προανακρισις της υποθεσεως εις Λεμεσον." ΤΑ ΝΕΑ 19-11-74

Ληστειες:

"Ενοπλος ληστεια εις βαρος 14 τ/κ και 2 ε/κ διεπραχθη στην επαρχια Παφου... Το επεισοδιο συνεβη... οταν δυο ε/κ οι οποιοι εχουν συλληφθει μετεφεραν με το αυτοκινητο τους 14 τ/κ προς τα κατεχομενα εδαφη... Καθ' οδον ομως... το αυτοκινητο ανεκοπη απο τρεις ενοπλους προσωπιδοφορους οι οποιοι αποσπασαν τα χρηματα τοσο των ε/κ οσο και των τ/κ ανερχομενα εις 2,500 λιρες" ΝΕΑ 24-12-74.

Κακοποιησεις:

Εκτος απο την "ιδιωτικη πρωτοβουλια" και η επισημη αστυνομια δεν σταματουσε στο να τους συλλαμβανει, να τους "ανακρινει" και να τους στελνει πιασ οταν τους επιανε:

"... Συμφωνα με καταγγελιες των τ/κ 48 Τουρκοκυπριοι... ετυχον κακης μεταχειρσεως απο αστυνομικους που τους συνελαβαν ενω επιχειρουσαν να διαφυγουν στα κατεχομενα... Οι εν λογω τ/κ μετεφερθησαν στο νοσοκομειο της

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

πολεως οπου υπεβληθησαν σε ιατρικη εξεταση...

Σχετικα με το επεισοδιο η αστυνομια εξεδωσε την ακολουθη ανακοινωνση

'... ανδρες της αστυνομιας ανεκοψαν παρα την τοποθεσια 'Στενη Νουρα' του χωριου Μηληκουριου 48 τ/κ οι οποιοι μετεβαιναν πεζοι εις τας τουρκοκρατουμενας περιοχας... Κατα την ωρα της ανακοπης των ουτοι προσεπαθησαν να διαφυγουν μερικοι δεν τουτων κατεπεσαν εντος κρημνου με αποτελεσμα να τραυματισθουν ελαφρως'" ΝΕΑ 27-6-75

Φυσικα σε αυτη την μαζικη φυγη υπηρχαν και οι εξαιρεσεις, και δεν ειναι καθολου παραξενο, αν σκεφτουμε οτι νταν περιπτωσης που ειχαν πολλα να χασουν απο περιουσια η ακομα και καλες δουλειες, ιδιαιτερα αυτοι που δουλευαν στις αγγλικες βασεις. Αλλα νταν οι εξαιρεσεις που επιβεβαιωνουν τον κανονα αν σκεφτουμε και το οτι καταφεραν να μεινουν και το ποσο λιγοι νταν αυτοι που εμειναν. Δεν εχει σημασια ποση βια ασκησε η τουρκοκυπριακη ηγεσια για να αναγκασει ορισμενους απο αυτους να φυγουν στον βορρα, παντως ειναι σιγουρο οτι ασκηθηκε αρκετη βια απο την ελληνοκυπριακη πλευρα για να τους εμποδισει ολους να φυγουν.

Για να καταλαβουμε αν χρειαζονταν η βια της Τ.Μ.Τ. για να θελουν να φυγουν οι τουρκοκυπριοι, πρεπει να προσπαθισουμε να βαλουμε τους εαυτους μας στην θεση τους, και να σκεφτουμε ποσο τρομο κυριολεκτικα νοιωθουν οι ελληνοκυπριοι γενικα στην ιδεα να βρεθουν υπο την δικαιοδοσια μιας τουρκοκυπριακης κυβερνησης η εξουσιας. Ειναι υποκρισια για τους αριστερους να ξεχνουν ολα τα προηγουμενα και να προβαλουν την βια του "εχθρου", της Τουρκιας και της τουρκοκυπριακης ηγεσιας, και να αγνοουν η να περνουν στα ψιλα την βια της "δικιας μας" αρχουσας ταξης.

ποσοι νταν ολοι;

Ειναι σημαντικό να δουμε ποσοι τ/κ διεφυγαν "ατομικα" και ποσοι εφυγαν μετα απο καποια συμφωνια. Στην Νοτια Κυπρο μετα την εισβολη συνολικα υπηρχαν περιπου 40,000 τουρκοκυπριοι:

"Δυσφορια και αγανακτηση μεχρι πραγματικης αναστατωσης επικρατει μεταξυ των βιατως προσφυγοποιηθεντων υπο των Τουρκικων στρατευματων κατοχης... μετα την δηλωσιν του Ντενκτας οτι οι 40,000 περιπου τουρκοκυπριοι θα μετακινηθουν μονιμως εις τας εγκαταλειφθησας ελληνικας οικιας εις το βορειο τμημα της Νησου" ΤΑ ΝΕΑ 11/9/74

Ενας αγνωστος αριθμος τουρκοκυπριων ανδρων που θεωρηθηκαν αιχμαλτοι πολεμου ανταλλαχθηκαν με ελληνοκυπριους. Απο τους υπολοιπους αυτοι που εφυγαν με συμφωνια απο τις Βρετανικες βασεις νταν περιπου 12,000 (βλεπε Χαραυγη 17/1/75), ενω με την περιφημη συμφωνια της "τριτης Βιεννης" εφυγαν οι τελευταιες 10,000 το καλοκαιρι του '75 (βλεπε ΤΑ ΝΕΑ 3/8/75). Ετσι αυτοι που διεφυγαν ανοργανωτα, λιγοι λιγοι, με καθαρα δικια τους πρωτοβουλια και προσπαθεια, και παρα τις δυσκολιες νταν ενα πολυ σημαντικό ποσοστο:

"Χιλιαδες Τουρκοκυπριοι - 17,000 κατα τον κυριο Ντενκτας - μετεκινήθησαν ήδη στις κατεχομενες περιοχες.

Πως έγινε η μετακίνηση; Να υποθεσωμεν οτι διεφυγον; Μερικοί ίσως το κατορθωσαν. Οι άλλοι όμως οι πολλοί πως; Πως διεφυγαν;" ΤΑ ΝΕΑ 14-11-1974.

η υποκρισία των κομμάτων

Είχε ζωτική σημασία για τους ελληνοκυπρίους αστούς και μικροαστούς να εμποδίσουν την φυγή των τουρκοκυπριών στο Βορρά, και, στο βαθμό που κάτι τέτοιο δεν ήταν κατορθώτο, να παρουσιασθεί ότι η "μετακίνηση" γίνονταν παρα την θέληση των τουρκοκυπριών. Και αυτό επειδή κινδυνεύει πια σοβαρά το μέλλον του "ενιαίου" ελληνοκυπριακού κράτους.

Η φυγή έδινε την δυνατότητα να δημιουργηθούν δυο χωριστά κράτη. Ακόμα και με την προοπτική ενός ενιαίου κράτους η συγκέντρωση των τουρκοκυπριών σε μια γεωγραφική περιοχή θα αυξάνει το πολιτικό τους βάρος. Αν φαινονταν ότι η φυγή αυτή γίνονταν με την θέληση των τουρκοκυπριών, τα επιχειρήματα που θα ζητούσαν την "ανάκληση των τετελεσμένων της εισβολής" δεν θα μπορούσαν πια να εμφανίζονται σαν δίκαια και προοδευτικά.

Αυτά ήταν σοβαρά κίνητρα για να εμφανιστεί και να καλλιεργηθεί μια έντονη υποκρισία. Έτσι εμφανίστηκαν καλέσματα στην κυβέρνηση για να εμποδιστούν με πιο αποτελεσματικά αστυνομικά μέτρα οι τουρκοκυπριοί να διαφυγούν, ενώ ταυτόχρονα οι ίδιοι που ζητούσαν αυτά τα μέτρα διαπίστωναν ότι οι τουρκοκυπριοί "δεν θέλουν να φύγουν". Μια από τις πιο καθαρές εκφράσεις αυτών των υποκριτικών αντιφάσεων είναι και η επιστολή των τριών βουλευτών που αναφεραμε προηγουμένως:

"Ο πρόεδρος της Βουλής κ. Σ. Κληριδής ανεγνώσε επιστολή προς αυτόν από τους βουλευτές Λαρνακός κ.κ. Α. Ζιαρτιδη, Χρ. Χριστοφιδη και Στ. Ποσκιτη κατά την οποία τις τελευταίες εβδομάδες πάνω από 10,000 τουρκοκυπριοί μετακινήθησαν από την πόλη και την επαρχία Λαρνακας προς τη κατεχομένη από τα τουρκικά στρατεύματα περιοχή. Οι τρεις βουλευτές έχουν τη πεποίθηση ότι πλείστοι από τους τουρκοκυπρίους αυτούς απροθυμώς εγκατέλειψαν τις εστίες τους. Θεωρούν εθνικόν καθήκον να ερευνηθούν οι συνθήκες της μετακίνησης και ζητούν όπως ο υπουργός των Εσωτερικών και Αμυνας κληθεί να κατατοπίση τη Βούλη πως διεφυγόν από τα οδοφράγματα όταν αυτά ελεγχονται από εθνόφρουρους και αστυνομικούς και τι μέτρα θα λάβει η κυβέρνηση για βοήθεια των τουρκοκυπριών που διαβίουν στη περιοχή της νότιας Κύπρου." Χαραυγή 8/11/74

Μα το πρόβλημα ήταν πια τεραστίο και φανερό, τα αστυνομικά μέτρα δεν έφταναν για να κρατηθούν οι τουρκοκυπριοί στο Νότο. Έτσι υποχρεώθηκαν να αναγνωρίσουν κάποιες πραγματικότητες, ότι δηλαδή οι τουρκοκυπριοί είχαν αρκετούς λόγους να θέλουν να φύγουν, ότι υπήρχε πρόβλημα με την ασφάλεια των τουρκοκυπριών από την ελληνοκυπριακή μεριά, εστώ και αν αυτά τα φορτώναν πάλι σε εξαιρέσεις, σε "τύχον εξαλλους σωβινιστές":

"Χαιρετίζουμε και το μέρος της ομιλίας του κ. Κοση ότι πρέπει ιδιαίτερως προσεκτική να είναι η συμπεριφορά μας έναντι των τ/κ, που στην πλειοψηφία τους δεν φέρουν καμμία ευθύνη για το δράμα της νήσου μας. Και εκείνοι δυστυχισμένοι θύματα είναι του επιδρομικού τυχοδιωκτισμού. Πρέπει κοντά μας να νοιώσουν την συμπαρασταση,

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

την αλληλεγγυη, την απολυτη προστασια απο τυχον εξαλλους σωβινιστες που αποτελουν πεμπτη φαλαγγα του εχθρου στις γραμμες μας.

Να βοηθησουμε και τους τ/κ να αντιμετωπισουν τα προβληματα τους. Τεινοντας και σ' αυτους την 'χειρα βοηθειας' τους βγαζουμε απο τρομερο διλλημα, ωστε να προτιμησουν την παραμονη στις εστιες τους και να μην ξεριζωθουν και αυτοι απανθρωπα, **δια της βιας** οπως ειναι η τακτικη της σαδιστικης ηγεςιας τους και των εισβολων". Χαραυγη 14/11/74

Ετσι ηθελαν να εμφανιζονται και σαν προστατες των φτωχων τουρκοκυπριων, οχι μονο απο ελληνοκυπριους "τυχον εξαλλους σωβινιστες" αλλα και απο την καταπιεση και εκμεταλλευση της δικιας τους ηγεςιας, και τους προειδοποιουσαν για το ποσο ασχημα θα περασουν στον Βορρα:

"Πολλοι τ/κ που ξεριζωθηκαν με την βια ή την παραπλानση οτι θα βρουν στα κατεχομενα τον παραδεισο, επιθυμουν να επιστρεψουν στις εστιες τους. Ομολογει την τραγικη πραγματικοτητα και ο τ/κ τυπος που εγραψε οτι καθε επιστημος στα κατεχομενα ή φιλος επιστημου θεωρει τον εαυτο του βασιλια... [σωπα, δηλαδη ο ε/κ αντιπολιτευομενος τυπος δεν γραφει τετοια; αυτο σημαινει αραγε οτι "πολλοι" ε/κ θα "επιθυμουςαν" να επιστρεψουν στα σπιτια τους κατω απο τ/κ διοικηση;]

Πολλα δεινα θα γνωρισουν οι απλοι τ/κ μεσα στον κλεμενο παραδεισο του κυπριακου βορρα. Ο Ντενκτας και ο γιοκας του και ο κυριος Ορεκ εαν ησαν στο παρελθον δικτατορισκοι, τωρα που νοιωθουν 'βασιλειαδες' θα εφαρμουςουν τις πιο μεσαιωνικες μεθοδους εκμεταλλευσης και καταπιεσης των φτωχων εργατων και αγροτων της κοινοτητας τους. Ολοι οφειλουμε να βοηθησουμε τους ατυχους τ/κ που μενουν στις ελευθερες περιοχες ή επιστρεφουν για να νοιωθουν ασφαλεις και να εξασφαλιζουν τα στοιχειωδη για την ζωη τους. Αυτου του ειδους η βοηθεια εχει τεραστια σημασια." Χαραυγη 19/11/74

Γιατι ειχε "τεραστια σημασια" η βοηθεια προς τους τ/κ; Δεν επροκειτο καθολου για ανιδιοτελη αναγνωριση των δικαιωματων και των ελευθεριων κατοιων καταπιεσμενων. Επροκειτο αντιθετα για "πολιτικο ρεαλισμο" του πιο κυνικου ειδους, αναγνωριση οτι σε αυτο το σταδιο η καταπιεση και τα αστυνομικα μετρα οχι μονο δεν βοηθησαν αλλα αντιθετα αυξησαν την ιδια την φυγη των τουρκοκυπριων και τα προβληματα που αυτη δημιουργουσε στους ελληνοκυπριους.

"Η Βουλη αφου ενημερωθηκε σε κλειστες συνεδριασεις απο τον υπουργο εσωτερικων και αμυνης για τις παρανομες μετακινήσεις τ/κ προς τα κατεχομενα προσεγγισε το θεμα κατα τον ορθο τροπο. Χαιρετησε τα μετρα της κυβερνησης για την αποτροπη της συνεχισης τετοιας καταστασης και ομοφωνα εξεφρασε την επιθυμια της 'δια την ληψη παντος περαιτερω μετρου αποσκοπουντος εις την ειρηνικη συμβιωση των πολιτων της δημοκρατιας ανεξαρτητα φυλης, γλωσσης ή θρησκείας'.

Αυτη ειναι η ορθη προσεγγιση... που περισσοτερο απο τους ελεγχους των φυλακιων αποτρεπει συνεχιση της θλιβε-

ρης καταστάσεως κατα την οποία ο τουρκοκυπριος έχει την εντύπωση ότι βρίσκεται 'μεταξυ δυο πυρων'... και απελπισμένος κλεινει προς το Ξεριζώμμα... κλονιζεται μετερχεται διαφορους τροπους για να φυγει προς τον κατεχομενο βορρα." Χαραυγη 23/11/74

Η "βοηθεια" προς τους τουρκοκυπριους είναι στην πραγματικοτητα "εθνικο καθηκον". Αυτό βγαινει πολυ καθαρα και απο την προηγουμενη επιστολη των τριων βουλευτων. Ακομη το παρακατω σχολιο της Χαραυγης για την ανακαλυψη των δυο **ελληνοκυπριακων** αυτοκινητων "κινητων κρυσφηγετων" που μετεφεραν τους 46 τουρκοκυπριους τονιζει την "εθνικη" αυτη διασταση εξισου καθαρα και πολυ υποκριτικα συγχρονως:

"Οι δρασται που μηχανευονται και την κατασκευη κινητων κρυσφηγετων σε αυτοκινητα για να μεταφερουν με πληρωμη τ/κ στις κατεχομενες περιοχες είναι κατι περισσοτερο απο ασυνειδητοι. Κανουν αυτοι ενα ειδος **αντεθνικης μαυρης αγορας** με εμπορευμα δυστυχισμενους τ/κ που μπορει να βρεθουν σε μεγαλυτερη δυστυχια στα κατεχομενα εδαφη ενω αναγκαζονται να προσφερουν τις οποιεσδηποτε οικονομικες τους στον παρανομο μεταφορα. Και αν οι παρανομουντες είναι Ξεριζωμενοι προσφυγες δεν σκεφτονται οτι θα κατοικηθουν απο μη δικαιοιχους και τα δικα τους σπιτια που εγκατελειψαν, εαν βεβαια δεν εχουν κατοικηθει ως τωρα. Θαμπωμενοι απο μερικες λιρες που θα εισπραξουν βγαζουν μονοι τους τα ματια τους και πληττουν πισωπλατα την **υποθεση του λαου τους**." Χαραυγη 26/11/74

Η ΕΔΕΚ ομως εξηγει πιο καθαρα απο ολους γιατι δεν εφταναν πια τα φυλακια και η βια για να εμποδιστει η φυγη των τουρκοκυπριων στον βορρα: πρωτα επειδη δεν μπορούσαν πια να τρομοκρατησουν οπως παλια τους τ/κ, και δευτερο διοτι "θα εδιναν δικαιολογιες στον εχθρο" ειτε για να κανει και αλλες στρατιωτικες επιχειρησεις ειτε να διωχνει τους **ελληνοκυπριους** που ειχαν εγκλωβιστει στον βορρα, πραγμα επισης επιζημιο για την πολιτικη του ενιαιου κρατους. Ετσι βλεπουμε το ιδιο το κομμα που απαιτουσε να πληροφορηθει απο την κυβερνηση γιατι δεν λειτουργουν αποτελεσματικα τα φυλακια, να την κατηγορει συγχρονως οτι εφαρμοζε αστυνομικα μετρα!

"Την περασμενη βδομαδα περασαμε μια νεα τραγικη δοκιμασια με το Ξεριζωμα 800 περιπου ελληνων απο τα χωρια τους στην κατεχομενη Κυπρο...

Η ολη επιχειρηση του νεου Ξεριζωμου βρηκε σαν αφορμη την κακομεταχειρηση 48 τ/κ στα βουνα της Παφου [προκειται για το επεισοδιο που προκαλεσε η **ελληνοκυπριακη αστυνομια**] που προσπαθησαν να διαφυγουν προς την τουρκοκρατουμενη περιοχη...

Το επεισοδιο της Παφου εχει ιδιαιτερη σημασια για μας γιατι **δεν πρεπει για κανενα λογο να προσφερουμε επιχειρηματα** στην πιο φασιστικη πλευρα της τουρκικης ηγεσιας για να προωθει την χωριστικη της πολιτικη...

Για το προβλεπτο μελλον η τουρκικη ηγεσια θα προσπαθησει να εκμεταλλευτει προβληματα που προκυπτουν απο την παρουσία τουρκοκυπριων στην Νοτια Κυπρο για να συνεχισει την πιεση της πανω στην ελληνικη πλευρα και να θυματοποιηση και νεες ομαδες ελληνων.

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

Το ερώτημα είναι: πως θα μπορέσουμε να εμποδίσουμε νέες προστριβές ή κρίσεις που επιδεινώνουν την κατάσταση και μεγενθύνουν το χάσμα μεταξύ των δυο στοιχείων...

Πηγή του προβλήματος σχετικά με τους τ/κ του νοτου θα πρέπει να θεωρείται η αδυναμία της υλοποίησης της πολιτικής της προσεγγίσης.

Τούτο φυσικά δεν είναι ευκολο έργο ιδιαίτερα μετά απο οσα μεσολάβησαν απο το πραξικοπήμα και την εισβολή...

... τα πρόσφατα γεγονοτα κατέλειπαν στους Τουρκοκυπριους αισθηματα αναμικτα ανασφαλειας και ικανοποιησης για την Τουρκικη κατακτηση της Κυπρου. Λογω δε των γενικότερων συνθηκων εκδηλωθηκε μια σαφης προσπαθεια φυγης προς βορρα...

Η Κυπριακη κυβερνηση τοτε αντεδρασε με αστυνομικα μετρα για παρεμποδιση της φυγης...

Τελικα η υποθεση της συμβίωσης Ελληνων και Τουρκων είναι θεμα πολιτικο και μονο ανθρωποι με πολιτικη ευθυνη, βαθια πιστη σ' αυτον τον προσανατολισμο μπορούν να εξυπηρετησουν" Αρθρο Χατζηδημητρίου ΝΕΑ 6/7/75.

Την υποκρισια των αριστερων κομματος συμπληρωνει οπως ειδαμε και προηγουμενα η αντικαπιταλιστικη δημαγωγια, με το εθνικα αζημιωτο βεβαια. Να ακομα ενα παραδειγμα:

Και ο τελευταιος ελληνοκυπριος πρεπει να πεισθει οτι διαπραττει εγκλημα βοηθωντας εναντι αργυριων το ξεριζωμα και την εκτοπιση τ/κ που διαμενουν στις ελευθερες περιοχες. Εξαλλου πρεπει οι ιδιοι οι τ/κ καταλληλως να διαφωτιζονται και να βοηθουνται για να μην επιδιωκουν την περιπετεια του ξεριζωματος και της φυγης. Αλλο μετρο είναι να τιμωρονται οι ε/κ αγοραστες τουρκοκυπριακων περιουσιων. Αυτοι αγρια εκμεταλλευονται τις τασεις της φυγης και οντας παραληδες παιρνουν στα χερια τους οσα-οσα περιουσιες τ/κ για να τους 'δευκολουνουν' οπως το καταλαβαινουν οι ιδιοι." Χαραυγη 26/11/74

Ποσο πειστικη για τους τουρκοκυπριους μπορουσε να είναι ολη αυτη η ξαφνικη φροντιδα για το καλο τους οταν προερχονταν απο εκεινους που τα προηγουμενα χρονια της ελληνοκυπριακης κυριαρχιας εκαναν οτι περνούσε απο το χερι τους για να τους καταπιεσουν, και να εδραιωσουν ακομα παραπανω την κυριαρχια των ελληνοκυπριων; Αλλα ακομα και το παρελθον του ιδιου του ΑΚΕΛ που σημερα εχει σημαια του την "επαναπροσεγγιση" ηταν αρκετα ενοχο, οχι μονο εξαιτιας της στασης του το 1963, αλλα και αργοτερα. Την περιοδο που ο Μακαριος χρησιμοποιουσε την ελληνοκυπριακη εθνοφρουρα για να διαλυει τους θυλακες και να σφαζει τουρκοκυπριους οχι μονο δεν εκανε τιποτα για να τους προστατεψει αλλα συνεχιζε να χειροκροτει:

"Στην ομιλια του ενωπιον της Βουλης των αντιπροσωπων ο υπουργος εσωτερικων και αμυνης κ. Πολυκαρπος Γιωρκατζης κατεδειξε την τεραστια σημασια της μεγαλειωδους νικης των γενναιων μαχητων μας στην περιοχη Μανσουρας. Απο στρατιωτικης αποψεως καταφερθησαν βαρια πληγματα στους στασιαστες - σε εμψυχο και αψυχο υλικο-

στενεψαν ασφυκτικως τα εδαφικα πλαισια των τρομοκρατων καθως και οι δυνατοτητες ανεφοδιασμου τους τοςον απο Ξηρας οσον και απο θαλασσης. Απο πολιτικης πλευρας... διελυσε ενα τουρκικο καντονιο" ΧΑΡΑΥΓΗ 14/8/64

Ας θυμηθουμε τα γεγονοτα των χρονων πριν το 1974, και ας βαλουμε τον εαυτο μας στην θεση της μεγαλης μαζας των τουρκοκυπριων. Μονο τοτε θα μπορεσουμε να καταλαβουμε ποσο θα ηθελαν οι τ/κ μετα απο οσα ειχαν συμβει την "τρυφερη προστασια" του ε/κ καθεστωτος. Ποσο πειστικη μπορουσε να ειναι η "αγνη και ανιδιοτελης" επιθυμια του για το καλο τους, οταν μαλιστα συνοδευονταν απο ολες εκεινες τις φρουρες στα φυλακια και τα οδοφραγματα, και τις διαφορες αναφορες σε "εθνικες προδοσιες". Ακομα, ποση πιστη θα μπορουσαν να δωσουν στο κομμα που αν και παρουσιαζονταν σαν εργατικο κομμα και σαν υποστηρικτης των δικαιωματων τους, τα προηγουμενα χρονια, πριν την πτα των ελληνοκυπριων, ειχε δειξει πολυ διαφορετικες διαθεσεις οχι μονο σε σχεση με στρατιωτικες επιχειρησεις αλλα και σε περιπτωσεις που αφορουσαν μαζες αμαχου πληθυσμου:

"Ο δοκτωρ Κιουτσουκ απεστειλε χθες προς τον Γ.Γ. του ΟΗΕ τηλεγραφημα με το οποιο διαμαρτυρεται για την διακοπη υδατοπρομηθειας στους τουρκοκυπριους του Κτηματος [αλλη ονομασια της πολης της Παφου]. 'Η υδατοπρομηθεια των τουρκοκυπριων του κτηματος, αναφερει ο δοκτωρ Κιουτσουκ, απεκοπει απο τους Ελληνες απο το πρωι της 5ης Αυγουστου. Ετσι περι τις δυομιση χιλιαδες τουρκοι, περιλαμβανομενων ηλικιωμενων ανθρωπων και γυναικοπαιδων, καταδικαζονται σε θανατο κατα τον πιο κτηνωδη και απολιτιστο τροπο. Φεροντας σε γνωση σας αυτη την απανθρωπη και ατιμη πραξη απευθυνω επειγουσα εκκληση για ληψη αποτελεσματικων μετρων απο το συμβουλιο ασφαλειας'...

Ως γνωστον η διακοπη της υδατοπρομηθειας προς τους κατοικους του Κτηματος κατεστη αναγκαια μετα την αρνηση των τουρκοκυπριων να καταβαλλουν προς την Δημοκρατια καθυστερημενα δικαιωματα υδατοπρομηθειας. Οι Τουρκοκυπριοι αρνουνται να πληρωσουν δικαιωματα υδατοπρομηθειας απο τον περασμενο Δεκεμβριο.

Ο ραδιοσταθμος των Τουρκοκυπριων στασιαστων κατα την χθεσινη εκπομπη του ισχυρισθη οτι βυτια του Σουηδικου αποσπασματος τα οποια αποπειραθησαν να μεταφερουν νερο στον τουρκικο τομεα του Κτηματος εδεχθησαν πυρα εκ μερους εθνοφρουρων." Χαραυγη 8/8/64

Το ποσο φτηνη δικαιολογια ηταν η μη πληρωμη προς την υδατοπρομηθεια και το οτι η διακοπη της υδατοπρομηθειας εξυπηρετουσε στην πραγματικοτητα καθαρα στρατιωτικες σκοπιμοτητες που στρεφονταν εναντια σε αμαχο πληθυσμο φαινεται και απο το ποτε ειγνε. Συνεπese (!) με τις μεγαλες στρατιωτικες επιχειρησεις εναντιον του τουρκικου θυλακου της Μανσουρας που ειγναν το βραδυ της 5ης προς 6η Αυγουστου, λιγες ωρες μετα που κοπηκε η υδατοπρομηθεια στην Παφο που βρισκεται στην ιδια επαρχια. ΕΞαλλου οταν τελειωσαν τα γεγονοτα της Μανσουρας, και σταματησε ετσι να υπαρχει η στρατιωτικη σκοπιμοτητα, διαβαζουμε οτι:

"Η ελληνικη κυβερνηση συμφωνησε με τουρκικη απαιτηση να ζητησει απο τον Αρχιεπισκοπο Μακαριο την επαναληψη της προμηθειας νερου στους Τουρκους του Κτηματος -

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

Δηλώσε εδω κυβερνητικός εκπροσωπος...

Η ανακοίνωση εξεδοθη υστερα απο συναντηση μεταξυ του Ελληνα πρωθυπουργου κ. Παπανδρεου και των διπλωματικων του συμβουλων στην οποια μελετηθηκαν 'μερικες παρακλησεις' που υποβληθησαν απο τον Τουρκο πρεσβευτη στην Ελληνικη κυβερνηση" Χαραυγη 14/8/64

Ολη αυτη η Ξαφνικη "φροντιδα" για τους τουρκοκυπριους μας θυμιζει μια αλλη υποκρισια της αστικης κοινωνιας. Οι δεσμοφυλακες παντα ισχυριζονται πως οτι κανουν το κανουν για το καλο ολοκληρης της κοινωνιας, ακομα και του ιδιου του φυλακισμενου. Οι αριστεροι υποτιθεται πως παντα ειχαν τουλαχιστον μια δυσπιστια αν οχι αντιπαθεια για τους δεσμοφυλακες... ιδιαιτερα οταν αυτοι επιτηρουν μαζες αθων φτωχων. Και δεν ειναι δουλεια σιγουρα των αριστερων να ψιθυριζουν στο αυτι του δεσμοφυλακα οτι αν αντιμετωπιζει προβληματα με τις αποδρασεις των φυλακισμενων του, πρεπει για την ωρα να τους φερθει λιγο καλυτερα, για να μη το σκαζουν τοσοι πολλοι και με τοση μανια.

κινητοποιησεις εναντια στην φυγη των τ/κ στον Βορρα

Η εγκατασταση λοιπον των τουρκοκυπριων στον Βορρα δεν ηταν ουτε μια "βιατη μεταφορα", ουτε καν μια παθητικη μετακινηση, αλλα μια πραγματικα μαζικη φυγη, οπως αναγκαζονταν μερικες φορες να παραδεχτουν ακομα και οι πιο μαχητικοι αντιπαλοι αυτης της εγκαταστασης σαν τον Τ. Χατζηδημητριου. Και τιποτα δεν μπορουσε να ηταν φυσικότερο για τους τουρκοκυπριους, μετα απο οσα ειχαν προηγηθει.

Μπορουμε να ειμαστε σιγουροι οτι και η μεγαλη πλειοψηφια εκεινων που δεν "διαφυγαν" απο τα οδοφραγματα της ελληνοκυπριακης εθνοφρουρας και αστυνομιας αλλα μεταφερθηκαν με "ομαλοτερους" τροπους εφευγαν και αυτοι με την θεληση τους. Μια χαρακτηριστικη ειδηση δειχνει γιατι πηγαν αρκετοι τουρκοκυπριοι στις βασεις:

"Ως γνωστον στις βασεις της Επισκοπης ειχαν καταφυγει γυρω στις 8-9 χιλιαδες τουρκοκυπριοι. Μετα την ανακοινωση [16/1/75] ομως της Βρεττανικης κυβερνησεως οτι θα επετρεπε την μεταβαση τους στην Τουρκια κατεφυγαν στις Βασεις και αλλες 2-3 χιλιαδες τουρκοκυπριοι." Χαραυγη 19/1/75

Εξαλλου, δεν παρατηρηθηκε το αντιστροφο φαινομενο, δηλαδη η "διαφυγη" απο τον Βορρα και η επιστροφη στον Νοτο, παρα μονο πολυ αργότερα, μετα το '80 και σε πολυ μικρους αριθμους, κυρια απο πολιτικους φυγαδες ή αυτομολους.

Τα "Ανθρωπινα δικαιωματα", οι "δημοκρατικες ελευθεριες", η "ελευθερη διακινηση" ειναι τα συνθηματα της εποχης για τα ελληνοκυπριακα πολιτικα κομματα. Μα μονο οταν τους συμφερει. Η καταπατηση της θελησης των τουρκοκυπριων, οι οποιοι εδιναν ολη την περιουσια τους, εφευρισκαν τους πιο απιθανους τροπους για να διαφυγουν, και αφηφουσαν και το πιθανο "πεσιμο σε γκρεμους" απο την ελληνοκυπριακη αστυνομια δεν αποτελουσε για τα ελληνοκυπριακα κομματα παραβιαση ανθρωπινων δικαιωμων ουτε των δημοκρατικων ελευθεριων ουτε του δικαιωματος ελευθερης διακινησης.

Το επαναστατικό εργατικό κίνημα έχει μια παραδοχή πάνω στα "ανθρώπινα δικαιώματα" και τις "δημοκρατικές ελευθερίες". Από την μια ξεσκεπάζει την αφηρημένη και υποκριτική προβολή τους από την αστική τάξη, που με αυτά εννοεί συνήθως το "δικαιώμα" και την "ελευθερία" των αστών να εκμεταλλεύονται τους εργάτες, και από την άλλη αναλαμβάνει το ίδιο να είναι ο πιο συνεπής υπερασπιστής τους για την εργατική τάξη και τους καταπιεσμένους γενικά, και ιδιαίτερα αυτούς που καταπιέζονται από την "δικαιοσύνη" αστική τάξη, από την "δικαιοσύνη" αστυνομία, τους "δικούς του" δικαστές, τον "δικο του" στρατό, το "δικο του" κράτος γενικά. Και τέτοιοι καταπιεσμένοι ήταν η μεγάλη μάζα των τουρκοκυπρίων πριν το '74 και ιδιαίτερα αυτοί που βρίσκονταν στο Νότο το '74.

Αλλά αυτή η παραδοχή ήταν πολύ μακρινή για το ελληνοκυπριακό αριστερό κίνημα. Αντιθέτως, δεν έγιναν μόνο δηλώσεις, ερωτήσεις και μαχητικοί λόγοι στην Βουλή και στις εφημερίδες, αλλά και μερικές από τις πιο μαχητικές μαζικές διαμαρτυρίες και κινητοποιήσεις της εποχής για να εμποδίσουν τους τουρκοκυπρίους να πάνε όπου θέλανε, για να τους αναγκάσουν να μείνουν στον Νότο:

"Με δριμυτητα η Βουλή τα κομμάτια ΕΔΕΚ και ΑΚΕΛ και οι οργανώσεις Σοσιαλιστική Νεολαία ΕΔΕΝ, μαθητική νεολαία Δωρου Λοιζου, η ΠΕΚ, η ΕΚΑ, η Αδουλωτή Κερυνεία, η Παγκύπριος Επιτροπή Προσφύγων και πολλές άλλες οργανώσεις και σωμάτεια με ανακοινώσεις και τηλεγραφήματα διαμαρτυρούνται και καταδικάζουν την Βρετανική απόφαση να επιτρέψει την μεταφορά των Τουρκοκυπρίων από τις Βάσεις... στα κατεχόμενα εδάφη" ΝΕΑ 17-1-75.

"Ηφαιστειο κατακραυγής κατεστη χθες η Ελευθερά Κυπρος εναντιον της αντικυπριακής αποφασεως της Βρετανικής Κυβερνησεως να επιτρεψει στους Τουρκοκυπριους των Βασεων να μεταβουν... στο Βορειο τμημα της νησου... Σε όλες τις πόλεις και σε πολλούς πρόσφυγικούς καταυλισμούς οργανώθηκαν... εκδηλώσεις διαμαρτυρίας.

'Εξω οι Βάσεις από την Κύπρο', 'Όχι στην Διχοτομηση', 'εξω τα ξένα στρατεύματα από την Κύπρο', 'Άγγλια-Τουρκία συνωμοσία' ήταν τα κυριότερα συνθήματα που επικράτησαν...

... η επαρχιακή επιτροπή της ΕΔΕΚ σε συνεργασία με την επιτροπή πόλεως της σοσιαλιστικής νεολαίας ΕΔΕΝ και προσφυγοποιηθείσες τοπικές κομματικές οργανώσεις πραγματοποίησε... καθιστική εκδήλωση διαμαρτυρίας στα όρια της Βρετανικής βάσεως Δεκελείας.

Πάνω από 500 πρόσωπα πήραν μέρος και εκλείσαν τον δρόμο για μια ώρα" ΝΕΑ 17-1-75.

"Ένας μαθητής σκοτώθηκε και πολλοί άλλοι τραυματίστηκαν στην περιοχή της βάσεως Ακρωτηρίου κατά την διάρκεια εκδηλώσεων έντονης αντιδράσεως ολοκληρωμένου του Κυπριακού λαού στην απόφαση της Βρετανικής κυβέρνησεως όπως επιτρέψει να μεταφερθούν... στα κατεχόμενα εδάφη οι αυτοπροσφυγοποιηθέντες Τουρκοκυπριοί στην Βάση Ακρωτηρίου" ΝΕΑ 18-1-75

"Ξεσπασε χθες η λαϊκή οργη. Και με συνθήμα 'Λαού

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

γροθια θα φερε λευθερια' με υψωμενες γροθιες 5,000 μαθητες οργανωσαν χθες μαχητικες εκδηλωσεις στην Λευκωσια...

Επυρπολησαν τεσσερα οχηματα, εβαλαν φωτια στα χτιρια της Αμερικανικης Πρεσβειας και του Βρεττανικου συμβουλιου και κατεστρεψαν εγγραφα και επιπλα των δυο κτιριων και του Βρεττανικου Προξενειου... αγανακτισμενοι μαθητες που οργανωσαν χθες στην Λευκωσια μαχητικη διαδηλωση κατα της συνωμοσιας που εξυφαινεται εναντιον της Κυπρου και της δολοφονιας του προσφυγα μαθητη... στο Ακρωτηρι" ΝΕΑ 19-1-75

Μετα απο αυτες τις κινητοποιησεις που η ιδια προωθουσε η ΕΔΕΚ με το αρθρο του Τ. Χατζηδημητριου (6/7/75) παριστανε τον υπερασπιστη των τουρκοκυπριων κατηγορωντας υποκριτικα την κυβερνηση οτι προσπαθει να εμποδισει τους τουρκοκυπριους να φυγουν με "αστυνομικα μετρα". Και ενα μολις μηνια αργοτερα καλουσε σε ακομα πιο αγριες μαζικες κινητοποιησεις που ειχαν σκοπο να εμποδισουν πραγματικα "με τη βια" τους τουρκοκυπριους να πανε εκει που ηθελαν:

"διακυρηξη της ΕΔΕΚ...

Η Κυπρος κινδυνευει οχι μοναχα απο εξωτερικους εχθρους που κρατουν υπο κατοχη 40% της γης μας... Κινδυνευει απο ενδοτικους χειρισμους που θα διευκολυνουν την ολοκληρωση της εθνικης καταστροφης... Προσφατο δειγμα οι συνομιλιες της Βιεννης οπου εκει εγινε μια συμφωνια που παραδιδει επισημα τους Τουρκοκυπριους της ελευθερης Κυπρου στο Ντενκτας και τους νεοαποικιστες της Αγκυρας...

Η συμφωνια σημαινει πληρη αποδοχη διαχωρισμου... το Σοσιαλιστικο Κομμα ΕΔΕΚ καλει τον λαο στις επαλξεις καλει τους προσφυγες σε συναγερμο.

Εργατες-αγροτες, πατριωτες της Κυπρου Αυτος ο τοπος μας ανηκει ειναι στο χερι μας να τον σωσουμε εξαρταται απο μας τους ιδιους να βαλουμε φραγμο στην καταστροφικη πορεια...

Με ρεαλισμο και χωρις ηττοπαθεια και συμβιβασμους ασυμβιβαστους με την εθνικη μας υποθεση, ας βαλουμε ακομα μια φορα φραγμο στα ξενα συνωμοτικα σχεδια..." ΝΕΑ 10-8-75

Να ενα απο τα αποτελεσματα αυτου του καλεσματος:

"Συμπλοκη μεταξυ ανδρων της αστυνομιας και των Ηνωμενων Εθνων με προσφυγες διαδηλωτες απειληθηκε χθες κατα την μεταφορα των Τουρκοκυπριων του χωριου Γυαλια στο Βορρα.

Για μιση περιπου ωρα οι προσφυγες καθονταν στη μεση του δρομου κοντα στην αστυνομικη σχολη Στροβολου και εμποδιζαν τα φορτηγα αυτοκινητα να μεταφερουν τα πραγματα των Τουρκοκυπριων στα κατεχομενα.

Τελικα αποχωρησαν υστερα απο εισηγηση της οργανωτικης επιτροπης της πορειας με κατευθυνση την Αρ-

ΟΙ ΕΥΘΥΝΕΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΩΝ ΑΣΤΩΝ

χιεπισκοπή για να διαμαρτυρηθούν και να καταδικασουν εκείνους που υπέγραψαν την συμφωνία..." ΝΕΑ 19-8-75

Είναι χαρακτηριστικό του κλίματος που επικρατούσε ότι πίσω από όλους αυτούς τους αστούς και μικροαστούς πατριώτες η ηγεσία του εργατικού συνδικαλιστικού κινήματος έσυρε και τους εργατές:

"Μετά τους κρατικούς υπαλλήλους, τους εκπαιδευτικούς, τους πρόσφυγες και τους μαθητές εκδηλώνουν την αγανακτισμένη τους... και οι εργατοπαλλήλοι οι επιχειρηματίες και οι τραπεζικοί υπαλλήλοι με παγκύπρια στάση εργασίας... αύριο Δευτέρα μεταξύ ενδεκατής και δωδεκατής μεσημβρινής.

Ήδη η ΠΕΟ η ΣΕΚ και η ΕΤΥΚ έκλεσαν τα μέλη τους να αποσχούν των εργασιών τους για να καταδικασουν την ενεργεία της Βρετανικής Κυβέρνησεως να επιτρέψει την μεταφορά των αυτοπροσφυγοποιηθέντων Τουρκοκυπρίων στην Τουρκία και εκείθεν στα κατεχόμενα Κυπριακά εδάφη" ΝΕΑ 19-1-75

ο χαρακτήρας των κινητοποιήσεων της περιόδου 74-'75

Οι ελληνοκυπριοί αριστεροί, ιδιαίτερα η "Αριστερή Πτέρυγα της ΕΔΕΚ", αναφέρονται στις κινητοποιήσεις της περιόδου '74-75 για να δείξουν τις αγωνιστικές παραδοσεις τους και την επαναστατικότητα της εποχής εκείνης:

"Η σημερινή ηγεσία της ΕΔΕΚ είναι αξιολύπητη... είδαμε την κατρακύλα της από τις επαναστατικές θέσεις που είχε το '74-76... στις εθνικιστικές αντιδραστικές θέσεις του '85" *

"Το καλοκαίρι του 1974, ήταν ίσως από τις πιο εκρηκτικές περιόδους της ιστορίας της Κύπρου. Μεσα στις σκληρές εκείνες συνθήκες, μα κυρία λόγω της αντιστάσεως, η ΕΔΕΚ άρχισε να μαζικοποιείται. Μαζέψτε στις γραμμές τις **τα αγωνιστικότερα στοιχεία** - πιο πολύ νεολαία. Έγινε αναμφισβήτητο το κομμα που αντιπροσωπεύε σε εκείνη την ιστορική συγκυρία, τις **αγωνιστικές διαθέσεις του εργατικού κινήματος**" **

Υπήρχε πραγματικά ένα μαζικό κίνημα στους δρόμους το '74-75. Αλλά τουλάχιστον η προσπάθεια του να εμποδίσει τους τουρκοκυπρίους να φύγουν και να πάνε όπου ήθελαν ήταν αντιδραστική. Και το γενικότερο όμως πολιτικό περιεχόμενο του κινήματος αυτού δεν ήταν τόσο προοδευτικό όσο το θέλει αυτή η αντίληψη.

Το μαζικό κίνημα της περιόδου '74-75 είχε βεβαία και μια δημοκρατική αντιχουντική αιχμή, αλλά δευτερευούσα, **ενταγμένη τελείως σε μια εθνικιστική ιδεολογία και στην εξυπηρέτηση εθνικιστικών στόχων**. Όπως είδαμε, ακόμα και η καταδική του πραξικοπήματος και της ΕΟΚΑ-Β γίνονταν εξαιτίας των "εθνικά προδοτικών" αποτελεσμάτων τους, εξαιτίας της "εθνικής τραγω-

* "ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΚΦΡΑΣΗ" αρ. 146, Γεν.-Φεβρ. '85

** "ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΚΦΡΑΣΗ" αρ. 171, Σεπτεμβρής '87

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

διας" που προκάλεσαν. Την περίοδο που το κίνημα απαιτούσε την "καθάρση από τους προδοτές πραξικοπηματίες" κανένας δεν ζήτησε και δεν συνδεδεσε το αίτημα της καθάρσης με το αίτημα της τιμωρίας και των φονιάδων αθώων τουρκοκυπρίων, ενώ υπήρχαν και πολλοί και γνωστοί τέτοιοι όχι μόνο από τα προηγούμενα χρόνια αλλά και από το '74.

Το ότι ο Μακαριός έγινε ο στόχος της χούντας, δεν τον απαλλάσσει καθόλου από το γεγονός ότι ήταν πρωτεργάτης στην καταπίεση των τουρκοκυπρίων και άρα συνυπευθυνός και για τον πόλεμο του '74. Ωστόσο το **κύριο αίτημα** των κινητοποιήσεων μέχρι το Δεκέμβριο του '74 ήταν να γυρίσει ο "εθναρχής" Μακαριός:

"Ο λαός ομοφώνως και παλι εξεδωσε την ετυμηγορία του: Μακαριός Εθναρχής και Πρόεδρος. Χίλιαδες λαού στην Λεμεσό, χίλιαδες λαού στην Λευκωσία. Ολοκληρή η Κύπρος... διαδηλώσε την θέληση την αποφασιστικότητα του να επαναφέρει τον εκλεγμένο ηγέτη του." ΤΑ ΝΕΑ 13/9/74

Παράλληλα το **κύριο συνθήμα** που επικράτησε όλη εκείνη την περίοδο ήταν το "ένας είναι ο εχθρός, ο ιμπεριαλισμός", το ριζισμό δηλαδή όλων των ευθυνών σε εξωτερικούς παραγόντες και άρα η έμφαση **αθώωση των ελληνοκυπρίων και ελλήνων αστών** από τις ευθύνες για αυτά που έπαθαν και πριν και κατά την διάρκεια και μετά τον πόλεμο του '74 ελληνοκυπριοί, τουρκοκυπριοί, τουρκοί και έλληνες εργαζόμενοι. Έχουν μείνει ιστορικές οι διαδηλώσεις έξω από την Αμερικανική πρεσβεία που έφθασαν μέχρι ενοχλές συγκρούσεις με πεζοναύτες:

"Με συνθήματα 'Έξω το ΝΑΤΟ', 'Έξω οι Αμερικανοί', 'Δολοφόνε Κίσιγκερ', 'Ζήτω η Γαλλία', 'Η Κύπρος είναι δική μας', 'Καραμανλή κράτα γέρα', 'Ζήτω η εθνοφρουρά' κ.α. και με πλακάτ στα οποία ανεγραφοντο συνθήματα όπως 'Κίσιγκερ - Χίτλερ', 'Έξω η χούντα και η Αμερικνή', 'Αίσχος στο ΝΑΤΟ', 'Καραμανλή κράτα γέρα ο Ελληνισμός είναι μαζί σου', 'Το ΝΑΤΟ κατέστρεψε την Κύπρο', 'Έξω το ΝΑΤΟ και οι Αμερικνή' κ.α. χίλιαδες οργισμένοι Έλληνες της Κύπρου άφησαν την οργή τους να ξεσπάσει.

Δημοσιοί υπάλληλοι, εκπαιδευτικοί, γιατροί, εργατές, υπάλληλοι, έμποροι, πρόσφυγες και συγγενείς πεσόντων αντρες και γυναίκες... Ξεχυθηκαν σε μια συγκλονιστική πορεία οργής εναντίον στους αληθινούς ενοχούς στους **Αμερικανούς**." ΤΑ ΝΕΑ 21/8/74.

Αυτές ήταν οι δύο κύριες αιχμές όχι μόνο για τα ελληνοκυπριακά πολιτικά κομμάτια αλλά και για το μαζικό κίνημα όλη την περίοδο.

"Πέραν των 70 χιλιάδων λαού συνερρευσαν από κάθε γωνία της πόλεως και επαρχίας Λεμεσού. Συγκλονιστικές εκδηλώσεις διαδεχονται η μια την άλλη παρα τας συνεχείς προκλήσεις των μισθοφόρων της ΕΟΚΑ Β. Τεραστία πανω με συνθήματα σαφώς διεμνυειον την απαίτηση του 99% του Κυπριακού λαού: 'Να επιστρέψει άμεσα ο εθναρχής' 'Κατω ο ιμπεριαλισμός' 'Να αποκατασταθεί η δημοκρατική τάξις' 'ΟΧΙ ΔΙΧΟΤΟΜΗΣΗ' 'ΝΑ ΦΥΓΟΥΝ ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ'... την συγκεντρώνση οργάνωσαν ΕΔΕΚ, ΕΑΛ, ΠΕΚ, ΠΕΟ, ΕΚΑ." ΤΑ ΝΕΑ 1/10/74.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι έχουν αναμειχθεί και έχουν ευθυνες και οι "μεγάλες δυνάμεις" για τις τραγωδίες που εξήσαν οι ελληνοκυπριοί και τουρκοκυπριοί εργαζόμενοι. Είναι ενοχοί για παρα πολλά εγκλήματα σε ολό τον κόσμο, αλλά στην περίπτωση του Κυπριακού οι μεγαλύτερες ευθύνες ανήκουν όπως είδαμε στους ελληνοκυπρίους, ελλήνες, τουρκούς και τουρκοκυπρίους αστούς. Εξάλλου οι ευθύνες που καταλογίζουν και καταλογίζουν στους ιμπεριαλιστές οι ελληνοκυπριοί αριστεροί σε σχέση με το Κυπριακό δεν αφορούν τόσο αυτές τις ίδιες τις τραγωδίες, τον πόλεμο, τους νεκρούς, τους προσφυγές, την ανεργία και την μετανάστευση, αλλά κυρία ότι πήραν το μέρος του "εχθρού", ότι συμβάλαν στην ήττα του δικού τους έθνους και όχι στην ήττα των "εχθρών του έθνους τους", των τουρκοκυπρίων και της Τουρκίας.

Έτσι ο "αντιιμπεριαλισμός" δεν ήταν παρα η αριστερή δικαιολογία του ελληνικού εθνικισμού, που παρεμνε το κυρίαρχο χαρακτηριστικό του κινήματος το '74-75.

Αυτός ο εθνικισμός ήταν ιδιαίτερα φανερός σε μερικές από τις μαζικότερες και μαχητικότερες κινητοποιήσεις, αυτές που έγιναν άμεσα μετά την ανακήρυξη του Ομοσπονδίου Τουρκοκυπριακού Κράτους στις 13/2/75, στις οποίες εμφανίστηκαν και σωβινιστικά φιλοπολεμα συνθήματα:

"Με πρωτοβουλία της Σοσιαλιστικής Νεολαίας ΕΔΕΝ πολλοί νέοι οργανώσαν άργα χθες την νύκτα ειρηνική διαδήλωση στους κεντρικούς δρόμους της Λευκωσίας... Ξεκίνησαν από την πλατεία Μεταξά και με συνθήματα 'Λαού γροθιά θα φέρει λευτεριά', 'Ελλάς πόλεμα μας το χρώστας' [!], 'εξω όλοι οι στρατοί' και άλλα πήγαν στην Ελληνική πρεσβεία... σε όλη την διάρκεια της διαδήλωσης ο λαός επευφήμωσε ζώηρα τους διαδηλωτές που απάντησαν στα χειρόκροτηματα: Λας κατεβα στον αγώνα" ΝΕΑ 14-2-75

Ο συνδιασμός του συνθήματος "Ελλάς πόλεμα, μας το χρώστας" μαζί με το "εξω όλοι οι στρατοί" δείχνει όχι μόνο την υποκρισία των πολιτικών δυνάμεων που το προώθησαν αλλά και την πολιτική αφέλεια και ανωριμότητα του μαζικού κινήματος που τα υιοθέτησε.

Μια πολύ καθαρή διατύπωση του πραγματικού περιεχομένου των μαζικών κινητοποιήσεων και γενικότερα του κλίματος που επικρατούσε, μπορούμε να δούμε σε μια συνέντευξη που έδωσε στην Αθήνα πολύ νωρίς, τον Σεπτέμβρη του '74, ο Λυσσαριδής της ΕΔΕΚ, της "αγωνιστικής πρωτοπορίας" του κινήματος. Έδώ φαίνεται ότι όπως και η οψίμη "φιλία" και "βοήθεια" στους τουρκοκυπρίους του Νοτού που συναντήσαμε προηγουμένα, έτσι και η "δημοκρατία" και ο "αντιφασισμός" δεν θεωρούνταν και δεν προβαλονταν παρα σαν μέσα για την επίδιωξη των ελληνικών εθνικών στόχων:

"Εμείς ο ελληνισμός της Κύπρου και ιδιαίτερα η αγωνιστική πρωτοπορία της ΕΔΕΚ θα σταθούμε ακλόνητοι στις εθνικές επαλξεις... με την απόφαση να απορρίψουμε και ξένη κατοχή και απαράδεκτους συμβιβασμούς που βαλλονται σαν ρεαλιστικές λύσεις και που περικλείουν σπέρμα της ολοκλήρωσης της εθνικής τραγωδίας...

Ετοιμαζομαστε για την μάχη της Κύπρου και έχουμε ανάγκη ενός παλλαϊκού συναγερμού στην Κύπρο. Δημιουργία

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

ενος κλίματος αντίστασης και όχι παθητικής θεωρησης. Και για να την πετύχουμε χρειαζομαστε δημοκρατία, χρειαζομαστε να απαλλαγούμε από τα καταλοιπα του φασισμού και του πραξικοπηματος... παρατασις της σημερινής εκκρεμοτητας και της ερμαφροδιτης καταστασης θα αποβει εις βαρος των εθνικων προοπτικων, θα αποβει μοιραια για το εθνικο θεμα, θα οδηγησει σε υπονομευση του εθνικου μετωπου. Χρειαζομαστε δημοκρατία και αντιστασιακο κλιμα. Χρειαζομαστε μια συνταγματικη ταξη με τον προεδρο Μακαριο πλαισιωμενο με τις γνησιες πατριωτικες αντιπραξικοπηματικες δυναμεις...

Προετοιμαζομαστε για καθε μορφης αντισταση. Θα σταθουμε φρουροι των ελληνικων κυπριακων θερμοπουλων. Γι' αυτο οι Εφιαλτες ζητουν να μας δολοφονησουν. Ομως οι ιδεες δεν δολοφονουνται, οσοι πεθαινουν για λευτερια και για την Ελλαδα παραμενουν ορθιοι νεκροι φρουροι των θερμοπουλων" Ομιλια Λυσσαριδη σε διασκεψη τυπου στην Αθινα, ΤΑ ΝΕΑ 21/9/74.

τα συμφεροντα των εργαζομενων

Σε αυτο το κλιμα των υποτιθεμενων "αγωνιστικων παραδοσεων του εργατικου κινήματος", τι εγιναν τα ίδια τα ιδιαίτερα συμφεροντα της εργατικης ταξης;

"Ομοφωνως η Βουλη εψηφισε χθες υπερ της μειωσης των απολαβων ολων των εργαζομενων απο 10% μεχρι 25% αναλογως της αμοιβης εκαστου εργοδοτουμενου... με σκοπον την αντιμετωπιση της δημιουργηθησης εκ της Τουρκικης εισβολης καταστασεως και την ανακουφισιν των πληγεντων..." ΤΑ ΝΕΑ 31/10/1974.

Αυτα εκανε "ομοφωνα" με τους υπολοιπους και η πολιτικη ηγεσια αυτου του "αγωνιστικου εργατικου κινήματος". Και δυστυχως ουτε σταγονα απο την μαχητικοτητα των υπολοιπων κινητοποιησεων δεν ξεχυλισε για να επιτρεψει στους ελληνοκυπριους εργατες να υπερασπιστουν τα δικα τους ανεξαρτητα ταξικα συμφεροντα εναντια στις "ομοφωνες" παραχωρησεις στους ελληνοκυπριους αστους. Ακομα και ο σημαντικότερος εργατικος αγωνας της περιουδου, η απεργια και καταληψη στην Κοκα-Κολα τον Γεναρη του '75, εγινε εναντια σε αυθαιρεσιες του εργοδοτη που ξεπερνουσαν κατα πολυ αυτες τις παραχωρησεις, και επειδη η διευθυνση επαψε να αναγνωριζει τις συντεχνιες. (ειδικη αναφορα στην απεργια αυτη γινεται στο σχετικο παραρτημα)

Τι ειδους "αγωνιστικες παραδοσεις" πταν λοιπον αυτες που ενω μπορούσαν να κινητοποιησουν δεκαδες χιλιαδες εξω απο την αμερικανικη πρεσβεια για να καταγγειλουν το ΝΑΤΟ που καταστρεψε "την Κυπρο" δεν μπορούσαν ολοκληρη εκεινη την περιουδο να προστατεψουν εστω στο ελαχιστο τις εργατικες κατακτησεις που χτυπιονταν αγρια απο την αστικη ταξη;

Ξανατονιζουμε οτι δεν υπονοουμε οτι εργατικο κίνημα υπαρχει μονο οταν γινονται οικονομικοι αγωνες. Ενα δυνατο εργατικο κίνημα, δηλαδη μια εργατικη ταξη που βρισκεται σε ψηλο σημειο αυτοπεποινηθησης, οργανωσης και κινητοποιησης, μπορεί να ειναι συνδεμενο και με καθαρά πολιτικα θεματα, για παραδειγμα οι βασεις, τα πυρηνικα, το διαζυγιο, οτιδηποτε. Οταν ομως την ίδια ακριβως στιγμη χτυπιουνται οι πιο βασικες οικονομικες κατακτησεις της εργατικης ταξης και αυτο το κι-

νημα δεν αντιδρα εστω και ελαχιστα σε αυτο, τοτε σιγουρα κατι δεν παει καλα με αυτο το κινημα. Μια συνειδητοποιημενη, οργανωμενη εργατικη ταξη που εχει αρκετη αυτοπεποιθηση σαν ταξη, και μαλιστα που δημιουργει "αγωνιστικες παραδοσεις", δεν αφηνει να της παρουν κυριολεκτικα το φωμι απο το στομα χωρις να αντιδρασει. Η ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη δεν δημιουργουσε το '74 τις δικες της αγωνιστικες παραδοσεις, αντιθετα χρησιμοποιουνταν απο αλλες, Ξενες κοινωνικες δυναμεις, τους αστους και τους μικροαστους, και μαλιστα για στοχους αντιθετους προς τα συμφεροντα της.

Ενω οι ελληνοκυπριοι αστοι χρησιμοποιουσαν τα αποτελεσματα του πολμου, τους προσφυγες που ηταν ετοιμοι να δουλεψουν για φιχουλα και τις "ομοφωνες" αποφασεις δεξιων και αριστερων για διαφορες περικοπες, η ηγεσια του συνδικαλιστικου κινήματος οχι μονο συμμετειχε και στηριζε την "ομοφωνια" αλλα διοργανωνε ταυτοχρονα "μεγαλειωδεις" κινητοποιησεις, παναπεργιες και στασεις εργασιας ειτε για να εμποδισει την μετακινηση των τουρκοκυπριων ειτε για να καταγγειλει την "εθνικη προδοσια", οπως εγραφε στις 12 του Ιουλη του 75 ο πρωτοσελιδος τιτλος της Χαραυγης : "Την 15η Ιουλιου για την καταδικη της εθνικης προδοσιας η μεγαλυτερη παναπεργια στην Κυπρο". Το οτι οι αστοι υποστηριζαν και συμμετειχαν και αυτοι σε αυτες τις παναπεργιες δεν ανησυχουσε κανενα βεβαια.

Ουτε αυτοι που τοτε θεωρουσαν απο πολλους η πιο μαχητικη και αριστερη πρωτοπορια του κινήματος, η νεολαια της ΕΔΕΚ, δεν ανησυχουσε για αυτη την εθνικη ενοτητα:

"Για την κινητοποιηση του Κυπριακου λαου στον αγωνα, την διαμαρτυρια για την ανακηρυξη τουρκοκυπριακου κρατιδιου και την υποστηριξη της κυπριακης προσφυγης στο Συμβουλιο Ασφαλειας οι μαζικες οργανωσεις της Κυπρου αποφασισαν την ακινητοποιηση των παντων για δυο ωρες τη παραμονη της συζητησης της προσφυγης. Η εκδηλωση προβλεπε το σταματημα καθε δουλειας, καθε κινησης καθως και πικεττοφοριες... προς τις πεντε πρεσβειες των μονιμων μελων του Συμβουλιου Ασφαλειας. Είναι ενθαρρυντικο το γεγονος οτι οι μαζικες οργανωσεις της Κυπρου μπορούν, παρολες τις διαφορες τους σε ιδεολογικους προσανατολισμους, να καρνουν κοινες εκδηλωσεις. Ωστοσο πρεπει να κανουμε μερικες διαπιστωσεις. Κατ' αρχην η εκδηλωση δεν πετυχε γιατι δεν μπορεσαμε να καρουμε εμφανη την ακινησια. Είναι πολυ ευκολο να χαλαση η εντυπωση της ακινησιας απο μερικους μονο κινουμενους. Υστερα ο κοσμος εμεινε χωρις μια καποια θεση στην εκδηλωση, χωρις τροπο να νοιωση τη συμβολη του. Πρεπει να αναθεωρησουμε ριζικα την εννοια της κινητοποιησης. Για να μπορει να προσφερει στον αγωνα." "σοσιαλιστικη εκφραση" δευτερη περιοδος Φεβραρης - Μαρτης 1975 αριθ. 4

Ακομα και για αυτους το προβλημα ηταν οτι αυτες οι εθνικιστικες εκδηλωσεις δεν ηταν αρκετα μαζικες και αγωνιστικες. Το οτι αριστερες και δεξιες συντεχνιες μαζι με αστικες οργανωσεις συνεργαζονταν μια χαρα οχι μονο δεν τους προβληματιζε αλλα τους χαροποιουσε. Το ζητημα ομως για τους αριστερους πρεπει να είναι, ποια πολιτικη υπερισχυει σε παρομοιες συνεργασιες. Αν δεξιες εργατικες οργανωσεις αναγκαζονται να συνεργαστουν με τους αριστερους για την υπερασπιση των συμφεροντων της εργατικης ταξης, τοτε εχουν καθε λογο να χαιρονται οι αριστεροι. Στην περιπτωση αυτη ομως η συνεργασία δεν

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

πταν παρα αλλη μια ενδειξη οτι συμφωνουσαν ολοι στον ελληνικο εθνικισμο, στην υποστηριξη των ελληνοκυπριακων συμφεροντων και προνομων, μαζι φυσικα και η νεολαια της ΕΔΕΚ "παρολες τις διαφορες τους σε ιδεολογικους προσανατολισμους".

Οι "αγωνιστικες παραδοσεις" και οι μαζικες κινητοποιησεις του '74-75 ηταν στην ουσια τους πατριωτικες-μικροαστικες, ασχετα αν αυτο κρυβονταν πισω απο αντιιμπεριαλιστικα δημοκρατικα και λαϊκιστικα συνθηματα. Η ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη δεν εχασε αλλα κερδισε απο την φθορα αυτων των παραδοσεων και της ΕΔΕΚ, που ηταν στην ηγεσια εκεινου του κινηματος. Ευτυχως, οι αντικατοχικες πορειες και εκδηλωσεις και τα εθνικιστικα συλλαλητηρια καταδικης της "εθνικης προδοσιας" δεν ειναι πια τα τελευταια χρονια ουτε τοσο μαζικα ουτε τοσο μαχητικα, αφηνοντας καποιο χωρο για ενα πραγματικα ταξικο κινημα.

Παρ' ολα αυτα, το 1974 ηταν μια πολυ κρισιμη περιοδος για την κυπριακη κοινωνια και σαν τετοια γεματη αντιφασεις. Ηταν φυσικα να εμφανιστει και ριζοσπαστικοποιηση και κινητοποιηση ολοκληρων μαζων που παραδοσιακα ηταν αδιαφορες και παθητικες. Και την ριζοσπαστικοποιηση αυτη δεν μπορει να την πεταξει κανεις ολοκληρη στα σκουπιδια, παρολο το αντιδραστικο-εθνικιστικο πολιτικο περιεχομενο της. Πολυς κοσμος πηρε για πρωτη φορα μια γευση του μαζικου κινηματος, αυτενεργειας, πολιτικης πρακτικης, και αμφισβητησης. Αρκετοι ειδαν τον εαυτο τους σαν αριστερο η ακομα και σαν επαναστατη, οσο και αν δεν ηταν αριστερη η πολιτικη που υποστηριζαν. Και κυρια, αμφισβητηθηκε η πολιτικη της παραδοσιακης αριστερας, του ΑΚΕΛ, απο ενα εστω και μικρο αριθμο μαχητικους νεους και διανοουμενους μικροαστους που απο παραδοση ανηκαν στον χωρο του ΑΚΕΛ.

Μεσα ομως στην συγχυση και τις αντιφασεις της περιοδου, και μετα απο το εντονα εθνικιστικο παρελθον της ελληνοκυπριακης αριστερας, αυτοι που κερδισαν απο αυτες τις μαζικες κινητοποιησεις και αυτην την αμφισβητηση ηταν κυρια οι μαχητικοι-ριζοσπαστες εθνικιστες, ιδιαιτερα η καλυμμενη πισω απο αριστερη 'επαναστατικη' δημαγωγια σωβινιστικη πολιτικη της ΕΔΕΚ αλλα και αλλες καταστασεις, πολυ πιο περιθωριακες βεβαια που χωρις το '74 δεν ειχαν καμμια πιθανοτητα υπαρξης.

Η τραγωδια του πολεμου του 1974 ηταν πολυ πραγματικη. Νεκροι, προσφυγες, αγνοουμενοι, ανεργια, διαλυμενες οικογενειες. Η ριζοσπαστικοποιηση, οι μαζικες κινητοποιησεις, η αμφισβητηση, ολα αυτα ηταν πολυ φυσικα και πολυ υγιεινα και ζητουσαν πολιτικη εκφραση, καποιο πλαισιο που να εξηγει γιατι εγιναν ολα αυτα και ποιοι ηταν οι υπευθυνοι, και να δινει καποια προοπτικη.

Η μονη ορατη προοπτικη ηταν ο αριστερος εθνικισμος. Δεν υπηρχε καμμια συγκροτημενη και οργανωμενη διεθνιστικη-επαναστατικη πολιτικη που θα εδινε προοδευτικη προοπτικη σε αυτη την ριζοσπαστικοποιηση την αμφισβητηση και στο μαζικο κινημα. Αλλα θαταν λαθος να προεξοφλουμε οτι κατι τετοιο ηταν αδυνατο να γινει. Μερικες βεβαια μαζικες κινητοποιησεις, ιδιαιτερα σαν αυτες που ειχαν σκοπο να εμποδισουν την μετακινηση των τ/κ στον Βορρα οι επαναστατες επρεπε οχι μονο να μην τις υποστηριξουν αλλα και να τις καταγγειλουν - οπως πρεπει να καταγγελουν και σημερα κινητοποιησεις οπως οι αντικατοχικες πορειες, οι γυναικες που "επιστρεφουν" στον Βορρα κλπ. Σε

αυτα θα αναγκάζονταν να πανε εναντια στο ρευμα.

Υπηρχαν ομως αλλες πιο αντιφατικες καταστασεις, οπως οι αντιαμερικανικες πορειες και οι κινητοποιησεις των προσφυγων. Σε αυτες μπορούσαν να επεμβουν και επρεπε να συμμετεχουν, αλλα χωρις να υποτασσονται στο γενικο κλιμα και να μασανε τα λογια τους. Ναι, θα επρεπε να λεμε, η αμερικανικη κυβερνηση ειναι αντιδραστικη, αλλα οι δικοι μας αστοι σε αυτη την περιπτωση εχουν ακομα μεγαλυτερη ευθυνη. Ναι, να παμε στην Αμερικανικη πρεσβεια, αλλα πανω απο ολα να παμε και στην ελληνικη πρεσβεια και την ελληνοκυπριακη βουλη, οχι με συνθηματα "Ελλας πολεμα" και "εξω ολοι οι στρατοι" αλλα "εξω ο ελληνικος στρατος". Ναι, επρεπε να γινεται προπαγανδα στους προσφυγες, οχι με συνθημα "θελουμε τα σπιτια μας", αλλα με συνθημα "θελουμε σπιτια". Γενικα, καθοδηγουμενοι απο την επαναστατικη παραδοση οτι ο κυριος εχθρος ειναι η δικια μας αστικη ταξη. Μονο ετσι θα μπορούσε να εχει καποια πιο σημαντικα ωφελη για το επαναστατικο κινημα εκεινο το μαζικο κινημα και η ριζοσπαστικοποιηση.

ΜΕΤΑ ΤΟ 1974 - Η ΔΙΕΘΝΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΤΗΣ ΖΥΡΙΧΗΣ

Η Κυπριακη Δημοκρατια

Παρα την στρατιωτικη νικη, οι ελληνοκυπριοι αστοι συνεχιζουν και μετα το '74 να εχουν το πανω χερι απο πολιτικη αποψη στο διεθνη χωρο. Η κρατικη εξουσια στον νοτο κληρονομα το στατους της "Κυπριακης δημοκρατιας", σαν ανεξαρτητο κρατος-μελος του ΟΗΕ με "διεθνη οντοτητα", και αναγνωριζεται διεθνωσ σαν η νομιμη εξουσια πανω σε ολη την Κυπρο, αντιθετα με την κρατικη εξουσια στον βορρα που θεωρειται "ψευδοκρατος" και δεν αναγνωριζεται διεθνωσ.

Πολυ συντομα καταφερνουν να ξανααποκτησουν και οικονομικη ισχυ, μετα το πολυδιαφημισμενο "οικονομικο θαυμα". Απο αυτη την θεση συνεχιζουν την πολιτικη επιθετικοτητα εναντια στους τουρκοκυπριους χρησιμοποιωντας την "Διεθνοποιηση" του Κυπριακου.

Για τον μεσο ελληνοκυπριο η "διεθνοποιηση" σημαίνει "να παμε σε ολα τα διεθνη βηματα" για "να μας ακουσουν, να πουμε το δικιο μας, και να ζητησουμε βοηθεια".

Στην πραγματικοτητα για τους ελληνοκυπριους αστους η "διεθνοποιηση" εχει μια πολυ πιο σημαντικη λειτουργια. Την διατηρηση διεθνωσ του στατους της "Κυπριακης Δημοκρατιας" σαν του μονου νομιμου κρατους στην Κυπρο, και την παρεμποδιση της αναγνωρισης οποιασδηποτε κρατικης οντοτητας στην βορεια Κυπρο, με ολα οσα συνεπαγεται αυτο.

Οι προσφυγές στα Ηνωμενα Εθνη και σε ολα τα αλλα διεθνη βηματα (αδεσμευτοι, κοινοπολιτεια, κοκ) εχουν βεβαια σαν στοχο την εκδοση ευνοικων ψηφισματων, αλλα το βασικότερο ειναι να συνεχιζει να παρουσιαζεται σε αυτα ο ελληνοκυπριος αντιπροσωπος σαν ο εκπροσωπος "της Κυπρου", και να εμποδιστει η εμφανιση τουρκοκυπριων εκπροσωπων ή, οπου αυτο ειναι αδυνατο, να εμφανιζονται μονο σαν εκπροσωποι της τουρκοκυπριακης κοινοτητας. Παρομοιοι ειναι οι λογοι που προωθειται τοσο εντονα η συγκληση στην νοτια Κυπρο πολλων διεθνων συνεδριων (πχ ιατρικα, δημοσιογραφικα). Ολα αυτα τα Συνεδρια παρουσιάζονται σαν να μη γινονται στην νοτια Κυπρο αλλα στην "Κυπρο",

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

τα φιλοξενεί η Κυπριακή Δημοκρατία και χρησιμεύουν σαν αποδειξη της αναγνώρισης της Κυπριακής Δημοκρατίας σαν την κυβερνήση της Κύπρου.

Για τους ελληνοκυπρίους αστούς η "Κυπριακή Δημοκρατία" δεν είναι ένας απλός τίτλος, αλλά ένα πραγματικό "όπλο του αγώνα", ένα εργαλείο επίθεσης και καταπίεσης των τουρκοκυπρίων γενικά που έχει στοχο να αποκαταστήσει την κυριαρχία των ελληνοκυπρίων αστών σε ολοκληρή την Κύπρο. Και αυτό δεν είναι μια καινούργια πολιτική, εφαρμόζονταν και όλη την προηγούμενη περίοδο.

Αλλά οι αντιφάσεις που υπήρχαν από το '63 ως το '74 ανάμεσα στην ανάγκη των ελληνοκυπρίων αστών για μια διεθνώς αναγνωρισμένη ανεξάρτητη Κυπριακή Δημοκρατία, κατοχυρωμένη από τις συμφωνίες και συνθήκες Ζυριχης-Λονδίνου, και στις διακηρύξεις τους για την ελληνικότητα της Κύπρου και την ακυρότητα των ιδίων των συμφωνιών και του Συνταγματος δεν επαψαν να υπάρχουν μετά τον πόλεμο του '74.

Η υποκρισία που φανερώσαν αυτές οι αντιφάσεις ήταν πάντα εξοφθαλμη, αλλά μετά την πτώση του '74 αυτό μπορούσε να γίνει επικίνδυνο, γιατί εκανε λιγότερο πειστική την εικόνα ενός "ανεξάρτητου κράτους" που δέχτηκε απροκλήτη επίθεση από ένα ξένο κράτος, μειώνοντας έτσι και την αξιοπιστία των επιχειρημάτων των ελληνοκυπρίων αστών έξω από την νότια Κύπρο.

Είναι μάλιστα τόσο προκλητική πια αυτή η υποκρισία ώστε να την διαπιστώνει με ανησυχία ακόμα και ο "Νεοκυπριακός Συνδεσμός", μια κάθε άλλο παρά αριστερή ομάδα μεσοαστών και μικροαστών διανοουμένων που νομίζουν ότι για να "λυθεί το πρόβλημα" χρειάζεται περισσότερη συνέπεια στην πολιτική της ενίσχυσης της "κρατικής μας υποστάσης":

"Λανθασμένη συνήθεια χαρακτηρίζει ο Νεοκυπριακός Συνδεσμός την ανακρούση του Εθνικού Ύμνου της Ελλάδος...

Η ανακρούση του Εθνικού Ύμνου της Ελλάδος κρίνεται ότι προκαλεί πολιτική ζημία 'γιατί σίγουρα έτσι ευθυγραμμίζομαστε με τη θεωρία της Τουρκίας για τη μη υπάρχουσα Κυπριακού κράτους αλλά δυο κοινοτήτων προεκτάσεων των λεγομένων μητρικών πατριδών'" *

"Είναι... η κρατική υποστήριξη της Κύπρου ένα αποφασιστικό όπλο στον αγώνα για τη σωτηρία του λαού μας. Πως όμως ενισχύουμε την κρατική μας οντότητα στη πράξη;...

Ένα κράτος, πολυεθνικό εστω σαν το δικό μας, δεν μπορεί παρά να έχει τα σύμβολα του... Θα θέλαμε να αναφερθούμε στο θέμα της σημαίας και του Εθνικού Ύμνου. Το άρθρο 4 του Συνταγματος, αναφέρει ότι η Κυπριακή Δημοκρατία 'έχει ιδίον σημαία.'... Η Κυπριακή σημαία συμβολίζει την κυριαρχία της Κυπριακής Δημοκρατίας στα ελεύθερα εδάφη και η μη χρησιμοποίησή της από μέρους της πολιτικής και στρατιωτικής ηγεσίας, μειώνει το κύρος της σημαίας, της ηγεσίας και κατ'επέκταση την υποστήριξη και την ενότητα του κράτους που συμβολίζει... Σαν κρατικό

* Φιλελευθερός 19/8/76

συμβολο έχει πολυ βαθιες πολιτικες προεκτασεις και η αντιπαραθεση στο κυπριακο χωρο της κυπριακης σημαιας με την τουρκικη, θα εδινε στο κυπριακο προβλημα χαρακτηρα συμφωνο με την ακολουθουμενη κυβερνητικη πολιτικη. Αντιθετα η προβολη της Ελληνικης αντι της Κυπριακης σημαιας, ενισχυει την εντυπωση οτι το προβλημα μας δεν ειναι τιποτε αλλο παρα Ελληνοτουρκικη διαμαχη.

Τις ιδιες αρνητικες προεκτασεις εχει για τον αγωνα της Κυπρου και η χρησημοποιηση, απο την επισημη Κυπρο, του Εθνικου Υμνου της Ελλαδας... Η ανακρουση ομως του Ελληνικου Εθνικου Υμνου σε επισημες εκδηλωσεις του κυπριακου κρατους ειναι περα για περα υπονομευτικη του κυπριακου κρατους." *

Αυτα ανησυχουσαν παλιωτερα τον Νεοκυπριακο Συνδεσμο. Τελευταια ομως τα πραγματα εχουν γινει ακομα πιο ζορικα, σε βαθμο που να σηκωνεται η τριχα των "καλοπροαιρετων" αυτων μικροαστων:

"την αναβιωση 'αρρωστημενων αποπροσανατολιστικων και επικινδυνων εθνικιστικων καταστασεων' στη Κυπρο διαπιστωνει ο Νεοκυπριακος Συνδεσμος και υποδειχνει στη Κυβερνηση οτι 'δεν μπορει να ειναι ανευθυνη και να ανεχεται ενεργειες αντιθετες προς το Συνταγμα και που υποσκαπτουν το Κρατος, τη στιγμη που διαλαλουσε οτι το κυριστερο οπλο του αγωνα μας ειναι η κρατικη μας υποσταση'...

Η ανακοινωση του Νεοκυπριακου Συνδεσμου αναφερεται σε εκδηλωσεις στην Κυπρο που μαρτυρουν αναβιωση της Ενωσης... αναφερει σχετικα... 'Οργανωθηκε προσφατα απο καποιες φοιτητικες οργανωσεις συνδιασκεψη... [ουπου] αποφασισαν την στενωτερη συνεργασία μεταξυ τους με σκοπο την ανανωση του ενωτικου κινηματος και της αναζωπυρωσης της ενωτικης ιδεολογιας... ". **

Δεν ειναι μονο ο σχετικα περιθωριακος Νεοκυπριακος Συνδεσμος που ανησυχει απο ενεργειες που βαζουν σε αμφισβητηση την "κρατικη υποσταση". Σε αρθρο στον Φιλελευθερο σε σχεση με το "κυπριακο πανεπιστημιο" διαβαζουμε:

"Σε μας αντηχουν καποια παρεμφερη μηνυματα - και εδω και στην Αθνα - περι 'οραματισμων' που εμειναν 'ανεκπληρωτοι', περι 'εθνικων ποθων' που 'ανεσταλησαν' σε μια δεδομενη στιγμη απο 'αδηριτη αναγκη', περι 'αναστηλωσεως των παραδοσεων της φυλης' και τα παρομοια, που μας προβληματιζουν παρα πολυ, οχι μοναχα σε σχεση με το Πανεπιστημιο, αλλα περισσοτερο σε σχεση με καποια μεταποληση της ευρυτερης πολιτικης μας προς καποιους σωβινιστικους λαβυρινθους, που απειλουν να μας ριξουν παρα πολυ εξω απο την κρατικη μας υποσταση και την ανεξαρτησιακη μας οντοτητα οπου ειχαμε σημερα παγια προσανατολισμενη την πυξιδα των πολιτικων στοχων μας - και εδω και

* Απο "Μελετη του Νεοκυπριακου Συνδεσμου", δημοσιευθηκε σε ελληνοκυπριακες εφημεριδες 7-9/7/78

** Φιλελευθερος 3-9-87

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

στο διεθνές πεδίο." *

Βεβαία η Ένωση σαν άμεσος και επίσημος στόχος δεν υπάρχει για την ώρα για την ελληνοκυπριακή αρχούσα τάξη. Αλλά αν βλέπαμε μόνο αυτό θα χάναμε την ουσία. Έτσι και αλλιώς οι ελληνοκυπριοί αστοί έχουν αναγκαστικά, αυτή την περίοδο τουλάχιστον, πολλά κοίνα συμφέροντα και κοινά μοίρα με την ελληνική αστική τάξη, ** τον "μεγάλο αδελφό" που την υποστηρίζει απέναντι στην Τουρκία, παρά τις αντιθέσεις που μπορούν να εμφανίζονται μεταξύ τους. Η "αναζωπύρωση της ενωτικής ιδεολογίας" δεν είναι απλά "αρρωστημένες αποπροσανατολιστικές και επικίνδυνες εθνικιστικές καταστάσεις" αλλά η αντανάκλαση στο ιδεολογικό επίπεδο αυτής της πραγματικότητας, όπως δεν είναι "λάθη" ο ελληνικός εθνικός ύμνος και η ελληνική σημαία που κυριαρχούν στις δημόσιες ελληνοκυπριακές εκδηλώσεις και τα δημοσια κτίρια, πράγματα που επίσης φαίνονται ακατανόητα στους "Νεοκυπριούς". Ακόμα και η ΝΕΔΗΣΥ, η νεολαία του ΔΗΣΥ, μια κάθε άλλο παρά περιθωριακή πολιτική οργάνωση, αντιδρά στην προηγούμενη ανακοίνωση του Νεοκυπριακού Συνδέσμου:

"Στο έθνος των Ελλήνων, ανήκει και ο Κυπριακός Ελληνισμός, είτε αυτό άρσσει είτε δεν άρσσει σε μερικούς και ουτε το κράτος καταλύεται όταν οι πολίτες του διατηρούν την εθνική τους ταυτότητα και προσωπικότητα και ουτε όταν οι πολίτες του διεκδικούν το αναφαίρετο δικαίωμα αυτοδιάθεσης τους...

Η ΝΕΔΗΣΥ πιστεύει ότι στις εντεχνές προσπάθειες αποπροσανατολισμού της νεολαίας μας στη συγχίση ιδεών στόχων και σκοπών του εθνικού μας θέματος, μόνο η χάραξη από ολοκληρωτο έθνος κοινής Πανεθνικής πολιτικής με βραχυπρόθεσμους στόχους και μακροπρόθεσμο εθνικό προορισμό θα θέσουν φραγμό" ***

Το ότι αυτά δεν ξεκινούν από την σφαιρα της ιδεολογίας αλλά απλά καταλήγουν εκεί, γίνεται φανερό και με όλες τις κατά καιρους συζητήσεις για την αποστολή ελληνικής μεραρχίας στην "ανεξάρτητη" νοτία Κυπρό, καθώς και με μια σειρά άλλα γεγονότα όπως οι επεμβάσεις του ελληνά υπουργού παιδείας Τρίτη για το πως θα έπρεπε να λειτουργήσει το "Κυπριακό" Πανεπιστήμιο, οι "πανεθνικές διασκεψεις" του ΔΗΣΥ, η στρατιωτική και οικονομική βοήθεια της Ελλάδας προς την νοτία Κυπρό, η στελεχωση της Εθνοφρουρας από ελληνες ανωτάτους και ανωτέρους αξιωματικούς και τσσα άλλα. Το "πραγματικά ανεξάρτητο και αδεσμευτο κυπριακό κράτος" το οποίο οι ελληνοκυπριοί

* Φιλελευθερος 8/11/86

** φυσικά είναι οι συγκυρίες που καθορίζουν ποσο δυναμώνει ή αδυνατίζει αυτή η συμμαχία ανάμεσα στους ελληνοκυπριούς και ελληνες αστούς. Έτσι για παράδειγμα η οικονομική κρίση και η ενταση των καπιταλιστικών ανταγωνισμών δυναμώνουν από την μια τον ελληνοτουρκικό ανταγωνισμό και αντίστοιχα τις συμμαχίες των ελληνοκυπριών με τους ελληνες αστούς, και των τουρκοκυπριών με τους τουρκούς αστούς, ενώ μια μακριά περίοδος ανακαμψής ίσως θα έδινε δυνατοότητες για ανεξαρτητοποίηση των ελληνοκυπριών και τουρκοκυπριών αστών και την δημιουργία κάποιας συμμαχίας μεταξύ τους.

*** "ΣΗΜΕΡΙΝΗ 14/9/87"

αστοι λενε οτι επιδιωκουν, και στο οποιο "ολοι οι πολιτες ανεξαρτητα εθνικοτητας και θρησκειας θα ειναι ισοι" δεν ειναι παρα η υποκριτικη προπαγανδα της ελληνοκυπριακης αρχουσας ταξης. Πισω της κρυβεται η επιδιωξη της αποκαταστασης της ελληνοκυπριακης κυριαρχιας σε ολη την Κυπρο, που τωρα πια δεν πετυχαινεται χωρις την "συμπαραταξη" της ελληνικης αρχουσας ταξης.

Αυτη ειναι η υποκρισια που κρυβεται πισω απο την "Διεθνοποιηση" και την Κυπριακη Δημοκρατια σαν το "νομιμο και ανεξαρτητο" κρατος για ολη την Κυπρο. Ενα κρατος που ηταν απο το '64 κιολας και συνεχιζει να ειναι καθαρα Ελληνοκυπριακο, και καθολου ανεξαρτητο απο την Ελλαδα. Οι ελληνοκυπριοι αστοι θεωρουν οτι δεν συνομιλουν με τους τουρκοκυπριους αλλα με τους τουρκους, ενω οι τουρκοκυπριοι (ή η Αγκυρα) συνομιλει γνησια με την Κυπριακη Δημοκρατια, με το "νομιμο κρατος" της Κυπρου. Οι Τ/κ αστοι ομως εχουν και αυτοι οσα αστικα επιχειρηματα θελουν για να ισχυριστουν ακριβως τα αντιθετα, οχι μονο αυτα που ακομα και ο Νεοκυπριακος Συνδεσμος βγαζει καθε τοσο στην φορα αλλα και ολα οσα λεγονταν και γινονταν ιδιαιτερα την περιοδο 60-63 σε σχεση με το Συνταγμα της Ζυριχης, οπως για παραδειγμα οταν το '61 σε σχεση με τους Δημους και τις φορολογιες ο Μακαριος περηφανευτηκε "μειδιων" οτι παραβιασε το Συνταγμα.

Οσα λεγονταν πριν το '74 για το Συνταγμα και οι τοτε παραβιασεις του απο τους ελληνοκυπριους, κανουν αυτα που λεγονται σημερα σε σχεση με την "ιεροτητα" και το "απαρβατιστο" του Συνταγματος να θυμιζουν την υποκρισια μιας χαρακτηριστικης αυνηθειας της αστικης κοινωνιας, της παρθενοραφης.

Ενα τετοιο χαρακτηριστικο παραδειγμα που δειχνει ταυτοχρονα οτι αυτο που πραγματικα τους απασχολει ειναι η διεθνης εικονα του "νομιμου Κυπριακου κρατους" υπαρχει σε ενα φυλλαδιο του ΔΗΚΟ για τις εκλογες του '85 το οποιο αναφερεται στην προθεση του ΔΗΣΥ και του ΑΚΕΛ να μετατρεψουν ενα αρθρο του Συνταγματος.

"Καθημερινα λοιπον επιβεβαιωνουν οι ηγεσιες ΑΚΕΛ-ΔΗΣΥ την προθεση τους για συνταγματικη εκτροπη. Ζητουν να εξασφαλισουν τα δυο τριτα της Βουλης για να καταργησουν τον Προεδρο της Δημοκρατιας και να τον αντικαταστησουν... Αυτο συνιστα καταφωρη παραβιαση του Αρθρου 1 του Συνταγματος που καθοριζει οτι 'η Κυπριακη πολιτεια ειναι ανεξαρτητος και κυριαρχος Δημοκρατια Προεδρικου Συστηματος'.

ΘΑ καταλυσουν το Κυπριακο Κρατος

Εαν οι δυο ηγεσιες πετυχουν στον στοχο τους θα... ανατιναξουν το ιδιο το Συνταγμα και θα καταλυσουν το Κυπριακο κρατος που σημερα αναγνωριζεται διεθνας. Θα πετυχουν δηλαδη οτι μεχρι σημερα δεν πετυχε ο Αττιλας. Θα μας υποβιθασουν απο κρατος που ειμαστε σημερα σε 'Ελληνοκυπριακη Διοικηση'." *

* Απο προεκλογικο φυλλαδιο του ΔΗΚΟ: - "ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΡΟΛΟΙ ΕΙΝΑΙ ΩΡΟΛΟΓΙΑΚΗ ΒΟΜΒΑ" εκλογες 1985

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

Ποσο απλωμενη, συστηματικη και συνειδητη ειναι αυτη η υποκρισια φαινεται και απο την γνωματευση του ανωτατου δικαστηριου σε σχεση με την ψηφο των 18χρονων:

"Ο σεβασμος στο Συνταγμα δεν επιβαλλεται μονο απο το αρθρο 179 που το καθιστα τον υπερτατο νομο της Πολιτειας, αλλα και απο τις τραγικες πραγματικοτητες της Κυπρου και ιδιαιτερα τους κινδυνους που απειλουν την κρατικη της υποσταση. Η ανεξαρτησια της Κυπρου θεμελιωνεται στο Συνταγμα. Καθε παρεκλιση απο τις προνοιες του εξασθενιζει τη βαση του κυπριακου κρατους". (Γνωματευση Πικη-Κουρη).

"Ο υπο κριση Νομος... δεν εχει ψηφιστει με την πλειοψηφια που προβλεπεται απο την παραγραφο 3 του Αρθρου 182 του Συνταγματος, γιατι στην Βουλη των αντιπροσωπων, που τον ψηφισε ομοφωνα, μετεχουν μονο βουλευτες που ανηκουν στην ελληνικη κοινοτητα, επειδη απο το 1963 δεν μετεχουν στη Βουλη των Αντιπροσωπων βουλευτες που ανηκουν στην τουρκικη κοινοτητα... Για να κριθει εγκυρη η ψηφιση του υπο κριση Νομου πρεπει να πεισθει το Ανωτατο Δικαστηριο οτι οι τροποποιησεις... ειναι τοσο απαραιτητες ωστε να δικαιολογεται, βασει του 'Δικαιου της Αναγκης', η υιοθετηση απο την Βουλη των Αντιπροσωπων της διαδικασιας της τροποποιησεως μη θεμελιωδων Αρθρων του Συνταγματος με Νομο που εχει ψηφιστει με συμμετοχη στην πλειοψηφια που προβλεπεται απο την παραγραφο 3 του αρθρου 132 του Συνταγματος μονο των βουλευτων που ανηκουν στην ελληνικη κοινοτητα". (γνωματευση πλειοψηφιας).*

Με την ευκαιρια ειναι εντυπωσιακο οτι το ανωτατο δικαστηριο, που και το ιδιο αποτελεται μονο απο ελληνοκυπριους ** ξαφνικα αποφασιζει οτι επειδη δεν υπαρχουν τουρκοκυπριοι βουλευτες στην Βουλη, δεν μπορει να αλλαχθει το Συνταγμα.

Η πολιτικη να εμφανιζεται η Κυπριακη Δημοκρατια σαν το μονο "νομιμο" κρατος στην Κυπρο δεν ειναι απλα υποκριτικη, ειναι επιθετικη με συγκεκριμενους και πρακτικους τροπους. Ενα βασικο στοιχειο της ειναι ο οικονομικος αποκλεισμος, ο οποιος στηριζεται στην μη αναγνωριση της νομιμοτητας της ΤΔΒΚ.

Πριν ομως μιλησουμε για αυτο, πρεπει να δουμε οτι η "Διεθνοποιηση", η πολιτικη που στηριζει την Κυπριακη Δημοκρατια σαν το μονο νομιμο κρατος στην Κυπρο, εχει επισης σαν

* Χαραυγη 10/4/86

** Συμφωνα με το αρθρο 153 του συνταγματος, το Ανωτατο Δικαστηριο πρεπει να αποτελεται απο δυο ελληνες, εναν τουρκο και ενα ουδετερο που εχει δυο ψηφους. Αυτοι διοριζονται απο κοινο απο τον ελληνα προεδρο και τον τουρκο αντιπροεδρο της Δημοκρατιας. Το αρθρο αυτο δεν μπορει να τροποποιηθει χωρις χωριστη πλειοψηφια 2/3 των βουλευτων καθε κοινοτητας. (αρθρο 182 παραγραφος 3). Ειναι αξιοσημειωτο οτι ενω αυτα δεν εχουν φυσικα τηρηθει για το ιδιο το Ανωτατο Δικαστηριο (το "δικαιο της αναγκης" βλεπετε...) η αποφαση επικαλεται το ιδιο αρθρο για να κυρηξει αντισυνταγματικο τον νομο!

αποτελεσμα την παραβίαση δημοκρατικών δικαιωμάτων των τουρκοκυπρίων, και την προνομιακή μεταχείριση των ελληνοκυπρίων.

Τέτοια για παράδειγμα είναι η συμμετοχή της νοτίας Κύπρου σαν "Κύπρου" στην Γιουροβιζιον, στους Ολυμπιακούς, και γενικά σε όλες τις διεθνείς ενώσεις ή οργανώσεις όπως γραμματοσημών, αυτοκινήτου, ποδοσφαίρου και άλλων, και η παρεμπόδιση των τουρκοκυπρίων να πάρουν μέρος σε αυτά.

Θα αναρωτηθεί κανείς τι δουλειά έχουν οι επαναστάτες με την Γιουροβιζιον ή το ποδοσφαίρο. Καμμία, μαλιστα οι ίδιοι που γραφουν αυτο το κειμενο ομολογουν οτι προσωπικα εχουν μιαν αντιπαθεια για τους διαγωνισμους τραγουδιου της Γιουροβιζιον που ξεπερναι κατα πολυ αυτην που επιβαλλει η πολιτικη τους συνειδηση. Αλλα δεν είναι αυτο το θεμα. Το θεμα είναι πως βλέπουν και τι αισθανονται για αυτά τα θεματα οι μαζες και των τουρκοκυπρίων και των ελληνοκυπρίων:

"ΝΙΩΣΑΜΕ ΩΡΑΙΑ ΣΑΝ ΚΥΠΡΙΟΙ..."

ΓΕΝΙΚΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΜΑΣ

Χαροποίησε αφανταστα το κυπριακο κοινο η ολη παρουσία αλλά και η εβδομη θέση στην τελική βαθμολογία που κατέλαβε το τραγουδι... που μας εκπροσώπησε στον 32ο διαγωνισμό της Γιουροβιζιον. Όλοι ενόιωσαν μια εντονή ικανοποίηση που η μικρή και αδικημένη πατρίδα μας συναγωνίστηκε και προβλήθηκε επιτυχώς στον μεγάλο ευρωπαϊκό χώρο. Ήταν μια από τις λίγες φορές που νοιώσαμε ωραία σαν Κύπριοι σε διεθνή διαγωνισμό' ελεγχθη χαρακτηριστικά.

Τα πιο πάνω προκύπτουν από μια μίνι έρευνα που πραγματοποιήσαμε χθες στους κεντρικούς δρόμους της Λευκωσίας" *

Αυτά τα αισθήματα όπως όλοι ξέρουμε δεν είναι απλά προπαγάνδα των εφημερίδων, είναι η πραγματικότητα, είτε μας αρέσει είτε όχι. Και με το ίδιο τρόπο οι τουρκοκυπριακές μαζες θα αισθάνονται ασχημα που δεν είχαν το δικαίωμα να έχουν ένα δικό τους τραγουδιστή, που δεν τους δόθηκε η ευκαιρία να "νοιώσουν ωραία σαν τουρκοκυπριοί". **

Το ζήτημα δεν είναι φυσικά να αρχίσουμε την προπαγάνδα ότι αυτά τα αισθήματα δεν είναι καλά και σωστά. Το ζήτημα είναι να δούμε ότι αυτά αποτελούν προνομία για τους ελληνοκυπρίους και άρνηση δημοκρατικών δικαιωμάτων για τους τουρκοκυπρίους. (Ναι, είναι δημοκρατικό δικαίωμα να συμμετέχει ή όχι μια εθνικότητα σε οποιαδήποτε διεθνείς εκδηλώσεις, ασχέτα με την αξία αυτών των εκδηλώσεων.) Και οι επαναστάτες πρέπει σίγουρα να είναι αντιθετοί στην άρνηση δημοκρατικών δικαιωμάτων άλλων εθνοτήτων από την δικιά τους αρχούσα τάξη.

* ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ 12/5/87

** η επικεφαλίδα της εφημερίδας "νοιώσαμε ωραία σαν Κύπριοι", και όχι σαν ελληνοκυπριοί που θάταν το πραγματικό, δείχνει πόσο ριζωμένη είναι στην ίδια την καθημερινή ζωή και γλώσσα η πολιτική ότι εδώ στο Νότο είναι το πραγματικό κυπριακό κράτος, ακόμα παραπάνω, ότι εμείς οι ελληνοκυπριοί είμαστε "οι κύπριοι".

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

Ακόμα, η Γιουροβιζιον και οι άλλες παρομοίες εκδηλώσεις δεν είναι κάτι ασχέτο για τους αστούς και την πολιτική τους, αλλά αντιθέτα χρησιμοποιούνται κυνικά για τις πολιτικές τους σκοπιμότητες. Να πως σχολίασε ο Φιλελευθερός τα αποτελέσματα του διαγωνισμού τραγουδιού της Γιουροβιζιον του 1987 και την εβδομη θέση που πήρε η νοτία Κυπρος:

"Συγχαίροντας τους πρωταγωνιστές αυτής της επιτυχίας... δεν θα θέλαμε να παραβλέψουμε και τα άλλα, γενικότερα οφέλη που συναποκομίζει η Κυπρος, με τέτοιες επιτυχίες εμφανίσεις της στην Ευρωπη και σ'ολον τον κοσμο, ιδιαίτερα σε ότι αφορά τον τουριστικο τομεα, αλλά -γιατι οχι;- και το πολιτικο. Για λογους που ο καθενας ευκολα αντιλαμβάνεται." *

Οικονομικός αποκλεισμός

Η σημαντικότερη πλευρα όμως της διεθνοποίησης είναι ο οικονομικός αποκλεισμός που αρχισε να εφαρροζεται άμεσα μετά τον πόλεμο του '74. Αυτός περιλαμβάνει σύμφωνα με οσα εμφανίζονται κατά καιρους στις ελληνοκυπριακές εφημεριδες θέματα όπως την απαγορευση της χρησιμοποίησης των λιμανιών της βόρειας Κυπρου από Ξένα πλοια, την παρεμπόδιση εξαγωγών από την βόρεια Κυπρο σε άλλες χώρες, και την απαγορευση όλων των εσωτερικών συναλλαγών με την βόρεια Κυπρο, και άλλα μερικά από τα οποία σίγουρα δεν βλέπουν το φως της δημοσιότητας.

Ο οικονομικός αποκλεισμός, η προσπάθεια δημιουργίας οικονομικών δυσκολιών στους τουρκοκυπριους έχει λοιπόν δυο πλευρές, μίαν εσωτερική και μία που θα μπορούσαμε να την ονομάσουμε "διεθνή", που είναι και η πιο σημαντική. Και είναι ακριβώς εξαιτίας της "διεθνης" του πλευρας που μπορεί ο οικονομικός αποκλεισμός να θεωρηθεί μέρος της "διεθνοποίησης" του Κυπριακού, επειδή στηρίζεται στην ίδια προσπάθεια, να θεωρείται δηλαδή διεθνώς η Κυπριακή Δημοκρατία σαν η μόνη νομιμη εξουσία για όλη την Κυπρο, και το κράτος της βόρειας Κυπρου, είτε αυτό ήταν η Ομοσπονδία Τουρκική Δημοκρατία είτε η τωρινή Τουρκική Δημοκρατία της Βόρειας Κυπρου, σαν παράνομο.

Ο οικονομικός αποκλεισμός είναι στενά δεμένος με την "διεθνοποίηση". Αυτό στο διπλωματικό επίπεδο φαίνεται και από την "επιτυχία" που είχε σε ένα σημαντικό Ξενο πολιτικό σωμα η ελληνοκυπριακή διπλωματία:

"... το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο απαγορεύει τις συναλλαγές με το τουρκοκυπριακό 'ψευδοκράτος' του Ντενκτάς, ενώ η Κυπριακή Δημοκρατία δεν δέχεται στα λιμάνια της πλοια τα οποία έχουν επισκεφθεί λιμάνια του κατεχομένου τμήματος της νησου" **

Υπάρχουν πολλά παραδείγματα εφαρμογής της "διεθνούς" πλευρας του οικονομικού αποκλεισμού. Έτσι διαβαζουμε ακόμα και σε φυλλάδιο που η κυβέρνηση εκδωσε για να αρνηθεί την κατηγορία της υπαρξης του οικονομικού αποκλεισμού, για την:

"... Δίωξη από τα Κυπριακά Δικαστήρια ενός Δανου

* Φιλελευθερός 12-5-1987

** Φιλελευθερός 12/5/87

πλοιαρχου ο οποίος ειχε εισελθει στον Τουρκοκρατουμενο λιμενα της Αμμοχωστου για να φορτωσει εμπορευματα που δεν ανηκαν στους Τουρκους εξαγωγεις αλλα στους νομιμους Ελληνες Κυπριους ιδιοκτητες τους. Ο λιμενας της Αμμοχωστου εχει κυρηχθει παρανομος επειδη οι αρμοδιες αρχες της Δημοκρατιας δεν εχουν προσβαση σε αυτον και ετσι δεν μπορούν να επιβαλλουν τις προνοιες της σχετικης με τους λιμενες νομοθεσιας. Εχουν δοθει επανειλημμενες και επαρκεις προειδοποιησεις προς ολους τους ενδιαφερομενους και προς τον Πλοιαρχο, οπως ο ιδιος παραδεχτηκε αργοτερα, αλλα αγνοηθηκαν. Ο Πλοιαρχος δικαστηκε κανονικα και καταδικαστηκε απο Δικαστηριο σε δημοσια δικη" *

Φυσικα τα εμπορευματα που "δεν ανηκαν στους Τουρκους" δεν ειναι παρα μια φτηνη δικαιολογια. Ποια σχεση ειχε το σε ποιους ανηκαν τα εμπορευματα με το γεγονος οτι τα λιμανια του βορρα κυρηχθηκαν παρανομα, και αυτο ανεξαρτητα απο την προσλευση των φορτιων που θα διακινουνταν; ΕΞαλλου το ιδιο φυλλαδιο δυο παραγραφους πιο πανω αναφερεται σε "υποθεσεις στις οποιες η Κυπριακη Κυβερνηση... ανακινησε νομικες και αλλες νομιμες διαδικασιες για να εμποδισει... την παρανομη εισοδο εμπορευματων απο λιμενες υπο Τουρκικη κατοχη και την πειρατεια στους αεροδιαδρομους της Δημοκρατιας".

Η κυπριακη λιρα επαψε να ειναι μετατρεψιμη στις τραπεζες του εξωτερικου απο το 1974, και ετσι αχρηστευθηκαν σαν συναλλαγμα τα χαρτονομισματα που ειχαν στην κατοχη τους οι τουρκοκυπριοι.

Ενας απο τους λογους (αν και οχι ο σημαντικότερος) που οι ελληνοκυπριοι αστοι επιμενουν οτι μια "γερη οικονομια" αποτελεί "υποβαθρο του αγωνα" ειναι και οι μεγαλυτερες δυνατοτητες που αυτο δινει στην επιτυχια της εφαρμογης της "διεθνους" πτυχης του οικονομικου αποκλεισμου. Δηλαδη, σε πολυ γενικες γραμμες, επειδη οι δυνατοτητες των ελληνοκυπριακων δικαστηριων δεν φτανουν εξω απο την νοτια Κυπρο, ο βασικος τροπος για να πιεζονται οι Ξενες επιχειρησεις ειναι να εχουν παραπανω συμφερον απο τις συναλλαγες τους με την νοτια Κυπρο παρα με την βορεια, και να μη θελουν να διακινδυνεψουν τις καλες τους σχεσεις με την ανθουσα οικονομια της νοτιας Κυπρου κανοντας "παρανομες" συναλλαγες με τον βορρα.

Ωστοσο ο οικονομικος αποκλεισμος δεν περιοριζεται στην "διεθνη" πτυχη μονο, αλλα επεκτεινεται σε ολο το φασμα της οικονομικης δραστηριοτητας, ως τις πιο ασημαντες εσωτερικες οικονομικες συναλλαγες. Οι ελληνοκυπριακες εφημεριδες αναφερουν συχνα περιστατικα για συλληψεις ατομων που εφερναν καποιο εμπορευμα μαζι τους απο την Πυλα, το μονο μιχτο ελληνοτουρκικο χωριο που βρισκεται μεσα στις Αγγλικες βασεις, απο παπουτσια γυμναστικης και φορμες μεχρι μηλα και σαλιγκαρια!...

"Η αστυνομια συνελαβε με δικαστικο ενταλμα και εθεσε υπο κρατηση τον... φταρτεμπορο απο τα Περβολια Λαρνακας σχετικα με υποθεση μεταφορας γεωργικων προϊωντων απο τις Τουρκοκρατουμενες περιοχες.

* "THE TRUTH ABOUT 'ECONOMIC WARFARE'" εκδοση ΡΙΟ Ιουλιος 1979, σελ. 12

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

Συμφώνα με πληροφορίες η Αστυνομία βρηκε στην περιοχή Μαζώτου πεντε κιλα μπλα και καταστρεμενα κιβωτια, ομοια με εκεινα που εισηχθηκαν στην Κυπρο απο την Τουρκια" *

Εξαλλου σε ελεγχο που εκανε η αστυνομια το περασμενο Σαββατο σε υπεραγορα στην Λαρνακα βρηκε 110 κιλα σαλιγκαρια τα οποια ως διαπιστωθηκε, μεταφερθηκαν απο τις τουρκοκρατουμενες περιοχες απο τον Κικη Τιτιμου... ο Τιτιμου κατηγορηθηκε γραπτως, τα δε σαλιγκαρια παραδοθηκαν στις κτηνιατρικες υπηρεσιες για καταστροφη." **

Το χωριο Πυλα και οι οικονομικες συναλλαγες ελληνοκυπριων και τουρκοκυπριων που γινονται εκει οδηγησαν μεχρι και σε κοινοβουλευτικες αφιμαχιες την ανοιξη του '87.

Ενα παραδειγμα που δειχνει μεχρι ποια επιχειρηματα χρησιμοποιουν οι αστοι για να εφαρμοζουν την πολιτικη του οικονομικου αποκλεισμου είναι το παρακατω περιστατικο:

"Το Λιμεναρχειο του Αμβουργου Ζει απο την Δευτερα μεχρι σημερον... την Κυπριακη διενεξην επειδη η Τουρκια και η Κυπρος διεκδικουν το εκ 40,000 κιβωτιων εσπερειδοειδων φορτιο του ανατολικογερμανικου φορτηγου 'Ουκερμαρκ'.

Κατ' αιτηση της πρεσβειας [μας] το δικαστηριο διεταξε πραγματογνωμοσυνη στο φορτιο του 'Ουκερμαρκ' απο την οποια διεπιστωθει μικρο μερος των εσπερειδοειδων ωσειδους σχηματος, χαρακτηριστικου των φρουτων που καλιεργουνται στη Τουρκια ενω το υπολοιπο σφαιρικου σχηματος, αναμφιβολως είναι κυπριακης καλιεργειας...

Η Κυπριακη πρεσβεια στην Ομοσπονδη Δημοκρατια της Γερμανιας μελετα ποια ενδικα μεσα θα ασκηση." ***

Ο οικονομικος αποκλεισμος πιανει, οπως και η διεθνοποιηση γενικότερα, και μια σειρα αλλα θεματα που εκτος απο τις αμεσες οικονομικες συνεπειες τους αποτελουν αρνηση εθνικων δικαιωματος οπως είναι η χρησιμοποίηση απο το καθε κρατος των δικων του γραμματοσημων:

"Κατηγγεληθη στη Παγκοσμια Ταχυδρομικη Ενωση η εκδοση και κυκλοφορια Τουρκοκυπριακων γραμματοσημων και εκληθησαν ολες οι Ταχυδρομικες υπηρεσιες της Ενωσης να θεωρουν αυτα παρνομα και εκδοθεντα αντικανονικα και μη εγκυρα για την προπληρωση της αλληλογραφιας" ...ανακοινηση του Τμηματος Ταχυδρομικων Υπηρεσιων του Υπουργειου Συγκοινωνιων και Εργων σε διαφευση δημοσιευματος της εφημεριδας Χαραυγη με τιτλο "Απαραδεχτο - Η Παγκοσμια Ταχυδρομικη Ενωση αναγνωριζει τα Τουρκοκυπριακα γραμματοσημα". ****

* Φιλελευθερος 20/12/86

** Φιλελευθερος 27/10/87

*** Εφημεριδα ΤΑ ΝΕΑ 6-11-1974

**** ΤΑ ΝΕΑ 26-2-75.

ΟΙ ΕΥΘΥΝΕΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΩΝ ΑΣΤΩΝ

Όπως βλέπουμε, σε αυτά συμφωνούν όλοι, ακόμα και οι θερμοί οπαδοί της επαναπροσεγγίσης.

Η δικαιολογία των ελληνοκυπριών αστών ότι δεν κάνουν οικονομικό αποκλεισμό, αλλά προστατεύουν τις περιουσίες τους, στηρίζεται στην ίδια φιλοσοφία που λέει ότι εργοστάσιο ανήκει στον αστό, έχει ολοκληρωτική εξουσία στο εργοστάσιο στα προϊόντα που παράγει και σε αυτούς που δουλεύουν εκεί. Όπως όμως το εργοστάσιο του αστού ούτε θα υπήρχε ούτε θα μπορούσε να λειτουργεί χωρίς την εργασία των εργατών του, έτσι και τα προϊόντα της βόρειας Κύπρου έχουν σαν κύριο χαρακτηριστικό όχι ότι πιθανό να παράγονται σε πρώην ελληνοκυπριακές περιουσίες αλλά ότι παράγονται από τους εργαζομένους του βορρά.

Αλλά ακόμα και σύμφωνα με αυτήν την αστική φιλοσοφία, πάλι υποκρίνονται οι αστοί. Τα ψάρια της Πύλας σε ποιον ανήκουν και που παραχθηκαν για να θεωρούνται παράνομα;

Έχουμε όμως συναντήσει και 'αριστερά' επιχειρήματα ότι ο οικονομικός αποκλεισμός βλάπτει μόνο τους τουρκοκυπριούς αστούς, ενώ τα προβλήματα των τουρκοκυπριών εργαζομένων προέρχονται από την καταπίεση τους από τους τουρκοκυπριούς αστούς.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι οι τουρκοκυπριοί εργαζόμενοι είναι και αυτοί θύματα της εκμετάλλευσης και της καταπίεσης του καπιταλισμού. Αλλά είναι επίσης σίγουρο ότι ο οικονομικός αποκλεισμός προκαλεί αρκετές δυσκολίες στους τουρκοκυπριούς γενικά, αστούς και εργαζομένους, και αυτο δεν μπορούν να μην το παίρνουν υπόψη τους στην πολιτική τους οι ελληνοκυπριοί επαναστάτες.

ΑΝΑΚΥΡΗΣΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ - "ΑΜΥΝΑ"

Οι ελληνοκυπριοί αστοί και μετά το '74 προσπαθούν να εμποδίσουν με κάθε τρόπο και ιδιαίτερα με την διεθνοποίηση την ανεξαρτητή πολιτική υπαρξη των τουρκοκυπριών, που σε αυτή την φάση σημαίνει την δημιουργία και καθιέρωση ενός τουρκοκυπριακού κράτους στον βορρά.

Με την ανακυρηξη όμως της Τουρκικής Δημοκρατίας της Βόρειας Κύπρου στις 15/11/83 οι αντιδράσεις των ελληνοκυπριών αστών γίνονται πιο απειλητικές. Καλλιεργείται άμεσα ένα κλίμα εθνικιστικής υστερίας με πρωτεργατή την Εκκλησία, το οποίο συγκεκριμενοποιείται πολιτικά με την εκστρατεία για την "ενίσχυση της αμυνας" με εισφορές από τον κόσμο. Προσπαθούν πια να "φέρουν την πολιτική στον λαό" και να κινητοποιήσουν εθνικιστικά τον κόσμο.

Μπορούμε να δούμε την πολύ γρήγορη εξέλιξη που είχαν τα γεγονότα αυτά από μερικές χαρακτηριστικές ειδησεις των εφημερίδων της εποχής. Πεντε μόλις μέρες μετά την ανακυρηξη της ΤΔΒΚ, διαβαζουμε στον Φιλελευθέρο της 20 του Νοεμβρη την ειδηση ότι οι μαθητες του γυμνασίου Πεδουλα καναν ερανο για εισφορα για την Εθνοφρουρα.

Μια βδομαδα μετα την ανακυρηξη, στις 23 του Νοεμβρη ανακοινωνεται ότι η Αρχιεπισκοπη αναλαμβανει την πρωτοβουλια για προκυρηξη Παγκυπριου ερανου για την αμυνα. Ο Αρχιεπισκοπος γυριζει προσωπικα τα κεντρικα καταστηματα της Λευκωσιας

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

και εισπραττει επιταγες, οι παπαδες την Κυριακη μετα την λειτουργια βγαζουν δισκο για να μαζεψουν λεφτα για την "αμυνα", η τηλεοραση ειναι γεματη απο ανακοινωσεις οτι διαφορες εταιρειες συνεισφεραν ποσα για την "αμυνα", και αλλα παρομοια.

Σημαντικος στοχος της εκστρατειας ειναι η τσέπη αλλα και οι "καρδιες" των εργαζομενων. Και τα μεγαλυτερα της θυματα ειναι φυσικα οι ιδιοι οι εργαζομενοι της αρχιεπισκοπης:

"Το υπαλληλικο προσωπικο της Αρχιεπισκοπης επισκεφτηκε τον Αρχιεπισκοπο και γνωστοποιησε την αποφαση ολων να προσφερουν το μισο του 13ου μισθου τους. (9,000 λιρες)". *

Ουτε οι συντεχνιες μενουν εξω απο τον χορο. Στις 26/11 διαβαζουμε στις εφημεριδες οτι ο κλαδος του τμηματος Γεωργιας της ΠΑΣΥΔΥ με εγκυκλιο-του καλει τα μελη του να συνεισφερουν στον ερανο για την Εθνοφρουρα.

Στις 27/11/83 με ανακοινωση τους στις εφημεριδες "Ομαδα ανεργων επιστημονων" εισηγεται "κρατικοι και αλλοι υπαλληλοι να προσφερουν δια νομου μερος του μισθου τους και εργασια για την αμυνα της Κυπρου."

Τελος και οι οπαδοι της "επαναπροσεγγισης" και των "ειρηνικων μεθοδων λυσης του Κυπριακου" εναντιωνονται στην ηδη απο τοτε εχθρικη τους Αρχιεπισκοπη που καλουσε και τις συντεχνιες να συνεισφερουν στον ερανο της, με τροπο καθολου συμφωνο με τις διακυρηξεις τους. Υποστηριζουν οτι αντι να μαζεψει η Αρχιεπισκοπη λεφτα μονο απο οσους θα καταφερνε να πεισει η να εξαναγκασει, να βρεθει τροπος να δινουν ολοι και υποχρεωτικα. Ετσι η ΠΕΟ σε ανακοινωση της σε σχεση με τους ερανους της Αρχιεπισκοπης για την αμυνα γραφει:

"... Οσον αφορα ειδικα την εξευρεση πορων για την ενισχυση της αμυνας της Κυπρου, εχουμε την γνωμη οτι το ζητημα αυτο ειναι θεμα για το οποιο την πρωτοβουλια και την ευθυνη πρεπει να εχει η κυβερνηση... οργανωσεις και αλλοι πρεπει να δωσουν την ανεπιφυλακτη υποστηριξη και συμβολη τους". **

Την ιδια αποψη εχει και ο ΔΗΣΥ, το αλλο μελλοντικο "ενδοτικο" κομμα, και τελικα το ιδιο δηλωνουν και οι υπολοιπες μεγαλες συντεχνιες:

"ΔΗΣΥ... τα απαιτουμενα κονδυλια πρεπει να προελθουν κυριως απο την δια νομου επιβολη συστηματικης ειδικης φορολογιας".

ΠΕΟ-ΣΕΚ-ΠΑΣΥΔΥ "... εκφραζουν την ετοιμοτητα των εργαζομενων να συνεισφερουν οικονομικα για την αμυνα. ... Τονιζουν οτι το κρατος πρεπει να αναλαβει την πρωτοβουλια και να θεσει επι ενιαιας και καθολικης βασης την προσπαθεια αυτη... Εισηγουνται ιδρυση ειδικου ταμει-

* "Φιλελευθερος" 1/12/83

** Φιλελευθερος 30/11/83

ου." *

Τελικά γίνεται "ευρεία συσκέψη" όλων των συνδικαλιστικών οργανώσεων με θέμα:

"... λήψη κοινής απόφασης όσον αφορά την ενίσχυση της άμυνας [η συσκέψη αποφάσισε] δια νόμου να ρυθμιστούν οι εισφορές για την άμυνα... ίδρυση ειδικού ταμείου υπό την ευθύνη του κράτους" **

Η κυβέρνηση εκμεταλλεύτηκε το κλίμα που δημιουργήθηκε από την Αρχιεπισκοπή και μετά από τις συνδικαλιστικές οργανώσεις για να ξεκινήσει έναν μόνιμο "εκτακτό" θεσμό, την περιφημη πια "εκτακτή εισφορά για την άμυνα":

"Με χθεσινή απόφαση του υπουργικού συμβουλίου, εισάγεται ο θεσμός της ειδικής υποχρεωτικής εισφοράς για την άμυνα, τα έσοδα της οποίας θα κατατίθενται στο ειδικό ταμείο για την άμυντική θωράκιση της Κύπρου.

Σύμφωνα με την απόφαση του υπουργικού η ειδική υποχρεωτική εισφορά θα είναι 1% πάνω στους μισθούς των εργαζομένων. Το ίδιο ποσοστό θα καταβάλλεται και από τους εργοδότες" ***

Τελικά ψηφίστηκε "εισφορά" 0.5% του ακαθάρτου μισθού, η οποία στις αρχές του '86 αυξήθηκε σε 1%, ενώ στα τέλη του '87, έγινε 2%.

Η υποκρισία που διαποτίζει την συμπεριφορά των ελληνοκυπρίων αστών στο κυπριακό έφτασε στο σημείο να παρουσιάσει την "εκτακτή εισφορά για την άμυνα" σαν φιλειρηνικό μέτρο!

"Την προσπάθεια της Κυπριακής Κυβέρνησης για αντιμετώπιση της κατάστασης στην Κύπρο με ειρηνικά μέσα επαναβεβαίωσε και επανέταξε ο κυβερνητικός εκπρόσωπος χθες απαντώντας σε ερώτηση 'ποια έννοια έχει η ίδρυση του ειδικού ταμείου από το κράτος για την άμυνα'. Ο στόχος μας είναι ο κυβερνητικός εκπρόσωπος είναι: 'με βάση ένα ισχυρό μέτρο στην Κύπρο να εργαστούμε διεθνώς, προκειμένου να εφαρμοστεί το ψήφισμα 541 του Συμβουλίου Ασφαλείας. Η ενίσχυση της άμυνας μας είναι ασφαλώς στοιχείο αποτρεπτικό για συγκρούσεις.'" ****

Η σοφιστεία ότι οι πολεμικοί εξοπλισμοί αποτρέπουν τον πόλεμο επειδή διατηρούν ή δημιουργούν ένα ισοζύγιο δυνάμεων τέτοιο ώστε "ο εχθρός να μην τολμήσει να επιτεθεί", δεν είναι φυσικά εφεύρεση των ελληνοκυπρίων αστών, είναι το κλασικό επιχείρημα όλων των αστικών τάξεων. Τα ίδια λέει για παράδειγμα και ο Παπανδρέου στην Ελλάδα, και μάλιστα στην πιο "ομαλή" περίοδο των ελληνοτουρκικών σχέσεων, μετά τον "μη πόλεμο" του Νταβός:

* Φιλελευθερός 2/12/83

** Φιλελευθερός 5/12/83

*** Φιλελευθερός 30/12/83

**** Φιλελευθερός 10/12/83

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

"Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι οι Ενοπλες Δυνάμεις της χώρας μας είναι εκείνες που εγγυώνται και βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα την ειρήνη, μαζί με την εξασφάλιση του εθνικού μας χώρου, της εθνικής μας κυριαρχίας...

Δεν πρέπει να ξεχάσουμε ότι η ισχυρή άμυνα είναι προϋπόθεση για την ειρήνη. Και αυτό ισχύει όχι μόνο στην περιοχή μας, αλλά παντού, όπου Γης. [!]" *

Ίσως το πιο κλασικό (και το πιο τρομακτικό) παραδείγμα είναι η θεωρία της πυρηνικής "ισορροπίας του τρομου", σύμφωνα με την οποία τα πυρηνικά οπλοστάσια αποτρέπουν τον κίνδυνο πολέμων.

Στην πραγματικότητα συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο. Όσο ο συσχετισμός δυνάμεων είναι ξεκαθαρα υπέρ της μιας πλευράς, τόσο πιο απομακρυσμένος είναι ο κίνδυνος πολέμου. Ο καπιταλισμός όμως είναι ένα σύστημα δυναμικό, τίποτα δεν μένει σταθερό για πολύ χρόνο. Έτσι όταν εξαιτίας των αναποφευκτών οικονομικών και πολιτικών αλλαγών παύει να είναι ξεκαθαρός ο συσχετισμός δυνάμεων, όταν δηλαδή κανείς δεν μπορεί πια να πει με σιγουρία πιο θα είναι το αποτέλεσμα μιας σύγκρουσης, τότε ο "ειρηνικός διπλωματικός δρόμος" φτάνει σε αδιέξοδο, και μόνο μια σύγκρουση, μόνο ο πόλεμος, μπορεί πραγματικά να λύσει το πρόβλημα, να ξεκαθαρίσει το ποιος είναι ο πιο δυνατός, και πως θα ξαναγίνει τελικά η μοίρασια.

Αυτή την ανάλυση της δυναμικής των πολέμων στον καπιταλισμό μπορούμε να την δούμε και στον Λένιν:

"... στον καπιταλισμό δεν είναι δυνατή καμία άλλη βάση και καμία άλλη αρχή διαμοίρασμού εκτός από την βία. Ένας πολυεκατομυριούχος δεν μπορεί να μοιραστεί το 'εθνικό εισόδημα' μιας καπιταλιστικής χώρας με κανένα παρα μόνο σε 'αναλογία επενδυσμένου κεφαλαίου' (με ένα πρόσθετο πριμ, ώστε το μεγαλύτερο κεφάλαιο να πάρει πάνω από το μερίδιό του)... Δεν μπορεί να γίνει οποιαδήποτε μοίρασια παρά σε 'αναλογία δύναμης' και η δύναμη αλλάζει με την πορεία της οικονομικής εξέλιξης. Μετά το 1871, η ταχύτητα απόκτησης ισχύος της Γερμανίας ήταν τρεις ή τεσσάρεις φορές πιο γρήγορη από αυτή της Βρετανίας και της Γαλλίας, και της Ιαπωνίας περίπου δεκα φορές πιο γρήγορη από της Ρωσίας. Δεν υπάρχει και ούτε μπορεί να υπάρξει άλλος τρόπος να ελεγχθεί η πραγματική δύναμη ενός καπιταλιστικού κράτους από τον πόλεμο... Στον καπιταλισμό η ομαλή οικονομική άνοδος συγκεκριμένων εταιρειών ή συγκεκριμένων κρατών είναι αδύνατη. Στον καπιταλισμό, δεν υπάρχει άλλος τρόπος αποκατάστασης της περιοδικά διαταραγμένης ισορροπίας από τις κρίσεις στην βιομηχανία και τους πολέμους στην πολιτική" **

Στην πραγματικότητα λοιπόν η αύξηση της στρατιωτικής δύναμης των ελληνοκυπρίων αστών, της πιο αδύνατης πλευράς, όχι μόνο δεν απομακρύνει τον κίνδυνο πολεμικών συγκρούσεων αλλά αντίθετα τον αυξάνει, διότι κάνει πιο αμφίβολο το ισοζύγιο δυνάμεων, "διαταράσσει την ισορροπία".

* Ελληνική "Ελευθεροτυπία" 5/2/88

** Λένιν Αγγλικά απάντα τομ. 21 σελ. 341

Αν το 1974 δεν γενικευτηκε ο πολεμος αναμεσα στην Ελλαδα και την Τουρκια αυτο οφειλονταν στο οτι το ισοζυγιο ηταν ξεκαθαρα υπερ της Τουρκιας, (κατι που στην πραγματικοτητα μαλλον αποδειχθηκε εκ των υστερων, με την αποτυχια της επι-στρατευσης που εκανε η χουντα), ενω αντιθετα τον Μαρτη του '87 με την κριση στο Αιγαίο που αντανακλουσε το προηγουμενο οικονομικο και στρατιωτικο δυναμωμα της ελληνικης αστικης ταξης, φθασαμε πολυ πιο κοντα σε ενα πολεμο.

Ετσι αν στο τελος του 83 η πιθανοτητα στρατιωτικων επι-χειρησεων απο την πλευρα των ελληνοκυπριων φαινονταν λιγο μακρυνη, μετα απο λιγα χρονια, ιδιαιτερα μετα την κριση του Αιγαίου το Μαρτη του '87, αυτο δυστυχως δεν ειναι πια τοσο μακρυνο. Το δυναμωμα της συμμαχιας της ελληνοκυπριακης αστικης ταξης με την ελληνικη (η "συμπαρασταση" που εγινε "συμπαραταξη"), η τεραστια αυξηση των πολεμικων δαπανων της Ελλαδας αλλα και η στρατιωτικη ενισχυση της νοτιας Κυπρου και οι υπολοιπες πραξεις και διακυρηξεις της ελληνικης κυβερνησης δειχνουν πια μια διαφοροτικη εικονα. Η υπεροχη της Τουρκιας δεν ειναι πια αναμφισβητητη, μα ουτε ως τωρα και της Ελλαδας, κατι που κανει πιο δυσκολη την υποχωρηση του ενος ή του αλλου.

Τοτε μονο θα μπορουσε να πει κανεις οτι οι στρατιωτικες δαπανες των ελληνοκυπριων θα ηταν "στοιχειο αποτρεπτικο για συγκρουσεις" αν η ελληνοκυπριακη (και η ελληνικη) αστικη ταξη ηταν για καποιους περιεργους λογους ειρνοφιλες απο την φυση τους, και μονο η τουρκικη αστικη ταξη ηταν επιθετικη, ο κιν-δυνος πολεμου προερχονταν μονο απο την Τουρκια. Μα φυσικα αυτο δεν εχει καμια σχεση με την πραγματικοτητα, ειναι μονο η προπαγανδα των ελληνοκυπριων αστων. Ο κινδυνος ενος νεου πολεμου οχι μονο δεν μειωνεται αλλα αυξανεται εξαιτιας των "αμυντικων" δαπανων.

1985: Η "ΕΝΔΟΤΙΚΗ" ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑ

Απο το '80 και μετα αρχισε να βγαινει στην επιφανεια η υπαρξη δυο στρατοπεδων μεσα στους ελληνοκυπριους αστους, ενος αδιαλλακτου και ενος "ενδοτικου", που εμοιαζε ετοιμο για "υποχωρησεις" στους τουρκοκυπριους. Μονο ομως το 1985, οταν το ΔΗΣΥ και το ΑΚΕΛ, το κομμα της "ακρας δεξιας" και το κομμα της "ακρας αριστερας", βρεθηκαν προς μεγαλη εκπληξη ολων στο ιδιο "ενδοτικο" στρατοπεδο, αντιμετωποι με το "απορριπτικο μετωπο", το ΔΗΚΟ, την ΕΔΕΚ και την Εκκλησια, φανκε οτι αυτη ηταν ισως η βασικη διαιτρεση αναμεσα στις ελληνοκυπριακες πολιτικες δυναμεις.

Το οτι αυτο δημιουργησε τοση εκπληξη και συγχυση στον κοσμο ειναι μια σημαντικη ενδειξη οτι οι παραδοσιακες πολιτικες κατηγοριες, "δεξια, κεντρο, αριστερα", οσο και αν ειναι καθολικα αποδεκτες, δεν ανταποκρινονται στις πραγματικες οικονομικες και κοινωνικες δυναμεις που καθοριζουν την πολιτικη των κομματος. Δεν εξηγουν τι πραγματι ειναι και ποιους εκφραζουν αυτα τα κομματα, αλλα απλα αντανακλουν την πιστη του κοσμου σε αυτα που ισχυριζονται τα ιδια τα κομματα για τον εαυτο τους.

Ωστοσο δεν ειναι μεσα στους στοχους αυτου του κειμενου να ασχοληθει με αυτο το θεμα. Μια πρωτη προσπαθεια μας να εξηγησουμε τα "παραδοξα" του '85 σαν αποτελεσματα της διαφοροτικης φυσης και θεσης των διαφορων κομματιων της ελληνοκυ-

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

πριακής αστικής τάξης και των διαφορετικών συμφερόντων και τακτικών που πηγαζουν απο αυτες, υπαρχει σε αρθρο του περιοδικου της ΟΣΕ, "Μαμη" αρ. 8, Σεπτεμβρης '85.

Εδω μας ενδιαφερουν μονο δυο σημεια απο αυτη την πολιτικη κριση. Το ενα ειναι οτι οι λεγομενοι "ενδοτικοι" δεν ειναι στην πραγματικοτητα ουτε ενδοτικοι ουτε φιλειρηνικοι, και οι προθεσεις τους απεναντι στους τουρκοκυπριους δεν ειναι καθολου αγαθοτερες απο αυτες των "απορριπτικων".

Το αλλο σημειο που μας ενδιαφερει ειναι οι συνεπειες που ειχε στην συνειδηση της εργατικης ταξης η διασπαση της ελληνοκυπριακης αστικης ταξης το 1985 και ολες οι αποκαλυψεις που εγιναν τοτε απο τους "ενδοτικους".

Κατα κανονα η διασπαση της αρχουσας ταξης ειναι ευνοικη για το εργατικο κινημα και για την εργατικη ταξη γενικα. Ειδικα το 1985 για πρωτη φορα στην νεωτερη κυπριακη ιστορια ενα μερος των ελληνοκυπριων αστων, οι "ενδοτικοι", αναγκαστηκαν για να εξυπηρετησουν τους σκοπους τους να ριξουν ευθυνες και στον εαυτο τους, αναγκαστηκαν να βγαλουν δημοσια τον μανδουα του αθωου θυματος για να δικαιολογησουν την πολιτικη καποιων υποχωρησεων προς την τουρκοκυπριακη αστικη ταξη.

Για παραδειγμα, στην διαρκεια της προεκλογικης εκστρατειας καποιος "απορριπτικος" δημοσιογραφος ρωτησε σε εκπομπη της τηλεορασης τον Κληριδη ποιες εγγυησεις υπαρχουν οτι οι τουρκοκυπριοι και η Τουρκια θα σεβαστουν την υπογραφη τους για την σταδιακη αποχωρηση των τουρκικων στρατευματων και ποτε σεβαστηκαν προηγουμενα οι Τουρκοι την υπογραφη τους. "Και ποτε την σεβαστηκαμε εμεις;" (!) ηταν η ειλικρινεστατη απαντηση του Κληριδη.

Σε αντιστοιχη εκπομπη (συναντηση με τον τυπο των αρχηγων των κομματων) ο Κατσαρπας, αρχισυντακτης του Φιλελευθερου, της μεγαλυτερης σε κυκλοφορια ελληνοκυπριακης εφημεριδας, ανεφερε οτι μιλωντας με τουρκοκυπριους δημοσιογραφους "αναμφισβητητα προοδευτικους" του ειπαν οτι κανεις τουρκοκυπριος δεν βλεπει τα τουρκικα στρατευματα σαν στρατευματα κατοχης και δεν θα αισθανονταν ασφαλεια αν εφευγαν αμεσως εξαιτιας του παρελθοντος. Και συμπληρωσε ο ιδιος οτι αυτο οφειλεται στα "τρομακτικα λαθη" που εγιναν "απο την πλευρα μας" πριν το '74.

Με αυτα και αλλα παρομοια που εγιναν εκεινη την περιοδο το συμπαγες εθνικιστικο ιδεολογικο οικοδομημα που για τосα χρονια εχτιζε η ελληνοκυπριακη αστικη ταξη στα μυαλα της εργατικης ταξης αποκτησε ενα μικρο ρηγμα που το προκαλεσε ενα μερος της ιδιας της αρχουσας ταξης. Η αντιληψη για τους κακους και ενοχους τουρκους και τους καλους και αθωους ελληνοκυπριους επαψε να ειναι ενα καθολικα παραδεκτο αξιωμα.

Αυτο ηταν μια πολυ σημαντικη θετικη εξελιξη για την συνειδηση της εργατικης ταξης. Αν μαλιστα το "ενδοτικο μετωπο", ιδιαιτερα το ΑΚΕΛ, εβγαينه δυναμωμενο απο τις εκλογες, θα μεγαλωνε ακομα περισσοτερο αυτο το ρηγμα, και θα ανοιγε μεσα στην ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη καποια παραθυρα για τις διεθνιστικες ιδεες. Γι' αυτο και οι επαναστατες επρεπε να υποστηριξουν ψηφο στο ΑΚΕΛ στις εκλογες του '85.

Όσο ομως ευχαριστο γεγονος και αν ηταν αυτη η διασπαση

της ελληνοκυπριακής αστικής τάξης, και όσο θετικό θα ήταν ένα δυναμώμα του "ενδοτικού" μετώπου, γιατί θα έδειχνε και συγχρονως θα βοηθούσε το αδυνατισμα του εθνικισμού στις ιδιες τις μαζες, με κανένα τροπο δεν σημαίνει οτι οι "ενδοτικοί" είναι πραγματι ένα πιο καλοκαγαθο και αβλαβες τμημα της ελληνοκυπριακής αρχουσας τάξης.

Οι "ενδοτικοί" είναι (ή τουλαχιστον ήταν το '85) προθυμοί για υποχωρησεις στον πολιτικο τομεα ελπίζοντας οτι αυτο θα μπορούσε να οδηγήσει σε μια λυση που θα αποτρεπε την αναγνώριση της ΤΔΒΚ και ταυτοχρονα θα δημιουργησε τις προϋποθεσεις για μια νεα φαση επιθεσης, οικονομικης αυτη την φορα, οχι πια με την μορφη πολιορκιας και αποκλεισμου των τουρκοκυπριων οπως ως τωρα, αλλα διεισδυσης μεσα στους τουρκοκυπριους και ενσωματωσης τους.

Φυσικα αυτα δεν λεγονται ανοιχτα. Ωσοσο εχουν γινει τετοιες νυξεις πριν ακομα απο το 85, ιδιαιτερα απο "ενδοτικα" στελεχη του ΔΗΣΥ. Υπαρχει ακομα ένας πολυ σημαντικος ελληνοκυπριος αστος, οπαδος των "υποχωρησεων" προς τους τουρκοκυπριους και της αποδοχης μιας συμβιβαστικης λυσης και υποψηφιος βουλευτης του ΔΗΣΥ στις εκλογες του '85, που δικαιολογησε αυτη την πολιτικη με μια πολυ χρησιμη για μας ειλικρινεια:

"Να μεταθεσουμε πρωτου είναι πολυ αργα, τον ελληνοτουρκοκυπριακο ανταγωνισμο, απο το πολεμικο πεδιο, στο οποιο οι Τουρκοι υπερεχουν... στο ειρηνικο πεδιο, στο οποιο εχουμε αναμφισβητητη οικονομικη υπεροχη, και μεσον της οποιας και μονον μπορούμε να διατηρησουμε την τρισχιλιετη ελληνικοτητα του νησιου μας." *

Για να γινει ομως αυτη η "μεταθεση" θα πρεπει πρωτα να γινουν οι λεγομενες "οδυνηρες παραχωρησεις" στους τουρκοκυπριους αστους, αναμεσα στις οποιες και ένα συνταγμα που θα τους δινει αρκετα προνομια. Ο ιδιος εξηγει γιατι δεν πρεπει να το φοβουνται αυτο οι ελληνοκυπριοι αστοι, και πως θα πρεπει να το χειριστουν:

"Ο ρους της κοινωνικης ζωης και προοδου παραμεριζει και ατονει συνταγματικας προνομιας που στεκονται εις τον δρομο της προοδου, αρκει τουτο να γινεται βαθμιαως, ειρηνικως, και σιωπηρως και να μη βιαζομεθα να θελωμε να σβησωμε και απο το χαρτι αυτο που ατονει εις την πραξιν." **

Η Κυπρος, ως ανεξαρτητον κρατος, οσονδηποτε βαθμον 'τοπικης αυτονομιας' και αν εχουν οι τουρκοκυπριοι εντος αυτης εις την πραξιν θα διευθυνεται πολιτικως και οικονομικως απο τους ελληνας." ***

* Χριστοφης Οικονομιδης " Το Κυπριακο προβλημα στην κρισιμοτατη του φαση" Λευκωσια 9/78 σελ. 14

** Χριστοφης Οικονομιδης "Το Κυπριακο προβλημα στην κρισιμοτατη του φαση" Λευκωσια 9/78 σελ. 86

*** Χριστοφης Οικονομιδης "Το Κυπριακο προβλημα στην κρισιμοτατη του φαση" Λευκωσια 9/78 σελ. 90

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

Ακόμα και οι πιο "διαλλακτικοί" ελληνοκυπριοί αστοί συνεχίζουν να σκεφτόνται τον νέο γυρο στον οποίο θα παρουν πίσω οσα έχασαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Ποια ήταν η αιτία όλων των προηγούμενων; Γιατί η πολιτική και στρατιωτική βία και η εθνική διαμάχη; Όλες οι κυρίαρχες εξηγήσεις που απλά βλέπουν τον εθνικισμό σαν τον φταιχτή, αποφεύγουν το πραγματικό ερώτημα: ποια είναι η αιτία που δημιουργήσε διατήρησε και οξύνει τον εθνικισμό και την εθνική διαμάχη. Το ΑΚΕΛ αναφέρεται συχνά σε "λαθνή της ελληνοκυπριακής πλευράς" ή σε ενεργείες "σωβινιστικών στοιχείων και των δύο κοινοτήτων", θάρρεις και αυτά είχαν την προέλευση τους στις "λαθος" ιδέες αυτών που τα έκαναν, και θα μπορούσαν να είχαν αποφευχθεί, ή ακόμα περισσότερο ότι είναι δυνατό να μη ξαναγίνουν.

Δεν επρόκειτο όμως ούτε για "λαθνή" ούτε για αποτελέσματα καποιών "λανθασμένων" ιδέων, ούτε μπορούμε να δούμε τον εθνικισμό σαν μια "κατάρη" από την οποία μπορούμε να γλυτώσουμε μόνο με την καταλληλή διαφώτιση όλων, πειθόντας δηλαδή ακόμα και τους αστούς να μη παρασυρονται από τον εθνικισμό. Η υλιστική αντίληψη της ιστορίας, που αναπτύχθηκε πρώτα από τον Μαρξ, δίνει μια άλλη μέθοδο για να κατανοούμε την δημιουργία των διαφορών ιδεολογιών, μαζί και του εθνικισμού:

"Οδηγήθηκα από τις μελέτες μου στο συμπέρασμα ότι οι νομικές σχέσεις καθώς και οι μορφές του Κρατους δεν μπορούσαν να γίνουν κατανόητες από μόνες τους, ούτε να εξηγηθούν από την λεγομένη γενική προοδο του ανθρωπίνου πνευματος, αλλά έχουν τις ρίζες τους στις υλικές συνθήκες της ζωής... Το γενικό συμπέρασμα στο οποίο καταλήξα... μπορεί να διατυπωθεί συνοπτικά ως εξής: Κατά την εκτέλεση της κοινωνικής παραγωγής, οι άνθρωποι μπαίνουν σε συγκεκριμένες σχέσεις που είναι απαραίτητες και ανεξάρτητες από την θέληση τους... Η ολότητα αυτών των σχέσεων παραγωγής αποτελεί την οικονομική δομή της κοινωνίας - την πραγματική βάση, από την οποία πηγάζουν νομικά και πολιτικά εποικοδομηματα και στην οποία αντιστοιχούν συγκεκριμένες μορφές κοινωνικής συνείδησης" *

Η πραγματική βάση και αιτία της εθνικής διαμάχης δεν είναι καποιες ιδέες, σωστες ή λανθασμένες, η ιδεολογία του εθνικισμού, αλλά ένα υλικό υποβάθρο, οι οικονομικές δυνάμεις και σχέσεις που λειτουργούσαν και λειτουργούν αντικειμενικά και αναποφευχτά, "ανεξάρτητα από την θέληση" μας, μέσα στην κυπριακή κοινωνία.

Έτσι η πραγματική, υλική βάση και της ιδεολογίας του κυπριακού εθνικισμού, που αποτελεί ένα σημαντικό συστατικό στοιχείο της "κοινωνικής συνείδησης", είναι και παλι οικονομικά αιτία και συμφεροντα. Οι διαφορές αντίληψεις, ιδέες και προκαταλήψεις είναι αποτελέσματα αυτής της υλικής οικονομικής βάσης και όχι τα ίδια τα αίτια της διαμάχης.

Στην περίπτωση του Κυπριακού τα πραγματικά, υλικά αιτία της διαμάχης δεν είναι τόσο τα πολιτικοοικονομικά συμφεροντα των μεγάλων δυνάμεων και των "πρακτορων" τους μέσα στην Κύπρο, δεν είναι "εξωτερικά" αιτία όπως η πολιτική του Πενταγώνου ή του Λευκού Οίκου ή των διοικητικών συμβουλίων των

* Κ. Μαρξ, Εισαγωγή στην "Κριτική της Πολιτικής Οικονομίας"

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

πολυεθνικών μονοπωλίων μαζί με τους λίγους ντοπιούς "λακεδες" τους, όπως το θέλει η κυρίαρχη "αριστερή" ιδεολογία. Και ούτε πρέπει να τα αναζητήσουμε μόνο στα "ψηλά" στρώματα της κυπριακής κοινωνίας, τους μεγαλοαστούς και τους πολιτικούς παραγοντές, αλλά και μέσα στα ίδια τα κуттара της κυπριακής κοινωνίας, σε πολύ πλατιά στρώματα του πληθυσμού. Αυτά τα αίτια, αν θέλει κανείς να τα πει με δύο λόγια, είναι η αναποφευκτη στον καπιταλισμό **φαγωμαρά** όπως την αποκαλεί χαρακτηριστικά ο Λένιν:

"Υπάρχει μόνο μια λύση στο εθνικό πρόβλημα (όσον είναι γενικά δυνατή η λύση του στον καπιταλιστικό κόσμο, στον κόσμο του κέρδους, της **φαγωμαράς** και της εκμετάλλευσης) και η λύση αυτή είναι η συνεπής δημοκρατία." *

Για ποιο λόγο "φαγώνονται" και ποιοι; Για το μοίρασμα των "μέσων παραγωγής", των εργοστασίων, των επιχειρήσεων, της γης, των εργατών, του κεφαλαίου με λίγα λόγια. Και για αυτά μπορούσαν να φαγώνονται κυρία οι κατοχοί τους, οι αστοί αλλά και μικροαστοί:

"Ενώ η αστική δημοκρατία υποσχόνταν παντού και πάντα την ισότητα των πολιτών, ανεξαρτητά από φύλο, θρησκεία, φυλή, εθνικότητα, αλλά **πουθενά** δεν την εφαρμόσε και, λόγω της κυριαρχίας του καπιταλισμού, **ούτε μπορούσε να την εφαρμόσει**, η Σοβιετική εξουσία... την πραγματοποιεί άμεσα και πλήρως, γιατί αυτό είναι σε θέση να το κάνει μόνο η εξουσία των εργατών, που δεν έχουν συμφέρον από την διατήρηση της ατομικής ιδιοκτησίας στα μέσα παραγωγής και από την **παλή για το μοίρασμα και το ξαναμοίρασμα τους**. **

ΑΠΟ ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΠΑΛΗ ΓΙΑ ΤΟ ΜΟΙΡΑΣΜΑ ΚΑΙ ΤΟ ΞΑΝΑΜΟΙΡΑΣΜΑ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ πρέπει να ξεκινήσουμε αν θέλουμε να φτάσουμε στην ρίζα του Κυπριακού προβλήματος. Υπήρχε τέτοια "παλή" ανάμεσα στους ελληνοκυπρίους και τουρκοκυπρίους αστούς; Όχι μόνο υπήρχε, αλλά ήταν μια από τις πιο χαρακτηριστικές περιπτώσεις που η μια αστική τάξη, η τουρκοκυπριακή, θα ήθελε **αναποφευχτά** το ξαναμοίρασμα, και η άλλη, η ελληνοκυπριακή, θα ήθελε φυσικά την διατήρηση της κατάστασης και **μαάλιστα** την ακόμα μεγαλύτερη ενίσχυση της θέσης της.

Και είναι απαραίτητο να πούμε εδώ ότι στην περίπτωση του Κυπριακού αυτή η παλή δεν αφορούσε μόνο τους αστούς και τους μικροαστούς των πόλεων, αλλά σε παλιότερες περιόδους αφορούσε και τους αγρότες και ορισμένα στρώματα από την ίδια την εργατική τάξη.

Και αυτό επειδή η σχετική καθυστέρηση του κυπριακού καπιταλισμού σημαίνει μια αρκετά μεγάλη κοινωνική κινητικότητα. Ήταν αρκετά συχνό να ξεκινήσει κανείς από εργάτης ή αγρότης και να καταλήξει σε εργολάβο, μικροαστό μαγαζατορά, ακόμα και μέσα ή μεγάλο αστό, επειδή δεν χρειάζονταν να διαθέτει μεγάλα κεφάλαια για να συναγωνιστεί κάποιες υπάρχουσες μεγάλες επιχειρήσεις. Ιδιαίτερα στην περίοδο μετά τον

* Λένιν, "Ζητήματα Εθνικής Πολιτικής και Προλεταριακός Διεθνισμός" εκδόσεις Σπυτινίκ, σελ 14

** Λένιν, Αγγλικά Απαντα τομ. 28 σελ. 465

δευτερο παγκοσμιο πολερο μεχρι τις αρχες της δεκαετιας του '70, η αναπτυξη του παγκοσμίου καπιταλισμου που αφνε παντου καποια περιθωρια για κοινωνικη ανελιξη στην Κυπρο αφνε ακομα περισσοτερα επειδη νταν μια αναπτυσσομενη οικονομια με ενα καινουργιο κρατος που φροντιζε πολυ περισσοτερο για την αναπτυξη και εδραιωση μιας ντοπιας αρχουσας ταξης.

Αν αυτα δημιουργουσαν περισσοτερες προσδοκιες και στους εργαζομενους, οι προσδοκιες αυτες ωστοσο εξαρτωνταν ιδιαιτερα απο την εθνικοτητα τους. Οπως θα δουμε παρακατω οι τουρκοκυπριοι αγροτες και εργαζομενοι ειχαν πολυ λιγοτερες ελπιδες να ανεβουν κοινωνικα απο τους αντιστοιχους τους ελληνοκυπριους. Ετσι ο εθνικισμος και απο τις δυο πλευρες ριζωνε οχι μονο στους αστους και τους μικροαστους των πολων και στην αγροτια που ειχαν αμεσο ενδιαφερον για το "μοιρασμα και το Ξαναμοιρασμα των μεσων παραγωγης" αλλα και μεσα στην ιδια την εργατικη ταξη. Οχι απλα και μονο σαν αποτελεσμα της αστικης προπαγανδας αλλα και σαν αποτελεσμα απο την μια της ελλειψης προσδοκιων για τους τουρκοκυπριους εργαζομενους και απο την αλλη των αντιστοιχα αυξημενων προσδοκιων των ελληνοκυπριων εργαζομενων, μαζι με τις υπαρχουσες ηδη ανισοτητες στους μισθους και τις ευκαιριες απασχολησης.

Οι ριζες αυτης της ανισοτητας αναμεσα στις δυο εθνοτητες ειναι πολυ παλιες. Τουλαχιστον απο την αρχη του εικοστου αιωνα, οι τουρκοκυπριοι νταν απο οικονομικη αποψη σε πολυ χειροτερη μοιρα απο τους ελληνοκυπριους. Θα αναφερθουμε χωριστα σε τεσσερεις περιόδους, την περιοδο της Οθωμανικης κυριαρχιας, την περιοδο της Αγγλοκρατιας, την πρωτη περιοδο της ανεξαρτησιας, δηλαδη την περιοδο της "συνυπαρξης" ελληνοκυπριων και τουρκοκυπριων αστων που κρατησε απο το 1959 μεχρι το τελος του 1963, και την περιοδο απο το '63 και μετα.

Οι λογοι που χωριζουμε αυτο το μερος του κειμενου σε αυτες τις τεσσερεις περιόδους δεν ειναι επειδη εχουν διαφορετικα οικονομικα χαρακτηριστικα αλλα επειδη εχουν διαφορετικα πολιτικα χαρακτηριστικα και για να μπορεσουμε να αντιμετωπισουμε τα σχετικα επιχειρηματα και τις διαστρεβλωσεις της κυριαρχιας ελληνοκυπριακης πολιτικης που χρησιμοποιει μια παρομοια διαιρεση.

Θυμιζουμε την επισημη αντιληψη, οτι οι Τουρκοκυπριοι νταν κατα καποιο τροπο "προνομιουχοι" πριν την ανεξαρτησια:

"Ο μυθος της οικονομικης καταπιεσης των τουρκοκυπριων απο τους ελληνοκυπριους δεν ειναι καινουργιος. Εχει επαναληφθει συχνα. Ξανα τα γεγονοτα μιλουν μονα τους: α) Η Κυπρος νταν κατω απο Οθωμανικη κατοχη απο το 1571 ως το 1878, οποτε παραχωρηθηκε στη Μ. Βρεττανια... Ειναι αναμφισβητητο το γεγονος οτι η τουρκικη κοινοτητα ειχε προνομιακη μεταχειριση στη διαρκεια της Βρεττανικης διακυβερνησης. Αρα για τεσσερεις αιωνες οι Τουρκοι νταν είτε οι κυβερνητες του νησιου ή το πιο προνομιουχο τμημα του πληθυσμου... Ο πραγματικος λογος των οικονομικων δυσκολιων των τουρκοκυπριων ειναι η πολιτικη του διαχωρισμου που τους επεβαλλε η ιδια τους η ηγεσια που εμποδισε τον τουρκοκυπριακο πληθυσμο να ενσωματωθει στο

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

συνολο" *

Η κυριαρχη αυτη αντιληψη οτι οι ελληνοκυπριοι δεν μπορουν να ειναι προνομιουχοι επειδη ηταν σκλαβωμενοι μεχρι το 1960, οσο και αν ειναι πειστικη σε πρωτη οψη, πολυ λιγη σχεση εχει με την αληθεια. Η ιστορια σπανια ειναι τοσο απλη, και σε αυτη την περιπτωση η πραγματικοτητα ειναι αντιθετη με αυτο που θα περιμενε κανεις.

Ας αφησουμε ομως πραγματι "τα γεγονοτα να μιλησουν μονα τους".

ΣΤΗΝ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ

Ηταν πραγματι ετσι απλα τα πραγματα στην διαρκεια της οθωμανικης κυριαρχιας, οι τουρκοι κυβερνητες του νησιου και οι ελληνες οι καταπιεσμενοι ραγιαδες; Οχι, οσο παραξενο και αν φαινεται, η πραγματικοτητα ειναι οτι μπηκαν απο τοτε κιο-λας οι βασεις της οικονομικης αναπτυξης και κυριαρχιας των ελλινων της Κυπρου, για την μελλοντικη δημιουργια της ελληνο-κυπριακης αστικης ταξης, αλλα ακομα και για την καταπιεση των ιδιων των οθωμανων απο ενα προνομιουχο τμημα των ελλινων.

Ακομα και η Κατια Χατζηδημητριου (συζυγος του Γ. Γραμματια της ΕΔΕΚ) στην "Ιστορια της Κυπρου", ενω ολο το υπολοιπο βιβλιο της ειναι διαποτισμενο απο τις συνηθισμενες ελληνο-κυπριακες "προοδευτικες" αντιληψεις (οι τουρκοκυπριοι και οι ελληνοκυπριοι μπορουν να ζησουν μαζι αν τους "αφηναν οι Ξενοι", ο Μακαριος ηταν ο καλος ηγετης του κυπριακου λαου, κανουμε "εθνικοαπελευθερωτικο αγωνα", κλπ) αναφερει οτι:

"Με τους Τουρκους σταματησε η καταπιεση της Εκκλησιας και αποκατασταθηκε ο αρχιεπισκοπος με ολα του τα δικαιωματα, που ειχε στερηθει απο τους Φραγκους και τους Βενετσιανους" **

"Οι αρχιερεις απο την αρχη της Τουρκοκρατιας ησαν υπευθυνοι για την πληρωμη του φορου απο τους ραγιαδες και εκαναν κατανομη του ποσου στον πληθυσμο... Με τα προνομια αυτα ο σουλτανος ενισχυσε τη θεση της Εκκλησιας..." ***

Αυτο που παραλειπει να προσθεσει ειναι οτι η Εκκλησια οχι μονο αποκτησε προνομια αλλα καταληξε να γινει η κυριαρχη πολιτικη και οικονομικη δυναμη μεσα στο νησι, και διπλα της αρχισε να δημιουργειται ενα προνομιουχο στρωμα ελλινων με οικονομικη και πολιτικη δυναμη:

"Εξω απο το πλαισιο της Τουρκικης στρατιωτικης και κοινωνικης οργανωσης βρισκονταν ο Διερμηνεας ή Δραγομανος του Σαραγιου. Αποτελουσε ενα πολυ αξιωσημειωτο

* THE TRUTH ABOUT ECONOMIC "OPPRESSION" P. I. O. Οκτ. 77 σελ. 2,3

** Κατια Χατζηδημητριου "Ιστορια της Κυπρου" Λευκωσια 1978, σελ. 122

*** Κατια Χατζηδημητριου "Ιστορια της Κυπρου" Λευκωσια 1978, σελ 127

στοιχείο του συστήματος. Η θέση αυτή είχε εξελιχθεί... για να διευκολύνει την επικοινωνία με τους υποτελείς πληθυσμούς... Αυτοί οι διερμηνείς ήταν σχεδόν πάντα **Έλληνες**... μα το γεγονός στο οποίο αξίζει να δώσουμε ιδιαίτερη σημασία είναι ότι, είτε από νωθρότητα είτε από γνήσιο σεβασμό για τους υποτελείς τους οι Τούρκοι για δύο ολοκληρωμένους αιώνες αφήναν την εκλογή και τον διορισμό αυτών των επίσημων στα δικά τους χέρια [των υποτελών]. Στην Κύπρο όπως και στην Κρήτη και την Πελοπόννησο, οι **Δραγομανοί** επιλεγόνταν από τους **Επίσκοπους** ή τους **πρόχοντες**, και η εκλογή τους επιβεβαιωνόταν από τον Σουλτάνο. Ο Γάλλος πρόξενος παρατήρησε το 1808 ότι η υποδείξη από την Πύλη του διαδόχου του Χατζηγεωργακή ήταν μια παραβίαση της συνθησίας κατά την οποία ο Δραγομανός διοριζόταν από τους Επίσκοπους...

Όταν οι Επίσκοποι στην Κύπρο έγιναν υπεύθυνοι για τον φόρο υποτελείας που πληρωνόνταν από το νησί, εφόσον δεν μπορούσαν οι ίδιοι να ενεργούν σαν φοροσυλλεκτές, ήταν ο Δραγομανός του Σαραγίου που φροντιζε να συλλέκουν τα χρήματα. Έτσι τα καθήκοντα του ήταν να κάνει **απογραφή των κατοίκων με μια εκτίμηση της περιουσίας τους, να καθορίζει το ποσό του φόρου που θαπρεπε να πληρώνει ο καθένας, να κάνει τον προϋπολογισμό για κάθε χρόνο, έχοντας δικαίωμα βέτο και το δικαίωμα άμεσης επαφής με τον Σουλτάνο, κάτι που τον έκανε ένα πραγματικό 'αγκαθί στην σαρκά' του Τούρκου κυβερνήτη** *.

Αυτά τα γράφει ο Χίλλ, ο πιο εγκυρός ίσως ιστορικός της κυπριακής ιστορίας, αλλά παρόμοια βρίσκουμε και σε άλλους:

"Η θέση των επισκόπων βελτιώθηκε πολύ το 1660 όταν η Πύλη ανέθεσε στον αρχιεπίσκοπο Νικηφόρο και τους διαδόχους του την ευθύνη για την εισπραξη φόρων από τους Έλληνες και Τούρκους κατοίκους. Αυτό ήταν συμφώνο με τις συνθησίες της Πύλης που χρησιμοποιούσε τους ηγέτες της πλειοψηφίας μιας χώρας σαν φοροεισπραχτορες... Ακολουθώντας αυτή την μέθοδο ο αρχιεπίσκοπος αναγνώριστηκε σαν ηγέτης του ελληνοκυπριακού έθνους. Αυτή η θέση γίνονταν συχνά αντικείμενο εκμετάλλευσης και η καταπίεση από τον κληρο, που αναφέρεται σε πολλές αντικειμενικές αφηγήσεις, βγήκε στην επιφάνεια από τον Ουίλιαμ Τάρνερ, έναν Βρετανό διπλωμάτη και ταξιδιωτή που, αφού έμεινε στο νησί περισσότερο από ένα μήνα το 1815, έγραψε, μάλλον τραχιά: 'Με λίγα λόγια, αυτοί οι Έλληνες κληρικοί, που είναι παντού οι χειρότεροι κακοποιοί, είναι χειρότεροι από το συνηθισμένο στην Κύπρο, εξαιτίας της δύναμης που έχουν στα χέρια τους. Παιρνούν από τον φτωχο, αμαθι και δεισιδαίμονα χωρικο και τον τελευταίο του παρα και όταν βρίσκετε στο νεκρικό του κρεβάτι, τον αναγκαζουν να αφήσει ολη του την περιουσία στο μοναστηρι τους, με την υποσχεση ότι θα κάνουν λειτουργίες για την ψυχή του'...

Ένα άλλο χαρακτηριστικό της τουρκικής διοίκησης τον 18ο αιώνα, που προκάλεσε μεγάλη διχογνωμία, ήταν η δημιουργία της θέσης του δραγουμανού. Με τον δραγουμανο να

* Τζ. Χίλλ Ιστορία της Κύπρου Καίμπριτζ 1952 τομ. 4ος σελ. 16-17.

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

ελεγχει αμεσα την κατασταση και τον Έλληνα αρχιεπισκοπο να απολαμβάνει τεραστιο κυρος, ο Έλληνικος πληθυσμος εγινε επι πολλα χρονια **αυτοδιοικουμενος**, γεγονός που ηταν μια μοναδικη εμπειρια για τους κατοίκους του νησιου" *

Αυτη η "μοναδικη εμπειρια" ηταν ισως τα πρωτα βηματα της συσσωρευσης εμπορικου κεφαλαιου απο τους προδρομους του κυπριακου καπιταλισμου, την εκκλησια και τους προυχοντες:

"Η μονη οικονομικη ιστορια της Κυπρου κατα την Οθωμανικη περιοδο [αναφερεται στον "Jenness, Diamond, the Economics of Cyprus: A Survey to 1914, Montreal 1962] περιγραφει πως αναπτυχθηκε για πρωτη φορα στην Κυπρο μια ντοπια αστικη ταξη αναμεσα στην Οθωμανικη κατακτηση τον 16ο αιωνα και τον 18ο αιωνα. Οι προυποθεσεις δημιουργηθηκαν με την εκδιωξη απο την Οθωμανικη διοικηση των Βενετων πρακτορων και των Εβραιων που ειχαν παροικησει στην Κυπρο σαν εμποροι. Αρχικα προσφερθηκε η ευκαιρια χαμηλων θεσεων στην Οθωμανικη ή Εκκλησιαστικη διοικηση. Η διαφθορα επετρεψε την συσσωρευση ενος κεφαλαιου με το οποιο μπορεσαν να μπουν στο εμποριο σιτηρων ή κρασιου.

Για πρωτη φορα απο τον δωδεκατο αιωνα επιτραπηκε στους Έλληνοκυπριους να **μπουν στο εμποριο**. Οι προηγουμενοι Βενετοι κυβερνητες μονοπωλουσαν το εμποριο για τον εαυτο τους. Οι Οθωμανοι αντιθετα κρατουσαν για τον εαυτο τους στρατιωτικες και διοικητικες καρριερες." **

Με την "διαφθορα" στην οποια αναφερεται ο συγγραφεας η ανερχομενη μεσα απο την οθωμανικη και εκκλησιαστικη γραφειοκρατια ελληνοκυπριακη αστικη ταξη δεν απομυζουσε μονο τον ελληνικο πληθυσμο αλλα και τους μουσουλμανους. Αποδειξη για αυτο είναι μια σειρα εξεγερσεων που γινονταν απο κοινου απο τα κατωτερα στρωματα, ελληνες και μουσουλμανους εναντιον τους. Είναι χαρακτηριστικο οτι σε αυτες τις εξεγερσεις οι αρχιεπισκοποι οι δραγουμανοι και οι προυχοντες ετρεχαν στον Σουλτανο για να ζητησουν βοηθεια.

"Η οικονομια του νησιου και η γενικη ευημερια των κατοικων παρελυαν ακομα περισσοτερο απο την αδικη φορολογια... Και οι μουσουλμανοι και οι χριστιανοι ειχαν λογους να είναι δυσαρεστημενοι απο την κακη διαχειριση που συνεχιζονταν ανεμποδιστη. Ετσι οι εξεγερσεις και οι μαζικες διαμαρτυριες ηταν κοινη υποθεση.

Η πρωτη σοβαρη εξεγερση φαινεται οτι συνεβη το 1680 υπο την ηγεσια του **Μεχμετ Αγα Μπογιαζη-Ογλου** και κρατησε εφτα ολοκληρα χρονια. Ηταν μια διαμαρτυρια εναντια στην σκληρη φορολογια και την κακη διαχειριση....

Η δευτερη εξεγερση του 1765-66 ειχε ευρυτερο αντιχτυπο...

* Σταυρος Παντελης "ΝΕΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ" εκδοσεις Φλωρος Αθηνα 1985 σελ. 48,49

** Μ. Ατταλιδης "Cyprus Nationalism and International Politics" Q press Εδιμβουργο 1979

Τον Απρίλιο του 1765... περίπου 300 Τούρκοι από τις επαρχίες της Μεσαορίας και της Αμμοχώστου κατέλαβαν την Κύραια με τους νερομυλούς της και έτσι διέκοψαν τον εφοδιασμό της πρωτεύουσας σε αλεύρι. Αν και έγιναν μερικές παραχωρήσεις, ο φόρος εξακολούθησε να εισπραττείται. Μερικούς μήνες αργότερα... ο Χαλίλ Αγάς διοικητής του κάστρου της Κύρηνειας εκλεχτηκε για να ηγηθεί της εξέγερσης εναντίον στις φορολογικές αδικίες. Η εξέγερση υποστηρίχτηκε από Τούρκους και Έλληνες και τον Αυγούστο είχε συγκεντρώσει υπό τις διαταγές του πάνω από 3,000 ενοπλους. Οι αρχές έχασαν εντελώς τον έλεγχο της κατάστασης, αλλά ο Αρχιεπίσκοπος Παΐσιος και οι Επίσκοποι Παφού και Κύρηνειας διεφύγαν στην Κωνσταντινούπολη για να ζητήσουν βοήθεια.

Ο Χαλίλ αποσυρθηκε στην Κύρηνεια, όταν οι αρχές υποσχέθηκαν ότι δεν θα επιβαλλόνταν υπερβολικοί φόροι και όλοι οι επαναστάτες θα συγχωρούνταν... η Πύλη έστειλε τον Κιόρ Αχμέτ... Μετά από πολιτορκία τριών εβδομάδων ο Χαλίλ αναγκάστηκε να παραδοθεί... η επανάσταση είχε τελειώσει...

Η ίδια ιστορία επαναλαμβάνεται πολλές φορές στα χρόνια της τουρκικής κυριαρχίας στην Κύπρο. Ακόμη και τα τουρκικά στρατεύματα στασίασαν το 1799, και το 1804, μαζί με τον Τουρκικό πληθυσμό της Λευκωσίας εξεγέρθηκαν εναντίον στον Διοικητή, τον Αρχιεπίσκοπο, και τον δραγουμάνο Χατζηγεωργάκη, που χρησίμευε σαν συνδεσμός ανάμεσα στον ελληνικό πληθυσμό του νησιού και την Οθωμανική κυβέρνηση της Κωνσταντινούπολης και ήταν ίσως ο πλουσιότερος άνθρωπος του νησιού. Οι επαναστάτες κατέλαβαν την Λευκωσία... Ο Χατζηγεωργάκης Κορνησιός έκανε έκκληση στην Πύλη για βοήθεια και η επανάσταση κατασταλθηκε." *

Αυτά φαίνονται "παραδοξα" για την αντίληψη που βλέπει την ιστορία να γραφεται από τα έθνη. Ο στρατός των εθνους των κατακτητών, μαζί με κατακτημένους, ξεσηκώνεται εναντίον στους προνομιοχους του κατακτημένου εθνους, οι οποίοι ζήτησαν βοήθεια από τον ηγετή του εθνους των κατακτητών, τον Σουλτάνο! Στην πραγματικότητα αυτά δείχνουν πως ο ισχυρισμός ότι κατά την Οθωμανική κυριαρχία μια και οι κυβερνήτες του νησιού ήταν οι "τούρκοι", αυτοί ήταν "φυσικά" και το προνομιοχό τμήμα του πληθυσμού πολύ μικρή σχέση έχει με την πραγματικότητα.

ΑΓΓΛΟΚΡΑΤΙΑ

Όταν το 1878 οι Άγγλοι έγιναν κυβερνήτες της Κύπρου τα αποτελέσματα της προηγούμενης περιόδου ήταν φανερά:

"Υπό την ηγεσία της Εκκλησίας - που κατά καιρούς απέβη η ισχυρότερη δύναμη μετά τον Τούρκο διοικητή - οι Ελληνοκύπριοι επέτυχαν να διατηρήσουν σχεδόν αθικτή την εθνική και πολιτιστική τους ταυτότητα, έως την άφιξη των Άγγλων.

Έτσι, όταν οι Άγγλοι έφθασαν στην Κύπρο, βρήκαν μια

* Σταυρος Παντελης "ΝΕΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ" εκδόσεις Φλώρος Αθίνα 1985 σελ. 45-48

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

ελληνική και μια τουρκική κοινοτητα εξ ίσου δυναμικές, παρα την τουρκική κατοχή: η αριθμητική υπεροχή και οι εμπορικές δραστηριότητες της ελληνικής κοινοτητας ισορροπούσαν τον έλεγχο της διοίκησης, της χωροφυλακής και του στρατού, τον οποίον είχε στα χέρια της η τουρκική κοινοτητα." *

Το ότι οι δυο κοινοτητες ήταν "εξίσου δυναμικές" είναι μάλλον υπερβολικό αν κρίνουμε από τα προηγούμενα. Η Ελληνοκυπριακή αρχούσα τάξη είχε πια για τα καλά το πάνω χέρι. Το τέλος όμως της Οθωμανικής κυριαρχίας στην Κύπρο αποστέρει στην πραγματικότητα το πιο σημαντικό τμήμα της ελληνικής αρχούσας τάξης, την Εκκλησία, από μερικά από τα προνόμια της:

"Ο Μπίλντοφ... στις 29 Μαρτίου 1880, έγραφε: 'οι χωρικοί είναι αρκετά ικανοποιημένοι. Η πραγματική δυσκολία είναι οι προνομιουχες τάξεις, εκείνοι που είχαν απαλλαγές από την φορολογία κλπ, και ασφαλώς η Ελληνική εκκλησία αισθάνεται την έλλειψη της πίεσης του εκτελεστικού για να εξαναγκαστεί η κοινοτητα τους να πληρώνει τους εκκλησιαστικούς φόρους. Αλλα δεν μπορούμε να τους βοηθήσουμε σ' αυτό το ζήτημα, αν και καταλαβαίνω ποσο απαραίτητο είναι να έχουμε τους επισκοπους με το μέρος μας'

Οι επισκοποι που είχαν διοριστεί φοροεισπραχτορες κατά την τουρκική κατοχή, συγκεντρώναν μεγάλες περιουσίες σε βάρος των φτωχών χωρικών. Αυτό τελείωσε μετά το 1878. Έτσι δημιουργήθηκε μια καινούργια δυσανεκία, που έπαιξε μεγάλο ρόλο στην επιθυμία για Ένωση με την Ελλάδα. Την ίδια τύχη είχαν και άλλες προνομιουχες τάξεις όπως οι δικηγόροι, οι εμποροι και οι τραπεζίτες." **

Τότε ίσως ήταν που το αίτημα της Ένωσης έπαψε να είναι ένα απλό σύνθημα και άρχισε να παίρνει σάρκα και οστά μέσα στα ανώτερα στρώματα των ελληνοκυπριών.

Όσοσο παρόλο που η αγγλική αποικιοκρατία ελάττωσε σε ένα βαθμό τα προνόμια της εκκλησίας των προχόντων και των διαφόρων που εξαρτώνταν από αυτούς, η οικονομική ανάπτυξη της ελληνοκυπριακής κοινοτητας συνεχίζονταν, η φόρα που είχαν ήδη πάρει οι ελληνοκυπριοι ήταν μεγάλη.

Δεν έχουμε στοιχεία για το κατά ποσο είχαν προνομιακή μεταχείριση οι τουρκοι την περίοδο πριν από το '55. Σοβαρή όμως ένδειξη ότι οι τουρκοκυπριοι ήταν σε άσχημη οικονομικά κατάσταση ακόμα και κατά την Αγγλική αποικιοκρατία είναι και το ότι το ποσοστο των τουρκοκυπριών από 24.4% το 1881 έγινε 17.5% το '56 επί Αγγλοκρατίας, προφανώς εξαιτίας της αυξημένης μετανάστευσης. Και σίγουρα δεν μετανάστευαν από ένα μέρος στο οποίο ήταν οι προνομιουχοι, αφήνοντας τους λιγώτερο

* "Διπλωματα και πολιτική του κυπριακού" του Πανταζή Τερλεξή (εκδόσεις Ράππα, Αθίνα '71 σελ. 48-49

** Σταυρος Παντελής "ΝΕΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ" εκδόσεις Φλώρος Αθίνα 1985 σελ. 74-75

προνομιούχους ελληνες πίσω τους. *

Παντως είναι ξεκαθαρο πως οταν εφυγαν οι Αγγλοι οι τουρκοκυπριοι βρισκονταν σε πολυ χειροτερη μοιρα απο τους ελληνοκυπριους.

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΠΙΕΣΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ

"ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ ΜΟΝΟΙ"

Όσο εδραιωνονταν η οικονομικη ανισοτητα τοσο πιο αναποφευκτα αυξανονταν αυτη, τοσο τρεφονταν απο τα ιδια τα αποτελεσματα της. Είναι κλασικο χαρακτηριστικο του ανταγωνιστικου χαρακτηρα του καπιταλισμου οτι καθε ομαδα, οπως και αν διακρινεται απο τις υπολοιπες - εθνικοτητα, θρησκεια, φυλη, τοπικη προελευση - που θα αποκτησει για οποιουσδηποτε ιστορικούς λογους καποια οικονομικη υπεροχη, θα παλεψει για να την κρατησει και να την δυναμωσει σε βαρος των αλλων, και η ιδια η οικονομικη υπεροχη της θα της δωσει τα οπλα για να το κανει πιο αποτελεσματικα.

Αυτο στις αστικες κοινωνιες συμβαινει σε ολα τα επιπεδα, απο τον ρατσισμο στην Νοτιοαφρικανικη Ενωση στην Αμερικη και την Αγγλια, την διαμαχη καθολικων διαμαρτυρομενων στην Ιρλανδια, μεχρι τα εθνικα και φυλετικα λομπυ στην Αμερικη, τους Αρμενιους στην ιδια την Κυπρο, μεχρι και στα πιο χαμηλα επιπεδα συναλλαγων, στην προτιμηση των "συγχωριανων" στις οικονομικες συναλλαγες. Και αυτο εγινε σε πολυ εντονο βαθμο με τους ελληνοκυπριους και τους τουρκοκυπριους στην Κυπρο οπως παραδεχονται ακομα και οι πιο ενθερμοι υποστηρικτες του "καλου" παρελθοντος πρωτου μας "χωρισουν οι ξενοι":

"Μεσα στα τελευταια εξηντα χρονια η οικονομια της Νησου (Εμποριο, υπηρεσιες, βιομηχανια) περασε κατω απο τον σχεδον πληρη ελεγχο της ελληνικης πλειονοτητας του πληθυσμου... Η ελληνικη κυπριακη αστικη ταξη δεν επεδιωξε, αντιθετα απεφυγε, ισως μαλιστα να αρνηθηκε [τι τακτ!] την οικονομικη συγχωνευση των δυο κοινοτητων. Ουτε μικτες εμπορικες επιχειρησεις, ουτε μικτες υπηρεσιες, ουτε Τουρκοι μετοχοι στις κυπριακες τραπεζικες επιχειρησεις, ουτε καν Τουρκοι υπαλληλοι". **

Αν τα πραγματα μεχρι το '59 φαινονταν καπως μπερδεμενα εξαιτιας της κυριαρχιας των Οθωμανων και των Αγγλων, η περιοδος απο το '59 ως το τελος του 63 εχει ιδιαίτερο ενδιαφερον, επειδη είναι η μονη σχετικα "ομαλη" περιοδος οπου φανηκαν οι διαθεσεις και των δυο πλευρων οταν πια βρεθηκαν "επιτελους μονοι". Ουτε αποικιακη κυβερνηση ουτε θυλακες υπαρχουν για να συγκαλυπτουν την "αυθορμητη" οικονομικη συμπεριφορα των ελληνοκυπριων και τουρκοκυπριων αστων και μικροαστων. Ο ανταγωνισμος αναμεσα στις δυο κοινοτητες συγκεντρωθηκε εντονα

* "Συμφωνα με επισημες απογραφες των Βρετανων, το 1881 η αναλογια των Τουρκων προς Ελληνες ηταν 24.4%... Απο την μια απογραφη στην αλλη το ποσοστο αυτο μειωνονταν προοδευτικα: 22.89% το 1891, 21.64% το 1901, 20.59% το 1911, 19.75% το 1920, 18.46% το 1931, 17.89% το 1946 και 17.5% το 1956." Ε. Ν. Τζελεππ: "Το Κυπριακο και οι συνωμοτες του" σελ. 353

** Ομιλια στο 13ο συνεδριο του ΑΚΕΛ, Απριλης '74

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

στο οικονομικό επίπεδο, και ο ίδιος ο πολιτικός ανταγωνισμός είχε πιο καθαρές οικονομικές αιχμές από ότι στις άλλες περιόδους.

Στη πρώτη (και σημαντική) διασκέψη τύπου που κάλεσαν από κοινού ο Μακαριός και ο Κιουτσουκ τον Ιούλη του 1959, ούτε πέντε μήνες μετά την υπογραφή των συμφωνιών Ζυριχης-Λονδίνου, και με την οποία θα ασχοληθούμε περισσότερο παρακάτω, ο τότε ηγέτης της τουρκοκυπριακής κοινότητας δρ. Κιουτσουκ συνοψισε θα λέγαμε την αναποφευκτική αυτή προσπάθεια της κυρίαρχης οικονομικά ομάδας να επιβληθεί και της ανισχυρής ομάδας να συσπειρωθεί για να αντισταθεί:

"Αυτό που κάνει η Τουρκική κοινότητα είναι αλληλοποστηρίξη προς εξυψωση της οικονομίας. Οι Αρμενιοί μ' αυτή την εκστρατεία δημιούργησαν μια καλή οικονομική κατάσταση. Η Εκκλησία δεν ενοικιάζει αγρούς ή καταστήματα σε Τούρκους. Αυτή η διαδικασία είναι φυσική". *

Τονίζουμε ότι ο Μακαριός δεν διαψεύσε στην συνέχεια της διασκέψης ότι η Εκκλησία δεν ενοικιάζε αγρούς ή καταστήματα σε Τούρκους. Πραγματι η "διαδικασία" αυτή, η φαγώμαρα δηλαδή, είναι "φυσική" στον καπιταλισμό.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Οι ελληνοκυπριοί αστοί και μικροαστοί εκάναν πολύ φασαρία και πολλές θυσίες για να διώξουν τους αγγλούς και να παρουν το κρατος στα χερια τους. Όλα αυτά δεν τα εκάναν φυσικά μονο για να μπορούν να υψωνουν την ελληνική σημαία, αλλά για να το χρησιμοποιήσουν για την οικονομική τους ανάπτυξη. Ένα από τα αποτελεσματα της ανεξαρτησίας ήταν η τεραστία αύξηση της κρατικής χρηματοδότησης προς τους κυπριούς αστούς. Έτσι για το 1961:

"Ποσο 1.059.671 λιρών έχει διατεθεί από την αρχή του '61, μέσω του Ταμείου Δημοσίων Δανείων με τη μορφή δανείων για την ανεγερση σχολείων, την αύξηση της χωρητικότητας των χωρών αποθήκευσης αμπελουργικών προϊόντων, την βελτίωση των ξενοδοχείων, κλπ. Η αντιστοιχη μέση ετησια δαπάνη για την τελευταία δεκαετία ανερχονταν μονο σε 423.853 λίρες. [αύξηση δυομιση φορές σε σύγκριση με τον μέσο ορο της περασμένης δεκαετίας]...

Διατεθηκε ποσο 40.000 λιρών για την ανάπτυξη του εμπορίου σε σύγκριση με το ποσο των 14.853 λιρών που διατεθηκε το '59, που ήταν το μεγαλύτερο αντιστοιχο ετησιο ποσο για ολη την τελευταία δεκαετία, και σε σύγκριση με το ποσο των 6.047 λιρών που αντιπροσωπευει το ετησιο μέσο ορο για την προηγούμενη δεκαετία... [υπερεξαπλάσιαστηκε σε σχέση με την δεκαετία του 50!]

Η πρόνοια για τον τουρισμο είναι 25.000 λίρες σε σύγκριση με το ποσο των 7.890 λιρών που διατεθηκε το 1959 και που ήταν το ψηλότερο ποσο... για την τελευταία δεκαετία, και σε σύγκριση... με 4.897 λίρες... την μέση ετησια δαπάνη της τελευταίας δεκαετίας... [πενταπλάσιαστηκε]

* Χαραυγή 5 Ιούλη 1959

Η Κυβέρνηση θα διαθέσει ποσό 1.000.000 λιρών για την σωστή οργάνωση και γενικά την ανάπτυξη του τουρισμού και της τουριστικής δημοσιότητας, και θα διαθέσει επίσης ένα επιπρόσθετο ποσό 2.000.000 λιρών για πιστώσεις και επενδύσεις....

Για να βοηθήσει την οικονομική ανάπτυξη της νήσου, η Κυβέρνηση αποφάσισε την ίδρυση μιας Τραπεζας Αναπτυξεως για την χρηματοδότηση βιομηχανικών και άλλων παρομοίων επιχειρήσεων για σκοπούς ανάπτυξεως. Η Τραπεζα θα είναι επίσης εις θέση να παρέχει τεχνική βοήθεια σε νέες βιομηχανικές επιχειρήσεις.

Η Τραπεζα Αναπτυξεως θα είναι ιδιωτικού χαρακτήρα, αλλά η Κυβέρνηση θα συμμετάσχει με 600,000 λίρες... " *

Τα αποτελέσματα της γενικότερης αύξησης της φροντίδας του κράτους για την αστική οικονομική ανάπτυξη, της οποίας η αύξηση της κρατικής χρηματοδότησης δεν ήταν παρα μια πλευρά της, ήταν η αποτομή αύξηση των επενδύσεων των αστών το 1962, οι οποίες συνεχίζονται σε πιο έντονο ρυθμό και το 1963 όπως φαίνεται από τον παρακάτω πίνακα. **

A: Ακαθαριστος Σχηματισμος Παγίου Κεφαλαίου

B: Σχηματισμος Παγίου Κεφαλαίου στην Βιομηχανία

ετος	εκ. Λ. (A)	αύξηση %	εκ. Λ. (B)
1951	6.5		
1952	7.8	20.0	
1953	8.7	11.5	2.2
1954	13.4	54.0	3.3
1955	16.8	25.3	4.4
1956	19.7	17.2	5.8
1957	19.8	0.5	5.0
1958	14.5	-26.7	3.8
1959	13.7	-5.5	3.6
1960	14.6	6.5	4.1
1961	16.7	14.3	4.2
1962	22.7	35.9	6.6
1963	25.7	13.2	6.4

Παγίο κεφάλαιο είναι το μέρος του κεφαλαίου όπως τα μηχανήματα, κτίρια, και γενικά ο εξοπλισμός που δεν καταναλώνεται άμεσα στην παραγωγή. Ο ακαθαριστός σχηματισμός παγίου κεφαλαίου (σε ένα χρόνο) είναι τα έξοδα που έγιναν πάνω σε αυτού του είδους το κεφάλαιο. Λέγεται ακαθαριστός επειδή συμπεριλαμβάνει και έξοδα αποσβέσεων (παλιώμα και φθορά του εξοπλισμού) και συντήρησης τα οποία στην πραγματικότητα δεν είναι "σχηματισμός" νέου κεφαλαίου επειδή δεν αυξάνουν το ποσό του παγίου κεφαλαίου. Επειδή όμως είναι δύσκολο να

* Από την ομιλία του Μακαρίου στην Βουλή για το 5ετές πρόγραμμα οικονομικής ανάπτυξης στις 21/8/61. Μετάφραση από επίσημη έκδοση στα αγγλικά

** John S. Kaminarides: The Cyprus Economy, p. 85 (Socrates Publishing Company, Nicosia 1973)

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

υπολογιστούν ευκολα αυτά τα ποσα, χρησιμοποιείται πιο πολυ ο "ακαθαριστος" σχηματισμος, δηλαδη εκεινος που συμπεριλαμβανει αποσβεσεις και συντηρηση, παρα ο καθарος. Γενικα παντως είναι και αυτος δεικτης της καπιταλιστικης συσσωρευσης, της αυξησης του κεφαλαιου.

Το πιο σημαντικό αποτελεσμα αυτης της εκρηξης της κυβερνητικης φροντιδας ηταν η αυξηση της συσσωρευσης κεφαλαιου. Και απο αυτη ωφελουνται πρωτα οι αστοι, εκεινοι που εχουν εργοστασια, ξενοδοχεια, εμπορικες επιχειρησεις, με δυο λογια επενδυμενο κεφαλαιο, για να μπορουν να παρουν τα δανεια και τις παροχες. Και απο τους αστους την μεριδα του λεοντος την πηραν εκεινοι που εκτος απο τον μεγαλυτερο ελεγχο πανω στο κρατος και στην εφαρμογη των μετρων που επαιρνε, ηταν ηδη πιο ικανοι να την αξιοποιησουν, δηλαδη οι ελληνοκυπριοι αστοι.

Τα αποτελεσματα μπορουμε να τα δουμε και απο την σχετικη οικονομικη θεση των δυο κοινοτητων οπως αυτη καταληξε το 1963. Και παρολο που δεν υπαρχουν χωριστα στοιχεια για πριν το '60, η ανισοτητα πρεπει να αυξηθηκε ετσι και αλλιως, μια που το μεγαλυτερο μερος της συσσωρευσης πηγε φυσικα στο μεγαλο κεφαλαιο.

Τα στοιχεια που παραθετουμε είναι απο επισημη εκδοση του Τμηματος στατιστικης και ερευνων του 1964 (Summary of main statistical data R.N. 1764):

Βιομηχανικη Παραγωγη και Ορυχεια
Κατανομη Αναμεσα σε Ε/Κ και Τ/Κ - 1962

Ελληνοκυπριοι	93.9%
Τουρκοκυπριοι	6.1%

Εξωτερικο Εμποριο - Νοεμβρης 1963

Εισαγωγες

Ελληνοκυπριοι	96.1%
Τουρκοκυπριοι	3.9%

Εξαγωγες

Ελληνοκυπριοι	99.5%
Τουρκοκυπριοι	0.5%

Σε αυτους τους τομεις οι τουρκοκυπριοι εχουν πολυ μικροτερο ποσοστο συμμετοχης απο το πληθυσμιακο τους ποσοστο (18%). Αλλα τα πιο χαρακτηριστικα είναι τα ποσοστα του εξωτερικου εμποριου γενικα που είναι πιο μικρα ακομα και απο το 6.1% της συμμετοχης τους στην βιομηχανικη παραγωγη, ή στην γεωργια (12.6%).

Ιδιαιτερα ομως εντυπωσιακο είναι το 0.5% του εξαγωγικου εμποριου. Το εξωτερικο εμποριο (εισαγωγες-εξαγωγες) μιας οχι ιδιαιτερα βιομηχανοποιημενης οικονομιας είναι απο τους πιο δυναμικους συγχρονους και σχετικα μεγαλους τομεις της οικονομιας αυτης, και αυτο ισχυει ακομα παραπανω για τις εξαγωγες. Ολες λοιπον ουσιαστικα οι μεγαλες εμπορικες μοναδες και ο "συγχρονος τομεας" του εμποριου (γιατι αυτος κανει εξαγωγες

αλλά και εισαγωγές) ήταν στα χέρια των Ε/Κ. Οι ελληνοκυπριοί αστοί ήταν οικονομικά κυρίαρχοι.

η ανισότητα

Απο μια επεξεργασία στοιχείων από την ίδια πηγή μπορούμε να δούμε την σχετική κατανομή διαφόρων άλλων οικονομικών μεγεθών ανάμεσα στους ελληνοκυπρίους τους τουρκοκυπρίους και άλλους από τον πίνακα:

Εθνικά μερίδια στην οικονομία

	Έλληνες	Τούρκοι	Αρμένιοι	Άλλοι	ε/κ-τ/κ μονοί
Φόρος Εισοδήματος ('58)	29.7	1.8	1.0	67.52	94.3 - 5.7
Γεωργική παραγωγή ('63)	87.4	12.6			87.4 - 12.6
Αμπελουργικά (62)	87	13			87 - 13
Κτηνοτροφικό εισόδημα (63)	86	14			86 - 14
Παραγωγή Μεταλλευμάτων (62)	24.1	1.2		74.7	95.25 - 4.74
Εισαγωγές (63)	78.7	3.2	5.3	12.8	96.1 - 3.9
Εξαγωγές (63)	57.5	0.3	6.4	35.8	99.5 - 0.5
Βιομηχανία (62)	91.8	6.1		2.1	93.8 - 6.2

Όπως φαίνεται από τον πίνακα, υπήρχε ανισότητα όχι μόνο στους σύγχρονους τομείς της οικονομίας, το εμπόριο και την βιομηχανία δηλαδή, αλλά ακόμα και στην γεωργική παραγωγή. Σε όλους τελικά τους τομείς της οικονομίας η συμμετοχή των τουρκοκυπρίων είναι αρκετά χαμηλότερη από την πληθυσμιακή αναλογία, και όσο πιο σημαντικός ο τομέας της οικονομίας τόσο μικρότερη η συμμετοχή τους.

Παρενθετικά θα παρατηρήσουμε ότι οι Αρμένιοι, με ποσοστό στον πληθυσμό 0.6% το 1960, είχαν αντίστοιχα 5.3% των εισαγωγών και 6.4% των εξαγωγών. Βλέπουμε τι εννοούσε ο Κουτσιούκ όταν έλεγε ότι "δημιούργησαν μια καλή οικονομική κατάσταση". Αυτό δεν είναι παραξένο αν σκεφτούμε ότι οι Αρμένιοι όχι μόνο δεν είχαν ανταγωνιστικές σχέσεις με την κυρίαρχη ελληνοκυπριακή εθνότητα, ούτε είχαν ανταγωνιστική μητροπολή, αλλά ήταν και σύμμαχοι τους εναντίον στους Τούρκους.

Εκτός όμως από τους αστούς, αντιμετώπιζαν τις συνέπειες της οικονομικής ανισότητας και όλα τα άλλα στρώματα της τουρκοκυπριακής κοινότητας. Το 1963 η αναλογία των τηλεφώνων ανάμεσα σε ελληνοκυπρίους και τουρκοκυπρίους ήταν 90.4% με 9.6% *. Τα τηλέφωνα έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον, επειδή η

* Από το Cyprus reviewed εκδοτής Μ. Ατταλίδης, Λευκωσία 1977 σελ. 61.

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

αποκτηση τους συνήθως δεν εξαρτάται από τις οικονομικές δυνατότητες αυτού που θα το πάρει αλλά από τις προτεραιότητες που δίνονται από την αντιστοιχη κρατική υπηρεσία στις διαφορές περιοχές και κατηγορίες αιτητών. Το 1960, υπήρχε αναλογία 1.8 τηλεφώνων ανά 100 κατοίκους, * το 1985 η αναλογία αυτή είχε σχεδόν διπλασιασθεί, με 3.2 τηλεφώνων ανά 100 κατοίκους. **

Και εδώ φαίνεται η μεγάλη αύξηση της κρατικής μερίμνας μετά την ανεξαρτησία, και είναι πάλι φανερό ότι δεν ήταν οι τουρκοκυπριοί που επωφεληθήκαν από αυτήν.

Η αναλογία εξαλλου ελληνοκυπριών-τουρκοκυπριών στους απασχολούμενους στην βιομηχανία το 1962 ήταν 90.8% προς 9.2%. *** φαίνεται λοιπόν πιθανό ότι οι ελληνοκυπριοί αστοί όχι μόνο δεν εργοδοτούσαν τουρκούς υπαλλήλους όπως ανέφερε ο Ζιαρτιδής αλλά έκαναν διακρίσεις ακόμα και στους εργάτες. Οι τουρκοκυπριοί εργάτες δεν έχαναν μόνο την ελπίδα της κοινωνικής και οικονομικής ανέλιξης αλλά αντιμετώπιζαν και περισσότερες πιθανότητες ανεργίας και χειρότερες δουλειές.

Ακόμα η διαφορά στον φόρο εισοδήματος, (οι τουρκοκυπριοί όπως φαίνεται στον πίνακα είχαν μόνο 5.7% του φόρου που πληρωνόνταν από ελληνοκυπριούς και τουρκοκυπριούς μαζί), που αφορά μάλιστα την περίοδο πριν το 1960, είναι ένας αρκετά καλός δείκτης για την διαφορά στα εισοδήματα όχι μόνο των αστών αλλά και των πιο χαμηλών στρωμάτων της κάθε εθνότητας. Και αυτό επειδή το μεγαλύτερο μέρος του φόρου εισοδήματος δεν προέρχεται, όπως είναι κοινά παραδεκτό, από τις μεγάλες επιχειρήσεις αλλά από εκείνους που δεν μπορούν να ξεφυγούν, κυρία τους μισθώτους δηλαδή.

Η ΦΑΓΩΜΑΡΑ

Αυτές οι οικονομικές πραγματικότητες δημιούργησαν τις προϋποθέσεις για να εμφανιστεί η "φαγωμάρα", η "πάλη για το μοίρασμα και το ξαναμοίρασμα των μέσων παραγωγής", που πήρε αναποφευκτά την μορφή εθνικού ζητήματος μια και η ανισότητα εμφανιζόταν σαν εθνικό χαρακτηριστικό.

Η ανισότητα αυτή όπως και η εθνική διαμάχη υπήρχε όπως είδαμε και πριν την ανεξαρτησία. Με την ανεξαρτησία όμως έγινε κυρίαρχο το ζήτημα της χρησιμοποίησης του κράτους από τις αστικές τάξεις των δύο εθνότητων, και η διαμάχη αναποφευκτά πήρε άμεσες και πολύ έντονες πολιτικές διαστάσεις.

Μια καλή αίσθηση από τα προβλήματα που βγήκαν στην επιφάνεια άμεσα μετά την ανεξαρτησία παίρνουμε και από το παρακάτω αποσπασμα της εποχής από την δημοσιογραφική διάσκεψη που κάλεσε ο Μακάριος και ο Κουτσίουκ στις 4 Ιουλίου του 1959. Η "κοινή δήλωση" που διαβάστηκε στην αρχή της έλεγε:

* "25 χρόνια κυπριακής δημοκρατίας" έκδοση Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών, 1986 σελ. 92

** "Οι τηλεπικοινωνίες στην Κύπρο, ειδική αναμνηστική έκδοση Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου", 1986 σελ. 35

*** Από το Cyprus reviewed εκδοτής Μ. Ατταλίδης, Λευκωσία 1977 σελ. 61.

"Εκαλέσαμεν την σημερινή Διασκέψη Τυπού... δια... να ζητήσουμε την συνεργασίαν σας εις την προσπάθειαν πλήρους αποκαταστάσεως φιλικών δεσμών... μεταξύ των Ελλήνων και Τούρκων κατοίκων..."

Φαίνεται ότι το "φιλικό" κλίμα κράτησε μόνο όσο διαβαζόταν η κοινή δήλωση, γιατί μετά κυριάρχησαν οι αντεγκλίσεις ανάμεσα στον Μακαρίο και τους ελληνοκυπρίους δημοσιογράφους από την μία και τον Κουτσίουκ και τους τουρκοκυπρίους δημοσιογράφους από την άλλη σε σχέση με την εφαρμογή από τους τουρκοκυπρίους του "Από Τούρκο σε Τούρκο", δηλαδή το να κάνουν αγοραπωλησίες και γενικά οικονομικές πράξεις μόνο μεταξύ τους:

"Κυπριός δημοσιογράφος παρατήρησε ότι υπάρχει η εντύπωση ότι γίνεται μπουκοταζ από τουρκικής πλευράς και κάλεσε τους δυο ηγέτες να προσυπογράψουν κοινή δήλωση. Ο Αρχιεπίσκοπος απάντησε: 'Εάν συμφωνεί ο Δρ. Κουτσίουκ είμαι έτοιμος να προσυπογράψω μια τέτοια συμφωνία'. Ο Δρ. Κουτσίουκ είπε 'δεν υπάρχει μπουκοταζ από τουρκικής πλευράς αλλά γίνεται προσπάθεια αλληλοουποστηρίξεως'.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Αυτό σημαίνει ότι ο Δρ. Κουτσίουκ αρνείται να υπογράψει μια τέτοια συμφωνία;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ (Κουτσίουκ): Δεν υπάρχει ζήτημα υπογραφής τέτοιας συμφωνίας την στιγμή που δεν υπάρχει μπουκοταζ. Αυτό που κάνει η τουρκική κοινότητα είναι αλληλοουποστηρίξει προς εξύψωση της οικονομίας. Οι Αρμενιοί με αυτή την εκστρατεία δημιούργησαν μια καλή οικονομική κατάσταση. Η Εκκλησία δεν ενοικιάζει αγρούς ή καταστήματα σε Τούρκους. Αυτή η διαδικασία είναι φυσική. '...

Συντακτής μας απευθυνόμενος προς τους δυο ηγέτες ρώτησε: 'Δεν νομίζετε ότι η πραγματική συνεργασία και η προώθηση ειρηνικής συμβίωσης θα σταθεροποιηθούν όταν δεν υπάρξει κανένας διαχωρισμός, οικονομικός ή κοινωνικός;'. Ο Αρχιεπίσκοπος απάντησε: 'Η συνεργασία επί όλων των τομέων αποτελεί πολυτιμο στοιχείο προόδου δι' όλες τις κοινότητες'. Ο Δρ. Κουτσίουκ απάντησε: 'Επαναλαμβάνω ότι δεν υπάρχει μπουκοταζ, ούτε χρησιμοποιείται καμία πίεση. Προσπαθούμε να διαθέσουμε τα προϊόντα μας με αλληλοουποστηρίξει'...

Τούρκος δημοσιογράφος υπέβαλε προς τον Μακαρίο την ακόλουθη ερώτηση: 'θα επιθυμούν να μάθω κατά ποσο χαρακτηρίζετε τις ενεργειές των Τούρκων για αλληλοουποστηρίξει ως μπουκοταζ'. Ο Μακαρίος απάντησε: 'Οιαδήποτε προσπάθεια ανάπτυξης της Τουρκικής κοινότητας δεν θεωρείται μπουκοταζ. Θεωρείται όμως μπουκοταζ η απαγόρευση σε Τούρκους ν' αγοράζουν προϊόντα από Έλληνες. Διαβάσα στον Τύπο ότι Τούρκοι κατέστρεψαν προϊόντα ομοεθνών τους επειδή τα αγόρασαν από Έλληνες. Αυτό δεν είναι δραστηριότης δι' ανάπτυξιν της οικονομίας.'

Επί του ίδιου σημείου ο Δρ. Κουτσίουκ δήλωσε: 'Αυτά τα επεισόδια συμβαίνουν όχι επειδή τα προϊόντα αγοράζονται από Έλληνες αλλά γιατί πωλούνται σε τιμές μαύρης αγοράς. Η ενεργεία αυτή στρέφεται εναντίον των μαυραγοριτών. Συστήσαμε τουρκική επιτροπή προς έλεγχο της αγοράς, που προτίθεται να κλείσει μερικά καταστήματα που

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

πωλούν σε τιμές μαυρης αγοράς, μέχρι 300% πιο ψηλές'

ΕΡΩΤΗΣΗ: Αυτό που είπατε είναι περιεργό. Δεν μπορεί να υπάρξει μαυρη αγορά σε ελεύθερη αγορά.

Δρ. ΚΟΥΤΣΙΟΥΚ: Περιορίζουμε τις προμήθειες μας στο ελάχιστο για να εξασφαλίσουμε οικονομική ανάπτυξη της κοινότητας μας." *

Όπως είδαμε, ο καβγας μπορεί να αρχίσει με ερώτηση ελληνοκυπρίου δημοσιογράφου, αλλά ο ίδιος ο Μακαριός που είχε καλέσει την διασκέψη για "πλήρη αποκατάσταση φιλικών δεσμών μεταξύ των δυο κοινοτήτων", αρπάξε άμεσως την ευκαιρία για να επιτεθεί στον Κουτσίουκ λέγοντας ότι "είμαι έτοιμος να προσυπογράψω μια τέτοια συμφωνία". Τόσο "ειλικρινείς" ήταν οι "φιλικές" διαθέσεις όλων, και με αυτές τις ανταγωνιστικές προοπτικές ξεκινούσε η "κοινή συνυπαρξη": οι ελληνοκύπριοι αστοί δεν θέλανε να αφήσουν καμμία ευκαιρία οικονομικής ανάπτυξης στους τουρκοκύπριους, οι οποίοι με την σειρά τους φτάναν στο σημείο να καινε εμπορεύματα τουρκοκυπριών εμπορών που τα αγοράζαν μυστικά από ελληνοκύπριους (προφανώς δεν μπορούσαν ή δεν τους συμφερε να τα εισαγουν οι ίδιοι αν ήταν εισαγόμενα!) για να μπορέσουν να εφαρμόσουν την πολιτική από τουρκο σε τουρκο.

Αυτά είναι τα γεγονότα. Είναι όμως πολύ ενδιαφέρουσα και η αντίδραση του ΑΚΕΛ σε αυτή την συγκρούση. Όπως διαβάζουμε στο σχόλιο της Χαραυγής την επομένη μέρα:

"Χαιρετίζουμε το γεγονός ότι ο Αρχιεπίσκοπος Μακαριός και ο Δρ. Κουτσίουκ οργανώσαν από κοινού δημοσιογραφική διασκέψη με κύριο σκοπό την προαγωγή των καλών σχέσεων μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων... χωρίς την ειλικρινή συνεργασία μεταξύ μας είναι αδύνατο να προοδεύσει ο τόπος...

Καποιο λάθος βρισκουμε στις αποψεις που εξέφρασε προς τους δημοσιογράφους ο Δρ. Κιουτσοκ οσον αφορά το μπουκοταζ που ο ίδιος το αποκαλει 'προσπαθεια της τουρκικής κοινοτητας για αλληλουποστηριξη και προοδο'. Βεβαιως ο Τούρκος ηγετης μπορεί να αντιλαμβανεται διαφορετικά τα πράγματα και από καλην πιστη βλέπει περιττο να υπογραψει κοινή εκκλήση εναντιον του σαμποταρισματος. Από την άλλη όμως δεν το κρυβει ότι για να εφαρμοστεί η γραμμη της λεγομενης αλληλουποστηριξης οι Τούρκοι καταστρεφουν εμπορευματα Τούρκων που οι τελευταίοι αγοράζουν από Έλληνες και τα πουλουν μαυρη αγορά. Δεν αρνούμαστε το δικαίωμα αλληλουποστηριξης όταν αυτο ασκείται δημοκρατικά. Όταν όμως η αλληλουποστηριξη πλαισιωνεται με την βία, οι οικονομικοι νομοι που ρυθμιζουν τα διαφορα συμφεροντα συγκρουονται με την αφυσικη κατασταση. Απ' αυτη την 'συγκρουση' νομων και καταστασεων παρουσιαζεται το παραδοξο φαινομενο της μαυρης αγοράς σ' εποχη που κανενας δεν το περιμενει."

Μετα από τις επιστημονικοφανεις ασυναρτησιες περι "οικονομικων νομων" που συγκρουονται με την "αφυσικη κατασταση" ερχεται η ωρα των "φιλικων", σχεδον σε πατρικο τονο συμβουλων και συστασεων:

* Χαραυγη 5/7/59

"Θερμα συστηνουμε λοιπον να εγκαταλειφθουν οι 'κλειστες αγορες' σαν ασυμφορες και καταστροφικες... Οι εμπορικες συναλλαγες και οι αγορες των καταναλωτων να μεινουν ελευθερες και ν' αναπτυχθουν μαλιστα στο πνευμα της γενικης φιλιας και συνεργασιας που καλλιεργουμε. Για το σκοπο αυτο θεωρουμε χρσιμες τις κοινες εκκλησεις τοσο των πολιτικων ηγετων οσο και του τυπου.

Λαμβανουμε υποψη την ευγενικη φιλοδοξια της Τουρκικης μειονοτητας για οικονομικη και ολοπλευρη αναπτυξη και ειλικρινα χαιρομαστε γι' αυτο. Εχουμε ομως διαφορετικη γνωμη για τους τροπους που πρεπει να χρησιμοποιηση, να χρησιμοποιησουμε μαλλον, για να πετυχουμε την οικονομικη και αλλη προοδο και να φθασουμε σε συνθηκες ευμεριας. Στην κλειστη οικονομια και στο αυστηρα 'εσωτερικο' εμποριο που φερνει σε ανταγωνισμο και προκαλει μπουκοταρισματα εμεις αντιπαραβαλλουμε την ιδεα της συλλογικης ελληνοτουρκικης προσπαθειας για το κοινο οφελος στον οικονομικο τομεα."

Τα περι "εσωτερικου εμποριου που φερνει σε ανταγωνισμο και προκαλει μπουκοταρισματα" ειναι ψευτοπροοδευτικη υποκρισια. Πρωτα επειδη ο ανταγωνισμος ειναι ο τροπος λειτουργιας του καπιταλιστικου συστηματος, καθε επιχειρηση ανταγωνιζεται ολες τις αλλες. Δευτερο, τα μπουκοταρισματα για τα οποια κατηγορουσαν τους τουρκοκυπριους αστους, οταν συμβαινουν αναμεσα σε κρατη ονομαζονται επισημα "προστατευτισμος" και ειναι και αυτα ο κανοντας στον καπιταλισμο, ειναι οι δασμοι και τα τελωνεια, οι περιορισμοι η απαγορευσεις εισαγωγων. Αυτα ολα γινονται παντου και συνεχεια, αν και τα προσεχει και αντιδρα ο κοσμος εντονα μονο σε ιδιαιτερες περιπτωσεις, οπως στην Νοτια Κυπρο η απαγορευση εισαγωγης τυριων και τα κατεψυγμενα κρεατα.

Σε αυτες τις περιπτωσεις το "κοινο οφελος" δεν παιρνεται ποτε υποψη, αντιθετα εχουν γινει οχι μονο οικονομικοι αλλα και "θερμοι" πολεμοι αναμεσα σε κρατη οπου τα οικονομικα ισχυρα κρατη υποστηριζουν το "ελευθερο εμποριο" και τα αδυνατα οικονομικα κρατη το δικαιωμα τους να προστατευσουν την "εθνικη οικονομια". Εξαλλου, ολη η προπαγανδα του ΑΚΕΛ εναντια στην οικονομικη συνδεση Κυπρου - ΕΟΚ δεν ειναι παρα ενας υμνος στον προστατευτισμο. *

Η ιδιομορφια εδω δεν ηταν παρα οτι οι τουρκοκυπριοι αστοι εκαναν "προστατευτισμο" χωρις να εχουν δικο τους κρατος. Ειχαν ομως εξισου καλους (η κακους) λογους με τους αστους εκεινους που εχουν δικο τους κρατος για να τον κανουν, χρειαζονταν πραγματι προστασια απο τους ελληνοκυπριους αστους.

Φυσικα σαν αριστεροι ειμαστε εναντια στον προστατευτισμο της δικιας μας αστικης ταξης, επειδη σημαινει υποστηριξη των προνομιων των δικων μας αστων, χτυπαι την εργατικη ταξη της χωρας μας σαν καταναλωτες και της "αντιπαλης" χωρας σαν εργαζομενους που θα μεινουν ανεργοι η θα πεσουν η μεροκαματα τους, και προωθει ιδεολογικα την διασπαση της εργατικης ταξης

* Αυτο δεν σημαινει οτι ειμαστε υπερ της τελωνιακης η αλλης ενωσης με την ΕΟΚ, ειμαστε αντιθετοι, αλλα για διαφορετικους λογους απο αυτους του ΑΚΕΛ.

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

σύμφωνα με τα συμφέροντα της χώρας "τους".

Δεν είναι όμως τώρα αυτό το θέμα μας. Το θέμα μας είναι η οικονομική και πολιτική διαμάχη σαν αναποφευκτο αποτέλεσμα της ανισότητας ανάμεσα στις δύο αστικές τάξεις (και όχι μόνο) και η επιθετικότητα των ελληνοκυπριών αστών. Έτσι εκείνο που μας ενδιαφέρει είναι η καταγγελία της υποκρισίας εκείνων των αριστερών που ενώ ζητωκραυγάζουν τον προστατευτισμό της δικιάς τους αστικής τάξης καταγγέλλουν εκείνο των αντιπάλων της.

Και είναι ιδιαίτερα εντονή αυτή η υποκρισία όταν παρούμε υποψη ότι αυτό που προκαλούσε τον τουρκοκυπριακό προστατευτισμό ήταν η οικονομική συμπεριφορά των ελληνοκυπριών αστών, ο δίκος τους μόνιμος κρυμμένος προστατευτισμός. * Αυτό αναγκάζεται να το παραδεχτεί και το ΑΚΕΛ μέσα στο ίδιο σχόλιο, για να είναι κάπως πιο πειστικό το κάλεσμα του στους τουρκοκυπριούς:

"Στο παρελθόν, επί αποικιοκρατικού καθεστώτος, μπορεί να **εγίναν λαθν**, αλλά δεν πρέπει να τα επικαλεσθούμε για να διαπραξούμε χειρότερα. Σήμερα οι εποχές άλλαξαν και πρέπει να κοιταξούμε μπροστά". **

Τα γνωστά μας "λαθν" πάλι, δηλαδή μπορεί να σας κακομεταχειριστικά οι ελληνοκυπριοί αστοί, αλλά δεν θα το ξανακάνουν. Ας κοιταξούμε λοιπόν πραγματικά μπροστά, και όχι πολύ μακριά, μόνο μερικούς μήνες για να δούμε ποση βάση είχε αυτή η υποσχέση. Θα αναφέρουμε μια περίπτωση, την προσπάθεια ίδρυσης Τουρκικών αλευρομύλων, που συνδέεται φυσικά και με την εξάρτηση των Τουρκών αγροτών από τους Έλληνες ιδιοκτήτες αλευρομύλων:

"Ο Τουρκικός τύπος κατηγορεί το κ. Π. Πασχαλιδή ότι κωλυσιεργεί την έκδοση άδειας για την εισαγωγή μηχανημάτων. Οι Τ/Κ εφημερίδες της Παρασκευής επιτιθενται κατά του προσωρινού υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Πασχαλιδή γιατί αυτός, όπως ισχυρίζονται, καθυστερεί την έκδοση άδειας για εισαγωγή των αναγκαίων μηχανημάτων προς ίδρυση τουρκικής αλευροβιομηχανίας. Η 'Χαλκιν Σέσι' γράφει:

'Οι προετοιμασίες για την δημιουργία Τουρκικής βιομηχανίας αλευρού με κεφάλαιο 40.000 λίρων έχουν συμπληρωθεί. Αλλά ο υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας έχει τάση να αρνηθεί να παρασχη την απαιτούμενη άδεια για εισαγωγή των μηχανημάτων και έτσι υπεβάλλε το θέμα στην Μεταβατική Επιτροπή...'

Περαιτέρω η 'Χαλκιν Σέσι' αναφέρει ότι είναι 2 χρόνια τώρα που οι Τούρκοι προσπαθούν να ιδρύσουν μια τέτοια βιομηχανία... καταλήγοντας απειλεί πως αν δεν παραχωρηθεί η σχετική άδεια στους Τούρκους με την δικαιο-

* Και όχι και τόσο κρυμμένος. Ας θυμηθούμε την παρατήρηση του Ζιάρτιδη ότι οι ελληνοκυπριοί αστοί δεν έπαιρναν ούτε συνεταιρούς, ούτε καν τουρκούς υπάλληλους στις επιχειρήσεις τους, καθώς και αυτό που είπε ο Κουτσιούκ ότι η Εκκλησία δεν ενοικίαζε καταστήματα και αγρούς σε τουρκούς.

** Χαραυγή 6/7/59

ολογία ότι τέτοια βιομηχανία έχουν οι Έλληνες και δεν χρειάζεται άλλη, θα δημιουργηθεί νέα διασπασή στις σχέσεις Ελλήνων και Τούρκων" *

Να ο προστατευτισμός των ελληνοκυπρίων αστών, μέσα από το κράτος αυτή την φορά. Πολλά χρόνια αργότερα, ένας τουρκοκύπριος αστός οικονομολόγος σε δημοσίο καθγά του με ελληνοκύπριο, θυμάται τους αλευρομύλους μαζί με μερικές ακόμα περιπτώσεις όπου το κατώ από ελληνοκυπριακό έλεγχο κράτος της εποχής '60-63 έφερε παρομοία έμποδια στους τουρκοκύπριους:

"Κατά την διάρκεια της βραχυβίου 'κοινής' δημοκρατίας (1960/1963) ... οι Τουρκοκύπριοι βρίσκονταν διαρκώς υπό εξευτελιστική μεταχείρηση από την ελληνοκυπριακή πλευρά με 'κατηγορίες' - κυρίως όταν οι τουρκοκύπριοι ζήτησαν κάτι - ότι οι τουρκοκύπριοι δεν έπληρωναν αρκετούς φόρους. Ένα παράδειγμα που θυμώμαι δείχνει την διακρίση που εφαρμόζονταν διαρκώς. Έπρόκειτο για προετοιμασίαν του προϋπολογισμού και η επιτροπή προϋπολογισμού της οποίας είμουν μέλος, εξέταζε πρόταση του υπουργείου συγκοινωνιών και έργων. Στην επικεφαλίδα 'εγκαταστάσις φωτων τροχαιας' επροτεινέτο η τοποθέτησις 9 μοναδων και όλες για τον ελληνοκυπριακό τομέα της Λευκωσίας. Έχρημάσθη πολλή επιχειρηματολογία εκ μέρους μου... για να γίνει δεκτή η τοποθέτησις μιας μοναδας ενα κρίσιμο οδικό σημείο στον τουρκοκυπριακό τομέα της Λευκωσίας και έτσι ο αριθμός των φωτων τροχαιας αυξήθηκε στα τρία!... θυμώμαι την άρνηση χορηγίας άδειας σε μια Τουρκοκυπριακή εταιρεία για ένα αλευρομύλο να εξυπηρετεί τις ανάγκες της τουρκοκυπριακής κοινότητας με την δικαιολογία ότι η νήσος εξυπηρετείτο επαρκώς από τους υφιστάμενους (όλους ελληνοκυπριακής ιδιοκτησίας) αλευρομύλους. Δεν μπορούσε να διαφυγεί της προσοχής των τουρκοκυπρίων ότι κατά την ίδια περίπου περίοδο σε ένα κεκορημένο τομέα, την βιομηχανία αναψυκτικών, μια ελληνοκυπριακή εταιρεία πήρε άδεια για εργοστάσιο αναψυκτικών που έπρεπε να απορριφθεί για τους ίδιους οικονομικούς λόγους." ("Ο κ. Ρουστέμ Μ. Τάταρ απάντα στις άποψεις του κ. Γ. Χρ. Χριστοφιδή") **

Ο Χριστοφιδής, πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπεζας Κύπρου, στην απάντηση του δεν άρνηθηκε κανένα από αυτά τα γεγονότα. ***

Παρομοία γεγονότα σημάδεψαν όλη την περίοδο '60-63, στην οποία η διαμάχη για το "Ξαναμοίρασμα των μέσων παραγωγής" δεσποζε σε όλους τους τομείς. Σε άλλα μέρη του κειμένου έχουμε αρκετές αναφορές για τη διαμάχη για τους χωριστούς τουρκικούς δήμους της οποίας το οικονομικό περιεχόμενο είναι φανερό (φωτα τροχαιας, τηλεφωνα!), για τις αναλογίες 30%/70% στην δημοσία υπηρεσία που ποτέ δεν εφαρμόστηκαν και για άλλα παρομοία. Μια μελέτη εκείνης της περιόδου είναι σίγουρο ότι θα φέρει στο φως πολλές άλλες τέτοιες περιπτώσεις. Είναι ίσως η κατ' έξοχη περίοδος που βγαίνει τόσο καθαρά στην επι-

* Χαραυγή 27/12/59

** "Φιλελευθερός" 24/4/87

*** Φιλελευθερός 25/4/87.

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΚΗΝΙΚΟ

φανερά η πραγματική αιτία και βάση του "Κυπριακού προβλήματος". Κάθε "εύχρη" ή υποσχέση ότι "δεν θα ξαναγίνουν λαθρα" σε παρομοίους συνθήκες, αν προέρχεται από κοινούς ανθρώπους που δεν ξέρουν τι συμβαίνει γύρω τους αποτελεί αφέλεια, αλλιώς είναι υποκρισία που σκοπό έχει να στηρίξει τα ελληνοκυπριακά αστικά και μικροαστικά συμφέροντα.

ΜΕΤΑ ΤΟ '63

Ο Δεκεμβρής του '63 άλλαξε τελείως το σκηνικό. Τώρα η οικονομική διαμάχη κρυβεται πίσω από μια πολύ οξυμένη πολιτική και στρατιωτική αντιπαράθεση. Αλλά και μετά το '63 οι ελληνοκυπριοί αστοί χρησιμοποιούν τις οικονομικές δυσκολίες που μπορούν να προκαλούν στους τουρκοκυπριούς, και τότε όπως και τώρα με τον οικονομικό αποκλεισμό, τις εβλεπαν σαν ένα όπλο στα χέρια τους. Ξαναθυμίζουμε αυτό που ο Πολυβίου έγραψε για τους θυλάκες:

"(Οι) θυλάκες δεν ήταν οικονομικά αυτάρκειες, και σαν αποτέλεσμα, έπρεπε να στηρίζονται σχεδόν αποκλειστικά σε βοήθεια από την Τουρκία. Αυτή η οικονομική ανεπάρκεια φαίνεται ότι παρερμηνεύθηκε από την ΕλληνοΚυπριακή Κοινότητα σαν μια ένδειξη ότι ο χρόνος ήταν με το μέρος των Ελλήνων και ότι όσο περισσότερο τραβούσαν οι διακοινοτικές συνομιλίες, τόσο καλύτερη θα γίνονταν η θέση μας σε σύγκριση με την Τουρκική..."

Σε όλη την περίοδο από το 1963-74 φαίνεται ότι υπήρχε η αίσθηση στην Ελληνοκυπριακή πλευρά ότι η Ελληνική πλευρά μπορούσε να επιβάλλει τους όρους της και ότι τελικά η Τουρκοκυπριακή κοινότητα θα εξαναγκαζόταν από την ίδια της την αυτο-απομόνωση και την οικονομική στερήση που αυτή προκαλούσε να έρθει στην τραπεζα των διαπραγματεύσεων" *

Υπάρχουν και αρκετές παρομοίες αναφορές από πολύ πιο σημαντικούς πολιτικούς με το ίδιο περιεχόμενο όπως είδαμε στο κεφάλαιο για την στρατιωτική πολιορκία των θυλάκων. Δίνουμε ακόμα ένα απόσπασμα από ομιλία του ίδιου του Μακαρίου στη συνεδρία του "Συμβουλίου του Στεμματος" στην Αθήνα στις 6 Φεβρουαρίου 1967:

"Οι Τούρκοι ευρισκονται σημερον υπο πολυ δυσμενεις συνθηκας. Ευρισκονται εις στρατοπεδα συγκεντρωσεως τα οποια εκεινοι εδημιουργησαν... Δια ποσον ομως καιρον θα κρατηση αυτη η κατασταση;... Δι' ημας η ζωη συνεχιζεται. Δεν συμβαινει ομως το ιδιο και με εκεινους, οι οποιοι δεν κανουν κανενα επαγγελμα και καθονται συνεχως με το ενα χερι στην σκανδαλη. Τι νεα γενεα Τουρκικη θα δημιουργηθει εις Κυπρο, οταν ολα ευρισκονται εις τα χερια των Ελληνων; Ποσο καιρο θα ανθεξουν; Ημπορει να ανθεξουν, δεν ημπορω υπευθυνως να το δηλωσω οτι σε 3-5-10 μηνες οι Τούρκοι θα ζητησουν παραδοσιν, δεν αποκλειω ομως και αυτου του ειδους την καταληξιν. Το ηθικον των

* Πολυβιος Πολυβίου CYPRUS THE TRAGEDY AND THE CHALLENGE σ. 52-53

είναι πολύ χαμηλό." *

Η οικονομική πολιορκία των θυλακών που άρχισε άμεσα μετά την δημιουργία τους ήταν κατά καιρούς αρκετά έντονη. Έτσι διαβάζουμε σε ελληνοκυπριακές εφημερίδες της εποχής ότι απαγορευόταν στους εγκλωβισμένους η προμήθεια τόσο βασικών αγαθών όπως τσιμέντο, ξυλεία, εξαρτήματα αυτοκινήτων, πετρελαιοειδών ακόμα και τροφίμων!:

"Απαγορεύεται η πώληση ορισμένων ειδών προς τους στασιαστές. Σύμφωνα με πληροφορίες μας το υπουργείο εσωτερικών απέστειλε προς τους εμπορούς εγκυκλίον με την οποία τους ανακοινώνει ότι απαγορεύεται η πώληση **δεκαπεντε τουλαχιστον** ειδών προς τους τουρκοκυπρίους. Τον τελευταίο καιρό είχε παρατηρηθεί ότι οι τουρκοί αγοράζαν σε μεγάλες ποσοότητες **τσιμέντο ξυλεία** καψούλια κλπ που φυσικά διέθεταν για τις στρατιωτικές ανάγκες των στασιαστών. Στο καταλόγο που απέστειλε το υπουργείο αναφέρονται και είδη όπως σιδηρός ξηρές μπαταρίες, θείο, εξαρτήματα των λαντροβερ κλπ." **

Για μερικά από τα είδη που απαγορευόταν να προμηθευτούν οι θυλακές μάθαινομε από τις ανακοινώσεις για άρση των απαγορεύσεων:

"Ήρθσαν πλήρως οι περιορισμοί για την παραχώρηση **πετρελαιοειδών και τροφίμων** στους τουρκοίς. Τηλεγράφημα του Ρωύτερ από την Λευκωσία αναφέρει ότι εκπρόσωπος των Ηνωμένων Εθνών δήλωσε χθες ότι η παραχώρηση τροφίμων και 'μη στρατηγικών' υλικών προς την τουρκοκυπριακή κοινότητα έφθασε το επίπεδο του περασμένου Αυγούστου όταν η κυβέρνηση επέβαλλε οικονομικούς περιορισμούς. Ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε ότι επετεύχθη συμφωνία μεταξύ των Ηνωμένων Εθνών και της Κυπριακής Κυβέρνησης όπως επιτραπεί στους τουρκοκυπρίους να αγοράζουν πετρέλαιο από ένα γκαράζ στον ελληνικό τομέα της Λευκωσίας." ***

Ο μετά το '74 οικονομικός αποκλεισμός του Βορρά ήταν λοιπόν ένα παιχνίδι στο οποίο είχαν εξασκηθεί αρκετά οι ελληνοκυπριοί αστοί όλα τα προηγούμενα χρόνια.

Η **οικονομική βάση** του "κυπριακού προβλήματος", της διαμάχης ανάμεσα στους αστούς και τους μικροαστούς των δυο κοινοτήτων είναι η πιο αποσιωπημένη πτυχή του, αλλά και η πιο ουσιαστική. Η πειστικότητα μιας διεθνιστικής πολιτικής θα κερδίσει πολλά αν εμπλουτιστεί από τους ελληνοκυπρίους επαναστατές με στοιχεία και ανάλυση αυτού του οικονομικού πολέμου και του καταπιεστικού ρόλου που έπαιξε και συνεχίζει να παίζει η ελληνοκυπριακή αστική τάξη. Ο πόλεμος αυτός, συνήθως υποκωφά αλλά για ορισμένες περιόδους και φανερά, καθορίζει στην πραγματικότητα πάνω από όλα την ίδια την **υπαρξη** του προβλήματος εστω και αν ίσως όχι την εξέλιξη του.

* Γιαννος Ν. Κρανιδιωτής "Το κυπριακό Πρόβλημα 1960/1974" έκδοση 1984 σελ 374-5

** Χαραυγή 16/7/64

*** Χαραυγή 7/10/64,

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ
Η ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Η ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

Προσπαθήσαμε στα προηγούμενα κεφάλαια να δείξουμε την παραγνωρισμένη ξεχασμένη και κρυμμένη επιθετικότητα των "δικών μας" αστών, δηλαδή των Ε/κ αστών. Ας συνοψίσουμε αυτά που διαπιστώσαμε:

Ο πόλεμος δεν ξεκίνησε το '74, αλλά αρκετά πιο νωρίς. Από το '58 επί αγγλοκρατίας ακόμη έγιναν μεγάλες διακοινοτικές συγκρούσεις μεταξύ ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων με πολλούς νεκρούς και από τις δύο πλευρές.

Οι Ε/κ αστοί δεν ήταν ούτε είναι οι άθωες περισσότερες και τα χωρίς ευθύνες θύματα μιας εισβολής, αλλά επιθετικοί και οι ίδιοι. Μέχρι το '74 οι Τ/κ ήταν μια μειονότητα εθνικά καταπιεσμένη από τους ελληνοκυπρίους αστούς.

Η επιθετικότητα των ελληνοκυπρίων αστών δεν οφείλεται σε "λάθη" αλλά σε παλιές οικονομικές και πολιτικές αντιθέσεις συμφεροντών με τους τουρκοκυπρίους αστούς, οι οποίες όσο συνεχίζουν να υπάρχουν θα προκαλούν και συνέχιση της επιθετικότητας τους.

Μετά το '74, κυρία προσπάθεια των Ε/κ αστών είναι να συνεχίσουν να θεωρούνται οι ίδιοι σαν η μόνη νομιμη εξουσία σε όλη την Κύπρο, και η παρεμπόδιση, με όλα τα μέσα που έχουν στην διάθεση τους, της ανακυρήξης και αναγνώρισης ενός Τ/κ κρατους και κάθε άλλης ανεξαρτήτης εκφράσης (όχι μόνο πολιτικής και οικονομικής αλλά και πολιτιστικής, αθλητικής κλπ) των Τ/κ διεθνώς.

Σε τι συμπεράσματα οδηγούν αμέσα αυτές οι διαπιστώσεις;

Πρώτα, ότι δεν έχει καμία σχέση με την ιστορική πραγματικότητα η κυρίαρχη ελληνοκυπριακή πολιτική αντίληψη ότι είμαστε όλοι οι Ε/κ, (ή όλοι οι κυπριοί για το ΑΚΕΛ), τα άθωα θύματα συνωμοσιών, εξωτερικών παραγόντων και εσωτερικών "προδοτών" και "εξαιρέσεων" και άρα ότι όλες οι τάξεις της ελληνοκυπριακής κοινωνίας πρέπει και μπορούν, όσον αφορά το κυπριακό, να έχουν ένα ενωμένο μέτωπο, "εθνική ενότητα".

Δεν στηρίζεται επίσης στην ιστορική αλήθεια η αντίληψη ότι αν εξουδετερωνόταν με οποιοδήποτε τρόπο αυτές οι "εξωτερικές επεμβασεις", "αν μας αφήναν μόνους μας οι Ξενοί", θα έπαυε να υπάρχει το πρόβλημα.

Η πολιτική λοιπόν της ταξικής συνεργασίας, και της "εθνικής ενότητας" για χάρη του "Κυπριακού προβλήματος", εκτός από το ότι σημαίνει υποστήριξη από την εργατική τάξη της επιθετικότητας της αρπακτικότητας του ρατσισμού και των αδικιών της "δικίας της" αστικής τάξης, δεν προσφέρει τίποτα στην εξασφάλιση μας από νέους πολέμους, εθνική καταπίεση των τουρκοκυπρίων και καταστροφές, εφόσον δεν καταπολεμά εναντίον τους κυρίους υπευθύνους και προξενούς αυτών των συμφορών, την ελληνοκυπριακή αστική τάξη.

Όλα αυτά είναι αρνητικές διαπιστώσεις. Είναι διαπιστώσεις ότι οι κυρίαρχες πολιτικές αντιλήψεις οδηγούν σε αδιέξοδο την εργατική τάξη. Τι όμως πρέπει και μπορεί να μπει στην

θεση της ταξικής συνεργασίας, ποια είναι τα καθήκοντα και ποια πρέπει να είναι η στάση της ελληνοκυπριακής εργατικής τάξης απέναντι σε όλα τα θέματα που αφορούν το λεγόμενο "Κυπριακό πρόβλημα";

Θα προσπαθήσουμε να χρησιμοποιήσουμε την παραδοση του εργατικού κινήματος και ειδικά τον Λενιν, για να δώσουμε μια απάντηση.

Θα μπορούσαμε να (ξανα)πούμε με "δικά μας λόγια" ή χρησιμοποιώντας λόγια και άλλων επαναστατών, όσα θέλουμε να πούμε. Έτσι, μάλιστα θα γίνονταν ίσως και πιο κατανοητά, μια και ο Λενιν έγραφε για το ακροατήριο των αρχών του αιώνα, πράγμα που δημιουργεί δυσκολίες εξαιτίας των αναφορών σε αγνώστα πια σήμερα γεγονότα και καταστάσεις. Γιατί λοιπόν ο Λενιν;

Δεν προκειται για ειδωλολατρεία, για θρησκευτική αναφορά στα "ιερά κείμενα" του κινήματος. Ένα σημαντικό γεγονός που μας αναγκάζει να καταφύγουμε σε "αυθεντίες" είναι η συγκεκριμένη κατάσταση στην νοτιο Κύπρο σήμερα.

Απο την μια υπάρχει μια μεγάλη απόσταση ανάμεσα στην πολιτική μας και οτιδήποτε άλλο κυκλοφορεί στην Νοτιο Κύπρο, μια μεγάλη απόσταση της όχι μόνο απο την δεξιά αλλά και απο την αριστερή "κοινή γνώμη". Υπάρχει μια αγνοία συνδισσμένη με μια τελεία έλλειψη "αξιοπιστίας" των αρχών του διεθνισμού μέσα στην ελληνοκυπριακή εργατική τάξη και τους αριστερούς, ανεξάρτητα απο το ποσο ευκολα και συχνά επικαλούνται ολοι την λέξη διεθνισμος και αναθεματιζουν τον εθνικισμο.

Συγχρονως υπαρχει η καλλιεργημενη απο αλλους μυθοποιηση του Λενιν μέσα στο ακροατήριο στο οποίο θέλουμε να απευθυνθούμε. Έμας σίγουρα θα μας αγνοήσουν, στην καλύτερη περίπτωση σαν "παραξένα φρούτα". Τον Λενιν όμως;

Δεν είναι όμως αυτός ο μονός λόγος. Ο Λενιν, και το μπολσεβίκικο κόμμα, αλλά και γενικότερα το επαναστατικό εργατικό κίνημα στην εποχή του Λενιν, στις αρχές του εικοστού αιώνα, αντιπροσωπεύει την πιο ηρωική και δραστήρια περίοδο του εργατικού κινήματος ως τις μέρες μας.

Πιστεύουμε ότι αυτή την παραδοση, η εργατική τάξη στην νοτιο Κύπρο, όπως και παντού αλλού, πρέπει να την ξαναγνωρίσει και να την αφομοιώσει για να μπορέσει να πάει μπροστά και στους καθημερινούς της αγώνες για την προώθηση των άμεσων συμφερόντων της και στον αγώνα για τον διεθνή σοσιαλισμό, που στις μέρες μας ισοδυναμεί με τον αγώνα για την ίδια τη σωτηρία της ανθρωπότητας απο τον πυρηνικό αφανισμό.

Στα κείμενα που ακολουθούν, πρέπει να έχουμε υπόψη ότι μέχρι το 1918 ο όρος "σοσιαλδημοκρατίας" σημαίνει γενικά όλους τους οργανωμένους στην Δευτερη Διεθνη μαρξιστες, δηλαδή ολόκληρο το παγκόσμιο μαρξιστικό αριστερό κίνημα. Έτσι ο Λενιν όταν αναφερόταν σε σοσιαλδημοκρατες, εννοούσε γενικά όλες τις μαρξιστικές τάσεις. Μετα το 1918, όταν δημιουργηθηκε απο τους Μπολσεβίκους και την αριστερα στις υπολοιπες ευρωπαικες χωρες η Τριτη Διεθνης, για να διαχωρισουν τελειως τους εαυτους τους απο την δεξια που κυριαρχησε μέσα στα Σοσιαλδημοκρατικά κόμματα και την Δευτερη Διεθνη, καθιερωσαν για τους επαναστατες τον ορο Κομμουνιστες. Έτσι απο το 1918 και μετα,

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ

ο ορος σοσιαλδημοκρατίας είναι συνωνυμικός με δεξιο σοσιαλιστή, ενώ πριν τους περιλάμβανε όλους.

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΕΙΝΑΙ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ.

Από όλες τις αριστερές τάξεις στην νοτιά Κύπρο το Κυπριακό ορίζεται όπως είδαμε σαν ζήτημα "αντικατοχικού εθνικοαπελευθερωτικού αντιιμπεριαλιστικού αγώνα". Στην πραγματικότητα όμως δεν είναι καθόλου τέτοιο. Στα επόμενα κεφάλαια θα ασχοληθούμε με το καθένα από τα στοιχεία της κυριαρχής αυτής πολιτικής χωριστά, εδώ θα ασχοληθούμε με το "αντικατοχικό".

Όταν μιλάν για αντικατοχικό αγώνα, σημαίνει, είτε το λένε άμεσα είτε όχι, ακόμα και αν το αρνούνται, ότι συγκεντρώνονται ακριβώς στα αποτελέσματα του πολέμου του '74 "Ξεχνώντας" το τι έγινε πριν και μετά από αυτόν τον πόλεμο. Ότι το μόνο που τους ενδιαφέρει είναι το γεγονός πως αυτή τη στιγμή κερδίζει ο Τουρκικός στρατός, υπάρχει τουρκική "κατοχή". Για να επαναλάβουμε το απόσπασμα από τον Λένιν:

"Ο φιλισταίος [ψευδοκαλλιεργημένος μικροαστός] δεν καταλαβαίνει ότι ο πόλεμος είναι 'η συνέχεια της πολιτικής' και έτσι περιορίζεται σε συνταγές του είδους 'ο εχθρός μας επιτεθήκε', 'ο εχθρός έκανε εισβολή στην χώρα μου', χωρίς να σταματήσει για να σκεφτεί πια συμφέροντα διακυβεύονται σ' αυτόν τον πόλεμο, ποιες τάξεις τον διεξάγουν, και με ποιους πολιτικούς στόχους... για τον φιλισταίο το σημαντικό είναι που βρίσκονται οι στρατοί, ποιος κερδίζει αυτή τη στιγμή. Για τον Μαρξιστή το σημαντικό είναι ποια συμφέροντα διακυβεύονται σε αυτόν τον πόλεμο, κατά την διάρκεια του οποίου μπορεί να κερδίζει πρώτα ο ένας και μετά ο άλλος στρατός." *

Ποιας πολιτικής ήταν η συνέχεια ο πόλεμος του '74; Όσον αφορά την ελληνοκυπριακή πλευρά, πρέπει να θυμηθούμε όχι μόνο τα πολεμικά γεγονότα του '63-64 και της Κοφίνου το '67, στα οποία κερδίζει και αδικούσε ο Ελληνοκυπριακός στρατός, αλλά και όλη την πολιτική κοινωνικής, πολιτικής, οικονομικής και εθνικής καταπίεσης των Τουρκοκυπριών πριν το '74. Πρέπει δηλαδή να παρούμε υποψη μας όχι μόνο τα αντιδραστικά συμφέροντα των Τούρκων και Τουρκοκυπριών αστών, αλλά και των Ελληνοκυπριών και Ελλήνων αστών, πριν και μετά το '74.

Αν τα παρούμε αυτά υποψη μας, τότε η πολιτική συνέχεια της οποίας είναι ο πόλεμος στην Κύπρο, σε όλες τις φάσεις της, θερμές και ψυχρές, πολεμικής αναμέτρησης ή ανακωχής πριν και μετά το '74, (δεν έχει υπογραφτεί ειρήνη ακόμη, απλά υπάρχει ανακωχή) ήταν και είναι αντιδραστική από όλες τις αντιπαλές πλευρές.

Ποια πρέπει να είναι η στάση των επαναστατών απέναντι σε αυτή την πολιτική και στους πολέμους που προκαλεί;

ΟΙ ΚΥΡΙΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ

Ας ξαναγυρίσουμε στον Λένιν και την επαναστατική παράδοση των αρχών του αιώνα, για να δούμε ότι μέσα στο σοσιαλιστικό κίνημα υπήρχαν τρεις τάξεις απέναντι στον πρώτο παγκό-

* Λένιν Αγγλικά απάντα τομ. 23 σελ. 33

ομοιο πολέμο και πως τις αντιμετώπισε ο Λένιν.

Υπήρχε πρώτα η τάση της "υπερασπίσης της πατρίδας", γνωστή σαν "αμυντισμός" ή "ντεφεντισμός" (από την λατινική ρίζα για την λέξη αμυνα), δηλαδή η αντίληψη ότι ήταν υποχρέωση της εργατικής τάξης και των σοσιαλιστών να υπερασπίσουν την πατρίδα τους, να "αμυνθούν", όσο κρατούσε ο πόλεμος. Αυτή ήταν η κυρίαρχη τάση μέσα στο σοσιαλιστικό κίνημα, η τάση των δεξιών σοσιαλπατριωτών. Ο Λένιν πολεμούσε αυτή την πολιτική και κατηγορούσε τους υποστηρικτές της για υποκρισία και εξαπάτηση της εργατικής τάξης:

"Οι Μενσεβικοί εξαπάτησαν τον λαό με αισχροτάτο τρόπο όταν αποκαλέσαν αυτό τον πόλεμο αμυντικό ή επαναστατικό. ... οι αυτοί δηροκράτες πάντα προώθουν όλων των ειδών τα 'συνθήματα' για να εξαπατήσουν τον λαό. Το ζήτημα είναι να ελεγχούμε την ειλικρίνεια-τους, να συγκρίνουμε τα λόγια τους με τα έργα τους, όχι να ικανοποιούμαστε με ιδεαλιστικές ή τσαρλατανικές φράσεις, αλλά να κατεβαίνουμε στο επίπεδο της ταξικής πραγματικότητας." *

"Δεν θα επιτρέψουμε στον εαυτό μας να γελαστεί και δεν θα αφήσουμε τους αυτούς συμβουλάτορες να εξηγήσουν τον πόλεμο έτσι απλά, ότι ζούσαμε καλύτερα ειρηνικά, ο ένας επιτεθηκε, ο άλλος υπερασπίζεται τον εαυτό του ...

Όλοι μας περιμέναμε αυτόν τον ιμπεριαλιστικό πόλεμο, και ετοιμαζομασταν γι' αυτόν. Και αφού έτσι είναι τα πράγματα, δεν έχει καθόλου σημασία ποιος επιτεθηκε πρώτος. Όλοι ετοιμαζόνταν για τον πόλεμο, και ο επιτιθέμενος ήταν εκείνος που θεωρήσε πιο συμφέρον να επιτεθεί στην συγκεκριμένη στιγμή" **

Δευτέρη ήταν η τάση που ονομαζόνταν πασιφισμός ***, δηλαδή η τάση να μιλάς γενικά και αφηρημένα υπέρ της ειρήνης και εναντίον του πολέμου χωρίς να το συνδέεις με την πάλη εναντίον στους "δικούς σου" αυτούς και τον καπιταλισμό, που είναι τα πραγματικά αίτια του πολέμου:

"Οι σοσιαλιστές πάντα καταδικάζαν τους πολέμους ανάμεσα στα έθνη σαν βαρβαρούς και κτηνωδείς. Ωστόσο η στάση μας απέναντι στον πόλεμο διαφέρει βασικά από αυτή των αστών πασιφιστών (υποστηρικτές και οπαδοί της ειρήνης)... Διαφερούμε... επειδή καταλυβανόμαστε την αναπόφευκτη συνδεση ανάμεσα στους πολέμους και την ταξική πάλη μέσα σε μια χώρα" ****

* Λένιν "Η Προλεταριακή Επανάσταση και ο Αποστατης Κραουτσκ" έκδοση στα αγγλικά των "Progress Publishers" Μόσχα σελ. 58.

** Λένιν Αγγλικά Απαντα τομ. 36 σελ. 301

*** Λέξη πάλι λατινογενής, η οποία χρησιμοποιείται και στα ελληνικά, στα οποία μία μετάφραση της θα ήταν φιλειρηνισμός.

**** Λένιν Αγγλικά απαντα τομ. 21 σελ. 299

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ

"Δεν είναι εκείνος που επαναλαμβάνει τις γενικές, χωρίς νόημα, χωρίς υποχρεώσεις, γλυκαναλάτες επιθυμίες του πασιφισμού που δουλεύει πραγματικά για μια δημοκρατική ειρήνη αλλά εκείνος που αποκαλύπτει τον ιμπεριαλιστικό χαρακτήρα αυτού του πολέμου... αυτός που καλεί τους λαούς να ξεσηκωθούν σε εξέγερση εναντίον των εγκληματικών τους κυβερνήσεων" *

Ο πασιφισμός σε διαφορές παραλλαγές ήταν η πιο συνηθισμένη στάση για τους σοσιαλδημοκράτες του "κεντρου", αυτούς που στεκόνταν ανάμεσα στους ανοιχτούς δεξιούς σοσιαλσωβινιστές και την επαναστατική μειοψηφία. Αυτούς ο Λενιν τους θεωρούσε πιο επικινδυνούς και από τους ανοιχτούς σοσιαλπατριώτες, επειδή ξεγέλουσαν με τον συγκαλυμένο πατριωτισμό τους την εργατική τάξη:

"...καναμε παντοτε διακριση αναμεσα στους σοσιαλσωβινιστες και το 'κεντρο'. Οι πρωτοι, κατα τη γνώμη μας, περασαν με το μερος της αστικής ταξης. Σχετικά μ'αυτους απαιτούμε όχι μόνο παλη, αλλά και διασπαση. Οι δευτεροι παλι είναι οι αναποφασιστοι, οι ταλαντευομενοι, που προξενουν τη πιο μεγαλη ζημια στο προλεταριο με τις προσπαθειες τους να ενωσουν τις σοσιαλιστικες μαζες με τους σωβινιστες ηγετες." **

Και τελικά η "επαναστατική ηττοπαθεια", ή αλλιώς ο "επαναστατικός ντεφαιτισμός ***", δηλαδή η αντίληψη ότι σε έναν αντιδραστικό πόλεμο το προλεταριο κάθε εμπόλεμης χώρας έπρεπε "να ευχεται την ηττα της 'δικιας του' αστικής ταξης", ήταν η τάση που υποστηριζόνταν από τους Μπολσεβίκους στην Ρωσία και από την επαναστατική πτέρυγα των σοσιαλιστών στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Το ποσο σκληρή κριτική έκανε ο Λενιν απέναντι σε κάθε υποχώρηση από το σύνθημα της "ηττας της κυβέρνησης της χώρας σου", και ποσο αναγκαία θεωρούσε αυτή την θέση, μπορούμε να το δούμε από ένα άρθρο του που γραφτηκε τον Ιουλη του 1915, σχεδόν ένα χρόνο δηλαδή μετά την κερση του 1ου Παγκοσμίου Πολέμου. Το ίδιο το άρθρο έχει τίτλο "ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΤΤΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΣΟΥ ΣΤΟΝ ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΤΙΚΟ ΠΟΛΕΜΟ". Αυτό το άρθρο αξίζει να διαβαστεί ολοκληρω, αλλά εδώ θα αντιγράψουμε ορισμένα μόνο κομμάτια του:

"Σ' ένα αντιδραστικό πόλεμο μια επαναστατική τάξη δεν μπορεί παρα να ευχεται την ηττα της κυβέρνησης της.

Αυτό είναι αξίωμα. Και το αξίωμα αυτό το αμφισβητούν μόνο οι συνειδητοί οπαδοί ή οι ανίκανοί υπηρέτες των σοσιαλσωβινιστών....

... 'Ο επαναστατικός αγώνας εναντίον στον πόλεμο' είναι κουφία και χωρίς περιεχομένο αναφώνηση... οταν με τον αγώνα αυτό δεν εξυπακούεται μια επαναστατική δράση

* Λενιν Αγγλικά απαντα τομ. 23 σελ. 186

** Λενιν "ανοιχτο γραμμα προς τον Μπορίς Σουβαριν" ελληνικά απαντα τομ. 30 σελ. 262

*** Παλι από την λατινική ριζα της λέξης "ηττα"

κατα της κυβερνήσεως σου και στη διάρκεια του πολέμου... Επαναστατική δράση όμως εναντίον στην κυβέρνηση σου στη διάρκεια του πολέμου σημαίνει αναμφισβητητα, αναντιρρητα, όχι μόνο να ευχέσαι να ηττηθεί η κυβέρνηση σου αλλά και να συμβαλλεις εμπρακτα σ' αυτή την ηττα. (Για έναν 'οξυδερκη αναγνώστη': αυτό δεν σημαίνει καθόλου ότι πρέπει 'να ανατιναζονται οι γεφυρες', να οργανωνονται αποτυχημενες απεργίες εναντίον στον πόλεμο, και γενικά να βοηθιεται η κυβέρνηση για να επιφέρει ηττα στους επαναστατες.)

Ο Τροτσκι *, προσπαθώντας να ξεφυγει με φράσεις, πνιγεται σε μια κουταλια νερο. Του φαίνεται ότι το να ευχέσαι την ηττα της Ρωσίας σημαίνει να ευχέσαι την νικη της Γερμανίας... Η αποφαση της Βερνης... για να βοηθησει τους ανθρωπους που δεν ξερουν να σκεπονται, ξεκαθαρισε ότι: σε ολες τις ιμπεριαλιστικες χωρες το προλεταριατο πρέπει σημερα να ευχεται την ηττα της κυβερνήσεως του.

... οι σωβινιστες... απορριπτουν το 'συνθημα' της ηττας γιατί και μονο του το συνθημα αυτο σημαίνει συνεπες προσκλητήριο για επαναστατική δράση εναντίον στην κυβέρνηση σου στην διάρκεια του πολέμου. Χωρίς όμως μια τετοια δράση οι πιο υπερ...επαναστατικες φράσεις για πόλεμο κατά 'του πολέμου και των ορων κτλ' δεν αξιζουν πενταρα τσακιστη.

Οι αντιπαλοι του συνθηματος της ηττας φοβουνται απλουστατα τον ιδιο τον εαυτο τους, όταν δεν θελουν να δουν καταματα το ολοφανερο γεγονός της αδιαρκτης συνδεσης που υπάρχει αναμεσα στην επαναστατική ζυμωση εναντίον στην κυβέρνηση και την συμβολη στην ηττα της...

Το να παραιτείται κανεις απο το συνθημα της ηττας σημαίνει να μετατρέπει την επαναστατικότητα του σε κουφια φρασεολογια είτε σε καθαρη υποκρισια.

Και με τι μας προτεινουν να αντικαταστήσουμε το 'συνθημα' της ηττας; Με το συνθημα 'ουτε νικη ουτε ηττα'... Αυτό όμως δεν σημαίνει τιποτε άλλο, παρα παραφραση του συνθηματος 'υπερασπιση της πατριδας'!... Αυτό σημαίνει δικαιολογηση του σωβινισμού ολων των ιμπεριαλιστικων εθνων, που οι αστικες τους ταξεις είναι παντα ετοιμες να πουν - και λενε στο λαο - ότι αγωνιζονται 'μονο' εναντίον στην 'ηττα'...

Το συνθημα αυτο, ['ουτε νικη ουτε ηττα'] αν το καλοσκεφτει κανεις, σημαίνει 'ταξικη ειρηνη', απαρνηση του ταξικου αγωνα της καταπιεζομενης ταξης σ' ολες τις

* Παρολο που στα θεματα που διαπραγματευεται αυτο το μερος του κειμενου μερικες απο τις διαφωνιες του Λενιν νταν με τον Λεον Τροτσκι και την Ροζα Λουξεμπουργκ, και οι δυο τους αργότερα βρεθηκαν στο ιδιο στρατοπεδο, το επαναστατικο, με τον Λενιν και είναι μαζί με τον Λενιν οι πιο σημαντικοι επαναστατες εκεινης της περιόδου. Ο Τροτσκι θεωρουσαν ο δευτερος μετα τον Λενιν ηγετης της Ρωσικης επαναστασης και ο Λενιν το 1919 χαρακτηρισε την Ρ. Λουξεμπουργκ και τον συντροφο της Κ. Λημπκνεχτ σαν τους "εκλεκτοτερους εκπροσωπους της Τριτης Διεθνους" (Αγγλικά Απαντα τομ. 28 σελ. 455)

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ

εμπολεμες χωρες, γιαντι είναι αδυνατο να διεξαγει κανεις ταξικο αγωνα, χωρις να καταφερει χτυπηματα στην 'δικη του' αστικη ταξη και στην 'δικη του' κυβερνηση και το να καταφερει κανεις σε καιρο πολεμου χτυπημα στην κυβερνηση του σημαινει εσχατη προδοσια,... σημαίνει συμβολη στην πττα της χωρας του. Οποιος παραδεχεται το συνθημα 'ουτε νικη ουτε πττα', αυτος μονο υποκριτικα μπορεί να είναι υπερ της ταξικης παλης, υπερ της 'ρηξης της ταξικης ειρηνης',... Η μοναδικη πολιτικη που σημαίνει ρηξη της 'ταξικης ειρηνης', ρηξη πραγματικη και οχι στα λογια, και αναγνωριση της ταξικης παλης, είναι η πολιτικη του να επωφελεται το προλεταριο απο τις δυσκολιες της κυβερνησης του και της αστικης του ταξης για να τις ανατρεπει. Αυτο ομως δεν μπορεί να το πετυχει κανεις, δεν μπορεί να το επιδιωκει, χωρις να ευχεται την πττα της κυβερνησης του, χωρις να συμβαλλει σ' αυτην την πττα.

... Ο προλεταριος δεν μπορει ουτε να καταφερει ταξικο χτυπημα στην κυβερνηση του, ουτε να δροσει (στην πρξη) το χερι στον αδελφο του, τον 'ξενο' προλεταριο, τον προλεταριο της χωρας που βρισκεται σε πολεμο μαζι 'μας', χωρις να διαπραττει 'εσχατη προδοσια', χωρις να συμβαλλει στην πττα...

... Δεν μπορεί να διεγειρει κανεις το μισος προς την κυβερνηση του και προς την αστικη του ταξη, χωρις να ευχεται την πττα τους - και δεν μπορεί να είναι κανεις ανυποκριτος εχθρος της 'κοινωνικης ειρηνης' (= της ταξικης ειρηνης), χωρις να διεγειρη το μισος προς την κυβερνηση του και προς την αστικη του ταξη!!

Οι οπαδοι του συνθηματος 'ουτε νικη, ουτε πττα' στην πρξη είναι με το μερος της αστικης ταξης και των οππορουνιστων, αφου δεν 'πιστευουν' στη δυνατοτητα μιας διεθνους επαναστατικης δρασης της εργατικης ταξης εναντια στις κυβερνησεις τους, αφου δεν επιθυμουν να βοηθησουν την αναπτυξη τετοιας δρασης - καθκον αναμφισβητητα οχι ευκολο, μα μοναδικα αξιο ενος προλεταριου, καθκον μοναδικα σοσιαλιστικο. *

Ο Λενιν αρχιζει το αρθρο βαζοντας σαν "αξιωμα" οτι "σ' ενα αντιδραστικο πολεμο μια επαναστατικη ταξη δεν μπορεί παρα να ευχεται την πττα της κυβερνησης της."

Και ο πολεμος στην Κυπρο είναι αντιδραστικος γιαντι γινεται απο ολες τις πλευρες με επεκτατικες, αρπαχτικες βλεψεις, με σκοπο την εθνικη καταπιση, επειδη δεν είναι παρα η συνεχεια μιας τετοιας επιθετικης πολιτικης, και θα εχει σαν αποτελεσμα, οποιος και να τον κερδισει ή τον κερδιζει, την εθνικη καταπιση, ή την αδικια κλπ. Η μονη διεθνιστικη σταση για τις εργατικες ταξεις της Κυπρο (οπως και της Ελλαδας και της Τουρκιας) είναι να "ευχεται" καθε μια τους "την πττα της κυβερνησης της", δηλαδη η επαναστατικη πττοπαθεια.

Εχουμε ακουσει αντιδρασεις σαν και αυτη: "Μα μπορούμε να συγκρινουμε τους Ελληνοκυπριους αστους με τους Γερμανους ή Ρωσους ιμπεριαλιστες στον Πρωτο Παγκοσμιο Πολεμο; Στις

* Λενιν Ελληνικα Απαντα, τομος 26 σελ. 291-297

μερες μας ολοι 'ξερουν' οτι ειναι οι Τουρκοι αστοι που ειναι ιμπεριαλιστες, επεκτατικοι κλπ".

Επρεπε ομως να ειναι φανερο σ' οποιον δεν πειθεται απο την υποκρισια των συνθηματων για την "ανεξαρτησια της Λευκωσιας απο την Αθηνα", οτι ο πολεμος της Κυπρου (πριν, κατα και μετα το '74) δεν γινεται αναμεσα στην Τουρκια και την Κυπρο μονο, αλλα συμπεριλαμβανει και την Ελλαδα.

Τι αλλο σημαινει η "ενταξη της Κυπρου στον αμυντικο σχεδιασμο της Ελλαδας", τα "αν χαθει η Κυπρος θα χαθει και το Αιγαίο" που πιπιλιζουν συνεχεια οι "σοσιαλιστες" Παπανδρεου και Λυσσαριδης, και για τα οποια "τους ευγνωμονουν" ολοι οι υπολοιποι, απο Κυπριανου μεχρι Κληριδη; Σημαινει οτι η Ελληνοκυπριακη αστικη ταξη ειναι χωμενη ως το λαιμο, σαν συνεταίρος της Ελληνικης, στον ιμπεριαλιστικο ανταγωνισμο αναμεσα στην Ελλαδα και την Τουρκια. Με αυτο το ζητημα ομως θα ασχοληθουμε πιο λεπτομερειακα παρακατω.

Αν καποιοι λοιπον δεν μπορουν να χωνεψουν το οτι η συμπεριφορα της 'μικρης' ελληνοκυπριακης αστικης ταξης ειναι και αυτη ιμπεριαλιστικη, τους προτεινουμε να σκεφτουν τουλαχιστον αν ο **ελληνοτουρκικος** πολεμος στην Κυπρο (ναι, και το '74 και πριν ηταν τετοιος) ειναι ή ηταν ποτε προοδευτικος απο την ελληνοκυπριακη ή την ελληνικη πλευρα.

Πριν ασχοληθουμε με την επομενη υποτιθεμενη πτυχη του Κυπριακου, τον "εθνικοαπελευθερωτικο αγωνα", θα προσπαθισουμε αναφερομενοι παλι στον Λενιν, να βρουμε καποιο θεωρητικο υποβαθρο οσον αφορα τα εθνικα ζητηματα που θα μας βοηθησει να δουμε το προβλημα απο μια διεθνιστικη οπτικη.

Ο ΛΕΝΙΝ ΓΙΑ ΤΟ "ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΗΣ ΤΩΝ ΕΘΝΩΝ" ΚΑΙ ΤΑ "ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ" ΤΩΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΩΝ

ΣΥΜΒΙΒΑΖΕΤΑΙ Ο ΠΑΤΡΙΩΤΙΣΜΟΣ ΜΕ ΤΟΝ ΔΙΕΘΝΙΣΜΟ;

Υπαρχει η εντυπωση μεσα στους αριστερους της Κυπρου, και γενικότερα στα σημερινα κομμουνιστικα κομματα σ' ολο τον κοσμο, οτι ο Λενιν και οι μπολσεβικοι ηταν οι θερμότεροι υποστηριχτες της "αυτοδιαθεσης" των εθνων, της "εθνικης ανεξαρτησιας", και του πατριωτισμου. Ετσι το ΑΚΕΛ στην Κυπρο, στηριζει ολοκληρη την πολιτικη του ιδεολογια στον "πατριωτισμο" (που υποτιθεται οτι ειναι κατι το διαφορετικο απο τον εθνικισμο), στην υποστηριξη της "ολοκληρωσης της εθνικης ανεξαρτησιας της Κυπρου", στην διατηρηση του σεβασμου στις παραδοσεις του τοπου κλπ:

"Το ΑΚΕΛ, σαν κομμα της εργατικης ταξης ειναι **γνησια πατριωτικο** γιατι θετει τα συμφεροντα του λαου πανω απ' ολα. Σαν τετοιο, ειναι η πρωτοπορια του αγωνα εναντια στον ιμπεριαλισμο, την **τουρκικη κατοχη και για την απελευθερωση της Κυπρου**. Το ΑΚΕΛ **σαν γνησια πατριωτικο κομμα**... αγωνιζεται με συνεπεια εναντια στις βρετανικες και αμερικανικες βασεις που βρισκονται στο κυπριακο εδαφος και θεωρει την υπαρξη αυτων των βασεων ασυμβιβαστη με το ολο νοημα της **ανεξαρτησιας**" *

* "ΕΚΘΕΣΗ ΔΡΑΣΗΣ της Κ.Ε. του ΑΚΕΛ - 16ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ 26-30 Νοεμβρη 1986" σελ. 80-81.

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ

Αυτή είναι μια διαστρεβλωση της πολιτικής του Λενιν, και του μπολσεβικικού κομματος, αλλά και γενικότερα των παραδοσεων του επαναστατικού κινήματος. Ας δούμε πιο συγκεκριμένα ποιες ήταν οι πραγματικές πολιτικές αντιλήψεις του Λενιν για τον εθνικισμό:

"Ο μαρξισμός είναι ανειρηνευτός με τον εθνικισμό, ακόμα και με τον πιο 'δίκαιο', 'καθαροϋτσικό', εκλεπτυσμένο και πολιτισμένο. Ο μαρξισμός προβάλλει στη θέση κάθε εθνικισμού τον διεθνισμό, τη συγχώνευση όλων των εθνών σε μια ανώτατη ενότητα που αναπτύσσεται μπροστά στα μάτια μας σε κάθε μίλι σιδηροδρομικής γραμμής, με κάθε διεθνές τράστ, με κάθε ένωση εργατών (διεθνική ως προς την οικονομική της δράση και κατοπιν και ως προς τις ιδέες και τις επιδιώξεις της)..."

"Η παγκόσμια ιστορική βάση του καπιταλισμού να σπαζεί τους εθνικούς φραγμούς, να σβύνει τις εθνικές διαφορές και να αφομοιώνει τα έθνη, τούση που από δεκαετία σε δεκαετία εκδηλώνεται ολο και με μεγαλύτερη δυναμική... αποτελεί έναν από τους ισχυρότερους κινήτριες που μετατρέπουν τον καπιταλισμό σε σοσιαλισμό..."

"Όποιος δεν έχει βαλτώσει μέσα στις εθνικιστικές προλήψεις δεν μπορεί παρά να βλέπει αυτή τη πορεία της αφομοίωσης των εθνών από το καπιταλισμό σαν μια μεγαλύτερη ιστορική πορεία, που καταστρέφει την εθνική αρτηριοσκλήρωση..." *

Πως λοιπόν έχουν κατορθώσει να συμβιβασουν τον διεθνισμό του Λενιν με την σημερινή πατριωτική πολιτική των κομμουνιστικών κομμάτων;

Πρώτα, νομίζουν ότι μπορούν να είναι διεθνιστές αλλά και "πατριώτες", φτάνει να διαχωρίσουν τον "πατριωτισμό" σαν κάτι διαφορετικό από τον "αστικό εθνικισμό" και τον "σωβινισμό" στα οποία συνεχίζουν να είναι αντιθετοί:

"Οι διεθνιστές προκαλούσαν πάντα το μίσος της αντιδρασής. Οι επιθεσεις της στρέφονται, κατά πρώτο λόγο, εναντίον στους κομμουνιστές, που τους αποκαλεί 'αντεθνική δύναμη', εχθρική στον πατριωτισμό. Δεν υπάρχει μεγαλύτερη ψευτιά από τις δηλώσεις αυτές. Οι πραγματικοί διεθνιστές είναι πάντα πραγματικοί πατριώτες. Αγωνιζόμαστε με συνέπεια για τα άμεσα συμφέροντα του έθνους για την εδραίωση της ανεξαρτησίας και της κυριαρχίας του..."

Ο πατριωτισμός μας δεν είναι απλές διακηρύξεις. Είναι πατριωτισμός δράσης... Ο πατριωτισμός μας δεν έχει τίποτα το κοινό με τον εθνικισμό και είναι αναπόσπαστος από την προλεταριακή αλληλεγγύη." **

"Ένω μεταξύ των ορών 'πατριωτισμός' και 'διεθνισ-

* Λενιν, "Ζητήματα εθνικής πολιτικής και προλεταριακός διεθνισμός" σελ. 27, 21, 22 - έκδοση Σπουτνίκ.

** 'Στο διεθνισμό βρίσκεται η δύναμη του κινήματος-μας' του Ρενε Ουρμπανι, προέδρου του Κομμουνιστικού Κομματος του Λουξεμβούργου - "ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ - Έκδοση Κυπρού-ΑΚΕΛ", σελ. 5, Δεκεμβρης 1985.

μος' υπάρχει μια φαινομενική αντίθεση... στην πραγματικότητα οι οροι αυτοι, θεωρουμενοι απο την ορθη ταξικη σκοπια και σημασια τους, αποτελουν μια διαλεχτικη ενοτητα, ειναι αδιαιρετα δεμενοι σε βασικη πολιτικη και ηθικη αρχη των κομμουνιστικων κομματων και των κομμουνιστων γενικότερα

Μια πιο προσεκτικη αναλυση των ορων 'πατριωτισμος και διεθνισμος' θα δειξει πως το διεθνιστικο στοιχειο δεν αποκλειει το εθνικο...

... 'Εγινα κομμουνιστης επειδη ειμαι πατριωτης' διακηρυξε σ' ολον τον κοσμο ο γνωστος επιστημονας - Frederic Joliot-Curie, οταν γινοταν μελος του Κ.Κ. Γαλλιας στις δυσκολες στιγμες του ανισου αγωνα εναντια στους φασιστες κατακτητες... *

Ο Λενιν ομως στην εποχη και στις κοινωνιες του εδραιωμενου καπιταλισμου και των ιμπεριαλιστικων ανταγωνισμων εδινε την ιδια σημασια στις λεξεις "εθνικισμος", "σωβινισμος" και "πατριωτισμος", και ποτε δεν εδωσε τον χαρακτηρισμο πατριωτης σε σοσιαλιστες. Αντιθετα, χρησιμοποιουσε και τον ορο "σοσιαλπατριωτες" για να ξεσκεπασει εκεινους που ηταν "σοσιαλιστες στα λογια, και πατριωτες στην πραξη", με την ιδια σημασια που χρησιμοποιουσε και τον ορο σοσιαλσωβινιστες ("σοσιαλσωβινισμος (Σοσιαλισμος στα λογια, σωβινισμος στις πραξεις)...") ** και μαλιστα χωρις να μασαι καθολου τα λογια του:

"... οι ανοιχτοι σοσιαλπατριωτες και 'καουτσικιστες' ολων των χωρων αποδειχτηκαν οι χειροτεροι προδοτες του προλεταριατου" ***

Για τον Λενιν, τους μπολσεβικους και τα αλλα επαναστατικα διεθνιστικα ρευματα της εποχης, ο σοσιαλισμος και ο πατριωτισμος (η εθνικισμος, δεν υπαρχει διαφορα ουσιας) οχι μονο δεν συμβιβαζονταν αλλα αποτελουσαν αντιθετες πολιτικες. Σε ενα αποσπασμα σε σχεση με την Πολωνια (που αναφερομε ολοκληρο λιγες σελιδες πιο κατω) φαινεται πολυ καθαρα αυτη ακριβως η αντιθεση οταν αναφερομενος στους Πολωνους διεθνιστες εγραφε:

"θεωρουσαμε παντα μονο αυτους τους Πολωνους σοσιαλδημοκρατες οτι ειναι σοσιαλιστες. Οι αλλοι ειναι πατριωτες..." ****

Ο Λενιν για τις συγχρονες αστικες κοινωνιες, σε αντιδιαστολη με την εποχη της μεταβασης απο την φεουδαρχια στον καπιταλισμο η τις αποικιες στις οποιες κυριαρχουσαν οι αγροτες και η εργατικη ταξη ηταν ανυπαρκτη η σχεδον ανυπαρκτη,

* Νεος Δημοκρατης, πολιτικο θεωρητικο οργανο της Κ.Ε. του ΑΚΕΛ, αρ. 56, Μαρτης '79 σελ. 17,18

** απο την εισαγωγη στον "Ιμπεριαλισμος, το ανωτατο σταδιο του Καπιταλισμου" αγγλικη εκδοση, σελ. 2

*** Λενιν "Ο ΑΡΙΣΤΕΡΙΣΜΟΣ ΠΑΙΔΙΚΗ ΑΡΡΩΣΤΙΑ ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΥ" Εκδοσεις ΣΠΟΥΤΝΙΚ 6/69 Λευκωσια, σελ. 14

**** Λενιν, Αγγλικά Απαντα τομος 24 σελ 298.

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ

Ξεχωρίζει πάντα **δύο και μόνο δύο** δυνατές στάσεις απέναντι στο ζήτημα του εθνικισμού:

"Ο αστικός εθνικισμός και ο προλεταριακός διεθνισμός είναι δύο συνθήματα ανειρηνευτα εχθρικά, που αντιστοιχούν στα δύο μεγάλα ταξικά στρατοπέδα ολου του καπιταλιστικού κόσμου και εκφράζουν δύο πολιτικές (κατι περισσότερο: δύο κοσμοθεωρίες) στο εθνικό ζήτημα. *

Κοιτάξτε ακόμα στα κείμενα του Λενιν. Όταν αναφέρεται σε **σοσιαλιστές και στην εργατική τάξη καπιταλιστικών χωρών**, πολύ συχνά αναφέρεται στην χώρα τους βαζοντας ειρωνικά εισαγωγικά στις λέξεις "δικία τους" πατριδα, πατριδα "τους", κλπ.

Εκτος όμως απο τον Λενιν, τα σημερινά κομμουνιστικά κομμάτα "Ξεχνούν" ακόμα και το πασιγνώστο αποσπασμα απο το Κομμουνιστικό Μανιφέστο:

"... κατηγορησαν τους κομμουνιστές οτι θέλουν ταχά να καταργήσουν την πατριδα, την εθνοτητα.

Οι εργάτες δεν έχουν πατριδα. Δεν μπορείς να τους πάρεις αυτο που δεν έχουν..."

ΔΥΟ ΔΙΑΣΤΡΕΒΛΩΣΕΙΣ

Εκτος όμως απο τον συμβιβασμο του "πατριωτισμου" με τον διεθνισμο, ο κυριότερος τροπος με τον οποιο οι αριστεροι πατριωτες συμβιβάζουν **θεωρητικά** τον πατριωτισμο τους με την πολιτική του Λενιν των μπολσεβικών και της Τρίτης Διεθνούς είναι με την διαστρεβλωση οτι ο Λενιν ήταν υπερμαχος της εθνικής ανεξαρτησίας, της εθνικής απελευθέρωσης, της αυτοδιαθεσης των εθνών και της δημιουργίας απο καθε εθνος (η απο καθε "λαο" αν το προτιμάτε...) του δικου του κρατους, και αρα οτι ο Λενιν θεωρούσε σαν υποχρεωση των κομμουνιστών να παλεύουν για την εθνική απελευθέρωση ή την εθνική ανεξαρτησία του δικου τους εθνους.

Η διαστρεβλωση αυτη γίνεται με **δύο** βασικά τροπους:

Πρωτα, με την "παράληψη" μιας η δυο λέξεων, η την υπολογισμένη "αδιαφορία" για την σημασία τους. Ο Λενιν και το μπολσεβικό κομμα δεν ήταν υποστηρικτες της "αυτοδιαθεσης των εθνών" ή υπερμαχοι της "εθνικής ανεξαρτησίας", αλλά υποστηρικτες του "**δικαιωματος** των εθνών για την αυτοδιαθεση", δεν υποστηριζαν την "αποσκίρτηση" (δηλαδή τον χωρισμο ενός τμήματος ενός κρατους για τη δημιουργία ενός άλλου) αλλά την **ελευθερία** για αποσκίρτηση. Παραλείπωντας αυτές τις δυο λέξεις, "δικαιωμα" και "ελευθερία", ή **αγνωώντας την σημασία τους**, αναποδογυρίζεται τελείως το πραγματικό νοημα των θέσεων των μπολσεβικών.

Δευτερο, "Ξεχνιεται" ή παραλείπεται οτι την υποχρεωση να παλέψουν για το "δικαιωμα των εθνών για την αυτοδιαθεση" η για την "ελευθερία των εθνών για αποσκίρτηση" δεν την έχουν οι επαναστάτες του **καταπιεσμένου** εθνους αλλά οι επαναστάτες

* Λενιν "Ζητήματα εθνικής πολιτικής και προλεταριακός διεθνισμός" σελ. 19

του εθνους που καταπιεζει.

Ας τα δουμε ομως πιο συγκεκριμενα, ξεκινώντας απο την σημασια των λεξεων "δικαιωμα" και "ελευθερια".

δικαιωμα στην αυτοδιαθεση

Ο Λενιν ηταν ξεκαθαρος οτι οι επαναστατες είναι αντιθετοι και στον πατριωτισμο και στην διασπαση σε πολλα κρατη:

"Το προλεταριατο δεν μπορεί να υποστηριξη καμια κατοχυρωση του εθνικισμου, αντιθετα υποστηριζει καθε τι που βοηθα στο σβησιμο των εθνικων διακρισεων, το γκρεμισμα των εθνικων φραγμων, καθε τι που κανει ολο και στενοτερους τους δεσμους αναμεσα στις εθνικοτητες, καθε τι που οδηγει στη συγχωνευση των εθνων. Καθε διαφορετικη ενεργεια σημαίνει περασμα με το μερος του αντιδραστικου μικροαστικου εθνικισμου" *

Ταυτοχρονα, παρα την υποστηριξη της "συγχωνευσης των εθνων" ο Λενιν τονιζε την αναγκαιότητα να υποστηριζουν οι σοσιαλιστες το "δικαιωμα των εθνων για αυτοδιαθεση" το "δικαιωμα ξεχωριστης κρατικης υπαρξης" και οχι την ιδια την ανεξαρτησια των εθνων ή την ξεχωριστη κρατικη υπαρξη.

Η διαφορα φαινεται μικρη σε πρωτη οψη. Γι' αυτο τον παρεξηγησαν και τοτε, και απο τα αριστερα και απο τα δεξια, και τον κατηγορησαν οτι ενθαρρυνε τις χωριστικες τασεις, την δημιουργια πολλων κρατων, τον εθνικισμο, καθως και οτι η πολιτικη του ηταν αντιφατικη. Η απαντηση του είναι χαρακτηριστικη:

"Οταν κατηγορεις τους οπαδους της ελευθεριας της αυτοδιαθεσης, δηλαδη της ελευθεριας του αποχωρισμου, οτι ενθαρρυνουν τις αποχωριστικες τασεις, κανεις την ιδια ακριβως ανοησια και την ιδια ακριβως υποκρισια, οπως αν κατηγορουσες τους οπαδους της ελευθεριας του διαζυγιου οτι ενθαρρυνουν τη διαλυση των οικογενειακων δεσμων". **

Εδω φαινεται ξεκαθαρα ποσο μεγαλη σημασια εχουν οι λεξεις "δικαιωμα", και "ελευθερια". Σκεφτητε αν καποιος "ξεχνουσε" να πει οτι είναι "οπαδος της ελευθεριας του διαζυγιου", και ελεγε απλα οτι είναι "οπαδος του διαζυγιου"! *** Αυτο γινεται ακομα πιο φανερο με το αιτημα της ελευθερης εκτρωσης. Αν ξεχνουσαμε τη λεξη "ελευθερη" τοτε θα σημαινε οτι ειμαστε ολοι "υπερ της εκτρωσης"!

* Λενιν, "Ζητηματα εθνικης πολιτικης και προλεταριακος διεθνισμος" σελ. 28

** Λενιν "Ζητηματα εθνικης πολιτικης και προλεταριακος διεθνισμος" σελ. 74

*** Ελπίζουμε να μη παρεξηγηθουμε απο κανεναν απο την αναποδη, οτι ο Λενιν ή εμεις ειμαστε υπερ της συσφιγξης των οικογενειακων δεσμων! Το ζητημα χρησιμοποιειται εδω μονο σαν παραδειγμα, για να φανει πιο καθαρα η σημασια της χρησιμοποιοησης των λεξεων ελευθερια και δικαιωμα.

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ

Έτσι, από την μια, δεν είναι καθόλου σκοπός ή καθήκον των επαναστατών να ενθαρρύνουν τη δημιουργία νέων κρατών και την ικανοποίηση των εθνικών επιδιώξεων ή να αποθαρρύνουν την συγχώνευση των κρατών:

"Σχετικά με το δικαίωμα αυτοδιαθέσης των εθνών, δηλαδή τον αποχωρισμό και το σχηματισμό αυτοτελούς εθνικού κράτους, θα μιλήσουμε ιδιαίτερα αλλού. Όσο όμως **διαφορά εθνή θα αποτελούν ένα ενιαίο κράτος, οι μαρξιστές σε καμία περίπτωση δε θα προπαγανδίζουν ούτε την αρχή της ομοσπονδίας ούτε την αποκεντρώση.** Το μεγάλο συγκεντρωτικό κράτος είναι ένα τεραστίο ιστορικό βήμα, από το μεσαιωνικό κατατεμαχισμό προς την μελλοντική σοσιαλιστική ενότητα όλου του κόσμου... *

Από την άλλη ωστόσο, οι σοσιαλιστές είναι, πρέπει να είναι, εκτός από διεθνιστές και **δημοκράτες.** Και το "δικαίωμα των εθνών για αυτοδιαθέση" δεν είναι παρά ένα ακόμα **δημοκρατικό δικαίωμα,** και είναι σαν τέτοιο που το υποστηρίζουν οι επαναστάτες για αυτούς που το ζητούν:

"Το δικαίωμα των εθνών για αυτοδιαθέση αφορά αποκλειστικά το δικαίωμα για ανεξαρτησία με την πολιτική έννοια, το δικαίωμα για ελεύθερο πολιτικό αποχωρισμό από το έθνος που καταπιέζει. Ειδικά αυτό το **αιτήμα για πολιτική δημοκρατία** αφορά την πλήρη ελευθερία για το αποχωριζόμενο έθνος να προπαγανδίζει τον αποχωρισμό και να κάνει δημοψήφισμα για τον αποχωρισμό." **

Και να πως συνδέει ο Λένιν τον αγώνα για τα δημοκρατικά αιτήματα με την σοσιαλιστική επανάσταση και την υποστήριξη του δικαιώματος της αυτοδιαθέσης:

"Ο καπιταλισμός και ο ιμπεριαλισμός μπορούν να ανατραπουν μόνο με μια οικονομική επανάσταση. Δεν μπορούν να ανατραπουν με δημοκρατικές αλλαγές, ακόμα και τις ποιο 'ιδεώδεις'. Αλλά **ένα προλεταριάτο που δεν έχει εκπαιδευθεί στον αγώνα για την δημοκρατία είναι ανίκανο να κάνει μια οικονομική επανάσταση...**

... για τον Κιέβσκυ η υπερασπίση της εθνικής αυτοδιαθέσης 'στην εποχή του χρηματιστικού κεφαλαίου' μοιάζει μια ασυγχώρητη παραχώρηση σε αστικές αποψεις. ...

Να χρησιμοποιήσουμε την αστική δημοκρατία για να φτάσουμε στην σοσιαλιστική και με συνέπεια δημοκρατική οργάνωση του προλεταριάτου εναντίον στην αστική τάξη και εναντίον στον οππορτουνισμό. Δεν υπάρχει άλλος δρόμος. Δεν υπάρχει άλλη διεξόδος. Σε αυτό τον δρόμο πρέπει να συμπεριλάβουμε τον **ελεύθερο αποχωρισμό και την ελεύθερη συνένωση των εθνών,** δεν πρέπει να τα φοβηθούμε" ***

Γι' αυτό οι επαναστάτες, παρόλο που προτιμούν γενικά τα

* Λένιν "Ζητήματα εθνικής πολιτικής και προλεταριακός διεθνισμός" σελ. 39

** Λένιν Αγγλικά Απαντα τόμος 22 σελ. 146

*** Λένιν, Αγγλικά Απαντα τομ. 23 σελ. 24-27

μεγάλα συγκεντρωτικά κράτη, τα υποστηρίζουν μόνο εφόσον αυτό δεν γίνεται αντιδημοκρατικά, παρά την θέληση του πληθυσμού τους:

"Το προλεταριάτο... χαιρετίζει κάθε αφομοίωση των εθνών, εκτός από εκείνη που γίνεται με τη βία ή στηρίζεται σε προνομία." *

Ο Λένιν λοιπόν δεν υποστήριζε την εθνική ανεξαρτησία ούτε την δημιουργία νέων εθνικών κρατών αλλά το δικαίωμα των εθνότητων να κάνουν ότι θέλουν, δηλαδή την ελευθερία τους για δημιουργία ξεχωριστού κράτους.

Ποιανών όμως δημοκρατικό (όχι πατριωτικό!) καθήκον είναι αυτή η υποστήριξη του δικαιώματος των εθνών για αυτοδιάθεση, αποσχισμό και δημιουργία ξεχωριστού κράτους; Μήπως όλων των εργαζομένων και των επαναστατών;

Διαφορετικά συγκεκριμένα καθήκοντα

Σε αυτό το σημείο γίνεται η δεύτερη και πιο σημαντική διαστρέβλωση, με την αποκρυψη ότι ο Λένιν επεμενε στην:

"αναγκαιότητα να γίνει διακρίση των συγκεκριμένων καθηκόντων των σοσιαλδημοκρατών των καταπιεζομένων εθνών από αυτά των σοσιαλδημοκρατών των καταπιεζομένων εθνών" **

Όταν ο Λένιν τονίζει ότι έχουν "διαφορετικά καθήκοντα" οι επαναστάτες του έθνους που καταπιεζεί από αυτούς του έθνους που καταπιεζονται εννοούσε ότι το καθήκον της υποστήριξης της "ελευθερίας της αποχωρισμού", των εθνικών δικαιωμάτων και της ελευθερίας της αυτοδιάθεσης, δεν το έχουν όπως έχει καταντήσει να θεωρείται σήμερα, και οι σοσιαλιστές των καταπιεσμένων εθνών, (κατι που θα τους εξίσωνε με πατριώτες) αλλά αντίθετα οι σοσιαλιστές των εθνών που καταπιεζουν, σαν διεθνιστικό και δημοκρατικό τους καθήκον απεναντί στο λαό του έθνους που καταπιεζεται. Και επεμενε ότι δεν ήταν καθόλου περιεργό και αντιφατικό να έχουν διαφορετικά καθήκοντα οι σοσιαλδημοκράτες που βρίσκονταν σε διαφορετικές χώρες:

"Εκείνοι που δεν έχουν εξετάσει διεξοδικά το ζήτημα, νομίζουν ότι είναι 'αντιφατικό' για τους Σοσιαλδημοκράτες των καταπιεζομένων εθνών να επιμένουν στην 'ελευθερία του αποχωρισμού' ενώ οι Σοσιαλδημοκράτες των καταπιεσμένων εθνών επιμένουν στην 'ελευθερία της συγχώνευσης'. Ωστόσο λιγη σκεψη θα μας δειξει ότι δεν υπάρχει, και δεν μπορεί να υπάρξει, κανένας άλλος δρόμος προς τον διεθνισμό και την συνενωση των εθνών." ***

Ένα καθαρό παραδειγμα αυτής της διαστρέβλωσης της πολι-

* Λένιν "Ζητήματα εθνικής πολιτικής και προλεταριακός διεθνισμός" σελ. 28

** Λένιν: "Ζητήματα εθνικής πολιτικής και προλεταριακός διεθνισμός" εκδόσεις Σπουτνικ Λευκωσία σελ. 127

*** "Ζητήματα εθνικής πολιτικής και προλεταριακός διεθνισμός" εκδόσεις Σπουτνικ Λευκωσία σελ. 157

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ

τικής του Λενιν θα το βρούμε και στο σοσιαλσβινιστικό ελληνοκυπριακό βιβλίο "Η ΑΚΕΛΙΚΗ ΗΓΕΣΙΑ ΚΑΙ Ο ΕΝΟΠΛΟΣ ΑΓΩΝΑΣ-ΜΑΡΞΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ. Του Δημοκρίτου" που πρωτοδημοσιεύτηκε το 1959 για να κάνει κριτική στην απόφαση του ΑΚΕΛ να μην υποστηρίξει την ΕΟΚΑ. Για τις αναφορές χρησιμοποιούμε μια επανέκδοση του 1982.

"Ήταν φανερό ότι ο ενοπλος αγώνας δεν ξεκινούσε από την ταξική των εργατών αλλά των μικροαστών και αγροτών. Όμως ήταν ένας αγώνας εναντίον στον ιμπεριαλισμό, εναντίον στην εθνική υποδούλωση εναντίον στην αποικιοκρατία. Μήπως οι κομμουνιστές... έπρεπε να πουν ότι ο αγώνας αυτός δεν τους ενδιέφερε εφόσον δεν είναι αυτοί που τον ξεκινούν... 'Όχι' απάντα ο ίδιος ο Λενιν..." σελ. 17

Και για να αποδείξει ο συγγραφέας ότι ο "ίδιος ο Λενιν" θα καταδικάζει το ΑΚΕΛ που δεν πήρε μέρος στον αγώνα της ΕΟΚΑ για την Ένωση και ότι "Σαν Μαρξιστές έπρεπε να... ενθαρρύνουμε την επαναστατική δράση της μικροαστικής τάξης και να την υποστηρίξουμε από την γέννηση της και μέχρι του ξετιναγματος του αποικιακού ζυγού." (σελ. 19) χρησιμοποιεί αρκετά αποσπάσματα από τον Λενιν, ανάμεσα στα οποία και το παρακάτω:

"Οι σοσιαλιστές όχι μόνο πρέπει να απαιτούν την άνευ όρων και άμεση απελευθέρωση των αποικιών χωρίς αποζημίωση... αλλά πρέπει να προσφέρουν την αποφασιστική υποστήριξη τους προς τα πιο επαναστατικά στοιχεία μέσα στο αστικοδημοκρατικό κίνημα για εθνική απελευθέρωση σ' αυτές τις χώρες και να βοηθήσουν την εξέγερση τους... εναντίον στον ιμπεριαλισμό που τους καταπιέζει" (σελ. 19-20)

Είναι δυνατό να νομίσει ο "Δημοκρίτος" ότι ο Λενιν εννοούσε ότι **όλοι** οι σοσιαλιστές θα πρέπει να απαιτούν την απελευθέρωση των αποικιών κλπ; Όχι. Αυτό το απόσπασμα είναι από το άρθρο του Λενιν "Η Σοσιαλιστική Επανάσταση και το Δικαίωμα των Εθνών για Αυτοδιάθεση" * και όπως βλέπουμε δύο γραμμές παραπάνω (που τις παραλείπει ο συγγραφέας) η αναφορά γίνεται για "τις μισοαποικιακές χώρες όπως η Κίνα, η Περσία η Τουρκία" όπου "τα αστικοδημοκρατικά κινήματα μόλις αρχίζουν" και στις οποίες εκείνο τον καιρό **δεν υπήρχαν ακόμα σοσιαλιστικά κινήματα και κόμματα.**

Αλλά πολύ πιο σημαντικό είναι ότι **δύο μόλις σελίδες πιο πριν, στο ίδιο άρθρο**, βρίσκεται μια παραγράφος στην οποία ο Λενιν λέει πολύ καθαρά ότι το προλεταριάτο που πρέπει να υποστηρίζει την "άνευ όρων και άμεση απελευθέρωση των αποικιών χωρίς αποζημίωση" είναι το προλεταριάτο του **εθνούς που καταπιέζει**, ενώ για το προλεταριάτο του **καταπιεσμένου** εθνούς βλέπει αλλά καθήκοντα, το καθήκον δηλαδή της ενότητας με τους εργάτες του καταπιεζόμενου εθνούς:

"Το προλεταριάτο πρέπει να απαιτεί την ελευθερία για πολιτικό αποχωρισμό των αποικιών και των εθνών που καταπιέζει το έθνος 'του' Διαφορετικά ο διεθνισμός του προλεταριάτου θα παραμείνει κουφίος και στα λόγια μόνο,

* Γραφτηκε το 1916. Βλέπε πχ Αγγλικά Απαντα τομ. 22 ή στα "Ζητήματα εθνικής πολιτικής και προλεταριακού διεθνισμού" έκδοση Σπουτνίκ σελ. 114

δεν θα είναι δυνατό να υπάρχει ούτε εμπιστοσύνη ούτε ταξική αλληλεγγύη ανάμεσα στους εργατές του καταπιεζόμενου έθνους και του έθνους καταπιεσθέν και θα μείνει αξεσκαπστή ή υποκρισία των ρεφορμιστών... υπερασπιστών της αυτοδιαθέσης, που δεν λένε λέξη για τα έθνη που καταπιεζεί το 'δίκό τους' το έθνος και που κρατιούνται με την βία στο 'δίκό τους' το κράτος.

Απο την άλλη, οι σοσιαλιστές των καταπιεζόμενων εθνών πρέπει να υπερασπίζονται ιδιαίτερα και να εφαρμόζουν στη ζωή την πλήρη και απολυτή, καθώς και την οργανωτική ενότητα των εργατών του καταπιεζόμενου έθνους με τους εργατές του έθνους που καταπιεζεί" *

Πουθενά σε αυτό το άρθρο ο Λένιν δεν κάνει νύξη για το καθήκον των σοσιαλιστών των καταπιεζόμενων εθνών να παλέψουν για την αυτοδιάθεση του έθνους "τους". Ακόμα λοιπόν και αν ο "Δημοκρίτος" δεν διαβάσει τίποτα άλλο από τον Λένιν, για να δει ότι το σύνθημα για τους σοσιαλιστές των καταπιεζόμενων εθνών δεν ήταν απλά η οργανωτική ενότητα των εργατών αλλά ακόμα παραπάνω η "εθελοντική συνένωση", η ελευθερία να μείνουν ενωμένα τα έθνη, σίγουρα πρέπει να διαβάσει τουλάχιστον το άρθρο από το οποίο πήρε τις αναφορές του.

Ήταν λοιπόν συνειδητή διαστρεβλώση ή παραληψη της "λεπτομερείας" ότι ο Λένιν όταν έγραφε για την υποχρέωση του προλεταριάτου να απαιτεί την ελευθερία για πολιτικό αποχώριση των αποικιών δεν εννοούσε το προλεταριάτο και τους σοσιαλιστές της αποικίας αλλά αυτούς του ιμπεριαλιστικού έθνους. Μόνο έτσι όμως θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει τον Λένιν για να δικαιολογήσει την σοσιαλβενιστική πολιτική του, που ήθελε την ελληνοκυπριακή εργατική τάξη να παλέψει μαζί με την ΕΟΚΑ για την Ένωση.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΤΑΞΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

Ποια είναι η άμεση, πρακτική σημασία αυτών των διεθνιστικών και δημοκρατικών καθηκόντων των εργαζόμενων του έθνους που καταπιεζεί; Αφορούν πρώτα το ζήτημα της εμπιστοσύνης και ενότητας ανάμεσα στις εργατικές τάξεις των διαφόρων εθνικοτήτων, ώστε να μπορούν να διεξαχθούν με επιτυχία και απεριόριστες από την εξάρτηση τους από την αστική τάξη της καθέμιας που δημιουργεί ο εθνικισμός, τον αγώνα εναντίον στην εκμετάλλευση:

"Δεν κάνει καμία διαφορά στον μισθωτό εργατή αν τον εκμεταλλεύεται κυρία η Μεγάλο-Ρωσική αστική τάξη ή η μη-Ρωσική αστική τάξη, ή η Πολωνική αστική τάξη παρα η Εβραϊκή, κλπ. Ο μισθωτός εργατής που έχει καταλάβει τα ταξικά του συμφέροντα είναι εξίσου αδιάφορος προς τα κρατικά πρόνοια των Μεγαλορώσων καπιταλιστών και προς τις υποσχέσεις των Πολωνών ή Ουκρανών καπιταλιστών ότι θα εγκαταστήσουν έναν επίγειο παράδεισο όταν αποκτήσουν κρατικά πρόνοια. Ο καπιταλισμός αναπτύσσεται και θα συνεχίσει να αναπτύσσεται έτσι ή αλλιώς, και σε ενιαία κράτη με μικτό πληθυσμό και σε χωριστά εθνικά κράτη. Σ' όλες τις περιπτώσεις ο μισθωτός εργατής θα είναι αν-

* Λένιν, "Ζητήματα εθνικής πολιτικής και προλεταριακός διεθνισμός" εκδόσεις Σπουρνίκ Λευκωσία σελ. 119

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ

τικείμενο εκμεταλλεύσης. Ο επιτυχημένος αγώνας εναντίον στην εκμεταλλεύση απαιτεί να είναι το προλεταριάτο ελεύθερο από εθνικισμό και να είναι απολύτως ουδέτερο, για να το πούμε έτσι, στον αγώνα για κυριαρχία που συνεχίζεται ανάμεσα στις αστικές τάξεις των διαφόρων εθνών. Αν το προλεταριάτο οποιουδήποτε κράτους δώσει την παραμικρή υποστήριξη στα προνόμια της 'δικίας' του εθνικής αστικής τάξης, αυτό αναποφευκτά θα δημιουργήσει δυσπιστία ανάμεσα στο προλεταριάτο καποιου άλλου κράτους. Θα αδυνατίσει την διεθνή ταξική αλληλεγγύη των εργατών και θα τους διαίρει...

Εδώ πρέπει να προσεξουμε ιδιαίτερα τη σημασία της αδιαφορίας και της ουδετερότητας του προλεταριάτου απέναντι στον "αγώνα για κυριαρχία" των διαφόρων αστικών τάξεων, γιατί όπως θα δούμε παρακάτω παίζουν καθοριστικό ρόλο στην διαμορφωση μιας διεθνιστικής πολιτικής για τους ελληνοκυπρίους εργαζομένους.

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΠΑΙΔΑΓΩΓΗΣΗ

Εκτός από τα διεθνιστικά και δημοκρατικά καθήκοντα, και την ταξική αλληλεγγύη και ενότητα, υπάρχει και η ανάγκη της "διεθνιστικής διαπαιδαγωγησης" της εργατικής τάξης, χωρίς την οποία δεν θα μπορέσει να φτάσει στο σημείο της οικοδόμησης του διεθνούς σοσιαλισμού. Και η διεθνιστική διαπαιδαγωγή γίνεται με διαφορετικό τρόπο ανάλογα με το έθνος στο οποίο ανήκει η εργατική τάξη:

"Μπορεί η διεθνιστική διαπαιδαγωγή της εργατικής τάξης να είναι συγκεκριμένα πανομοιότυπη στα μεγάλα, καταπιεζόμενα έθνη και στα μικρά, καταπιεσμένα έθνη; ...

Προφανώς όχι... Στην διεθνιστική διαπαιδαγωγή των εργατών των καταπιεζόμενων χωρών, αναγκαστικά η έμφαση πρέπει να δίνεται στο να υποστηρίζουν την ελευθερία των καταπιεσμένων χωρών να αποσκιρτήσουν, και να παλεύουν για αυτή την ελευθερία...

Από την άλλη, ένας σοσιαλδημοκράτης ενός μικρού έθνους πρέπει να δίνει έμφαση στην προπαγάνδα του στην δεύτερη λέξη της γενικής μας διατύπωσης: 'εθελοντική συνένωση' των εθνών". **

Ποια είναι η ανάγκη για αυτή την "διεθνιστική διαπαιδαγωγή"; Δεν είναι απλά θέμα του να "μαθει" το προλεταριάτο τα σωστά "μαθήματα" αλλά έχει ζωτική πρακτική σημασία:

"Η σοσιαλιστική επανάσταση μπορεί να αρχίσει στο πιο άμεσο μέλλον...

Μπορεί όμως να περάσουν 5, 10 και περισσότερα χρόνια πριν να αρχίσει η σοσιαλιστική επανάσταση. Αυτός θα είναι ο χρόνος για την επαναστατική διαπαιδαγωγή των

* "Ζητήματα εθνικής πολιτικής και προλεταριακός διεθνισμός" εκδόσεις Σπουρνίκ Λευκωσία σελ. 76

** "Ζητήματα εθνικής πολιτικής και προλεταριακός διεθνισμός" εκδόσεις Σπουρνίκ Λευκωσία σελ. 156,157

μαζών, σε πνευμα που θα κερνει αδυνατη την παραμονη των σοσιαλσβινιστων και των ομπορτουνιστων στο εργατικο κομμα και να κερδισουν την νικη οπως συνεβηκε το 1914-16. Οι σοσιαλιστες πρεπει να εξηγησουν στις μαζες οτι οι βρετανοι σοσιαλιστες που δε απαιτουν ελευθερια για αποχωρισμο των αποικιων και της Ιρλανδιας, οι γερμανοι σοσιαλιστες που δεν απαιτουν ελευθερια για αποχωρισμο των αποικιων, των Αλσατων, των Δανων, των Πολωνων και που δεν επεκτεινουν την επαναστατικη τους προπαγανδα και την επαναστατικη μαζικη δραση κατευθειαν στην σφαιρα του αγωνα εναντιο στην εθνικη καταπιεση, η που δεν χρησιμοποιουν τετοια γεγονοτα οπως το επεισοδιο Τζαμπερν για την πιο πλατια παρανομη προπαγανδα αναμεσα στο προλεταριατο του εθνους που καταπιεζει, για διαδηλωσεις στους δρομους και επαναστατικη μαζικη δραση, οι Ρωσοι σοσιαλιστες που δεν απαιτουν ελευθερια για αποχωρισμο της Φιλανδιας, της Πολωνιας, της Ουκρανιας, κλπ. κλπ. - ολοι αυτοι οι σοσιαλιστες ενεργουν σαν σβινιστες, σαν λακεδες των ιμπεριαλιστικων μοναρχιων και της ιμπεριαλιστικης αστικης ταξης..." *

Η αναγκαιοτητα της διεθνιστικης διαπαιδαγωγησης της εργατικης ταξης και της δημιουργιας διεθνιστικων επαναστατικων κομματων ειναι ισως η πιο σπουδαια διαπιστωση και για την δικια μας εποχη, την εποχη της κυριαρχιας των συγχρονων σοσιαλσβινιστων στα "αριστερα" (σοσιαλιστικα και κομμουνιστικα) κομματα ολων των χωρων.

Ειναι αδυνατο για τους σημερινους επαναστατες, που ειναι παντου μια μικρη μειοψηφια, να δυναμωσουν και να βοηθησουν στην αναδημιουργια μιας μαζικης επαναστατικης ηγεσιας της εργατικης ταξης, αν δεν δουν οτι ενα απο τα σπουδαιοτερα καθηκοντα τους ειναι να προσπαθησουν, παρολη την μικρη τους δυναμη, να παιξουν το ρολο τους στην διεθνιστικη διαπαιδαγωγηση των εργαζομενων, και στην δημιουργια μιας, εστω και πολυ μικρης αρχικα, διεθνιστικης μειοψηφιας μεσα στην εργατικη ταξη. Και αυτο δεν μπορει ουτε καν να ξεκινήσει αν δεν γινει ξεκαθαρη η αναγκη να εχουν διαφορετικη σταση οι επαναστατες, αναλογα με το εθνος στο οποιο ανηκουν.

ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ ΠΟΛΩΝΙΑΣ

Αυτη η "διαφορα στα καθηκοντα" αναμεσα στους σοσιαλιστες των εθνων που καταπιεζουν και εκεινων των εθνων που καταπιεζονται ειναι πολυ σημαντικη, ειναι αυτη που κανει να ξεχωριζουν οι σοσιαλιστες απο τους πατριωτες. Γι' αυτο θα επιμεινουμε σε αυτο το ζητημα με ακομα ενα χαρακτηριστικο παραδειγμα.

Προκειται για το ζητημα της Πολωνιας και της πολιτικης διαμαχης του Λενιν με τους Πολωνους σοσιαλδημοκρατες σε σχεση με την παραγραφο εκεινη στο προγραμμα των Ρωσων σοσιαλδημοκρατων που υποστηριζε το δικαιομα των εθνων που ηταν υποδουλα στην Ρωσσια (αρα και της Πολωνιας) για αυτοδιαθεση, αιτημα που οι Πολωνοι σοσιαλδημοκρατες δεν δεχονταν.

Ενα μεγαλο τμημα της Πολωνιας ηταν υποδουλο στην Τσαρικη

* Λενιν "Ζητηματα Εθνικης Πολιτικης και Προλεταριακος Διεθνισμος" σελ. 125

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ

Ρωσσία. Ας αφήσουμε όμως δυο αποσπασματα απο κειμενα του Λενιν εκεινης της εποχης να μας πουν την ιστορια:

"Σε κανενα εθνος δεν ειναι τοσο βαθυ το μισος για τη Ρωσσια οπως στους Πολωνους, κανενα εθνος δεν αντιπαθει τοσο εντονα την Ρωσσια οπως οι Πολωνοι... Οι Πολωνοι σοσιαλδημοκρατες συντροφοι προσφεραν μια μεγαλη ιστορικη υπηρεσια προωθοντας το συνθημα του διεθνισμου και δηλωνοντας οτι η αδελφικη ενοτητα του προλεταριατου ολων των χωρων εχει την μεγαλυτερη σημασια γι'αυτους, και οτι **δεν θα πολεμησουν ποτε για την απελευθρωση της Πολωνιας.** Αυτο ειναι προς τιμη τους, και γι' αυτο θεωρουσαμε παντα μονο αυτους τους Πολωνους σοσιαλδημοκρατες οτι ειναι σοσιαλιστες. Οι αλλοι ειναι πατριωτες, πολωνοι Πλεχανωφ [ρωσος σοσιαλιστης θεωρουμενος 'πατερας' του Ρωσικου μαρξισμου, που καταληξε σοσιαλπατριωτης]. Αλλα η ιδιομορφη αυτη θεση τους, οπου για να προστατευσουν το σοσιαλισμο αναγκαστηκαν να παλεψουν εναντιον ενος αρρωστημενου και εξαλλου εθνικισμου, δημιουργησε μια περιεργη κατασταση: οι συντροφοι ερχονται σε μας και μας λενε να παρατησουμε την ιδεα της ελευθεριας της Πολωνιας, το δικαιομα-της να αποσκιρτησει.

Γιατι ομως θαπρεπε εμεις, οι Μεγαλωρωσσοι, που καταπιεζουμε περισσοτερα εθνη απο καθε αλλο λαο, να αρνηθουμε το δικαιομα αποχωρισμου στην Πολωνια, την Ουκρανια, η την Φιλλανδια;... Αυτοι οι ανθρωποι δεν θελουν να καταλαβουν οτι **για να ενισχυσεις τον διεθνισμο δεν χρειαζεται να λες παντου τα ιδια.** Αυτο που πρεπει να κανεις ειναι να τονιζεις, στη Ρωσσια, την ελευθερια αποχωρισμου για τα καταπιεσμενα εθνη, και στην Πολωνια, την ελευθερια τους να μεινουν ενωμενα. Η ελευθερια της ενωσης συνεπαγεται και την ελευθερια του αποχωρισμου. Εμεις οι Ρωσσοι πρεπει να τονισουμε την ελευθερια του αποχωρισμου, ενω οι Πολωνοι την ελευθερια να ειναι ενωμενοι." *

"Κανενας Ρωσσος μαρξιστης δεν σκεφτηκε ποτε να κατηγορησει τους Πολωνους σοσιαλδημοκρατες επειδη ειναι εναντιον του αποχωρισμου της Πολωνιας. Οι σοσιαλδημοκρατες αυτοι κανουν λαθος μονο οταν προσπαθουν να αρνηθουν την αναγκαιοτητα να συμπεριληφθει η αναγνωριση του δικαιοματος της αυτοδιαθεσης στο Προγραμμα των Ρωσων Μαρξιστων." **

Ειναι πολυ χαρακτηριστικη η σταση του Λενιν. Αν για τους Πολωνους σοσιαλδημοκρατες ηταν διεθνιστικη σταση η αρνηση τους να αγωνιστουν για την αυτοδιαθεση και την εθνικη απελευθρωση του "δικου τους" εθνους, αντιθετα για τους Ρωσους σοσιαλδημοκρατες θα ηταν προδοσια του διεθνισμου αν δεν υποστηριζαν το δικαιομα της αυτοδιαθεσης της Πολωνιας εναντια στην "δικια τους" κυβερνηση και τα συμφεροντα του "εθνους τους".

* Λενιν, Αγγλικά Απαντα τομος 24 σελ 298.

** Λενιν "Ζητηματα εθνικης πολιτικης και προλεταριακος διεθνισμος" εκδοσεις Σπουτικ Λευκωσια σελ. 82

ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΕΣ Ή ΠΑΤΡΙΩΤΕΣ;

Είναι καθαρό ότι για τον Λενιν οι επαναστάτες στις συγχρονες καπιταλιστικές χώρες δεν έχουν καμία υποχρέωση να παλεύουν για την εθνική ανεξαρτησία ή την εθνική απελευθέρωση ή την αυτοδιαθεση της δικίας τους χώρας, το αντιθετο μαλιστα. Ο Λενιν και το μπολσεβικικο κομμα μιλουσαν για το καθηκον των Ρωσων σοσιαλιστων να υποστηριζουν το δικαιομα της αυτοδιαθεσης των καταπιεσμενων απο την Ρωσια εθνων. Ηταν λοιπον παρα πολυ καθαρο οτι δεν επροκειτο για καποιο "σοσιαλιστικο πατριωτισμο" που συμβιβαζονταν κατα καποιο τροπο με τον προλεταριακο διεθνισμο, αλλα αντιθετα επροκειτο για πραγματικη και αδιαλλακτη εφαρμογη του διεθνισμου, μια και την υποχρεωση για την υποστηριξη αυτου του δικαιωματος την αναλαμβαναν οι επαναστατες του εθνους που θα εχανε απο την εφαρμογη της, την υποστηριζαν εναντια στα συμφεροντα του "δικου" τους εθνους, της "δικίας τους πατριδας", δηλαδη της "δικίας" τους αρχουσας ταξης.

Θα κλεισουμε αυτη την θεωρητικη παρενθεση, παρατηρωντας οτι δεν είναι καινουργιο φαινομενο ο "διεθνισμος" των σημερινων σοσιαλιστικων και κομμουνιστικων κομματων, που υποτιθεται οτι συμβιβαζεται με τις πατριωτικες διακηρυξεις (και πραξεις!) τους. Υπηρχαν και στις μερες του Λενιν σοσιαλιστες σαν τους σημερινους αριστερους που χαιρετιζουν "διεθνιστικα" καθε ξενο εθνικο αγωνα απο τον οποιο δεν εχει να χασει, και ιδιαιτερα αν εχει να κερδισει απο αυτον, η "δικια τους" αρχουσα ταξη. Οπως πολυ πετυχημενα χαρακτηριζε αυτη την ποικιλια του "διεθνισμου" ο Λενιν, δεν είναι παρα:

"Διεθνισμος προς εξαγωγή στο εξωτερικο που επικρατει στις μερες μας αναμεσα στους φλογερους-ποσο φλογερους!-διεθνιστες και Μαρξιστες που συμμεριζονται καθε εκφραση διεθνισμου στο στρατοπεδο του εχθρου, οπουδηποτε αλλου αλλα οχι στον τοπο τους, οχι μεσα στους συμμαχους τους... Που συμφωνουν με την "αυτοδιαθεση των εθνων", οχι ομως και των εθνων που εξαρτωνται απο το εθνος του οποιου οι ιδιοι εχουν την τιμη να είναι μελη-με λιγα λογια, αυτος ο διεθνισμος είναι μια απο τις χιλιες-και-μια ποικιλιες της υποκρισίας που κυριαρχουν στις μερες μας" *

Τετοιιοι "εξαγωγεις του διεθνισμου" είναι ολοι αυτοι εδω στην νοτια Κυπρο και στην Ελλαδα που υποστηριζουν με παθος το δικαιομα των Κουρδων και των Αρμενιων για αυτοδιαθεση στην Τουρκια, αλλα για τους Τουρκοκυπριους ουτε που το διαννοουνται.

Ο πραγματικος, οχι ο υποκριτικος "εξαγωμενος" διεθνισμος, εφαρμοζεται πρωτα σε σχεση με το "δικο μας" εθνος, την "δικια μας" πατριδα.

* Εισαγωγή του Λενιν στο εργο του Μπουχαριν 'Ο Ιμπεριαλισμος και η Παγκοσμια οικονομια'. Αγγλικά Απαντα τομος 22 σελ. 107

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΤΟ "ΚΥΠΡΙΑΚΟ" ΚΑΙ Ο ΔΙΕΘΝΙΣΜΟΣ

Πως αντιμετωπίζουμε λοιπόν το Κυπριακό πρόβλημα με βάση την Λενινιστική πολιτική για τα εθνικά ζητήματα και την παραδοχή του επαναστατικού εργατικού κινήματος; Άνηκει σε αυτή την παραδοχή η πολιτική του "αντιιμπεριαλιστικού, αντικατοχτικού, εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα", με οποία μορφή και αν εμφανίζεται αυτή; Η απάντηση που βγαίνει από τα προηγούμενα είναι σίγουρα αρνητική.

Ένα άλλο συμπέρασμα από τα προηγούμενα, είναι ότι δεν μπορούμε να μιλάμε για τους "κυπρίους" ή την "Κυπρο" γενικά, αλλά για την στάση και τα καθήκοντα των **ελληνοκυπρίων και ελλήνων** επαναστατών και εργαζομένων, έχοντας συνέχεια υποψη ότι αυτά είναι αναγκαστικά **διαφορετικά** από τα καθήκοντα των Τουρκοκυπρίων και των Τούρκων επαναστατών και εργαζομένων.

ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΘΝΙΚΟΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ;

Το πρώτο πράγμα που πρέπει να ξεκαθαρίσουμε πριν ασχοληθούμε με το Κυπριακό όπως αυτό εμφανίζεται σήμερα, είναι ότι **Εθνικοαπελευθερωτικό ζήτημα, δηλαδή ζήτημα εθνικής καταπίεσης, για τους Ελληνοκυπρίους δεν υπάρχει** από το '60 και μετά, από την αποχώρηση των Αγγλων.

Γενικά, τα εθνικά προβλήματα, τα προβλήματα εθνικής καταπίεσης του πληθυσμού μιας ή περισσότερων εθνοτήτων από μια κυρίαρχη εθνότητα μέσα στο ίδιο κράτος, που πραγματικά υπήρχαν στην Κύπρο*, "λύθηκαν" σε πρώτη φάση το '60, όταν σταμάτησε η εθνική καταπίεση των Κυπρίων γενικά από τους Αγγλους, και τα υπολοιπα το '74, όταν σταμάτησε η εθνική καταπίεση της Γ/κ κοινότητας από τους Ε/κ.

Όσο για τις Αγγλικές βάσεις, που υποτίθεται ότι αποτελούν κάποιο είδος περιορισμού της εθνικής ανεξαρτησίας και άρα ότι υπάρχει ξένη κυριαρχία και ο εθνικοαπελευθερωτικός αγώνας δεν ολοκληρώθηκε στην Κύπρο, θυμίζουμε ότι παρόμοιες ξένες βάσεις υπάρχουν όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και σε ένα σωρό ευρωπαϊκές χώρες όπως στην Αγγλία, και πολύ παραπάνω στην Δ. Γερμανία όπου υπάρχουν Αμερικανικές βάσεις με συνθήκη που επιβλήθηκε στους Γερμανούς μετά το τέλος του 2ου Παγκόσμιου Πολέμου. Έχουν άραγε και αυτές οι χώρες "άλυτα εθνικά προβλήματα";

Οι αγγλικές βάσεις παραμένουν με την συναίνεση της ελληνοκυπριακής αρχούσας τάξης, που όχι μόνο δεν ενοχλείται από αυτές, αλλά ωφελείται κιολας, και χωρίς την αντίθεση ενός σημαντικού μέρους του πληθυσμού. Δεν έχουν κανένα περιεχόμενο εθνικής καταπίεσης για τους ελληνοκυπρίους, και ο μονός τρόπος που μπορεί να τις πολεμήσει το εργατικό κίνημα χωρίς να πέσει σε εθνικιστικά αδιέξοδα είναι μέσα από ένα γενικό-τερο αντιιμπεριαλιστικό και διεθνιστικό αγώνα, συνδιαζοντας

* Για παραδειγμα, θέματα ελευθερίας στην χρησιμοποίηση των εθνικών γλωσσών, εκπαίδευσης, πολιτιστικά, ελευθερίας χρησιμοποίησης των εθνικών συμβόλων όπως η σημαία, και γενικά αστικών ελευθεριών, δηλαδή αστικής δημοκρατίας, όπως από ποιον παίρνονταν οι αποφάσεις, ιδιαίτερα για οικονομικά θέματα, πως και κατά ποσόν γίνονταν εκλογές κλπ.

τον αγώνα εναντίον τους με τον αγώνα εναντίον και του Ελληνοκυπριακού και Ελληνικού στρατού, καθώς και σε σχέση με την εθνική καταπίεση των λαών της Μ. Ανατολής.

Κατι άλλο που αναφέρεται για να δυναμώσει τα επιχειρήματα περί "εξάρτησης" είναι οι ίδιες οι Συμφωνίες της Ζυριχής, επειδή "επιβλήθηκαν από έξω". Αυτό δεν στεκεί καθόλου απλυστάτα επειδή οι ίδιες οι συμφωνίες ούτε τηρούνται ούτε ισχύουν πια. Καταγγέλθηκαν από το '64 από τον Μακαριο και καμία αρχούσα τάξη δεν δεσμεύεται εδώ και χρόνια από αυτές, παρόλο που όπως είδαμε τις επικαλούνται όλοι υποκριτικά όταν τους συμφέρει.

Υπάρχουν ακόμη και τα επιχειρήματα που στηρίζονται στον χαρακτηρισμό της Κύπρου σαν "οικονομικής αποικίας" της Δύσης και των ελληνοκυπρίων αστών σαν "εξαρτημένων", σαν "πιονια" του Δυτικού ιμπεριαλισμού, και για αυτό θεωρεί ότι υπάρχει πρόβλημα εθνικής ανεξαρτησίας εξαιτίας αυτής της "οικονομικής εξάρτησης". Εκτός από το ότι αυτή η αντίληψη για την "πλήρη οικονομική εξάρτηση" είναι συνηθώς παρατραβηγμένη (αυτό όμως είναι κάτι που η συζήτηση του ξεφεύγει από τα όρια αυτού του κείμενου) αυτό που μας ενδιαφέρει είναι, ότι έτσι και αλλιώς η οικονομική εξάρτηση δεν έχει καμία σχέση με τα ζητήματα εθνικής ανεξαρτησίας, την αυτοδιαθεση και τα άλλα θέματα που αφορούν τα εθνικά ζητήματα όπως τα βλέπουν οι επαναστάτες. Χαρακτηριστικά ο Λενιν αντιμετώπιζε την ίδια την τσαρική Ρωσία σαν ιμπεριαλιστική χώρα, ενώ ταυτόχρονα την θεωρούσε σαν "ολοκληρωτικά εξαρτημένη" οικονομικά από το κεφάλαιο των "πλουσιών αστικών χωρών":

"... ακολουθούν οι συλλογισμοί ότι η ανάπτυξη των μεγάλων κεφαλαιοκρατικών Δυνάμεων και ο ιμπεριαλισμός κάνουν χιμαιρικό το "δικαίωμα αυτοδιαθέσης" των μικρών λαών. Μήπως μπορείς να μιλάς στα σοβαρά - αναφωνεί η Ροζα Λουξεμπουργκ - για "αυτοδιαθεση" των τυπικά ανεξαρτητών μαυροβουνιωτών, βουλγαρών, ρουμανών, σερβών, ελλήνων, εν μέρει ακόμα και των ελβετών, που η ίδια η ανεξαρτησία τους είναι προϊόν του πολιτικού αγώνα και του διπλωματικού παιχνιδιού της ευρωπαϊκής συμφωνίας" (;)!... όλα αυτά είναι γελοίες εξυπναδες, γιατί δεν έχουν ούτε την παραμικρότερη σχέση με την υποθεση. Όχι μοναχά τα μικρά κράτη μα και η Ρωσία λ.χ. οικονομικά εξαρτιέται ολοκληρωτικά από τη δύναμη του ιμπεριαλιστικού χρηματιστικού κεφαλαίου των "πλουσιών" αστικών χωρών. Όχι μοναχά οι βαλκανικές μικρογραφίες κρατών, μα και η Αμερική το ΧΙΧ αιώνα ήταν από οικονομική άποψη, αποικία της Ευρώπης, όπως το έδειξε κιολας ο Μαρξ στο "Κεφάλαιο". Φυσικά όλα αυτά δεν έχουν ... καμία σχέση με το ζήτημα των εθνικών κινήματων και του εθνικού κράτους.

Η Ροζα Λουξεμπουργκ αντικατέστησε το ζήτημα της πολιτικής αυτοδιαθέσης των εθνών στην αστική κοινωνία, της κρατικής τους αυτοτέλειας με το ζήτημα της οικονομικής τους αυτοτέλειας και ανεξαρτησίας. Αυτό είναι τόσο εξυπνο, όπως θα ήταν αν ένας άνθρωπος, συζητώντας την πραγματική διεκδίκηση για την κυριαρχία της βουλής, δηλαδή της συνλεύσης των λαϊκών αντιπροσώπων στο αστικό κράτος, θ' αρχίζε να εκθετεί την απολυτά σωστή πεποίθηση του για την κυριαρχία του μεγάλου κεφαλαίου σε οποιοδη-

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ

ποτε καθεστώς μιας αστικής χώρας." *

"Υποδειξαμε ότι η αυτοδιαθεση αφορά μόνο την πολιτική, και θάταν άρα λανθασμένο ακόμα και να αναφερθεί το ζήτημα του οικονομικού μη πραγματοποιησιμότητος της" **

Απο οποια πλευρά και αν το δούμε, τα προβλήματα εθνικής καταπίεσης στην Κύπρο έχουν λυθεί. Το ότι στην μια περίπτωση αυτό έγινε από αντιδραστικούς κομμουνιστοφάγους όπως τον Γρίβα και την Εκκλησία, και στην άλλη με μια εισβολή από ένα τελείως εξοπλισμένο αστικό στρατό (με "σοσιαλιστή" μάλιστα ηγέτη) που δεν έχει κανένα πρόβλημα να καταπιέζει στο δικό του κράτος τους Κουρδούς δεν αφαιρεί καθόλου από το γεγονός ότι πια στην Κύπρο δεν υπάρχει "εθνικό πρόβλημα" όπως το εννοούμε σαν αριστεροί, δηλαδή πρόβλημα καταπίεσης μιας εθνότητας από μια άλλη μέσα σε ένα κράτος.

ΚΑΙ Ο "ΑΝΤΙΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΑΝΤΙΑΠΟΙΚΙΑΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ";

Θεωρείται σαν δεδομένο από όλους τους αριστερούς της Κύπρου ότι οι Ε/κ επαναστάτες στην περίοδο της αγγλικής αποικιοκρατίας είχαν κάποιο "ιερό" εθνικοαπελευθερωτικό αντιαποικιακό καθήκον. Παρόλο που αυτό που μας ενδιαφέρει είναι το παρόν και το μέλλον, είναι αναγκαία μια παρενθεση εδώ, για να δούμε ακόμα μία φορά ότι αυτά που οι ελληνοκυπριοί αριστεροί θεωρούν σαν αξιώματα δεν είναι και τόσο αυτονοήτα.

Αυτή η "εθνικοαπελευθερωτική" αντίληψη για την καπιταλιστική Κύπρο του 1955 δεν συμβιβάζεται τόσο ευκόλα με την Λενινιστική πολιτική για την σταση των επαναστατών απέναντι στα εθνικοαπελευθερωτικά ζητήματα. Το παράδειγμα της Πολωνίας μας δείχνει ότι υπήρχε η δυνατότητα για μια διαφορετική πολιτική. Οι Ελληνοκυπριοί επαναστάτες μπορούσαν μαζί με τους Τουρκοκυπριούς επαναστάτες να τονίζουν "την ελευθερία να μείνουν ενωμένοι" οι Κυπριοί με τους Αγγλους, και συγχρόνως να προωθούν **καινο αντικαπιταλιστικό αγώνα** και οργανωτική ενότητα με τους Αγγλους εργαζομένους, εναντίον και στους Αγγλους και στους Κυπριούς αστούς.

Ένας σημαντικός λόγος που οι ελληνοκυπριοί επαναστάτες έπρεπε να κρατήσουν μια τέτοια σταση ήταν και η ξεκαθαρή και δηλωμένη μαζική αντίθεση των Τουρκοκυπριών στην Ένωση.

Στον συγκεκριμένο αντιαποικιακό αγώνα με τα δεδομένα εκείνης της εποχής, δηλαδή την κυριαρχία της ενωτικής πολιτικής στους ελληνοκυπριούς όπως εκφράστηκε και με την εξέγερση του '31 και το δημοψήφισμα του '50, και την δημιουργία τουρκοκυπριακών οργανώσεων εναντίον στην Ένωση, οποίος και αν ήταν στην ηγεία του (το ΑΚΕΛ πχ) και με οποιοδήποτε τυπικό στόχο, είτε ανεξαρτησία ήταν αυτός είτε αυτοδιαθεση, θα κυριαρχούσε αναπόφευκτα ο ελληνοκυπριακός εθνικιστικός χαρακτήρας, και αντικειμενικά μπορούσε να έχει μια μόνο επιτυχημένη καταληξη, την Ένωση, και μαζί την εθνική καταπίεση των τουρκοκυπριών.

* Λένιν "Ζητήματα εθνικής πολιτικής και προλεταριακός διεθνισμός" σελ. 50.

** Λένιν Αγγλικά Απαντα τόμ. 23 σελ. 49

Εκτός όμως από αυτό, ακόμα πιο σημαντικό είναι το γεγονός ότι το Κυπριακό του 1955 δεν ήταν μια απλή περίπτωση αντιιμπεριαλιστικού αγώνα. Ήταν συγχρονως και μια "συνοριακή διαμάχη" ανάμεσα σε δυο πολύ μεγαλύτερες και σπουδαιότερες καπιταλιστικές χώρες, την Ελλάδα και την Τουρκία.

Έτσι ο αγώνας για την "Αυτοδιαθεση-Ένωση" δεν οδήγησε μόνο σε σοβαρές διακοινοτικές συγκρούσεις στην Κύπρο. Το πιο σημαντικό είναι ότι όχι μόνο μπορούσε (όπως τόξεραν ολοι, από τότε) αλλά τελικά καταληξε και σε πολεμο το '74, εστω και περιορισμένο, ανάμεσα στις δυο πολύ μεγαλύτερες χώρες, την Ελλάδα και την Τουρκία. Μαλιστα ο κινδυνος να επαναληφθει αυτο σε μεγαλύτερη μαλιστα εκταση δεν εχει καθολου περασει.

Απο αυτη την αποψη, ήταν καθηκον όχι μόνο των ελληνοκυπριων και ελλήνων επαναστατων να μην υποστηριξουν τον συγκεκριμενο αγωνα για αυτοδιαθεση αλλα ακομα και των επαναστατων αλλων χωρων, επειδη αυτος μπορούσε να οδηγησει σε πολεμο ανάμεσα σε δυο πολύ μεγαλύτερα κρατη. Και αν αυτου του ειδους η συλλογιστική φαίνεται σαν "παραχώρηση προς τον ιμπεριαλισμο" ή σαν "υποχώρηση", ας δουμε πως αντιμετωπιζε αντιστοιχες καταστασεις η παραδοση του επαναστατικού κινήματος:

"Δεν μπορούμε όμως να ειμαστε υπερ του πολεμου ανάμεσα στους μεγάλους λαους, υπερ της εξόντωσης 20 εκατομμυριων ανθρωπων για την προβληματική απελευθέρωση ενός μικρου εθνους που αποτελείται ίσως απο 10-20 εκατομμυρια πληθυσμο! Και βεβαια, δεν μπορούμε. Όχι όμως επειδη βγαζουμε απο το προγραμμα μας την πλήρη εθνική ισοτητα, αλλα επειδη τα συμφεροντα της δημοκρατίας μιας χώρας πρέπει να υποτασσονται στα συμφεροντα της δημοκρατίας μερικων χωρων και όλων των χωρων. Ας υποθεσουμε ότι ανάμεσα σε δυο μεγάλες μοναρχίες βρισκεται μια μικρη, που ο μικρος βασιλιάς της 'συνδεεται' με συγγενικούς και άλλους δεσμούς με τους μοναρχες και των δυο γειτονικών χωρων. Ας υποθεσουμε ακομη ότι η ανακυρηξη της δημοκρατίας στην μικρη χώρα, το διωξιμο του μοναρχη της θα σημαινε στην πράξη πολεμο ανάμεσα στις δυο γειτονικές μεγάλες χώρες, για την παλινορθωση του ενος ή του άλλου μοναρχη της μικρης χώρας. Δεν υπαρχει αμφιβολία ότι στην προκειμενη περίπτωση ολη η διεθνής σοσιαλδημοκρατία, όπως και η πραγματικά διεθνιστική μεριδα της σοσιαλδημοκρατίας της μικρης χώρας, θα ήταν εναντία στην αντικατασταση της μοναρχίας με τη δημοκρατία. Η αντικατασταση της μοναρχίας με την δημοκρατία δεν είναι κατι το απολυτο, αλλα μια απο τις δημοκρατικές διεκδικησεις που υποτασσεται στα συμφεροντα γενικά της δημοκρατίας (και φυσικά ακομη περισσότερο του σοσιαλιστικού προλεταριάτου)." *

"... για τους ταξικά συνειδητους εργατες καθε δημοκρατικό αιτημα (συμπεριλαμβανομενης της αυτοδιαθεσης) υποτασσεται στα υπερτατα συμφεροντα του σοσιαλισμου. Για παραδειγμα, αν ο αποσχισμος της Νορβηγίας απο την Σουηδία δημιουργουσε την βεβαιότητα ή την πιθανότητα πολεμου μεταξυ της Βρετανίας και της Γερμανίας, οι Νορβηγοι εργατες, μονο και μονο για αυτο το λογο, θα

* Λενιν Ελληνικά Απαντα τομ. 30 σελ. 43

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ

πταν υποχρεωμένοι να αντιταχθούν στην αποσχισή" *

Οι **Αγγλοι** επαναστάτες, οι επαναστάτες "του εθνους που καταπιεζε", είχαν σιγουρα το καθκον του αντιιμπεριαλιστικου αντιαποικιακου αγωνα, της υποστηριξης του δικαιωματος της αυτοδιαθεσης μεχρι και τον αποχωρισμο, και της αντιθεσης στην εθνικη καταπιεση των Κυπριων. Αυτοι επρεπε να ζητουν απο την "δικια τους" αρχουσα ταξη να φυγει απο την Κυπρο, εφοσον οι Κυπριοι δεν τους ηθελαν. Αυτο ομως οπως ειδαμε δεν σημαινει καθολου οτι την ιδια σταση επρεπε να κρατησουν και οι επαναστατες αλλων χωρων, και ιδιαιτερα οι ελληνοκυπριοι και οι ελληνες.

Και δεν θα πταν τοσο "αδυνατο" οσο φαινεται σημερα να επεμβει με μια τετοια πολιτικη η επαναστατικη αριστερα. Αν αυτα σημερα φαινονται "εξωπραγματικα" αυτο οφειλεται κυρια στην εικονα που μας δινουν για το τι συνεβαινε την εποχη εκεινη, εικονα που αγνοει τους εργατικους αγωνες και συγκεντρωνεται μονο στους εθνικους. Οι εργατικοι αγωνες για οικονομικα αιτηματα που θα ειχαν και πολιτικη αιχμη εναντια στην αποικιακη κυβερνηση, χωρις να εχουν εθνικιστικο "Ενωτικο" αντιαποικιακο περιεχομενο, θα ειχαν και την πιο μεγαλη υποστηριξη των Τουρκοκυπριων εργαζομενων, θα προωθουσαν πραγματικα την ταξικη ενοτητα, και μεσα στην κυπριακη εργατικη ταξη αλλα και αναμεσα στις εργατικες ταξεις της Ελλαδας και της Τουρκιας.

Υπηρχε ταυτοχρονα το καθκον για τους επαναστατες να κανουν αγωνες εναντια στην αποικιακη κυβερνηση, με αιτηματα πολιτικης δημοκρατιας. Θαπρεπε δηλαδη να αντιμετωπισουν και το γεγονος οτι η αποικιακη κυβερνηση καταπατουσε τα **δημοκρατικα εθνικα δικαιωματα** ολου του λαου, οπως τα δικαιωματα για καθε εθνοτητα στην Κυπρο να χρησιμοποιει την δικια της γλωσσα και τα εθνικα της συμβολα, καθως και ζητηματα αυτοδιοικησης, αντιπροσωπευτικων σωμάτων (βουλη) εκπαιδευσης κλπ. Το οτι θα τασσονταν οι επαναστατες **εναντια στην Αυτοδιαθεση-Ενωση** δεν σημαινε με κανενα τροπο οτι δεν θα μπορούσαν να αγωνιστουν εναντια στην αποικιακη κυβερνηση ακομη και οταν αυτη απαγορευε ή διαλυε με την βια ειτε μια ενωτικη διαδηλωση των ελληνοκυπριων ειτε μια αντιενωτικη διαδηλωση τουρκοκυπριων. (4)

Σιγουρα η θεση της επαναστατικης αριστερας εκεινη την περιοδο θα πταν πολυ λεπτη και δυσκολη, και μονο μια πολυ καλη αναλυση της συγκεκριμενης καταστασης μαζι με μια καθαροτητα στην επαναστατικη θεωρια θα επετρεπε μια σωστη επεμβαση. Ετσι, θαταν χοντρη ανοησια αν ισχυριζομασταν οτι τα παραπανω αποτελουν καποιου ειδους "προγραμμα" που θαπρεπε να εχει η επαναστατικη αριστερα σε εκεινη την ιστορικη περιοδο. Θελουμε απλα να δειξουμε οτι υπηρχαν δυνατοτητες για μια διεθνιστικη πολιτικη και στο επιπεδο της παλης εναντια στην αποικιακη κυβερνηση για τα πολιτικα και δημοκρατικα δικαιωματα.

Τελικα, αυτη την ιστορικη περιοδο αξιζει και πρεπει να την αναλυση να την γνωρισει και να την εξετασει καλυτερα μια επαναστατικη αριστερα απελευθερωμενη απο τις εθνικιστικες προκαταληψεις και αφου ξεπερδψει με τα σημερινα βασικα καθκ-

* Λενιν Αγγλικά Απαντα, τομ. 23 σελ. 57

κοντα θεωρητικού ξεκαθαρισματος. Μονο τότε θα μπορεσει να βγει καποια καθαροτερη και πιο ολοκληρωμενη θεση για το τι θα μπορούσε να κανει η κυπριακη επαναστατικη αριστερα εκεινη την εποχη.

Αναμφιβολα μια διεθνιστικη ταξικη πολιτικη δεν θα μπορουσε να εχει μαζικη απηχηση στην τοτε Κυπρο με την σχετικα μεγαλη αγροτικη και μικροαστικη πλειοψηφια του πληθυσμου, στρωματων που διακρινονται για τον εθνικισμο τους. Ομως η μαζικη απηχηση δεν είναι παντου και παντα ο κυριος σκοπος των επαναστατων. Υπηρχε ηδη μια (εστω και μικρη) εργατικη ταξη, σε μια μειοψηφια της οποιας επρεπε και μπορουσαν να ριζωσουν οι ιδεες του προλεταριακου διεθνισμου, για "μεταγενεστερη χρηση", για την "διεθνιστικη διαπαιδαγωγηση" της, για το χτισιμο ενος επαναστατικου κομματος. Κατι τετοιο δεν θα πτανε τελειως αδυνατο μια και απο την εργατικη ταξη της περιόδου '40 με '50, παρα το μικρο της μεγεθος, δεν ελλειψαν καθολου οι ταξικες αγωνιστικες εμπειριες.

Ας γυρισουμε ομως στην σημερινη κυριαρχη ελληνοκυπριακη αριστερη πολιτικη, την πολιτικη του "αντικατοχικου, εθνικοαπελευθερωτικου, αντιιμπεριαλιστικου" αγωνα. Ειδαμε οτι τα επιχειρηματα που προβαλλονται για την αναγκαιοτητα του "Εθνικοαπελευθερωτικου αγωνα" δεν ανηκουν στην παραδοση του διεθνιστικου εργατικου κινηματος. Οσο για τον "αντικατοχικο αγωνα", τον αγωνα δηλαδη για υπερασπιση της "δικιας μας" πατριδας εναντια στους εχθρους της "δικιας μας" αρχουσας ταξης, στηριχθηκαν στην πολιτικη της "ηττας της δικιας μας αστικης ταξης" για να δειξουμε οτι στην θεση του πρεπει να μπει η επαναστατικη ηττοπαθεια.

Με τον "αντιιμπεριαλιστικο αγωνα", θα ασχοληθουμε αναλυτικα σε παρακατω κεφαλαιο.

Πριν ασχοληθουμε ομως με αυτο πρεπει εκτος απο την επαναστατικη ηττοπαθεια να δουμε και τα αλλα στοιχεια της στασης που οι ελληνοκυπριοι και ελληνες επαναστατες διεθνιστες πρεπει να κρατησουν απεναντι στην "δικη τους" αστικη ταξη σε σχεση με το Κυπριακο προβλημα.

ΤΑ ΚΥΡΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΙΑΣ ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΟΥΔΕΤΕΡΟΤΗΤΑ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΑΣΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

Ας δουμε πρωτα τι σημαίνει η "λυση του Κυπριακου", αν την απαλλαξουμε απο την συναισθηματικη συγχιση με την οποια εχει περιβληθει. Δεν σημαίνει τιποτε παραπανω απο εναν "αμοιβαια αποδεκτο" απο τις ενδιαφερομενες αρχουσες ταξεις διακανονισμο του ζητηματος της κρατικης εξουσιας, ενα διακανονισμο του μοιρασματος της κυριαρχιας στην Κυπρο αναμεσα στις αντιμαχομενες αστικες ταξεις (συνορα, ποσοστα, δικαιοδοσιες κλπ). Τα επακολουθα μιας λυσης θα είναι να υπογραφει ειρηνη, να υπαρξουν "ομαλες" διπλωματικες σχεσεις, και να μην αμφισβητειται το "στατους κβο" απο κανενα απο τα ενδιαφερομενα τμηματα των αστων.

Σε σχεση με αυτο τον αγωνα για κυριαρχια θα ξαναθυμισουμε ενα προηγουμενο αποσπασμα απο τον Λενιν: "ο επιτυχημενος αγωνας εναντια στην εκμεταλλευση απαιτει να είναι το προλεταριατο ελευθερο απο εθνικισμο και να είναι απολυτα ουδετερο, για να το πουμε ετσι, στον αγωνα για κυριαρχια που

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ

συνεχίζεται αναμεσα στις αστικές τάξεις των διαφορων εθνων." *

Στην δικια μας περιπτωση, η ουδετεροτητα αυτη μεταφραζεται και σε ουδετεροτητα απεναντι στις διαφορες "λυσεις" που προωθουν και υποστηριζουν οι αστοι της Ελλαδας της Τουρκιας και της Κυπρου, μια και οι "λυσεις" αυτες δεν ειναι παρα μια ακομα εκφραση στο πολιτικο επιπεδο του αγωνα τους για κυριαρχια. Πρεπει να ειμαστε "ουδετεροι" ειτε προκειται για "αμοιβαια αποδεκτες" ή συμφωνημενες λυσεις ειτε για ντε φακτο καταστασεις οπως εχουμε τωρα.

Η ουδετεροτητα σημαινει για τους ελληνοκυπριους επαναστατες οτι δεν πρεπει να παρασυρομαστε απο τις κυριαρχες στους Ελληνες και Ελληνοκυπριους εθνικιστικες προκαταληψεις οπως το ταμπου της διχοτομησης, της διπλης ενωσης, ή του "κινδυνου αναγνωρισης του Τουρκοκυπριακου κρατους" και να μασαμε τα λογια μας, ή ακομα χειροτερα να τις καταγγελοουμε σαν την μεγαλυτερη συμφορα. Υπαρχει τεραστια κοινωνικη και πολιτικη πιεση πισω απο αυτα τα ταμπου, υπαρχει μια παραδοση, που δεν αμφισβητηθηκε ποτε, να εμφανιζονται αυτα σαν "αριστερα" και "αντιιμπεριαλιστικα" συνθηματα ** και μονο μια ξεκαθαρη πολιτικη μπορει να βοηθησει τους επαναστατες να μην υποκυψουν σε αυτη την πιεση.

Μια τετοια πολιτικη πρεπει να τονιζει οτι οσο και αν καλυπτονται τετοιου ειδους ταμπου πισω απο ωραιες διακυρηξεις για τα "ανθρωπινα δικαιωματα" την "κοινη προοδο ελληνοκυπριων και τουρκοκυπριων σε μια κοινη πατριδα" ή οτι "απλωνουμε χειρι φιλιας και συνεργασιας στους Τουρκοκυπριους", η υποκρισια τετοιων διακυρηξεων φαινεται απο γεγονοτα οπως αυτα του '63-64, της Κοφινου, καθως και απο γεγονοτα του '74, και απο την συμμετοχη των ιδιων που λενε αυτα τα συνθηματα σε αυτα ακριβως τα γεγονοτα, ή την σταση τους απεναντι σε αυτα, δηλαδη την διαστρεβλωση, αποκρυψη και αποσιωπηση τους.

Η αγαπημενη εκφραση των ιδιων των αστων ειναι οτι θελουν μια "ειρηνικη, δικαιη και βιωσιμη λυση". Αν ηταν δυνατο να υπαρξει και να υπογραφει στην περιοδο που περνουμε μια τετοια λυση, τοτε δεν θα ειμασταν ουδετεροι, θα την υποστηριζαμε απεναντι στις αλλες λυσεις.

Μια τετοια λυση ομως δεν εξαρταται απο τις διαφορες συμφωνιες που θα μπορεσουν οι αστοι να κανουν ή να επιβαλουν ο ενας στον αλλο. Οσο θα υπαρχουν τα συγκρουωμενα συμφεροντα τους (και αυτα δεν φαινεται οτι θα παψουν να συγκρουονται στο ορατο μελλον) τοσο η "ειρηνικη βιωσιμη και δικαιη λυση" θα ειναι μια απατη, οποια συμφωνια και αν υπαρξει, οποια μορφη λυσης και αν υπογραφει. Δεν ειναι τοσο δυσκολο να καταλαβει κανεις οτι η μια λυση θα αδικει τους ελληνοκυπριους προσφυγες, ενω καποια αλλη θα σημαινει εθνικη καταπιεση των Τουρκοκυπριων κλπ.

Δεν ασχολουμαστε ωστοσο με την καταγγελια της μιας ή της

* Λενιν, "Ζητηματα εθνικης πολιτικης και προλεταριακος διεθνισμος" εκδοσεις Σπουτικ Λευκωσια σελ. 76

** αν και, τι περιεργο, το συνεδριο του ΔΗΣΥ το '86 ειχε και αυτο σαν κυριο συνθημα το "ΟΧΙ ΣΤΗΝ ΔΙΧΟΤΟΜΗΣΗ"

αλλης καταστασης ή λυσης που μοιαζουν ετοιμοι κατα καιρους να υπογραφουν οι αστοι, ή που παει να καθιερωθει ντε φακτο, ουτε υποστηριζουμε οτι δεν θα μπορεσουν "ποτε" να ερθουν σε καποια συμφωνια, ακομα και σε μια σχετικα "δικαιη, ειρηνικη και βιωσιμη" συμφωνια. Καταγγελλουμε ομως οτι, **μεσα στις σημερινες τουλαχιστον συνθηκες, είναι εκ των προτερων ολες (και εκεινες που εχουν προταθει ως τωρα, και οποιεσδηποτε αλλες μπορούν να προταθουν) "αδικες" και "μη βιωσιμες".** Εκεινο που εχει σημασια για μας είναι να χτυπηθουν σε καθε περιπτωση οι αυταπατες των εργαζομενων οτι τα προβληματα που μας δημιουργει το Κυπριακο προβλημα μπορούν **σημερα** να λυθουν με την "καταλληλη" μορφη του Κυπριακου κρατους ή των Κυπριακων κρατων. Τα προβληματα δημιουργουνται απο τις αντιθεσεις των Ε/Κ (και ελληνων) και Τ/Κ (και τουρκων) αστων, και σε αυτη την ιστορικη στιγμη καμια "λυση" δεν μπορεί να τα εξουδετερωση ή να αποτρεψει νεους πολεμους, την εθνικη καταπιεση των Τ/Κ κλπ. Πρεπει να τονιζουμε οτι:

"...ο αγωνας για μια 'δικαιη' και δημοκρατικη ειρηνη... μπορεί να διεξαχθει μονο λεγοντας στον κοσμο την αληθεια,... οτι για να εξασφαλισουμε μια δημοκρατικη και δικαιη ειρηνη, πρεπει να ανατραπουν οι αστικες κυβερνησεις ολων των εμπολεμων χωρων..." *

Τονιζουμε συνεχεια οτι αυτα αφορουν τις **σημερινες συνθηκες**, το **ορατο πολιτικο μελλον** επειδη δεν μπορουμε να ξερουμε αν σε καποια μεταγενεστερη φαση (υστερα απο πεντε, δεκα, εικοσι χρονια, αγνωστο αλλα και αδιαφορο) δεν θα υπαρξει καποια αλλαγη στις πολιτικες συνθηκες που καθοριζουν τον ελληνοτουρκικο ανταγωνισμο γενικοτερα αλλα και στην Κυπρο ωστε απο αντιπαλοι να γινουν συμμαχοι, και να τα βρουν στο Κυπριακο με τροπο στον οποιο δεν θα μπορουμε να εχουμε ιδιαιτερες αντιρρησης. Ωστοσο, εκεινο που εχει σημασια είναι το τι συμβαινει τωρα, γιατι αυτο είναι που καθοριζει και την πολιτικη των επαναστατων, αυτο είναι που πρεπει να αντιμετωπισουμε.

ΟΙ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΟΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΗΣ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΩΝ

Δεν "προτιμουμε" ειπαμε μια "ενιαια" Κυπρο απο μια "διχοτομημενη" Κυπρο ή το αναποδο, δεν προτιμουμε την μια ή την αλλη μορφη ομοσπονδιας ή συνομοσπονδιας, γιατι αυτο θα μας εκανε να "παρουμε θεση" στον αγωνα για κυριαρχια των αστικων ταξεων και να αφησουμε κρυμμενο το πραγματικο προβλημα οτι είναι αδυνατη, τουλαχιστον τωρα, μια "βιωσιμη δικαιη και ειρηνικη λυση". Οσον αφορα λοιπον τη σταση απεναντι στις διαφορες αστικες λυσεις τα καθηκοντα μας είναι τα ιδια με τους Τουρκοκυπριους και Τουρκους επαναστατες. Ωστοσο, με την ουδετεροτητα απεναντι σε ολες τις λυσεις δεν κλεινει το θεμα για τους επαναστατες.

Και αυτο επειδη για τους **ελληνοκυπριους** (και ελληνες) εργαζομενους υπαρχει ακομη το καθηκον της υποστηριξης της "ελευθεριας για αποχωρισμο" των Τουρκοκυπριων, του "δικαιωματος να εχουμε χωριστο κρατος", που τους το αρνουνται οι **δικοί μας, οι Ελληνοκυπριοι, αστοι**. Ετσι εφαρμोजονται στην περιπτωση μας τα "διαφορετικα καθηκοντα" των επαναστατων

* Λενιν, Αγγλικά Απαντα τομ. 23 σελ. 190

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ

αναλογα με την χωρα στην οποια βρισκονται και στο εθνος στο οποιο ανηκουν. Ειμαστε δηλαδη αδιαφοροι αλλα οχι "αδιαφοροι" οπως συμφερει στην δικια μας αρχουσα ταξη, οχι "αδιαφοροι" στο σημειο να αδιαφορουμε για το τι θελουν οι Τουρκοκυπριοι, και για την επιθετικοτητα της δικιας μας αρχουσας ταξης απεναντι τους:

"Στην διεθνιστικη διαπαιδαγωγηση των εργατων των χωρων που καταπιεζουν πρεπει αναγκαστικα να δινεται εμφαση στο να υποστηριζουν την ελευθερια των καταπιεζομενων χωρων για αποχωρισμο και τον αγωνα τους γι' αυτο τον σκοπο. Χωρις αυτο δεν υπαρχει διεθνισμος... Αυτο ειναι ενα απολυτο αιτημα...

Ειναι καθηκον μας να διδασκουμε τους εργατες να ειναι "αδιαφοροι" στις εθνικες διαφορες. Δεν υπαρχει αμφιβολια γι' αυτο. Ομως δεν πρεπει να ειναι η αδιαφορια του οπαδου των προσαρτησεων..." *

Πρεπει δηλαδη απο τη μια να εξηγουμε οτι για την εργατικη ταξη η διχοτομηση, ή η διπλη ενωση ή το ανεξαρτητο Τουρκοκυπριακο κρατος δεν ειναι ουτε χειροτερες ουτε καλυτερες λυσεις απο το ενιαιο κρατος, ή την Ένωση. Απο την αλλη ομως, για να μην καταληξουμε να ειμαστε "αδιαφοροι" στην αρπαχτικοτητα της "δικιας μας" αρχουσας ταξης, πρεπει σαν Ελληνοκυπριοι επαναστατες να παλευουμε εναντια στην "δικη μας" αστικη ταξη για το δικαιωμα και την ελευθερια των Τουρκοκυπριων να εχουν το δικο τους κρατος ή και να ενωθουν με την Τουρκια αν θελουν.

Οσον αφορα την προπαγανδα της "δικιας μας" αρχουσας ταξης, πρεπει να ξεσκεπασουμε την υποκρισια της αντιδιχοτομικης υστεριας της, της προπαγανδας της για τον "κινδυνο αναγνωρισης του τουρκοκυπριακου ψευδοκρατους", και των εκφρασεων του τυπου "ψευδοβουλη".

Διοτι τι καθοριζει την "νομιμοτητα" των κρατικων συνορων για τους διεθνιστες;

"... ο Εγκελς λεει σ' αυτο το αρθρο οτι στην πορεια της ιστορικης εξελιξης... τα 'συνορα'... αποφασιζονταν ολο και περισσοτερο απο 'τη γλωσσα και τις συμπαθειες' του πληθυσμου. Ο Εγκελς ονομαζει αυτα τα συνορα 'φυσικα'... Σημερα αυτα τα δημοκρατικα αποφασισθεντα συνορα ολο και πιο συχνα καταπατονται απο τον αντιδραστικο, ιμπεριαλιστικο καπιταλισμο" **

Η αποφαση για την δημιουργια του ανεξαρτητου Τουρκοκυπριακου κρατους παρθηκε ομοφωνα στην Τουρκοκυπριακη βουλη, και χιλιαδες κοσμου βηγκαν στους δρομους να το γιορτασουν. Αυτο το γεγονος φτανει για να φανει ποια ειναι σημερα η θεληση των Τουρκοκυπριων, ποιες ειναι οι "συμπαθειες" τους.

Εξαλου, ακομα και απο την σκοπια της αστικης νομιμοτη-

* Λενιν "Ζητηματα εθνικης πολιτικης και προλεταριακος διεθνισμος" σελ. 157

** Λενιν "Ζητηματα εθνικης πολιτικης και προλεταριακος διεθνισμος" σελ. 132

τας, όσο δικαίωμα έχουν οι Ελληνοκυπριοί να χαρακτηρίζουν σαν "ψευδοκρατος" το κράτος στο Βορρά, τόσο έχουν και οι Τουρκοκυπριοί να χαρακτηρίζουν σαν "Ελληνοκυπριακή διοίκηση" το κράτος στον Νότο. Αρκεί μόνο να θυμηθούμε την παραδοχή του Μακαρίου από το '62 κιολας ότι "παρεβίασε το Σύνταγμα", τα γεγονότα του '63-64, και όλες τις άλλες παραβιάσεις του Συνταγματος από τους ελληνοκυπρίους.

Η αστική "μας" τάξη όμως δεν περιορίζεται στην προπαγανδα μόνο. Υπάρχουν και όλα τα συγκεκριμένα μέτρα που παίρνει για να εμποδίσει κάθε ανεξάρτητη πολιτική εμφάνιση των τουρκοκυπρίων, είτε σε μέρη όπως το συμβούλιο της Ευρώπης, στην ΕΟΚ, στην κοινοπολιτεία, στον ΟΗΕ, είτε ακόμη και σε πολιτιστικές ή αθλητικές εκδηλώσεις, στα γραμματόσημα και όπου άλλου μπορούν. Σε όλα αυτά πρέπει να εκφραζόμαστε την αντίθεση μας, να ξεσκεπαζόμαστε την υποκρισία τους, και το σπουδαιότερο, στο βαθμό που μπορούμε, να αγωνιζόμαστε εναντίον τους.

Το ίδιο ισχύει και για κάθε είδους μπουκοταζ της ΤΔΒΚ, με ιδιαίτερη έμφαση στον οικονομικό αποκλεισμό.

Αν δεν τα κάνουμε όλα αυτά, κινδυνεύουμε όπως έγραφε ο Λενίν:

"... να πεσομε σε εθνικιστικές προληψεις, δηλαδή να αναγνωρίσουμε το 'δικο μας έθνος' σαν πρότυπο έθνους (ή, θα προσθεταμε, ότι κατεχομε αποκλειστικό προνομιο του σχηματισμου κρατους)" *

Το επιχείρημα ακόμα ότι οι Ε/κ αστοί δεν έχουν αυτή τη στιγμή την εξουσία πάνω στους Τ/κ και άρα δεν υπάρχει θέμα αυτοδιαθέσης των τουρκοκυπρίων είναι παραπλανητικό. Πρώτα, ας μη ξεχναμε την άμεση σημερινή επιθετικότητα τους όπως εμφανίζεται με τον οικονομικό πολιτικό και πολιτιστικό αποκλεισμό. Δεύτερο, αρκεί που ολοφάνερα λένε, έχουν την προθεση, και παίρνουν όλα τα πρακτικά μέτρα που έχουν στην διάθεση τους για να αποκτήσουν μια τέτοια εξουσία. Μια τέτοια λογική δεν διαφέρει για παράδειγμα από το να αγνοείς ή να αποφεύγεις να πολεμήσεις ένα ρατσιστικό κομμα με μια πολιτική εξόντωσης των μαυρών επειδή δεν φαίνεται ικανό αυτή την στιγμή να πάρει την εξουσία.

Θα δώσουμε όμως και ένα ιστορικό παράδειγμα από τον Λενίν για την σημασία να παλεύεις εναντίον στην ίδια την προθεση για εθνική καταπίεση από τους αστούς, που αφορούσε την Αλσατία, μια περιοχή με μικτό γερμανικό και γαλλικό πληθυσμό που ανήκε στην Γερμανία:

"Αν ένας θέλει να είναι μαρξιστής πολιτικός, πρέπει, μιλώντας για την Αλσατία, να επιτεθεί στους αχρείους γερμανούς σοσιαλιστές για το ότι δεν αγωνίζονται για την ελευθερία της Αλσατίας για αποχώρισμο, και να επιτεθεί στους αχρείους Γάλλους σοσιαλιστές που τηρούν ειρήνη με την Γαλλική αστική τάξη που θέλει να προσαρτηθεί με την βία ολοκληρή την Αλσατία, και τους δυο μαζί γιατί υπηρετούν τον ιμπεριαλισμό της 'δικής τους'

* Λενίν "Ζητήματα εθνικής πολιτικής και προλεταριακός διεθνισμός" σελ. 89-90.

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ

χωρας... " *

Υποστηρίζοντας το **δικαίωμα** και την **ελευθερία** των Τουρκοκυπριών να έχουν το δικό τους κράτος, δεν σημαίνει ότι "προτιμάμε" ή ότι υποστηρίζουμε την διχοτομηση ή την αναγνώριση του Τουρκοκυπριακού κράτους, ότι δηλαδή παίρνουμε θέση υπέρ τους και παύουμε να είμαστε ουδέτεροι. Δεν υπάρχει κανένας λόγος για να μη θέλουμε να ζήσουμε μαζί με τους Τ/κ μέσα στο ίδιο αστικό κράτος και είμαστε "αδιαφοροί" όπως είπαμε απεναντί στα εθνικά προνόμια της μιας ή της άλλης αρχουσας τάξης, είτε της ελληνοκυπριακής είτε της τουρκοκυπριακής. Όχι όμως με την αδιαφορία των αντιδραστικών που αδιαφορούν για τις επιθυμίες και τα δημοκρατικά δικαιώματα αυτών που η "**δικία μας**" αστική τάξη καταπίεσε στο παρελθόν και θέλει να ξανακαταπίεσει στο μέλλον. Δεν πρέπει να "έεχναμε" ότι ένα "ενιαίο κράτος" θα σημαίνει εθνική καταπίεση των τ/κ από την "δικία μας" αρχούσα τάξη.

Για αυτό, παρόλο που πρέπει να είμαστε ουδέτεροι απεναντί σε όλες τις αστικές λύσεις, που δεν πρέπει δηλαδή να αντιταχθούμε σε ορισμένες από αυτές ή να προτιμήσουμε άλλες, συγχρονως πρέπει να αντιστεκομαστε και να αντιδρούμε σε κάθε προσπάθεια των "δικών μας" αστών να **επιβάλουν** ή και να **δικαιολογήσουν** τις λύσεις που αυτοί θέλουν.

Αυτά τα ξαναλέμε και τα ξανατονίζουμε διότι παρόλο που τα έχουμε πει με τα σχετικά επιχειρήματα προηγουμένα (πχ για την υποστήριξη της ελευθερίας του διαζυγίου η οποία δεν σημαίνει και **προτροπή** σε διαζυγίο) είναι σίγουρο ότι θα παρεξηγηθούμε εξαιτίας της μεγάλης πατριωτικής "ευαισθησίας" (θάταν πιο σωστό να πει κανείς αναισθησίας) των Ελληνοκυπριών απεναντί σε αυτό το ζήτημα.

Ποιος λοιπόν θα **υποστηρίξει** και την δυνατότητα να είναι η Κύπρος ενιαίο κράτος; Ποιος θα πει και θα **τονίσει** ότι οι Ελληνοκυπριοί και οι Τουρκοκυπριοί **εργαζόμενοι** δεν έχουν κανένα πρόβλημα να ζήσουν μαζί; Υπάρχουν κάποιοι που μπορούν και πρέπει να το κάνουν αυτό, και αυτοί είναι οι Τουρκοκυπριοί επαναστάτες, οι Τουρκοκυπριοί αριστεροί εργαζόμενοι. Αυτοί έχουν καθήκον να υποστηρίξουν την "ελευθερία της συνένωσης", εναντία σε όσα προσπαθεί να επιβάλει και να δικαιολογήσει η "**δικία τους**" αστική τάξη.

Θα αναφερθούμε ακόμα σε μια αντιρρηση που ακουγεται όταν συζητιεται η "επαναπροσεγγιση ελληνοκυπριων και τουρκοκυπριων". Εννοουμε το επιχειρημα οτι "ενταξει, εμεις θα το κανουμε, αλλα θα το κανουν και οι Τουρκοκυπριοι;" Η ίδια αντιρρηση θα ακουστεί και σε σχέση με αυτά που λέμε παραπάνω, "ας πουμε οτι εμεις θα τους δωσουμε την ελευθερια του αποχωρισμου, αυτοι ομως θα υποστηριξουν το ενιαιο κρατος;". Είναι φανερο πως το να μπαινει ο διεθνισμος των καταπιεσμενων σαν ορος για τον διεθνισμο των καταπιεστων είναι το αποκορυφωμα μιας σοσιαλπατριωτικης υποκρισιας, που θελει και την πιττα σωστη και τον σκυλο χορτατο. Και το ποιο σημαντικό, δειχνει τις εθνικιστικες προκαταληψεις αυτων που νοιαζονται πανω απο ολα για να μη "μοιραστει η Κυπρος".

* Λενιν "Ζητήματα Εθνικής Πολιτικής και Προλεταριακός Διεθνισμός" σελ. 136

Μια ακόμα αντιρρηση είναι ότι "οι μαρξιστές προτιμούν τα μεγάλα κράτη, και κάνουν ότι μπορούν για να αποφυγουν την διασπαση σε μικρά κράτη." Αυτό για την περίπτωση της Κύπρου το μεταφραζουν σε ένα "οχι στην διχοτομηση". Ο Λενιν όμως υποστηριζε την διατηρηση των μεγαλων κρατων οχι παντου και παντα αλλα μονο:

"Εφοσον οι αλλοι οροι θα είναι ίσοι ειμαστε αποφασιστικα υπερ της συγκεντροποιησης και αντιτιθεμεθα στην μικροαστικη ιδεα των ομοσπονδων σχεσεων" *

Είναι στην Κύπρο οι αλλοι οροι ίσοι; Δεν υπηρξε εθνικη ανισοτητα και καταπιεση; Δεν πρεπει να πατρουμε υποψη και την θεληση των τουρκοκυπριων; Δεν πρεπει να παρουμε υποψη μας ότι οι "δικοι μας" αστοι προσπαθουν να επιβαλλουν την δημιουργια ενος ενιαιου κρατους;

Ετσι και αλλιως, για να εχει καν το δικαιωμα ενας Ελληνοκυπριος αριστερος να προτεινει ενιαιο κρατος στους Τουρκοκυπριους, θα επρεπε πρωτα να εχει αποδειξει ο ιδιος την ειλικρινεια του:

"Οι Σουηδοι εργατες θα ειχαν το δικαιωμα και την ευκαιρια, χωρις να σταματησουν να είναι σοσιαλιστες, να κανουν προπαγανδα εναντια στον αποχωρισμο, ομως μονο αν ειχαν διαπραξει εναν συστηματικο, συνεπη και μονιμο αγωνα εναντια στην Σουηδικη κυβερνηση και για την ελευθερια της Νορβηγιας να αποσχιστει. Αλλιως, οι Νορβηγοι εργατες και ο λαος δεν θα δεχοντουσαν, και δεν θα μπορουσαν να δεχτουν την συμβουλη των Σουηδων εργατων σαν ειλικρινη" **

Στην σημερινη νοτια Κυπρο, κανενας δεν εχει κανει, ουτε εχει πλησιασει καν, στον "συστηματικο συνεπη και μονιμο αγωνα" εναντια στην Κυπριακη και την Ελληνικη κυβερνηση, για την "ελευθερια των Τουρκοκυπριων να αποσχιστουν". Και σε τελευταια αναλυση η "αποσχιση" των τουρκοκυπριων σημερα θα επρεπε να είναι το τελευταιο πραγμα για το οποιο θα επρεπε να ανησυχουν οι επαναστατες στη νοτια Κυπρο ενω απεναντιας πρεπει να ανησυχουν που η "δικια" τους κυβερνηση εμποδιζει τους τουρκοκυπριους να αποσχιστουν.

* Λενιν "Ζητηματα Εθνικης Πολιτικης και Προλεταριακος Διεθνισμος" εκδοση Σπουτικ, σελ. 113

** Λενιν Αγγλικά απαντα τομ. 23 σελ. 57

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ
ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΑΣΤΙΚΟΣ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ

Εδω θα αναφερθουμε στα κυριότερα επιχειρηματα που χρησιμοποιουν οι αστοι και οι μικροαστοι πατριωτες για να αρνουνται στους τουρκοκυπριους το δικαιωμα να εχουν το δικο τους κρατος, επιχειρηματα τα οποια συγχιζουν και τους ελληνοκυπριους εργαζομενους.

"ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ"

"... το Σ.Κ. ΕΔΕΚ αγωνιζεται... για την δημιουργια μιας πραγματικα ανεξαρτητης, ενιαιας και κυριαρχης Κυπρου, με το αναφαιρετο δικαιωμα της αυτοδιαθεσης του λαου της σαν συνολου" *

Παραδοσιακα η κυριαρχη αστικη ελληνοκυπριακη πολιτικη προβαλε οπως ειδαμε και στην αρχη του κειμενου ενα βασικο επιχειρημα για να αρνηθει το δικαιωμα της αυτοδιαθεσης των Τουρκοκυπριων, την "αυτοδιαθεση του κυπριακου λαου σαν συνολο". Αυτο στηριζονταν στο οτι ο κυπριακος πληθυσμος ηταν γεωγραφικα μικτος, και για να υπηρχε θεμα αυτοδιαθεσης των Τ/κ επρεπε να γινουν βιαιες ανταλλαγες πληθυσμων, κατι που θαταν "αντιθετον προς ολας τας πεφωτισμενας αρχας της παρουσης εποχης" **

Πριν το '74 οι πληθυσμοι πραγματι ηταν ανακατωμενοι και δεν υπηρχε φυσικα περιπτωση οι ελληνοκυπριοι επαναστατες να ζητησουν διαχωρισμο των πληθυσμων σαν λυση για το προβλημα της εθνικης καταπιεσης των Τουρκοκυπριων. Ωστοσο μουρουσαν και επρεπε να παλεψουν εναντια στην εθνικη καταπιεση των Τουρκοκυπριων απο τους ε/κ αστους μεσα στο κρατος που τοτε υπηρχε, και να υποστηριξουν τα στοιχειωδη δημοκρατικα τους δικαιωματα.

Τετοιο ηταν για να δωσουμε ενα χαρακτηριστικο παραδειγμα, το δικαιωμα των χωριστων τουρκοκυπριακων δημων, που οι Ελληνοκυπριοι αστοι αρνηθηκαν στους τουρκοκυπριους απο τα πρωτα βηματα της Κυπριακης Δημοκρατιας παρολη την "προσληψη" τους οπου τους βολευε στις "πεφωτισμενες αρχες". Οι χωριστοι Δημοι ηταν μια βασικη πολιτικη ελευθερια που εχει σχεση και με την αυτοδιαθεση και με την εθνικη καταπιεση:

"Δεν χωρει τελος αμφιβολια οτι για να εξαλειφθει καθε εθνικη καταπιεση, εχει εξαιρετικη σημασια να δημιουργηθουν αυτονομες περιφερειες, εστω και με την πιο μικρη εκταση, μα με ακεραια ενιαια εθνικη συνθεση... ολα αυτα μπορει να τα αμφισβητει κανεις μονο απο την αποψη της αρτηριοσκληρωμενης γραφειοκρατιας...

Ειναι απαραιτητη... μια απολυτα δημοκρατικη τοπικη αυτοδιοικηση, με καθορισμο των συνορων των αυτοδιοικου-

* ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΤΟΥ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ (ΕΔΕΚ), Β' Παγκυπριο Συνεδριο σελ. 1

** απο εκθεση του πολυ αγαπητου στους ελληνοκυπριους μεσολαβητη του ΟΗΕ Γκαλο Πλαζα, βλεπε Αριστου Καση "Απο την Ανεξαρτησια στην Τουρκικη Εισβολη" σελ. 76

μενων και αυτονομων περιοχων... με βαση τον υπολογισμο των οικονομικων και βιοτικων συνθηκων, της εθνικης συνθησης του πληθουςου..." *

Ετσι οι ελληνοκυπριοι επαναστατες οχι μονο επρεπε να υποστηριζουν το δικαιομα των τουρκοκυπριων για αυτονομια και αυτοδιοικηση οπου εμφανιζονταν και επαιρνε διαστασεις ενα τετοιο ζητημα και εμποδιζονταν απο την αρχουσα πλειοψηφια, αλλα επρεπε να ειναι και αντιθετοι στην "αυτοδιαθεση του κυπριακου λαου σαν συνολο" γιατι μεσα στις δοσμενες συνθηκες εκτος απο τον κινδυνο πολεμου Ελλαδας-Τουρκιας αυτο θα σημαινε και την εθνικη καταπιεση της αδυνατης μειοψηφιας.

ΤΑ ΤΕΤΕΛΕΣΜΕΝΑ ΤΗΣ ΕΙΣΒΟΛΗΣ

Ολα αυτα ομως επαψαν να ισχυουν μετα το '74. Δεν υπαρχουν πια ανακατεμενοι πληθυσμοι στην Κυπρο. Αλλα η υποκριτικη απαντηση των αστων σε αυτο ειναι τα "τετελεσμενα της εισβολης" και τα "ανθρωπινα δικαιωματα" των προσφυγων.

Λενε δηλαδη οτι οι πληθυσμοι δεν ειναι πια ανακατεμενοι εξαιτιας της πολεμικης βιας, και οτι πρεπει και μπορουν να αλλαξουν αυτα τα "τετελεσμενα". Ποια ειναι η απαντηση μας απεναντι σε αυτο το επιχειρημα;

Πρωτα, καλο ειναι να θυμηθουμε οτι διαχωρισμος των πληθυσμων και προσφυγες σαν "τετελεσμενα της βιας" υπηρχαν και πριν το '74, και για αυτα υπευθυνοι ηταν τοτε οι ιδιοι Ελληνοκυπριοι αστοι και πολιτικοι που σημερα ξεσκιζουν τον κολο τους για τα "τετελεσμενα της βιας" που πετυχε ο εχθρος τους.

Δευτερο, ποια πρεπει να ειναι η σταση των επαναστατων απεναντι στα διαφορα "τετελεσμενα" για τα οποια δεν ευθυνεται η εργατικη ταξη; Η μαρξιστικη παραδοση αντιμετωπιζει τα αποτελεσματα των ιστορικων διαδικασιων χωρις ηθικολογιες και ανεξαρτητα απο τους σκοπους και τις διαθεσεις αυτων που τα εκαναν. Αυτο που ενδιαφερει ειναι ποια ειναι η νεα κατασταση που εχει διαμορφωθει και προς τα που οδηγει η μπορει να οδηγησει.

"Δουλεια της αστικης ταξης ειναι να προωθει τα τραστ, να οδηγα τις γυναικες και τα παιδια στα εργοστασια, να τους βασανιζει εκει... να τους καταδικαζει σε ακραια φτωχεια. Δεν 'απαιτουμε' αυτες τις εξελιξεις. Δεν τις 'υποστηριζουμε'. Τις πολεμαμε. Πως ομως πολεμαμε; Ξερουμε οτι τα τραστ και η εργοδοτηση των γυναικων στην βιομηχανια ειναι προοδευτικα. Δεν θελουμε να ξαναγυρισουμε στο χειροτεχνικο συστημα, στον προμονωπολιακο καπιταλισμο, στην οικιακη σκλαβια για τις γυναικες. Εμπρος, περνωντας απο τα τραστ κλπ, και περα απο αυτα στο σοσιαλισμο!" **

"Ειναι αληθεια πως η Αγγλια, οταν προκαλουσε μια κοινωνικη επανασταση στο Ιντουσταν, ωθουνταν μονο απο τα πιο χυδαια συμφεροντα, και ο τροπος που τα επεβαλε ηταν

* Λενιν "Ζητηματα εθνικης πολιτικης και προλεταριακος διεθνισμος" σελ. 44

** Λενιν Αγγλικά απαντα τομ. 23 σελ. 81

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

ηλιθιος. Ομως δεν είναι αυτο το ζητημα. Το ζητημα είναι αν μπορεί η ανθρωποτητα να ολοκληρωσει το πεπρωμενο της χωρις μια επανασταση εκ θεμελιων στην κοινωνικη κατασταση της Ασιας. Αν οχι, οτι και να νταν τα εγκληματα της Αγγλιας, νταν το ασυνειδητο εργαλειο της ιστοριας οταν προκαλουσε αυτη την επανασταση." *

"Οτι και να αναγκαστει να κανει η Αγγλια δεν θα απελευθερωσει ουτε θα καλυτερευει υλικα την κοινωνικη κατασταση της μαζας του λαου [της Ινδιας], που δεν εξαρταται μονο απο την αναπτυξη των παραγωγικων δυναμεων, αλλα απο την απαλλοτριωση τους απο τον λαο. Ομως αυτο που δεν θα παραλειψουν να κανουν θα είναι να θεσουν τις υλικες προυποθεσεις και για τα δυο. **Εκανε ποτε τιποτα περισσοτερο η μπουρζουαζια; Πετυχε ποτε μια προοδο χωρις να συρει ατομα και λαους μεσα απο το αιμα και την βρωμια, μεσα απο την μιζερια και την εξαθλιωση;** **

Το γεγονος λοιπον οτι η κατασταση μετα το '74 διαμορφωθηκε με την "βια των οπλων", οτι είναι "τετελεσμενα της εισβολης", δεν σημαίνει οτι εχουμε οποιοδηποτε καθηκον να υποστηριξουμε την "δικια μας" αστικη ταξη για να ξαναγυρισουμε στην περιοδο της Ελληνοκυπριακης κυριαρχιας και της ρατσιστικης καταπίεσης των Τουρκοκυπριων, για να διωχθουν οι εποίκοι και αλλα παρομοια. Το οτι η σημερινη κατασταση είναι αποτελεσμα των "τετελεσμενων της βιας" δεν μπορεί να είναι καθοριστικο για τους επαναστατες. Εξαλλου η συντριπτικη πλειοψηφια των σημερινων συνορων στον κοσμο είναι αποτελεσμα, με τον ενα ή τον αλλο τροπο, καποιων "τετελεσμενων της βιας", αλλοτε χρονικα μακρινων και αλλοτε αρκετα προσφατων.

Σε τελευταια αναλυση, τουλαχιστον για την Ε/κ εργατικη ταξη τα "τετελεσμενα" του '74 εχουν καταληξει σε αδυνατισμα του εθνικισμου, και το ιδιο πρεπει να συμβαινει για την Τ/κ εργατικη ταξη. Αυτο δεν σημαίνει οτι ο εθνικισμος δεν είναι πια κυριαρχος, αλλα σιγουρα είναι πιο αδυνατος παρα το '67 ή ακομα χειροτερα το '63. Ολοι εχουν να λενε για την "αδιαφορια", και την απαθεια που υπαρχει τα τελευταια χρονια μεσα στην ε/κ εργατικη ταξη σε σχεση με το "εθνικο ζητημα".

Ο διαχωρισμος είναι τωρα πια ενα γεγονος το οποιο ουτε το ευχηθηκαν ουτε εχουν καμια ευθυνη οι επαναστατες και οι εργαζομενοι. Είναι μια **πραγματικοτητα**, ενα "τετελεσμενο" που δημιουργησε με την βια και με τρομερες για τους εργατες και αγροτες συνεπειες ο καπιταλισμος, οπως η αλλαγη απο την Αγγλικη αποικιοκρατια της Ινδικης κοινωνιας με την βια και τσα αλλα. Οι επαναστατες, αντιθετα με τους υποκριτες αστους, "αναγνωριζουν τα τετελεσμενα", δηλαδη την σημερινη πραγματικοτητα, και ψαχνουν να βρουν πως θα προχωρησουμε μπροστα, ξεκινωντας απο αυτη την πραγματικοτητα.

Το ριζωμα των Τ/κ και των τουρκων εποικων σε μια χωριστη

* K. Μαρξ "The British Rule in India" Λονδανο 10 Ιουνιου 1853 απο το "MARX Surveys from Exile" εκδοσεις Pelican σελ. 306

** K. Μαρξ "The Future Results of The British Rule in India" Λονδανο 22 Ιουνιου 1853 απο το "MARX Surveys from Exile" εκδοσεις Pelican σελ. 323

περιοχή είναι πια αναμφισβήτητο γεγονός. Η ενσωμάτωση των προσφύγων στο Νοτό, δηλαδή η μετατροπή τους σε προλεταριους, μικροαστους και αστους είναι και αυτο γεγονός, σημερα δεν υπάρχουν προσφυγες σαν καποια ξεχωριστη κοινωνικη κατηγορια. Θα πταν βεβαια καθηκον μας, πρωτου γινουν αυτα, να παλεψουμε εναντια στον πολεμο και στα αποτελεσματα του, τις βαρβαρες μετακινήσεις πληθυσμων απο υπαιτιότητα και των ελληνοκυπριων και των τουρκοκυπριων αστων απο το '63 ως το '74, παρολο που ποτε δεν θα πταν καθηκον μας να πολεμησουμε εναντιον της μεταναστευσης Τουρκων απο την Τουρκια στην Κυπρο για να διατηρηθει η "ελληνικότητα" της Κυπρου". Τωρα ομως το καθηκον μας είναι να παλεψουμε για να παμε μπροστα ξεκινώντας απο αυτα που υπάρχουν: τον γεωγραφικο διαχωρισμο, τις "συμπαθειες" και την θεληση των Τουρκοκυπριων, καθώς και την εγkataσταση των φτωχων εποικων απο την Τουρκια στο Βορρα.

ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ - ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ

Γενικα η αστικη υποκρισια βρισκει την ψηλοτερη της εκφραση στα "ανθρωπινα δικαιωματα". Το "δικαιωμα ιδιοκτησιας" είναι φυσικα το πιο "ιερο" για τους αστους, και είναι το πρωτο για το οποιο μιλανε. Το "ανθρωπινο δικαιωμα" των ιδιοκτητων ξενοδοχειων στην Κερυνεια να ξαναπαρουν την περιουσια τους είναι απαραβιαστο. Οσο για το "ανθρωπινο δικαιωμα" των Ελληνοκυπριων προσφυγων να γυρισουν στα σπιτια τους δεν το υποστηριζουν επειδη ενδιαφερονται ιδιαιτερα να πανε καποιοι εργαζομενοι στα σπιτια τους, αλλα για να μπορεσουν να ξαναεδραιωσουν την κυριαρχια τους σε ολοκληρη την Κυπρο.

Ομως η στερηση του δικαιωματος στην δουλειά, του δικαιωματος να εχει ο καθενας εξασφαλισμενη στεγη (οχι "στον τοπο του" αλλα εστω και οπουδηποτε) και τα αλλα που χρειαζονται για να ζει σαν ανθρωπος, σε καιρους οικονομικης κρισης δεν είναι παραβιαση "ανθρωπινων δικαιωματος", είναι "οικονομικες ατυχιες". Πριν να προσφυγοποιηθουν οι προσφυγες του '74, αλλες ανωνυμες χιλιαδες προσφυγοποιουνταν απο την κατα καιρους ανεργια ή σε αναζητηση μιας καλυτερης ζωης στην Αγγλια, την Αυστραλια, την Αμερικη. Αυτων δεν καταπατωνταν τα "ανθρωπινα δικαιωματα". Αυτοι το καναν "με την θεληση τους". Το δικαιωμα να κανει κανεις οτι θελει με το κορμι του πληρωνεται συμφωνα με τον Κυπριακο νομο με 5 χρονια φυλακη, τσηπ είναι η τιμωρια για τους ομοφυλοφιλους. Θα μπορούσε να βρει κανεις απειρα τετοια παραδειγματα αστικης υποκρισιας που ερμηνευουν σαν "ανθρωπινα δικαιωματα" οσα τους συμφερουν μονο.

Αλλα στο κατω-κατω αστοι είναι με τις προκαταληψεις τους και την αστικη τους αντιληψη και ηθικη θα μπορουσε να πει κανεις. Ουτε αυτο ομως τους απαλλασει απο την κατηγορια της υποκρισιας, επειδη εχουν οι ιδιοι καταπατησει με την μεγαλυτερη ανεση τα ιδια ακριβως "ανθρωπινα δικαιωματα" για τα οποια τωρα ξεσχιζονται:

"Περιγραφοντας την κατασταση στο νησι στην εκθεση του της 2ας Δεκεμβριου [1970] ο Γ. Γραμματεας των Ηνωμενων Εθνων Ου θαντ εγραφε μεταξυ αλλων:

...Εχουμε εισηγηθει στην Τουρκοκυπριακη ηγεσια ενα ορισμενο αριθμο μετρων, που αν συμφωνουσε σ' αυτα, θα μπορούσαν, ... να βοηθησουν στη δημιουργια μιας ατμοσφαιρας αυξημενης αμοιβαιας εμπιστοσυνης και να συμβα-

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

λουν στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης της κοινότητας της. Όσον αφορά την κυβερνητική πλευρά, θα εχαιρετιζόμια αποφασιστική κίνηση για τη λύση του σημαντικού προβλήματος των εκτοπισθέντων προσώπων και της οριστικής των αποκατάστασης. Αυτό είναι ένα ανθρωπιστικό πρόβλημα, που συνεπάγεται την ανακούφιση αρκετών χιλιάδων προσώπων." *

Θυμίζουμε εδώ ότι οι Τουρκοκυπριοί πρόσφυγες στους οποίους αναφέρεται ο Ου θαντ υπήρχαν από το 1963-64.

Αυτό βεβαίως δεν σημαίνει ότι οι απαιτήσεις των φτωχών προσφύγων που χάσαν το σπίτι για το οποίο δούλεψαν και στερήθηκαν είναι αδικη ή υποκριτική. Πώς λοιπόν αντιμετωπίζουν οι επαναστάτες το πρόβλημα των προσφύγων;

Οι πρόσφυγες δεν είναι ένα ενιαίο κοινωνικό στρώμα. Υπάρχουν από μεγαλοαστοί πρόσφυγες σαν τους Καταελληδες και τους Λορδους με τα ξενοδοχεία και τις επιχειρήσεις που χάσαν και "ως εκ θαυματος" ξαναποκτήσαν στον Νότο μέχρι τον φτωχο εργαζόμενο και αγροτή, που έχασαν ότι είχαν και δεν ξαναποκτήσαν τίποτα.

Στους πρώτους, δεν μπορεί κανείς παρα να πει "καλά να παθετε, και εις χειροτερα, μόνο που προτιμούμε την επομενη φορά να είναι η εργατική τάξη και όχι ο Τουρκικός στρατός που θα σας τα ξαναπαρεί".

Τι λέμε όμως στους φτωχούς εργαζομένους πρόσφυγες; Πρώτα πρέπει να εξηγήσουμε πως και γιατί ο Τουρκικός επεκτατισμός έχει μόνο την μιση ευθυνη για τον πόλεμο. Την άλλη μιση την έχει η "δικιά μας" αρχουσα τάξη, αυτοί που καταπιέζαν τους τουρκοκυπριούς τόσα χρόνια. Αυτοί οι ίδιοι που μας παίρνουν και τώρα από τον μισθο μας για στρατιωτικές δαπάνες ώστε να ξανακάνουν τα ίδια αν μπορούσαν.

Και μετά, πρέπει να πούμε ότι δεν είναι δυνατό τώρα να υποστηρίξουμε το δικαίωμα τους για επιστροφή χωρίς αναποφευκτα να υποστηρίξουμε συγχρονως τα επιθετικά σχέδια των "δικών μας" αστών, και να ξεχάσουμε τα δικαιώματα άλλων εργαζομένων, των Τουρκοκυπριών και των τουρκών εποίκων. Οποίος υποστηρίζει ότι στην σημερινή κατάσταση μπορούμε να το αποφυγούμε αυτό, είναι το λιγότερο πολιτικά αφελής.

Αλλά πρέπει να παλέψουμε εναντία στους "δικούς μας" αστούς για τα υπολοιπα δικαιώματα τους σαν εργαζόμενοι και σαν πρόσφυγες. Το δικαίωμα δηλαδή στην δουλειά που συνεχεία τους το αμφισβητεί ο ελληνοκυπριακός καπιταλισμός, και το δικαίωμα να παρουν από το κράτος κατοικίες και αποζημιώσεις γι' αυτά που έχασαν. Δίκο μας καθκον είναι να παλέψουμε εναντία στην "δική μας" αστική τάξη και στην επιθετικότητα της "δικιάς μας" κυβέρνησης, και αυτό σημερα δεν μπορεί να γίνει υποστηρίζοντας με οποιοδηποτε τροπο αυτή την επιθετικότητα, ακόμα και αν καλυπτεται πίσω από το συνθημα της "υπερασπίσης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων" και της επιστροφής των προσφύγων.

* Κρανιδιωτής "Ανοχυρωτη πολιτεία Κυπρος 1960-1974" τομος Β' σελ 57.

Υπάρχει ακόμα ένα πρόβλημα σε σχέση με τους πρόσφυγες, ότι η ύπαρξη τους χρησιμοποιείται για να χαρακτηριστεί το κυπριακό σαν πρόβλημα εθνικής απελευθέρωσης. Αυτό όμως δεν είναι τόσο αποδοτικό όσο το παρουσιάζουν. Για παράδειγμα, η "μικρασιατική καταστροφή" το 1922 δημιούργησε ένα εκατομμύριο Έλληνες πρόσφυγες από την Μικρά Ασία και μισό εκατομμύριο Τούρκους πρόσφυγες. Οποίος θεωρούσε τότε ότι η Ελλάδα είχε "εθνικοαπελευθερωτικό πρόβλημα" θα χαρακτηριζόταν από τους τότε κομμουνιστές, και δίκαια, σαν αντιδραστικός υποστηρικτής της "Μεγάλης Ιδέας".

ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ ΚΑΙ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑ

Μια χαρακτηριστική αντίδραση σε σχέση με τη "λύση του Κυπριακού" στηρίζεται στη δικαιολογία: "είναι δυνατό να κυβερνά ισότιμα η μειοψηφία με την πλειοψηφία;" Το ΑΚΕΛ έχει πει αυτή την αστική σοφιστεία με χοντροκομμένο τρόπο:

"Με βάση τις Τουρκικές προτάσεις το ένα πέμπτο του πληθυσμού της Κύπρου, που είναι οι Τουρκοκύπριοι, δηλαδή η μικρή μειοψηφία του πληθυσμού θα εξουσιάζει την μεγάλη πλειοψηφία.

Είναι χειρότερη μορφή δικτατορίας της μειοψηφίας πάνω στην πλειοψηφία κι' από αυτήν που επικρατεί στη Ρωσσία και την Νοτιο Αφρική" *

Εκείνο όμως που έχει σημασία δεν είναι μόνο ή εστω κυρίως οι τυπικές δημοκρατικές διαδικασίες (που τις χρησιμοποιεί έτσι και αλλιώς η αρχούσα τάξη κατά που την βολέψει συνήθως) αλλά η κοινωνική-οικονομική πραγματικότητα. Το να συγκρινούνται η Κυπριακή πραγματικότητα με την Ρωσσία και την Νοτιοαφρικανική Ένωση βαζοντας τους προνομιοχούς Ε/κ στην θέση των μαυρών μόνο σαν αναιδία του χειρότερου είδους μπορεί να χαρακτηριστεί. Εδώ το καταπιεσμένο στρώμα, όχι στα χαρτιά και τα Συντάγματα, αλλά στην καθημερινή οικονομική-κοινωνική πραγματικότητα, ήταν οι Τουρκοκύπριοι, η φτωχέα μειοψηφία.

* Εισηγητική ομιλία του Ε. Παπαϊωάννου στο 14ο Συνέδριο του ΑΚΕΛ, 25-28 Μαΐου 1978. "Νέος Δημοκρατής" αρ. 54, Αυγ. 1978

ΑΡΙΣΤΕΡΟΣ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ

Η ΔΙΑΣΤΡΕΒΛΩΣΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΜΟΥ

Σ' αυτό το κεφάλαιο θα ασχοληθούμε με την πιο σημαντική δικαιολογία που χρησιμοποιούν οι αριστεροί πατριώτες για να κρυβουν τον εθνικισμό τους, να απαλλάσσονται από την υποχρέωση της υποστήριξης του δικαιώματος των τουρκοκυπριών για αυτοδιαθεση και να υποστηρίζουν την πολιτική του "ενιαίου κυπριακού κρατους". Αυτή είναι το βαφτισμα όλων όσων θεωρούν ότι συμφερουν στο εθνος "τους" σαν αντιθετα στα συμφεροντα του ιμπεριαλισμου, και όλων όσων δεν συμφερουν σαν συμφωνα με το συμφεροντα του ιμπεριαλισμου. Έτσι βλέπουν ή παρουσιάζουν την αντιθεση στην διχοτομηση όχι σαν πατριωτικό αλλά σαν αντιιμπεριαλιστικό καθήκον, επειδή υποτιθεται ότι την διχοτομηση την θελει και την επιδιωκει ο αμερικανονατοικός ιμπεριαλισμός. Αντιστοιχα οι Τούρκοι δεν θεωρουνται εχθροί του εθνους μας, αυτο πια θα ηταν ολοφανερα εθνικιστικό, αλλά οργανα του διεθνους ιμπεριαλισμου. Αυτο τους επιτρεπει να παρουσιάζονται ότι δεν αγωνιζονται εναντια στους τουρκους σαν ελληνες αλλά σαν αριστεροι που δεν υποχωρουν στα συμφεροντα του ιμπεριαλισμου.

Ο τροπος που γινεται αυτο εχει αλλαξει σταδιακα απο το '74 ως τα σημερα. Τα πρωτα χρονια μετα το '74 ο ιμπεριαλισμος θεωρουνταν συμπαγης και ενιαιος, ο αμερικανονατοικός, και η Τουρκια ηταν ενα απλο πιονι στα χερια του, ενα "οργανο" του, ενας υπηρετης που δρουσε για τα συμφεροντα του αφεντικου του.

Έτσι, η αντιθεση στα σχεδια της Τουρκιας ηταν "απλα" η αντιθεση στον "πληρεξουσιο" του παγκοσμίου ιμπεριαλισμου. Τα ελληνοκυπριακα συμφεροντα "εχαναν" τον εθνικιστικό τους χαρακτήρα και αποκτουσαν μια "διεθνιστική αντιιμπεριαλιστική" αιγλή. Πολεμώντας την Τουρκια, οι αριστεροι θεωρουσαν ότι πολεμουσαν τον παγκοσμιο ιμπεριαλισμο, τον αδυνατιζαν σαν παγκοσμια δυναμη, εμποδιζαν τα ιμπεριαλιστικά του σχεδια, όχι χαρη των ελληνοκυπριακων συμφεροντων, αλλά για χαρη των λαων ολης της περιοχης. Το συνθημα των καιρων ηταν "ενας είναι ο εχθρος, ο (αμερικανονατοικός) ιμπεριαλισμος", η θεση καθε αριστερου ηταν εξω απο την Αμερικανική πρεσβεια, να διαδηλώνει ότι οι Αμερικανοί βρισκονταν πίσω απο την Τουρκια, την Ελληνική Χουντα, το πραξικοπημα, την εισβολη και ότι άλλο κακο συνεβαινε:

"... Το αληθινο 'ενδιαφερον' του αμερικανικου ιμπεριαλισμου και των συμμαχων του σε σχέση με την Κυπρο, είναι η μετατροπη της νησου σε... βάση απο την οποία θα ηταν δυνατη η πραγματοποιηση στρατιωτικής επεμβασης στις υποθεσεις των μεσανατολικων χωρων, σε διαμετακομιστικό σταθμο των επεμβατικων δυναμεων του Πενταγωνου, των 'δυναμεων ταχειας αναδιπλωσης'. Ακριβως αυτες οι δυναμεις είναι οι ενδιαφερομενες στον διαμελισμο του νησιου, την οξυνση των ενδοκοινοτικων διαφορων και την διατηρηση στην Κυπρο των ξενων στρατιωτικων βασεων και σταθμων." *

* Χαραυγή 29/3/86

"Τι επεδίωκαν οι ιμπεριαλιστές και τα όργανα τους με τη διδυμη επίδραση κατά της Κύπρου στις 15 και 20 Ιουλίου 1974; Επεδίωκαν την ουσιαστική διάλυση του κυπριακού κράτους, το διαμελισμό της Κύπρου μεταξύ Τουρκίας και Ελλάδας, τη συγκόλληση της νοτιοανατολικής πτερυγας του ΝΑΤΟ και τη μετατροπή της Κύπρου σε ισχυρο πολεμικο προγεφυρωμα τους.

Δεν μπορούσαν και δεν μπορούν να χωνεψουν οι ιμπεριαλιστες μιαν ανεξαρτητη, κυριαρχη, εδαφικα ακεραιη Κυπρο με ενα κομμα της εργατικης ταξης, το ΑΚΕΛ, που διαθετει τοση μεγαλη επιρροη μεσα στον κυπριακο λαο. Δεν ανεχονται αυτος ο μικρος αριθμητικα λαος να τους χαλα τα διχοτομικα, νατοικα σχεδια, να τους ξηλωνει ακομη και την νοτιοανατολικη πτερυγα του ΝΑΤΟ." *

Ακομα και οταν οι αριστεροι παραδεχονταν οτι εχουν τις δικιες τους ευθυνες και συμφεροντα και οι ελληνοκυπριοι αστοι, αυτη η παραδοχη συνοδευονταν παντα απο την θεση οτι η "κυρια αντιθεση" ηταν αναμεσα στο ιμπεριαλιστικο στρατοπεδο απο την μια και το στρατοπεδο των "αδεσμευτων και των σοσιαλιστικων χωρων" απο την αλλη:

"εμεις λεμε οτι η κυρια, η κεντρικη αντιθεση που εδημιουργησε και οξυνε το κυπριακο προβλημα ηταν η αντιθεση του λαου μας στα σχεδια και στις επιδιωξεις των ιμπεριαλιστων στην νευραλγικη περιοχη της Μ. Ανατολης...

Τωρα, οπως θα καμουμε λαθος αν ξεχασουμε την κυρια αντιθεση που εδημιουργησε και οξυνε το προβλημα μας, θα καμουμε επισης λαθος αν παραγνωρισουμε οτι υπαρχουν μεταξυ των Ε/Κ και των Τ/Κ διαφορες, αντιθεσεις..." **

Η "πιο αριστερη" πτερυγα της πατριωτικης "αντιιμπεριαλιστικης" πολιτικης διαφοροποιουνταν απο τους υπολοιπους μονο απο το οτι καταγγελε επιπλεον τους ελληνοκυπριους αστους σαν "ανικανους" να αντισταθουν στα συμφεροντα του ιμπεριαλισμου, σαν "ανικανους" να αντιμετωπισουν τους τουρκους πρακτορες του γιατι οι ιδιοι ηταν "υποταγμενοι" στον ιμπεριαλισμο εξαιτιας της οικονομικης τους εξαρτησης. Συμφωνα με αυτην την αντιληψη η εργατικη ταξη ειναι η μονη που θα μπορουσε να παιξει τον "αντικατοχικο - αντιιμπεριαλιστικο" ρολο στην θεση της "ανικανης" αστικης ταξης της.

Ολες αυτες οι παραλλαγες του αριστερου πατριωτισμου εχουν σαν κοινο σημειο την αντιθεση αναμεσα στην Τουρκια σαν πρακτορα του ιμπεριαλισμου και του κυπριακου λαου (διαβαζε ελληνοκυπριακου), τα συμφεροντα του οποιου ταυτιζονταν με τα συμφεροντα των αλλων "προοδευτικων και αδεσμευτων χωρων" η των "εθνικοαπελευθερωτικων κινηματων της περιοχης".

Ετσι ο διεθνιστικοφανης πατριωτικος αντιιμπεριαλισμος στηριζεται πανω στην παραδοχη της διαιρεσης του σημερινου

* 14ο Συνεδριο του ΑΚΕΛ, Νεος Δημοκρατης 54, Αυγ. 1978. Εισηγητικη ομιλια Παπαιωαννου "Η Μαχη της Κυπρου και τα καθηκοντα μας" σελ. 11.

** Α. Ζιαρτιδη ομιλια του 1980 απο το "ΟΜΙΛΙΕΣ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ" εκδοση ΠΕΟ Λευκωσια 1980, σελ. 107

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

κοσμου σε δυο στρατοπεδα. Στο ενα είναι οι "σοσιαλιστικές" χώρες, και μαζί τους ενα συνοβουλευμα απο λιγο ή πολυ "προοδευτικά αντιιμπεριαλιστικά" καθεστωτα, κυρια στο "κίνημα των αδερμευτων", στο αλλο είναι οι καπιταλιστικές ιμπεριαλιστικές μεγάλες δυναμεις.

"Το κίνημα των Αδερμευτων στο οποίο ανηκει και η Κυπρος σαν ιδρυτικό μελος παρ' ολη την ανομοιογενεια του και παρα τις προσπαθειες των ιμπεριαλιστων να το διασπασει και να το κατευθυνει αντικομμουνιστικά ή να το θεσει σε 'ιση αποσταση' προς τις δυο 'υπερδυναμεις' παραμενει απο τη φύση του αντι-αποικιακο, αντι-ιμπεριαλιστικό, υπερ της ειρηνικής συνυπαρξης, της ελευθερίας και των δικαιωμάτων των λαων. Αυτη είναι η γραμμη που πριν 25 χρονια εδωσαν οι ιδρυτες του: Νεχρου, Νασερ, Τίτο, Σουκάρνο, Γκρουμαχ, Μακαριος." *

Συμφωνα με αυτη την αντιληψη η παγκοσμια ιστορια καθορίζεται κυρια απο την παλη αναμεσα σε αυτα τα δυο υποτιθεμενα στρατοπεδα. Χρεος του αριστερου, οπου και αν βρισκαται, είναι να κανει οτι μπορεί για να κερδισει το "προοδευτικό στρατοπεδο" σε αυτη την παλη.

Την εποχη της κυριαρχίας αυτης της πολιτικής, οι αντιφασεις της δεν ηταν ακομα τοσο εξοφθαλμες. Μα με το καιρο έγιναν: μεσα στο ιδιο το "προοδευτικό στρατοπεδο" εμφανιστηκαν μια σειρα αγριες διαμαχες που δυσκολα πια μπορούσαν να αγνοηθουν ή να αποδοθουν σε "ιμπεριαλιστικό δακτυλο": πολέμοι Βιετναμ-Καμποντίας, Κίνας-Βιετναμ, απειλες πολέμου αναμεσα στην Κίνα και την Σοβιετική Ένωση, σφαγες των Παλαιστινιων απο ολα σχεδον τα "προοδευτικά" καθεστωτα με τα οποια ειχαν παρε-δωσει. Πως μπορούσαν να δικαιολογηθουν ολα αυτα; Υπήρχε πραγματι το ιμπεριαλιστικό στρατοπεδο απο τη μια και η συμμαχία καποιων προοδευτικών αντιιμπεριαλιστικών δυναμεων απο την αλλη;

Όσον αφορά τα διαφορα μη "σοσιαλιστικά" αλλά "προοδευτικά, αντιιμπεριαλιστικά καθεστωτα" η χαρακτηριστική βολη στην πειστικότητα αυτης της αντιληψης ηταν φυσικά ο πόλεμος Ιραν-Ιρακ. Έτσι το ΑΚΕΛ για παραδειγμα κυριολεκτικά τα εχασε μπροστα στον πόλεμο δυο "αντιιμπεριαλιστικών" κυβερνησεων, και μαλιστα "αδερμευτων" και αναγκαστικε αντι για ψυχραιμη πολιτική αναλυση και εξηγηση να καταληξει στο πολιτικό μελοδραμα. Διαβαζουμε απο την αρχη του πολέμου κιολας:

"Θλιψη και οδυνη προκαλει στην προοδευτική ανθρωπότητα η εμπλοκη του Ιρακ και του Ιραν σε μια αγρια πολεμική αναμετρηση μεταξυ τους. Δυο λαοι, που με πολυαιμακτες θυσιες κατορθωνουν να απαλλαγουν απο βαρβαροι αντι-λαϊκα καθεστωτα και να αποτιναξουν τον ζυγο της ξενης εξαρτησης, δημιουργωντας τις βασικες προυποθεσεις για απροσκοπη οικονομική και κοινωνική αναπτυξη, οδηγουνται στον αλληλοσπαραγμο και την καταστροφη. Κι' αυτο σε μια περιοδο που τα πραγματικά συμφεροντα τους επιβαλλουν επιτακτικότερα απο ποτε αλλοτε τη μεταξυ τους συνεργασία και αδελφωσυνη. Οποιοσδηποτε κι' αν είναι οι διαφορες τους, εθνικες, εδαφικες ή θρησκευτικες, δεν μπορούν να

* "Εκθεση Δρασης της ΚΕ του ΑΚΕΛ, 16ο Συνεδριο", 1986
σελ. 23

τιθενται πανω απο την ιδια την υπαρξη του Ιρακ και του Ιραν σαν ανεξαρτητα κρατη και την περιφρουρηση των λαϊκων κατακτησεων, οπως και των ζωτικης σημασιας πλουτοπαγωγικων πηγων των δυο χωρων. Γιατι με τον πολεμο, αυτα διακυβεβονται.

... η κοινή γνώμη... απαιτεί να τερματισθούν άμεσα οι εχθροπραξίες και να αρχίσει η διαδικασία για την ειρηνική επίλυση των διαφορών των δυο χωρών στη βάση των αρχών της καλής γειτονίας και του σεβασμού της κυριαρχίας και της ανεξαρτησίας της μίας από την άλλη. Το Κίνημα των Αδεσμευτών, στο οποίο ανήκουν και οι δυο, μπορεί και πρέπει να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο σε ένα πρόβλημα που απειλεί τα ζωτικότερα συμφέροντα όλων των μελών του" *

Πέρασαν αρκετά χρόνια από τότε, στα οποία ούτε οι "απαιτήσεις της κοινής γνώμης" ούτε το Κίνημα των Αδεσμευτών (δηλαδή το κίνημα των λιγότερο μεγάλων καταπιεστών) δεν μπορούσαν να σταματήσουν τον πολέμο. Οι πιθανότητες αντίθετα είναι ότι αν συνεχιστεί ο πόλεμος, θα μπουν και άλλοι "αδεσμευτοί" στον χορό. Ο αριστερός εθνικισμός, η πολιτική που βαπτίζει τους εχθρούς του "τοπού μας" σαν πιονία του παγκοσμίου ιμπεριαλισμού, και η παρουσίαση του εθνικισμού σαν αντιιμπεριαλισμού άρχισε να έχει διαφορά προβλήματα.

Αλλά το σπουδαιότερο ήταν το τι συνέβαινε στις ίδιες τις "σοσιαλιστικές" χώρες. Οι εργατικές εξεγέρσεις στην Ανατολική Γερμανία το 1953 (χρόνια θανάτου του Σταλιν) και το 1956 (μετά το περίφημο 20ο Συνέδριο του ΚΚΣΕ στο οποίο ο Κρουτσέφ "αποκαλύψε" μερικά από τα εγκλήματα της ρωσικής γραφειοκρατίας, βαζόντας βεβαία σαν μόνο αίτιο τον Σταλιν), η Ουγγρική επανάσταση του 1956, η "άνοιξη της Πράγας" και τα ρωσικά τανκς στην Τσεχοσλοβακία το 1968, και άλλα παρόμοια γεγονότα έβαζαν σε σοβαρή αμφισβήτηση την αντίληψη ότι αυτές οι χώρες ήταν εργατικά κράτη, ότι ήταν η εργατική τάξη που είχε την πολιτική εξουσία.

Πιο πρόσφατα, μια σειρά από εξεγέρσεις στην Πολωνία, με καταληξη την "Αλληλεγγύη" το 1980 και μετά τον Γιαρουζελσκι έβαζαν πολύ πιο έντονα το ερώτημα, πως ήταν δυνατό η πολιτική εξουσία της εργατικής τάξης να στρέφεται εναντίον στην πλειοψηφία της εργατικής τάξης, ποιο πραγματικό νόημα μπορούσε να έχει ο όρος "εργατικό κράτος".

Φυσικά οι αστοί χρησιμοποίησαν με κάποια επιτυχία αυτά τα γεγονότα που σίγουρα επεδράσαν στην συνείδηση των εργατών στις δυτικές χώρες, για να δείξουν ποσο κακος είναι ο "σοσιαλισμός".

Ωστόσο αυτό το συμπέρασμα δεν ήταν ούτε είναι αναποφεύκτο. Από παλιά υπάρχει στο αριστερό επαναστατικό κίνημα η θεωρία ότι η Ρωσία έπαψε πολύ νωρίς, από τα τέλη της δεκαετίας του 1920-30, να είναι ένα εργατικό κράτος που έχτιζε τον σοσιαλισμό και ότι το οικονομικό-πολιτικό-κοινωνικό της σύστημα μεταβλήθηκε σε γραφειοκρατικό κρατικό καπιταλισμό.

Είναι φυσικά έξω από το θέμα αυτού του κειμένου να ανα-

* "Χαραυγή" 24/9/1980.

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

λυσει και να δικαιολογησει αυτη την θεωρια. Αυτο εξαλου εχει γινει σε πολλα αρθρα, μπροσουρες και βιβλια, κυρια της Αγγλικης οργανωσης "Socialist Workers Party" (Υπαρχει μεταφραση και στα ελληνικα του βιβλιου τους "Κρατικός Καπιταλισμός στην Ρωσσία"), αλλα και σε αρθρα του περιοδικου της ελληνικης "Οργανωσης Σοσιαλιστικη Επανάσταση" "Μαρη". Το συμπερασμα που θελουμε να βγαλουμε απο ολα αυτα ειναι οτι και η Σοβιετικη Ενωση, σαν μια μεγαλη καπιταλιστικη δυναμη ειναι και η ιδια ιμπεριαλιστικη. Και οτι δεν υπαρχει ενα λιγο-πολυ ενωμενο ιμπεριαλιστικο στρατοπεδο αλλα πολλα, και κυρια δυο μεγαλα και ανταγωνιστικα. Μαλιστα οι μεταξυ τους συμμαχιες δεν καθοριζονται παντα απο το ποιος ονομαζεται "δυτικός" και ποιος "σοσιαλιστής": Οι κατα καιρους συμμαχιες της Κινας με την ιδια την Αμερικη εναντια στην Σοβιετικη Ενωση δεν αφνουν καμια αμφιβολια γι' αυτο.

Μεσα στους ιμπεριαλιστικους ανταγωνισμους ολα επιτρεπονται, ολα χρησιμοποιουνται, και οι συμμαχιες, η πραγματικη πολιτικη των διαφορων αρχουσων ταξεων και των μικρων και των μεγαλων δυναμεων, καθως και η δημαγωγια που την συνοδευει αλλαζουν αναλογα με τις περιστασεις. Η Αιγυπτος ειναι ισως το κλασικο παραδειγμα οπου Ρωσοι στην αρχη, Αμερικανοι μετα και ισως αργοτερα ξανα οι Ρωσοι θα γινουν οι κυριοι συμμαχοι της ντοπιας αρχουσας ταξης, της οποιας η ταξικη φυση δεν αλλαζει καθολου σε ολο αυτο το διαστημα.

Με τον ιδιο τροπο χρησιμοποιουν και οι αρχουσες ταξεις στην Ελλαδα την Τουρκια και την Κυπρο τους ιμπεριαλιστικους ανταγωνισμους των μεγαλων δυναμεων για να συμμαχησουν ποτε με την μια και ποτε με την αλλη. Ετσι μπορεσε και το ΑΚΕΛ να υποστηριξει στις πρωτες προεδρικες εκλογες το 1959 τον δεξιο Ιωαννη Κληριδη ο οποιος δεν παρελειψε να παει τις επισκεψεις του στην Μοσχα, γι' αυτο εμφανιζεται μεσα στο '87 το "παράδοξο" να πατρνει ο Κυπριανου σε προεκλογικη περιοδο το ανωτατο παρασημο της Κουβας απο τον Φιντελ Καστρο και να αναρωτιονται οι Ακελικοι τι συμβαινει.

Για να ξαναγυρισουμε στο Κυπριακο, γραψαμε οτι οι αριστεροι πατριωτες δικαιολογουν την αντιθεση τους στην διχοτομηση και στο οτιδηποτε "διαιρητικο" επειδη αυτο "συμφερει στον ιμπεριαλισμο". Ομως δεν ειναι μονο οι Αμερικανοι ιμπεριαλιστες που επιδιωξαν η υποστηριξαν κατα καιρους την διχοτομηση η την ομοσπονδοποιηση της Κυπρου. Πολυ πριν το 1974, το '65 ακομα, οταν καθε σχεδιο το οποιο δεν λταν καθαρα υπερ ενος απολυτα ενιαιου Κυπριακου κρατους θεωρουνταν απο καθε ελληνοκυπριο και ελληνα αριστερο σαν ιμπεριαλιστικο, διαιρητικο και διχοτομικο "απο χειρι". Διαβαζουμε στον Κρανιδιωτη:

"Στο μεταξυ ο Ρωσος Υπουργος Εξωτερικων Αντρεϊ Γκρομκο, σε συνεντευξη του προς την "Ισβεστια" (21 Ιαννουαριου 1965), ταυτιστηκε απολυτα με τις Τουρκικες αποψεις περι δυο χωριστων διοικησεων, υποδεικνυοντας σαν λυση του Κυπριακου την ομοσπονδια." *

Θελωντας να επιβεβαιωσουμε αυτην την "απιστευτη" πληροφορια, κοιταξαμε στις εφημεριδες της εποχης. Πραγματι, ακριβως ετσι τα ειπε ο υπουργος εξωτερικων της Σοβιετικης Ενωσης:

* Ν Κρανιδιωτη "Ανοχυρωτη Πολιτεια Κυπρος" 1960-1974 τομος Α σελ 252.

"...Ο Κυπριακός λαός θα μπορέσει να ασκήσει το αυτοτελές και κυρίαρχο δικαίωμα του, να εκλεξει οποιαδήποτε μορφή διαρθρώσεως του κράτους του που θα δίνει τη δυνατότητα να λάβει υποψη του την ιδιομορφή κατασταση των εθνικών κοινοτήτων, ... που θα ανταποκρινόταν στα συμφέροντα του, ακόμη να διαλεξη και ομοσπονδιακή λύση."

*

Είναι πολύ ενδιαφέρον να δούμε το σοκ που έπαθε το ΑΚΕΛ από αυτή την δήλωση:

"...Στη δήλωση του ο κύριος Γκρομκο ... προχωρεί να διατυπώσει τη γνώμη ότι ο κυπριακός λαός θα μπορούσε ακόμη να διαλεξει και ομοσπονδιακή λύση αν ο ίδιος ήθελεν αποφασίσει ... ένα τέτοιο σύστημα διακυβερνήσεως."

Δεν δυσκολευομαστε να διακηρύξουμε ότι, μέσα στις συγκεκριμένες κυπριακές συνθήκες, όπου ο Τουρκικός πληθυσμός είναι διεσπαρμένος σε εκατοντάδες χωριά, πράγμα που πιθανό να μη έχει πλήρως υπ' όψη της η Σοβιετική Ένωση, η ομοσπονδιακή μορφή κρατικής συγκροτήσεως είναι και λανθασμένη και ανεφαρμόστη στη πράξη και επιζημία για τα συμφέροντα του συνόλου του κυπριακού λαού, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων του Τουρκικού πληθυσμού...

Όμως οποιαδήποτε και αν ήταν η πρόθεση της Σοβιετικής Ένωσης, η ομοσπονδιακή λύση δεν είναι δυνατό να τύχη της εγκρίσεώς μας και να γίνει αποδεχτή από το λαό." **

Φαίνεται λοιπόν ότι οι ελληνοκυπριοί αριστεροί αποφεύγουν να θυμούνται γεγονότα που διαψεύδουν την πεποίθησή τους ότι πίσω από κάθε διχοτομική προσπάθεια κρυβονται τα συμφέροντα του αμερικανονατοϊκού ιμπεριαλισμού, και ότι έτσι η παλη για μια όσο γίνεται πιο ενιαία Κύπρο είναι αντιιμπεριαλιστικό καθήκον.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΡΙΣΤΕΡΟ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟ ΣΤΟΝ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

Η ΤΟΥΡΚΙΑ ΕΙΝΑΙ ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΤΙΚΗ ΧΩΡΑ

Σήμερα πια, ιδιαίτερα μετά την άνοδο του Παπανδρέου στην εξουσία, μετά την οποία το ΠΑΣΟΚ άρχισε να αφαιρεί με καταπληκτική ταχύτητα το αντιαμερικανικό αριστερό προσωπείο του τα πράγματα έχουν αλλάξει. Η Τουρκία δεν θεωρείται πια απλό "όργανο" του αμερικανικού ιμπεριαλισμού, αλλά προβιβάζεται σε ιμπεριαλιστική δύναμη η ίδια, άλλος ένας ιμπεριαλιστής μέσα στο παγκόσμιο ιμπεριαλιστικό σύστημα με τα δικά της ιμπεριαλιστικά συμφέροντα, επεκτατικές βλέψεις και διεκδικήσεις.

Πριν ακόμα εκλεγεί η πρώτη κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ το '81, ο Παπανδρέου είχε αρχίσει να προβάλλει το δόγμα "ο κίνδυνος δεν προέρχεται από το Βορρά αλλά από την Ανατολή", κάτι που τον ωφέλησε πολύ στην προσπάθειά του να πάρει την υποστήριξη και τις ψήφους του ΚΚΕ αλλά και μερικούς ακόμα και της επαναστατικής αριστεράς. Αντιγράφουμε από την ανάλυση των συντροφών

* "ΧΑΡΑΥΓΗ" 22-1-1965 Δήλωσεις του Σοβιετικού υπουργού εξωτερικών στην "Ισθεςτία".

** "ΧΑΡΑΥΓΗ" 23-1-1965.

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

της ελληνικής επαναστατικής οργάνωσης ΟΣΕ για αυτή την αλλαγή και για μερικά από τα αποτελέσματα της:

"Σε παλιότερες εποχές το ΠΑΣΟΚ προσπαθούσε να εμφανίζει τον ανταγωνισμό με την Τουρκία σαν κομμάτι μιας γενικότερης αντιιμπεριαλιστικής - εθνικοαπελευθερωτικής πολιτικής: ο τουρκικός ιμπεριαλισμός υποκινείται ή ενθαρρύνεται από ΗΠΑ - ΝΑΤΟ - ΕΟΚ... η ελληνική αντίθεση στα ιμπεριαλιστικά σχέδια περνάει από την Αγκυρά. Καπως έτσι ο αντιτουρκικός σωβινισμός φόρωσε προοδευτικό μανδύα... αυτά τα προσχήματα ανήκουν στο παρελθόν... [ολοί] διακηρύχουν ότι η Τουρκία πρέπει να πληρώσει ακριβώς την προσπάθεια να ξανασυνδεθεί με την ΕΟΚ, τώρα που η Ελλάδα είναι μέσα στην ΕΟΚ και διαθέτει βέτο... η Ελληνική κυβέρνηση θα 'σώσει' τους λαούς της Τουρκίας από τα νύχια της ΕΟΚ κλείνοντας τους την πόρτα της ΕΟΚ από τα μέσα;... είναι προοδευτικό αίτημα να απαγορευτεί η ελεύθερη διακίνηση των Τουρκικών εργατών στις χώρες της ΕΟΚ ή εστω μόνο στην Ελλάδα;" *

Αυτή η πορεία στην οποία η Τουρκία από απλό όργανο, πρακτορά και πioni του αμερικανικού ιμπεριαλισμού προβιβάζεται πια και η ίδια σε ανεξάρτητο παράγοντα έχει το αντίστοιχο της και στην Κύπρο. Αυτή η αλλαγή φαίνεται πολύ καθαρά αν συγκρίνουμε το προηγούμενο απόσπασμα από το 14ο Συνεδριο του ΑΚΕΛ με ένα αντίστοιχο του από το 16ο Συνεδριο:

"Το χουντοφασιστικό πραξικοπήμα της 15ης Ιουλίου 1974... κλιμακώσε τον σωβινισμό και επεχτατισμό της Τουρκίας. Με το προσήμα της προστασίας των Τουρκοκυπριών οι στρατοκράτες της Αγκυρας προσπαθούν να εξασφαλίσουν μόνιμη ουσιαστική στρατιωτική τους παρουσία στην Κύπρο.

Η Τουρκία χρησιμοποιεί τη θέση της στην Κύπρο και για να εκβιάζει την Ελλάδα στο Αγαιο. Η Τουρκία για λόγους γεωπολιτικούς και κυρίως στρατιωτικούς δεν θα θελε την Ελλάδα στην Κύπρο...

Ο τουρκικός επεκτατισμός... έχει τις ρίζες του από τη μια στον σωβινισμό των ηγετικών κυκλών της Αγκυρας και από την άλλη στην αμερικανική στρατηγική πολιτική. Δεν πρέπει να ξεχνούμε ποτε πως τα τουρκικά κατοχικά στρατεύματα είναι νατοϊκά και εξυπηρετούν ταυτόχρονα τα νατοϊκά πολεμικά σχέδια και επιδιώξεις...

Έτσι, η Τουρκία από τη μια και οι σύμμαχοι της νατοϊκές χώρες από την άλλη, στραγγαλίζουν την ανεξαρτησία της Κύπρου, διαμελίζουν την νήσο και την μετατρέπουν σε στρατιωτικό ορμητήριο για την εξυπηρέτηση των στρατηγικών επεκτατικών τους συμφερόντων και επιδιώξεων." **

Αυτή η αλλαγή φυσικά δεν συνοδεύτηκε από μια ξεκαθαρή στροφή, με κάποια επίσημη δήλωση για την αλλαγή της πολιτικής των αριστερών κομμάτων ούτε υπήρξε κάποια θεωρητική αναγνώ-

* "Μαχη" αρ. 12 (9-10/86) Άρθρο "Η ελληνοτουρκική διαμάχη σε φάση διαλόγου" σελ. 10

** Έκθεση δράσης της Κ.Ε. του ΑΚΕΛ, 16ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ σελ. 26,27

ριση της. Προκειται για μη ομολογημενες, δραμαγωγικες στροφες στην πολιτικη ρεφορμιστικων και μικροαστικων κομματα που αντανακλουν αντιστοιχες αλλαγες στο πολιτικο σκηνικο. Για παραδειγμα, πριν παρει την εξουσια, ο Παπανδρεου μπορουσε ανετα να εμφανιζεται αντιθετος στην ΕΟΚ και σκληρος αντινατοικος και αντιαμερικανος και να συνδιαζει τον εθνικισμο με τον "αντιιμπεριαλισμο". Ομως αυτη η δραμαγωγια δεν επιανε πια μετα το γεγονος της παραμονης στο ΝΑΤΟ και της συμφωνιας για τις αμερικανικες βασεις που υπογραψε η ιδια η κυβερνηση του ΠΑΣΟΚ. Η εμφαση επρεπε πια να πεσει στην Τουρκια την ιδια, ο μονος "αντιιμπεριαλισμος" που μπορουσε να εχει νοημα τωρα ηταν εναντια στον "εξ ανατολων" εχθρο.

Ωστοσο το παλιο παραμενει, συμπληρωνει και καλυπτει το καινουργιο, στον ενα ή στον αλλο βαθμο αναλογα με την πολιτικη του καθε κομματος, οργανωσης ή πολιτικου παραγοντα μεσα στο φασμα της αριστερας και τις αναγκες της στιγμης. Ετσι βλεπουμε το ΑΚΕΛ παραλληλα με τα περι "τουρκικου επεκτατισμου" να λει και αλλα που θυμιζουν παλιότερες εποχες:

"... αυτοι που υποστηριζουν και αγωνιζονται για την υλοποιηση της ΣΟΒΙΕΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ, υποστηριζουν τα πραγματικα συμφεροντα του κυπριακου λαου. Και αυτο ειναι πολυ απλο γιατι τα συμφεροντα του κυπριακου λαου ΤΑΥΤΙΖΟΝΤΑΙ με τα συμφεροντα οχι μονο της Σοβιετικης Ενωσης αλλα ολοκληρης της προοδευτικης φιλειρηνικης ανθρωποτητας. Αυτη η ΤΑΥΤΙΣΗ των συμφεροντων επιβεβαιωνεται καθημερινα με την συνεχη, σταθερη και αμεριστη συμπαρασταση της Σοβιετικης Ενωσης προς τον **αντιιμπεριαλιστικο, αντικατοχικο απελευθερωτικο** αγωνα του κυπριακου λαου..." *

"ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ τις ελληνο-τουρκικες διαφορες, σε ενα μεγαλο βαθμο προκειται ουσιαστικα για ελληνο-αμερικανικες διαφορες με αλλο περιτυλιγμα... Η προκλητικη πολιτικη της Αγκυρας απεναντι στην Αθινα, δηλ. η πολιτικη που προκαλει τα προβληματα, υποκεινεται και ενθαρυνεται απο τις ΗΠΑ." **

Εκτος απο την "παραδοσιακη" αριστερα, παρομοιες πολιτικες αντιληψεις εμφανιζονται και στην "Αριστερη Πτερυγα της ΕΔΕΚ", την πιο αριστερη οργανωση της Νοτιας Κυπρου. Ετσι στην εφημεριδα της "Σοσιαλιστικη Εκφραση" ενω διαβαζουμε για την υποχρεωση αντιστασης στην ιμπεριαλιστικη πολιτικη της Τουρκιας:

"...Η Τουρκια θεωρουσε οτι η Κυπρος ανηκει στο γεωγραφικο χωρο της Τουρκιας, αρνισταν να δεχτει την ολοκληρωτικη παραχωρηση της στην Ελλαδα (ενωση) για στρατηγικους λογους, κι υποδειχνε την υπαρξη της Τ/Κ μειονοτητας η οποια **"αντιδρουσε"** [προσεξετε τα εισαγωγικα] στην ιδεα της ενωσης. Πανω σ'αυτα πρεπει ναμαστε ξεκαθαροι: προκειται για καθαρα ιμπεριαλιστικες διεκδικησεις της Τουρκικης αστικης ταξης οι οποιες επρεπε να πολεμηθουν απο καθε συνεπη αντιιμπεριαλιστικη δυναμη που αγωνιζοταν για

* "Χαραυγη" 13/5/87 "Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΗ και οι φιλοιμπεριαλιστικες θεσεις του ΔΗΣΥ" σελ. 3

** Χαραυγη 31-7-87

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

την ελευθερία των λαών...

Συγχρονως στο ίδιο αρθρο χαρακτηρίζει την Ελληνική αστική τάξη σαν απλά "υποταγμένη" στον ιμπεριαλισμό:

Η διχοτομηση της Κυπρου δεν είναι αποτελεσμα απλα και μονο του Τουρκικου επεκτατισμου. Είναι ταυτοχρονα αποτελεσμα της υποταξης της Ελληνικης αστικης ταξης στον ιμπεριαλισμο, της σπης του ελληνικου καπιταλισμου που γεννησε τη χουντα, του ανταγωνισμου της Ε/Κ και Τ/Κ αρχουσας ταξης στο νησι, της σωβινιστικης αντιμετωπισης των Τ/Κ απο το Μακαριο και την υπολοιπη Ε/Κ ηγεσια, της πολιτικης του Αμερικανικου ιμπεριαλισμου και τελος της παγκοσμιας κρισης του καπιταλισμου που λυει με βιαιο τροπο τις εθνικες αντιθεσεις..."*

Η εξελιξη αυτη του εθνικιστικου αντιιμπεριαλισμου σε καθαρο αντιτουρκισμο αδυνατιζει αν δεν εξαφανιζει τα "διεθνιστικα" προσχηματα του. Η αντισταση στην Τουρκια εμφανιζεται πιο καθαρα πατριωτικη πια: προστατευουμε την πατριδα μας απο τον γειτονικο ιμπεριαλιστη. Η δηθεν παγκοσμια σημασια της αντιτουρκικης παλης σαν παλη εναντια στον διεθνη ιμπεριαλισμο (του οποιου η Τουρκια πταν υποτιθεται ενα απλο "οργανο") δινει την θεση της στο καθαρα πατριωτικο καθηκον της υπερασπισης της "δικιας μας" πατριδας.

Σε αυτη την μεταστροφη απο τον αντιιμπεριαλιστικο πατριωτισμο που κρατουσε καποια "διεθνιστικα" προσχηματα, στον αντιτουρκικο πατριωτισμο, υπαρχει ωστοσο μια πολυ ενδιαφερουσα και χρησιμη αντιφαση. Απο την μια αναγνωριζεται η Τουρκια σαν ιμπεριαλιστικη δυναμη απο μονη της, με τα δικα της αυτονομα συμφεροντα, και αυτο είναι ενα βημα προς την αληθεια, αν και μονο την μιση αληθεια. Η αλλη μιση αληθεια, που λειπει, είναι η αναγνωριση οτι και η Ελληνικη αστικη τάξη εχει απο πολυ καιρο ξεπερασει τον Κολοκοτρωνη ή τους βαλκανικους πολεμους, και εχει παρει και αυτη εστω και αργα, την μικρη μεν αλλα τιμητικη θεση της αναμεσα στις ιμπεριαλιστικες χωρες του κρατικομονοπωλιακου καπιταλισμου με τις δικες της αντιδραστικες αρπαχτικες ιμπεριαλιστικες βλεψεις επιδιωξεις και πρακτικη.

Και φυσικα δεν αναγνωριζεται ουτε η θεση της ελληνοκυπριακης αστικης ταξης με την "αδελφικη" συμμαχια της με την Ελληνικη αστικη τάξη, μια συμμαχια που τόσο καθαρα την αναγνωριζουν και διακυρηχουν οι ιδιοι οι αστοι:

"Πιστευω ειλικρινα και ακραδαντα οτι στην Κυπρο σημερα δοκιμαζονται οχι μονο η Ελληνικη αρετη και αντοχη, αλλα διδεται η μαχη του Ελληνισμου. Αν η Τουρκια κερδισει την μαχη αυτη θα υπαρξουν σοβαροτατες συνεπειες και δυσμενεις επιπτωσεις για ολοκληρο τον Ελληνισμο. Επομενωσ ο αγωνας, που εδω διεξαγεται, δεν είναι μονο αγωνας για την σωτηρια της Κυπρου, αλλα και αγωνας ανακοπης του Τουρκικου επεκτατισμου, που απειλει με συρρικνωσ ολοκληρο τον Ελληνισμο.

... Εμεις εδω στην Κυπρο, ομως, θεωρουμε ως βασικο και

* "ΙΟΥΛΗΣ '74 ΤΙ ΟΔΗΓΗΣΕ ΣΤΗΝ ΕΙΣΒΟΛΗ", "Σοσιαλιστικη Εκφραση" Ιουλιος Αυγουστος 86.

κυριο σπριγμα του αγωνα μας την Ελλαδα, την Ελληνικη Κυβερνηση και ολοκληρο τον Ελληνικο λαο και τον απανταχου της γης Ελληνισμο." *

Ετσι, εχουμε την αντιφαση αυτο το βημα προς την αληθεια οσον αφορά την Τουρκια να συνδιαζεται αναποφευκτα με μια ακομα πιο δεξια, λιγοτερο συγκαλυμενη πατριωτικη πολιτικη. Αν η αντιμετωση της Τουρκιας σαν ενα απλο πιονι του ιμπεριαλισμου μπορουσε προηγουμενω να προσφερει στον αντιτουρκισμο και ενα "αριστερο" "διεθνιστικο" προκαλλυμα, της παλης εναντια στον παγκοσμιο ιμπεριαλισμο, της παλης η οποια "Ξηλωνει την νοτιοανατολικη πτερυγα του NATO" κτλ. τωρα το μονο που μενει ειναι μια πολιτικη γνωστη απο πολυ παλια στο αριστερο κινημα, η βολικη πολιτικη της "αποκαλυψης" απο τα "αριστερα" της αντιδραστικοτητας των εχθρων της "δικιας μας" αστικης ταξης:

"Απο την αποψη του μαρξισμου... δεν μπορει παρα να προκαλεσει μονο μειδιαματα η "επιστημονικη" σημασια τετοιων μεθοδων, που οταν λενε συγκεκριμενη ιστορικη εκτιμηση του πολεμου εννοουν την αποσπαση απο τα διπλωματικα 'ντοκουμεντα' η απο τα πολιτικα γεγονοτα της ημερας κτλ. Ξεχωριστων μικρογεγονοτων, ευχαριστων η βολικων για τις κυριαρχες ταξεις μιας χωρας. Ο κ. Πλεχανωφ [**], λογουχαρη, θα πρεπει να εχει ξεκοψει εντελωσ απο τον μαρξισμο για να αντικαθιστα την αναλυση των βασικων ιδιοτητων και τασων του ιμπεριαλισμου... με το ψαρεμα ενος-δυσο τετιων μικρογεγονοτων που ειναι ευχαριστα και στους Πουρισκεβιτς και στον Μιλιουκοφ [Ρωσοι αντιδραστικοι πολιτικοι] μαζι. Παραλληλα η επιστημονικη εννοια του ιμπεριαλισμου υποβιβαζεται στο επιπεδο καποι-ας υβριστικης εκφρασης για τους αμεσους ανταγωνιστες, συναγωνιστες και αντιπαλους των μολις προαναφερομενων ιμπεριαλιστων, που στεκονται σε εντελωσ ομοιογενες ταξικο εδαφος με τους ανταγωνιστες και αντιπαλους τους!" ***

Και ειναι σιγουρο οτι οι πολλες και ενθουσιωδεις αναφορες σε γεγονοτα οπως οι απεργιες στην Τουρκια, η καταπιεση των Κυρδων και οι συγκρουσεις τους με τον τουρκικο στρατο απο ολες τις τασεις της αριστερας στην Κυπρο ειναι πολυ ευχαριστα στους ελληνες και ελληνοκυπριους αστους πολιτικους που δεν χανουν ευκαιρια να τα προβαλουν και οι ιδιοι. Αυτο δεν σημαινει οτι δεν υποστηριζουμε την αντιχουντικη παλη των Τουρκων εργαζομενων, σημαινει απλα οτι πρεπει να ειναι κανεις πολυ προσεκτικος σε αυτες τις περιπτωσεις για να μη παιξει αθελα του το παιχνιδι της δικιας του αστικης ταξης. Καθε φορα που καταγγελομε την αντιδραστικοτητα της τουρκικης χουντας, θα πρεπει να καταγγελομε και την υποκρισια και τους αντιδραστικους στοχους με τους οποιους χρησιμοποιει αυτα τα γεγονοτα η δικια μας αστικη ταξη, και να δειχνουμε και να

* Ομιλια Κυπριανου προς αξιωματικους και υπαξιωματικους του Ελληνικου ναυτικου, Φιλελευθερος 10/6/87

** ο "πατερας" του Ρωσικου μαρξισμου, που καταληξε σοσιαλπατριωτης απο την αρχη του 1ου Παγκοσμιου Πολεμου

*** Λενιν "Προλογος στην μπροσουρα του Ν Μπουχαριν 'Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ Ο ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΜΟΣ' ελληνικα απαντα τομ. 22 σελ 95

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

τονίζουμε ότι δεν έχει τίποτα να ζητήσει σε αντιδραστικότητα από την Τουρκική αστική τάξη. Αν μαζί με την τουρκική αστική τάξη που αρνείται στους Κουρδούς το δικαίωμα αυτοδιαθέσης δεν καταγγέλλουμε ακόμα περισσότερο την ελληνοκυπριακή αστική τάξη που αρνείται το δικαίωμα αυτοδιαθέσης των τουρκοκυπριών τότε ο διεθνισμός αυτός είναι πραγματικά "διεθνισμός προς εξαγωγή".

Ο ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΟΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

ΚΑΙ Η ΕΛΛΑΔΑ ΕΙΝΑΙ ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΤΙΚΗ ΧΩΡΑ!

Όταν στον Πρώτο Παγκόσμιο πόλεμο οι Ελβετοί σοσιαλπατριώτες υποστήριζαν την "αμυνα της πατρίδας τους" επειδή δεν ήταν ιμπεριαλιστική χώρα, ο Λενιν παρατηρούσε:

"... Όταν αναφέρονται στο ότι στη Ρουμανία και στην Βουλγαρία η αστική τάξη κατεχεται από ένα ορισμένο πάθος κατακτήσεων και προσαρτήσεων και ότι αυτό δεν μπορούμε να το διαπιστώσουμε για την αστική τάξη της Ελβετίας, αυτό, βεβαίως, δεν μπορούμε να το θεωρήσουμε σαν θεμελιώδη διαφορά. Τα ιμπεριαλιστικά συμφέροντα εκφράζονται, όπως είναι πασιγνώστο, όχι μόνο σε εδαφικά οφέλη, αλλά και σε οικονομικά. Δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι η αστική τάξη της Ελβετίας εξαγει κεφάλαια τουλάχιστο 3 δισεκατομμυρίων φραγκών, δηλ. εκμεταλλεύεται ιμπεριαλιστικά τους καθυστερημένους λαούς... το ελβετικό τραπεζικό κεφάλαιο είναι συνδεδεμένο και περιπλεγμένο στενότερα με το τραπεζικό κεφάλαιο των μεγάλων Δυνάμεων, ότι η ύπαρξη της 'Fremdenindustrie' (βιομηχανία για την εξυπηρέτηση των ξένων συν. Απαντών) στην Ελβετία κλπ μαρτυρεί μόνιμη διανομή του ιμπεριαλιστικού πλούτου ανάμεσα στις μεγάλες Δυνάμεις και την Ελβετία. Και επιπλέον η Ελβετία βρίσκεται σε πολύ ψηλότερο σκαλοπάτι ανάπτυξης του καπιταλισμού από ό,τι η Ρουμανία και η Βουλγαρία. Στην Ελβετία δεν μπορεί να γίνει απολύτως κανένας λόγος για οποιοδήποτε 'εθνικό' λαϊκό κίνημα: αυτή η εποχή ιστορικής ανάπτυξης έχει τελειώσει πια για την Ελβετία πριν από πολλούς αιώνες, πράγμα που δεν μπορούμε να πούμε για κανένα από τα παραπάνω βαλκανικά κράτη. *

Τα ίδια, και όχι μόνο αυτά, ισχύουν για την σημερινή Ελλάδα. Ήδη από παλιότερα, το ίδιο το ΚΚΕ που στην πράξη αντιμετωπίζει μόνο την Τουρκία σαν ιμπεριαλιστική εβλεπε τα ιμπεριαλιστικά χαρακτηριστικά της ελληνικής αστικής τάξης:

"... Περίπου 650 ανώνυμες εταιρείες λειτουργούν σήμερα [το βιβλίο εκδόθηκε το 1977] στην Ελλάδα. Αυτές απασχολούν τα 65-68% των εργαζομένων και δίνουν τα 60-65% της βιομηχανικής παραγωγής. Αυτές διαθέτουν τα 3/4 του συνολικού τεχνικού εξοπλισμού της βιομηχανίας..."

"... Τα 61% του θαλασσιού εμπορικού στόλου της χώρας (τρίτη στο κόσμο στο τόναζ) τα ελέγχουν 5 μεγαλοεφοπλιστές... μεταξύ των πλουσιότερων του καπιταλιστικού κόσμου."

* Λενιν, "Η ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΗ ΤΗΣ ΟΥΔΕΤΕΡΟΤΗΤΑΣ" Γενάρης 1917
Ελληνικά Απαντα τόμος 30 σελ. 336, 337

... Το τραπεζικό κεφάλαιο στη χώρα μας παρουσιάζεται πολύ πιο συγκεντρωμένο από το παραγωγικό εμπορικό κλπ...

... το ελληνικό τραπεζικό κεφάλαιο στηρίζεται βασικά στα δικά του πόδια. Έχει πια δυναμώσει τόσο πολύ ώστε να δρα και διεθνώς. Τόσο η Εθνική όσο και η Εμπορική έχουν υποκαταστήματα ή θυγατρικούς τραπεζικούς οίκους σε πολλές καπιταλιστικές χώρες...

... τα δυο μεγάλα τραπεζικά ιδρύματα ελέγχουν το 97% των εργασιών του συνόλου των εμπορικών (δηλαδή ιδιωτικών) τραπεζών... η χρηματοδότηση της οικονομίας από την πλευρά των εμπορικών τραπεζών είναι σχεδόν πλερία μονοπωλίστικοποιημένη... ο Λένιν θεωρούσε το σχηματισμό του χρηματιστικού κεφαλαίου σαν ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά του μονοπωλιακού καπιταλισμού" *

Αυτά γραφόνταν πριν το 1977. Ποσο προχώρησαν από τότε αυτές οι καταστάσεις; Πραγματι υπήρξε "Αλλαγή", όχι προς τον "σοσιαλισμό" αλλά προς την πιο φανερά και εντονά ιμπεριαλιστική οικονομική εξαπλώση και τελικά στο πιο σημαντικό χαρακτηριστικό του ιμπεριαλιστικού κρατικομονοπωλιακού καπιταλισμού, στην στρατιωτικοποίηση της οικονομίας, στον οικονομικό επεκτατισμό, στην τάση για πολέμους.

Σε έρευνα της ελληνικής "Ελευθεροτυπίας" για το Ελληνικό τραπεζικό σύστημα αναφέρεται ότι η Εθνική Τραπεζα της Ελλάδας εκτός από τα υποκαταστήματα της σε όλο τον κόσμο, έχει και πολλές μετοχές σε Νοτιοαφρικανικές τραπεζές και Αιγυπτιακές επιχειρήσεις **

Η Ελληνική αστική τάξη "μοιράζεται" δηλαδή με τους συνεταιρούς της την λεία από καθυστερημένες χώρες, και παίρνει μερίδιο όχι μόνο από τη ληστεία υποδουλωμένων λαών, των μαυρών της Νοτιοαφρικανικής Ένωσης, και από την εκμετάλλευση χρωρών όπως η Αίγυπτος αλλά και από άλλες:

"Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή της ΕΟΚ είναι διατεθειμένη να δώσει και στην Ελλάδα ένα ποσοστό της αγοράς εκτέλεσης και επιβλεψής δημοσίων έργων στις χώρες της Αφρικής και Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ), οι οποίες συνδεονται με την ΕΟΚ με την συμφωνία του LOME...

Συγκεκριμένα συμφωνήθηκε, μεταξύ του προέδρου της ΕΚΕΤΕ [Ελληνικής Κρατικής Εταιρείας Τεχνικών Έργων] και της Διεύθυνσης της ΕΟΚ που είναι αρμοδία για την υποβολή προσφορών σε μειοδοτικούς διαγωνισμούς, να μεταβεί στην Ελλάδα ομάδα κοινοτικών εμπειρογνομητών, με στόχο την από κοινού εξεύρεση λύσεων για τη συμμετοχή στην εκτέλεση έργων στις χώρες της ΑΚΕ και ελληνικών εταιρειών, γραφείων συμβούλων, μελετών επιβλεψών και κατασκευών" ***

* Γιαννη Σαμαρά "ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ" εκδόσεις ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΠΟΧΗ Αθήνα 1977 σελ. 85-91

** ελληνική "Ελευθεροτυπία" 18/5/87

*** ελληνική "ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ" 8 Μαΐου 1987

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

Για την ελληνική αστική τάξη η Τουρκία δεν είναι μόνο ένας γείτονας, αλλά και ένας ανταγωνιστής που ενδιαφέρεται για τις ίδιες αγορές, και έχει τους ίδιους οικονομικούς προσανατολισμούς, όπως για παράδειγμα οι κατασκευαστικές εταιρείες, και μάλιστα στις ίδιες χώρες που ενδιαφέρουν όχι μόνο την Ελλάδα αλλά και τους ελληνοκυπρίους αστούς.

"Οι εργασίες σε Αραβικές χώρες, ιδιαίτερα στην Λιβύη, την Σαουδική Αραβία και τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα παρέχουν μια υγιή ώθηση στην εταιρεία Seizai Turkes - Feyzî Akkaya, το μεγαλύτερο Τουρκικό κατασκευαστικό συγκρότημα απο... 14 εταιρείες, περίπου 7,000 εργοδοτούμενοι..." *

Χαρακτηριστικά του ποσο εντονός είναι αυτός ο ανταγωνισμός είναι τα στατιστικά στοιχεία που αφορούν το ποσοστό του ξένου συναλλαγματος που μπαίνει και στην Ελλάδα και στην Τουρκία από τους εργάτες που δουλεύουν στο εξωτερικό.

	1970	1973	1974
Ελλάδα	54%	58%	35%
Τουρκία	46%	90%	94% **

Η Τουρκία είχε λοιπόν το '73-74 τεραστία οικονομική εξάρτηση από αυτό το ξένο συναλλαγμα. Αν σκεφτούμε τις αντιρροήσεις που φέρνει η Ελληνική κυβέρνηση στην εισοδο της Τουρκίας στην ΕΟΚ, τις οποίες συνδέει μάλιστα με την αρνήση του δικαιώματος ελεύθερης διακίνησης των τουρκικών εργατών στην Ευρώπη, φαίνεται ποσο ζορίζει η ελληνική αστική τάξη την τουρκική.

Έτσι λοιπόν: "η Τουρκία και η Ελλάδα βρίσκονται αντιμέτωπες στην προσπάθεια τους να υπερισχυθούν στον έλεγχο της περιοχής. Αντικείμενο της διαμάχης είναι οι αγορές της Ευρώπης και της Μ. Ανατολής, οι χρηματοδοτήσεις και οι επενδύσεις της ΕΟΚ, η διαμεσολάβηση ανάμεσα στον δυτικό καπιταλισμό και τις δυο χώρες. Στον αγώνα αυτό δρόμου επιστρατεύονται όλα τα μέσα, από τον εμπορικό ανταγωνισμό στην διεθνή αγορά ως τις εναερίες παραβιάσεις και αναχαιτίσεις, και αν κριθεί αναγκαίο ακόμα και ο πόλεμος" ***

ΤΟ ΠΙΟ ΚΑΘΑΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΟ: Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

"Όταν ο ανταγωνισμός έχει τελικά προχωρήσει στο ψηλότερο στάδιο του, όταν έχει γίνει ανταγωνισμός ανάμεσα σε κρατικοκαπιταλιστικά τράστ, τότε η χρησιμοποίηση της κρατικής εξουσίας και των δυνατοτήτων που σχετίζονται με αυτή, αρχίζουν να παίζουν ένα πολύ μεγάλο ρόλο..."

Αν γενικά αυξάνει η σημασία της κρατικής εξουσίας, η αύξηση της στρατιωτικής της οργάνωσης, ο στρατός και το ναυτικό, είναι ιδιαίτερα εντυπωσιακή. Ο αγώνας ανα-

* περιοδικό "THE MIDDLE EAST" Ιούλιος '79

** Από το άρθρο "The New Untouchables - the international migration of labour" International Socialism ανοίξη 1980, vo.8

*** "Εργατική Αλληλεγγύη" εφημερίδα της ΟΣΕ Ιουνής 1987

μεσα σε κρατικοκαπιταλιστικά τραστ αποφασίζεται πρώτα από την σχέση ανάμεσα στις στρατιωτικές τους δυνάμεις, επειδή η στρατιωτική ισχύς της χώρας είναι το τελευταίο καταφύγιο των αντιπαλών 'εθνικών' ομάδων των καπιταλιστών" *

"Ιδιαίτερα εντυπωσιακή" ήταν πραγματικά η στρατιωτικοποίηση και στην Ελλάδα που είναι μια από τις πρώτες χώρες του δυτικού κόσμου όσον αφορά το ποσοστό του ακαθαριστού εθνικού προϊόντος που πηγαίνει στις στρατιωτικές δαπάνες. Ακόμα πιο εντυπωσιακή είναι η ανάπτυξη εγχώριας πολεμικής βιομηχανίας στην "μικρή" Ελλάδα. Για να το δούμε αυτό θα χρησιμοποιήσουμε αρκετά αποσπάσματα από ένα πολύ ενδιαφέρον άρθρο που δημοσιεύτηκε στο Ελληνικό περιοδικό "ΣΧΟΛΙΑΣΤΗΣ": **

"Ένα από τα πιο σημαντικά φαινόμενα της καπιταλιστικής βιομηχανίας στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια είναι η ανάδυση και η ραγδαία επέκταση της πολεμικής βιομηχανίας...

Οι μεγάλες πολεμικές βιομηχανίες, κυρίως η ΕΑΒ και η ΕΒΟ, η ΠΥΡΚΑΛ (μετά την 'κοινωνικοποίηση' της) και η ΣΤΑΓΙΕΡ (μετά την 'ελληνοποίηση' της) περιλαμβάνονται στις 50 πρώτες ελληνικές βιομηχανικές επιχειρήσεις ενώ η ΕΑΒ είναι σήμερα η μεγαλύτερη ελληνική βιομηχανία...

... υπάρχουν ακόμα (αρχές του '84) 35 εταιρείες που απασχολούνται με την κατασκευή πολεμικού υλικού...

... Η ΣΤΑΓΙΕΡ εκτός από στρατιωτικά οχήματα έχει προχωρήσει και στην κατασκευή αρμάτων μάχης (Λεωνίδας)...

... Η ελληνική πολεμική βιομηχανία, αφού καλύψει την εγχώρια αγορά... διεισδύει με γοργά βήματα στην παγκόσμια αγορά...

Είναι γνωστό ποσο προσοδοφόρο είναι το εμπόριο όπλων στην παγκόσμια αγορά όπου... λόγω των συνεπειών [της παγκόσμιας κρίσης] (ένταση εξοπλισμών, τοπικοί πόλεμοι κλπ) αυτός ο κλάδος ανθεί...

... Σύμφωνα με μελέτη του Κέντρου Εξαγωγικών Μελετών και Ερευνών του Πανελληνίου Συνδέσμου Εξαγωγών οι συνολικές 'πολεμικές' εξαγωγές σημείωσαν το '81 μια αύξηση της τάξης του 273%.

Δεν είναι τυχαίο ότι η εξαγωγική δραστηριότητα της ΕΒΟ που ξεκίνησε το 1980, το 1983 αντιπροσώπευσε το 71% του συνόλου των πωλήσεων και απέφερε το 80% των καθαρών κερδών... Είναι γνωστό ότι όπλα και πυρομαχικά πωλούνται σε αραβικές χώρες (Ιράκ, Αίγυπτο, Συρία κλπ.)...

... η ΕΑΒ έχει υπογράψει τα τελευταία χρόνια αρκετές συμφωνίες: με την πολεμική αεροπορία των ΗΠΑ στην Ευρώπη

* Μπουχαριν, Ιμπεριαλισμός και Παγκόσμια Οικονομία
Merlin Press Λονδίνο 1972 σελ. 124,125

** "ΣΧΟΛΙΑΣΤΗΣ", τεύχος 19, Οκτ. '84, "ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ" του Γιάννη Μαυρή σελ. 33-35

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

για την συντήρηση των μηχανών G79 των Φαντομ, με την γαλλική SNECMA ... για επισκευή-συντήρηση των κινητήρων ATAR των 'Μιραζ' (που διαθέτουν η Ιορδανία, το Ιράκ και το Κουβέιτ) και για συντήρηση αεροσκαφών και κινητήρων των αραβικών κρατών όπως της Ιορδανίας... Αιγυπτου... Κουβέιτ, Ντουμπάι, Ιράκ κ.α.

... η OPT HELLAS εξαγει το 95% της παραγωγής (κρυσταλλοί συχνοτήτων, ηλεκτρονικά φίλτρα) στην Ευρώπη και Αμερική...

... Είναι χαρακτηριστικό ότι ένας από τους γνωστούς φωτισμένους και φιλελευθέρους αστούς, ο Γ. Μαρinos, δεν δισταζει κυνικά να αποδεχτεί (βεβαία με την απαραίτητη 'μελαγχολία') την κατά τα άλλα 'απάνθρωπη θεωρία που επαληθεύεται ακόμα και στην περίπτωση της χώρας μας... ότι η πολεμική βιομηχανία και η παραγωγή όπλων και πολεμοφοδίων είναι βάση της οικονομικής προόδου και της τεχνολογικής ανάπτυξης. Και όμως αυτό συνεβη και στην περίπτωση της Ελλάδας, που μολονότι ακολουθούσα ειρηνόφιλη πολιτική, βρέθηκε στην ανάγκη να γίνει σημαντικός παραγωγός όπλων θανάτου, όχι μόνο για την εθνική της άμυνα, αλλά και για την τροφοδοσία ποίος ξέρει ποίων πολεμικών αναμετρήσεων διεθνικών ή και εμφυλίων'...

... Προς καταπληξη πολλών οι εργαζόμενοι στην ελληνική π.β. [4,6%] σαν ποσοστό είναι περισσότεροι απ' ότι στην Ιταλία (1,2%) (ας σημειωθεί ότι η Ιταλία είναι σήμερα ο τέταρτος εξαγωγέας όπλων στον κόσμο), στη Γερμανία (2,4%)... και στο Ην. Βασίλειο (2,3%)..."

Τελικά το άρθρο καταλήγει σε μια διαπίστωση που είναι πολύ ενδιαφέρουσα:

"Η θέση της Ελλάδας στην ιμπεριαλιστική αλυσίδα είναι σαφές (σε όλους εκτός δυστυχώς από την αριστερά) ότι αναβαθμίζεται, σαν αποτέλεσμα της μεταπολεμικής καπιταλιστικής ανάπτυξης, της ένταξης στην ΕΟΚ και της 'ανεξαρτησιακής' πολιτικής που ανέπτυξε ο ελληνικός αστισμός στην μεταπολίτευση. Χωρίς να ξεφεύγει βεβαία από τα πλαίσια του ατλαντισμού, διεκδικούσε εντούτοις καλύτερη θέση. Το πολιτικό και οικονομικό ανοίγμα στις ανατολικές και αραβικές χώρες, οι 'σκληρές' διαπραγματεύσεις με το ΝΑΤΟ και τις ΗΠΑ, ο ανταγωνισμός με την Τουρκία... είναι στοιχεία αυτής της πολιτικής. Σε αυτό το πλαίσιο μπορούμε ευκόλα να κατανοήσουμε γιατί έγινε αναγκαία η δημιουργία της π.β. [πολεμικής βιομηχανίας] στην Ελλάδα.

... επί Αλλαγής η πολεμική βιομηχανία δεν αρκεστήκε στην 'εξασφάλιση της εθνικής άμυνας' μόνο αλλά επιδιώκει κυρίως το διεθνές κέρδος από τις εξαγωγές... Στο μεταξύ το 'ειρηνιστικό κίνημα' στην Ελλάδα μπορεί να καταγγέλει τους εξοπλισμούς των άλλων και η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ να πρωτοστατεί στις φιλειρηνικές πρωτοβουλίες.

Η συγκροτηση π.β. και οι εξαγωγές όπλων εκτός από κερδοφόρα αποτελεί αναγκαίο συμπλήρωμα όλων των ιμπεριαλιστικών κρατών για την εμπέδωση της ηγεμονίας και της πολιτικο-στρατιωτικής εξάρτησης πάνω στις λιγότερο αναπτυγμένες χώρες...

... Η ταχυστατη και συνολικη αναδιαρθρωση του στρατου με την ενισχυση της αεροποριας (αγορα του αιωνα) τη συνολικη ανανωση του στολου, καθως και του στρατου Ξηρας ... ειναι ζητηματα που δεν αφορουν μονο την ελληνοτουρκικη αντιθεση... αλλα και στην συνολικότερη ενισχυση της Ελλάδας στην περιοχή.

Μονο απο αφελεια θα διαχωριζαμε την π.β. απο αυτην την προοπτικη, που διαφαινεται στο καθολου συμπτωματικο γεγονος οτι μεγαλο μερος των εξαγωγων οπλων και γενικότερα πολεμικου υλικου εχει προορισμο τις αραβικες χωρες, για τις οποιες ο Ελληνικος καπιταλισμος εκδηλωνει σημαντικό ενδιαφερον...

... Πως να συμβιβαστει η παρουμεια τοσο αναπτυγμενων καπιταλιστικων κλαδων με το μυθο για την 'εξαρτηση' και την 'στρεβλη' αναπτυξη; Η παραγωγη εγχωριας ηλεκτρονικης τεχνολογιας με τον μυθο της 'περιφερειας' και της 'καθυστερησης'; Οι εξαγωγες οπλων με το μυθο της 'υποδουλωσης στο αρμα του ΝΑΤΟ';"

Στο ιδιο περιοδικο, μερικα χρονια αργότερα, διαπιστωνεται οτι η αρχικη προσπαθεια εχει προχωρησει αρκετα ωστε να αρχιζουν να φαινονται σε ολο τους το μεγαλειο οι αντιφασεισ αναμεσα στην "προοδευτικη" πολιτικη δημαγωγια του Παπανδρεου και στην πραγματικοτητα οτι και η Ελλάδα εχει το δικο της Ιρανακιαιτη, εκμεταλλευομενη και τις δυο χωρες: *

"... Οι σοβαρες σε μεγαθος παραγγελιες του Ιρακ προς ΕΒΟ και ΠΥΡΚΑΛ, παραγγελιες που αφορουν ελαφρυ οπλισμο και βληματα πυροβολων μεγαλων διαμετρηματων χρονολογουνται απο την αρχη ηδη του πολεμου του κολπου και συνεχιζονται μεχρι σημερα. Ενα μεγαλο μερος του κυκλου εργασιων των εταιρειων αυτων οφειλεται σε αυτες ακριβως τις παραγγελιες.

... καταγγελιες του Διεθνους Ινστιτουτου Ερευνων Ειρηνης της Στοκχολμης... φερνουν την Ελλάδα στον καταλογο των 17 χωρων προμηθευτων οπλων του Ιραν"

Και δεν ειναι μονο η τροφοδοτηση με οπλισμο και των δυο πλευρων στον περσοιρακινο πολεμο. Στο ιδιο αρθρο υπαρχει πληροφορια για τη πωληση οπλων στην ρατσιστικη Ν. Αφρικη που καταγγειλε ο ιδιος ο Ριζοσπαστης:

"... Στη διαρκεια της ΠΑΣΟΚικης πενταετιας εχουν επανειλημμενα διατυπωθει καταγγελιες κατα της αμεσης ή εμμεσης ελληνικης συμμετοχης σε εμποριο οπλων προς το ρατσιστικο καθεστωσ της Ν. Αφρικης (Ριζοσπαστης, 13.9.85) και το δικτατορικο καθεστωσ των Φιλλιπινων του Μαρκος"

Δεν νομιζουμε να υπαρχει καλυτερη αποδειξη απο αυτη της υποκρισιας ολων των καταγγελιων της ελληνικης και ελληνοκυπριακης πλευρας για τις "παραβιασεις των ανθρωπινων δικαιωματων" στην Κυπρο και την υποχρεωση της "διεθνους κοινοτητας" να κανει "επιτελους" κατι.

* Αποσπασματα απο τον Σχολιαστη, τευχος 49 Απρ. 87 "ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΙΜΗ ΤΩΝ ΟΠΛΩΝ" σελ. 6-8

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

Όλα αυτά δείχνουν αρκετά καθαρά ότι η Ελλάδα δεν είναι πια υπαναπτυκτική χώρα καταπιεσμένη από τον ιμπεριαλισμό αλλά έχει πάρει την δικιά της θέση στην ιμπεριαλιστική αλυσίδα, με τις δικές της βλεψεις όχι μόνο για τον "εθνικό χώρο" της αλλά και για παραπέρα, όπως το εβαζε με πολύ "τακτ" ένας από τους σημαντικότερους ελληνες αστους πολιτικούς, ο Αβερωφ:

"θεωρω χρεος μου να ενημερωσω την κοινή γνώμη και να επισυρω την προσοχή της κυβέρνησης σε ένα θέμα της διεθνούς σκηνής που μπορεί να έχει άμεσες επιπτώσεις στην ευρύτερη περιοχή και να καταστήσει την Τουρκία 'κυρίαρχο του παιχνιδιού' με όλες τις γνωστες συνέπειες... πολύ συντομα είναι πιθανοτατα να εκδηλωθεί η από εξαμηνου προετοιμαζόμενη μεγάλη επίθεση του Ιραν κατά του Ιρακ... Από πολύ σοβαρες πηγες έγινε γνωστο ότι οι Τυρκοι επισημοι διατυπωσαν την αποψη ότι στην περίπτωση που καταληφθουν από τους χομεινικούς οι πλουσιότετες πετρελαιοπηγες του Ιρακ, που βρίσκονται στα συνορα της Τουρκίας, η χώρα τους δεν είναι δυνατόν να παραμεινει αδιαφορη. Και φυσικά ξενες κυβερνησεις διερωτώνται αν στην προαναφερθείσα περίπτωση η Τουρκία δεν θα σπευσει να καταλαβει στρατιωτικά - πράγμα που τότε θα είναι ευκολο - την περιοχή των Ιρακινών πετρελαιοπηγών... Η Κυβερνηση καλά θα εκανε ... να ετοιμαζεται για να αντιμετωπισει τις συνεπειες τετοιων εξελίξεων... Γεωπολιτικά το Αιγαίο δεν είναι και τόσο μακριά από τον Περσικό Κόλπο... Λογω της φύσεως του θεματος δεν επιθυμω να επεκταθω περισσότερο, επισημαινω μόνο και κρουω κωδωνα κινδυνου" *

ΚΑΙ Η "ΜΙΚΡΗ ΜΑΣ ΚΥΠΡΟΣ";

Αν όμως είναι και η Ελλάδα ιμπεριαλιστική όπως και η Τουρκία, θα μπορούσε να ισχυριστεί κανείς ότι οι "κυπριοι γενικά" (ελληνοκυπριοι και τουρκοκυπριοι) βρίσκονται αντιμέτωποι, απειλούνται και καταπιέζονται και από τους δυο ιμπεριαλιστες, και άρα θα έπρεπε να δημιουργήσουν κάποιο κοινό μέτωπο εναντίον τους, για κοινό εθνικοαπελευθερωτικό αντιιμπεριαλιστικό αγώνα;

Πραγματι, μετά το '74 έγιναν κατά καιρούς προσπάθειες από διαφορες πλευρες για να δημιουργηθεί η εντύπωση ότι υπάρχει κυπριακή ταυτότητα, με βάση την οποία μπορεί και πρέπει να δημιουργηθεί ένα "Κυπριακό" έθνος. Σε άλλες περιπτώσεις, γίνεται έρμεσα μια τετοια παραδοχή όπως φαίνεται αρκετά καθαρά στο παρακάτω αποσπασμα, αν και μοιάζει να υπάρχει μια σύγχυση ανάμεσα στις τελειως διαφορετικές εννοιες του έθνους και του κρατους:

"Αν το 'ενιαίο' κυπριακό έθνος της περιόδου της 'ανεξαρτησίας' υπεφερε από μια οργανική κρίση στο εθνικό και κοινωνικό πεδίο... τότε η διζωνική ομοσπονδία θα αποδείξει ότι το υπάρχον κοινωνικό καθεστώς είναι ανίκανο να λύσει τα θεμελιακά προβλήματα της ενοποίησης και ανάπτυξης του έθνους....

Η αδυναμία να δημιουργήσουν [οι ελληνοκυπριοι αστοι, συν] μια εθνική αστική οικονομία υπονομευουν...

* από τον Φιλελευθερο 3/10/86:

μακροχρονια την ενότητα - εστω και πανω σε ομοσπονδιακο πεδιο - του εθνους" *

Ειναι ομως φανερο οτι οι "συμπαθειες του πληθυσμου", και των Ελληνοκυπριων και των Τουρκοκυπριων, βρισκονται αντιστοιχα προσανατολισμενες προς την Ελλαδα και την Τουρκια. Οι ελληνοκυπριοι δεν κινδυνευουν "εθνικα" απο τις επεκτατικες βλεψεις της Ελλαδας, απο αυτες κινδυνευουν μονο οι Τουρκοκυπριοι, οι οποιοι αντιστοιχα δεν κινδυνευουν "εθνικα" απο τις επεκτατικες βλεψεις της Τουρκιας. Αυτο που παιζει καθοριστικο ρολο στην σταση των επαναστατων απεναντι στα εθνικα προβληματα ειναι "οι συμπαθειες του πληθυσμου", το πως αισθανεται ενας πληθυσμος, που νοιωθει οτι ανηκει, σε ποιο κρατος θελει να ανηκει. Γι' αυτο και ο Λενιν επεμενε παντα να χαρακτηριζει το δικαιωμα της αυτοδιαθεσης και της δημιουργιας χωριστου κρατους σαν ενα ακομα δημοκρατικο αιτημα.

Συγχρονως, εκτος απο τις "συμπαθειες των πληθυσμων", η ελληνοκυπριακη αστικη ταξη, οπως ειπαμε και πιο πανω, παρα τις σημαντικες διαφωνιες της κατα καιρους με κομματα της ελληνικης αστικης ταξης, εχει δεσει τις τυχες της με αυτες του ελληνικου καπιταλισμου χωρις ομως να μπορει να χαρακτηριστεί και εξαρτημενη απο αυτον.

Αντιθετα η ιστορικη πορεια της ελληνοκυπριακης αστικης ταξης απο το 64 και μετα σημαδευεται απο το γεγονος οτι μπορεσε να παρει στα χερια της το 'νεοαποικιακο' κρατος της Ζυριχης και να το μετατρεψει σε ανεξαρτητο απο τους Ξενους κεντρο ελεγχου της καπιταλιστικης συσσωρευσης στο Κυπριακο χωρο για τον εαυτο της πια, και σε ορμητηριο για διεισδυση στην γυρω περιοχη, τσακιζοντας τους 'περιορισμους' της Ζυριχης και των Τουρκοκυπριων και αποφευγοντας την επικυριαρχια της Τουρκιας αλλα και της Ελλαδας ακομα.

Η ελληνοκυπριακη αστικη ταξη οχι μονο δεν ειναι "θυμα" η "οργανο του ιμπεριαλισμου", αλλα ειναι και αυτη ενας μικρος ιμπεριαλιστης συνεταιρος των αλλων, που προσπαθει να παρει οσο το δυνατο μεγαλυτερο μεριδιο απο τις διαφορες βρωμοδουλειες των μεγαλων δυναμεων. Αυτα που ο Λενιν ελεγε για την Ελβετια, αν δεν ταιριαζουν και τοσο πολυ στην σημερινη Ελλαδα επειδη αυτη εχει προχωρησει πολυ περισσοτερο, ταιριαζουν ωστοσο αρκετα στην Κυπρο. Ισως το πιο χαρακτηριστικο ειναι οτι ενα πολυδιακυρνημενο οραμα των κυπριων καπιταλιστων ειναι να γινει η Κυπρος οικονομικα "η Ελβετια της Μεσογειου", (και οχι φυσικα πολιτικα, σαν πολυεθνικη ομοσπονδια, γιατι αυτα λεγονταν απο τοτε που οι ελληνοκυπριοι αστοι ουτε θελαν να ακουσουν τιποτα για ομοσπονδια).

Η ελληνοκυπριακη αστικη ταξη διαθετει ενα πολυ εξελιγμενο τραπεζικο συστημα, πολλες συμβουλευτικες, λογιστικες και ελεγκτικες εταιρειες και φιλοξενει πολλες "υπερακτιες" εταιρειες, που ολες προσφερουν τις υπηρεσιες τους στην "καθυστερημενη" περιοχη της Μεσης Ανατολης. (5)

Τελος η "μικρη μας Κυπρος" εχει εναν Παρασκευαιδη και καρποσες αλλες μικροτερες εργοληπτικες εταιρειες που εχουν

* "ΚΥΠΡΟΣ σοσιαλιστικη προοπτικη η μονη διεξοδος στο αλυτο εθνικο και κοινωνικο προβλημα" Εκδοσεις ΣΕΚΙΝΗΜΑ, 1981 σελ. 80

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

την Μεση Ανατολη και Βορεια Αφρικη οχι μονο σαν αγορα, αλλα και σαν χωρο οπου χρησημοποιωντας καλοπληρωμενους ελληνοκυπριους διευθυντες επιστημονες τεχνικους, επιστατες, ακομα και ειδικευμενους εργατες, εκμεταλλευονται "καθυστερημενους" Ινδους, Πακιστανους και αλλους. Και αυτο δημιουργησε ακομη και εναν "ντοπιο", ελληνοκυπριακο ρατσισμο για τους "βρωμικους και απολιτιστους αραπηδες". Δεν πρεπει να κρυβουμε οτι πλαι στην αντιιμπεριαλιστικη ιδεολογια, η ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη εχει αποκτησει σε καποιο βαθμο και την δικη της ιμπεριαλιστικη ιδεολογια.

Μηπως λοιπον χρειαζεται να ειναι "υποταγμενη" στον ιμπεριαλισμο η "ανικανη" η ελληνοκυπριακη αστικη ταξη για να διατηρει τις βρετανικες βασεις και να δινει "διευκολυνσεις" σε Νατοικες χωρες που επιβαλλουν την "σταθεροτητα και την ειρηνη" στην περιοχη; Στην πραγματικοτητα, ενδιαφερονται και αυτοι, για τα δικα τους ιμπεριαλιστικα συμφεροντα, να διατηρηται η περιοχη της Μ. Ανατολης "ηρεμη" και για τις δικες τους επιχειρησεις.

Μεσα σε αυτο το ιμπεριαλιστικο περιβαλλον με τις διαφορες συμμαχίες και αντιθεσεις του ειναι που εχει την θεση του και το Κυπριακο.

Η αναγνωριση της ιμπεριαλιστικης φυσης της ελληνικης και της "αδελφης" ελληνοκυπριακης αστικης ταξης εχει καθοριστικη σημασια για τους ελληνοκυπριους και ελληνες επαναστατες και την σταση που πρεπει να κρατησουν στις διενεξεις τους με τις γειτονικες χωρες - Ολα τα συνθηματα για "εθνικη ανεξαρτησια" απο το ΝΑΤΟ και την ΕΟΚ, "αμυνα της πατριδας", "επεκτατικοτητα της Τουρκιας" (της Τουρκιας μονο βλεπουμε;), "αντισταση στα τετελεσμενα της εισβολης", ακομα και αν μερικα λεγονται και ακουγονται καλοπροαιρετα σαν αριστερα, λειτουργουν σε τελευταια αναλυση σαν καλυμμα των πραγματικων σχεδιων της ιμπεριαλιστικης ελληνικης και ελληνοκυπριακης αστικης ταξης.

Πραγματι, η ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη εχει να κανει εναν αντιιμπεριαλιστικο αγωνα. Οχι ομως εναντια σε καποιους μακρινους η γειτονικους ιμπεριαλιστες, αλλα εναντια στους "δικους μας" ιμπεριαλιστες, τους ελληνοκυπριους και ελληνες καπιταλιστες. Η ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη εχει να κανει εναν αντιπολεμικο αγωνα, αλλα εναντια στις πολεμικες προετοιμασιες της "δικιας μας" αστικης ταξης, και οχι εναντια σε αυτες των εχθρων της.

Το συνθημα της επαναστατικης ηττοπαθειας και η προσπαθεια μετατροπης, καθε πολεμικης προετοιμασιας και περιπετειας, σε πολεμο εναντια στην "δικη μας" αστικη ταξη, το ξεσκεπασμα των πραγματικων επιθετικων, αρπακτικων, επεκτατικων βλεψεων της ελληνικης και ελληνοκυπριακης αστικης ταξης ειναι ο μονος τροπος για να ειναι οι ελληνοκυπριοι και ελληνες επαναστατες διεθνιστες.

Οποιαδηποτε αλλη πολιτικη οδηγει, ειτε το θελει ειτε οχι, ειτε το συνειδητοποιει ειτε οχι, σε συγκαλυψη της πραγματικης πολιτικης των δικων μας αστων, και στο τελος, σε μια κριση, μπορει να φτασει σε τετοιο αδιεξοδο ωστε να τους υποστηριξει.

Αυτο επαληθευτηκε σε μεγαλο βαθμο στην "κριση του Αιγαί-

ου" τον Μαρτη του '87. Και αξιζει να κανουμε και εδω μια "παρενθεση" για να δειξουμε τι εννοουμε.

Η ΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Στις 27 και 28 του Μαρτη του '87 με την αντιπαρεθεση των στολων και της αεροποριας της Ελλαδας και της Τουρκιας στο Αιγαίοβρεθηκαμε πολυ κοντα σε ενα ελληνοτουρκικο πολεμο. Οι ελληνικες εφημεριδες των ημερων εκεινων ηταν γεματες απο πολεμοχαρους ολοσελιδους τιτλους και κυβερνητικες ανακοινωσεις οτι η κυβερνηση ηταν αποφασισμενη να βυθισει το Τουρκικο πλοιο ερευνων Σισμικ αν εβγαينه για ερευνες στο Αιγαίο και οτι γινονταν πολεμικες προετοιμασιες, με επιστρατευση και μετακινωνση στρατιωτικων μοναδων.

Δεν ειναι η πρωτη φορα που η Ελλαδα και η Τουρκια βρεθηκαν στα προθυρα του πολεμου τις τελευταιες δυο δεκαετιες. Η στενη συμμαχια τους που ειχε φτασει στα υψη το '52, οταν εγιναν ταυτοχρονα μελη του ΝΑΤΟ, εξελιχθηκε σε ενα οικονομικο πολιτικο και στρατιωτικο ανταγωνισμο που γινεται ολο και πιο αγριος. Η κριση του Μαρτη του '87, εστω και αν τυπικα παρουσιαστηκε ξανα σαν προβλημα "οριοθετησης της υφαλοκρηπιδας" του Αιγαίου, δεν ηταν παρα μια ακομα εκφραση αυτου του συνολικου ανταγωνισμου που ειναι ιμπεριαλιστικος, αρπαχτικος και αδικος και απο τις δυο πλευρες.

Θαταν λαθος λοιπον να θεωρουμε οτι ο καθγας εγινε για την "οριοθετηση της υφαλοκρηπιδας" μονο. Και ουτε εχει νοημα να αναζητουμε "ποιος εφταιγε" ή "ποιος εκανε την αρχη" στην συγκεκριμενη περιπτωση της κρισης του Μαρτη του '87. Ωσοσο εδω θα ασχοληθουμε και με αυτο το θεμα εξαιτιας της στασης που κρατησαν σχεδον ολοι, ακομη και οι περισσοτεροι αριστεροι στη Κυπρο και την Ελλαδα, οι οποιοι οχι μονο συγκαλυψαν τις ευθυνες της Ελληνικης Κυβερνησης για τη δημιουργια της συγκεκριμενης κρισης, αλλα παραποιησαν ακομη και ολοφανερα γεγονοτα για να παρουσιασουν την Τουρκια σαν τον πρωταιτιο της κρισης, σαν αδικα επιτιθεμενη, και την Ελλαδα σαν δικαια αμυνομενη.

Το ΑΚΕΛ και το ΚΚΕ στην Ελλαδα κρατησαν ακριβως αυτη την σταση, αλλα αυτο στο κατω κατω ηταν σε συνεπεια με την διακυρηγμενη πατριωτικη πολιτικη τους. Εκεινο που μας ενδιαφερει ιδιαιτερα ειναι η αντιμετωπιση της κρισης απο τους πιο αριστερους, και συγκεκριμενα απο την "Αριστερη Πτερυγα της ΕΔΕΚ", την πιο αριστερη πολιτικη οργανωση στην νοτια Κυπρο και η οποια εμφανιζεται σαν διεθνιστικη, για να δουμε ως που φτανουν τα ορια του "διεθνισμού" στην νοτια Κυπρο.

Το αρθρο της εφημεριδας τους για την κριση του Αιγαίου, μετα απο μια εισαγωγη η οποια ασχολουνταν αποκλειστικα με το οτι "Την ιδια περιοδο που η κριση στο Αιγαίο κορυφωνονταν η Τουρκια συγκλονιζονταν απο το πιο σοβαρο απεργιακο κινημα απο την καταληψη της εξουσιας απο τον στρατο" παραθετωντας ενα σωρο λεπτομερειες για τις απεργιες στην Τουρκια, συνεχιζε:

"Ο εθνικισμος ειναι θανασιμος εχθρος του εργατικου κινηματος. Η αστικη ταξη το καταλαβαινει πολυ καλα ... Στρεφοντας τους εργατες εναντια στον 'εξωτερικο εχθρο', τους στρεφει ταυτοχρονα μακρια απο τα πραγματικα τους προβληματα, μακρια απο επαναστατικες σκεψεις. Αυτη τη φορα η αποπειρα της Τουρκικης στρατιωτικης εξουσιας

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

επεσε στο κενό. Ακόμη χειρότερα γι' αυτούς, δεν καταφέραν να πετύχουν τίποτα από την 'ανάμετρηση'. Επαιξαν με την ζωή χιλιάδων εργατών, διακινδύνεψαν τον πόλεμο..." *

Για να έχουμε μια πιο συνολική εικόνα της πολιτικής τους σε αυτή την κρίση θα δούμε πως αντέδρασε στην ίδια την Ελλάδα η αντιστοιχη τους οργάνωση η οποία εκδίδει την εφημερίδα "ΣΕΚΙΝΗΜΑ" και βλέπει τον εαυτό της σαν την μαρξιστική τάση μέσα στο ΠΑΣΟΚ. Σαν ελληνική οργάνωση η σημασία της αντιδράσης της ήταν ακόμα μεγαλύτερη. Το "ΣΕΚΙΝΗΜΑ" κυκλοφόρησε προκυρήξη για την κρίση στην οποία εγράφε:

"Η εξοδος του ΣΙΣΜΙΚ στο Αιγαίο πυροδοτjσε ξανα μια επικινδυνη κατασταση στις σχεσεις Ελλάδας-Τουρκιας. Γιατι ομως η χουντα του ΕΒρεν προχωρησε τωρα σ'αυτο το βημα;..."

Κοινο χαρακτηριστικο και των δυο κειμενων είναι η παρουσιαση της Τουρκιας σαν εκεινης που ξεκινησε την κριση του Μαρτη του '87 και την οξυνε ωστε να φτασει στα προθυρα πολεμου. Η Τουρκια καταγγελεται σαν ο πρωταιτιος και ο υπευθυνος για την κριση.

Ακομα και αν αυτο ήταν αληθεια, η εμφαση σε αυτο, και η απομονωση του απο την υπολοιπη πολιτικη πραγματικοτητα, απο τον υπολοιπο ελληνοτουρκικο σκυλοκαβγα, παλι θα σημαινε υποστηριξη της "δικιας μας" αστικης ταξης. Και αυτη, οπως και τοςες αλλες μορφες του αριστερου πατριωτισμου, δεν είναι καινουργιες στο εργατικο κινημα. Ο Λενιν αντιμετωπισε τα αντιστοιχα επιχειρηματα των αριστερων πατριωτων της δικης του εποχης ετσι:

"Ας επιχειρησουμε να χαρακτηρισουμε τις κυριότερες θεωριες του σοσιαλσβινισμού..."

Απ' ολες τις θεωριες η θεωρια του 'πρωταιτιου' φαίνεται μαλλον η πιο πρωτογονη. Μας επιτεθηκαν, υπερασπιζουμε τον εαυτο μας... Αυτο είναι η επωδος των δηλωσεων ολων των κυβερνησεων και των επιδεικτικων διακυρηξεων ολου του αστικου και του κιτρινου τυπου σε ολον τον κοσμο. Και αυτη την τόσο χιλιοσειπωμενη προστυχια ο Πλεχανωφ την εξωραιζει... Δεν κανει την παραμικροτερη προσπαθεια να θιξει την οικονομικη και διπλωματικη ιστορια εστω και των τριων τελευταιων δεκαετιων - και η ιστορια αυτη αποδειχνει αναμφισβητητα... οτι η εκτοπιση και η καταστροφη του ανταγωνιστη που ειχε μεγαλυτερες επιτυχιες, αποτελουσαν τον κυριο ακριβως αξονα της πολιτικης και των δυο ομαδων των εμπολεμων σημερα δυναμεων" **

Ωσοσο στην συγκεκριμενη περιπτωση το ζητημα ακομα και απο αστικη σκοπια, ακομα και αν το απομονωσουμε απο την υπολοιπη ελληνοτουρκικη διαμαχη, είναι αρκετα καθαρο. Τον Μαρτη του '87 εκεινος που ξεκινησε και οξυνε την κριση ήταν η Ελλη-

* "Σοσιαλιστικη Εκφραση" του Απριλη-Μαη 87, αρ. 167,

** Λενιν "Η ΧΡΕΩΚΟΠΙΑ ΤΗΣ Β' ΔΙΕΘΝΟΥΣ" Ελληνικα Απαντα τομ. 26 σελ. 224-225.

νικη κυβέρνηση.

Παρολο που δεν έχει σημασία για την στάση μας το ποιος ξεκίνησε αυτή την συγκεκριμένη κρίση ωστόσο σε αυτή την περίπτωση αξίζει να ασχοληθούμε για να δείξουμε ότι ήταν η Ελλάδα που την ξεκίνησε. Και αυτό όχι για να πολεμήσουμε τις σοφιστείες και την υποκρισία των "δικών μας" αστών, όσο για να δείξουμε ότι η αντίδραση στη κρίση του Μαρτίου αυτών των ελλήνων και ελληνοκυπρίων αριστερών, οι οποίοι ενώ τα γεγονότα έδειχναν καθαρά το αντίθετο παρουσίασαν την Τουρκία σαν τον πρωταίτιο και την Ελλάδα σαν αμυνομένη, δεν μπορεί να εξηγηθεί μόνο από θεωρητικά λάθη. Δεν έφταιγε μόνο η αδυναμία τους να καταλάβουν ότι σημασία έχει το σύνολο της ελληνοτουρκικής διαμάχης και η καταγγελία των ευθυνών της "δικίας μας" αστικής τάξης, γιατί τότε θα μπορούσαν εύκολα να δουν ότι σε αυτή την περίπτωση δεν ήταν η Τουρκία που ξεκίνησε την κρίση. Η στάση τους εξηγείται μόνο σαν το αποτέλεσμα μιας βαθιά ριζωμένης συνήθειας να βλέπουν τα πράγματα από την σκοπιά των συμφερόντων της "δικίας τους πατρίδας", και να απευθυνονται από αυτή την σκοπιά στην εργατική τάξη.

υφαλοκρηπίδα

Πρώτα, λίγα λόγια για την ίδια την "οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας του Αιγαίου". Δεν υπάρχει λόγος να μπουμε σε "βαθειές" ή λεπτομερειακές νομικές αναλύσεις. Εκείνο που έχει κάποια σημασία από πολιτική άποψη είναι να έχουμε υπόψη μας ότι σε αυτή την περίπτωση δεν υπάρχουν καποιες κοινά αποδεχτές ή καθιερωμένες διεθνείς συμφωνίες ή αρχές που να ρυθμίζουν το θέμα, και πάνω στις οποίες να στηρίζονται ξεκαθαρισμένα "εθνικά δικαιώματα", όπως και αν τα ορίσει κανείς, που θα μπορούσαν να χρησιμεύσουν ακόμα και στους αστούς για να πουν (εστω από την αστική πλευρά) ότι έχει ξεκαθαρό δικίο η μία ή η άλλη από τις δύο πλευρές:

"... μ' αφορμή το υποθετικό πετρέλαιο του Αιγαίου μπαινουν προβλήματα υφαλοκρηπίδας (οριοθέτησης υποθαλασσιών εκτάσεων), προβλήματα για τα οποία υπάρχει διεθνής διαμάχη και καμία ακόμα διεθνής συμφωνία." *

Η "υφαλοκρηπίδα", η θαλάσσια περιοχή πέρα από τα 6 μίλια των χωρικών υδάτων στα οποία έχει αποκλειστικά οικονομικά δικαιώματα το παρακτίο κράτος, είναι τελείως πρόσφατο πολιτικό πρόβλημα. Αφορά την δυνατότητα εκμετάλλευσης του βυθού των θαλάσσιων που εμφανίστηκε με την ανάπτυξη της τεχνολογίας, και δημιούργησε αναποφευκτά νέες προστριβές ανάμεσα στις αρχουσές τάξεις των χωρών που οι ακτές τους βρέχονται από κοινές θαλάσσιες περιοχές με άλλες χώρες.

Η πρώτη διεθνής σύμβαση (της Γενεύης), που προσπάθησε να λύσει τις διαφορές ανάμεσα στα αντιμαχόμενα κράτη, έγινε μόλις το 1958, κατά γενική ομολογία δεν έλυσε το πρόβλημα, και πολλές χώρες δεν την υπογράψαν. Το επόμενο βήμα που έγινε το 1976 είχε σχεδόν παρομοία τύχη:

"Η φετεινή διασκέψη για το 'δικαίο της

* Ν. Ψυρούκη "Η ΔΙΑΜΑΧΗ ΣΤΟ ΑΙΓΑΙΟ" Αθήνα 1977 σελ. 95

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

θαλασσας',... [1976] δεν καταληξε πουθενα... " *

Η "οριοθετηση της υφαλοκρηπιδας" δεν ειναι προβλημα μονο αναμεσα στην Ελλαδα και την Τουρκια, αλλα και αναμεσα σε πολλα αλλα κρατη. Το 1969 για την οριοθετηση της υφαλοκρηπιδας της βορειας θαλασσας υπηρχαν διαφορες αναμεσα στη Δ. Γερμανια απο την μια και την Ολλανδια και Δανια απο την αλλη που τις εκαναν να καταφυγουν στο Διεθνες Δικαστηριο. Διαφορες σχετικα με την υφαλοκρηπιδα και την ερμηνεια της συμβασης της Γενευης υπηρξαν και αναμεσα στην Ιαπωνια και τις ΗΠΑ. **

Τελος, η Ελλαδα μολις το 1969 εκδωσε Νομοθετικο Διαταγμα με το οποιο αναφεροταν στην υφαλοκρηπιδα και στη συμβαση της Γενευης (Ν.Α. 142/1969). Ειναι χαρακτηριστικο οτι τοτε η Ελλαδα δεν ειχε προβληματα μονο με την Τουρκια αλλα και με αλλους:

"Σημειωτεον οτι παρ' ημιν το θεμα παρουσιαζει ενδι-αφερον απο της αποψεως της Ελληνικης ομογενειας εξωθεν των ακτων της Λιβυης και της Αιγυπτου." ***

Δεν εχει δημιουργηθει ομως προηγουμενα ουτε αναμεσα σε αλλες χωρες αλλα ουτε και αναμεσα στην Ελλαδα και καποια αλλη χωρα (πχ Ιταλια η Αιγυπτο) τοσο μεγαλη ενταση σχετικα με την υφαλοκρηπιδα. Η οριοθετηση της υφαλοκρηπιδας του Αιγαίου, ακομα και με τα υποθετικα της πετρελαια, δεν εξηγει απο μονη της μια τοσο μεγαλη κριση. Για να καταλαβουμε την εκταση της κρισης πρεπει να θυμομαστε συνεχεια τον αγριο σκυλοκαβγα αναμεσα στη Τουρκια και την Ελλαδα για ολα τα ζητηματα, εξω απο τον οποιο δεν θα μπορουσε να μεινει και η υφαλοκρηπιδα.

η κριση του μαρτη

Σε αυτη την διεθνωσ αξεκαθαριστη κατασταση, ειναι φυσικο να γινονται συνεχεια προσπαθειες για να δημιουργηθουν "προηγουμενα", "τετελεσμενα", "ντε φακτο" καταστασεις και απο τα δυο κρατη. Ειναι χαρακτηριστικο οτι η προηγουμενη εξοδος του Σισμικ εγινε το 1976, που γινονταν η διεθνης διασκεψη για την υφαλοκρηπιδα.

Αντιστοιχες κινησεις για δημιουργια "ντε φακτο" καταστασεων εκανε και η Ελλαδα αυτη την φορα, με την κρατικοποιηση της πετρελαιοπηγης του Πρινου και προχωροντας σε καποια βηματα για γεωτρησεις 10 μιλια ανατολικά της θασου, δηλαδη εξω απο τα ελληνικα χωρικα υδατα και σε αμφισβητουμενες περιοχες. Ας δουμε μεσα απο τις εφημεριδες των ημερων πως εξελιχτηκαν τα γεγονοτα στην κριση του Μαρτη του '87, η οποια δεν αρχισε οπως παρουσιαζεται, ακομα και απο τους αριστερους, με την αποφαση της Τουρκιας για εξοδο του ΣΙΣΜΙΚ στα τελη του Μαρτη, αλλα αρκετα πιο πριν, τουλαχιστον απο τις αρχες του Μαρτη.

* Ν. Ψυρουκη "Η ΔΙΑΜΑΧΗ ΣΤΟ ΑΙΓΑΙΟ" Αθνα 1977 σελ. 95

** Και τα δυο παραδειγματα αναferονται στο "Διεθνες Δικαιο" Κ. Θ. Ευσταθιαδου, Αθνα 1976 σελ. 127

*** Βλεπε "Διεθνες Δικαιο" Κ. Θ. Ευσταθιαδου, Αθνα 1976 σελ. 126

"Σοβαρή ενταση έχει δημιουργηθεί στο Αιγαίο ύστερα από την Τουρκική αντίδραση στην απόφαση της Ελληνικής Κυβέρνησης να θέσει υπό τον έλεγχο της τα πετρέλαια στη περιοχή της Θάσου (καταθέτει σήμερα στη βουλή σχετικό νόμο) που μέχρι σήμερα βρισκόνταν υπό τον απολυτο έλεγχο ξένης κοινοπραξίας...

Το Ελληνικό Δημόσιο όπως δήλωσε πρόσφατα ο κ Πεπονης, διεκδικεί το 51% των μετοχών ώστε να έχει πλήρη έλεγχο των ενεργειών και πρωτοβουλιών...

'Η απόφαση για το ποτε και πως θα γίνουν έρευνες ή γεωτρήσεις επί της ελληνικής υφαλοκρηπίδας ανήκει αποκλειστικά και μόνο στην Ελληνική κυβέρνηση.'

Τη γνωστή αυτή θέση της Ελλάδας επανέλαβε χτες ο κυβερνητικός εκπρόσωπος απαντώντας στον Τουρκο αντιπρόεδρο Καγιάρ Εντεμ ο οποίος δήλωσε στην Αγκυρα ότι η Τουρκία 'παρακολουθεί με τη δέουσα προσοχή τις ενέργειες της Ελληνικής πλευράς που αφορούν την υφαλοκρηπίδα' υποστηρίζοντας συγχρονως ότι 'οι ενέργειες της Ελλάδας όπως αυτή που ξεκίνησε ανοιχτά της θάσου παραβιάζουν τη συμφωνία της Βέρνης'." *

Οι προστρίβες λοιπόν είχαν ξαναβγει στην επιφάνεια ένα τουλάχιστον μήνα πριν από την έξοδο του Σισμικ στο Αιγαίο και τις αρχισε η Ελλάδα όταν με την εξαγορά της πλειοψηφίας των μετοχών του Πρίνου και την απόφαση για γεωτρήσεις έξω από τα χωρικά ύδατα που είχε προγραμματισμένες για το τέλος Μαρτίου η εταιρεία που μέχρι τώρα ελεγε τον Πρίνο, προσπαθησε να κερδίσει κάποιο πλεονεκτημα απέναντι του αντιπαλου της, δημιουργώντας ένα προηγούμενο υπέρ της. Αυτό το πράγμα μπόρεσαν να το δουν και να το καταγγείλουν πριν από την εξέλιξη της κρίσης του Μαρτί σε παρολίγο πολεμική συρραξη οι επαναστάτες που είχαν μια πολιτική που συγκεντρωνονταν στην συνολική ελληνοτουρκική διαμάχη και στην αποκαλυψη των ευθυνών της "δικίας τους" αστικής τάξης:

"Η απόφαση της κυβέρνησης να μπει το κράτος σαν (κυριος;) μετοχος στην κοινοπραξία των εταιρειών που εκμεταλλευονται τα πετρέλαια στο Β. Αιγαίο επιταχυνε τις εξελίξεις σε ένα μετωπο των ελληνοτουρκικών σχέσεων που εμοιάζε παγωμένο τα τελευταία 10 χρόνια...

... Με δυο λόγια η Ελλάδα του ΠΑΣΟΚ αμφισβητεί από την Τουρκία του Εβρεν την πρωτοκαθεδρία στην ιεραρχία των τοπικών δυναμικών. Αυτή είναι η πραγματική διασταση κάθε ελληνοτουρκικής διαφοράς από την υφαλοκρηπίδα μέχρι τον εναεριο χώρο και από την Λημνο ως την Κυπρο." **

Η Τουρκική κυβέρνηση αντεδρασε μπροστα στο κίνδυνο να πραγματοποιηθούν αυτές οι γεωτρήσεις από την Ελληνική Κυβέρνηση και να δημιουργηθεί έτσι ένα τετελεσμένο σε βάρος της:

"... το τουρκικό υπουργείο εξωτερικών εδωσε χτες

* Κυπριακά "ΝΕΑ" 4 Μαρτίου 87

** Από την εφημερίδα της ελληνικής επαναστατικής οργάνωσης ΟΣΕ, "Εργατική Αλληλεγγύη" Μαρτίου 87, αρ. 15

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

στη δημοσιότητα μακροσκελή επιστολή του Τουρκού μονίμου αντιπροσώπου στα Ηνωμένα Έθνη προς τα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας...

Με την επιστολή της η Τουρκική κυβέρνηση κατηγορεί την Ελλάδα ότι παραβίασε την συμφωνία της Βέρνης, που υπογράφηκε ύστερα από απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας το 1976 που καλούσε τις δύο χώρες για την αποφυγή προκλιτικών ενεργειών και την διεξαγωγή διαπραγματεύσεων, καθώς επίσης ότι παραβίασε την απόφαση του διεθνούς δικαστηρίου της ίδιας χρονιάς.

Στην επιστολή τονίζεται ότι η Ελληνική κυβέρνηση εξέφρασε την πρόθεση της να αναλάβει τον έλεγχο της εταιρείας η οποία είχε προγραμματίσει να αρχίσει γεωτρήσεις δεκά μιλία ανατολικά της θάσου, μέχρι το τέλος Μαρτίου.

Οι ελληνικές αρχές επιβεβαίωσαν επίσης, ότι οι προγραμματισμένες γεωτρήσεις θα γίνονταν πέραν των ελληνικών χωρικών υδατών και ότι μετά την αναλήψη του ελέγχου της εταιρείας, θα πραγματοποιούσαν γεωτρήσεις στην ίδια περιοχή, αναφέρεται στην επιστολή." *

Ότι σχεδιαζόνταν ελληνικές γεωτρήσεις έξω από τα χωρικά ύδατα δεν φαίνεται να είναι απλά ένα ψεμα των Τούρκων, γιατί και ο Μητσοτάκης κατηγορήσε την Ελληνική κυβέρνηση για το ίδιο θέμα, αλλά φυσικά από την αναποδη, για να δείξει ότι η ελληνική κυβέρνηση "υποχώρησε":

"... η ματαιώση της γεωτρήσεως 10 μιλία ανατολικά της θάσου ενέθαρρυνε την τουρκική επεκτατικότητα και απέτελεσε το μοιραίο λάθος που οδήγησε στην κλιμακώση των προκλήσεων" **

Ακόμα, να πως επιβεβαίωσε ο ίδιος ο Παπανδρέου την κατηγορία ότι παραβίασε το πρωτοκόλλο της Βέρνης:

"...Ο πρωθυπουργός Α Γ Παπανδρέου μιλώντας χθες το μεσημέρι στο υπουργικό συμβούλιο το οποίο συνεδρίασε με μοναδικό θέμα την ένταση που δημιουργήθηκε στο Αιγαίο...

Σε ότι αφορά το πρωτοκόλλο της Βέρνης που εμπλεκείται... (11 Νοεμβρίου 1976), συμφωνία μεταξύ του τότε πρωθυπουργού κ Καραμανλή και του τότε πρωθυπουργού της Τουρκίας κ Ετσέβιτ...

Εμείς είχαμε υποστηρίξει και υποστηρίζουμε ότι το πρωτοκόλλο της Βέρνης είναι ανενεργό διότι προέβλεπε διάλογο, διαπραγματεύσεις..." ***

Η ελληνική κυβέρνηση όχι μόνο παραδέχεται αυτή την πρόσφατη παραβίαση της συμφωνίας της Βέρνης που συνδεόταν με

* Κυπριακά "ΝΕΑ" 27-3-87

** Βλέπε ελληνική "Ελευθεροτυπία" 30/3/87, δήλωση του Μητσοτάκη

*** Κυπριακά "ΝΕΑ" 28-3-87

την κρίση του Μάρτη, αλλά αργότερα δήλωνε ότι η εξαγορά από το κράτος των μετοχών της εταιρείας που κάνει τις γεωτρήσεις στον Πρίνο κοντά στη Θάσο δεν έγινε για λόγους οικονομικούς αλλά "εθνικούς", δηλαδή για να δημιουργήσει προηγούμενο που να δείχνει ότι η περιοχή ανήκει στην Ελλάδα:

"Τη Δευτέρα... αρχίζει στην Βουλή η συζήτηση του νομοσχεδίου που προβλέπει την εξαγορά της πλειοψηφίας των μετοχών της κοινοπραξίας που εκμεταλλεύεται τα πετρέλαια του Πρίνου....

Είναι βεβαίο ότι η μεθαιριανή συζήτηση στην Βουλή θα έχει προεκτάσεις πολιτικές γιατί το θέμα των γεωτρήσεων του Πρίνου έχει εμπλακεί στο γενικότερο πρόβλημα των σχέσεων μας με την Τουρκία και στην πρόσφατη κρίση...

... κατά την χθεσινή συνεδρίαση της Βουλής ο υφυπουργός βιομηχανίας είπε: ... οι λόγοι εξαγοράς μετοχών από την κοινοπραξία του Πρίνου δεν έχει σχέση με τις επενδύσεις αλλά γίνεται για λόγους εθνικής σημασίας" *

Έτσι στις 28-3-87 δεν ξεκίνησε η κρίση όπως παρουσιάστηκε, αλλά είχε απλά φτάσει στο αποκορύφωμα της, ο κίνδυνος ελληνοτουρκικού πολέμου είχε γίνει άμεσος. Να οι αντιστοιχίες ανακοινώσεις και απειλές της Τουρκίας και της Ελλάδας:

"...Το τουρκικό σειсмоγραφικό Σισμικ-1... θα ανοιχτεί στο Αιγαίο και θα αρχίσει εργασίες στα διεθνή ύδατα' δήλωσε χτες ο γενικός γραμματέας του τουρκικού επιτελείου... είπε ακόμα πως '...Αν εμποδιστούν οι εργασίες του πλοίου θα δώσουμε απάντηση χωρίς κανένα δισταγμό'" **

"Η απόφαση του ΚΥΣΕΑ, είναι ότι δεν θα επιτρέψει στο Σισμικ να προχωρήσει σε σεισμικές έρευνες στο Αιγαίο. Έχουμε χρέος να προασπίσουμε τα σύνορα της χώρας μας, να προασπίσουμε τα κυριαρχικά μας δικαιώματα. Η υφαλοκρηπίδα δεν είναι σύνορα, λέω τα σύνορα και κυριαρχικά μας δικαιώματα. Δεν τα απεμπολούμε... έχουμε χρέος και απέναντι του λαού και του έθνους και της ιστορίας, να προασπίσουμε με όλα τα μέσα τη πατρίδα, τα σύνορα μας και τα κυριαρχικά μας δικαιώματα. Και αυτή ακριβώς είναι η πρόθεση μας.

...Η στρατιωτική ετοιμότητα της χώρας μας είναι ικανή, αυτή τη στιγμή, να δώσει πολύ σκληρό μάθημα εάν επρόκειτο πραγματικά να προχωρήσουν σε επιθετικές τους ενέργειες οι γείτονες...

Ερώτηση δημοσιογράφου: Αν παρόλα αυτά γίνουν σεισμικές έρευνες από το Σισμικ, η δική μας αντίδραση ποια θα είναι. Μιλάω άμεσα;

Απάντηση:...εμείς θα παρεμποδίσουμε αυτή ακριβώς τη δραστηριότητα. Το "παρεμποδίσουμε" όχι με λογία φυσι-

* Από την ελληνική Ελευθεροτυπία, 4/4/87.

** ΝΕΑ 28-3-87

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

κα..." *

Όλα αυτά δεν ήταν απλώς μεγάλα λόγια του Παπανδρέου αλλά πραγματικές απειλές που στηριζόνταν πάνω σε μια πραγματική στρατιωτική κινητοποίηση:

"Όλος ο ελληνικός στόλος βρίσκεται στο Αιγαίο.

Τα αεροπλάνα της πολεμικής αεροπορίας έχουν μετασταθμεύσει σε προωθημένα αεροδρόμια επιφυλακής

Σημτώνονται μετακινήσεις χερσαίων δυνάμεων στη βόρεια και κεντρική Ελλάδα και στα νησιά .

Χθες δόθηκαν οδηγίες για περιορισμένη επιστράτευση." ***

Τελικά η κατάσταση εκτονώθηκε και ο άμεσος κίνδυνος πολέμου απομακρύνθηκε προσωρινά μετά που η Τουρκία ματαιώσε την έξοδο του Σιμίκ και ο Οζαλ δήλωσε: "μη βγαινείτε έξω από τα χωρικά σας ύδατα για να μη βγούμε κι εμείς έξω από τα δικά μας" ****

Ωστόσο η ψυχροπολεμική κατάσταση παραμένει. Η ατμόσφαιρα που δημιουργήθηκε στην Ελλάδα αποκαλύψε ακόμη πιο καθαρά ποιος ήταν ο πραγματικός χαρακτήρας της κρίσης, ποια πράγματα διακυβευόνταν. Οι Έλληνες στρατοκράτες και η Ελληνική κυβέρνηση περηφάνευτηκαν ότι ήταν αυτοί που ήταν έτοιμοι να αρχίσουν (και να κερδίσουν) τον πόλεμο, αποδεικνύοντας διεθνώς ότι η Ελλάδα είναι πιο δυνατός χωροφυλάκας από τους γείτονες Τούρκους. Αυτό φαίνεται στο απόσπασμα από σχετικό άρθρο του γνωστού δημοσιογράφου Σ. Καρατζαφέρη, δυο μόλις μέρες μετά την κρίση:

"Το ελληνικό Πεντάγωνο εκτιμά ότι ένας από τους λόγους που οι Τούρκοι δέχθηκαν την αμερικανική παρέμβαση και υπεχώρησαν, ήταν, ότι:

Η Ελλάδα κινήθηκε πρώτη και είχε την πρωτοβουλία των στρατιωτικών ενεργειών και σε μια συγκρούση θα είχε πλεονεκτήματα. Έτσι για την Τουρκία μια "μη ηττα της Ελλάδας" ήταν πολύ πιθανή, οπότε ο μύθος της Τουρκίας ότι είναι ο χωροφυλάκας της Ασίας κτλ κατέρρευσε με τα ευκολώς εννοούμενα αποτελέσματα." *****

Η "αποφασιστικότητα" της ελληνικής κυβέρνησης να συρει τον κόσμο σε πόλεμο για να αποδειχτεί ποιος είναι ο "χωροφυλάκας" της περιοχής διακηρύχτηκε και επίσημα σε ομιλία στην Βουλή του Α. Παπανδρέου:

"... στην ελληνοτουρκική κρίση δεν μπλοφαράμε. Σε 24

* Από την ομιλία του Παπανδρέου στο υπουργικό συμβούλιο που συνεδρίαζε για την κρίση. ΝΕΑ 28-3-87

** Τα ΝΕΑ 28-3-87

*** Ελληνική Ελευθεροτυπία 4/4/87.

**** Άρθρο Σ. Καρατζαφέρη ελληνική Ελευθεροτυπία 30/3/87

ωρες η αεροπορια και το ναυτικο μας ηταν στις θεσεις τους. Σε 48 ωρες ηταν και ο στρατος." *

Γιατι συνεβηκε τωρα αυτη η κριση; Οι προσπαθειες να εξηγηθει με τις απεργιες στην Τουρκια δεν στεκουν απλουστατα επειδη αυτη τη φορα η Ελλαδα ειχε την πρωτοβουλια. Η κριση μπορεί να συνδεεται με οτιδηποτε, απο το γεγονός οτι πλησιάζουν να τελειωσουν τα πετρελαια στον Πρινο και χρειαζονται αλλες γεωτρησεις, μεχρι την προσπαθεια της Τουρκιας για ενταξη στην ΕΟΚ, ή οποιοσδηποτε αμερικανοτουρκικες ή αμερικανοελληνικες διαπραγματευσεις, θεματα μυστικης διπλωματιας, ακομα και για αποπροσανατολισμο του ελληνικου εργατικου κινήματος. Μα δεν είναι αυτο το θεμα, εκεινο που εχει σημασια είναι η ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ, ο ελληνοτουρκικος ανταγωνισμος που δεν είναι καθολου αγνωστος.

Ξανα ο αριστερος εθνικισμος

Η "κριση του Αιγαίου" λοιπον εφερε πιο κοντα μας απο καθε αλλη φορα μετα το '74 τον κινδυνο πολεμου. Και είναι σε τετοιες περιπτωσεις που φαίνεται στην πράξη η σημασία των διαφορων πολιτικων αντιληψεων. Είναι τετοιες περιπτωσεις που μπορούν να βοηθησουν να ξεπεραστεί η συγχυση που δημιουργουν διαφορες πολιτικες θεσεις που εκ πρωτης οψεως φαινονται σωστες, διεθνιστικες, αριστερες:

"Ποια είναι η σχεση των πολιτικων γεγονωτων με την πολιτικη φιλολογια; των πολιτικων γεγονωτων με τα πολιτικα συνθηματα; της πολιτικης πραγματικοτητας με την πολιτικη ιδεολογια;... Σε εποχη... κρισης, ακομη και στους πιο καλοπιστους που παρνουν μερος σ' αυτην, παρατηρείται πολλες φορες διασταση αναμεσα στα λογια και στα εργα. Και η μεγαλη προοδευτικη σημασια ολων των κρισεων, ακομη και των πιο σοβαρων, των πιο δυσκολων και των πιο οδυνηρων, συνιστάται αναμεσα στ' αλλα, ακριβως στο οτι με θαυμαστη ταχυτητα, δυναμη και σαφηνεια, ξεσκεπαζουν και σαρωνουν τα σαθρα, εστω και καλοπροαιρετα, λογια..." **

Ετσι και η κριση του Αιγαίου εδειξε οτι η αντιληψη που βλεπει μονο την Τουρκια σαν ιμπεριαλιστικη (ή σαν οργανο των ιμπεριαλιστων) σε μια κριση δεν μπορούσε παρα να καταληξει στην υποστηριξη της "δικιας μας", της ελληνικης και ελληνοκυπριακης αστικης ταξης, και την "υπερασπιση της πατριδας" στον απειλουμενο αντιδραστικο πολεμο. Ξεσκεπασε, για οσους βεβαια θελουν να το δουν, δηλαδη για οσους εχουν καποιο ταξικο διεθνιστικο ενστικτο, τον πατριωτισμο των αριστερων, οσο και αν αυτος καλυπτονταν πισω απο καλοπροαιρετες διεθνιστικες διακυρξεις.

Ηταν φυσικο στην διαρκεια και μετα την κριση συσσωμος ο Ελληνικος και ελληνοκυπριακος τυπος να παρουσιασει την Τουρκια σαν τον αδικα επιτιθεμενο και την Ελλαδα σαν τον δικαια αμνομενο και να επιστρατευσει ολων των ειδων τα επιχειρηματα για να το αποδειξει. Τις πιο υστερικες βεβαια σωβινιστικες

* Κυπριακα ΝΕΑ 23/5/87

** Λενιν "Η ΣΥΓΚΑΛΗΨΗ ΤΗΣ ΣΟΣΙΑΛΩΦΘΙΝΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΜΕ ΑΡΙΣΤΕΡΕΣ ΦΡΑΣΕΙΣ" Ελληνικα Απαντα τομ. 27 σελ. 85

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

κραυγες τις εβγαλε πρωτα και κυρια ο Παπανδρεου, και στη Κυπρο η ΕΔΕΚ:

"Αυτες τις κρισιμες για το εθνος ωρες το σοσιαλιστικο κομμα ΕΔΕΚ, αισθανεται εντονα την αναγκη να απευθυνει προς τον αδελφο λαο της Ελλαδας μνημα ολοψυχης και συναγωνιστικης αλληλεγγυης.

Μπροστα στην ωμη απειλη της Τουρκιας σε βαρος της ανεξαρτησιας και της εδαφικης ακεραιοτητας της Ελλαδας ο ελληνισμος ολοκληρος αναλαμβάνει ομοψυχα το χρεος του που του επιτασσει η ιστορια και η συνειδηση του." *

Όσα "σωστα" και "δικαια" επιχειρηματα ομως και αν βρισκουν οι "δικηγοροι" των ελληνων αστων (οι πολιτικοι ολων ουσιαστικα των μεγαλων κομματων) για να αποδειξουν οτι ο υποθαλασσιος πλουτος του Αιγαίου ανηκει σε αυτους, αλλα τωσα μπορούν να επιστρατεψουν οι Τουρκοι αστοι για να πεισουν τους δικους τους εργαζομενους και αγροτες οτι το δικιο ειναι με το μερος τους. Ηταν ξεκαθαρα μια περιπτωση στην οποια οι επαναστατες επρεπε να πουν οτι και οι δυο εχουν αδικο, και κυρια να ξεσκεπασουν το αδικο της δικιας τους αρχουσας ταξης δειχνοντας την συνολικη διαμαχη Ελλαδας Τουρκιας για το ποιος θα ειναι το αφεντικο της περιοχης:

"στον αστο συμφερει να πασχιζει να εμπνευσει στο λαο, στους εκμεταλλευομενους, εμπιστοσυνη προς την αστικη ταξη και να προσπαθει να σκεπασει με καταλληλες φρασεις την πραγματικη ιμπεριαλιστικη πολιτικη της 'δικης του' αστικης ταξης

Μα στο σοσιαλιστη συμφερει κατι το ολοτελα διαφορετικο. Και συγκεκριμενα: να ξεσκεπαζει ανελεπα, μην επιτρεποντας κανενος ειδους αυταπατες, την πραγματικη πολιτικη της 'δικης του' αστικης ταξης." **

Αντιθετα, και το ΑΚΕΛ και το ΚΚΕ υποστηριξαν τις πολεμικες προετοιμασιες του Παπανδρεου και καλεσαν ολους να "σταθουν στο πλευρο" της Ελληνικης Κυβερνησης:

"Η Ελλαδα δεν εχει αλλη εκλογη απο του να υπερασπιστει τα εθνικα δικαια και δικαιωματα-της. Και σ' αυτον τον αγωνα, ολοκληρος ο Ελληνικος λαος, ο Ελληνισμος σε ολο τον κοσμο, δεν μπορεί παρα να βρισκεται στο πλευρο της Ελληνικης κυβερνησης" ***

Η μονη επιφυλαξη που ειχαν νταν για τη σταση της κυβερνησης απεναντι στις αμερικανικες βασεις, το ΝΑΤΟ και την ΕΟΚ οι οποιοι θα εθιγαν τα ελληνικα συμφεροντα. Ζητουσαν απο τον Παπανδρεου να κρατησει πιο σκληρη σταση απεναντι τους, και να αποχωρησει απο το ΝΑΤΟ και την ΕΟΚ, και να διωξει τις βασεις επειδη η Δυση θα υποστηριζε τα συμφεροντα των Τουρκων:

* "ΝΕΑ" 29-3-87

** Λενιν, "Η ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΗ ΤΗΣ ΟΥΔΕΤΕΡΟΤΗΤΑΣ" Γεναρης 1917 Ελληνικα Απαντα τομος 30 σελ. 336, 337

*** Χαραυγη 28/3/87

"Ο γραμματέας του ΚΚΕ κ. Χ. Φλώρακης και άλλοι, θίγουν το θέμα της λειτουργίας των αμερικανικών βάσεων την ώρα της κρίσεως.

Το ΠΑΣΟΚ βεβαίως δεν είχε κανένα πρόβλημα να κάνει λιγη "αριστερη" δημαγωγία πάνω σε αυτήν την τόσο εθνικιστικά βαλμένη απαίτηση τους:

Ο κ. Χαραλαμπίδης [υπουργός Εθνικής Αμυνας] απαντά σχεδόν μονολεκτικά:

θα τις κλείσουμε..." *

Ο ίδιος ο Παπανδρέου εβγάλε και πάλι τις πιο ψηλές εθνικιστικές "αντιιμπεριαλιστικές, αντιαμερικανικές και αντινατοικές" κορώνες, για να απειλήσει και να δείξει στους κοινούς συμμαχούς μέχρι που μπορούσε να φτάσει αν δεν υποστηρίζαν την Ελλάδα:

"Δεν επιζητούμε επιδιαιτησία, αλλά σαφώς θέτουμε και το ΝΑΤΟ και τις Ηνωμένες Πολιτείες ενωπιόν των ιστορικών τους ευθυνών. Είναι φυσικό να απευθυνθούμε και στην Ατλαντική συμμαχία και ειδικότερα στις Ηνωμένες Πολιτείες και να τονίσουμε ότι αυτές επωμίζονται την ευθύνη για τις εξελίξεις στο Αιγαίο διότι όχι μόνο στηρίζουν, και με ανερχόμενο ρυθμό, την στρατιωτική δύναμη της Τουρκίας αλλά ανεχονται και καλύπτουν - όπως είναι η περίπτωση του κατοχικού στρατού στη Βόρεια Κύπρο - ακόμα και εκνομικές πράξεις της Τουρκίας.

Θα πρέπει να είναι σαφές ότι σε περίπτωση πολεμικής εμπλοκής με την εισοδο του Σεισμικού στο Αιγαίο, θα υπάρξει καταλυτική αλλαγή και στο χώρο των Βαλκανίων, αλλά πιστεύω και σε αυτό ακόμη το σύστημα αμυνας των Δυτικών, δηλαδή το ΝΑΤΟ. Οι επιπτώσεις θα είναι καταλυτικές. Δεν είναι δυνατόν να δεχόμεθα προσκληση, την οποία ακόμη επίσημα δεν έχουμε, να συζητήσουμε το μέλλον των στρατιωτικών σχέσεων Ελλάδας και Ηνωμένων Πολιτειών όταν υπάρχει πράσινο φως προς την Τουρκία να προχωρήσει προς τα ατοπήματα τα οποία περικλείουν ένα τεραστίο κίνδυνο και για την Τουρκία και για την Ελλάδα και για τα Βαλκάνια, τουλάχιστον.

Και θα ήθελα επίσης να πω κλείνοντας την πληροφόρηση ότι ο υπουργός Εξωτερικών Καραμανλής συναντάται σήμερα (χτες) με τον πρόεδρο της Βουλγαρίας Ζιβκωφ, μεταφέροντας του ένα σοβαρό μήνυμα από μέρους μου.

Όπως γνωρίζετε, υπάρχει συμφωνία μη επιθεσεως, η οποία επιβάλλει αυτή την ώρα, την παραδοση ενός τετοιου μηνυματος." **

Ποια είναι η ουσία αυτών των δηλώσεων και της πολιτικής του Παπανδρέου; Είναι μια ακόμα εφαρμογή της πολυδιαφημισμέ-

* ελληνική Ελευθεροτυπία 30/3/87

** Κυπριακά "ΝΕΑ" 28-3-87, από την ομιλία του Παπανδρέου στο υπουργικό συμβούλιο

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

νης "πολυδιαστατης εξωτερικης πολιτικης του ΠΑΣΟΚ" που δεν σημεινει τιποτα παραπανω απο την χρησηποιοση των ιμπεριαλιστικων αντιθεσεων των μεγαλων δυναμεων, κυρια της Αμερικης και της Ρωσσιας, για να πετυχει οτι περισσοτερο μπορει για την ελληνικη αστικη ταξη. Αν εχει απο διπλα το ΚΚΕ (και αλλους, ακομα πιο "αριστερους") για να παρουσιαζει αυτο το βρωμικο παιχνιδι σαν αριστερη και αντιιμπεριαλιστικη πολιτικη, τοσο το καλυτερο γι' αυτον. Ουτε ειναι ο μονος η ο πρωτος που το κανει, αρκει καποιος να σκεφτει τις διαδοχικες εναλλαγες των συμμαχιων της Αιγυπτιακης αρχουσας ταξης, η να θυμηθουμε ολες τις μανουβρες του "αντιιμπεριαλιστη" Μακαριου.

Ποιο ειναι το "αντιιμπεριαλιστικο" περιεχομενο της πολιτικης που ζηται κλεισιμο των αμερικανικων βασεων, και την εξοδο απο το ΝΑΤΟ και την ΕΟΚ με την ευκαιρια μιας ελληνοτουρκικης κρισης; Αντι να καταπολεμα ενισχυει και χρησηποιοει τις εθνικιστικες προκαταληψεις της εργατικης ταξης, την επιθυμια της να κερδισει η "δικια μας" πατριδα, που στην ουσια σημεινει να κερδισει η "δικια μας" ιμπεριαλιστικη αστικη ταξη στην διαμαχη της με τον γειτονικο ιμπεριαλιστη. Παραδειγμα η σταση του ΚΚΕ:

"...η συμμετοχη της χωρας μας στην ΕΟΚ τωυτη τη στιγμη με δοσμενη την επιθετικοτητα του τουρκικου ιμπεριαλισμου που ενισχυεται απο τους αμερικανους ειναι εξ αντικειμενου ενα εμποδιο, για την υποθεση της Ελλαδας." *

Μπορει αρραγε κανεις να ειναι μισος αντιιμπεριαλιστης, ιδιαιτερα οταν το μισο που "ξεχνα" ειναι ο ιμπεριαλισμος της "δικιας του" αστικης ταξης; Ειναι πραγματι αντιιμπεριαλιστικο το να ειμαστε αντιθετοι στους ξενους μικρους η μεγαλους ιμπεριαλιστες δηλωνοντας οτι αυτο ωφελει την "δικη μας" πατριδα, που η αρχουσα ταξη της ειναι και αυτη ιμπεριαλιστικη; Οχι, ειναι απλα μια αγαπητη στους σοσιαλπατριωτες πολιτικη, αυτη που ο Λενιν ονομαζε οπως ειδαμε "διεθνισμο προς εξαγωγή", η, σ' αυτη την περιπτωση, αντιιμπεριαλισμο προς εξαγωγή.

Ο μονος τροπος να ειμαστε ειλικρινα αντιιμπεριαλιστες ειναι να στρεφομαστε πρωτα και κυρια εναντια στον ιμπεριαλισμο της "δικιας μας" αρχουσας ταξης, να καταγγελλουμε πρωτα και κυρια τις πολεμικες ετοιμασιες και τον μιλιταρισμο της "δικιας μας" αρχουσας ταξης, και σε συνδιασμο με αυτο να ζηταμε να φυγουν οι αμερικανικες βασεις κλπ. Οχι να ζηταμε να φυγουν επειδη ταχα εξυπηρετουν τα συμφεροντα των εχθρων "μας" αλλα αντιθετα επειδη η "δικια μας" αρχουσα ταξη τις χρησηποιοει για να εξυπηρετησει τα συμφεροντα της "πατριδας μας", δηλαδη την κυριαρχια και την επεκτατικοτητα της.

Γραφαμε στην αρχη του κεφαλαιου οτι θα ασχολουμασταν ιδιαιτερα με την κριση του Μαρτη του '87, για να δουμε μεχρι που φτανει ο διεθνισμος στην κυπριακη αριστερα. Και αναφερθηκαμε στην "Αριστερη Πτερυγα της ΕΔΕΚ". Τωρα θα ξαναασχοληθουμε πιο λεπτομερειακα με αυτην, ξεκινώντας ομως απο την αντιστοιχη οργανωση της στην Ελλαδα, το "ΣΕΚΙΝΗΜΑ". Και αυτο για δυο λογους, πρωτα επειδη ηταν πιο κοντα στην κριση και ετσι ειχε μεγαλυτερη σημασια η σταση τους, και δευτερο επειδη αυτο για το οποιο η "Αριστερη Πτερυγα της ΕΔΕΚ" παλευει στην νοτια Κυπρο, δηλαδη για μια "αριστερη κυβερνηση", στην Ελλαδα

* Ριζοσπαστης 4/4/87

είναι πραγματικότητα από το '81. Ποιο ήταν το αποτέλεσμα αυτής της πραγματικότητας πάνω στην στάση του "Ξεκίνημα";

Έκαναν και αυτοί ακριβώς το ίδιο "κόλπο" με το ΚΚΕ, προσπάθησαν δηλαδή να χρησιμοποιήσουν τις εθνικιστικές προκαταλήψεις και φοβίες του κόσμου για να προωθήσουν προοδευτικά αιτήματα όπως το έξω από το ΝΑΤΟ και την ΕΟΚ, και το έξω οι Αμερικανικές βάσεις. Ας δούμε πως αρχίζει η προκήρυξη του "ΞΕΚΙΝΗΜΑ" που βγήκε αμέσως μετά την κρίση: *

**"ΕΞΩ ΟΙ ΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΙ
ΕΞΩ ΤΩΡΑ ΑΠΟ ΤΟ ΝΑΤΟ
ΚΑΤΩ Η ΧΟΥΝΤΑ ΤΟΥ ΕΒΡΕΝ**

Η έξοδος του ΣΙΣΜΙΚ στο Αιγαίο πυροδοτήσε ξανά μια επικίνδυνη κατάσταση στις σχέσεις Ελλάδας-Τουρκίας. Γιατί όμως η χούντα του Εβρεν προχώρησε τώρα σ'αυτό το βήμα;...

Είναι σίγουρο ότι η τουρκική αστική τάξη μπροστά στη βαθειά κρίση της οικονομίας της (...) έχει βλέψεις κι ελπίδες για οικονομική εκμετάλλευση καποιών, πιθανών κοιτασμάτων πετρελαίου ή άλλων πρώτων υλών, που ίσως υπάρχουν στο Αιγαίο.

Ωστόσο, η κύρια αιτία αυτή τη στιγμή είναι η κρίσιμη πολιτική κατάσταση μέσα στη Τουρκία και ο κίνδυνος καταρρευσης της χούντας μπρος στο οικονομικό αδιέξοδο και τώρα την αντίσταση του τουρκικού λαού. Εκτός από τον ηρωικό αγώνα των Κουρδών, αυτές τις μέρες έχει ξεσπάσει στην Τουρκία το μεγαλύτερο απεργιακό κύμα από την εγκαθίδρυση της χούντας...

Η χούντα του Εβρεν, οξυνοντας τις σχέσεις με την Ελλάδα... επιχειρεί να αποπροσανατολίσει σε εθνικιστικά κανάλια του αγώνες του τουρκικού λαού για την ανατροπή της..."

Οι βασικές παραδοχές της προκήρυξης είναι ότι εκείνος που δημιουργεί, και μάλιστα "ξανά", "επικίνδυνη κατάσταση στις σχέσεις Ελλάδας-Τουρκίας" είναι η Τουρκία, ότι είναι οι "βλέψεις της τουρκικής αστικής τάξης" που οδηγούν τις δύο χώρες μπροστά στον κίνδυνο πολέμου.

Έτσι η προκήρυξη του "Ξεκίνημα" πληροφορεί τους Έλληνες εργαζομένους ότι η Ελλάδα βρίσκεται απροκλήτα μπροστά σε μια σοβαρή απειλή από μερικούς της τουρκικής αστικής τάξης: ότι η Τουρκία επιτίθεται αποτελεσματικά, η Ελλάδα αμυνεται - αλλά όχι αποτελεσματικά, όπως παραπονιέται παρακάτω:

"Η οξυνση του προβλήματος που υποχρέωσε την κυβέρνηση να κάνει μια σειρά ενεργειες (σταματήμα της λειτουργίας της βάσης της Ν. Μακρης και απειλή για θεαματικές αλλαγες στα Βαλκανια) αποδειξε...οτι ουτε η εθνικη ανεξαρτησια, ουτε η ειρηνη κατοχυρωνεται με συμβιβασμους στα πλαίσια του ΝΑΤΟ και με τις βάσεις. Οτι ειχε δικιο το εργατικο κίνημα που απαιτούσε και απαιτεί να φύγουν οι βάσεις, να φύγουμε από το ΝΑΤΟ και την ΕΟΚ, πριν

* Όλη η προκήρυξη υπάρχει στα παραρτήματα.

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

Ξεσπασουν κρισιμα γεγονοτα και ειναι τοτε αργα. Γιατι ποιος πραγματικα πιστευει οτι η βαση της Ν. Μακρης σταματησε να λειτουργει, απο την στιγμη που κανεις δεν μπορει να τους ελεγξει.

Ετσι δεν αρκουνε τωρα πια οι απειλες. Χρειαζεται ΑΜΕΣΗ αποφαση για την απομακρυνση των βασεων και την αποχωρηση απο το ΝΑΤΟ..."

Για το "Ξεκινημα" λοιπον η κυβερνηση του ΠΑΣΟΚ "υποχρεωνεται" να κανει καποιες "ενεργειες" και καποιες "απειλες", οχι βεβαια επειδη ειναι και αυτη επεκτατικη και ιμπεριαλιστικη οπως η Τουρκια, αλλα για να προστατσει την "εθνικη ανεξαρτησια" και την "ειρηνη" που απειλουνται απο την Τουρκια. Και το προβλημα του "Ξεκινημα" ειναι οτι αυτα "δεν αρκουν"!

Απλαδη το "Ξεκινημα" επικαλειται την υποτιθεμενη διαθεση του Παπανδρεου να προστατσει την ειρηνη και την "εθνικη ανεξαρτησια" για να ζητησει περισσοτερα και αποτελεσματικότερα μετρα απο τον Παπανδρεου για την αντιμετωση της Τουρκιας, εκεινου που απειλει αυτη την ειρηνη. Με αλλα λογια συγκαλυπτει την πραγματικοτητα, οτι οπως οι Τουρκοι αστοι ετσι και η κυβερνηση του ΠΑΣΟΚ και οι Ελληνες αστοι θελουν "ειρηνη" μονο εφοσον αυτη θα ειναι "υπερ της Ελλαδας", αλλιως δεν θα διστασουν να κανουν πολεμο αν θεωρησουν οτι τους συμφερει. Στηριζει ετσι την δημαγωγια του Παπανδρεου οταν αυτος δηλωνει:

"Θα ηθελα να απευθυνθω προς τον Ελληνικο λαο, να τον διαβεβαιωσω οτι στα εξι σχεδον χρονια στα οποια κυβερναμε τη χωρα με τη δικη του ψηφο καναμε παν το δυνατο να διαφυλαξουμε την ειρηνη. Και οχι μονο σε παγκοσμια κλιμακα (αναφερομαι στην πρωτοβουλια των εξι) αλλα και στη περιοχη. Φερθηκαμε υπευθυνα και σε καμια περιπτωση προκλητικα απεναντι στη Τουρκια. Αλλα εχουμε χρεος και απεναντι του λαου και του εθνους και της ιστοριας, να προασπισουμε με ολα τα μεσα τη πατριδα, τα συνορα μας και τα κυριαρχικα μας δικαιωματα. Και αυτη ακριβως ειναι η προθεση μας." *

Οσο για την "αμεση αποφαση για την απομακρυνση των βασεων και την αποχωρηση απο το ΝΑΤΟ" οταν αυτα λεγονται σε σχεση με την Ελληνοτουρκικη διαμαχη, υπαρχει μια κλασικη διατυπωση του Λενιν για παρομοιες πολιτικες που προωθουν προοδευτικα αιτηματα στηριγμενοι σε αντιδραστικες προκαταληψεις των μαζων:

"...Ο Γιουνιους θελησε, οπως φαινεται... να αρχισει την εφαρμογη του επαναστατικου προγραμματος απο την 'πιο βολικη' 'δημοφιλη' ευπροσδεκτη για τους μικροαστους ακρη. Κατι σαν ενα σχεδιο 'να ξεγελασει την ιστορια', να ξεγελασει τους φιλισταιους. Μοιαζει να λει, σιγουρα, κανεις δεν θαταν εναντια σε εναν καλυτερο τροπο αμυνας της αληθινης πατριδας: και η αληθινη πατριδα ειναι η μεγαλη γερμανικη δημοκρατια, η καλυτερη αμυνα ειναι η πολιτοφυλακη, η διαρκης Βουλη κτλ. Και οταν

* Κυπριακα "ΝΕΑ" 28-3-87, ομιλια Παπανδρεου στο υπουργικο συμβουλιο.

ψηφιστεί μια φορά ένα τέτοιο πρόγραμμα θα οδηγούσε ταχά μόνο του στο επομένο στάδιο: στη σοσιαλιστική επανάσταση.

Είναι πιθανό ότι παρόμοιοι συλλογισμοί καθόρισαν συνειδητά ή μισοσυνειδητά την τακτική του Γιουνίου. Ούτε λόγος ότι είναι λαθεμένοι..." *

Το δίωξιμο των βασών και η έξοδος από το ΝΑΤΟ και την ΕΟΚ μπροστά στο "κίνδυνο από την Τουρκία", αν δεν είναι προσπάθεια "ξεγελασματος της ιστορίας" και των πατριωτών μικροαστών, είναι κάτι ακόμα χειρότερο. Είναι σοσιαλπατριωτική πολιτική, αμυντισμός, υποστηρίξη της "δικής μας" αστικής τάξης απέναντι στους εχθρούς της, καλυμμένη με προοδευτικά συνθήματα.

Αν και φαίνεται να υπάρχει μεγάλη διαφωνία ανάμεσα σε δεξιούς και αριστερούς στο θέμα της αποχώρησης από το ΝΑΤΟ και την ΕΟΚ και του δίωξιματος των βασών στην πραγματικότητα η διαφορά αυτή δεν είναι τόσο ριζική. Αν για τους δεξιούς η αντιμετώπιση της Τουρκίας πετυχαινεται καλλίτερουοντας τις σχέσεις με την Δύση, για τους αριστερούς πατριώτες αυτό πετυχαινεται σπαζοντας τις σχέσεις με την Δύση, που θεωρούνται επικίνδυνες για την "Ελλάδα" επειδή ταχά υποστηρίζει τα συμφέροντα της Τουρκίας. Αλλά ολοι συμφωνουν και μάλιστα χωρίς συζήτηση, ότι η Ελλάδα έχει δικιο και η Τουρκία αδικο. Ο στοχος είναι για ολους ο ιδιος, να κερδισει η Ελλάδα και να χασει η Τουρκία και η διαφωνία τελικά είναι μόνο στο πως πετυχαινεται αυτό.

Τελικά, μαζί με ολους τους άλλους αποκρυβει και το "Ξέκίνημα" ότι ήταν η ελληνική κυβέρνηση σ' αυτήν την περίπτωση που ξεκίνησε την κρίση και απείλησε με πόλεμο. Όσο αριστερή και αν φαίνεται η καταγγελία του ΝΑΤΟ και της ΕΟΚ, εκείνο που είχε σημασία στην συγκεκριμένη περίπτωση δεν ήταν το ΝΑΤΟ και η ΕΟΚ αλλά το που ριχνει κανείς το φταιξιμο, πως χαρακτηρίζει το τι συμβαινει. Και αυτό που μένει από την προκήρυξη είναι ότι τα γεγονότα του Αιγαίου ήταν μια απειλή από την Τουρκία εναντίον στην ειρήνη και την "εδαφική ακεραιότητα" της Ελλάδας.

Και όλα αυτά αφού προηγουμένα έχει πει όλα τα δυνατά (που τα λέν και οι έλληνες αστοί εξαλλου) εναντίον της τουρκικής χούντας, ενώ οι επαναστάτες πρέπει πρώτα και κύρια να ξεσκεπάσουν την επιθετικότητα της δικίας τους αστικής τάξης:

"... ο συγγραφέας αυτός κάνει τώρα ακριβώς εκείνο που πρέπει να κάνει ένας σοσιαλδημοκράτης. Κάνει κριτική στην κυβέρνηση της χώρας του, ξεσκεπαζει την αστική της τάξη, βρίζει τους υπουργούς της. Οι σοσιαλιστές όμως που ασχολούνται με το ξεσκεπάσμα και το ρεζιλιεμα των υπουργών και της αρχουσας τάξης άλλης χώρας, αφοπλίζονται έτσι απέναντι στην κυβέρνηση της χώρας τους, και

* Λένιν "Για την Μπροσούρα του Γιουνίου" ελληνικά Απαντα τομ. 30 σελ. 16. Στην παραγραφο αυτή ένα μέρος της έχει μεταφραστεί κατά λέξη από τα Αγγλικά απαντα, τομ. 22 σελ. 319, γιατί η ελληνική μεταφραση συγχίζει το νόημα.

εκπληρώνουν τον ρολο αστων συγγραφων" *

Και το "Ξεκίνημα" εκει ακριβως καταληγει, να "αφοπλιζε-ται απεναντι στην κυβερνηση της χωρας του", και να διαβεβαιω-νει, εκ μερους των εργαζομενων μαλιστα, οτι παραμενει πιστο σε αυτην, εναντια στους εχθρους της:

"Οι εργαζομενοι στηριζουν την κυβερνηση του ΠΑΣΟΚ εναντια στις ΗΠΑ και στην χουντα του Εβρεν. Ομως η πολιτικη της κυβερνησης υπονομευει αυτη τους τη διαθε-ση."

Οσες αλλες αριστερες αντιπολεμικες και διεθνιστικες γενικοτητες και αν υπαρχουν στην υπολοιπη προκυρηξη, εκεινα που εχουν σημασια ειναι τα συγκεκριμενα μετρα που προτεινει, η σταση που κρατα απεναντι στο ποιος φταιει στην συγκεκριμ-μενη κριση, και το τι προτεινει στην εργατικη ταξη, στην **συγκεκριμενη κριση παντα**. Το "στηριζουν την κυβερνηση του ΠΑΣΟΚ εναντια στις ΗΠΑ και στην χουντα του Εβρεν", τη στιγμη που απειλειται πολεμος, δεν μπορεί παρα να σημαίνει **μονο ενα πραγμα**: οτι σε περιπτωση που ξεσπα τελικα ο πολεμος, το "Ξεκίνημα", παρα τις οποιεσδηποτε αντιρρησεις του και τα διεθνιστικα του καλεσματα, θεωρει οτι οι εργαζομενοι θα πολε-μουν για "την κυβερνηση του ΠΑΣΟΚ" εναντια στις "ΗΠΑ και την χουντα του Εβρεν", θα "υπερασπισθουν την πατριδα". Και αυτο ειναι που εχει σημασια:

"Σχετικα με το συνδιασμο της 'υπερασπισης της πατ-ριδας' (δηλαδη της υπερασπισης των ληστειων της αστικης ταξης) με τη φρασεολογια για σοσιαλισμο, διεθνισμο, ελευθερια των λαων κτλ., ο Βαντερβελντε, ο Ρενοντελ... [δεξιοι σοσιαλπατριωτες] δεν υστερουν καθολου απο τον... Καουτοκυ... ["αριστερος" σοσιαλπατριωτης] Η πραγματικη διαφορα αρχιζει ακριβως απο την πληρη αρνηση της υπερα-σπισης της πατριδας στο σημερινο πολεμο..." **

Δεν ειναι καθολου τυχαιο που το "Ξεκίνημα" δεν ειπε κατι σαν το "οι ελληνες εργαζομενοι στηριζουν την πατριδα τους εναντια στον εχθρο, την Τουρκια", παρολο που το νοημα θα ηταν ακριβως το ιδιο. Εκεινο που δινει ενα "αριστερο" καλυμα σε αυτο που ουσιαστικα ειναι υποστηριξη της υπερασπισης της πατριδας στο σημερινο αντιδραστικο πολεμο ειναι το οτι απο τη μια υπαρχει "η κυβερνηση του ΠΑΣΟΚ", δηλαδη μια "σοσιαλιστι-κη" κυβερνηση, εστω και οχι τοσο καλη όσο θα ηθελε το "Ξεκι-νημα", και απο την αλλη οι "ΗΠΑ και η χουντα του Εβρεν", ο ιμπεριαλισμος και η δικτατορια.

Για οσους ελληνες ή ελληνοκυπριους θα ειχαν την διαθεση να παρασυρθουν απο αυτο, τους προτεινουμε μια υποθετικη σκεψη: Αν το 1974 στην Τουρκια του εξισου "σοσιαλιστη" Ετζι-εβιτ υπηρχε και η αντιστοιχη με το "Ξεκίνημα" οργανωση, τοτε λογικα αυτη θα αντιμετωπιζε το πραξικοπημα, την πρωτη εισβολη στην Κυπρο και την απειλη πολεμου με την Ελλαδα με μια παρο-μοια προταση: "Οι εργαζομενοι στηριζουν την κυβερνηση του Ετζιεβιτ εναντια στις ΗΠΑ και στην χουντα του Ιωαννιδη".

* Λενιν, Ελληνικα Απαντα τομ. 26 σελ. 31

** Λενιν, "Ο ΟΠΠΟΡΤΟΥΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΧΡΕΩΚΟΠΙΑ ΤΗΣ ΙΙ ΔΙΕΘΝΟΥΣ" Ελληνικα Απαντα τομος 27 σελ. 110

Αυτο που τελικά έχει να προτείνει το "Ξεκίνημα" σαν λύση του προβλήματος δεν είναι η αντιπολεμική κινητοποίηση εναντίον στον σημερινό κίνδυνο πολέμου της ελληνικής εργατικής τάξης, εναντίον στις πολεμικές προετοιμασίες της δικιάς της κυβέρνησης, αλλά... τον σοσιαλισμό:

"η ηγεσία του ΚΚΕ περιορίστηκε απλά να καλέσει την κυβέρνηση να διώξει τις βάσεις. Υποστήριξε τις πολεμικές προετοιμασίες και τα εθνικιστικά κηρύγματα της κυβέρνησης. Δεν βάζει καθόλου το κυρίαρχο που είναι η πάλη για το Σοσιαλισμό. Γιατί μόνο αν οι Έλληνες και οι Τούρκοι εργάτες γκρεμίσουν τον καπιταλισμό θα βάλουν τις βάσεις για πραγματική ειρήνη στην περιοχή... πρέπει να παρούμε την τύχη μας στα χέρια μας. Να απαιτούμε και να παλέψουμε για την απαλλοτρίωση της περιουσίας της εκκλησίας και του 'βασιλιά'. Για την κοινωνικοποίηση των 200 μεγαλύτερων επιχειρήσεων που ελέγχουν το 80% της οικονομίας και στο σοσιαλιστικό σχέδιασμα της κατω από την διοίκηση και τον έλεγχο των ιδίων των εργατών..."

Φυσικά, το "Ξεκίνημα" καταδικάζει τον πόλεμο και τον εθνικισμό σε πολλά σημεία της προκήρυξης. Έτσι και αλλιώς όμως ούτε οι αστοί δεν λένε ότι είναι υπέρ του πολέμου. Το ζήτημα είναι άλλο: αν υπάρχουν καθαρά διατυπωμένα "η πλήρη αρνήση της υπερασπίσης της πατρίδας" και η καταγγελία ειδικά της δικιάς μας αστικής τάξης, αν ρίχνει δηλαδή το βάρος στο ρολό της δικιάς μας αστικής τάξης για τον πόλεμο που μας απειλεί.

Αντιθέτα εκείνο που κυριαρχεί είναι ότι ο αντιτουρκισμός εμφανίζεται σαν αντιφασιστική αντιιμπεριαλιστική στάση και καθήκον. Το μήνυμα που μένει τελικά από την προκήρυξη είναι ότι η ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗ κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ (που το μόνο κακό της είναι ότι αυτά που κάνει "δεν αρκούνε" για να "κατοχυρώσουν" την "εθνική ανεξαρτησία" και την "ειρήνη") απειλείται από την (φιλοπολεμική, αρπαχτική, υποστηριζόμενη από τους Αμερικανούς) τουρκία του ΔΙΚΤΑΤΟΡΑ ΕΒΡΕΝ και οι Έλληνες εργαζόμενοι έχουν καθήκον να την "στηρίξουν" εναντίον στη χούντα του Εβρέν και τις ΗΠΑ.

Αντιστοιχικές καταγγελίες της τουρκικής χούντας και ριζιμο των ευθυνών σε αυτήν συναντάμε και στην στάση της "Αριστερής Πτερυγας της ΕΔΕΚ" στο άρθρο της για την κρίση του Μαρτίου του '87, στην εφημερίδα της που βγήκε μετά την κρίση:

"Ο εθνικισμός είναι θανασιμος εχθρός του εργατικού κινήματος. Η αστική τάξη το καταλαβαίνει πολύ καλά... Στρεφοντας τους εργάτες εναντίον στον 'εξωτερικό εχθρό', τους στρεφει ταυτόχρονα μακριά από τα πραγματικά τους προβλήματα, μακριά από επαναστατικές σκεψεις. Αυτή τη φορά η αποπειρά της Τουρκικής στρατιωτικής εξουσίας έπεσε στο κενό. Ακόμη χειρότερα γι' αυτούς, δεν κατάφεραν να πετύχουν τίποτα από την 'αναμέτρηση'. Επαίξαν με την ζωή χιλιάδων εργατών, διακινδύνεψαν τον πόλεμο, χωρίς να μπορούν να προσφέρουν τίποτε στις Τουρκικές μαζές..."

Είναι ακριβώς την Τουρκική εργατική τάξη που θα πρέπει να έχει στο νου μια σοσιαλιστική κυβέρνηση στην Ελλάδα. Η καλύτερη άμυνα εναντίον στο πόλεμο με την Τουρκία θα ήταν η αντίθεση του τουρκικού προλεταριάτου

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

στον πόλεμο... είναι η εθνικιστική αντιμετώπιση του θέματος από την κυβέρνηση Παπανδρέου που την αδρανοποιεί και που σπρωχνει την τουρκική εργατική τάξη στην αγκαλιά της αρχουσας στρατιωτικής κλίκας και του Οζαλ." *

Το μύνημα, παρά τις πολλές αναφορές στον διεθνισμό και τα αναθεματα στον εθνικισμό, είναι και εδώ το ίδιο. Η χούντα της Τουρκίας επιτιθεται αποκλειστα στην Ελλάδα, της οποίας όμως η σοσιαλιστική κυβέρνηση "αντεδρασε" (προσοχή, δεν προκάλεσε η ίδια, μόνο "αντεδρασε") εθνικιστικά. Το συμπέρασμα που βγαίνει είναι και σε αυτή την περίπτωση ότι ο κίνδυνος ενός Ελληνοτουρκικού πολέμου προέρχεται μόνο από την πλευρά της Τουρκίας. Τι άλλο μπορεί να σημαίνει "η καλύτερη άμυνα εναντίον στο πόλεμο με την Τουρκία θα ήταν η αντίθεση του τουρκικού προλεταριάτου στον πόλεμο". Αν αναγνωριζόταν ότι εξίσου υπάρχει κίνδυνος προκλήσης πολέμου και από την μεριά της Ελλάδας θα έπρεπε τότε το πιο πάνω απόσπασμα να ήταν "η καλύτερη άμυνα εναντίον στο πόλεμο με την Τουρκία θα ήταν η αντίθεση του Ελληνικού και ελληνοκυπριακού προλεταριάτου στον πόλεμο" μια και σαν ελληνοκυπριακή εφημερίδα απευθύνεται στην ελληνοκυπριακή εργατική τάξη, μια και σε αυτήν κυρία μπορεί και πρέπει να απευθυνθεί για να της προτείνει δράση με την οποία θα αποφυγει τον πόλεμο.

Ούτε όμως και η καταληξη του άρθρου της "Σοσιαλιστικής Εκφρασης" διαφέρει από την καταληξη της προκυρηξης του "Ξέκίνημα":

"Η μοναδική διεξοδος είναι η καταληξη της εξουσίας από την εργατική τάξη και η καταργηση των συνόρων στα πλαίσια μιας σοσιαλιστικής ομοσπονδίας Ελλάδας-Τουρκίας."

Όταν όμως δεν βρισκόμαστε σε προεπαναστατική ή επαναστατική περίοδο, το σύνθημα του σοσιαλισμού δεν λείπει από μόνο του τίποτα, είναι μόνο κάτι σαν μια ευχή που **δεν δίνει συγκεκριμένη προοπτική για δράση στην εργατική τάξη για το πως θα αντιμετωπίσει την συγκεκριμένη κρίση**. Αυτή η κακία συνήθεια ("όλα θα τα λύσει ο σοσιαλισμός") δεν είναι καινούργια στο εργατικό κίνημα:

"Ο 'σοσιαλισμός' γενικά, σαν σκοπος, σε αντιπαράθεση με προς τον καπιταλισμό (ή ιμπεριαλισμό), αναγνωρίζεται σήμερα όχι μόνο από τους καουτσικιστές και τους σοσιαλσβινιστές, αλλά και από πολλούς αστούς κοινωνικούς πολιτικούς. Τώρα όμως δεν προκειται για τη γενική αντιπαράθεση δύο κοινωνικών συστημάτων, αλλά για το συγκεκριμένο σκοπό της συγκεκριμένης 'επαναστατικής μαζικής πάλης' εναντίον σ'ένα συγκεκριμένο κακό, δηλαδή εναντίον στη σημερινή ακρίβια, στο σημερινό κίνδυνο πολέμου, ή στο τωρινό πόλεμο." **

Πουθενά στο άρθρο της "Σοσιαλιστικής Εκφρασης" και στην προκυρηξη του "Ξέκίνημα" δεν υπάρχουν καποιες προτάσεις για μια συγκεκριμένη αντιδράση στον σημερινό κίνδυνο πολέμου.

* "Σοσιαλιστική Εκφραση" Απριλίου-Μαΐου '87 αρ. 167

** Λένιν "ΘΕΜΕΛΙΑΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ" Ελληνικά Απαντα τόμ. 30 σελ. 214

Και όμως υπήρχαν τρόποι να μην παραδοθεί η επαναστατική αριστερά στον πατριωτισμό. Έτσι στις μέρες της κρίσης (30 Μαρτίη) οργανώθηκε στην Αθήνα αντιπολεμική διαδήλωση από αριστερές οργανώσεις, την ΟΣΕ την ΟΚΔΕ και την ΣΟΕ (μόνο τρεις δυστυχώς) με συνθήμα "Ο ΕΧΘΡΟΣ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΙΔΙΑ ΜΑΣ ΤΗΝ ΧΩΡΑ", και κυκλοφόρησαν προκυρηξεις και αφίστες με το ίδιο συνθήμα.

Για να φανεί η διαφορά ανάμεσα στην πραγματική διεθνιστική πολιτική και στον αριστερό πατριωτισμό που κρυβεται πίσω από αφηρημένες "διεθνιστικές" διακυρηξεις, θα αντιγράψουμε την αρχή της προκυρηξης της ΟΣΕ για να δούμε πως αυτή να καταγγέλλουν την τουρκική χούντα και την τουρκική επεκτατικότητα, καταγγέλλουν τις ευθunes της "δικίας τους" αρχουσας τάξης.

"Η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ με την ενεργητική υποστήριξη και ομοφωνία όλων των κοινοβουλευτικών κομμάτων μας έφερε στο χείλος ενός πολέμου με την Τουρκία..."

Και όπως εξηγούν αμέσως παρακάτω, υπάρχει άμεση ανάγκη να γίνουν αυτές οι καταγγελίες από τους επαναστάτες, διότι **όλοι οι υπολοίποι** προωθούν μια πολύ καλοστημένη απάτη σε βάρος της εργατικής τάξης:

"Όσο και αν οι φυλλαδες προσπαθούν να ζωγραφίσουν την κυβέρνηση και την ελληνική πολεμική μηχανή σαν άθωα περισσότερα που αμυνεται απέναντι στις επεκτατικές βλέψεις της Αγκυρας, η αλήθεια είναι ότι η ελληνική αρχούσα τάξη διεκδικεί πεισματικά, βήμα-βήμα, το ρολό της πιο σημαντικής δύναμης στην περιοχή, είναι αποφασισμένη να παλέψει με νυχια και με δοντια, για να μην αφήσει στους Τούρκους ομολογούς τους την αποκλειστικότητα στο ρολό του τοπικού χωροφυλακά"

Όλη η προκυρηξη (υπάρχει στα παραρτήματα) ασχολείται πρώτα με το να δείξει την ευθύνη της "δικίας τους" κυβέρνησης και για την συγκεκριμένη κρίση και γενικότερα στην ελληνοτουρκική διαμάχη, δεύτερο να καταγγείλει την καλοστημένη απάτη που θέλει την "δικία τους" πατριδα να έχει δικίο και τον "εχθρό" άδικο, και τρίτο καλεί να συνεχιστεί ο σημερινός ταξικός αγώνας, δηλαδή καλεί για παλη εναντια στο σταματήμα των απεργιών που προωθήθηκε από τους αριστερούς πατριωτες μπροστα στον "εθνικό κίνδυνο".

ΤΟ ΑΡΙΣΤΕΡΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΩΤΙΣΜΟΥ

Ο χαρακτηρισμός των εχθρών της "δικίας μας" αστικής τάξης σαν ιμπεριαλιστες, ενώ συγχρονως αγνοείται και αποσιωπάται η εξίσου ιμπεριαλιστική φύση και πράξεις της "δικίας μας" αστικής τάξης, είναι η πιο συνηθισμένη δικαιολογία του αριστερού εθνικισμού. Αυτή η πολιτική, όσο και αν κρυβεται πίσω από αριστερά και αντιιμπεριαλιστικά συνθήματα, όταν εμφανιστεί μια σοβαρή κρίση όπως αυτή του Αιγαίου το Μάρτη του 1987 οδηγείται σε άδιεξοδο επειδή η μόνη προοπτική που δίνει στο εργατικό κίνημα είναι το δεσιμο του στις επιδιωξεις της αστικής "του" τάξης, στην προσπάθεια να νικηθεί ο (ξένος) ιμπεριαλισμός.

Εδώ θα ασχοληθούμε με μερικές άλλες αντιληψεις που υπάρχουν κυρία στον ελληνοκυπριακό αριστερό χώρο και ενώ μοιάζουν

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

αριστερες και διεθνιστικες οδηγουν παλι σε αδιεξοδο, ειτε επειδη κρυβουν τα πραγματικα προβληματα ειτε επειδη δεν μπορουν να οδηγησουν σε συγκεκριμενη και πειστικη διεθνιστικη προοπτικη και πραξη. Το αποτελεσμα τους ειναι να δινουν και "αριστερο", "δημοκρατικο" και "προοδευτικο" καλυμα στις εθνικιστικες επιδιωξεις και την αντιδραστικη πολιτικη της Ελληνοκυπριακης και Ελληνικης αστικης ταξης.

ΤΑ "ΛΑΘΗ"

Την συνηθεια να χαρακτηριζει παλιες επιθετικες ενεργειες των Ε/Κ αστων σαν "λαθη" την εχει κυριως το ΑΚΕΛ. Μιλησαμε προηγουμενως για την αναγκη να γινεται διακριση αναμεσα στα "λαθη" που ειναι καποιου ειδους "ηθικα παραπτωματα" και τα λαθη τακτικης (ας θυμηθουμε το παραδειγμα του κλεφτη που ειδαμε σε προηγουμενο κεφαλαιο). Θα παρατηρησουμε ξανα οτι οι παλιες ενεργειες των ελληνοκυπριων αστων, οπως το '63-64 και στην Κοφινου το '67 δεν ηταν "ηθικα παραπτωματα" αλλα μια υπολογισμενη επιθετικοτητα που προσπαθουσε να εξυπηρετηση τα ταξικα τους συμφεροντα.

Αν παλι με τις αναφορες σε "λαθη" δεν εννοουνται ηθικα παραπτωματα αλλα λαθη τακτικης τα οποια οδηγησαν στην ηττα των Ελληνοκυπριων αστων το '74 τοτε σιγουρα δεν ειναι δουλεια των αριστερων να στεναχωριονται και να κατηγορουν τους αστους οτι εκαναν "λαθη". Ο πολεμος βεβαια ηταν μια τραγωδια για ολους τους εργαζομενους, αλλα για την ηττα των ελληνοκυπριων αστων σε αυτον τον πολεμο δεν πρεπει να λυπομαστε καθολου αν ειλικρινα ευχομαστε την "ηττα της δικιας μας αστικης ταξης".

Οταν το ΑΚΕΛ κατηγορει τους Αμερικανονατοικους ιμπεριαλιστες η την ΕΟΚ για τις βρωμοδουλειες που κανουν, ποτε δεν τις χαρακτηριζει σαν "λαθη" και πολυ σωστα, μια και αυτα ειναι αποτελεσματα της αντιδραστικης φυσης τους και των συμφεροντων τους. * Μα για το ΑΚΕΛ η "δικια μας" αστικη ταξη δεν ειναι αντιδραστικη και δεν κανει βρωμοδουλειες, ειναι "προοδευτικη" μονο που κανει "λαθη".

Μονο για εναν θεοφοβουμενο η συγχιση η η ταυτιση του λαθους τακτικης με το ηθικο παραπτωμα και το εγκλημα ειναι φυσικη και οχι υποκριτικη. Για αυτον το ηθικο παραπτωματος και το λαθος τακτικης ταυτιζονται επειδη "ολα τιμωρονται", ειτε σε αυτη ειτε στην "αλλη ζωη". Καθε εγκλημα για αυτον που πιστευει στην θεια δικη φερνει αναποφευκτα την τιμωρια του, αρα ειναι και λαθος τακτικης γιατι στρεφεται εναντια σε εκεινον που το κανει.

Το ΑΚΕΛ ομως οταν αναφερεται στα "λαθη" σκοπιμα συγχιζει τα ηθικα παραπτωματα με τα λαθη τακτικης διοτι ετσι κατορθωνει να εμφανιζεται και προοδευτικο, "καταδικαζοντας" κατα καποιο τροπο τα εγκληματα των ελληνοκυπριων αστων, αλλα ταυ-

* Χαρακτηριστικο παραδειγμα που το ΑΚΕΛ λειει αυτα τα πραγματα ειναι το παρακατω: "Αν οι ιμπεριαλιστες... μπορουσαν να 'μετανοησουν', αν συγκινουνταν το παραμικρο απο την τραγωδια και τα θυματα... Αυτο βεβαια δεν μπορει να το περιμενει ο λαος μας. Ο ιμπεριαλισμος παραμενει ψυχρος υπολογιστης των ιδικων του συμφεροντων και οταν ακομα κατονται οι λαοι μεσα στις φλογες που ο ιδιος αναβει" Χαραυγη 29/12/63

τοχρονα και πατριωτικο, δηλαδη να υποστηριζει τα συμφεροντα της ελληνοκυπριακης πλευρας που "βλαπτονται" απο τα "λαθη".

Οσοι ομως δεν πιστευουν στην "θεια δικη", δεν πιστευουν οτι τα εγκληματα θα τιμωρηθουν αναποφευκτα απο καποια ανωτερη δυναμη, και δεν ειναι υποκριτες και πατριωτες, πρεπει να καταγγελουν και να πολεμουν τις επιθετικες ενεργειες των "δικων τους" αστων ειτε αυτες ειναι επιτυχημενες ειτε οχι, ακομα παραπανω μαλιστα αν ειναι επιτυχημενες.

Αντιθετα το ΑΚΕΛ οσο καιρο οι επιθετικες ενεργειες και η καταπιεση των τουρκοκυπριων απο την ελληνοκυπριακη αστικη ταξη φαινονταν να πετυχαινουν τον στοχο τους τις υποστηριζε ολοψυχα, και μονο οταν αυτες οδηγησαν στην πττα τους ανακαλυπτε οτι ηταν "λαθη".

Ισως το πιο χαρακτηριστικο παραδειγμα ειναι η σταση του ΑΚΕΛ απεναντι στην προσπαθεια του Μακαριου να αλλαξει το Συνταγμα το 1963 και στα γεγονοτα που ακολουθησαν. Πολλα χρονια μετα, το 1985, οταν πια εκεινη η προσπαθεια ειχε αποδειχθει "λαθος" τακτικης απο τα γεγονοτα, και ειχαν επισως ξεχαστει οι πραξεις του ιδιου του ΑΚΕΛ, ο Παπαιωαννου δηλωσε οτι το ΑΚΕΛ θεωρουσε "λαθος" του Μακαριου την προσπαθεια τροποποιησης του συνταγματος με τα "13 σημεια" "χωρις να ρωτηθουν οι Τ/κ" και ισχυριστηκε οτι αυτο το ειπαν ιδιαιτερως στον Μακαριο. Ο Παπαιωαννου συνοψισε την σταση που κρατησε το ΑΚΕΛ στα γεγονοτα του '63 ετσι:

"ΕΡΩΤΗΣΗ: Στα 25 χρονια της υπαρξης του ανεξαρτητου κυπριακου κρατους σημειωθηκαν στον τοπο μας συγκλονιστικα γεγονοτα... Ποια ησαν τα πιο σημαντικα απ' αυτα και πως τ' αντιμετωπισατε;

ΑΠ.: ... Αναλυτικα η θεση του ΑΚΕΛ πανω σ' ολα αυτα τα ζητηματα ηταν:

α) Για την αποφαση του Προεδρου Μακαριου να προχωρησει στην τροποποιηση του Συνταγματος σε 13 σημεια. Αντιπροσωπια του ΑΚΕΛ προς την οποια ο Προεδρος Μακαριος εξεδηλωσε την προθεση του για τροποποιηση του Συνταγματος τον συμβουλευσε να μη το πραξει χωρις την συγκαταθεση και της τουρκοκυπριακης πλευρας γιατι θα δημιουργουσε περιπλοκες. Και ο Μακαριος απαντησε: Η ιστορια ισως να αποδειξει οτι εχετε δικαιο." *

Αυτα ηταν τα μονα που ειχε να πει για την σταση του ΑΚΕΛ το '63 ο Παπαιωαννου σε εκεινη την συνεντευξη. Ακομα και απο μονα τους αυτα ειναι καπως παραδοξα. Οι "ιδιωτικες συμβουλες" σε αστους πολιτικους δεν μπορουν να θεωρηθουν πολιτικη πραξη για ενα αριστερο κομμα. Οταν ομως περασαν δυο χρονια χωρις να τους χεσει κανεις για αυτη την δηλωση του Παπαιωαννου, ξεθαρεψαν και η "ιδιαιτερη συμβουλη" προς τον Μακαριο μετατραπηκε σε "καθαρη εγγραφη διαφωνια" και μαλιστα με την ιδια την υποβολη των 13ων σημειων και οχι πια για το αν επρεπε "να συγκατατεθουν και οι τουρκοκυπριοι":

"... η 'Σημερινη'... επιρριπτει την κυρια ευθυνη

* Συνεντευξη του Γ.Γ. του ΑΚΕΛ Ε. Παπαιωαννου - ΑΚΕΛ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΚΑΙ ΤΟ ΛΑΟ. Εκδοση Κ.Ε. του ΑΚΕΛ, Λευκωσια 1985

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

για ο,τι συνεβηκε στην Κυπρο απο το 1960 μεχρι το 1984 στο ΑΚΕΛ. Γραφει:

'ΤΟ ΑΚΕΛ συγκυβερνησε ολα αυτα τα χρονια απο το 1960 μεχρι το 1984...'

Ο ΙΣΧΥΡΙΣΜΟΣ είναι τοσο εκπληκτικος που καταντα απιστευτος... Ποτε συγκυβερνησε επι Μακαριου, δηλαδη απο το 1960 μεχρι το 1977, το ΑΚΕΛ;...

ΠΟΤΕ απο το 1960 και μετα, η ηγεσια της Δεξιας που βρισκονταν στην εξουσια, ακουσε τις αποψεις του ΑΚΕΛ; Το 1963 το ΑΚΕΛ καθαρα και με εγγραφα του διαφωνησε με την υποβολη των 13 Σημειων. Το 1967...

ΟΧΙ μονο λοιπον το ΑΚΕΛ δεν συγκυβερνησε ποτε στην ιστορια της Κυπριακης Δημοκρατιας, αλλα ουτε οι γνωμες του, που η πορεια των γεγονωτων απεδειξε ποσο σωστες ηταν, πατρνονταν υποψη." *

Σημερα λοιπον το ΑΚΕΛ ισχυριζεται οτι οχι μονο δεν συμμετειχε αλλα διαφωνησε, με "εγγραφα" (;) μαλιστα, με την υποβολη των 13ων σημειων. Δεν ξερουμε τι ειδους "εγγραφα" είναι αυτα (επιστολη αρραγε; ανακοινωσεις;) και αν εχουν δημοσιευτει η αν υπαρχουν πουθενα, υπαρχει ομως η Χαραυγη της εποχης εκεινης που δειχνει μια πολυ διαφορετικη εικονα. Οχι μονο δεν διαφωνησε τοτε το ΑΚΕΛ, αλλα εδωσε και καθε δυνατη υποστηριξη στον Μακαριο, και πριν την υποβολη των 13ων σημειων, και μετα, και στον πολεμο που ακολουθησε. Ας δουμε τι ελεγε ο ιδιος ο Παπαιωαννου τον Οκτωβρη του '63, λιγο πριν απο την επιδοση των δεκατριων σημειων του Μακαριου στον Κουτσιουκ:

"Πριν δυο περιπου μνες, ο Προεδρος της Κυπριακης Δημοκρατιας, Αρχιεπισκοπος Μακαριος, εκφραζοντας την ομοφωνη απαιτηση ολοκληρου του ελληνικου κυπριακου λαου, διεκυρηξε οτι θα καταγγελθει η Συνθηκη Εγγυησεως των τριων δυναμειων και θ' αναθεωρηθει το Συνταγμα της κυπριακης δημοκρατιας, για ν' ανοιξη ετσι ο δρομος προς την ολοκληρωση της εθνικης ανεξαρτησιας και την αυτοδιαθεση του κυπριακου λαου.

Το κομμα μας για αλλη μια φορα διακηρυττει οτι υποστηριζει ολοψυχα αυτη τη δηλωση του Μακαριωτατου Προεδρου της Κυπριακης Δημοκρατιας και οτι είναι ετοιμο να προσφερει σ' αυτον καθε βοηθεια για την επιτευξη του επιδιωκωμενου σκοπου....

Ειναι η δεν είναι λογικες και δικαιες οι τροποποιησεις που προτεινει ο Προεδρος της Κυπριακης Δημοκρατιας; Ασφαλεστατα είναι. Αντι ομως ν' αποδεχτουν τις προτασεις για διαπραγματευσεις για την αναθεωρηση του συνταγματος οι σωβινιστες Τουρκοι ηγετες απειλουν γην και ουρανο. Θα μας εξοντωσουν, λεν αν επιχειρησουμε ν' αναθεωρησουμε τις συμφωνιες και το συνταγμα. Θα επεμβει ο τουρκικος στρατος - μας λεν οι εκπροσωποι της τουρκικης κυβερνησης. Τιποτε δεν μπορειτε ν' αλλαξετε, επαναλαμβανουν στη διαπασων, χωρις να υποστειτε σοβαρες συνε-

* Χαραυγη 24/10/87

πειες." *

Τα ίδια επαναλαμβάνει, εξίσου καθαρά και επίσημα, απόφαση της 3ης Ολομέλειας της Κεντρικής Επιτροπής του ΑΚΕΛ δυο μέρες πριν από την επίδοση των προτάσεων. Αυτοί ήταν μερικοί πρωτοσελίδοι τίτλοι της Χαραυγής και κομμάτια από την απόφαση:

"ΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΡΕΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΟΙ ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΕΓΓΥΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ Γ' ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ Κ. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΑΚΕΛ

... Οι προτάσεις του Προέδρου της Δημοκρατίας για κατάργηση της συνθηκής εγγυήσεως κι' αναθεώρηση του Συνταγματος είναι **λογικές και ρεαλιστικές προτάσεις...** Τι το κακό υπάρχει αν όλες εκείνες οι αντιδημοκρατικές, ετεροβαρείς και' ανεφαρμότες διατάξεις του Συνταγματος... αναθεωρηθούν με βάση τις δημοκρατικές αρχές και το δικαίο για να γίνει δυνατό να εφαρμοστούν; Τι το κακό υπάρχει αν η τουρκοκυπριακή ηγεσία καθήσει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων με την ελληνοκυπριακή ηγεσία γι' αυτόν ακριβώς τον σκοπό;

Και όμως αντι τούτου η **αδιαλλακτική τουρκοκυπριακή ηγεσία απειλεί με επέμβαση και αιματοχυσία τον κυπριακό λαό σε περίπτωση που θα αποτολμηθεί οποιαδήποτε αναθεώρηση των Συμφωνιών του Συνταγματος.** **

Αν είχε οποιαδήποτε είδους διαφωνία το ΑΚΕΛ για την επίδοση των προτάσεων για αλλαγή του Συνταγματος τότε θα πρέπει, πριν να δώσει επίσημα τις προτάσεις ο Μακαριός, να εκφράζει δημοσία τουλαχιστον κάποιες επιφυλάξεις εστω σαν προειδοποιήσεις. Στην χειρότερη περίπτωση θα μπορούσε να κρατήσει μια "διπλωματική σιγή", να κάνει την παπια. Οι δημοσιεύσεις και διακηρύξεις του όμως δείχνουν ότι όχι μόνο δεν έκανε κάτι τέτοιο, αλλά σταθίκε Μακαριακότερο του Μακαρίου όσον αφορά την τροποποίηση του Συνταγματος. Για το ΑΚΕΛ τα "13 σημεία" μετατράπηκαν σε "λάθος" πολύ αργότερα από τότε που συνεβήκαν.

Στον ίδιο δρόμο συνέχισε το ΑΚΕΛ και μετά που δόθηκαν οι προτάσεις στον Κουτσιούκ, υποστηρίζοντας "ολοψυχα" τον Μακαριό, κατηγορώντας τους τουρκοκυπριούς για τα πάντα, και καθίστωντας τους από τα πριν υπεύθυνους για ότι θα συνέβαινε αν δεν δέχονταν την αλλαγή του Συνταγματος:

"Αυτή τη στιγμή η **τουρκοκυπριακή ηγεσία** έχοντας στα χέρια της τις προτάσεις της Ελληνοκυπριακής πλευράς και την προσκλήση της για διαπραγματεύσεις, **ισοτιμίες και ειλικρινείς, γύρω από την Στρογγυλή Τράπεζα, επωμιζέται πραγματικά ιστορικές ευθύνες, όχι μόνο απέναντι στην δική της κοινότητα, αλλά απέναντι σ' ολοκληρό τον κυπριακό λαό και κατ' επέκταση απέναντι στους λαούς της Ελ-**

* Ομιλία Παπαϊωάννου "προς πλατιά συσκέψη μελών και φίλων του κόμματος, η οποία εκλήθη για να ακουστεί ανάλυση της διεθνούς και κυπριακής κατάστασης" Χαραυγή 8/10/63

** Χαραυγή 29/11/63

λαδας και Τουρκίας. Από την απόφαση της θα εξαρτηθεί κατά ποσο η Κύπρος θα βαδίσει ομαλά στον δρόμο που θα την απαλλάξει από τις απαράδεκτες και αντιδημοκρατικές δεσμεύσεις της συμφωνίας Ζυριχης - Λονδινου, που αποτελούν τροχοπέδη στην προοδο και την αναπτυξη της και από τη Συνθηκη Εγγυσεως που παραβιάζει τα κυριαρχικά της δικαιώματα, ή αν θα οδηγηθεί μοιραία σε μίαν ανωμαλία με απροβλεπτες συνεπειες για ολοκληρο τον λαο της.

Καθε Κυπριος πατριωτης - Ελληνας ή Τουρκος - ευχε-
ται απο τα βαθη της καρδιας του να επικρατησει σ' αυτη
την τοσο κρισιμη στιγμη, η λογικη και η συνεση, η ψυ-
χραιμια και η σωφροσυνη στις σκεψεις και τις ενεργειες
της τουρκοκυπριακης ηγεσιας. Καθε πατριωτης, Ελληνας
και Τουρκος, ευχεται με ολη του την καρδια, οπως η τουρ-
κοκυπριακη ηγεσια, σταθμιζοντας τις ιστορικες ευθυνες
της και θετοντας πανω απο καθε τι αλλο τα πραγματικα
συμφεροντα της τουρκικης κοινοτητας και του κυπριακου
λαου ως συνολου... προσεγγισει θετικα με καλη διαθεση
και καθαρη καρδια τις προτασεις της ελληνοκυπριακης
πλευρας... " *

Όσον αφορά το περιεχομενο των ιδιων των προτασεων, το
ΑΚΕΛ δεν ειχε καμια αμφιβολια. Ηταν σιγουρο οτι ηταν οτι
καλυτερο μπορουσε να συμβει, και παρουσιαζε καθε αντιρρηση
των τουρκοκυπριων πολιτικων σαν την χειροτερη εκφραση κακης
πιστης σωβινισμου και εξτρεμισμού. Τα σχολια της Χαραυγης
εφτασαν σε λυρικα σχεδον επιπεδα για να περιγραφουν ποσο
απολυτο ηταν το δικιο της "ελληνοκυπριακης πλευρας", της
ιδιας δηλαδη "δεξιας που ποτε δεν ακουσε τις αποψεις του
ΑΚΕΛ" οταν αυτο "διαφωνουσε καθαρα και με εγγραφα":

"Η μεσον του τυπου γνωστοποιηση των προτασεων του
Προεδρου της Δημοκρατίας προς την τουρκοκυπριακη ηγεσια
για αναθεωρηση ολων των αντιδημοκρατικων και ανεφαρ-
μοστων διαταξεων και των αρθρων των Συμφωνιων και του
Συνταγματος εξανεμιζει πειστικα και οριστικα ολα τα
επιχειρηματα του τουρκοκυπριακου Τυπου και των εξτρεμι-
στων ηγετων, ολων εκεινων που προσπαθουσαν να δημιουργη-
σουν την εντυπωση, οτι οι προτασεις Μακαριου απεβλεπαν
στην καταπατηση των δικαιωματων των Τουρκων συμπατριωτων
μας. Η δημοσιευση των προτασεων καταρριπτει και κατα-
κουρελιαζει ολην αυτην την ερμνευσμενη, υποβολιματια και
παραπλανητικη προπαγανδα και η προσεκτικη μελετη τους
πειθει καθε αντικειμενικο, αμεροληπτο και ανεπηρεαστο
παρατηρητη οτι δεν υπαρχει ιχνος αληθειας στο επιχειρημα
και κατηγορια μαζι οτι η ελληνοκυπριακη πλευρα εχει
αντιτουρκικα αισθηματα και σκοπους οπως προσπαθουν να
πεισουν τους Τουρκους συμπατριωτες μας οι διαφοροι προ-
παγανδιστες. Ταυτοχρονα οι προτεινομενες τροποποιησεις,
ενω κατοχυρωνουν τα καλως νοουμενα συμφεροντα και δικαιο-
ωματα της τουρκοκυπριακης κοινοτητας, αποβλεπουν στην
εκδημοκρατικοποιηση του Συνταγματος και εξασφαλιση συν-
θηκων για την κανονικη λειτουργια του κρατους προς οφε-
λος της ολοτητας του λαου - Ελληνων και Τουρκων." **

* Χαραυγη 7/12/63

** Χαραυγη 12/12/63

Τελικά όπως είδαμε τα πράγματα εφθασαν στο σημείο των διακοινοτικών συγκρούσεων, με νεκρούς αγνοούμενους και πρόσφυγες. Το '79, αφού περάσαν πάλι πολλά χρόνια από αυτά τα γεγονότα, το ΑΚΕΛ με ησυχία τη συνείδηση του χαρακτήρισε και την στάση της ελληνοκυπριακής πλευράς στις συγκρούσεις σαν "λαθος", για το οποίο μάλιστα τους κατηγορήσε όλους, μη εξαιρουμένου ακόμα και του Μακαρίου:

"Ο κ. Λυσσαριδης... με τον οπλισμο που του εδωσε ο Μακαριος σχηματισε τις δικες του ενοπλες ομαδες, οι οποιες μαζι με τις ομαδες του Γιωρκατζη και του Σαμψων διεξηγαγαν, το 1963-1964 'απελευθερωτικο αγωνα' [προσεξε τα εισαγωγικα!] εναντιον των Τουρκοκυπριων με αποτελεσμα να μας φερουν την 'πρασινη γραμμη' και τελικα τον Αττιλα. Γιατι εχει και ο κ. Λυσσαριδης τις ευθυνες του για ο,τι κακο εχει συμβει σ' αυτο τον τοπο." *

Διαβάζοντας αυτό το κομμάτι θα νομίζε κανείς ότι το ΑΚΕΛ διαμαρτυρούνταν το '63 για τις επιχειρήσεις των ελληνοκυπριακών "ενοπλων ομάδων" και θα περίμενε να υπήρχαν παρομοία σχολεία στον τύπο του που να βάζουν και τότε σε εισαγωγικά τον "απελευθερωτικό αγώνα" που έκαναν οι ενοπλες αυτές ομάδες "εναντίον των τουρκοκυπριών". Τον περιμένει όμως πολύ μεγάλη εκπλήξη. Τότε δεν υπήρχαν από την μια οι "ενοπλες ομάδες" των ελληνοκυπριών και από την άλλη οι "τουρκοκυπριοί" αλλά ακριβώς το αντίθετο: από την μια ήταν οι ελληνικές "δυνάμεις ασφαλείας και ο αμαχος ελληνικός πληθυσμος" και από την άλλη οι τουρκοί "εξτρεμιστες", "οπλοφοροι", "στασιαστες", "παρανομοι", και όλα τα άλλα παρομοία.

Ένα πολύ καθαρό χαρακτηρισμό των συγκρούσεων, και του ρόλου που έβλεπε το ΑΚΕΛ να παίζουν σε αυτές τα ενοπλα συγκρουόμενα μέρη, και πως έβλεπε και τα μέλη του να συμμετέχουν σε αυτές, έδωσε τότε σε απόφαση του της 29 Δεκεμβρη το ίδιο το Πολιτικό Γραφείο της Κ.Ε. του:

"... Στην παλη για την υπερασπιση της ζωης του λαου απο την ενοπλη δραση των παρανομων ομαδων Τουρκων οπλοφορων και την αποκατασταση του νομου και της ταξης σε πολλα χωρια επετευχθη αξιοθαυμαστη και πληρης ενοτητα αναμεσα στον λαο, ανεξαρτητα απο οποιεσδηποτε πολιτικες ή ιδεολογικες διαφορες. Το ΑΚΕΛ χαιρετιζει ανεπιφυλακτα και με ενθουσιασμο την ενοτητα που πραγματοποιηθηκε και συχαιρει ολους ανεξαιρετα τους πατριωτες, δεξιους και αριστερους, που πρωτοστατησαν ή συνεβαλαν με οποιοδηποτε τροπο για την πραγματοποιηση αυτης της ενοτητας" **

Σε όλη την διάρκεια των συγκρούσεων το ΑΚΕΛ συνεχίσε να υποστηρίζει την κυβέρνηση του Μακαρίου και τις ενοπλες ελληνοκυπριακές ομάδες, και να κατηγορεί την Τουρκία και τους τουρκοκυπριούς σαν τους μονούς υπευθύνους για τα γεγονότα. Οι τίτλοι της Χαραυγής και ο τρόπος που παρουσίασε τα γεγονότα άμεσα μετά είναι χαρακτηριστικοί:

"ΕΝΩ ΤΑ ΑΙΜΑΤΗΡΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΣΥΝΤΑΡΑΣΣΟΥΝ ΤΟ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ

* "Νεός Δημοκρατης, πολιτικό θεωρητικό όργανο της Κ.Ε. του ΑΚΕΛ", αρ. 57, Ιουλής 79 σελ. 69

** Χαραυγή 29/12/63

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΑΙ Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΑΛΟΥΝ ΟΠΩΣ ΤΕΘΕΙ ΤΕΡΜΑ ΣΤΙΣ ΕΧΘΡΟΠΡΑΞΙΕΣ

ΠΡΩΤΟΦΑΝΗ ΑΙΜΑΤΟΧΥΣΙΑ ΠΡΟΚΑΛΕΣΑΝ ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΕΣΤΡΕΜΙΣΤΕΣ

ΣΕ ΠΕΔΙΟ ΣΚΛΗΡΩΝ ΜΑΧΩΝ ΜΕΤΕΒΛΗΘΗ ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ Η ΟΜΟΡΦΙΤΑ ΚΑΙ Η ΝΕΑΠΟΛΗ - ΔΕΚΑΔΕΣ ΝΕΚΡΟΙ ΚΑΙ ΤΡΑΥΜΑΤΙΕΣ - ΣΤΑΣΙΑΣΑΝ ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΙ-ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΕΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑΣ

... Καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας και της νυκτας καταβαλλονταν προσπάθειες για την καταπαυση του πυρος, χωρίς να επιτευχθει οποιοδηποτε συγκεκριμενο αποτελεσμα, διοτι οι Τουρκοι οπλοφοροι [μονο οι τουρκοι...] συνεχιζαν τις παρανομίες τους... Οι Τουρκοι αστυνομικοι και χωροφυλακες στη Λευκωσια εστασιασαν και ηγουνται των εγκληματικων ενεργειων εναντιον των δυναμεων ασφαλειας και του αμαχου ελληνικου πληθυσμου."

"ΑΙΜΑΤΗΡΑ ΕΠΕΙΣΟΔΙΑ ΠΡΟΚΑΛΕΣΑΝ ΚΑΙ ΣΤΗ ΛΑΡΝΑΚΑ ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΕΣΤΡΕΜΙΣΤΕΣ" *

Η Κεντρικη Επιτροπη μερικες μερες αργοτερα οχι μονο εριχνε το βαρος της ευθυνης για τις συγκρουσεις στη τουρκικη πλευρα αλλα θυμιζε και ποσο "ολοψυχα", επισημα και ανοιχτα υποστηριξε απο την αρχη το ΑΚΕΛ την προθεση του Μακαριου να τροποποιησει το Συνταγμα:

"Το Πολιτικο Γραφειο της Κεντρικης Επιτροπης του ΑΚΕΛ σε εκτακτη συνεδρια του συζητησε τη σημερινη κυπριακη κατασταση και ομοφωνα ενεκρινε την ακολουθη αποφαση:...

2. Για την δημιουργια της σημερινης εκρυθμης και ανωμαλης καταστασης η κυρια ευθυνη βαρυνει την τουρκικη κυβερνηση, η οποια με την αδιαλλαξια της και τις συνεχεις και επανειλημμενες απειλες της για ενοπλη επεμβαση στην Κυπρο, υποδαυλιζε και ενεθαρρυνε τον σωβινιστικο φανατισμο των τουρκοκυπριων εξτρεμιστων, πανω στον ποιον προσεκρουσε και προσκρουει καθε προσπαθεια συνεννοησης αναμεσα στην ελληνοκυπριακη και την τουρκοκυπριακη πλευρα για εκδημοκρατικοποιηση του Συνταγματος και των πολιτικων θεσμων της Κυπριακης Δημοκρατίας...

3. ... οταν ο Προεδρος της Δημοκρατίας διεκφυξε την προθεση της Ελληνοκυπριακης πλευρας να καταγγειλει στον ΟΗΕ την "Συνθηκη Εγγυησης" και να επιδιωξει την αναθεωρηση των Συμφωνιων και του Συνταγματος, το ΑΚΕΛ συνεπες προς τη θεση που παντοτε υποστηριζε, με αποφαισεις της Κ.Ε. και του Π. Γ. και διακηρυξεις του στον Τυπο, διεδηλωσε την αμεριστη και ανεπιφυλακτη υποστηριξη του προς την προθεση αυτη του Προεδρου της Δημοκρατίας." Χαραυγη 29/12/63

Πως συμβιβαζεται η με "διακηρυξεις στον τυπο" "αμεριστη και ανεπιφυλακτη υποστηριξη" με την δηλωση οτι "Το 1963 το ΑΚΕΛ καθαρα και με εγγραφα του διαφωνησε με την υποβολη των 13 Σημειων" που εκανε το 1987 το ΑΚΕΛ; Πως συμβιβαζεται η

* Χαραυγη 24/12/63

κριτική που έκανε το '79 σε όλους, Γιωρκατζη, Λυσσαριδη, Σαμπων και κυρία στον Μακάριο που τους έδωσε τα όπλα για να κάνουν "απελευθερωτικό αγώνα" εναντίον των τουρκοκυπρίων με την πλήρη υποστήριξη που τους έδωσε το '63 και τα καλέσματα του για εθνική ενότητα όλων των ελλήνων; Αφήνουμε στον αναγνώστη να χαρακτηρίσει όπως νομίζει αυτή την αντιφάση που αφορά ένα από τα πιο σημαντικά γεγονότα της νεώτερης Κυπριακής ιστορίας.

Οι αναφορές του ΑΚΕΛ σε "λαθνή" που διεπράξε η Δεξιά και στα οποία από τότε "διαφωνούσε, αλλά ούτε οι γνώμες του, που η πορεία των γεγονότων απέδειξε ποσο σωστές ήταν, παίρνονταν υποψη" έχουν σαν στόχο να συγκαλύψουν την επιθετική πολιτική της Ελληνοκυπριακής ηγεσίας, χαρακτηρίζοντας την σαν μια στάση που δεν ήταν αναποφευκτική εξαιτίας του αντιδραστικού χαρακτήρα της σαν αστική τάξη, αλλά σαν "λαθνή". Ταυτόχρονα μπορεί έτσι να συγκαλύπτει τις δικές του ευθύνες και την δική του συμμετοχή στην καταπίεση των τουρκοκυπρίων, και να ισχυρίζεται ότι το ίδιο ούτε κακό έκανε ποτέ στους τουρκοκυπρίους ούτε "λαθνή":

"Όταν προηγουμένα μίλησα για 'τα λαθνή μας' και για την 'λανθασμένη τακτική' μας, έννω τα λαθνή και την τακτική της Ε/Κ πλευράς, αλλά δεν φορτώνω στην εργατική τάξη και στις οργανώσεις της, στην Αριστερά και τις οργανώσεις της, την ευθύνη για αυτά τα λαθνή" *

ΠΑΣΙΦΙΣΜΟΣ

"Μία από τις μορφές αποβλακώσης της εργατικής τάξης είναι και ο πασιφισμός και το αφηρημένο κερήγμα της ειρήνης..."

Η προπαγανδιστική ειρήνης, που δεν συνοδεύεται με εκκλήση για επαναστατική δράση των μαζών, στη σημερινή στιγμή μπορεί μόνο να σπείρει αυταπάτες, να διαφθείρει το προλεταριάτο εμπνεόντας του εμπιστοσύνη προς τον ανθρωπισμό της αστικής τάξης και να το κάνει παιχνιδάκι στα χέρια της μυστικής διπλωματίας των εμπόλεμων χωρών. Ειδικά είναι βαθειά λαθεμένη η σκέψη για τη δυνατότητα μιας λεγομένης δημοκρατικής ειρήνης χωρίς μια σειρά επαναστάσεις."**

Τέτοιο "αφηρημένο κερήγμα της ειρήνης" στη Κύπρο εμφανίζεται κυρία με την μορφή των συνθημάτων "συνομιλίες ή πόλεμος" και "έξω όλοι οι στρατοί". Και τα δύο προβάλλονται σαν ζητήματα που εξαρτώνται από την καλή διάθεση των "δικών μας" αστών, χωρίς μια ανάλυση του αναποφευκτικά αντιδραστικού και ιμπεριαλιστικού χαρακτήρα της ελληνοκυπριακής και ελληνικής αστικής τάξης και την πρακτική που θα πηγαζε από μια τέτοια ανάλυση.

* Α. Ζιαρτιδής "ομιλία στην Μπούατ 72 για την επαναπροσέγγιση ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων" 27/2/80, από το "Ομιλίες Διαλέξεις Δηλώσεις" έκδοση ΠΕΟ 1980, σελ. 106-109

** Λένιν "Εναντία στον Ιμπεριαλιστικό πόλεμο" εκδόσεις Σπουτνίκ σελ. 18

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

συνομιλίες

Μια κλασική πασιφιστική εκφραση που έχει χρησιμοποιηθεί από το ΑΚΕΛ είναι το "ή θα συνομιλούμε ή θα σφαζομαστε". Από το '71 βρισκόμαστε αυτή την τοποθέτηση:

"... Είναι αυτή η τακτική [συνομιλίες]... που ανοίξε το δρόμο καποιας επαφης αναμεσα στους Ελληνες και τους Τουρκους και τους εβαλε να συνομιλουν αντι να σφαζονται" *

Το δίλημα αυτό, συνομιλίες ή πόλεμος, το συναντάμε συχνά στην πολιτική του ΑΚΕΛ μετά το '74:

"... Δεν παυσαμε να προειδοποιουμε οτι αλλος δρομος απο τον ειρηνικο δρομο των ειλικρινων και εποικοδομητικων συνομιλιων δεν υπαρχει. Οτι καθε αποπειρα δυναμικης λυσης θα οδηγησει σε μεγαλυτερη καταστροφη" **

Παρομοια, αλλα σε πιο "συγκινητικο" τονο ηταν και η αντιπολεμικη δηλωση στο εκλογικο προγραμμα του ΑΚΕΛ για τις βουλευτικες εκλογες του Δεκεμβρη του '85:

"... η ιδια η ζωη μας εδειξε περιτρανα, πως καθε φορα που καταφυγαμε στα οπλα, σε δυναμικο, πολεμικο αγωνα μονο δεινα και καταστροφες συσσωρευτηκαν σε βαρος του λαου μας" ***

Υπαρχει ομως στην πραγματικοτητα κανενα τετοιο διλημα; Μπορει να αποφυγει τον πολεμο η εργατικη ταξη υποστηριζοντας τις συνομιλιες; Υπαρχει καμια εγγυηση οτι τις πιο "ειλικρινεις" συνομιλιες δεν θα ακολουθησει ο πιο αγριος πολεμος, ή οτι μαζι με τις πιο βαρβαρες σφαγες δεν θα γινονται ταυτοχρονα και οι πιο "ειλικρινεις" συνομιλιες; Η ιστορια της Κυπρου αλλα και η παγκοσμια ιστορια ειναι γεματη απο τετοια παραδειγματα. Το '74 οι συνομιλιες της Γενευης σταματησαν μιση ωρα πριν αρχισει η δευτερη φαση του πολεμου και οι παλεστινιοι σφαζονται ενω οι Αραβες ηγετες συνομιλουν με τον Ισραηλ.

Η πιστη οτι οι συνομιλιες μπορουν να αποτελεσουν εμποδιο στον πολεμο ειναι χαρακτηριστικη εκφραση του πασιφισμου γιατι αποφευγει να αντιμετωπισει τις πραγματικες αιτιες του πολεμου και περιοριζεται στο να εκφραζει την επιθυμια να μη γινει πολεμος, ή να βρισκει "συνταγες" που θα μπορουσαν να ακολουθησουν οι αστοι για να αποφευχθει.

Αντιθετα, οι επαναστατες λενε οτι σε ενα "δικαιο" πολεμο, οπως σε ενα εμφυλιο πολεμο των καταπιεσμενων εναντια στους καταπιεστες τους, το ζητημα δεν ειναι η μιλας εναντια στον πολεμο, αλλα να υποστηριξεις τη νικη της πλευρας που

* Ομιλία του Γ.Γ. της ΠΕΟ Ζιαρτιδη στις 11/9/71, από την έκθεση δράσης της ΠΕΟ προς το 16ο Συνέδριο, Νοεμβρίου 1971

** Ομιλία του Ζιαρτιδη στο 14ο Συνέδριο του ΑΚΕΛ "Νεός Δημοκρατίας 54, Αυγ. 1978, σελ. 67

*** ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΚΕΛ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ ΓΙΑ ΕΞΟΔΟ ΑΠΟ ΤΟ ΑΔΙΕΞΟΔΟ" σελ 13

εχει το δικιο με το μερος της.

Σε εναν πολεμο ομως, οπως στην Κυπρο, που είναι "αδικος" και απο τις δυο πλευρες, δεν φτανει να καταφερασαι εναντια στον πολεμο και μαλιστα να σπερνεις αυταπατες οτι με τις συνομιλιες των αστων μπορεί να τον αποφυγουμε αλλα πρεπει να ξεσκεπαζεις το γεγονος οτι δεν μπορεί να γίνει μια δημοκρατικη ειρηνη χωρις να "ανατραπουν οι κυβερνησεις ολων των εμπολεμων μερων". *

Το ΑΚΕΛ ομως θεωρει οτι η "δικια μας" πλευρα εχει δικιο σε αυτον τον πολεμο, εστω και με τα "λαθη της" πραγμα που του επιτρεπει μερικες φορες να αποφευγει την κατηγορια του πασιφισμου απο την αναποδη:

"Δεν ειμαστε πασιφιστες... ειμαστε γνησιοι επαναστατες. Ειμαστε ετοιμοι καθε στιγμη να θυσιασουμε τη ζωη μας για την Κυπρο" **

Ποια πρεπει να είναι η σταση των διεθνιστων απεναντι στις ενδοκυπριακες συνομιλιες; Φυσικα δεν μπορούμε να εχουμε καμια σχεση με τους "απορριπτικους". Με κανενα τροπο δεν ειμαστε "εναντιον" των συνομιλιων. Δεν ζηταμε να σταματησουν οι συνομιλιες. Δεν θα απορριψουμε μια λυση επειδη προηλθε απο "αστικες συνομιλιες". Δεν θα μιλησουμε για "ξεπουληματα" μεσα απο τις συνομιλιες οπως κανει η "αριστερη" ΕΔΕΚ και αλλοι. Δεν λεμε οτι βλαπτουν οι ιδιες οι συνομιλιες την εργατικη ταξη και τα συμφεροντα της, γιατι και παλι θα συσκοτιζαμε τα πραγματικα αιτια του προβληματος, που είναι η αντιδραστικη φυση των αστικων ταξεων στην Κυπρο την Ελλαδα και την Τουρκια.

Ουτε ομως ειμαστε υποστηρικτες των ενδοκυπριακων συνομιλιων. Αν καναμε κατι τετοιο, αν προπαγανδιζαμε οτι κατι καλο μπορεί να βγει απο τις ενδοκυπριακες συνομιλιες, τοτε θα πεφταμε στον πασιφισμο. Για να μην ειμαστε πασιφιστες πρεπει να τονιζουμε οτι οι συνομιλιες δεν μπορούν να αντικαταστησουν τον αντιπολεμικο διεθνιστικο αγωνα της εργατικης ταξης, ουτε να μας εξασφαλισουν απο τον κινδυνο νεων πολεμων, ή να οδηγησουν σε μια δικαιη και δημοκρατικη ειρηνη.

Το προβλημα λοιπον για μας δεν είναι οι ιδιες οι συνομιλιες αλλα οι αυταπατες που καλλιεργουνται στην εργατικη ταξη απο αυτες τις συνομιλιες, οι οποιες βλαπτουν οπως ακριβως βλαπτουν οι αυταπατες που καλλιεργουνται απο τις συναντησεις Ρηγκαν-Γκορμπατσοφ για τον περιορισμο των πυρηνικων οπλων στο βαθμο που αποκοιμιζουν το αντιπυρηνικο κινημα σ' ολο τον κοσμο.

Αυτες τις αυταπατες ομως δεν πρεπει να τις αντιμετωπιζουμε μονο αρνητικα. Αν αυτες οι πασιφιστικες αυταπατες των μαζων παρουν πιο μαχητικο χαρακτηρα, αν για παραδειγμα καποια "απορριπτικη" κυβερνηση σταματησει τις συνομιλιες και δημιουργησει πολεμικο κλιμα, ενω το ΑΚΕΛ θα αντιδρα με συνθημα "συνομιλιες και οχι πολεμος", και αν αγκαλιασει ενα μαζικο

* Λενιν Αγγλικά Απαντα τομ. 23 σελ. 190

** Εισηγητικη ομιλια Παπαιωαννου στο 14ο Συνεδριο του ΑΚΕΛ "Νεος Δημοκρατης 54, Αυγ. 1978, σελ. 15

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

κίνημα αυτο το συνθημα, τότε πρεπει να παμε εναντια στους εχθρους των συνομιλιων, να παμε εναντια στην δηλωμενη φιλοπολεμη πολιτικη, και να παρουμε μερος σε αυτο το κίνημα, υποστηριζοντας την αντιπολεμικη αιχημη του, αλλα οχι και τις αυταπατες του:

"Συχνα η διαθεση των μαζων υπερ της ειρηνης δειχνει οτι αρχιζουν να διαμαρτυρονται, δειχνει τον θυμο τους και την συνειδητοποιηση της αντιδραστικης φυσης του πολεμου. Είναι υποχρεωση ολων των Σοσιαλδημοκρατων να χρησιμοποιησουν αυτη τη διαθεση. Θα παρουν με θερμη μερος σε καθε κίνημα και καθε εκδηλωση που παρακινειται απο τετοια αισθηματα, ομως δεν θα εξαπατησουν το λαο παραδεχομενοι την ιδεα οτι μια ειρηνη χωρις προσαρμοσεις, χωρις εθνικη καταπιεση, χωρις λεηλασιες, χωρις να εχει μεσα της το εμβρυο νεων πολεμων αναμεσα στις τωρινες κυβερνησεις και αρχουσες ταξεις, είναι δυνατη χωρις την παρουσια ενος επαναστατικου κινήματος. Οποιος θελει μια μονιμη και δημοκρατικη ειρηνη, πρεπει να υποστηριζει τον εμφυλιο πολεμο εναντια στις κυβερνησεις και την αστικη ταξη." *

"εξω ολοι οι στρατοι"

Ποσο αριστερο και διεθνιστικο είναι το συνθημα "εξω ολοι οι στρατοι" στην νοτια Κυπρο; Βεβαια ολοι οι στρατοι που βρισκονται στην Κυπρο είναι αντιδραστικοι και επιθετικοι. Οταν ομως τα συνθηματα των αριστερων δεν συγκεντρωνονται εναντια στην "δικια μας" αστικη ταξη και στην επιθετικοτητα της, οταν δηλαδη ενα συνθημα (οπως ακριβως το "εξω ολοι οι στρατοι") βαζει στην ιδια μοιρα τους "δικους μας" αστους και τους στρατους τους απο την μια και τους εχθρους τους με τους στρατους τους απο την αλλη, σημαινει εμμεση υποστηριξη της δικιας μας αστικης ταξης. Αντιθετα, οι Ελληνοκυπριοι επαναστατες πρεπει να συγκεντρωνονται στο στρατο και τις "μεγαρχιες" της δικιας τους αστικης ταξης και των συμμαχων της, και οχι να παιζουν τον ρολο του "αδεκαστου" κριτη ολων των εμπολεμων.

Ετσι το συνθημα "εξω ολοι οι στρατοι" οσο αριστερο και να φανταζει, ισοδυναμει με το να λεμε στην δικια μας αστικη ταξη μπροστα στην ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη: "οσο οι αλλοι δεν παρουν τους στρατους τους εξω απο την Κυπρο, δειχνουμε κατανοηση στο δικο σου στρατο, καταλαβαινουμε γιατι πρεπει να ετοιμαζομαστε για πολεμο, γιατι χρειαζομαστε καλη αμυνα", και ετσι πραγματι λειτουργει αυτο το συνθημα.

Παλι θα ανατρεξουμε στον Λενιν, για να δουμε οτι αυτη η σταση δεν εχει τιποτα το καινουργιο:

"... Ο Καουτσκυ παρουσιαζει τις αποψεις των μενσεβικων, που τις συμμεριζεται, ως εξης:

... 'Οτι μενσεβικοι ηθελαν καθολικη ειρηνη. Ηθελαν να δεχτουν ολοι οι εμπολεμοι το συνθημα: χωρις προσαρμοσεις και επανορθωσεις. Οσο δεν γινονταν αυτο δεκτο, ο ρωσικος στρατος οφειλε, κατα την αποψη αυτη, να βρισκεται επι ποδος πολεμου. Απο την αλλη οι μπολσεβικοι ζητουσαν αμεση ειρηνη με καθε θυσια, ηταν ετοιμοι να

* Λενιν Αγγλικά Απαντα, τομ. 21 σελ. 315

κλείσουν στην αναγκη χωριστη ειρηνη, προσπαθουσαν να την επιβαλουν με την βια, επιτεινοντας τη μεγαλη αποδιοργάνωση του στρατου'

Ετσι ο διεθνισμος του Καουτσου και των μενσεβικων συνισταται στο εξης: ν' απαιτουμε μεταρρυθμισεις απο την ιμπεριαλιστικη αστικη κυβερνηση, αλλα να εξακολουθουμε να την υποστηριζουμε, να εξακολουθουμε να υποστηριζουμε τον πολεμο που κανει η κυβερνηση αυτη, ωσου να δεχτουν ολοι οι εμπολεμοι το συνθημα: χωρις προσαρτησεις και επανορθωσεις...

Θεωρητικα αυτο αποτελεί πληρη ανικανοτητα να ξεκοψει κανεις απο τους σοσιαλωβινιστες και πληρη συγχυση στο ζητημα της υπερασπισης της πατριδας. Πολιτικα σημαινει υποκατασταση του διεθνισμου με ενα μικροαστικο εθνικισμο και περασμα με το μερος του ρεφορμισμού..." *

Το συνθημα "εξω ολοι οι στρατοι απο την Κυπρο" μporει να προβαλλεται διεθνιστικα (εστω και λιγο ουτοπιστικα), αλλα απο επαναστατες αλλων χωρων, εκτος απο αυτους της Ελλαδας, της Κυπρου, της Τουρκιας και της Αγγλιας. Η συλλογιστικη ειναι η ιδια που κανει τους "προοδευτικους" αμερικανους ή αγγλους που θελουν την "ταυτοχρονη" καταργηση "ολων" των πυρηνικων οπλων, αλλα δεν δεχονται και δεν παλευουν για να καταστραφουν τα δικα τους "εφοσον δεν θα το κανουν και οι αλλοι". Δικια μας δουλεια ειναι να ζηταμε να μην ερθει η Ελληνικη μεραρχια και να καταγγελομε την ενισχυση της Εθνοφρουρας.

"ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΩΝ"

Οι Ελληνοκυπριοι αστοι ειτε κανουν οτι δεν υπαρχουν προβληματα αναμεσα στην ελληνοκυπριακη και τουρκοκυπριακη κοινοτητα ειτε τα παρουσιαζουν σαν ασημαντα. Το ΑΚΕΛ ομως εχοντας απο καιρο βαλει στο προγραμμα του το συνθημα για την "επαναπροσεγγιση Ελληνοκυπριων και Τουρκοκυπριων", αναγνωριζει την υπαρξη της διακοινοτικης διαμαχης, ακομα και τις επιθετικες διαθεσεις "μερικων" αστων:

"Μιλα κανεις για συμφιλωση αναμεσα σε δυο ατομα ή οπως στην περιπτωση μας αναμεσα σε δυο κοινοτητες, οταν αναμεσα τους δεν υπαρχει φιλια, οταν αντι φιλιας υπαρχει η καχυποψια, το μισος η εχθροτης... ενω [αυτα] ειναι τοσον καθαρα και αυτονοτα... υπαρχουν ανθρωποι που αυτη την πραγματικοτητα δεν θελουν να την κυταξουν καταματα... για να μη πω οτι δεν θελουν να την αλλαξουν" **

Η αναγνωριση οτι υπαρχει καχυποψια, μισος και εχθροτητα αναμεσα στις δυο κοινοτητες ειναι σιγουρα κατι θετικο μεσα στα ελληνοκυπριακα δεδομενα. Και οχι μονο η αναγνωριση αυτη αλλα και αλλα πρακτικα μετρα ή αιτηματα που εχει παρει ή υποστηριζει το ΑΚΕΛ, οπως οι συναντησεις αναμεσα σε συντεχνιακες ηγεσιες, οι συναντησεις διαννοουμενων και αλλα, ειναι θετικα και καθε διεθνιστης δεν μporει παρα να τα υποστηριξει.

* Λενιν "Η ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΑΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ Ο ΑΠΟΣΤΑΤΗΣ ΚΑΟΥΤΣΚΙ" εκδοση ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΠΟΧΗ Αθνα 1979 σελ. 54,55

** Α. Ζιαρτιδη ομιλια του 1980 απο το "Ομιλιες Διαλεξεις Δηλωσεις" εκδοση Γ.Σ. ΠΕΟ Λευκωσια 1980 σελ. 105

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

Ωστόσο η "επαναπροσεγγιση" που υποστηρίζει το ΑΚΕΛ δεν είναι μια γνήσια διεθνιστική πολιτική επαναπροσεγγίσης της Ελληνοκυπριακής και Τουρκοκυπριακής εργατικής τάξης και των άλλων χαμηλών λαϊκών στρωμάτων.

Και ο πρώτος λόγος είναι ότι ακριβώς δεν είναι πολιτική επαναπροσεγγίσης των δυο εργατικών τάξεων, αλλά των δυο κοινοτήτων. Το ΑΚΕΛ υποστηρίζει αδιακρίτα συναντήσεις συντεχνιακών ηγετών και αστών πολιτικών ή διανοουμένων, χωρίς να κάνει ούτε νύξη για την υποκριτική φύση της "επαναπροσεγγίσης" των διαφόρων ελληνοκυπριών αστών.

"Το Κομμα μας... θα πρέπει... να συμβάλει στην περαιτέρω διεύρυνση των διμερών επαφών ανάμεσα στα κομμάτια, τις μαζικές και τις επιστημονικές οργανώσεις Ε/Κ και Τ/Κ." *

Το πιο σημαντικό πρόβλημα όμως είναι ότι η πολιτική "επαναπροσεγγίσης" του ΑΚΕΛ δεν έχει καμία σχέση με την ουσία του προβλήματος για τους διεθνιστές, που είναι: η υπερασπίση του δικαιώματος των Τουρκοκυπριών να έχουν το δικό τους κράτος απεναντί στους ελληνοκυπριούς αστούς που τους το αρνούνται - η αντίθεση στις τωρινές επιθετικές ενέργειες και προθέσεις των "δικών μας" αστών - η αποκαλύψη και καταγγελία των παλιών επιθετικών τους ενεργειών καθώς και, όπου γίνεται, η προσπάθεια για τιμωρία των ενοχών.

Και αυτά είναι η ουσία του προβλήματος όχι μόνο επειδή δεν "επαναπροσεγγίζονται" αλλοίως οι τουρκοκυπριοί εργαζόμενοι, αλλά κυρίως επειδή μόνο έτσι μπορούν να διαπαιδαγωγηθούν διεθνιστικά οι ελληνοκυπριοί εργαζόμενοι και να αρχίσουν να απελευθερώνονται από τον εθνικισμό τους, για να μπορέσουν και οι ελληνοκυπριοί εργαζόμενοι να επαναπροσεγγίσουν ειλικρίνως τους τουρκοκυπριούς, και όχι με την σκεπή "ας τους κάνουμε τους φίλους για να τους παρούμε με το μέρος μας".

Συγκεκριμένα, όσον αφορά την υπερασπίση του δικαιώματος των τουρκοκυπριών για το δικό τους κράτος, όχι μόνο ούτε βλέπει ούτε καν διανοείται το ΑΚΕΛ κάτι τέτοιο, αλλά η ίδια η πολιτική της επαναπροσεγγίσης δεν είναι παρά μέρος της προσπάθειας να εμποδιστεί η καθιέρωση ενός ανεξάρτητου τουρκοκυπριακού κράτους:

"Θέλω εδώ να σταθώ στην σημασία, στην αποφασιστική συμβολή της επαναπροσεγγίσης και συμφιλίωσης στην λύση μερικών πτυχών του Κυπριακού προβλήματος.

Ας παρούμε πρώτα το συνταγματικό. Ποτε οι Τούρκοι θα συγκατατεθούν να έχει η Κεντρική Κυβέρνηση της Ομοσπονδίας περισσότερες εξουσίες; Όταν θα είναι σε θέση να μας εμπιστευθούν ότι εμείς σαν πλειονότητα δεν θα κάνουμε κατάχρηση αυτών των εξουσιών." **

"Ποιος από σας πιστεύει ότι η ελεύθερη διακίνηση

* ΕΚΘΕΣΗ ΔΡΑΣΗΣ της Κ.Ε. του ΑΚΕΛ, 16ο Συνεδριο ΑΚΕΛ (1986) σελ. 77

** Α. Ζιαρτιδη ομιλία του 1980 από το "Ομιλίες Διαλέξεις Δηλώσεις" έκδοση Γ.Σ. ΠΕΟ Λευκωσία 1980 σελ. 108

μπορεί να εξασφαλισθεί μόνο με την υπογραφή συμφωνιών και πρωτοκόλλων, αν δεν προηγηθεί συμφιλίωση των ανθρωπών;” *

Με την πολιτική της επαναπροσεγγίσης Ελλήνων και Τουρκών Κυπριών... θα δημιουργήσουμε τις καλύτερες προϋποθέσεις για επιτυχή αγώνα έτσι που η Κύπρος να γίνει πραγματικά... κυρίαρχη, εδαφικά ακεραία...” ***

Έτσι η πολιτική της επαναπροσεγγίσης για το ΑΚΕΛ σημαίνει ότι πρέπει να "πεισουμε" του τουρκοκυπριούς ότι δεν έχουν να φοβηθούν τίποτα από τους ελληνοκυπριούς και ότι μπορούν και πρέπει να ζήσουν μαζί σε μια Κύπρο "πραγματικά κυρίαρχη, εδαφικά ακεραία". Βεβαίως η "κυρίαρχη, εδαφικά ακεραία Κύπρος" δεν είναι τίποτα άλλο από ένα προπαγανδιστικό καλυμμα της "ακεραίας" κυριαρχίας των ελληνοκυπριών αστών στο "ακεραίο" εδαφός της Κύπρου. Αυτή την πολιτική, του "ενιαίου (ελληνοκυπριακού) κράτους", θέλει να ενισχύσει το ΑΚΕΛ και με την "επαναπροσεγγίση".

Όσο για το δεύτερο σκέλος των διεθνιστικών υποχρεώσεων των ελληνοκυπριών εργαζομένων, που είναι η **ξεκαθάριση** αντίθεση στις επιθετικές ενεργειές των ελληνοκυπριών αστών, το ΑΚΕΛ στις καλύτερες περιπτώσεις μασάει τα λόγια του, ενώ στις χειρότερες πολύ λίγο διαφέρει από τους άλλους:

"Χαρακτηριστική, εξάλλου, είναι και η στάση του (ΔΗΣΥ) απέναντι στο θέμα καθόδου ελληνικής μεραρχίας στην Κύπρο. Πράγμα με το οποίο το ΑΚΕΛ διαφωνεί. Το ΑΚΕΛ αποφασιστικά απορρίπτει την ιδέα επιθετικής τακτικής, ενοπλής, όχι από φόβο αλλά λόγω ρεαλιστικής, **ψυχραιμής** ανάλυσης του στρατιωτικού ισοζυγίου δυναμικών" ***

Δηλαδή, αν υπήρχε η στρατιωτική δύναμη, δεν θα είχε καμία αντίρρηση το ΑΚΕΛ για "ενοπλή επιθετική τακτική".

Όσον αφορά την αποκαλυψη και καταγγελία των παλιών επιθετικών ενεργειών των ελληνοκυπριών, όχι μόνο δεν γίνεται καμία προσπάθεια για τιμωρία των ενοχών, αλλά αυτές καλυπτόνται με το να θεωρούνται "λάθη του παρελθόντος", και μάλιστα δικαιολογούνται μια και έγιναν "και από τις δύο πλευρές":

Χρειάζεται μια νέα πολιτική από μέρους της Κυπριακής Κυβέρνησης και της Ε/Κ πλευράς εναντί των Τ/Κ... Μια πολιτική που θα στηρίζεται στην **κοινή παραδοχή για τα λάθη του παρελθόντος** και στην κοινή προσπάθεια να ατενισθεί το μέλλον με αυτοπεποίθηση, αλληλοκατανόηση και αμοιβαία εμπιστοσύνη. Μια πολιτική που δεν θα περιόριζεται μόνο στην εξαγγελία προθέσεων, αλλά θα υιοθετεί

* Α. Ζιαρτιδου ομιλία του 1980 από το "Ομιλίες Διαλέξεις Δηλώσεις" έκδοση Γ.Σ. ΠΕΟ Λευκωσία 1980 σελ. 109

** ΕΚΘΕΣΗ ΔΡΑΣΗΣ της Κ.Ε. του ΑΚΕΛ, 16ο Συνέδριο ΑΚΕΛ (1986) σελ. 78

*** "Χαραυγή" 2/11/86 άρθρο Ν. Κατσουριδου : "ΑΚΕΛ, ΔΗΣΥ και Κυπριακό"

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

συγκεκριμένα μετρα επαναπροσεγγισης. *

Αυτη η "κοινη παραδοχη για τα λαθη του παρελθοντος", κοινη και για τους τουρκοκυπριους και για τους ελληνοκυπριους, θυμιζει εναν δασκαλο που μετα απο ενα τσακωμο δυο θερμοαιμων και ατακτων μαθητων τους λπει να δωσουν τα χερια και να υποσχεθουν και οι δυο οτι θα ειναι καλα παιδια και φιλοι απο δω και μπρος. Απο ποιους τα ζηται αυτα το ΑΚΕΛ και τα ζητουσε ακομα και στον καιρο του μινιμουμ προγραμματος; Απο την "Κυπριακη Κυβερνηση", την κυβερνηση του Κυπριανου που ηταν στελεχος ολων των μετα την ανεξαρτησια κυβερνησεων, του '63-64 και του '67, των κυβερνησεων που για χρονια καταπιεζαν τους τουρκοκυπριους. Οι πραξεις εκεινων των κυβερνησεων, ασχετα με την τελικη αποτυχια τους, δεν ηταν "λαθη", ηταν υπολογισμενη και διακυρηγμενη πολιτικη εδραιωσης της ελληνοκυπριακης κυριαρχιας που συνεχιζεται και σημερα.

Η μονη σταση που μπορει να εχει ενας αριστερος απεναντι σε μια τετοια κυβερνηση ειναι η καταγγελια οτι θα συνεχισει να κανει τα ιδια οπου και οταν μπορει, και το καλεσμα στην εργατικη ταξη να την εμποδισει. Αντι να ζηταμε απο την κυβερνηση αυτη να "επαναπροσεγγισει" τους τουρκοκυπριους, θαπρεπε να της ζηταμε να μην "επαναπροσεγγισει" τους τουρκοκυπριους, γιατι μονο το κακο τους θελει. Ο μονος τροπος για να επαναπροσεγγισουν οι ελληνοκυπριοι εργαζομενοι τους τουρκοκυπριους εργαζομενους ειναι με το να εμποδισουν ενεργα την δικια τους κυβερνηση να τους "επαναπροσεγγισει".

Η φυσικη καταληξη αυτης της αντιληψης για "λαθη" και για "επαναπροσεγγιση της κυβερνησης με τους τουρκοκυπριους" ειναι η πιο χυδαια υποκρισια.

"Χρειαζεται μια νεα πολιτικη απο μερους της Κυπριακης Κυβερνησης και της Ε/Κ πλευρας εναντι των Τ/Κ. Μια πολιτικη που θα δημιουργησει κλιμα αμοιβαιας εμπιστοσυνης αναμεσα στις δυο κοινοτητες. Μια πολιτικη που θα καταπολεμει τον σωβινισμο κι' απο τις δυο πλευρες και θα εδραιωνει την συναντιληψη οτι Ε/Κ και Τ/Κ εχουν κοινη πατριδα την Κυπρο και κοινο εχθρο τον ιμπεριαλισμο και τον Τουρκικο επεχτατισμο...

... Ουτε εισηγουμαστε οποιαδηποτε παραχωρηση στην Τουρκια και τους ιμπεριαλιστες συμμαχους της. Ισα-ισα εισηγουμαστε εντελως το αντιθετο. Προσεγγιζοντας τους Τ/Κ συμπατριωτες μας μ' αυτη την νεα πολιτικη να επιτυχουμε για ολοκληρο τον κυπριακο λαο την απαλλαγη της Κυπρου απο τα τουρκικα στρατευματα κατοχης και γενικα απο ολα τα ξενα στρατευματα και τις βασεις του ιμπεριαλισμου" **

Για να καταλαβουμε την υποκρισια ολων αυτων πρεπει να φανταστούμε πως θα φαινονταν στους Ελληνοκυπριους, χωρις να εξαιρουσε τους ακελικους, αν την περιοδο '64-67, μετα τις σφαγες την προσφυγια και την ηττα των Τουρκοκυπριων, και με την παρουσία της ελληνικης μεραρχιας στην Κυπρο, μας προτει-

* ΕΚΘΕΣΗ ΔΡΑΣΗΣ της Κ.Ε. του ΑΚΕΛ, 16ο Συνεδριο ΑΚΕΛ (1986) σελ. 77,78

** ΕΚΘΕΣΗ ΔΡΑΣΗΣ της Κ.Ε. του ΑΚΕΛ, 16ο Συνεδριο ΑΚΕΛ (1986) σελ. 77,78

ναν οι τουρκοκυπριοι αριστεροι μια "νεα πολιτικη επαναπροσεγγιση" που θα "εδραιωνε την συναντιληψη" οτι εχουμε "κοινο εχθρο τον ιμπεριαλισμο και τον ελληνικο επεχτατισμο", για να επιτυχουμε "την απαλλαγη της Κυπρου απο τα ελληνικα στρατευματα κατοχης και γενικα απο ολα τα ξενα στρατευματα και τις βασεις του ιμπεριαλισμου";

Αν η συγκριση του τουρκικου στρατου με την ελληνικη μεραρχια της περιουδου '64-'67 φαινεται ιως υπερβολικη αξιζει να διαβασουμε μια κυνικη ομολογια για αυτο το θεμα:

" Η μεραρχια αυτη, σταλεια εις την νησον τω 1964, ειχεν ισχυν πυρος αναλογον προς εκεινην σωματος στρατου, αφου διεθετε τανκς Μ48 κλπ. Η Κυπρος, δηλαδη, κατειχετο ουσιαστικως υπο της Ελλαδος, απεμενε δε δια των καταλληλων πολιτικων χειρισμων και διαπραγματευσων να επιτευχθη η Ενωση. " *

Το σπουδαιότερο ομως ειναι οτι αυτη την επαναπροσεγγιση την προωθει το ιδιο το κομμα που ενω ζηται την "κοινη παραδοχη για τα λαθη του παρελθοντος" ποτε δεν αναφερθηκε στην δικη του συμμετοχη σε αυτα τα "λαθη", οπως για παραδειγμα το '63 με τα δεκατρια σημεια και το '64 με τις στρατιωτικες επιχειρησεις, οταν λιβανιζε τον Μακαριο και την εθνοφρουρα ανεπιφυλακτα.

Παρολα αυτα ομως πρεπει να εχουμε θετικη σταση απεναντι στο συνθημα της επαναπροσεγγισης, και να ζηταμε να εφαρμοστον συγκεκριμενα μετρα, οπως να δωθουν οι κοινωνικες ασφαλισεις στους τ/κ που προτεινει το ΑΚΕΛ και αλλα. Πρεπει να ξεκιναμε απο την πιο ειλικρινη αντιληψη που εχουν οι πλατιες μαζες των εργαζομενων για την επαναπροσεγγιση για να προωθουμε μια πραγματικα διεθνιστικη επαναπροσεγγιση. Πρεπει και εδω, οπως και στο θεμα των συνομιλιων και της ειρηνης, "να παρουμε με θερμη μερος" σε καθε μαζικη κινητοποιηση, αλλα να μην ξεγελουμε τις μαζες παραδεχομενοι οτι κομματα σαν το ΔΗΚΟ, το ΔΗΣΥ, αλλα ακομα και το ΑΚΕΛ, και πολιτικοι σαν τον Λυσσαριδη, θα παραδεχτουν καποια "λαθη του παρελθοντος" και δεν θα επαναλαβουν παρομοια μολις τους δωθει η ευκαιρια.

Καταγγελομε δηλαδη την υποκρισια τους, και συγχρονως προτεινομε στο εργατικο κινημα να παλεψει για πραγματικα μετρα επαναπροσεγγισης, αναμεσα στα οποια δεν ειναι μονο οι κοινωνικες ασφαλισεις και οι ανταλλαγες θιασων αλλα κυρια η παλη του για την υποστηριξη του δικαιωματος των τουρκοκυπριων για αυτοδιαθεση.

Ο "ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ" ΚΑΙ ΟΙ ΚΟΙΝΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Μεσα σε ολους τους αριστερους υπαρχει μια γενικη και απολυτα δικαιολογημενη συμπαθεια για την ενοτητα των εργατων. Σε αυτη την γενικα σωστη συμπαθεια στηριζονται οι αριστεροι πατριωτες της νοτιας Κυπρου για να προπαγανδίζουν οτι η γεωγραφικη συνυπαρξη των δυο κοινοτητων σε ενα ενιαιο κρατος ειναι προς το συμφερον της εργατικης ταξης της Κυπρου, και ετσι συγχιζουν ακομα και ατομα που δεν εχουν την κακη συνθηθεια να τα βλεπουν ολα απο την σκοπια της "δικης τους" αστι-

* "Ο Αττιλας πλττει την Κυπρον" Δ.Καρδιανου σελ.109

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

κης τάξης και των προνομίων του έθνους τους.

Στην γνήσιότερη και πιο ειλικρινή ταξική μορφή της, αυτή η αντίληψη ακολουθεί περίπου αυτή τη συλλογιστική:

"Οι ελληνοκυπριοί και οι τουρκοκυπριοί εργαζόμενοι είναι θύματα του σωβινισμού, διασπασμένοι από τον εθνικισμό των αστών. Αν μπορούσαν να ζήσουν μαζί ξανά, όπως τα παλιά καλά χρόνια, και μάλιστα να δουλεύουν μαζί, τότε επειδή θα αντιμετώπιζαν κοινά προβλήματα σαν εργατές και κοινούς ταξικούς εχθρούς, τους εργοδότες τους δηλαδή και το κράτος, θα έκαναν κοινούς ταξικούς αγώνες εναντίον τους.

Έτσι θα αναπτύσσουν την ταξική τους ενότητα, θα καταλαβαίνουν ότι έχουν κοινά ταξικά συμφέροντα σαν εργατές πιο σημαντικά από τα εθνικά, και θα ξεπερνούν τον εθνικισμό τους. Η διχοτομηση λοιπόν και το χωρίσμα των δύο κοινοτήτων από το '64 και πολύ παραπάνω το '74, είναι κακά και πρέπει να τα πολεμήσουμε επειδή δεν επιτρέπουν αυτή την συνύπαρξη, και αυτούς τους κοινούς αγώνες".

Στηριγμένα σ' αυτή την αριστερή διαθεση, ψάρευουν στα θολά νερά τα πιο σωβινιστικά στοιχεία της ελληνοκυπριακής πολιτικής που θέλουν να προωθούν με αριστερό προσώπιο την πολιτική της "ενιαίας" (και φυσικά ελληνοκυπριακής) Κύπρου, κυρία το Σ.Κ. ΕΔΕΚ:

"Λυσείς που διατηρούν την αναμιξη του πληθυσμού συντείνουν στην κοινή ανάπτυξη, στην πορεία με βάση τα συμφέροντα των τάξεων...

Ο γεωγραφικός διαχωρισμός των κοινοτήτων θα σημαίνει, πέρα από τα άλλα, χωριστή οικονομική ανάπτυξη, δεν θα επιτρέπει την συνεργασία κατά τάξεις και με βάση αυτά τα συμφέροντα" *

Αυτά τα λέει ο Λυσσαρίδης. Τα ίδια περίπου έγραφε και η τότε εφημερίδα της νεολαίας του Σ.Κ. ΕΔΕΚ αλλά φυσικά σε πιο αριστερή έκδοση, μια και η νεολαία συνήθως εκφράζει σε πιο ριζοσπαστική μορφή τις απόψεις του κόμματος:

"Οποιοσδήποτε νέες προτάσεις [για λύση του Κυπριακού] πρέπει να έχουν σαν βασική προϋπόθεση ορισμένες αρχές όπως:...

2. Την εξασφάλιση ενιαίας οικονομίας. Μια διχασμένη οικονομική συγκροτηση της Κύπρου θα διαίωνιζει το εθνικό-θρησκευτικό διαχωρισμό και θα εμποδίσει την ταξική συνεργασία των Ελλήνων και Τούρκων εργατών, τη μόνη δυνατότητα για το ξεπεράσμα της διακοινοτικής δυσπιστίας" **

Όλα αυτά μοιάζουν πολύ ωραία και φιλεργατικά, αλλά δεν είναι καθόλου! Όταν μιλούσε ο ελληνοκυπριός για "συνύπαρξη" ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων εργαζομένων, και συγχρόνως

* Ομιλία Λυσσαρίδη στο Β' Παγκύπριο Συνέδριο της Σ.Κ. ΕΔΕΚ σελ. XI, XIV

** Σοσιαλιστική Εκφώνηση αρ. 2, 18/3/76 σελ. 1

Ξεχναν όλες τις άλλες πολιτικές συνθήκες και το παρελθόν, την καταπίεση των τουρκοκυπριών και τον ελληνοκυπριακό ρατσισμό εναντίον τους, τότε το αποτέλεσμα είναι να συγκαλυπτούν από τα αριστερά, και να δικαιολογούν με "αριστερά" επιχειρήματα, την εθνικιστική ελληνοκυπριακή πολιτική της "ενότητας" Κύπρου, ασχέτα με τις προθέσεις τους.

Είναι χαρακτηριστικό αυτής της υποκρισίας ότι όλες αυτές τις "καλές προθέσεις" για την ενότητα της εργατικής τάξης τις έχει ο ίδιος πολιτικός που την ώρα των πράξεων έδειξε με πιο τρόπο αντιλαμβάνονταν αυτήν την "ενότητα" όταν το '63 μαζί με τις ενοπλές ομάδες του Γιωρκατζή και του Σαμψών αναλαμβάναν να "καταστείλουν την ανταρσία των τρομοκρατών".

Από το '63 ήταν φανερό ότι η γεωγραφική "ενότητα" και η συνυπαρξη μέσα στο ίδιο κράτος μόνο με την βία και παρα την θείωση των τουρκοκυπριών, μπορούσε να επιτευχθεί στην Κύπρο. Αυτό σήμερα είναι ακόμα πιο ξεκαθαρό.

Για να δείξουμε πιο καθαρά την υποκρισία τους θα χρησιμοποιήσουμε μερικές υποθετικές καταστάσεις, που είμαστε σίγουροι ότι θα σοκάραν πολύ τον Λυσσαριδη και όχι μόνο αυτόν.

Αν το μόνο που τον ενδιέφερε ήταν η συνυπαρξη στο ίδιο γεωγραφικό χώρο και στο ίδιο κράτος των Τουρκοκυπριών και Ελληνοκυπριών εργαζομένων για να αντιμετωπίζουν μαζί τον ίδιο ταξικό εχθρό "με βάση τα συμφέροντα των τάξεων" όπως λέει ο ίδιος, τότε τι θα λέγε για την "ολοκληρωτική κατάληψη της Κύπρου" ή ακόμα και της Ελλάδας "από την Τουρκία";

Αν γίνονταν κάτι τέτοιο θα εξαφανίζονταν κατευθείαν και ο "γεωγραφικός" και ο "πολιτικός" και ο "οικονομικός διαχωρισμός". Και όχι μόνο αυτό, αλλά θα μπορούσαμε να ανήκουμε στις ίδιες συντεχνίες και να κάνουμε κοινούς αγώνες όχι μόνο με τους Τουρκοκυπριούς αλλά και με τα εκατομμύρια των Τούρκων εργατών!

Μήπως ίσως φοβάται ότι οι Τούρκοι θα τον καταπιέσουν; Μα οι τουρκοκυπριοί δεν το φοβούνται απλά, **έζησαν** την ελληνική καταπίεση για δεκαετίες. Αν κάποιος θέλει να ζητήσει τέτοιες θυσίες από τους τουρκοκυπριούς για το καλό της εργατικής ενότητας, δεν θα πρέπει να είναι και ο ίδιος έτοιμος να τις υποστεί;

Ο μόνος τρόπος που θα έστεκε **πραγματικά ειλικρίνα** μια τέτοια αντίληψη, (παρόλο που πολιτικά θα ήταν τελείως λανθασμένη) θα ήταν αν έλεγε κανείς "θέλω την συνυπαρξη των ελληνοκυπριών και τουρκοκυπριών εργαζομένων. Γι' αυτό είμαι εναντίον στην διχοτόμηση και υπέρ μιας ενότητας Κύπρου, ή της Ένωσης με την Ελλάδα ή με την Τουρκία, δεν με ενδιαφέρει ποιο από τα τρία".

Φυσικά πολλοί βολεύονται με την σκέψη ότι στην Τουρκία υπάρχει χούντα ενώ εμείς εδώ είμαστε "δημοκράτες" και μαάλιστα στην Ελλάδα "σοσιαλιστές". Αυτά την περίοδο του '74 ήταν αντίθετα, χούντα στην Ελλάδα και "σοσιαλιστής" ηγετής στην Τουρκία. Αυτό όμως δεν τους εμποδίζει καθόλου να λένε ακριβώς τα ίδια.

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

ταξικη ή γεωγραφικη ενοτητα;

Το βασικο χαρακτηριστικο αυτης της αντιληψης ειναι η συγχιση της ταξικης ενοτητας με την φυσικη ενοτητα. Η πρωτη αφορα την ενοτητα που προερχεται απο την συνειδητοποιηση των κοινων ιστορικων συμφεροντων και την αλληλουποστηριξη και αλληλεγγυη της εργατικης ταξης, ανεξαρτητα απο τα κρατικα συνορα στα οποια βρισκονται τα διαφορα τμηματα της. Η δευτερη, η "φυσικη ενοτητα", σημαινει απλα την υπαρξη τους μεσα στο ιδιο κρατος, στην ιδια οικονομια, στην ιδια γεωγραφικη περιοχη, στο ιδιο εργοστασιο. Αυτο ομως δεν ειναι ενοτητα, ειναι απλη συνυπαρξη, η οποια δεν θα ειναι αναγκαστικα και φιλικη:

"... το Γενικο Συμβουλιο [της Διεθνους] εκδωσε μια μυστικη εγκυκλιο που εγραφα...

... θα σας δωσω εδω με συντομια μονο τα κυρια σημεια...

Και το σπουδαιοτερο απο ολα! Ολα τα Αγγλικα βιομηχανικα και εμπορικα κεντρα εχουν τωρα μια εργατικη ταξη διασπασμενη σε δυο εχθρικα στρατοπεδα: Αγγλους προλεταριους και Ιρλανδους προλεταριους. Ο μεσος Αγγλος εργατης μισει τον Ιρλανδο εργατη γιατι βλεπει σε αυτον εναν ανταγωνιστη που χαμηλωνει το βιωτικο του επιπεδο. Σε συγκριση με τον Ιρλανδο εργατη αισθανεται οτι ειναι μελος του εθνους που εξουσιαζει και για αυτο ακριβως τον λογο μετατρεπει τον εαυτο του σε οργανο των αριστοκρατων και των καπιταλιστων εναντιον της Ιρλανδιας και ετσι δυναμωνει την εξουσια τους πανω στον ιδιο. Εχει θρησκευτικες, κοινωνικες και εθνικες προκαταληψεις εναντια στον Ιρλανδο εργατη..." *

Ετσι, ακομα και αν ξαναυπαρξει αυτη η πολυποθητη "συνυπαρξη", δεν εγγυαται την καταπολεμηση του εθνικισμου μεσα απο "κοινους αγωνες". Οχι μονο γιατι μπορει να μη γινουν αυτοι οι κοινοι ταξικοι αγωνες αλλα το σπουδαιοτερο επειδη δεν ειναι καθολου σιγουρο οτι θα καταφερε η εργατικη ταξη να αποδευσει απο τους αστους της. Αρκει μονο να θυμησουμε τι συνεβαινε πριν το '63, και τον ελληνοκυπριακο ρατσισμο του κυριαρχου εθνους. Αν η ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη δεν αρχισει πρωτα να παλευει εναντια στους "δικους της" αστους και για το δικαιομα των τουρκοκυπριων να εχουν το δικο τους κρατος, αν δεν απελευθερωθει πρωτα η ιδια απο τον εθνικισμο της και δεν παλευει εναντια στα προνομια της κυριαρχης εθνοτητας της οποιας ειναι μελος, τοτε αν και οταν υπαρξει με οποιοδηποτε τροπο η συνυπαρξη μεσα στο ιδιο κρατος, αυτη θα ξεκινησει με τις χειροτερες προοπτικες για την ταξικη ενοτητα των ελληνοκυπριων και τουρκοκυπριων εργαζομενων.

Στηριγμενοι σε αυτη την συγχιση αναμεσα στην ταξικη ενοτητα και τη γεωγραφικη "ενοτητα", μπορουν διαφοροι να εκμεταλλευνονται την πολιτικα και συναισθηματικα φορτισμενη εννοια της ενοτητας της εργατικης ταξης για να δινουν αριστερο καλυμα στις επιδιωξεις της "δικιας μας" αστικης ταξης να "κρατησει τον λαο ενωμενο", κατω απο την δικια της κυριαρχια.

* επιστολη Μαρξ προς τους Μαγιερ και Βογκτ, 9 Απριλη 1870 απο το "Marx - The First International and after" - Pelican σελ. 169

Αντιθετα αυτο που χρειαζομαστε είναι η Ταξικη Ενοτητα, ακομα καλυτερα η Ταξικη Συμμαχια, Ε/κ και Τ/κ εργαζομενων, που δεν εχουν καμια σχεση με την γεωγραφικη ενοτητα. Ταξικη Ενοτητα σημαινει καταπολεμηση της ταξικης διασπασης τους (οχι γεωγραφικης ή "κρατικης") απο τους αστους τους. Ταξικη Συμμαχια σημαινει να πολεμαει η καθεμια εναντια στην "δικια της" αρχουσα ταξη, οταν αυτη παει να βλαψει την αλλη εργατικη ταξη ή και απλα την αλλη κοινοτητα. Σημαινει ακομα την αρνηση να βρεθουν αντιμετωπες σαν εχθροι, ειτε σε ενα πολεμο, ειτε οταν ταυτιζοντας τα συμφεροντα-τους και τις πολιτικες τους επιδιωξεις με αυτες των "δικων τους" αστικων ταξεων βλεπουν αναποφευκτα η μια την αλλη σαν εχθρικη. Ετσι η πολιτικη που επιδιωκοντας το ενιαιο κυπριακο κρατος υποτιθεται οτι υποστηριζει την μελλοντικη συνυπαρξη, τους μελλοντικους κοινους αγωνες, την μελλοντικη ενοτητα είναι στην πραγματικοτητα μια πολιτικη που προωθει την σημερινη ταξικη διασπαση, επειδη κανει τους ελληνοκυπριους εργαζομενους να φαινονται σαν εχθροι στα ματια των τουρκοκυπριων εργαζομενων που δεν θελουν το "ενιαιο κρατος", και αντιστροφα.

οι "κοινοι αγωνες"

Ποτε μπορεί να μιλαει κανεις για κοινους αγωνες και αιτηματα; Οταν υπαρχει η "γεωγραφικη συνυπαρξη", οταν οι εργατες ζουν κατω απο το ιδιο κρατος, οταν ακομα δουλευουν στην ιδια επιχειρηση, οταν με λιγα λογια αντιμετωπιζουν εναν κοινο και ενωμενο εχθρο. Τότε φυσικα η ταξικη ενοτητα σημαινει και κοινους αγωνες, και ενιαια αιτηματα, και ενιαια οργανωση και κοινο προγραμμα. Ετσι οι Τουρκοι και Ελληνες εργατες στην Γερμανια μπορούν και πρεπει να κανουν κοινους αγωνες, να προβαλουν ενιαια αιτηματα, να εχουν κοινο προγραμμα απεναντι στο κοινο αντιπαλο, και οχι μονο μονοι τους οι Ελληνες και Τουρκοι εργατες αλλα και με ολους τους αλλους εργατες, Γερμανους και Ξενους, που δουλευουν στην Γερμανια, στην ιδια βιομηχανια, στην ιδια επιχειρηση, στο ιδιο ακομα τμημα του εργοστασιου.

Σημερα ομως για την ελληνοκυπριακη και τουρκοκυπριακη εργατικη ταξη υπαρχει η αντιθετη κατασταση. Δεν εχουν κοινα αλλα εχθρικά, ανταγωνιστικά αφεντικά. Και μαλιστα αφεντικά που θελουν και καταφερνουν να χρησιμοποιει το καθενα την "δικια του" εργατικη ταξη εναντιον των αλλων, ειτε σαν στρατιωτες, ειτε για τον οικονομικο ανταγωνισμο τους, ειτε και πολιτικά, βαζοντας τους να κανουν "αντικατοχικες πορειες", συλλαλητηρια, "εθελοντικες εισφορες για την αμυνα" και αλλα παρομοια.

Με λιγα λογια, οι δυο εργατικες ταξεις βρισκονται σε διαφορετικη θεση, απο πολλες αποψεις. Γι' αυτο εχουν διαφορετικα καθηκοντα, και πρεπει να εχουν διαφορετικα αιτηματα, προγραμμα, δραση. Οπως τοβαζε και ο Λενιν:

"Είναι ίδια η θέση του προλεταριατου των εθνων που καταπιεζουν και των καταπιεζομενων εθνων απεναντι στην εθνικη καταπιεση; Οχι, δεν είναι η ίδια, δεν είναι η ίδια οικονομικα, πολιτικά, ιδεολογικά, πνευματικά, κλπ.

Και τι σημαινει αυτο;

Σημαινει οτι μερικοι θα προσεγγισουν με ενα τροπο, αλλοι με αλλο τροπο τον ιδιο στοχο (την συγχωνευση των

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

εθνών) απο διαφορετικες αφετηριες" *

Θα θυμησουμε, επαναλαμβανοντας ενα κομματι απο τον Λενιν, οτι τα διαφορετικα καθηκοντα των επαναστατων αναλογα με το αν ανηκαν στην καταπιεζουσα η στην καταπιεσμενη εθνοτητα σημαιναν οτι επρεπε να ειναι διαφορετικα και τα προγραμματα των επαναστατων, ακομα και οταν βρισκονταν μεσα στο ιδιο κρατος!

"Κανενας Ρωσος μαρξιστης δεν σκεφτηκε ποτε να κατηγορησει τους Πολωνους σοσιαλδημοκρατες επειδη ειναι εναντιον του αποχωρισμου της Πολωνιας. Οι σοσιαλδημοκρατες αυτοι κανουν λαθος μονο οταν... προσπαθουν να αρνηθουν την αναγκαιοτητα να συμπεριληφθει η αναγνωριση του δικαιωματος της αυτοδιαθεσης στο Προγραμμα των Ρωσων Μαρξιστων." **

Ετσι, η "διαφορετικη θεση" στην οποια βρισκονται απο τη μια οι ελληνοκυπριοι και απο την αλλη οι τουρκοκυπριοι η τουρκοι εργαζομενοι που βρισκονται στην Κυπρο, σημαινει οτι η ταξικη ενοτητα τους δεν προωθειται με "κοινους" στην στενη τους εννοια αγωνες, ουτε μπορουμε να την πετυχουμε με κοινα αιτηματα, η κοινα "προγραμματα". Αντιθετα, για να ειναι "κοινη", διεθνιστικη και για τους δυο, η σταση και η δραση τους χρειαζονται διαφορετικα αιτηματα και "προγραμματα", που στις περισσοτερες περιπτωσεις πρεπει να εχουν τυπικα αντιθετες κατευθυνσεις:

"Η δραση των Νορβηγων και Σουηδων εργατων ηταν... ενιαια, διεθνιστικη μονο επειδη και στο βαθμο που οι Σουηδοι εργατες υποστηριζαν χωρις ορους την ελευθερια της Νορβηγιας για αποχωρισμο, ενω οι Νορβηγοι εργατες θεταν το ζητημα του αποχωρισμου μονο υπο ορους. Αν οι Σουηδοι εργατες δεν υποστηριζαν την ελευθερια της Νορβηγιας για αποχωρισμο χωρις ορους, θα ηταν σωβινιστες, συνεργοι των σωβινιστων Σουηδων γαιοκτημονων... Αν οι Νορβηγοι εργατες δεν εθεταν το ζητημα του αποχωρισμου υπο ορους, δηλ. επιτρεποντας ακομα και μελη της Σοσιαλδημοκρατιας να κανουν προπαγανδα και να ψηφισουν εναντια στον αποχωρισμο, θα ειχαν αποτυχει στα διεθνιστικα τους καθηκοντα και θα ειχαν πεσει στο επιπεδο του στενου, αστικου Νορβηγικου εθνικισμου." ***

Αν δεν τονιζεται η αναγκη να εχουν οι επαναστατες και η εργατικη ταξη διαφορετικη σταση, διαφορετικους αγωνες, αιτηματα και προγραμματα, κατι που θα συμβει αναποφευκτα οταν ο προσανατολισμος ειναι στην ματαιη προσπαθεια ανακαλυψης κοινωνων αγωνων, πολυ συχα σημαινει οτι οταν εμφανιζεται η αναγκη και η δυνατοτητα για να γινουν τετοιοι διαφορετικοι αγωνες, αυτη περνα απαρατηρητη και ανεκμεταλλευτη.

Συγκεκριμμενα για την Κυπρο η αναγκη να εχουν διαφορετικη σταση οι επαναστατες στον Βορρα και τον Νοτο σημαινει

* Λενιν Ελληνικα ΑΠΑΝΤΑ τομ. 30 σελ. 65

** Λενιν "Ζητηματα εθνικης πολιτικης και προλεταριακος διεθνισμος" εκδοσεις Σπουτικ Λευκωσια σελ. 82

*** Λενιν Αγγλικά απαντα τομ. 23 σελ. 56

οτι εμεις σαν ελληνοκυπριοι πρεπει να αντιδρουμε στην προσπαθεια των "δικων μας" αστων να εμποδισουν την διχοτομηση η την αναγνωριση του Τ/κ κρατους, να ξεσκεπαζουμε την υποκρισια τους οτι ταχα δεν υπαρχει προβλημα συνυπαρξης των Ε/κ και Τ/κ γενικα, δηλαδη αστων και εργαζομενων, και να εξηγουμε οτι οι Ελληνοκυπριοι αστοι εχουν καταπιεσει και θελουν να καταπιεσουν τους Τουρκοκυπριους. Οι Τ/κ επαναστατες απο την αλλη πρεπει να ξεσκεπαζουν την υποκρισια των "δικων τους" αστων οταν λεν οτι δεν μπορουν να ζησουν μαζι Ε/κ και Τ/κ γενικα, οχι μονο οι αστοι αλλα και οι εργαζομενοι, δηλαδη να ξεσκεπαζουν το ψεμα οτι οι Ε/Κ στο συνολο τους (αστοι και εργαζομενοι) θελουν να καταπιεσουν τους Τ/κ στο συνολο τους.

Αντιστοιχα ισχυουν για τον Οικονομικο Αποκλεισμο. Οι Ε/κ εργαζομενοι πρεπει να αναγνωρισουν οτι πληττει και τους Τ/κ εργαζομενους και ετσι να αντιταχθουν σ' αυτον, ενω οι Τ/κ επαναστατες πρεπει να ξεσκεπασουν το ψεμα οτι το κυριο προβλημα των Τ/κ εργαζομενων ειναι ο οικονομικος αποκλεισμος, και να τονισουν οτι το βασικο προβλημα ειναι η εκμεταλλευση τους απο τους Τ/κ αστους. Αντιστοιχα για το θεμα των στρατων η Ε/κ εργατικη ταξη πρεπει να αντιμετωπισει το θεμα του Ελληνικου στρατου στην Κυπρο και της Εθνοφρουρας, και οι Τ/κ το θεμα του Τουρκικου στρατου και του στρατου τους γενικα.

Οι αγωνες των εργαζομενων πρεπει βεβαια να ειναι κοινοι με την ΓΕΝΙΚΗ εννοια οτι ο αγωνας ολων των τμηματων της παγκοσμιας εργατικης ταξης ειναι κοινος, ειναι αγωνας για τον παγκοσμιο σοσιαλισμο, και εναντια στην παγκοσμια αστικη ταξη. Πρεπει να γινουν κοινοι ακομα με την εννοια οτι υπαρχει η αναγκη να ξαναδημιουργηθει μια επαναστατικη διεθνης, αν και εχουμε αρκετο δρομο να διανυσουμε ακομα για να γινει κατι τετοιο. Δεν ειναι ομως "κοινοι" στις συγκεκριμενες σημερινες πραξεις τους, στα συγκεκριμενα "εθνικα" τους προγραμματα *.

Η ταξικη ενοτητα ελληνοκυπριων και τουρκοκυπριων σημανει απαραιτητα και την αντιθεση των ε/κ εργαζομενων στην διαθεση των ε/κ αστων να δημιουργησουν την δικια τους "κρατικη ενοτητα" πανω σε ολη την Κυπρο παρα την δηλωμενη αντιθεση των τουρκοκυπριων.

Αντιθετα, τι εχει να προτεινει σαν πρακτικη δραση στην ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη το συνθημα των κοινων αγωνων; Ειτε μενει σκετο συνθημα η συνθηως καταληγει σε αντιδραστικα συμπερασματα, τον "κοινο αντικατοχικο αγωνα" για να φυγουν τα Τουρκικα στρατευματα. Ενα συνθημα ομως οπως ο κοινος αντικατοχικος αγωνας, ασχετα με το τι θελουν η νομιζουν αυτοι που το προβαλουν, δεν μπορει να εχει σαν ουσιαστικο περιεχομενο του τιποτε αλλο παρα την κυνικη (οσο και ματαιη) προσπαθεια των Ελληνοκυπριων "αριστερων" πολιτικων να δεσουν στο αρμα των συμφεροντων των ελληνοκυπριων αστων τους Τ/κ εργαζομενους και κυριως να ξεγελασουν τους ελληνοκυπριους εργαζομενους οτι μπορουν να πολεμησουν "μαζι με τους τουρκοκυπριους" τα τουρκικα στρατευματα "διεθνιστικα" και "προοδευτικα".

Μια περιπτωση "κοινου αγωνα" που να μην καταληγει απευ-

* με την λεξη "εθνικα" εδω δεν αναφερομαστε στην ιδια εθνοτητα αλλα κυρια στην εργατικη ταξη που λειτουργει μεσα στο ιδιο αστικο κρατος, που εχει να αντιμετωπισει εναν ενιαιο αντιπαλο.

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

θειας σε αντιδραστικά συμπεράσματα ή να μπει σκετο συνθήμα, είναι η προσπάθεια να φύγουν οι Βρετανικές βάσεις, μια και είναι ένα πρόβλημα που τουρκοκυπριοί και ελληνοκυπριοί έχουν από κοινού. Αλλά και πάλι ο αγώνας δεν θα είναι αναγκαστικά και αναποφευκτα "κοινός", διότι μπορεί ο σκοπός να είναι ο ίδιος αλλά οι αντιπαλοί στους οποίους ο αγώνας θα στοχεύει θα είναι διαφορετικοί. Από τους ελληνοκυπριούς εργαζομένους θα γίνεται εναντία όχι μόνο στην αγγλική αρχούσα τάξη αλλά και στην ελληνοκυπριακή (και την ελληνική), ενώ από τους τουρκοκυπριούς εναντία στην αγγλική και την τουρκοκυπριακή (και την τουρκική).

Ακόμα όμως και αυτό το συνθήμα που είναι αντιιμπεριαλιστικό και διεθνιστικό σε σχέση με τους λαούς της Μέσης Ανατολής, όταν συνδέεται από τους αριστερούς πατριώτες με την αντιδιχοτομική πολιτική μέσα από τα γνωστά συνθήματα της "ενότητας, ανεξαρτησίας Κυπρού χωρίς ξένους στρατούς και βάσεις" καταλήγει σε μια ακόμα "αριστερή, αντιιμπεριαλιστική" κάλυψη του ελληνοκυπριακού αριστερού πατριωτισμού.

Η πολιτική πάλι που προσπαθεί να προωθήσει "κοινό πρόγραμμα με τους Τ/κ για μια ενωμένη σοσιαλιστική Κύπρο" πρακτικά βάζει στην "ημερησία διατάξη" το παρσιμο της εξουσίας από την εργατική τάξη*. Το να βλέπει κανείς την δυνατότητα για άμεσο παρσιμο της εξουσίας από την εργατική τάξη στην Κύπρο είναι είτε πολιτική αφελεία, είτε αγνοία του τι σημαίνει πραγματικά η σοσιαλιστική επανάσταση, ποσο δρόμο έχει ακόμα να διανύσει η κυπριακή εργατική τάξη για να γίνει ικανή να πάρει την εξουσία και να κυβερνήσει την κοινωνία. Ο δρόμος αυτός βεβαίως δεν μετρείται σε λίγα ή πολλά χρόνια, αλλά σε πολιτικές διαδικασίες και αλλαγές που θα είναι αναγκαστικά τόσο έντονες που πολύ πιθανό το κυπριακό πρόβλημα, και αν ακόμα συνεχίσει να υπάρχει, θα παύει στο μεταξύ να έχει την σημερινή του μορφή, οπότε ο σοσιαλισμός είτε δεν θα έχει καθόλου να λύσει ένα κυπριακό πρόβλημα, είτε θα έχει να λύσει ένα αρκετά διαφορετικό κυπριακό πρόβλημα.

Αυτή η αντίληψη, εκτός από αυτά τα προβλήματα, είναι ακόμα αναγκασμένη μια και βλέπει σαν άμεσο καθήκον την σοσιαλιστική αλλαγή, να συγκεντρώνεται κυρία σε "μεγάλες μάχες" για το παρσιμο της εξουσίας από την εργατική τάξη, όπως σε εκλογικές μάχες, συμμαχίες αριστερών κομμάτων και άλλα παρόμοια. Έτσι είναι πολύ μεγάλος ο πειρασμός και είναι πολύ εύκολο να αγνοούνται οι σημερινοί καθημερινοί οικονομικοί και πολιτικοί αγώνες εναντία στον καπιταλισμό που μπορεί να έχουν περιορισμένους στόχους αλλά από τους οποίους εκπαιδεύεται η εργατική τάξη και μέσα από τους οποίους μπορεί να ξεπηδήσει μια επαναστατική αριστερά. Και όταν ακόμα όμως γίνεται επεμβάση σε αυτούς τους αγώνες, αντί η επεμβάση να έχει σαν στόχο την επιτυχία του συγκεκριμένου αγώνα και το εστώ και μικρό προχώρημα που αυτός μπορεί να δώσει στην συνειδητοποίηση την οργάνωση και την εκπαίδευση του τμήματος της εργατικής τάξης που τον διεξάγει, η τάση είναι φυσιολογικά να προβαλλονται γενικές πολιτικές προοπτικές και συνθήματα, είτε εκλογικά ή

* Τέτοια αντίληψη, για λύση του κυπριακού με την "Ενωμένη Σοσιαλιστική Κύπρο", ή την "Σοσιαλιστική Ομοσπονδία Κυπρού Ελλάδας και Τουρκίας", και ακόμα για την δυνατότητα άμεσης εγκαθίδρυσης του σοσιαλισμού στην Κύπρο έχει για παράδειγμα στην Κύπρο η "Αριστερή Πτερύγα της ΕΔΕΚ".

με την μορφή της (αναγκαστικά στην σημερινή περίοδο αφηρημένης) προπαγάνδας για την αναγκαιότητα να πάρει η εργατική τάξη την εξουσία.

Υπάρχει πραγματικά κάποια ανάγκη για κοινούς αγώνες, κοινά προγράμματα ή για κοινά σημεία σε επαναστατικά προγράμματα. Υπάρχει η ανάγκη για την ελληνοκυπριακή επαναστατική αριστερά (οταν θα έχει αναπτυχθεί αρκετά για να έχει τις δυνατότητες να το κάνει) να συνεργαστεί με την ελληνική επαναστατική αριστερά για να προωθησουν μια κοινή στάση εναντίον στους αστούς τους, όχι από εθνικισμό αλλά αντίθετα από διεθνισμό, επειδή έτσι μας εξαναγκάζουν οι ίδιοι οι Ε/κ και ελληνες αστοί με τις δικές τους συμμαχίες. Όταν όλη η ελληνοκυπριακή ηγεσία πηγαίνει κάθε τόσο στην Αθήνα για να επεξεργαστούν "κοινή γραμμή" με τους ελληνες αστούς, όταν οι ελληνικές μεραρχίες ήρθαν, φύγαν, και σχεδιάζουν να τις ξαναφέρουν, υπάρχει άμεσα η ανάγκη να βρεθεί και μια κοινή αντιμετώπιση αυτής της κοινής γραμμής και πρακτικής των αστών από τους ελληνες και ελληνοκυπριούς επαναστατές. Αντιστοίχα φυσικά ισχύουν και για τους τουρκοκυπριούς και τουρκούς επαναστατές.

"ΣΕΒΑΣΜΟΣ" ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΗ ΣΤΟΝ ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟ;

Η πιο ύπουλη, αν και όχι ασυνήθιστη, παγίδα στην οποία μπορούν να πέσουν όσοι θέλουν να έχουν μια διεθνιστική πολιτική, είναι να υποστηρίξουν το δικαίωμα της αυτοδιαθέσης μέχρι και του αποχωρισμού "μετα τον σοσιαλισμό". Και έχουν πέσει και σε αυτή την παγίδα οι Ελληνοκυπριοί αριστεροί. Αντιγράφουμε από κείμενο της "Αριστερής Πτερύγας της ΕΔΕΚ" επειδή έχει μια πολύ χαρακτηριστική τοποθέτηση αυτού του είδους:

"Οι Μαρξιστές είναι σαφώς τοποθετημένοι υπέρ της μεγαλύτερης δυνατής ενότητας της Κυπριακής οικονομίας και της μεγαλύτερης δυνατής αφομοίωσης των δύο κοινοτήτων. Όμως αναγνωρίζουν τις καχυποψίες και τους φόβους της Τ/Κ κοινότητας καθώς και την παγίωση του διαχωρισμού εδώ και 11 χρόνια. Η μοναδική ελπίδα για το σταμάτημα της πορείας προς την ολοκλήρωση της διχοτόμησης, που έχει ξεκινήσει από καιρό, είναι μέσα στις σημερινές συνθήκες η ελεύθερη απόφαση των Τ/Κ να ζήσουν μαζί με τους Ε/Κ. Στην πορεία του για το σοσιαλισμό, το εργατικό κίνημα πρέπει να αφαιρέσει οτιδήποτε μπορεί να σταθεί εμπόδιο στην ενότητα του Ε/Κ και Τ/Κ εργατικού κινήματος που αποτελεί την πιο βασική προϋπόθεση για την επιτυχία αυτού του αγώνα.

Μεσα σ' αυτά τα πλαίσια το Ε/Κ εργατικό κίνημα, καλώντας τους Τ/Κ σε αγώνα για μια κοινή, ελεύθερη, σοσιαλιστική Κύπρο, πρέπει να αναγνωρίσει το δικαίωμα της αυτοδιαθέσης στην Τ/Κ κοινότητα- να δώσει δηλαδή την υποσχέση ότι θα σεβαστεί οποιαδήποτε απόφαση των Τ/Κ όσον αφορά την υποστήριξη τους σαν κοινότητα, ακόμα κι αν αυτή η απόφαση είναι υπέρ του να ζήσουν ξεχωριστά. Η αναγνώριση του δικαιώματος της αυτοδιαθέσης είναι η αποδείξη που δίνουν οι Ε/Κ εργάτες στους Τ/Κ ότι δεν έχουν καμία πρόθεση να καταπιέσουν σ' οποιοδήποτε επίπεδο τα δικαιώματα των Τ/Κ. Παιζει αποφασιστική σημασία για την ανάπτυξη της εμπιστοσύνης ανάμεσα στις δύο κοινότητες. Αποτελεί ένα ισχυρό όπλο στα χέρια του εργατικού κινήματος εναντίον στην διχοτόμηση, εναντίον στην

καθιέρωση δυο ξεχωριστών κρατών στον κυπριακό χώρο." *

Όλα μοιάζουν μια χαρά: "Το ε/κ εργατικό κίνημα... πρέπει να αναγνωρίσει το δικαίωμα της αυτοδιαθέσης στην Τ/Κ κοινοότητα". Τι το πιο διεθνιστικό θα μπορούσε να ζητήσει κανείς;

Αλλά όπως έγραφε ο Λενιν:

"πρέπει... να απαιτούμε την απελευθέρωση των καταπιεζομένων εθνών με ένα καθαρά και με ακρίβεια διατυπωμένο πολιτικό πρόγραμμα που λαμβάνει ειδικά υπόψη την υποκρισία και την δειλία των σοσιαλιστών στο έθνος που καταπιεζει και όχι να χρησιμοποιούμε γενικές και αορίστες φράσεις, με χωρίς περιεχόμενο διακηρύξεις, με τη μορφή της 'αναβολής' του ζητήματος μέχρι που να πραγματοποιηθεί ο σοσιαλισμός" **

Ίκανοποιούν αυτή την ανάγκη ενός "καθαρά και με ακρίβεια διατυπωμένου" πολιτικού προγράμματος τα πιο πανω αποσπασματα; Αν τα εξετάσουμε από αυτή την σκοπία τότε θα πρέπει να προσέξουμε κάθε μικρή λέξη και πρόταση τους. Όχι επειδή είμαστε σχολαστικοί, αλλά επειδή το ζήτημα είναι τέτοιο που κάθε περιθώριο για συγχίση ή παρερμηνεία θα χρησιμοποιηθεί από τον ριζωμένο πατριωτισμό του κόσμου για να ερμηνευτεί εθνικιστικά, και ακόμα παραπάνω μπορεί να καθορίσει την πολιτική πρακτική μας.

Ποιες εκφράσεις χρησιμοποιούσε ο Λενιν; Την "υποστήριξη" του δικαιώματος για αυτοδιάθεση "από τους σοσιαλιστές του έθνους που καταπιεζει". Την "απαίτηση" από το προλεταριάτο της ελευθερίας του πολιτικού αποχωρισμού:

"Το προλεταριάτο πρέπει να απαιτήσει την ελευθερία του πολιτικού αποχωρισμού για τις αποικίες και τα έθνη που καταπιεζονται από το 'δικο τους' έθνος. Αλλιώς ο διεθνισμός του προλεταριάτου δεν θάταν παρα κουφια λογία." ***

Τι υπάρχει στην θέση αυτής της απαίτησης που πρέπει να απευθύνεται στους "δικούς μας" αστούς στα αποσπασματα από το κείμενο της "Αριστερης Πτερυγας του Σ.Κ. ΕΔΕΚ" που αναφεραμε; "το Ε/Κ εργατικό κίνημα... πρέπει... να δώσει την υποσχέση ότι θα σεβαστεί οποιαδήποτε απόφαση των Τουρκοκυπριών...".

Ποτε δίνει κανείς μια "υποσχέση"; Είναι πάντα για κάτι μελλοντικό. Αυτό εξαλου δείχνει και εκείνο το "θα σεβαστεί". Ας προσέξουμε και το "θα" και το "σεβαστεί". Το "θα" σημαίνει ότι το πρόβλημα βρίσκεται στο μέλλον, ότι αυτή την στιγμή δεν έχει οποιεσδήποτε υποχρεώσεις το ελληνοκυπριακό εργατικό κίνημα απέναντι στο δικαίωμα αυτοδιάθεσης των Τουρκοκυπριών, ότι δεν υπάρχει τέτοιο ζήτημα. Το "σεβαστεί" δεν είναι λέξη

* Κείμενο για το Κυπριακό με ημερομηνία Ιουνής '85, σελ. 19

** Λενιν "Ζητήματα εθνικής πολιτικής και προλεταριακός διεθνισμός" σελ. 118.

*** Λενιν "Ζητήματα εθνικής πολιτικής και προλεταριακός διεθνισμός" εκδόσεις Σπουρνικ Λευκωσία σελ. 119

που χρησιμοποιεί κανείς όταν απαιτεί κάτι από κάποιον άλλο (δηλαδή από την "δικία μας", την ελληνοκυπριακή αρχούσα τάξη που προσπαθεί να εμποδίσει το δικαίωμα της αυτοδιαθέσης των τουρκοκυπριών), αντιθέτα είναι λέξη που δείχνει ακριβώς το τι "υποσχεται" να κάνει όταν θα μπορεί ο ίδιος να πραγματοποιεί τις υποσχέσεις του.

Και ποτέ θα μπορεί να πραγματοποιεί τις υποσχέσεις του το Ε/Κ εργατικό κίνημα; Προφανώς όταν θα έχει την εξουσία, δηλαδή μετά το σοσιαλισμό. Έχουμε εδώ ακριβώς την "αναβολή του ζητήματος μέχρι που να πραγματοποιηθεί ο σοσιαλισμός" για την οποία έγραφε ο Λενιν.

Ας προχωρήσουμε. Τι πρέπει σύμφωνα πάντα με τις απόψεις της "Αριστερης Πτερυγας του Σ.Κ. ΕΔΕΚ" να "υποσχεται" ότι "θα σεβαστεί" το ε/κ εργατικό κίνημα; την "οποιαδήποτε απόφαση των Γ/Κ... ακόμα και αν αυτή η απόφαση είναι υπέρ του να ζήσουν ξεχωριστά". Μα αυτό το "οποιαδήποτε απόφαση" και το "ακόμα και αν" τι άλλο μπορούν να σημαίνουν παρα ότι οι Τουρκοκυπριοί δεν έχουν πάρει καμία απόφαση για το θέμα μέχρι τώρα; Διότι αν θεωρούσαν ότι είχε παρθεί κάποια απόφαση, και αν αναγνώριζαν αυτήν την απόφαση, δεν θα μιλούσαν υποθετικά για μια "οποιαδήποτε απόφαση", αλλά θα έπρεπε να παρουν θέση απέναντι στην συγκεκριμένη απόφαση που έχει ήδη παρθεί.

Υπάρχει ομοφωνία απόφαση της Τουρκοκυπριακής βουλής για την ίδρυση του τουρκοκυπριακού κράτους, και αντίστοιχο δημοψήφισμα για το συντάγμα του κράτους. Δεν το θεωρούν αυτό "παρμένη απόφαση"; Αν όχι, γιατί; Επειδή η δικία μας αστική τάξη την θεωρεί "ψευδοβουλή"; Ή μήπως επειδή έγινε σε συνθήκες καπιταλισμού, και αστικών δημοκρατικών διαδικασιών; Μα ακριβώς σε τέτοιες συνθήκες είναι που εμφανίζεται και έχει νόημα η υποστήριξη του δικαιώματος της αυτοδιαθέσης, η απαίτηση για την ελευθερία του αποχωρισμού. Όταν ο Λενιν έπαινε την υποστήριξη από τους Σουηδούς εργάτες του δικαιώματος αποχωρισμού της Νορβηγίας από την Σουηδία, η Νορβηγία δεν ήταν καν αστική δημοκρατία, ήταν βασιλείο εξαρτημένο από την Σουηδία, και παρέμεινε βασιλείο μετά τον αποχωρισμό! *

Σε συνθήκες που η εργατική τάξη έχει την εξουσία, τότε πραγματικά πρέπει να μιλάμε για "σεβασμό" του δικαιώματος της αυτοδιαθέσης. Όταν όμως έχει την εξουσία η αστική τάξη τότε πρέπει όχι να "σεβαστούμε" αλλά να υποστηρίξουμε εναντίον στην αστική τάξη "μας" και να απαιτήσουμε από την αστική τάξη "μας" να "σεβαστεί" εκείνη το δικαίωμα της αυτοδιαθέσης για τα έθνη που καταπιέζονται "από το δικό μας έθνος".

Όταν μαάλιστα δεν αναγνώριζουμε αποφάσεις της Βουλής της καταπιεσμένης από το έθνος "μας" εθνοτικής, μια συγκεκριμένη δηλαδή μορφή εφαρμογής του δικαιώματος της αυτοδιαθέσης, τότε πραγματικά όχι δεν "σεβομαστέ" αλλά ούτε καν αναγνώριζουμε το δικαίωμα αυτοδιαθέσης των τουρκοκυπριών, τους αρνούμαστε τώρα αυτό που "υποσχομαστέ" ότι "θα σεβαστούμε" στον σοσιαλισμό.

Ας το δούμε και από άλλη πλευρά. Σε ένα άλλο κείμενο

* Βλέπε το άρθρο του Λενιν "Σχετικά με τη Γελοιογραφία του Μαρξισμού και τον 'Ιμπεριαλιστικό Οικονομισμό'" Ελληνικά Άπαντα τόμος 30 σελ. 99 και μετά.

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

της ίδιας οργάνωσης υπάρχει η εξής παραδοχή:

"... οι Τ/Κ δεν έχουν κανένα λόγο να ζητούν μια ενωμένη Κύπρο σε συνθήκες καπιταλισμού γιατί αυτό σημαίνει απλώς να αλλάξουν τον Τ/Κ καταπιεστή τους μ' ένα Ε/Κ". *

Αυτό μοιάζει πολύ διεθνιστικό και αντικαπιταλιστικό. Είναι όμως;

Τι σημαίνουν αυτά τα "δεν έχουν κανένα λόγο" και ιδιαίτερα το "απλώς να αλλάξουν τον Τ/Κ καταπιεστή τους μ' ένα Ε/Κ". Μπορούν μόνο να σημαίνουν, για να το πούμε καθαρά, ότι συμφωνά με την "Αριστερή Πτερύγα της ΕΔΕΚ" οι Τουρκοκύπριοι είναι "αδιαφοροί" για το αν θα είναι "ενωμένη" ή "χωρισμένη" η "Κύπρος", όσο θα ζουν σε "συνθήκες καπιταλισμού". Δηλαδή ότι δεν υπάρχει θέμα αυτοδιαθέσης μέσα σε "συνθήκες καπιταλισμού". Σημαίνει ακόμα ότι οι τουρκοκύπριοι γενικά, ή εστω η τουρκοκυπριακή εργατική τάξη, έχουν συνείδηση ότι καταπιεζονται από τους αστούς, και ότι όλα τα προβλήματα τους πηγάζουν από τον καπιταλισμό. Μα αν ήταν έτσι, δεν θα υπήρχε πρόβλημα, τουλάχιστον στον Βορρά θα είμασταν το λιγότερο πολύ κοντά στην σοσιαλιστική επανάσταση. Κατι τέτοιο όμως δεν μπορεί κανένας να το ισχυριστεί στα σοβαρά.

Ακόμα αυτό το "απλώς να αλλάξουν τον Τ/Κ καταπιεστή τους μ' ένα Ε/Κ" ισοδυναμεί με υποτίμηση της σημασίας της εθνικής καταπίεσης που ιστορικά υποστήκαν οι Τ/Κ από τους Ε/Κ και των σημερινών πράξεων και διακηρυγμένων επιθετικών προθέσεων των Ελληνοκυπρίων αστών. Άλλοιως δεν θα μιλούσε κανείς για μια "απλή αλλαγή".

Δεν είναι τυχαίο αυτό το "απλώς να αλλάξουν". Αντικειμενικά απαλλάσει αυτόν που το ισχυρίζεται από το καθήκον να αντιμετωπίσει εδώ και τώρα το πρόβλημα του δικαιώματος των Τουρκοκυπρίων για αυτοδιάθεση, μια και αρνείται την ύπαρξη του προβλήματος.

Αντι για ασαφείς και αμφιλεγόμενες κουβεντές όπως το "οι Τ/Κ δεν έχουν κανένα λόγο..." πρέπει να αναγνωρίσουμε την απλή αλήθεια ότι είτε αυτό αρέσει είτε όχι στον ελληνοκυπριακό πατριωτισμό μας ότι οι μεγάλη μαζα των τουρκοκυπρίων έχουν πάρει την απόφαση ότι δεν θέλουν να "ζήσουν μαζί μας" σήμερα. Και είναι αυτή την παρμένη απόφαση, που πρέπει όχι μόνο να αναγνωρίσουμε (πραγμα που δεν γίνεται από κανένα) αλλά και να την υποστηρίξουμε και κυρία να απαιτήσουμε να την "σεβαστεί" η "δικία μας" αστική τάξη.

Αυτά μπορεί να φαίνονται σχολαστική λεπτολογία, αλλά είναι πολύ σημαντικά. Όταν το "δικαίωμα αυτοδιαθέσης" εμφανίζεται έτσι αυτό έχει πολύ συγκεκριμένα και σημαντικά αποτελέσματα. Ενώ στην υπολοιπή πολιτική πρακτική αυτής της οργάνωσης πουθενά δεν εμφανίζεται κάποια πρακτική υποστήριξη του δικαιώματος για την αυτοδιάθεση των Τουρκοκυπρίων, αντιθέτα ο "αγώνας" για να αποφευχθεί η "ολοκλήρωση της διχοτομησης" εμφανίζεται συνέχεια και με συνέπεια. Ακόμα και στο ίδιο το θεωρητικό κείμενο που αναφεράμε στην αρχή, η υποτιθέμενη

* Κείμενο με τίτλο "Κυπριακές Προοπτικές" Νοεμβρης 83, σελ. 18

αναγνώριση του δικαιώματος για αυτοδιαθεση μέχρι αποχώρισμου των τουρκοκυπριων γίνεται με τον **δηλωμένο κυριο στοχο** να αποτελεσει οπως γραφουν "ενα ισχυρο οπλο στα χερια του εργατικού κινήματος εναντια στην διχοτομηση, εναντια στην καθιέρωση δυο ξεχωριστων κρατων στον κυπριακο χωρο", και επειδη "η μοναδικη ελπιδα για το σταματημα της πορειας προς την ολοκληρωση της διχοτομησης... ειναι... η ελευθερη αποφαση των Τ/Κ να ζησουν μαζι με τους Ε/Κ". Δηλαδη αντι η "υποστηριξη του δικαιώματος για αυτοδιαθεση απο τους εργατες του εθνους που καταπιεζει" να χρησιμοποιειται για να καταπολεμηθει ο εθνικισμος της εργατικης ταξης του κυριαρχου εθνους, των ελληνοκυπριων, αντιθετα χρησιμοποιειται η βαθεια ριζωμενη εθνικιστικη φοβια για την διχοτομηση για να πεισθουν οι ελληνοκυπριοι εργαζομενοι οτι η "υποσχεση" για το "σεβασμο" του δικαιώματος για αυτοδιαθεση των τουρκοκυπριων θα απομακρυνει τον εφιαλτη της διχοτομησης!

Η αναγνώριση "στον σοσιαλισμο" του δικαιώματος για την αυτοδιαθεση μέχρι και τον αποχώρισμο των Τουρκοκυπριων υπαρχουν τελικα μονο και μονο για να φαινεται τυπικα ενταξει με τον Λενινισμο η πατριωτικη πολιτικη τους. Ολη η υπολοιπη πολιτικη τους (οπως φαινεται και απο το αποσπασμα απο το κειμενο τους) ειναι διαποτισμενη απο το οτι το **πιο σημαντικό πολιτικο θεμα** για την ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη ειναι να **αποφευχτει η διχοτομηση**.

Αυτο ακριβως ομως ενδιαφερει και τους Ελληνοκυπριοι αστους οι οποιοι στηριζουν ολη την πολιτικη τους ακριβως στην **αρνηση αυτου του δικαιώματος** των τουρκοκυπριων, και επιπλεον διαποτιζουν την εργατικη ταξη με αυτη την αντιληψη. "Ψευδοκρατος", "ψευδουπουργοι", "ψευδοβουλη" και ολα τα αλλα "ψευδο", "παρανομη" κυβερνηση απο κει "νομιμη" απο εδω. Αυτη η πραγματικοτητα επιρεαζει, με διαφορους οχι παντα τοσο ευδι- ακριτους τροπους, ολη την πολιτικη, συνδικαλιστικη, κοινωνικη και πολιτιστικη ζωη στην Νοτια Κυπρο. Οικονομικος αποκλεισμος (που στοιχιζει αρκετα στους Τουρκοκυπριους εργαζομενους), οι ελληνοκυπριοι πηγαινουν σαν "Κυπρος" στην Γιουροβιζιον, στους Ολυμπιακους, στο ποδοσφαιρο, στο Συμβουλιο της Ευρωπης, παντου τελος παντων.

Τη στιγμη λοιπον που η υπαρξη ή η μη υπαρξη του τουρκοκυπριακου κρατους ειναι το **κεντρικο πολιτικο θεμα** για την ελληνοκυπριακη αστικη ταξη, τη στιγμη που ολη η σημερινη πολιτικη των Ε/κ αστων ειναι προσανατολισμενη στο να αρνηται το δικαιομα της αυτοδιαθεσης των Τ/κ και να προσπαθει να τους εμποδισει στο να εξασκησουν "το δικαιομα του αποχωρισμου και της δημιουργιας χωριστου κρατους", δεν φτανει μια τυπικη αναγνώριση του, που αρκειται αμεσα ή ακομα χειροτερα εμμεσα στο οτι "οταν η αριστερα παρει την εξουσια θα το σεβαστει". Μια τετοια τοποθετηση **αποφευγει τελειως το προβλημα**. Το ζητημα δεν ειναι τι "θα" κανουμε στον "σοσιαλισμο" αλλα το τι επρεπε να γινεται **εδω και τωρα** απο τους ελληνοκυπριους επαναστατες και την ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη.

Η δικαιολογια για αυτη την επιμονη στο αντιδιχοτομικο "καθηκον" των ελληνοκυπριων εργαζομενων ειναι το τετριμμενο αστικο επιχειρημα για "την μεγαλυτερη δυνατη ενοτητα της Κυπριακης οικονομιας". Υπαρχει βεβαια μια τετοια Λενινιστικη και μαρξιστικη "προτιμηση" των σοσιαλιστων στα μεγαλα κρατη και τις μεγαλες οικονομιες σαν πιο προοδευτικες αλλα οπως ειδαμε και προηγουμενα αυτο το υποστηριζαν **μονο** οταν "οι

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

αλλοι οροι είναι ισοι" *. Αλλα εκτος απο την περιφρονηση με την οποια αντιμετωπισε ο Λενιν την αντιληψη αυτη οταν χρσαι-μοποιεεται σαν δικαιολογια για να προσαρμοζομαστε στα συμφε-ροντα της δικιας μας αστικης ταξης, μπουει να μπει το εξης ερωτημα στους οπαδους των "μεγαλων οικονομων": "αν είναι πραγματι οι μεγαλες οικονομιες ο πραγματικος λογος που εισα-στε εναντια στην διχοτομηση γιατι δεν υποστηριζετε την διπλη ενωση ή την 'αφομοιωση' με την πολυ μεγαλυτερη Τουρκια;".

Εκεινο που πανω απο ολα ενδιαφερε και τον Μαρξ και τον Λενιν και ολους τους διεθνιστες επαναστατες, ηταν η διεθνι-στικη διαπαιδαγωγηση της εργατικης ταξης, το πληρες σπασιμο της συνεργασιας αναμεσα στην εργατικη ταξη και την "δικια της" εθνικη αστικη ταξη. Αυτο το εχουμε δειξει πολλες φορες κίτολας στο κειμενο, και δεν χρειαζεται να το επαναλαβουμε. Το να χρσαιμοποιεις λοιπον την "ενοτητα της κυπριακης οικονο-μιας και την αφομοιωση των δυο κοινοτητων" σαν τον βασικο λογο για να αρνεισαι να υπερασπιστεις σημερα το δικαιωμα αυτοδιαθεσης των τουρκοκυπριων, είναι τοσο γελοιο οσο γελοιο είναι ετσι και αλλιως το μεγεθος της Κυπριακης οικονομιας, ειτε των δυο κομματιων της χωριστα, ειτε και ενωμενων.

Η ΛΑΙΚΗ ΠΟΛΙΤΟΦΥΛΑΚΗ

Το συνθημα της Λαικης Πολιτοφυλακης εμφανιστηκε στην Νοτια Κυπρο αμσως μετα το '74 απο την ΕΔΕΚ, και μαλιστα με το περιβοητο εκεινο "καθε σπιτι και καστρο, καθε πατριωτης και πατριωτισσα και στρατιωτης". **

Με τον καιρο η ΕΔΕΚ εγκαταλειψε το "εξτρεμιστικο" αυτο συνθημα και αρκεστηκε στον να ζηταει απο τον Παπανδρεου να στείλη την Ελληνικη μεραρχια. Εκεινοι που συνεχιζουν να το προβαλλουν, και μαλιστα να κατηγορουν την ηγεςια της ΕΔΕΚ οτι το εγκατελειψε, είναι η "Αριστερη Πτερυγα του Σ.Κ. ΕΔΕΚ".

Δεν προκειται να κανουμε εδω μια ολοκληρωμενη κριτικη του συνθηματος της Λαικης Πολιτοφυλακης οπως το χρσαιμοποιει η "Αριστερη Πτερυγα του Σ.Κ. ΕΔΕΚ" στην σημερινη νοτια Κυπρο, γιατι αυτο θα μας εβγαζε εξω απο τους σκοπους αυτου του κει-μενου, που ασχολειται συνολικα με το Κυπριακο προβλημα. Ετσι για την ωρα θα ασχοληθουμε με το θεμα απο μια μονο σκοπια: Η Λαικη Πολιτοφυλακη σαν συνθημα συνδεμενο με την "υπερασπιση της πατριδας" και την "αμυνα" της.

Αντιγραφουμε απο αρθρο που γραφτηκε τον Φλεβαρη του '86 στην εφημεριδα της οργανωσης "Σοσιαλιστικη Εκφραση":

"... Διερωτηθηκε ποτε η ηγεςια της ΕΔΕΚ αν οποιαδη-ποτε αστικη κυβερνηση της Κυπρου μπουει να σωσει αυτη την πατριδα για να υπαρξουν οι προυποθεσεις για το σοσι-αλισμο; Διερωτηθηκε ποτε η ηγεςια της ΕΔΕΚ αν είναι ποτε δυνατο να υπαρξει ικανοποιητικη αμυνα της Κυπρου στη βαση του αστικου στρατου;

* Λενιν "Ζητηματα Εθνικης Πολιτικης και Προλεταριακος Διεθνισμος" εκδοση Σπουτικ, σελ. 113

** Βλεπε για παραδειγμα την εισαγωγη του Λυσσαριδη στην μετα το '74 εκδοση του Β' Παγκυπριου Συνεδριου του Σ.Κ. ΕΔΕΚ σελ. XI.

Η απάντηση είναι αρνητική και στις δύο περιπτώσεις. Οποιαδήποτε αστική κυβέρνηση στην Κύπρο είναι καταδικασμένη να σερνεται στα πόδια των ιμπεριαλιστών. Κι όταν ακόμα 'θέλει την απελευθέρωση της Κύπρου' δεν είναι για το καλό των εργατών, μα για να επεκτείνει την εκμετάλλευση της σ' ολοκληρω το νησί. Αν η αστική τάξη της Κύπρου δεν συμπεριφέρεται και πολύ ιμπεριαλιστικά είναι γιατί δεν έχει την δύναμη να το κάνει, όχι γιατί δεν θαθελε...

Αν πραγματικά ενδιαφέρεται η ηγεσία της ΕΔΕΚ να δυναμώσει την άμυνα της Κύπρου πρέπει να στραφεί αλλού, να επιστρέψει στο συνθήμα της Πολιτοφυλακής που εγκατέλειψε... Αυτό σημαίνει αγώνα για την εξουσία γιατί σε καμία περίπτωση οι αστοί δεν θα δώσουν τα όπλα στους εργάτες παρόλο που αυτό είναι το μόνο που μπορεί να σταθεί εμπόδιο στον Τουρκικό στρατό." *

Ότι η "Σοσιαλιστική Εκφραση" βλέπει την αναγκαιότητα της Λαϊκής Πολιτοφυλακής σαν ενίσχυση της άμυνας της πατρίδας φαίνεται και από μερικά ακόμη (πολύ συγχίσιμα κατά τα άλλα, αλλά πολύ καθαρά όσον αφορά την υπερασπίση της πατρίδας) αποσπάσματα από άρθρο τους για το στρατό και την μείωση της θητείας:

"Δεν νοείται να παλεύεις για μείωση της θητείας (συνδικαλιστική διεκδίκηση) χωρίς να παλεύεις για το αίτημα της Λαϊκής Πολιτοφυλακής, σαν συμπλήρωμα στην κοινωνικά αναγκαία εργασία για την ασφάλεια του πληθυσμού (πολιτική διεκδίκηση που μόνο το σοσιαλιστικό κίνημα μπορεί να φέρει σε πέρας - η αστική τάξη δεν προκειται να οπλίσει ποτέ τον λαό). Δεν νοείται να καταγγέλεις την καταπίεση και να παραγνωρίζεις τα αίτια της".

... "ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ" ...

2. Μείωση της θητείας σε (12) μήνες

3. Ίδρυση λαϊκής πολιτοφυλακής κάτω από τον έλεγχο των εργαζομένων σαν αναγκαίο συμπλήρωμα στην μείωση της θητείας." **

Τι μπορούν να σημαίνουν αυτά; Αν η Λαϊκή Πολιτοφυλακή είναι "αναγκαίο συμπλήρωμα" στην μείωση της θητείας, τότε πρέπει να έχει κάτι κοινό με τον αστικό στρατό. Αν το συνδέσουμε με το προηγούμενο αποσπάσμα, αυτό το κοινό πρέπει να είναι το "να σταθεί εμπόδιο στον Τουρκικό στρατό". Ας αφήσουμε τα υπολοιπα περιττά του άρθρου, όπως τα "πολιτική διεκδίκηση που μόνο το σοσιαλιστικό κίνημα μπορεί να φέρει σε πέρας" και το ανεξήγητο εκείνο "Δεν νοείται να καταγγέλεις την καταπίεση και να παραγνωρίζεις τα αίτια της". Εκείνο που είναι καθαρό, και στο οποίο θέλουμε τώρα να επιμεινουμε είναι ότι η Λαϊκή Πολιτοφυλακή προτείνεται σαν λύση για την "άμυνα της πατρίδας".

* "Σοσιαλιστική Εκφραση" No. 155 Φεβρ. 1986 - άρθρο εναντίον στο νομοσχέδιο για την αύξηση της "εκτακτής εισφοράς για την άμυνα" σε 3%

** Σοσιαλιστική Εκφραση 164 Γενναρής του 87.

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

Θελοντας να συγκαλυψει αυτη τη σταση της υπερ της αμυνας η "Αριστερη Πτερυγα" μερικες φορες συνοδευει την λαικη πολιτοφυλακη με σχόλια ή συνθηματα που φαινονται να της δινουν καποια διασταση περα απο το πατριωτικο της περιεχομενο:

"Η Λαικη Πολιτοφυλακη θα ειναι μια σοβαρη κατακτηση στα χερια της εργατικης ταξης. Ομως θα πρεπει να ιδωθεί σαν το αντιβαρο στον αστικο στρατο και οχι σαν κατι που θα τον συμπληρωνει. Η Λαικη Πολιτοφυλακη ειναι το οπλο των εργατων. Ο αστικος στρατος ειναι το οπλο των αστων." *

Και ακομα πιο "αριστερα":

"Η δημιουργια μιας λαικης πολιτοφυλακης ειναι η μονη που μπορει να προστατσει την εργατικη ταξη απο τες επιθεσεις των αστων." **

Αν ομως η Αριστερη Πτερυγα εβλεπε πραγματι σημερα στη Νοτια Κυπρο την αναγκη και την δυνατοτητα δημιουργιας μιας "λαικης πολιτοφυλακης", ή εστω της προβολης ενος τετοιου συνθηματος, για "να προστατσει την εργατικη ταξη απο τις επιθεσεις των αστων", τοτε γιαιτι δεν βλεπει την ιδια αναγκη και κυριως δυνατοτητα και για την εργατικη ταξη αλλων χωρων οπως για παραδειγμα της Αγγλιας της Γαλλιας ή της Ελλαδας οπου οχι μονο το εργατικο κινημα δεχεται τις πιο βαρβαρες επιθεσεις της αστικης ταξης και των οργανων καταστολης της αλλα και απανται μαχητικα σε αυτες τις επιθεσεις; Αντιθετα σε αυτες τις περιπτωσεις οπως και σε πολλες αλλες καπιταλιστικες χωρες που χαρακτηριζονται απο εντονη ταξικη αντιπαρθεση και υπαρχει πολυ πιο εντονη και αμεση αυτη η αναγκη προστασιας της εργατικης ταξης απο τις επιθεσεις της αστικης ταξης ποτε δεν προβαλαν ουτε η Αριστερη Πτερυγα ουτε οι αντιστοιχες της οργανωσεις σ' αυτες τις χωρες την αναγκη δημιουργιας λαικης πολιτοφυλακης.

Οχι μονο η "Αριστερη Πτερυγα της ΕΔΕΚ" αλλα ουτε καμια αλλη σοβαρη αριστερη οργανωση σε αυτες τις χωρες δεν εχει προβαλει ουτε την "λαικη πολιτοφυλακη" ουτε την εργατικη πολιτοφυλακη στην περιοδο που περνουμε. Και πολυ σωστα, αλλα αυτο ειναι αλλο ζητημα που οπως ειπαμε δεν θα το πιασουμε σε αυτο το κειμενο.

Και ομως αν επροκειτο να προβληθει καπου το συνθημα της "λαικης πολιτοφυλακης" (ή πιο σωστα της εργατικης πολιτοφυλακης) σαν "προστασια απο τις επιθεσεις των αστων", αυτο επρεπε να γινει πρωτα σε χωρες οπως η Ελλαδα, η Γαλλια, η Αγγλια, η Ιταλια, η Ισπανια, και ενα σωρο αλλες οπου και η αναγκη της προστασιας αυτης ειναι πολυ πιο ξεκαθαρη απο οτι στην Νοτια Κυπρο και η ικανοτητα και διαθεση μεγαλων τμηματων της εργατικης ταξης τους να αντιστεκεται με βια στην βια των αστων εχει αποδειχθει ασυγκριτα μεγαλυτερη απο οτι στην σημερινη Νοτια Κυπρο της πολυχρονης "ταξικης ειρηνης".

Γιατι αυτη η αντιφαση; Το μονο στο οποιο διαφερουν αυτες οι χωρες απο την Νοτια Κυπρο ειναι οτι εκει κανενας δεν

* Σοσιαλιστικη Εκφραση, Νοβρης '87 Αρ.173

** Σοσιαλιστικη Εκφραση, Νοβρης '87 Αρ.173

νομιζει οτι χρειαζεται να γινει καποιος "αντικατοχικος αγωνας" ενω εδω, το νομιζει μαζι με ολους τους αλλους και η "Αριστερη Πτερυγα της ΕΔΕΚ". Και αυτο μονο, ο "αντικατοχικος αγωνας", μπορει να ειναι το πραγματικο περιεχομενο της "λαϊκης πολιτοφυλακης", ασχeta με οποιεσδηποτε αριστερες δικαιολογιες συνοδευεται η προβολη του συνθηματος αυτου.

Για το οτι το συνθημα της λαϊκης πολιτοφυλακης προβαλ-
λεται απο την "Αριστερη Πτερυγα της ΕΔΕΚ", αλλα και απο την
ιδια την ΕΔΕΚ που αρχισε να το ξαναπροβαλλει πριν τις προε-
δρικες εκλογες του Φεβραρη του '88, σαν συνθημα συνδεμενο
μονο με την αμυνα της (αστικης) πατριδας δεν αφνει καμια
αμφιβολια και ανακoinωση που κυκλοφορησε απο την Αριστερη
Πτερυγα σχετικα με την υποψηφιοτητα Λυσσαριδη:

"Η καταθεση του προγραμματος Λυσσαριδη στο Λευκοθεο
την 1η του Νοεμβρη δινει μια νεα ευκαιρια στην ΕΔΕΚ να
προβαλει μια ταξικη πολιτικη. Ενα Σοσιαλιστικο προγραμ-
μα πρεπει να περιχει:

I. Στο Εθνικο Ζητημα

....

(δ) **Αναληψη της αμυνας απο μια λαϊκη πολιτοφυλακη.**"

II. Στον Οικονομικο τομεα

... " *

Ετσι λοιπον βλεπουμε πως οι ιδιοι συνδεουν την "λαϊκη
πολιτοφυλακη" με το "Εθνικο Ζητημα" και οχι με τον "Οικονομικ-
ο Τομεα".

Η Λαϊκη Πολιτοφυλακη σαν μεσο αμυνας της (αστικης) πα-
τριδας, και σαν αιτημα που η παλη για εφαρμογη του (εχοντας
παλι σαν προσχημα την υπερασπιση της πατριδας, την αμυνα)
"οδηγει" στην σοσιαλιστικη επανασταση εχει ξαναεμφανιστει στο
διεθνες εργατικο κινημα με παρομοιο τροπο.

Η Λαϊκη Πολιτοφυλακη ηταν ενα αιτημα της επαναστατικης
διεθνους σοσιαλδημοκρατιας πριν το 1914. Συμφωνα με αυτο το
αιτημα, τον καταπιεστικο αστικο στρατο με την ιεραρχια του θα
αντικαταστουσε ο "οπλισμενος λαος", κυρια δηλαδη οι εργατες
και φτωχοι αγροτες. Η θεωρια της Λαϊκης Πολιτοφυλακης σαν
την μορφη που θα επαιρνε το οπλισμενο τμημα του πληθυσμου
στην **διαρκεια και μετα την σοσιαλιστικη επανασταση** ειχε κιο-
λας αναπτυχθει απο τον Μαρξ μετα απο την Παρισινη Κομμουνα
του 1871. Στο κλασικο βιβλιο του Λενιν "Κρατος και Επαναστα-
ση" του γινεται ακομα μεγαλυτερη αναπτυξη.

Ετσι το συνθημα αυτο εχει πολυ επαναστατικο παρελθον,
φανταζει για πολυ (ισως και "υπερβολικα") αριστερο. Το πραγ-
ματικο πολιτικο περιεχομενο ομως καθε πολιτικου συνθηματος
και αιτηματος εξαρταται απο το ποτε μπαινει, απο τον τροπο με
τον οποιο προβαλλεται, απο τα θεματα με τα οποια συνδεεται,
απο τον τροπο με τον οποιο μπορει να χρησιμοποιηθει στην

* Σοσιαλιστικη Εκφραση Οκτωβρης '87 Αρ.172

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

συγκεκριμένη ιστορική στιγμή. *

Ας πιασούμε λοιπόν μια άλλη ιστορική στιγμή. Όταν ξέσπασε ο Πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος, οι βουλευτές του Γερμανικού Σοσιαλδημοκρατικού Κομματος, (που θεωρούνταν ως τότε το σημαντικότερο μαρξιστικό επαναστατικό εργατικό κόμμα στον κόσμο) στις 4 Αυγούστου του 1914 ψήφισαν υπέρ των πολεμικών πιστώσεων για να μπει η Γερμανία στον πόλεμο. Αυτή η προδοσία των σοσιαλδημοκρατών βουλευτών θεωρήθηκε τότε η μεγαλύτερη τραγωδία στην ιστορία του διεθνούς εργατικού κινήματος.

Τον Απρίλη του 1915, εκδόθηκε από τους αριστερούς γερμανούς σοσιαλδημοκράτες μια από τις πρώτες παρανομες προσούρες η οποία έπαιρνε καθαρά θέση εναντίον στην "δικία τους" ιμπεριαλιστική αστική τάξη και στον πόλεμο. Ήταν η περίφημη "Μπροσούρα του Γιουνίου".

Ο Λένιν χαιρέτησε με ενθουσιασμό την έκδοση της μπροσούρας αυτής, αλλά έκανε και μια πολύ ενδιαφέρουσα κριτική της στο άρθρο του "ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΠΡΟΣΟΥΡΑ ΤΟΥ ΓΙΟΥΝΙΟΥΣ": **.

"Ένας άλλος λαθεμένος συλλογισμός του Γιουνίου συνδέεται με το ζήτημα της υπερασπίσης της πατρίδας... το προλεταριάτο είναι εναντίον στην υπερασπίση της πατρίδας σ' αυτόν, τον ιμπεριαλιστικό πόλεμο, γιατί ο πόλεμος αυτός έχει ληστρικό, δουλοληπτικό αντιδραστικό χαρακτήρα"

Ο Λένιν μετά παραθέτει μερικά κομμάτια από την ίδια την μπροσούρα που εγράφαν ανάμεσα σε άλλα ότι:

"'Το βαρύ σφάλμα της Σοσιαλδημοκρατικής κοινοβουλευτικής ομάδας του Ραϊχσταγκ [γερμανικό κοινοβούλιο] είναι ακριβώς ότι στην δήλωση της της 4 του Αυγούστου 1914 διακυρήξαν πανηγυρικά: 'Την ώρα του κινδύνου δεν θα αφήσουμε ανυπερασπίστη την πατρίδα μας', ενώ ταυτόχρονα απαρνιόταν τα λόγια της. Αφήσε ανυπερασπίστη την πατρίδα την ώρα του μεγαλύτερου κινδύνου. Γιατί το πρώτιστο καθήκον της απέναντι στην πατρίδα εκείνη την ώρα ήταν:... να διακηρύξει την ανάγκη του άμεσου εξοπλισμού του λαού...'"

Οι ομοιοτητες των θέσεων της μπροσούρας με τις θέσεις της "Σοσιαλιστικής Εκφράσης" είναι φανερες. Η "Λαϊκή Πολιτοφυλακή" γράφει η "Σοσιαλιστική Εκφράση" "είναι το μόνο που μπορεί να σταθεί εμπόδιο στον Τουρκικό στρατό" και προσθέτει ότι δεν είναι "δυνατό να υπάρξει ικανοποιητική άμυνα της Κύπρου στη βάση του αστικού στρατού". Στην μπροσούρα του Γιουνίου "ο άμεσος εξοπλισμός του λαού" (δηλαδή μια Λαϊκή Πολιτοφυλακή παλι) είναι το μόνο που δεν θα "αφήσει ανυπερασπίστη την πατρίδα". Τέλος και οι δυο κριτικάρουν τους σοσιαλιστές ηγέτες για το ίδιο πράγμα, ότι εγκαταλείψαν το συνθη-

* Δεν είναι καθόλου μαάλιστα περιττό που το συνθήμα της Λαϊκής Πολιτοφυλακής το χρησιμοποίησε το σωβινιστικό Σ.Κ. ΕΔΕΚ μετά το '74, μετά την πτώση του δικού μας αστικού στρατού και μέσα στην εθνικιστική εξάρση που ήταν χαρακτηριστική εκείνη την περίοδο.

** Λένιν, Ελληνικά Απαντα τόμος 30 σελ. 1 ως 16

μα της Λαϊκής πολιτοφυλακής *

Πως κριτικαρει αυτη την σταση ο Λενιν; Ξεκαθαριζει πρωτα την θεση της επαναστατικης ηττοπαθειας, οτι δηλαδη οι σοσιαλιστες πρεπει να ειναι εναντια στην υπερασπιση της πατριδας σε εναν αντιδραστικο πολεμο. Και συνεχιζει:

"Ο Γιουνιους... σαν να φοβηθηκε να πει ολη την αληθεια ως το τελος, γυρισε προς τα πισω, στο πλασμα φαντασιας του "εθνικου πολεμου" το 1914, 1915 και 1916. Εαν δουμε το ζητημα οχι απο θεωρητικη αλλα απο καθαρα πρακτικη πλευρα, το λαθος του Γιουνιους φαινεται εξισου ολοφανερα. Ολη η αστικη κοινωνια, ολες οι ταξεις της Γερμανιας, μεχρι και την αγροτια, ηταν υπερ του πολεμου... Η αστικη ταξη ηταν εξοπλισμενη ως τα δοντια. Οταν μεσα σε μια τετοια κατασταση 'κυρησσει' κανεις το προγραμμα της δημοκρατιας... της εκλογης των αξιωματικων απο τον λαο ('εξοπλισμος του λαου') κλπ σημαίνει στην πραξη, οτι 'κυρησσει' την επανασταση (με οχι σωστο επαναστατικο προγραμμα!)"

"...Ο Γιουνιους θελησε, οπως φαινεται... να αρχισει την εφαρμογη του επαναστατικου προγραμματος απο την 'πιο βολικη' 'δημοφιλη' ευπροσδεκτη για τους μικροαστους ακρη. Κατι σαν ενα σχεδιο 'να ξεγελασει την ιστορια', να ξεγελασει τους φιλισταιους. Γιατι ταχα κανεις δεν μπορει να ειναι εναντια στην καλυτερη αμυνα της αληθινης πατριδας: και η αληθινη πατριδα ειναι η μεγαλη γερμανικη δημοκρατια, η καλυτερη αμυνα ειναι η πολιτοφυλακη, η διαρκης Βουλη κτλ. Και οταν ψηφιστει μια φορα ενα τετιο προγραμμα θα οδηγουσε ταχα μονο του στο επομενο σταδιο: στη σοσιαλιστικη επανασταση.

Ειναι πιθανο οτι παρομοιοι συλλογισμοι καθορισαν συνειδητα η μισοσυνειδητα την τακτικη του Γιουνιους. Ουτε λογος οτι ειναι λαθεμενοι... [ειναι] αποτελεσμα της αδυναμιας ολων των Γερμανων Αριστερων, που εχουν μπλεχθει απο ολες τις πλευρες στο ποταπο δικτυο της Καουτοκιστικης υποκρισιας..."

Πρεπει παντως να πουμε οτι χρησιμοποιησαμε την "Μπροσουρα του Γιουνιους" μονο για να δειξουμε την κριτικη του Λενιν απεναντι στην αντιληψη οτι ειναι δυνατο να "Ξεγελαστει η ιστορια". Οι ομοιοτητες ομως των θεσεων της "Αριστερης Πτερυγας της ΕΔΕΚ" με τις θεσεις της "Μπροσουρας του Γιουνιους" περιοριζονται μονο σε αυτο.

Η "Μπροσουρα του Γιουνιους" γραφτηκε απο την διεθνιστρια Ροζα Λουξεμπουργκ, η οποια κρατησε αυτη την λανθασμενη σταση σε εκεινη την συγκεκριμενη στιγμη. Η πολιτικη ομως της "Αριστερης Πτερυγας της ΕΔΕΚ" δεν εχει μονο αυτο το προβλημα, αλλα χαρακτηριζεται απο ενα βαθια ριζωμενο πατριωτισμο που

* Βεβαια θαταν αδικο ακομα και για την προδοτικη δεξια ηγεσια της γερμανικης σοσιαλδημοκρατιας της εποχης εκεινης, η οποια ειχε τεραστια δυναμη στα συνδικατα και την εργατικη ταξη και εκανε εστω και υποκριτικες διεθνιστικες διακυρηξεις ως και λιγες μονο μερες πριν ξεσπασει ο πολεμος, να την συγκρινουμε με το απο την γεννηση του σωβινιστικο μικροαστικο (εκ των υστερων Σοσιαλιστικο Κομμα) ΕΔΕΚ.

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

εχει φανεύει σε περιπτώσεις όπως ήταν κρίση του Αιγαίου, και ο οποίος καλύπτεται με μεγάλη επιμέλεια πίσω από αριστερές και διεθνιστικές εκφράσεις. Χαρακτηρίζονται ακόμα από την αντι-διχοτομική και αμυντική στάση τους και την άρνηση της αναγνώρισης του δικαιώματος εκείνων που καταπιέζονται από την "δικία μας" αρχούσα τάξη, των τουρκοκυπρίων, για αυτοδιαθέση σήμερα, μια πολιτική που δεν έχει καμία σχέση με την παραδοχή στην οποία ανήκε η Ροζα Λουξεμπουργκ.

"ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΘΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΝΤΕΝΚΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΧΟΥΝΤΑΣ"

Αυτό για τους ελληνοκυπρίους "προοδευτικούς", "δημοκράτες" και αριστερούς είναι αξίωμα. Δεν χρειάζεται ούτε αποδείξη, ούτε σκέψη, ούτε συζήτηση. Αποτελεί την βάση από την οποία ξεκινάει για όλα τα υπολοιπά.

Και δεν είναι περιεργό αυτό. Χρειάζεται για να δωθεί προοδευτικό πρόσωπο στον "αριστερό" εθνικισμό, στα "ψευδοκράτη", στα "κατεχόμενα", στο σύνθημα της λαϊκής πολιτοφυλακής για ενίσχυση της άμυνας, στους "κοινούς αγώνες ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων εναντίον στην τουρκική κατοχή" και τέλος στην αναγνώριση του δικαιώματος της αυτοδιάθεσης των τουρκοκυπρίων μετά τον σοσιαλισμό (και όχι σήμερα). Για να στηριχθούν όλα αυτά πρέπει να πιστεύει κανείς ότι στο Βορρά δεν λειτουργεί η αστική δημοκρατία, και οι τουρκοκυπριοί δεν μπορούν να εκφραστούν ελεύθερα. Να πιστεύει ότι τα νέα σύνορα που υπάρχουν μετά το '74 δεν αντανάκλουν την θέληση του πληθυσμού του Βορρά, και άρα οι ίδιοι οι τουρκοκυπριοί είναι εθνικά καταπιεσμένοι: βλέπουν δηλαδή και οι ίδιοι σαν "κατοχικό" τον τουρκικό στρατό, είναι δηλαδή και οι ίδιοι "ψευδοκράτες" ή ΤΑΒΚ, και όλα τα υπολοιπά.

Να μερικά (από τα παρα πολλά που υπάρχουν) παραδείγματα αυτής της αντίληψης:

"... επιβάλλεται μια ολόκληρη διαφορετική από την μέχρι σήμερα στάση της κυβέρνησης εναντίον των Τ/Κ. Οι Τ/Κ και ιδιαίτερα οι εργαζόμενοι, υφίστανται μια αγρία καταπίεση και εκμετάλλευση. Δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να ταυτίζονται με τα στρατεύματα κατοχής, τους εποίκους από την Τουρκία ή τον Ντενκτάς. Είναι και αυτοί θύματα του τουρκικού επεκτατισμού και των στρατηγικών επιδιώξεων του ιμπεριαλισμού στον τόπο μας..." *

"... Σημαντικός είναι ο παράγων της εξεγέρσεως των Τ/κ μαζών. Θα πρέπει με μεθοδικότητα και σταθερότητα να σταθεροποιήσουμε τις γεφυρές για ένα κοινό αντιιμπεριαλιστικό, αντικατοχικό μέτωπο με τις μαζές των Τ/κ που είναι στην ουσία δύο φορές θύματα της ίδιας αντικυπριακής συνωμοσίας." **

Σε αυτά τα παραδείγματα βλέπουμε πολύ χοντροκομμένη την

* ΕΚΘΕΣΗ ΔΡΑΣΗΣ της Κ.Ε. του ΑΚΕΛ στο 16ο Συνεδριο ΑΚΕΛ (1986) σελ. 77

** Ομιλία Λυσαρρίδη, υπάρχει μαζί με τα υλικά του Β' Παγκυπριου Συνεδριου που εκδοθηκαν μετα τα γεγονοτα του '74. σελ XI.

αντίληψη ότι οι Τουρκοκυπριοί ("ιδιαίτερα οι εργαζόμενοι" ή "οι μαζες"!)) είναι τα θύματα που πρέπει να "κερδίσουν" σαν συμμαχοί και να "απελευθερωθούν" από όλους τους "καλούς" ελληνοκυπρίους, χωρίς να κρατάν καν το προσήχημα ότι αυτό θα γίνει από την εργατική τάξη.

Αξίζει όμως να δούμε και μια πολύ πιο αναλυμένη και "αριστερή" παρουσίαση της ίδιας αντίληψης, από την εφημερίδα "Σοσιαλιστική Έκφραση", * με την ευκαιρία μιας πολύ "ευαίσθητης" περίπτωσης, της ανακυρήξης της ΤΔΒΚ:

"Ας δούμε όμως μέσα σε ποιες συνθήκες εξαναγκάστηκαν οι Τουρκοκυπριοί αριστεροί ηγέτες να 'υποστηρίξουν' την ανακήρυξη.

Οι Τουρκοκυπριοί εργαζόμενοι ζουν σε συνθήκες μισερίας, εξαθλίωσης και στυγνής καταπίεσης....

Μέσα σε τέτοιες συνθήκες οικονομικής κρίσης η αστική τάξη... αναγκάζεται να χρησιμοποιήσει τα κατοχικά στρατεύματα για να διατηρεί τον έλεγχο και τη συνέχιση της στυγνής εκμεταλλεύσεως...

Ο Ντενκτάς... Για να επιβάλλει την ανακήρυξη του κράτους έθεσε τα κόμματα της Αριστεράς μπροστά στην εκλογή ανάμεσα στην βίαιη διάλυση τους ή την αποδοχή του κράτους...

Γνωρίζοντας ακόμα ότι οι εργαζόμενοι και τα κόμματα τους βρίσκονται κάτω από την επιτήρηση των 40,000 στρατιωτών του τουρκικού στρατιωτικού κατεστημένου, καταλαβαίνει ο καθένας μέσα σε ποιες συνθήκες δημοκρατίας και ελευθερίας μπορούσαν να εκφράσουν τις απόψεις τους πάνω στο θέμα..."

Με λίγα λόγια, η ανακήρυξη της ΤΔΒΚ δεν είχε καμία σχέση με την θέληση των τουρκοκυπρίων, η ομοφωνή απόφαση της Βουλής ήταν αποτέλεσμα πιέσεων, εκβιασμών, και της αδυναμίας να εκφράσουν την θέληση τους.

Το ίδιο άρθρο όμως παρακάτω αρνείται τα ίδια τα επιχειρήματα του. Μετά την ανακήρυξη του κράτους, υπήρχε το θέμα του Συνταγματος του νέου κράτους, για το οποίο γράφει το άρθρο:

"Η αντίθεση των Τ/κυπριακών Εργατικών κομμάτων φαίνεται καθαρά και από την στάση που κράτησαν και συνεχίζουν να κρατούν εναντίον στις νέες συνωμοσίες και μαυροβρες του Ντενκτάς για την προώθηση δικτατορικού καθεστώτος, στο οποίο θα περιβαλλεί τον εαυτό του με εκτακτες εξουσίες και με Συνταγμα που θανάτι κομμένο και ραμμένο στα μέτρα του..."

Μπροστά σε όλες αυτές τις δικτατορικές πρωτοβουλίες του Ντενκτάς τα δύο κόμματα της αριστεράς οργανώσαν πορεία διαμαρτυρίας για να εκφράσουν την αντίθεση-τους."

* Τα παρακάτω αποσπασματα είναι από την "Σοσιαλιστική Έκφραση" 136, Δεκ. '83 "ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥΡΚΩΝ Ή ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ;"

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

Πως μπορούσαν τα κομματα αυτά να οργανώνουν κινητοποιήσεις και πορείες διαμαρτυρίας για το Συνταγμα, και να "εξαναγκάζονται" να ψηφίζουν ομοφώνως την ανακυρήξη του κρατους; Αν δεν μπορούσαν να εκφρασουν ελεύθερα τις αντιρρήσεις τους για την ανακυρήξη του κρατους, τότε πως μπόρεσαν να το κάνουν, και μάλιστα δυναμικά, για κάτι εξίσου σημαντικό, όπως ήταν το Συνταγμα;

Τελικά η "Σοσιαλιστική Εκφραση" αρνιεται και αυτή όπως όλοι οι άλλοι την εγκυρότητα της ανακυρήξης της ΤΔΒΚ. Δεν είναι παράξενο που τέτοιες αντιλήψεις την οδηγούν σε παρομοία συμπεράσματα όπως του ΑΚΕΛ και της ΕΔΕΚ, ότι οι τουρκοκυπριοί είναι "και αυτοί" "θύματα του Ντενκτας και της Αγκυρας":

"Απο όλα τα πιο πάνω δεδομένα βγαίνει το συμπέρασμα πως οι ίδιοι οι Τουρκοκυπριοί εργαζόμενοι (όπως και οι Ελληνοκυπριοί) είναι θύματα του Τουρκικού κατοχικού στρατού που στηρίζει την Τ/κυπριακή αστική τάξη και την εκμετάλλευση των Τ/κυπριών εργαζομένων."

Και το αποτέλεσμα είναι πάλι το ίδιο. "Καλεσμα" των Τουρκοκυπριών σε κοινό αγώνα για το δικαίωμα των Τουρκικών στρατευμάτων:

"Αυτό που ο κάθε [μπραβο σιγουρία...] εργατής Τ/κυπριός περιμένει, είναι να δει εμάς τους Ε/κυπριούς εργαζομένους να τους καλούμε για κοινή πάλη όχι μόνο εναντίον στον Ντενκτας και τα κατοχικά στρατεύματα για μια ενιαία καπιταλιστική Κύπρο όπου το μόνο που θα αλλάξει γι' αυτούς είναι ο αφεντής που δεν θα λεγεται Ντενκτας ή Χασαν αλλά Λανίτης ή Λορδος, αλλά και εναντίον στην δική μας αστική τάξη για μια κοινωνία χωρίς εκμετάλλευση και εθνικές καχυποψίες."

Φυσικά, στην περίπτωση της Σοσιαλιστικής Εκφρασης αυτό το "αντικατοχικό" κάλεσμα συνδυάζεται με τα καλύτερα και πιο αριστερά αντικαπιταλιστικά συνθήματα: η "κοινή πάλη", κατά την Σοσιαλιστική Εκφραση, δεν θαναι "μόνο" εναντίον στα τουρκικά στρατεύματα, δεν θαναι "μόνο" (μόνο!) για να αλλάξει το όνομα του αφεντή των τουρκοκυπριών (θάρρεις και για τους Τουρκοκυπριούς αυτό θα είναι μια απλή αλλαγή ονοματός, θάρρεις και οι τουρκοκυπριοί εργαζόμενοι είναι κίολας όλοι τους εκπαιδευμένοι και συνειδητοί διεθνιστές, αδιαφοροί στην εθνική καταπίεση τους) αλλά και εναντίον στην ελληνοκυπριακή αστική τάξη, και για τον σοσιαλισμό.

Το μόνο όμως που κάνουν όλα αυτά τα "αριστερά" συνθήματα είναι να αποσπουν την προσοχή από το πραγματικό πρόβλημα. Εκεί που το ζήτημα ήταν η ανακυρήξη της ΤΔΒΚ, εκεί που όλοι στην Νοτιο Κύπρο αμφισβητούν ότι είναι κράτος και το βαφτίζουν "ψευδοκράτος", η "Σοσιαλιστική Εκφραση", όταν πιάνει ακριβώς το ίδιο θέμα, "διαπιστώνει" ότι οι τουρκοκυπριοί και τουρκοί αστοί καταπιέζουν και εκμεταλλεύονται τους τουρκοκυπριούς εργατές, ότι ο τουρκικός στρατός είναι όργανο ταξικής καταπίεσης και αλλά τέτοια ολοσώστα αλλά και τελείως ασχετά με το συγκεκριμένο ζήτημα.

Και είναι τελείως ασχετά διότι εκμετάλλευση και καταπίεση των εργαζομένων υπάρχει και στην Νοτιο Κύπρο, και στην Ελλάδα, και στην μακρινή Ιαπωνία ακόμα. Υπάρχει σε όλες τις αστικές χώρες, σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό, αναλόγα με

την συγκυρία κάθε φορά. Και ο στρατός είναι παντού όργανο ταξικής καταπίεσης.

Εδώ όμως το ζήτημα ήταν (ή έπρεπε να είναι για τους επαναστάτες) η εθνική καταπίεση των τουρκοκυπρίων από τους ελληνοκυπρίους, και η υποστήριξη από τους ελληνοκυπρίους αριστερούς του δικαιώματος των τουρκοκυπρίων για αυτοδιάθεση, δηλαδή του "καθορισμού των κρατικών συνόρων σύμφωνα με τις συμπαθείες του πληθυσμού". Το ζήτημα ήταν αν, μέσα σε όλη την αστική υστερία για την "παράνομη ανακυρήξη", θεωρούν οι επαναστάτες εγκυρή (όσο εγκυρή την θεωρούμε σε οποιαδήποτε περίπτωση αστικού κράτους) την ανακυρήξη της ΤΔΒΚ ή αν την αμφισβητούν μαζί με τους αστούς τους.

Είναι υποκρισία, με όσα έχουν γίνει στην Κύπρο τις τελευταίες δεκαετίες, να κάνουμε τους ανυπόπτους και τους ασχετούς για το ποιες είναι οι συμπαθείες (και οι αντιπαθείες!) των Τουρκοκυπρίων, αστών, μικροαστών και εργαζομένων.

Όλα αυτά τα επιχειρήματα και η επιμονή ότι δεν "εκφράστηκε πραγματικά" η διαθεση των τουρκοκυπρίων είναι ακριβώς αυτό που θα έλεγε και στο οποίο συγκεντρώνεται η ελληνοκυπριακή και ελληνική αστική τάξη, η "δικιά μας" αστική τάξη. Και δεν είναι δουλειά των διεθνιστών να την βοηθούν σε αυτό, πολύ περισσότερο όταν στην συγκεκριμένη περίπτωση όλα αυτά είναι τραβηγμένα απ' τα μαλλιά, χρειάζεται δηλαδή πολύ αφέλεια για να τα πιστέψει κανείς. Γιατί ενώ είναι γενική παραδοχή ότι η ταξική πάλη στον Βορρά και οι ταξικές κινητοποιήσεις είναι πολύ πιο αναπτυγμένες παρά ότι στον Νότο, ενώ έχουμε ακούσει για ένα σωρό διαδηλώσεις, συλλαλητήρια, απεργίες, γενικά κινητοποιήσεις, ακόμα και για πολιτικά θέματα (όπως για το Σύνταγμα), κανείς ως τώρα δεν ακούσε για κινητοποίηση εναντίον στην ανακυρήξη του κράτους. *

Και, για να θυμηθούμε την παραδοχή του εργατικού κινήματος, ιδία και χειρότερη (φεουδαρχική!) καταπίεση και εκμετάλλευση ισχύε σίγουρα και στην Νορβηγία, όταν αυτή, σαν βασιλείο μαλιστα, κέρυξε τον αποχωρισμό της από την Σουηδία. Τι έκαναν τότε οι Σουηδοί διεθνιστές; Αραγε άρχισαν να αναθεματίζουν και να καταγγέλλουν με το πόσο καταπίεζαν τους Νορβηγούς εργάτες και αγρότες οι Νορβηγοί καπιταλιστές, οι γαιοκτήμονες και η βασιλεία, και να τους καλούν σε "κοινούς αγώνες για σοσιαλισμό και κοινή πατρίδα"; Άρχισαν αραγε να ασχολούνται με το τι ήθελαν "κατά βαθos" τα "αριστερά κομμάτια" στην Νορβηγία, τα οποία σίγουρα θα καταπιέζονταν και εκεί; Όχι, απλά πολέμησαν την δική τους, την Σουηδική κυβέρνηση, επειδή αρνιόταν στους Νορβηγούς το δικαίωμα του αποχωρισμού, αρνιόνταν την εγκυρότητα της απόφασής τους.

Για να πάρουμε ένα άλλο σύγχρονο παραδειγμα, ας θυμηθούμε την συγκρούση Αγγλίας και Αργεντινής στα Φώλκλαντς. Στην Αγγλία υπήρχε δημοκρατία, στην Αργεντινή στυγνή, στυγνοτάτη δικτατορία. Τι έπρεπε αραγε να κάνουν οι Αγγλοι διεθνιστές; Να αρχίσουν να "αποκαλύπτουν" στους αγγλους εργαζομένους την

* Ενδεικτικά, στις εκλογές της 9 Ιουνίου '85 ο Ντενκτάς πήρε 70,5% σε σύγκριση με 51,8% το 1981. Από ότι φαίνεται ο Ντενκτάς κέρδισε εκλογικά από την ανακήρυξη του κράτους! Από τα δυο "αριστερά κομμάτια" Το "Κομμα Κοινοτικής Απελευθέρωσης" πήρε 9,2% και το Ρεπουμπλικανικό του Οζγκιούρ 18,35%.

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

φυση της αργεντινής δικτατορικής στρατιωτικής κυβέρνησης, κατι που το εκαναν έτσι και αλλοιως πολυ αποτελεσματικα ολα τα μεσα ενημερωσης της Αγγλικης αστικης ταξης; Να "διαπιστωνουν" οτι οι πραξεις της χουντας "δεν εκφραζαν" τον αργεντινο λαο και "τα αριστερα κομματα" εκει; Αυτο θα ηταν οτι χρειαζονταν η θατσερ για να στείλη πιο ευκολα τους Αγγλους στρατιωτες να αλληλοσκοτωνονται με τους Αργεντινους.

Ειναι δυνατο να κανει ενας επαναστατης τον ουδετερο και τον αντικειμενικο σε τετοιες περιπτωσης, και να καταγγειλει "εξισου" και τους δυο; Οχι, διοτι η θεση του δεν ειναι ουτε ουδετερη ουτε "αντικειμενικη". Βρισκεται και δρα μεσα σε ενα συγκεκριμενο κρατος, πρεπει να πολεμησει και να καταγγειλει λοιπον την υποκρισια και τον αντιδραστικο ρολο μιας συγκεκριμενης αστικης ταξης, της "δικιας του". Και ολα αυτα μπορει να τα κανει μονο αν πραγματικα "επιθυμει την ηττα της δικιας του αστικης ταξης". Μονο οι σοσιαλιστες που ανηκουν σε πραγματικα ουδετερα αστικα κρατη μπορουν χωρις να ειναι υποκριτες να καταγγελουν εξισου και τις δυο εμπολεμες αστικες ταξεις.

Λενε οι μικροαστοι στην Κυπρο και Ελλαδα: "Μα στην Τουρκια υπαρχει χουντα". Η καλυτερη ειρωνια για αυτους ειναι οτι το '74 η τουρκικη προπαγανδα στηριχθηκε ακριβως στο οτι ο "σοσιαλιστης" Ετζεβιτ (που δεν ηταν λιγοτερο "σοσιαλιστης" απο τον Ανδρεα Παπανδρεου) "γλυτωσε" τους ελληνοκυπριους απο τον Σαμφων, την ελληνικη χουντα και το πραξικοπημα του στρατου της. Να που καταληγουν τετοιες θεωριες, και παραδειγμα αυτου βρηκαμε σε εντυπο των ιδιων αυτων που τις εχουν. Αντιγραφουμε απο μια συνεντευξη αριστερης τουρκαλας στην εφημεριδα της νεολαιας της ΕΔΕΚ:

"Στην αρχη, στους πρωτους 3 μηνες οι προοδευτικοι ανθρωποι της Τουρκιας εκαναν λαθος σχετικα με το Κυπριακο. Εβλεπαν το προβλημα ως εξης: 'Ο Σαμφων ειναι φασιστας και ο Ετζεβιτ πηγε στην Κυπρο για να παρει την δημοκρατια. Εξ' αλλου επεσε ο φασισμος και στην Ελλαδα και στην Τουρκια [και στην Τουρκια;] και ετσι εκανε καλο η εισβολη!" *

Αξιζει τελος να υπενθυμισουμε οτι οι Ε/κ αστοι και τα ελληνοκυπριακα "αριστερα κομματα" εχαν την ιδια ακριβως πολιτικη και οταν ο τουρκικος στρατος δεν ηταν χουντικος (πριν το '80), ενω απο την αλλη θεωρουσαν την δικια τους πολιτικη εξουσια δημοκρατικη, και τις δικες τους επιδιωξεις για αυτοδιαθεση νομιμες απο το '67 ως το '68 που υπηρχε στην Κυπρο σημαντικος Ελληνικος χουντικος στρατος.

ΤΟ "ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΩΝ ΜΑΖΩΝ" ΚΑΙ Ο ΑΦΗΡΗΜΕΝΟΣ ΔΙΕΘΝΙΣΜΟΣ

Ενα απο τα πιο συνηθισμενα αδιεξοδα στα οποια πεφτουν οι αριστεροι που θελουν να ειναι ή να φαινονται διεθνιστες, ειναι να "παιρνουν υποψη τους το επιπεδο των μαζων". Οι περισσοτεροι το κανουν για να δικαιολογησουν τον δικο τους πατριωτισμο, για μερικους ομως αυτο απλα αντανακλα την τεραστια πιεση της κυριαρχης πατριωτικης ιδεολογιας και τον φοβο τους οτι θα απομονωθουν.

* "σοσιαλιστικη εκφραση" τριτη περιοδος, φυλλο 2, 18 Μαρτη 1976

Είναι αναμφισβήτητο ότι οι επαναστάτες πρέπει να παίρνουν υποψη τους το επίπεδο των μαζών, όπως και κάθε άλλη πολιτική πραγματικότητα στον χώρο που δρουν για να καθορίσουν την τακτική τους. Όμως οι αριστεροί πατριώτες που θέλουν να φανονται διεθνιστές χρησιμοποιούν το επίπεδο των μαζών και τις πατριωτικές αυταπάτες και ψευδαισθήσεις τους για να δικαιολογήσουν τις ίδιες τις πατριωτικές αρχές τους και την πολιτική τους, και όχι απλά την τακτική τους και τον τρόπο επεμβασής. Έτσι ο διεθνισμός τους επειδή δεν μπορεί να έχει κάποιο πραγματικό περιεχόμενο, καταλήγει στον αφηρημένο διεθνισμό, στον διεθνισμό στα λόγια και στις διακυρτήσεις και τον πατριωτισμό στη πράξη.

Χαρακτηριστικό παραδειγμα πολιτικής που θέλει και την διεθνιστική πιττα σωστή και τον πατριωτικό σκυλο χορτάτο είναι κυρίως η πολιτική της "Αριστερης Πτερυγας της ΕΔΕΚ" και που το είδαμε και σε σχέση με την κρίση στο Αιγαίο, την λαϊκή πολιτοφυλακή, τους "κοινούς αντικατοχικούς αγώνες με τους τουρκοκυπριούς" και άλλου. Παρακατω θα δουμε μερικά τετοια παραδειγματα που ο πατριωτισμός συνυπαρχει με τον αφηρημένο διεθνισμό:

"...τελευταία, άρχισε να εμφανίζεται μια επικίνδυνη ταχτική, που προωθείται κυρία από τους Παπανδρέου, Λυσσαρίδη, και φαίνεται να 'απειλεί' την Τουρκία ...ακόμα και με πόλεμο αν η Τουρκία κάνει άλλο βήμα προς την καταληψη της Κύπρου.

Είναι φυσικά σημαντικό το ότι μια Ελληνική Κυβέρνηση δίνει καθαρή υποσχέση για υπερασπίση της Κύπρου- και πρέπει να σημειώσουμε ότι παρα το εθνικιστικό πλαίσιο μέσα στο οποίο δόθηκε αυτή η υποσχέση μόνο μια σοσιαλιστική κυβέρνηση μπόρεσε να το κάνει ..."

Το απόσπασμα αυτό όσο και αν φαίνεται αντιπολεμικό και διεθνιστικό, λέει στην πραγματικότητα δυο πράγματα. Πρώτα, η αντίθεση στον πόλεμο σαν "επικίνδυνη τακτική", σημαίνει ότι το πρόβλημα για την Αριστερή Πτερυγα είναι ότι δεν θα τα "καταφέρουμε"! Σημαίνει ότι η δυναμική εμπλοκή της Ελλάδας και η παρουσία ελληνικού στρατού είναι "λανθασμένη και επικίνδυνη" επειδή δεν θα καταφέρει να διώξει τα "κατοχικά" στρατεύματα και μπορεί να οδηγήσει και σε "χειρότερα" αποτελέσματα, όπως βλέπουμε σε άλλο άρθρο της ίδιας οργάνωσης:

"Η θέση για καθοδο ελληνικής μεραρχίας στην Κύπρο είναι και λανθασμένη και επικίνδυνη. Κανένας δεν πείθεται πως τα ελληνικά στρατεύματα στο νοτό σαν αντίβαρο θα εξαναγκάσουν την Τουρκία να αποσυρει τα κατοχικά στρατεύματα!!! Αντίθετα είναι πολύ πιο ευκολο το αποτέλεσμα της παρουσίας Τουρκικών και Ελληνικών στρατευμάτων στο βορρα και στο νοτό αντίστοιχα να οδηγήσει στην διπλη ενωση". **

Δευτερο, ενώ οι εκφράσεις όπως "το εθνικιστικό πλαίσιο" μοιάζουν διεθνιστικές, στην επομένη πρόταση λένε ουσιαστικά

* Σ.Ε. Αρ. 160 Ιουλιος Αυγουστος '86 Αρθρο Η ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΟΖΑΛ - ΝΕΑ ΗΤΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑ.

** "Σοσιαλιστική Εκφραση" αρ. 154, Δεκ. 85 σελ. 8

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

στον Ελληνοκυπριο εθνικιστή, δες "μονο μια σοσιαλιστική κυβέρνηση" μπορεί να δώσει "καθαρή υποσχέση για υπερασπίση της Κύπρου", μόνο αυτή μπορεί να είναι πραγματικά πατριωτική. Υποστηρίξε λοιπόν τους σοσιαλιστές, μόνο ο σοσιαλισμός και η εργατική τάξη μπορούν να σώσουν την πατρίδα, να διώξουν τον εχθρό "μας". Αυτή την προσπάθεια να συνδέσουν τον σοσιαλισμό με τις πατριωτικές προλήψεις του κόσμου την βρισκόμαστε συνέχεια στην πολιτική της "Αριστερης Πτερυγας της ΕΔΕΚ":

"Η αποψη πως η Αριστερη Πτερυγα παραβλεπει το εθνικο ζήτημα και βαζει το σοσιαλισμο σε πρωτο πλانو, αποτελεί παραποίηση της θεσης μας. Δεν μπορεί να υπάρξει σοσιαλισμος σε μια κατεχομενη Κυπρο. Ουτε ομως μπορεί να υπάρξει ελευθερη Κυπρος στα πλαίσια του καπιταλισμου. Ο αγωνας για το σοσιαλισμο και ο αγωνας για την ελευθερια της Κυπρου είναι ενας και αυτος." *

Αν αυτά γίνονταν επειδή φοβούνται να πανε "εναντία στο ρεύμα", αυτό θα ήταν λάθος αλλά κατανόητο. Όμως η "Αριστερη Πτερυγα της ΕΔΕΚ" δεν έχει τέτοιου είδους πρόβλημα. Ανεάντιας θέλει και νομίζει ότι μπορεί να χρησιμοποιήσει για προοδευτικούς σκοπούς το εθνικιστικό ρεύμα. Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα του τρόπου που το κάνει είναι η στάση της στις "αντικατοχικές πορείες". Είναι γνωστές οι σβηνιστικές "αντικατοχικές" εκδηλώσεις της ΕΔΕΚ και ποιοι συμμετέχουν με ενθουσιασμό σε αυτές. Παρ' όλα αυτά όμως η παρακάτω ανοιχτή επιστολή σταλθηκε στον Λυσσαρίδη το 1985:

"Συντροφε Προεδρε

Η φετεινη αντικατοχικη πορεια του κομματος συμπιπτει με μια νεα καμπη στις Κυπριακες εξελιξεις καθως προετοιμαζονται νεα παζαρεματα αναμεσα στον Κυπριανου και τον Ντενκτας...

Η αντικατοχικη πορεια απο τον Πυργο στη Δερυνεια πρεπει να αποτελεσει πολο συσπειρωσης των πρωτοπορων στοιχειων στον αγωνα για την ελευθερια της Κυπρου και το σοσιαλισμο.

Η σοσιαλιστικη εκφραση ζητα το δικαιωμα συμμετοχης στην πορεια για φιλους και υποστηρικτες της." **

Όλα αυτά όμως τα πατριωτικά που αν λεγονταν μονα τους δεν θα διεφεραν απο τις πατριωτικες διακηρυξεις των υπολοιπων συνοδευονται παντα απο καμποσες αφηρημενες διεθνιστικες ευχες και καταγγελιες του εθνικισμου. Ετσι ξαναγυρνωντας στο αρθρο που μιλαει για την "υποσχεση για υπερασπιση της Κυπρου... που μονο μια σοσιαλιστικη κυβερνηση μπορεσε να το κανει", αξιζει να δουμε πως τελειωνει το ιδιο αρθρο που προηγουμενα καταριεται την διπλη ενωση και την διχοτομηση, δηλαδη την καθιερωση των συνορων που παραδοσιακα μισουν οι ελληνοκυπριοι πατριωτες:

"Είναι καιρος η εργατική τάξη να αρχίσει να βαζει

* "Σοσιαλιστικη Εκφραση" Νο. 138 Μαρτης '84 - "Θεσεις για το Δ' Συνεδριο" σελ. 7

** Σοσιαλιστικη Εκφραση νο. 150 Ιουλης 85, σελ. 2, επιστολη προς Λυσσαριδη

στην πράξη τις διεθνιστικές της αρχές, να νοιώσει πως 'η Τουρκία των 52 εκατομμυρίων' είναι ταυτόχρονα η Τουρκία των 50 εκατομμυρίων καταπιεσμένων. Είναι καιρός να προταξει το σύνθημα: τα σύνορα μας δεν είναι εδώ, είναι ολοκληρός ο πλανήτης".

Απο την μια αδιαφορεί για τα αστικά σύνορα, και απο την άλλη διαμαρτυρείται και καταγγέλει τα ανεπιθύμητα για το έθνος του αστικά σύνορα στην Κύπρο. Τι πιο χαρακτηριστικό του αφηρημένου διεθνισμού, του διεθνισμού στα λόγια και του πατριωτισμού στην πράξη!

Με αυτό το τρόπο η "Αριστερή πτερύγα της ΕΔΕΚ" ικανοποιεί την ανάγκη της να εμφανίζεται σαν επαναστατική και διεθνιστική και το διεθνιστικό ενστικτό που πιθανό να υπάρχει στο ακροατήριο της, εξακολουθώντας ταυτόχρονα να βρίσκεται κοντά στο πατριωτικό "επίπεδο των μαζών" ή και μελών της. Μαζί με αυτά, υπάρχει και η αντίληψη ότι μπορεί κανείς να "ξεγελασει την ιστορία", και να χρησιμοποιήσει τις πατριωτικές προκαταλήψεις των μαζών για να φέρει τον σοσιαλισμό. Να πεισει δηλαδή τις μαζές με επιχειρήματα που να είναι κοντά στο επίπεδο της συνειδησης τους, και τις επιθυμίες τους, όπως: "μόνο ο σοσιαλισμός μπορεί να σώσει την πατρίδα σου, να διώξει τους τουρκούς, να ενώσει την Κύπρο".

Όταν όμως χρησιμοποιείται το "επίπεδο των μαζών" για να δικαιολογηθεί μια πατριωτική πολιτική, αυτό μπορεί εύκολα να οδηγήσει στο σημείο η πολιτική αυτή να ξεπεράσει το ίδιο το επίπεδο των μαζών προς το πατριωτικότερο!

Έτσι το 1985, την χρονία που για πρώτη φορά μετά απο δεκαετίες οι πολιτικές δυνάμεις στην νοτιο Κύπρο διασπασθηκαν απο δικές τους αντιθέσεις σε "απορριπτικούς" και "ενδοτικούς", και τα ίδια τα "ενδοτικά" ελληνοκυπριακά κομμάτια δημιούργησαν δυνατότητες για να μειωθεί ο πατριωτισμός των μαζών, με τις παραδοχές και αποκαλύψεις τους για την στάση των ιδίων των ελληνοκυπρίων πριν το '74 και μετά, η "Αριστερή Πτερύγα της ΕΔΕΚ" πήρε το μέρος των "απορριπτικών":

"Ακόμα χειρότερα τώρα, αν η ηγεσία της ΕΔΕΚ προχωρήσει στην υποστήριξη Κυπριανού θα αφήσει το Εθνικό θέμα στα ίδια αδιέξοδα, με μόνη προοπτική τη διπλή ένωση... Αυτή τη στιγμή η ΕΔΕΚ θα πρέπει να νταν η πρώτη που θα ζητούσε εκλογές - εναντία στην πολιτική του ΑΚΕΛ και του Συναγερμού που οδηγεί σε Νατοϊκή Λύση, αλλά και προσφέροντας κάτι καλύτερο απο την αλλοπροσαλλη στάση του Κυπριανού. Αντι τούτου ο Β. Λυσσαριδής ζητά... δημοψήφισμα" *

Είναι χαρακτηριστικό ότι η θέση αυτή ενώ βλέπει τον διαχωρισμό ανάμεσα σε "απορριπτικούς" και "ενδοτικούς" (απο τη μια το ΔΗΣΥ και το ΑΚΕΛ, απο την άλλη η ΕΔΕΚ και το ΔΗΚΟ) παίρνει καθαρά το μέρος των απορριπτικών, διότι ενώ πηγαίνει "εναντία στην πολιτική του ΑΚΕΛ και του Συναγερμού", ζητά απο την ΕΔΕΚ να προσφέρει "κάτι καλύτερο [;!] απο την αλλοπροσαλλη [;!] στάση του Κυπριανού". Εκφράζεται δηλαδή σαν αντιπολιτευση μέσα στο στρατόπεδο των απορριπτικών. Τη στιγμή που οι αντιφάσεις των κομμάτων δημιουργούσαν τις δυνατότητες

* Σοσιαλιστική Εκφραση Μαρς 1985 (νο. 148), σελ. 9

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

να αδυνατίσει ο εθνικισμός των ιδίων των μαζών με μια νίκη των "ενδοτικών", αυτοί υποστηρίξαν στη πράξη, όχι μόνο στην εφημερίδα τους αλλά αργότερα και στις ίδιες τις εκλογές, το πιο σωβινιστικό κομμάτι των "απορριπτικών", την ΕΔΕΚ - κάνοντας βεβαία συνέχεια αφηρημένες διεθνιστικές διακηρύξεις και κατηγόρωντας την ΕΔΕΚ για εθνικισμό.

Στις εκλογές του '85 η επιλογή για τους διεθνιστές ήταν καθαρή. Ψήφο στο ΑΚΕΛ, όχι μόνο επειδή είναι το κομμάτι στο οποίο πιστεύει το πιο συνειδητό και οργανωμένο κομμάτι της εργατικής τάξης, αλλά και επειδή ήταν τότε "ενδοτικό", επειδή αυτή θα ήταν αντικειμενικά μια ψήφος εναντίον στον εθνικισμό, σαν ψήφος εναντίον στους "απορριπτικούς". Και συγχρόνως κατ'αγγελία ότι ούτε οι σημερινοί "ενδοτικοί" είναι πραγματικά λιγότερο εθνικιστές και λιγότερο επικίνδυνοι από τους απορριπτικούς: σήμερα "ενδοτικοί", χθες και αύριο πάλι τουρκοφαγοί ή "απορριπτικοί", όπως ξαναγίνε το ΑΚΕΛ μετά την πττα του στις εκλογές του '85, που τორρίξε πάλι στις "αντικατοχικές εκδηλώσεις".

Και ένα τελευταίο, μικρό και ίσως ασήμαντο αλλά χαρακτηριστικό. Όταν ο Παπανδρέου απειλούσε να πάρει την περιουσία της Ελληνικής Εκκλησίας, σε κάποιο σημείο η Ελληνική Εκκλησία απείλησε ότι θα ζήτησε να υπαχθεί στο Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλης επειδή έτσι θα έπαυε να είναι η περιουσία της κάτω από την δικαιοδοσία του Ελληνικού Κράτους. Φυσικά κάθε αρίστος θα ήθελε να χάσει η Εκκλησία την περιουσία της (και να παλέψει συγχρόνως για να μην την μετατρέψει και αυτήν σε στρατιωτικούς εξοπλισμούς ο Παπανδρέου). Αλλά μπροστά στον καβγά για την υπαγωγή της εθνικιστικότερης Εκκλησίας στην δικαιοδοσία του "εχθρού", της Τουρκίας, και στην εθνικιστική ύστερία του ελληνικού τύπου που ακολούθησε, μόνο ευχαριστήματα ειρωνικά χαμογέλα θα μπορούσαν να έχουν οι διεθνιστές: για δες τους πως γίνονται ρεζίλι ολοι τους. Όχι όμως η Σοσιαλιστική Εκφραση:

"Το νομοσχέδιο [για την εκκλησιαστική περιουσία] ψηφίστηκε αλλά η **αηδιστική** δεσποτική απειλή για την υπαγωγή της Ελληνικής Εκκλησίας στο Πατριαρχείο της Κωνσταντινουπόλης, με όλες τις **γνωστες** συνέπειες, παραμένει." *

Γιατί "αηδιστική", και ποιες είναι αυτές οι "γνωστες συνέπειες";

Η "ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΛΥΣΗ"

Λύση του Κυπριακού για τις ενδιαφερομένες αρχουσες τάξεις σημαίνει ένα "αμοιβαία αποδεκτό" διακανονισμό του ζητήματος της κρατικής εξουσίας, ένα διακανονισμό του μοιρασματος της κυριαρχίας στην Κύπρο ανάμεσα στις αντιμαχόμενες αστικές τάξεις (συνόρα, ποσοστά, δικαιοδοσίες κλπ). Τα επακόλουθα μιας λύσης θα είναι να υπογραφεί ειρήνη, να υπάρξουν "ομαλές" διπλωματικές σχέσεις, και να μην αμφισβητείται το "στατους κβο" από κανένα από τα ενδιαφερομένα τμήματα των αστών. Ποια είναι η στάση των επαναστατών απέναντι στην πιθανότητα ενός τέτοιου διακανονισμού;

"Είμαστε υπερ μιας δημοκρατικής ειρήνης, αλλά προ-

* Σοσιαλιστική Εκφραση Απρ. Μηνός '87, αρ. 167

ειδοποιούμε τους εργατες εναντια στην απατη οτι μια τετοια ειρηνη είναι δυνατη κατω απο τις παρούσες αστικές κυβερνήσεις 'χωρις μια σειρά επαναστάσεις' * *

Έτσι και στην Κυπρο μια "δικαιη, ειρηνικη, μονιμη και βιωσιμη λυση" οπως ολοι λενε οτι επιθυμουν, δεν είναι δυνατη σε αυτη την περιοδο που περνάμε, με την σημερινη γενικευμενη ελληνοτουρκικη διαμαχη και τις φιλοδοξίες των Κυπριων αστων. Δεν μπορούμε να προωθήσουμε τον διεθνισμό χωρις να λεμε στους εργατες αυτη την αληθεια και τι σημαίνει πρακτικα αυτο. Έχει μεγαλη όμως σημασια να ξεκαθαρίσουμε οτι αυτα αφορουν αυτη την περιοδο, διοτι αλλιως μπορεί να καταληξουμε στην γενικοτητα οτι...

το κυπριακο "δεν μπορεί να λυθει" στον καπιταλισμο

Μια αντιληψη αρκετα αγαπητη και βολικη για πολλους αριστερους, επειδη μοιαζει σαν μια καλη δικαιολογια για την αναγκαιότητα του σοσιαλισμου. Χαρακτηριστικη είναι η σταση της "Αριστερης Πτερυγας της ΕΔΕΚ":

"Η λυση του Κυπριακου δεν μπορεί να βρεθει απο τους καπιταλιστες, μεσα στον καπιταλισμο. Χωρις την αλλαγη του συστηματος που δημιουργησε και διατηρει τις εθνικιστικές συγκρούσεις είναι αδυνατο να υπαρξει λυση." **

Θα πταν όμως ανοησια να αποκλεισουμε μια τετοια εξελιξη του Κυπριακου προβληματος και των ελληνοτουρκικων σχεσεων ωστε η διαμαχη αυτη να αποτελεσει ιστορια, να παφει να υπαρχει. Δεν υπαρχει κανενας λογος να αποκλειουμε οτι η Ελλαδα και η Τουρκια μπορεί να γινουν στο μελλον ξανα συμμαχοι, εναντιον καποιου ή καποιων αλλων κοινων εχθρων. Ας μη ξεχνάμε οτι πταν οι καλυτεροι συμμαχοι πριν λιγες δεκαετιες εναντια στην Βουλγαρια, η οποια σημερα συμμαχει με την Ελλαδα εναντια στην Τουρκια. Ουτε μπορούμε να αποκλεισουμε ενα ξεκαθαρισμα του σημερινου ασαφους συσχετισμου δυναμεων υπερ της μιας ή της αλλης πλευρας τετοιο που να επιβαλλει ενα αδιαμφισβητητο απο ολους στατους κβο. Δεν θα ασχοληθουμε βεβαια με τετοια σεναρια, εκεινο που έχει σημασια είναι οτι δεν αποκλειονται. Τετοιες εξελιξεις μπορούν να μετατρεφουν και το Κυπριακο προβλημα σε ενα "σθησιμενο νφαισιτειο", οπως τσα αλλα παρομοια ζητηματα στο παρελθον, ασχετο αν αυτο θα γινει με δικαιο ή με αδικο τροπο.

Για την Ελλαδα, υπαρχουν πολλα τετοια παραδειγματα, η Βορεια Ηπειρος, το Μακεδονικο Ζητημα, η Μικρα Ασια. Βεβαια αυτα δεν ισχυουν μονο για την Ελλαδα, παραδειγμα είναι η διαμαχη για την Αλσατια-Λωραινη αναμεσα στην Γερμανια και τη Γαλλια που σημερα είναι συμμαχικες χωρες. Αυτο βεβαια δεν σημαίνει οτι πιστευουμε στην δυνατοτητα υπαρξης ενος "ειρηνικου και δικαιου" καπιταλισμου γιατι στον καπιταλισμο καθε διαμαχη που λυνεται αντικαθισταται με αλλες ή ξαναδημιουργείται, πολλες φορες τελειως τεχνητα, για να εξυπηρετησει αλλες προσκαιρες πολιτικες σκοπιμοτητες της μιας ή της αλλης αστικής ταξης.

Γι' αυτο οι διακυρηξεις οτι "ο καπιταλισμος ποτε δεν θα

* Λενιν Αγγλικά απαντα τομ. 23 σελ. 71

** "Σοσιαλιστικη Εκφραση" Απρ. 86 αρ. 157

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

μπορεί να λύσει το Κυπριακό πρόβλημα" δεν είναι απλά μεγαλοστομίες "αριστερές" διακηρύξεις χωρίς ουσιαστικό πρακτικό περιεχόμενο, αλλά και θεωρητικά λαθεμένες. Το ζήτημα δεν είναι να βρισκούμε παρομοίες "δικαιολογίες" για την αναγκαιότητα του σοσιαλισμού, υπάρχουν άλλες πολύ καλύτερες, αλλά **το τι κάνουν οι επαναστάτες στην σημερινή ιστορική περίοδο που οι καπιταλιστικοί ανταγωνισμοί προκαλούν και διατηρούν αυτό το πρόβλημα και αποκλείουν για την ώρα μια "δίκαιη ειρηνική και βίαιη" λύση.**

Στο μέλλον, αν δεν έχει στο μεταξύ γίνει η σοσιαλιστική επανάσταση, οι καπιταλιστικοί ανταγωνισμοί ίσως λύσουν αυτό το πρόβλημα και φέρουν στην θέση του κάποιο άλλο, οπότε θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε διεθνιστικά το νέο πρόβλημα. Σήμερα όμως, είναι το Κυπριακό που λειτουργεί σαν πιθανή αιτία πολέμου και σαν σίγουρη αιτία εξανδραποδισμού της εργατικής τάξης στις επιρρεαζόμενες χώρες, και είναι αυτά που πρέπει να παίρνουμε υπόψη και να καταπολεμάμε **συγκεκριμένα** στην καθημερινή πρακτική μας, εδώ και τώρα στον καπιταλισμό:

"Για τον καπιταλισμό θα μπορούσε ακόμα πριν από πολλές δεκαετίες και με απολυτό δικίο, να ειπωθεί ότι 'ιστορικά έχει ξεπεραστεί', αυτό όμως δεν μας απαλλάσσει καθόλου από την ανάγκη μιας μακροχρόνης και πολύ επιμονής πάλης, πάνω στο εδάφος του καπιταλισμού." *

Μόνο έτσι θα μπορούσαμε να συμβάλουμε στην επιτυχία του διεθνούς σοσιαλισμού και να προωθήσουμε την διεθνιστική διαπαιδαγώγηση και ενότητα των εργατικών τάξεων των χωρών που έχουν σχέση με το πρόβλημα.

Όσο αριστερή και αν φαίνεται η θέση ότι "μόνο ο σοσιαλισμός θα λύσει το πρόβλημα", η πιο συνηθισμένη καταληξη τέτοιων θέσεων είναι ότι η προπαγάνδα τους παραμένει αφηρημένη. Όχι μόνο δεν σπρωχνει την εργατική τάξη με "μεγαλύτερο ενθουσιασμό" στην επιδίωξη του σοσιαλισμού όπως ίσως φανταζόμαστε αυτοί που τις προωθούν, αλλά αντίθετα, μεταθετώντας την λύση του προβλήματος σε κάτι που δεν φαίνεται να είναι άμεσα κατορθώτο, δεν δίνει κανένα συγκεκριμένο **σημερινό** διεθνιστικό καθήκον στην εργατική τάξη για την αντίδραση της στις πράξεις και επιδιωξεις των αστών "της" στο Κυπριακό πρόβλημα.

Πρακτική λύση ή ουδετερότητα;

Η αναποφευκτική ερώτηση μετά από αυτά είναι "μα εσείς ποια λύση προτείνετε; **πρακτικά**, τι θα προτιμούσατε να γίνει;". Ούτε "προτείνουμε" ούτε "προτιμούμε" κάποια μορφή λύσης, είμαστε **ουδτεροί**. Δεν είναι υποχρέωση των διεθνιστών να αντιπροτείνουν οποιαδήποτε συγκεκριμένη "πρακτική" πρόταση για λύση του Κυπριακού σήμερα διότι οποιαδήποτε διευθέτηση του κυπριακού με τα σημερινά δεδομένα δεν θα λύσει τα πραγματικά προβλήματα. Ούτε τον κίνδυνο πολέμου θα εξαφανίζει, και ιδιαίτερα όλες οι αρεστές στην δικία μας αρχούσα τάξη λύσεις θα σημαίνουν την εθνική καταπίεση των Τουρκοκυπρίων.

Γι' αυτό δεν έχουμε καμία υποχρέωση σαν επαναστάτες να προτείνουμε τρόπους διευθέτησης των αστικών αντιθέσεων, επει-

* Λένιν "Ο Αριστερισμός παιδική αρρώστια του κομμουνισμού" σελ. 75

δη αυτό αποκλείεται σε αυτή την περίοδο να γίνει με "δίκαιο, ειρηνικό και βιώσιμο" τρόπο.

Ο σοσιαλισμός πάλι δεν είναι στον πολιτικό ορίζοντα ώστε να έχει νόημα να προτείνουμε μια λύση που θα εφαρμοζε η εργατική εξουσία. Και δεν μπορούμε τώρα να ξερουμε ούτε αν θα υπάρχει Κυπριακό πρόβλημα όταν θα γίνει σοσιαλιστική επανάσταση, ούτε τι μορφή θα έχει τότε, ούτε πως θα το λύσει αν υπάρχει εκτός από το ότι η εργατική εξουσία θα μπορούσε να το λύσει δημοκρατικά.

Αν όμως δεν είναι υποχρέωση των επαναστατών να προτείνουν μια "πρακτική" λύση στο σημερινό πρόβλημα, έχουν ωστόσο την υποχρέωση να δουν ποια είναι τα **πρακτικά καθήκοντα** που βάζει άμεσα στην εργατική τάξη η ύπαρξη του κυπριακού προβλήματος. Και αυτά δεν είναι τίποτα άλλο από το να υπερασπίσουν τον διεθνισμό και την δημοκρατία με συνέπεια. Όχι την τυπική και υποκριτική αστική δημοκρατία που ξέρει μόνο από κοινοβουλία και εκλογές κάθε τέσσερα χρόνια, αλλά την συνεπή υπερασπίση των δημοκρατικών δικαιωμάτων όλων των καταπιεσμένων, είτε αυτά αφορούν θρησκευτικά δικαιώματα, τα δικαιώματα των γυναικών, των ομοφυλοφύλων, των φυλακισμένων, θέματα πολιτικού γάμου και διαζυγίου, εκτρώσεων και πολλά άλλα, είτε θέματα εθνικής καταπίεσης και εθνικών δικαιωμάτων. Αντιμετωπίζοντας ο Λένιν την κατηγορία ότι οι Μπολσεβίκοι δεν είχαν να προτείνουν "πρακτικές" λύσεις στα εθνικά προβλήματα, έδειχνε ταυτόχρονα και τι ενδιέφερε τους επαναστάτες, που έπρεπε να ριχνούν το βάρος:

"Εμείς, οι Μεγάλο-Ρώσοι προλεταριοί... αγωνιζόμαστε στην επικράτεια ενός συγκεκριμένου κράτους. Ενώνουμε τους εργάτες όλων των εθνών που ζουν σ' αυτό το κράτος. Δεν μπορούμε να εγγυηθούμε για μια οποιαδήποτε συγκεκριμένη πορεία της εθνικής εξέλιξης επειδή **βαδίζουμε προς το ταξικό μας στόχο ακολουθώντας όλες τις πιθανές πορείες.**

Δεν μπορούμε ωστόσο να βαδίσουμε προς αυτό το στόχο παρα μόνο αν **καταπολεμήσουμε κάθε είδος εθνικισμού**, υποστηρίζοντας την ισοτιμία όλων των εθνών. Κατά ποσο η Ουκρανία, για παράδειγμα, είναι προορισμένη να σχηματίσει ένα ανεξάρτητο κράτος, είναι ζήτημα που θα καθοριστεί από χιλίους απροβλεπτούς παραγοντές. Χωρίς να επιχειρούμε μάταιες και αργόσχολες "εικασίες", υποστηρίζουμε κατι για το οποίο δεν υπάρχει αμφιβολία: το δικαίωμα της Ουκρανίας να σχηματίσει ένα ανεξάρτητο κράτος... **εκπαιδεύουμε τις μαζές στο πνεύμα της αναγνώρισης αυτού του δικαιώματος...**

Εξαιτίας της αναζήτησης της 'πρακτικότητας' η Ροζα Λουξεμπουργκ άφησε να της διαφύγει το **κύριο πρακτικό καθήκον** και του Μεγάλο-Ρωσικού προλεταριάτου και του προλεταριάτου άλλων εθνικοτήτων: το καθήκον της **καθημερινής κινητοποίησης και προπαγάνδας** εναντίον σε όλα τα κράτη και εθνικά προνομια, και για το ίσο δικαίωμα όλων των εθνότητων στο δικό τους εθνικό κράτος. Αυτό (προς το παρόν), είναι το κύριο καθήκον μας στο εθνικό ζήτημα, επειδή **μόνο** με αυτό τον τρόπο μπορούμε να υπερασπίσουμε τα **συμφέροντα της δημοκρατίας** και την συμμαχία των προλεταρίων όλων των εθνών πάνω σε ίση βάση.

Αυτή η προπαγάνδα μπορεί να μην είναι 'πρακτική'

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

απο την σκοπια και των Μεγαλωρωσων καταπιεστων καθως και απο τη σκοπια της αστικης ταξης των καταπιεσμενων εθνων (και οι δυο απαιτουν ενα συγκεκριμενο 'ναι' η 'οχι' και κατηγορουν τους Σοσιαλδημοκρατες οτι ειναι 'ασαφεις'). Στην πραγματικοτητα ειναι αυτη η προπαγανδα, και μονο αυτη η προπαγανδα, που εξασφαλιζει την γνησια δημοκρατικη, την γνησια σοσιαλιστικη διαπαιδαγωγηση των μαζων. Ειναι η μονη προπαγανδα που θα εξασφαλισει τις περισσοτερες πιθανοτητες εθνικης ειρηνης στη Ρωσσια, εφσον παραμεινει ενα πολυεθνικο κρατος, και την πιο ειρηνικη (και, για την ταξικη παλη του προλεταριατου, ακινδυνη) διαιρεση σε χωριστα εθνικα κρατη, αν εμφανιστει θεμα τετοιας διαιρεσης." *

Το τι θα γινει και με το Κυπριακο, θα εξαρτηθει, οπως και για αλλα παρομοια ζητηματα, απο "χιλιους απροβλεπτους παραγοντες", για αυτο δεν πρεπει να ασχολουμαστε με "αργοσχολες εικασιες", αλλα με το να εκπαιδευσουμε τις ελληνοκυπριακες μαζες στο πνευμα της αναγνωρισης του δικαιωματος των Τ/Κ να εχουν το δικο τους κρατος. Πραγμα που δεν ειναι "πρακτικο" ουτε απο την σκοπια των Ε/Κ αστων (αυτων που κυριως μας ενδιαφερουν σαν Ε/Κ σοσιαλιστες!) που ζητουν ενα "συγκεκριμενο οχι", αλλα ουτε και των Τ/Κ αστων που θα ηθελαν ενα "συγκεκριμενο ναι" στις απαιτησεις τους για την υπαρξη του τουρκοκυπριακου κρατους, η στο θεμα της παραμονης των Τουρκικων στρατευματων.

Δεν υποστηριζουμε το "ειρηνικο εργο" του Τουρκικου στρατου, και δεν αρνουμαστε πως τα περισσοτερα απο οσα λενε οι Ε/Κ αστοι για τους Τουρκους στρατοκρατες ειναι αληθεια. θεωρουμε ομως οτι δικια-μας δουλεια, σαν ελληνοκυπριοι διεθνιστες, ειναι να τονισουμε την υποκρισια και τις επιθετικες ενεργειες των "δικων" μας αστων, οταν κρυβουν τον ρολο που οι ιδιοι επαιξαν ως το 74 και τους σκοπους που εχουν για το μελλον. Μονο ετσι θα εξασφαλιστει η γνησια σοσιαλιστικη διαπαιδαγωγηση των Ε/Κυπριακων μαζων. Ειναι δουλεια των τουρκοκυπριων και τουρκων επαναστατων η αποκαλυψη της υποκρισιας και των επιθετικων ενεργειων της "δικιας τους" αστικης ταξης στους τουρκοκυπριους και τουρκους εργαζομενους.

Με λιγα λογια, ο τροπος που οι επαναστατες αντιμετωπιζουν την πολιτικη πρεπει να ειναι πρακτικος: οχι "αργοσχολες εικασιες", οχι να κανουμε τους προφητες, αλλα αντιθετα να στηριζομαστε στην σημερινη πραγματικοτητα για να προωθησουμε την διεθνιστικη αλλα και την δημοκρατικη διαπαιδαγωγηση της εργατικης ταξης σε ολα τα σημερινα θεματα, διοτι χωρις αυτην την εκπαυση ειναι αδυνατο και να φαντασσουμε ακομα μια σοσιαλιστικη επανασταση.

Οσον αφορα το Κυπριακο, δημοκρατικη διαπαιδαγωγηση για την ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη σημαινει πανω απο ολα την υποστηριξη του δικαιωματος των τουρκοκυπριων για αυτοδιαθεση. Ειναι πολυ ευκολο να υποστηριζει κανεις απο την νοτια Κυπρο τα δικαιωματα των μαυρων στην Νοτια Αφρικη, και ακομα ευκολοτερο να υποστηριζει τα δικαιωματα των Κουρδων στην Τουρκια. Αυτα ομως ειναι ανωδυνα, και ευκολα μπορουν να γινουν και υποκριτικα. Η δημοκρατικη και διεθνιστικη διαπαιδαγωγηση τοτε μονο ειναι ολοκληρωμενη και πραγματικη οταν εφαρμοζεται

* Λενιν Αγγλικά απαντα τομ. 20 σελ. 413-14

εκεί που πονάει, όταν η εργατική τάξη μαθαίνει να εγκαταλείπει τα προνόμια του "δικού της" έθνους, αυτά που ακόμα και η ίδια τα βλέπει σαν δικά της προνόμια, για χάρη της δημοκρατίας και του διεθνισμού.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΣΗΜΕΡΙΝΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ, ΟΧΙ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ "ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΛΥΣΗΣ"

Αν δεν έχουμε καμία "πρακτική" πρόταση για το πως θα μπορούσε να λυθεί το Κυπριακό σήμερα, υπάρχουν ωστόσο **πρακτικοί** τρόποι για να επεμβούν οι επαναστάτες (όσο μικρή και αν είναι η κλίμακα) σε σχέση με το Κυπριακό πρόβλημα.

Η επαναστατική ηττοπάθεια, η ουδετερότητα απέναντι στις αστικές λύσεις και η υποστήριξη του δικαιώματος των Τουρκοκυπρίων για αυτοδιάθεση είναι οι γενικές θεωρητικές αρχές στις οποίες μπορεί να στηριχθεί μια διεθνιστική πολιτική για τους ελληνοκυπρίους και ελληνες επαναστάτες. Πως θα μπορούσαν όμως να εφαρμοστούν **πρακτικά** στην σημερινή πεσμένη κατάσταση του εργατικού κινήματος;

Δεν υπάρχουν συνταγές για το πως γίνεται αυτό, υπάρχουν μόνο γενικές κατευθύνσεις με βάση τις οποίες θα μπορούν οι επαναστάτες να κινούνται κάθε φορά για να προωθούν συγκεκριμένα την διεθνιστική πολιτική και πρακτική. Έτσι αυτή η πολιτική πρέπει να έχει σαν σημερινούς στόχους:

Πρώτα, να προσφέρει **επιχειρήματα** που ένας αριστερός εργαζόμενος θα μπορεί να χρησιμοποιήσει όχι μόνο μέσα στις συντεχνίες και τους χώρους δουλειάς όταν το κυπριακό χρησιμοποιείται σαν το βαρύ πυροβολικό των αστών και των ρεφορμιστών για να καταπνίξουν τις εργατικές διεκδικήσεις, αλλά ακόμα και στις "κουβεντές του καφέ" - και χρειάζεται καλή κατανόηση του θέματος για να γίνει αυτό το φαινομενικά απλό πράγμα! - και να τον βοηθάει να καθορίσει την στάση του σε κάθε σχετικό θέμα.

Και δεύτερο να μπορεί να μεταφραστεί σε **συγκεκριμένες διεκδικήσεις και αιτήματα** της ελληνοκυπριακής εργατικής τάξης. Αν αυτή την στιγμή δεν υπάρχει ευκολός τρόπος (επειδή λείπει και το μαζικό κίνημα και η επαναστατική οργάνωση) για να μπει στην πράξη μαζί αυτές οι διεκδικήσεις, πρέπει ωστόσο να μπορούν να παρουσιαστούν τουλάχιστον σαν εναλλακτική πρακτική, και όχι μόνο εναλλακτική θεωρία, στην οσβινιστική προπαγάνδα και πρακτική των αστών και των αριστερών πατριωτών, εστω και με σχετικά μικρές ενεργειές λίγων εργαζομένων, με μια επιστολή στις εφημερίδες, ένα ψηφισμα σε γενική συνέλευση της συντεχνίας ή για μαζέμα υπογραφών. Έτσι θα μπορέσει ένα εστω και πολύ μικρό μέρος της εργατικής τάξης και των αριστερών διανοομένων να αρχίσει να βλέπει ότι η επαναστατική διεθνιστική πολιτική είναι **πρακτικός οδηγός για δράση** και όχι απλά προπαγάνδα ή "σωστές ιδέες" και πρωτομαγιάτικες διακυρήξεις, αλλά "πρακτικά ανεφαρμοστές" στον σημερινό κόσμο.

Οι ίδιοι οι Ε/κ και Έλληνες άστοι μας βάζουν τα σημερινά πρακτικά καθήκοντά μας, με όλη την πολιτική τους: εξοπλισμοί, "εισφορές για την άμυνα", "διεθνοποίηση", Ελληνικές μεραρχίες, "αντικατοχικές" εκδηλώσεις, οικονομικές θυσίες και τόσα άλλα.

Τα προβλήματα πρέπει να αντιμετωπίζονται με βάση τις διεθνιστικές αρχές και κατευθύνσεις, αλλά κάθε φορά συγκεκρι-

ριμένα, αναλόγα με το χώρο και το πρόβλημα. Μπορούμε να δούμε μερικά θέματα πάνω στα οποία θα πρέπει να συγκεντρωθεί αυτή η προσπάθεια να βρούμε επιχειρήματα και διεκδικήσεις και αιτήματα.

Η ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ Ε/Κ ΑΣΤΩΝ

Πρέπει να λέμε τα πράγματα ξεκαθαρα, με τρόπο που να μη μπορεί παρα να γίνει κατανόητος, για το πια ήταν η πραγματική πολιτική των αστικών κυβερνήσεων "μας" στην Ελλάδα και την νοτιο Κύπρο, και πριν τον πόλεμο και στην διάρκεια του. Να δειξουμε συγκεκριμένα τι σημαίνει το "ο πόλεμος είναι η συνέχεια της πολιτικής της ειρήνης, η ειρήνη είναι η συνέχεια της πολιτικής του πολέμου" και ότι δεν έχει σημασία ποιος επιτέθηκε πρώτος ή τελευταίος, που βρίσκονται σήμερα οι στρατοί, ποιος δημιούργησε τελευταίος πρόσφυγες και αγνοούμενους, αλλά το ποιος γενικότερης πολιτικής είναι μέρος και συνέχεια αυτός ο πόλεμος.

Ετσι το πιο σημαντικό καθήκον, που δείξαμε ήδη την σημασία που του δίνουμε αφιερώνοντας σε αυτό ένα μεγάλο μέρος του κειμένου μας, είναι να δείχνουμε θυμίζοντας και αποκαλύπτοντας ιστορικά γεγονότα, καθώς και αναλύοντας την σημασία σύγχρονων γεγονότων, ότι η ελληνική και ελληνοκυπριακή αρχούσα τάξη δεν ήταν ούτε είναι "αθώες περισσότερες".

Και τέτοιο δεν μπορεί να γίνει με περαστικές αναφορές στα γεγονότα και με σύντομες παρατηρήσεις του τύπου "οι τουρκοκύπριοι ήταν καταπιεσμένοι", αλλά επιμένοντας στις λεπτομέρειες των γεγονότων, στην αποδείξη της αληθείας τους, και στην σημασία τους. Είναι μια πραγματική μάχη για αποκατάσταση της αληθείας. Και αυτό είναι το πρώτο καθήκον της διεθνιστικής αριστεράς που πρέπει να γίνεται σε όλα τα επίπεδα: Με μεγάλα κείμενα, με μικρά κείμενα, με προκυρηξεις, με συζητήσεις, με κάθε μέσο που ταιριάζει στην κάθε περίπτωση και στην φάση ανάπτυξης της επαναστατικής αριστεράς και του ακροατηρίου της. Και για το παρελθόν και για το παρόν. Με προπαγάνδα και αγκιτασία που θα δείχνει συνέχεια και καθαρά ότι η Ελληνική και η Ελληνοκυπριακή αρχούσα τάξη ήταν και είναι και αυτές συνέχεια επιθετικές. Αυτό είναι το πρώτο και κύριο, σε αυτό θα βασιστούν όλα τα άλλα.

Ένα σημαντικό πρακτικό διεθνιστικό αίτημα το οποίο είχε άμεση σχέση με την αποκατάσταση της αληθείας, και με το οποίο μπορούσαν και έπρεπε να επεμβούν οι ελληνοκύπριοι επαναστάτες, ήταν το αίτημα της τιμωρίας των φονιάδων και εκείνων που έκαναν εγκλήματα σε βάρος των τουρκοκυπρίων. Τα πρώτα χρόνια μετά το '74, όταν όλοι οι αριστεροί στη Ν. Κύπρο απαιτούσαν καθαρή από τους "προδοτές" πραξικοπηματίες, οι διεθνιστές έπρεπε να χρησιμοποιήσουν αυτή την ευκαιρία για να πληροφορηθούν και να θυμίσουν την ύπαρξη και τις πράξεις και αυτών των φονιάδων. Ετσι θα μπορούσαν και να προπαγανδίσουν μέσα στους ελληνοκυπρίους εργαζομένους το αίτημα να συμπεριληφθούν στην καθαρή και οι ατιμωρητοί για τόσα χρόνια φονιάδες των τουρκοκυπρίων.

Αυτό έπρεπε να γίνει όχι τόσο για να κερδίσουν οι ελληνοκύπριοι εργαζόμενοι την εμπιστοσύνη των τουρκοκυπρίων αλλά σαν αίτημα που θα αποκαλύπτε την υποκρισία των ελληνοκυπριακών πολιτικών κομμάτων που ασχολούνταν μόνο με τους "προδο-

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

τες" πραξικοπηματιες και "Ξεχνουσαν" τελειως ολους τους αλλους εγκληματιες, θα προωθουσε την διεθνιστικη διαπαιδαγωγηση των ελληνοκυπριων εργαζομενων, και θα βοηθουσε τους εργαζομενους να διαχωρισουν τη θεση τους απο τους αστους "τους" και τα συμφεροντα και προνομια του "δικου τους" εθνους.

ΑΝΤΙΑΡΑΣΗ ΣΤΗΝ ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑ

Η αντιληψη οτι μετα το '74 η ελληνοκυπριακη αστικη ταξη δεν μπορει, ασχετα αν θελει, να ειναι επιθετικη, ειναι λανθασμενη.

Η επιθετικοτητα τους εμφανιζεται στο πολιτικο επιπεδο με την "διεθνοποιηση" και τον "μακροχρονο αγωνα" για να μην αναγνωριστεί με κανενα τροπο η πολιτικη οντοτητα παλιότερα του ομοσπονδου τουρκοκυπριακου κρατους, και σημερα της Τουρκικης Δημοκρατιας της Βορειας Κυπρου.

Αλλα οπως ειδαμε ακομα και σε πολιτιστικα και αθλητικα θεματα οπως στη Γιουροβιζιον και στους Ολυμπιακους αγωνες, δινουν καθε φορα μαχη για να μην αναγνωριστεί το κρατος των τουρκοκυπριων. Το ιδιο γινεται για ολες τις περιπτωσης που μπαινει ζητημα εστω και πολυ εμμεσης αναγνωρισης του τουρκοκυπριακου κρατους. "Εδωσαν τη μαχη των γραμματοσημων" και δεν εγιναν αποδεχτα τα τουρκοκυπριακα γραμματοσημα στη ευρωπαϊκη ενωση ταχυδρομειων, το ιδιο και με την ευρωπαϊκη ενωση τηλεπικοινωνιων, αυτοκινητου, ποδοσφαιρου και οπουδηποτε αλλου προσπαθησαν να εμφανισουν δικους τους αντιπροσωπους οι τουρκοκυπριοι.

Η ΥΠΟΚΡΙΣΙΑ τους σε αυτα τα ζητηματα φαινεται πολυ καθαρα αν θυμηθουμε πως τα χρησιμοποιουσαν πριν το '74 που ειχαν το πανω χερι. Για παραδειγμα, οποιον τολμουσε τοτε να ζητησει να αντιπροσωπευτει η Κυπρος στους ολυμπιακους αγωνες με δικη της ομαδα θα τον κατηγορουσαν ολοι για προδοτη και ενδοτικο - οι ελληνοκυπριοι αθλητες συμμετειχαν στους Ολυμπιακους σαν μελη της ελληνικης ομαδας, και στο ελληνικο ποδοσφαιρικο πρωταθλημα Α' Εθνικης συμμετειχε η Κυπρος με την πρωταθλητρια ομαδα της, σαν να πταν ελληνικη επαρχια. Μετα το '74 ομως Ξαφνικα η Νοτια Κυπρος αρχισε να συμμετεχει σαν ολοκληρη "η Κυπρος" και στους ολυμπιακους αγωνες, και στους διαγωνισμους της Γιουροβιζιον και οπου αλλου μπορει.

Ειναι ακομα γνωστη η ιστορια με τον ποδοσφαιρικο αγωνα Αποελ-Μπεσικτας (1986) και την φασαρια που εγινε για το απο ποιο αεροδρομιο θα ερχονταν στη Κυπρο οι Τουρκοι ποδοφαιριστες, που οδηγησε στην αρνηση της ελληνοκυπριακης ομαδας (μετα και απο σχετικη "συμβουλη" της κυβερνησης) να δωσει τους αγωνες.

Στο οικονομικο επιπεδο οπου οι ελληνοκυπριοι αστοι ειχαν και εχουν αναμφισβητητη υπεροχη ποτε δεν επαψαν να ειναι επιθετικοι. Μεχρι και σημερα ισχυει ακομη ο οικονομικος αποκλεισμος της Βορειας Κυπρου και γινεται καθε δυνατη προσπαθεια απο τους ελληνοκυπριους αστους για να μην προσεγγιζουν ξενα караβια στα λιμανια της Β. Κυπρου ουτε και αεροπλانا στα αεροδρομια της.

Οσο για το "αριστερο" επιχειρημα οτι ο οικονομικος αποκλεισμος αφορα "μονο" τους τουρκοκυπριους αστους, και οτι για τα προβληματα των τουρκοκυπριων υπευθυνοι ειναι "μονο" οι

τουρκοκυπριοι αστοι, δεν εχουμε καμια αμφιβολια οτι οι τουρκοκυπριοι εργαζομενοι ειναι και αυτοι θυματα της εκμεταλλευσης και της καταπιεσης του καπιταλισμου. Και δεν εχουμε καμια αμφιβολια οτι ο κυριος εχθρος και αυτων ειναι η "δικια τους" αστικη ταξη, κατι που σιγουρα εχουν καθηκον να τονιζουν οι τουρκοκυπριοι επαναστατες. Εμεις ομως, το ελληνοκυπριακο εργατικο κινημα, για να ειμαστε ειλικρινα αλληλεγγυοι με τους τουρκοκυπριους εργαζομενους πρεπει να αντιστεκομαστε και να αντιδρουμε στις οποιεσδηποτε δυσκολιες προκαλουν οι πραξεις των "δικων μας" αστων στους τουρκοκυπριους. Και ειναι σιγουρα οτι ο οικονομικος αποκλεισμος προκαλει αρκετες δυσκολιες στους τουρκοκυπριους, αστους αλλα και εργαζομενους.

Εξαλλου, η τουρκοκυπριακη αρχουσα ταξη προσπαθει να πεισει τους τουρκοκυπριους εργαζομενους οτι οι ελληνοκυπριοι σαν συνηλο (και οι αστοι μα και οι εργατες) ευθυνονται για τα προβληματα τους, οτι προκειται για εθνος εναντιον εθνους. Για να μπορεσουν οι τουρκοκυπριοι επαναστατες να τους πεισουν οτι δεν ειναι ετσι, οτι η ουσιαστικη αντιθεση δεν ειναι αναμεσα σε εθνη αλλα μεταξυ της εργατικης ταξης και των αστων, χρειαζονται την βοηθεια του ελληνοκυπριακου εργατικου κινήματος που πρεπει να δειχνει οτι οχι μονο δεν συμμετεχει στην επιθετικοτητα των "δικων του" αστων εναντιον των τουρκοκυπριων, αλλα αντιθετα αντιδρα σε αυτην.

Ειναι ακομα αρκετα χαρακτηριστικο των προθεσεων και της στασης των ελληνοκυπριων αστων απεναντι στους τουρκοκυπριους το εθνικιστικο μπαραζ που εξαπολυσαν τα τελευταια δυο χρονια, '86 και '87, το οποιο στρεφotan ταυτοχρονα και εναντια στην ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη, με τις φορολογιες για την αμυνα και τις διαφορες "αντικατοχικες" εκδηλωσεις οπως τα αντισκοινα στη Δερυνια, τις "εκδηλωσεις μνημης" στο οδοφραγμα του Αηδρα Παλας, τις "αντικατοχικες πορειες", τις "γυναικες που επιστρεφουν" και αλλα παρομοια.

Απο αυτα, ενα σημαντικό προβλημα που πρεπει να αντιμετωπισουν σημερα πρακτικα οι ελληνοκυπριοι επαναστατες απο διεθνιστικη σκοπια ειναι η "εκτακτη" εισφορα για την αμυνα. Ειναι η "αιχημη του δορατος" της επιθεσης των ελληνοκυπριων αστων εναντια στην εργατικη ταξη. Εκτος απο το οτι με την "εκτακτη" εισφορα, οπως και με καθε αλλο φορο, αποκτουν την δυνατοτητα να ενισχυσουν τη στρατιωτικη τους θεση, ταυτοχρονα δημιουργουν στον κοσμο την αισθηση του πολιορκημενου, ενισχουν τον πατριωτισμο και προβαλλουν την αναγκη θυσιων και περιορισμου των αιτηματων της εργατικης ταξης.

Οι ελληνοκυπριοι επαναστατες πρεπει να ειναι τελειως αντιθετοι στην "εκτακτη" εισφορα για την αμυνα. Οχι μονο επειδη ειναι ενας ακομα υποκριτικα καλυμμενος φορος, και σιγουρα οχι επειδη "οσα και να δωσουμε δεν φτανουν για να νικησουμε την Τουρκια", ουτε επειδη "ειναι πιο σωστο να δωσουν οι βιομηχανοι, οι ξενοδοχοι, οι εμποροι και γενικα οι εργοδοτες που εχουν να χασουν σε ενα πολεμο", αλλα γιατι αυτος ο πολεμος ειναι αντιδραστικος και απο την πλευρα των ελλνων και ελληνοκυπριων αστων. Επειδη οσο ιμπεριαλιστικη αρπαχτικη και επιθετικη ειναι η Τουρκια αλλο τοσο ειναι η Ελλαδα και ο μικρος συμμαχος, συνεταιρος, αδελφος, η ν. Κυπρος, την οποια θελουμε να εμποδισουμε να εξοπλιστει.

Μονο με αυτο τον τροπο η παλη εναντια στην "εκτακτη εισφορα για την αμυνα" ειναι διεθνιστικη. Η καταγγελια της

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

"αμυνας" **σήμερα στη ν. Κύπρο** που περιορίζεται να συνδέει το θέμα **μόνο** με την αντιδραστικότητα του αστικού στρατού σαν επιθετικού απέναντι στην εργατική τάξη αποφεύγει τελείως το κεντρικό πολιτικό πρόβλημα για τους ελληνοκυπρίους επαναστάτες που είναι η επιθετικότητα της "δικής μας" αστικής τάξης.

Οι ελληνοκύπριοι επαναστάτες πρέπει να ξεσκεпаζουν, να καταγγέλλουν και να παλεύουν με όλα μέσα διαθετούμενα εναντίον σε αυτή την επιθετικότητα των ελληνοκυπρίων αστών όπου και όπως εμφανίζεται αυτή κάθε φορά.

ΚΑΘΑΡΗ ΑΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΑΣ

Το συμπέρασμα που βγαίνει από τα προηγούμενα πρέπει να είναι πάντα η **"καθαρή"** άρνηση της υπερασπίσης της πατρίδας". Και η προσπάθεια θα πρέπει πάντα να είναι αυτό να μη μείνει αφηρημένο σύνθημα αλλά να συνδέεται με πρακτικά ζητήματα, με πράγματα που **μπορούν να γίνουν** άμεσα πολιτικά αιτήματα - όχι μόνο με την εισφορά για την άμυνα, αλλά με ότι άλλο μπορεί να συνδεθεί. Για παράδειγμα υποστηρίζουμε την μείωση της στρατιωτικής θητείας και τα δικαιώματα των στρατιωτών **χωρίς** να προτείνουμε άλλους "πιο αποτελεσματικούς" τρόπους για να λυθεί το "πρόβλημα της άμυνας".

ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΗ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΩΝ ΣΗΜΕΡΑ

Το δικαίωμα αυτοδιαθέσης των τουρκοκυπρίων πρέπει να το υποστηρίζουμε καθαρά, **σήμερα** και εναντίον στην δικιά μας αρχούσα τάξη που τους το αρνείται, όχι σαν "υποσχέση ότι θα το σεβαστούμε εμείς αργότερα". Ακόμα και ζητήματα όπως η συμμετοχή "της Κύπρου" στην Γιουροβίζιον αποτελούν άρνηση του, και ακόμα και σε αυτά τα "μικρά" ζητήματα πρέπει να παίρνουμε καθαρή θέση δείχνοντας την υποκρισία και την επιθετικότητα των "δικών μας" αστών.

Επαναλαμβάνουμε ότι υποστηρίζουμε το **δικαίωμα** των τουρκοκυπρίων να έχουν το δικό τους κράτος εναντίον στην άρνηση αυτού του δικαιώματος από τους **"δικούς μας"** αστούς. Αυτό **δεν** σημαίνει ούτε ότι "προτιμούμε" ή "υποστηρίζουμε" την διχοτόμηση, ούτε και το αντίθετο. Από αυτή την άποψη **είμαστε ουδέτεροι**.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΘΥΜΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΕΠΙΘΥΜΗΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΟΥΣ ΑΣΤΟΥΣ ΛΥΣΕΩΝ

Ιδιαίτερο καθήκον μας σαν ελληνοκύπριοι διεθνιστές είναι η καταγγελία της στάσης των "δικών μας" αστών απέναντι στις διαφορές λύσεις, και στις επιθυμητές από αυτούς, αυτές που θέλουν όσο το δυνατό πιο "ενιαίο" κράτος, και στις ανεπιθυμητές, ξεσκεπαζοντας τους πραγματικούς λόγους για τους οποίους αυτές θεωρούνται ανεπιθυμητές. Αυτό δεν σημαίνει, επαναλαμβάνουμε, ότι παύουμε να είμαστε ουδέτεροι, και προτιμούμε τις λύσεις που προτιμάει "ο εχθρός", σημαίνει πάλι ότι **δικιά μας δουλειά** είναι να παλέψουμε εναντίον στην "δικιά" μας αρχούσα τάξη. Όχι μόνο επειδή αυτό χρειάζεται για την ταξική διεθνιστική ενότητα ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων αλλά και επειδή η ελληνοκυπριακή (και ελληνική) εργατική τάξη έχει πρόβλημα ταξικής συνεργασίας με τον Κυπριανό, τον Κληρίδη, τον Βασιλείου, τον Παπανδρέου και τους αστούς που αυτοί εκπροσωπούν, και είναι αυτοί που πρέπει να ξεσκεπαστούν στα

ματια των ελληνοκυπριων και ελλινων εργαζομενων, οχι ο Ντενκτας η ο Εβρεν και ο ΟΖαλ.

Ο εθνικισμος και η διασπαση αναμεσα στις εργατικες ταξεις Ε/κ και Ελλινων απο τη μια, Τ/Κ και Τουρκων απο την αλλη καταπολεμιεται μονο καταπολεμωντας τις ιδιαιτερες ψευδαισθησεις που εχει η καθε εργατικη ταξη. Σε αυτο προσπαθησαμε να βοηθησουμε και να συμβαλλουμε με την αναλυση και τα στοιχεια που δωσαμε στο πρωτο μερος του κειμενου μας.

Αυτη η σταση απεναντι στις διαφορες λυσεις ειναι ισως το στοιχειο που ξεχωριζει παραπανω τους επαναστατες απο τους ρεφορμιστες, οι οποιοι δειχνουν μια ακαταμαχητη ταση να υποστηριζουν λυσεις αν οχι αρεστες τουλαχιστον ανεκτες απο τους αστους τους και την πατριωτικη "κοινη γνωση", αποφευγοντας απλα τις πιο ακραια εθνικιστικες.

ΕΠΟΙΚΟΙ

Ενα χαρακτηριστικο ολων των επιθυμητων απο τους ελληνοκυπριους λυσεων ειναι η απαιτηση για να φυγουν οι Τουρκοι εποικοι. Εαν ειναι αληθεια οτι οι πανω απο 60,000 εξαθλιωμενοι αγροτες ενθαρρυνθηκαν απο τον Ετζεβιτ και την τουρκικη χουντα για τους δικους τους αντιδραστικους εθνικιστικους σκοπους (δημογραφικη αλλαγη) να μεταναστευσουν στην Κυπρο, αλλο τοσο ειναι αληθεια οτι οι Ε/κ και Ελληνες αστοι θελουν να τους διωξουν απο την Κυπρο για τους αντιστοιχους δικους τους αντιδραστικους εθνικιστικους στοχους (δημογραφικη επαναφορα).

Η εργατικη ταξη δεν εχει κανενα συμφερον να υποστηριξει τις επιδιωξεις για κυριαρχια καμμιας αρχουσας ταξης. Εχει αντιθετα υποχρεωση να υπερασπιστει καθε καταπιεσμενο, και τετοιοι ειναι χωρις καμμια αμφιβολια, οπως παραδεχονται ακομα και οι "δικοι μας" αστοι οταν τους περιγραφουν σαν κουρεληδες και απολιτιστους, οι Τουρκοι εποικοι.

Ειναι εδω και πρεπει να ειναι καλοδεχουμενοι απο τους εργαζομενους, και οχι μονο αυτοι, αλλα και οσοι αλλοι εργαζομενοι και απο οπουδηποτε αλλου τυχει να ερθουν. Ειναι θεμα αρχης για τους διεθνιστες. Η δεξια στην Ευρωπη ανδρωνεται με τον ρατσισμο εναντια στους Ξενους εργατες. Τα ιδια αντιμετωπιζουν και οι κυπριοι στην Αγγλια της θατσερ, και το συνδικαλιστικο κινημα εκει τους εχει υποστηριξει.

Για να δουμε ποσο αντιδραστικη ειναι αυτη η θεση, αρκει να σκεφτουμε οτι ο μονος τροπος να διωχτουν τοςες χιλιαδες εργαζομενων μετα απο πανω απο μια δεκαετια διαβιωσης στην Κυπρο θανατι με την απειλη και ακομα και χρηση των οπλων, ειτε ελληνικων ειτε ακομα και τουρκικων στην περιπτωση μιας συμφωνιας και στην προσπαθεια εφαρμογης της.

Αυτη την πραγματικοτητα την παραγνωριζουν τελειως οι αριστεροι πατριωτες, ιδιαιτερα στις διακυρηξεις τους:

"Ο Παπαιωαννου ειπε τελος οτι το ΑΚΕΛ δεν θα δεχθει λυση του Κυπριακου, μεχρις οτου φυγει και ο τελευταιος Τουρκος στρατιωτης και ο τελευταιος εποικος." *

* ομιλια Παπαιωαννου στους ροταριανους Χαραυγη 27-3-1987

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Η αντιφάση της υποστηρίξης τέτοιων θέσεων από ένα αριστερό κομμα είναι τόσο μεγάλη ώστε να επιτρέπει στον ΔΗΣΥ να δίνει μαθήματα στοιχειώδους ανθρωπισμού στο ΑΚΕΛ και να του βγαινει από τα αριστερά:

"Θα σταθούμε για λίγο στην πομπώδη διακήρυξη Παπαϊωάννου - μέσω Χαραυγής - ότι 'το ΑΚΕΛ ουδέποτε δεχθηκε ή θα δεχθεί λύση του κυπριακού που να μην διαλαμβάνει την απομακρυνση και του τελευταίου στρατιωτη όπως και του τελευταίου εποίκου από την Κύπρο.'

Επαναλαμβάνουμε ότι για λόγους αρχής θεωρούμε σωστή την πιο πάνω τοποθέτηση [ε, μα φυσικά...]. Όμως, αν και όταν ελθεί η ώρα να ζητήσουμε την εφαρμογή της, θα συναντήσουμε δύσκολα προβλήματα ακόμα και στο θέμα της αποχώρησης 'και του τελευταίου εποίκου'

Πρώτου γίνει αιχμαλωτος ενός ακόμα συνθηματος του, το οποίο αργότερα για λόγους γοητρου θα αρνείται να το εγκαταλείψει (εστω και αν θα επεβαλλε την εγκαταλείψη του αδηριτη πολιτική αναγκη) ο κ. Παπαϊωάννου θα επρεπε να είχε μελετήσει το πρόβλημα των εποίκων. Εχει προβληματιστεί γυρω από όλες τις πτυχες του προβληματος αυτού;

Σχετικά με το θέμα τούτο ο προεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμου κ. Γλαυκος Κληριδης, μιλώντας στην βουλή για τους προϋπολογισμούς τον Φεβρουαριο του '82 ειπε και τα εξής:

'Ο αριθμος των εποίκων από 35,000 που ήταν φτανει σήμερα τις 62,000. Δηλαδή ξεπερασε το ημισυ του Τουρκοκυπριακού πληθυσμου ο οποίος πριν από την εισβολη ήταν 110,000. Και αν συνεχισει αυτός ο ρυθμος εποίκισμου (δεδομένου μαλιστα ότι πολλοί εποίκοι νυμφευονται τουρκοκυπριες και τεκνοποιουν στην Κύπρο) πως θα διαχωριστούν οι οικογενειες σε μια πιθανη λύση του Κυπριακού προβληματος;'

Τι θα κάνει ο κ. Παπαϊωάννου; Θα ζητήσει να σταλούν οι εποίκοι στην Τουρκία και να μείνουν εδω οι γυναικες τους; Και τα παιδιά τους;...

Και το πρόβλημα των εποίκων θα επιδεινώνεται με την παροδο του χρόνου ενόσω δεν θα λυεται το Κυπριακό..." *

Πρακτικές παρατηρήσεις εξυπνων αστων, που εξαιτίας και της πολιτικής τους αντιθεσης με τους υπολοιπους τολμουν να λενε δημόσια ότι δεν διωχνονται οι εποίκοι, και πρεπει να λυθει το Κυπριακό συντομα ώστε να ελεγχουμε εμεις το να μη ελθουν άλλοι για να μη γίνουν τόσοι που να χαθει το πλεονεκτημα της μεγάλης Ελληνοκυπριακής πλειοψηφίας. Αλλα εκείνο που μας ενδιαφέρει είναι τα πραγματικά προβλήματα που αγγίζει απλα, δηλαδή το ποσο αντιδραστικό είναι το συνθημα "ουτε ένας εποίκος". Αν δεν μείνει απλη διακήρυξη, θα σημαίνει μια τραγωδία ισαξία εκείνης του '74. Θα σημαίνει προσφυγοποίηση και ξεριζωμα δεκαδων χιλιαδων φτωχων. Ακόμα και η απλη διακήρυξη, σημαίνει πολιτική υποστηριξη, αποδοχη - επιδίωξη! - αυτής της τραγωδίας. Και αυτό το σημείο του πολιτικού προ-

* "ΑΛΗΘΕΙΑ" 18/4/87, "ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΣΥ Ε' μέρος":

γραμματος του ΑΚΕΛ επιδρα πανω στην συνειδηση της εργατικης ταξης. Δεν ειναι μονο εθνικιστικο, αλλα την προωθει σε αντιδραστικες αντιληψεις που δεν εχουν καμια αποσταση απο αντιληψεις σαν αυτες που προωθει η θατσερ στην Αγγλια με τα μετρα που παιρνει εναντια στους μεταναστες.

Κυκλοφορει ακομα και το "αριστερο" επιχειρημα οτι οι εποικοι ειναι φτηνο εργατικο δυναμικο που χαμηλωνουν τα μεροκαματα των τουρκοκυπριων στον Βορρα ή προκαλουν ανεργια, και θα φερουν τα ιδια αποτελεσματα και σε μας αν υπαρξει λυση. Οι σοσιαλιστες παλεσαν εναντια στην πολιτικη των ευρωπαϊκων συνδικατων του 19ου αιωνα που με την ιδια δικαιολογια ηθελαν να αποκλεισουν τις γυναικες απο διαφορα επαγγελματα. Ποια ειναι η διαφορα; Ακομα παρομοια επιχειρηματα χρησιμοποιουνται στην Ευρωπη απο τους νεοφασιστες (και οχι μονο) για να στηριξουν τον ρατσισμο τους. Αξιζει να θυμισουμε και το βετο που εβαλε η Ελληνικη Κυβερνηση του ΠΑΣΟΚ στην ελευθερη διακινηση Τουρκων εργατων στην Ευρωπη.

Αυτη η δικαιολογια ειναι στην καλυτερη περιπτωση γνησιος οππορτουνισμος, (αρπαγμα της ευκαιριας) ο οποιος βαζει τα στιγμιαια συμφεροντα ενος τμηματος της εργατικης ταξης πανω απο τα ιστορικα συμφεροντα της παγκοσμιας εργατικης ταξης. Μια πολιτικη που την ξεσκεπασε και την καταγγειλε απο παλια η παραδοση του επαναστατικου εργατικου κινηματος:

"Η παραγνωριση αυτη των μεγαλων ζητηματων μπροστα στα στιγμιαια συμφεροντα του παροντος, αυτο το κυνηγητο και ο αγωνας για επιτυχιες της στιγμης που αδιαφορει για τις μετεπειτα συνεπειες, αυτη η θυσια του μελλοντος του κινηματος στο παρον του κινηματος μπορει να ειναι 'ειλικρινης', αλλα ειναι και παραμενει σκετος οππορτουνισμος" *

"Ο οππορτουνισμος συνισταται στο γεγονος οτι θυσιάζει τα ζωτικα συμφεροντα για να βγαλει ορισμενα κερδη προσωρινα και μερικα. Να ποια ειναι η ουση του προβληματος, αν παρουμε το θεωρητικο ορισμο του οππορτουνισμού." **

* Φ. Εγκελς απο το "Marx Engels Lenin on Scientific Communism" Progress Publishers Moscow, 1967 σελ. 490

** Λενιν Ελληνικα Απαντα τομ. 42 σελ. 58.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΩΤΙΣΜΟΥ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΤΑΞΗ

Τι αποτελέσματα είχε η διαμαχη στην Κύπρο για την ελληνοκυπριακή εργατική τάξη τις τελευταίες δεκαετίες; Εκτός από τους πολέμους, τις καταστροφές και προσφυγίες στις "θερμές" της φάσεις, στις "ειρηνικές" περιόδους σημαίνει το δυναμωμα της ταξικής συνεργασίας, της υποταγής της δηλαδή στην αστική τάξη. Οι τελευταίοι μεγάλοι ταξικοί αγώνες (η "ιστορία" του σημερινού ΑΚΕΛ στην οποία συνεχώς αναφέρεται) γίνανε στην δεκαετία του '40. Αν για τους τουρκοκυπριούς το πρόβλημα ήταν η εθνική τους καταπίεση, στους ελληνοκυπριούς συνεβaine κατά αντίστοιχο με αυτό που ο Μαρξ διαπίστωνε τον 19ο αιώνα για την Αγγλική εργατική τάξη:

"Πειθομάι ολο και παραπανω - και μένει το ζήτημα να ξεκαθαρισθεί αυτό το πράμα στην Αγγλική εργατική τάξη - ότι δεν μπορεί να κάνει τίποτα το αποφασιστικό εδώ στην Αγγλία μέχρι που να σπάσει αποφασιστικά με την αρχούσα τάξη όσον αφορά την πολιτική της στην Ιρλανδία, μέχρι που όχι μόνο να δει σαν δικό της αγώνα τον αγώνα των Ιρλανδών αλλά να πάρει στην πραγματικότητα την πρωτοβουλία για να διαλύσει την Ενωση που εγκαθιδρυθηκε το 1801 και να την αντικαταστήσει με μια ελεύθερη ομοσπονδιακή σχέση. Και αυτό μάλιστα πρέπει να γίνει όχι σαν θέμα συμπαιδείας με την Ιρλανδία αλλά σαν αίτημα που βασίζεται στα συμφέροντα του Αγγλικού προλεταριάτου. Αλλιώς ο Αγγλικός λαός θα παραμείνει δεσμιός στις αρχουσες τάξεις, επειδή θα αναγκάζεται να δημιουργεί κοινό μέτωπο μαζί τους εναντίον της Ιρλανδίας. Όλα τα κινήματα του στην Αγγλία παραλύουν από την διαμαχη με τους Ιρλανδούς..." *

Πριν το '74 ο εθνικισμός της συντριπτικής πλειοψηφίας των ελληνοκυπριών, μικροαστών και εργαζομένων, δεν ήταν μόνο το αποτέλεσμα κάποιας ιμπεριαλιστικής "συνωμοσίας" ή της αστικής προπαγάνδας αλλά στηριζόνταν σε μια κοινωνική και οικονομική πραγματικότητα. Οι ελληνοκυπριοί, εξαιτίας της οικονομικής και κοινωνικής πραγματικότητας όπως αυτή διαμορφώθηκε ιστορικά, ήταν μέλη της προνομιούχας εθνοτητας, είχαν πραγματικά (αςχέτο αν προσκαιρά και ευκαιριακά) οικονομικά και κοινωνικά ωφέλη όχι μόνο όταν πήραν στα χέρια τους το "κράτος της Ζυριχης" αλλά ακόμα και όταν η Κύπρος ήταν βρετανική αποικία. Οι τουρκοκυπριοί εκαναν τις χειρότερες δουλειές, δεν είχαν προοπτικές εξέλιξης, έμεναν αμορφωτοί. Η κατάσταση ήταν παρόμοια με αυτή που περιεγραφε ο Μαρξ για την Αγγλία:

"Ο μέσος Αγγλός εργατής μισεί τον Ιρλανδο εργατή γιατί βλέπει σε αυτόν έναν ανταγωνιστή που χαμηλώνει το βιωτικό του επίπεδο. Σε σύγκριση με τον Ιρλανδο εργατή αισθάνεται ότι είναι μέλος του εθνους που εξουσιάζει και για αυτό ακριβώς τον λόγο μετατρέπει τον εαυτό του σε

* επιστολή Μαρξ προς Κουγγελμάν, 29 Νοεμβρίου 1869 από το "Marx - The First International and after" - Pelican σελ. 165

οργανο των αριστοκρατων και των καπιταλιστων εναντιον της Ιρλανδίας και έτσι δυναμώνει την εξουσία τους πάνω στον ίδιο. Έχει θρησκευτικές, κοινωνικές και εθνικές προκαταλήψεις εναντία στον Ιρλανδο εργάτη..." *

Αυτές τις προκαταλήψεις που υπήρχαν πριν το '74 και που σε ένα βαθμό έχουν παραμείνει ακόμα, αναγνωρίζει κυνικά ένας σημαντικός ελληνοκυπριός αστός, υποψήφιος βουλευτής του ΔΗΣΥ και για πολλά χρόνια σύμβουλος του εμποροβιομηχανικού επιμελητήριου:

"Ένα άλλο σοβαρό λάθος μας είναι πιστεύω το ψυχολογικό 'συμπλέγμα ανωτερότητας' που εξακολουθούμε να έχουμε εναντία των Τουρκοκυπριών. Όσο καιρό η Τουρκία δεν ενδιαφερόταν για τους Τ/Κ, ίσως να ταν δικαιολογημένο το αίσθημα που επικρατούσε ανάμεσα μας πως οι Τ/Κ αποτελούσαν μια αμελήτεια μειονότητα..." **

Πόσο πραγματικό ήταν αυτό το "συμπλέγμα ανωτερότητας" φαίνεται και από το γεγονός ότι είχε δημιουργήσει προβλήματα ακόμα και μέσα στην ίδια την ΠΕΟ, την λιγότερο εθνικιστική ελληνοκυπριακή συνδικαλιστική οργάνωση, όταν είχε οργανωμένους τουρκοκυπριούς. Είναι χαρακτηριστική μια ομιλία του Ζιαρτιδου του 1957-1958:

"Η συμπεριφορά μας εναντία των τουρκων είναι ένα άλλο ζήτημα που πρέπει να προσεχτεί..."

Καμία φορά όταν μιλά ένας τουρκός εργάτης σε μια συγκεντρώνση, συνδιάσκεψη ή συνέδριο, δεν δείχνουμε τον απαιτούμενο σεβασμό κατά την διάρκεια της ομιλίας.

Ενώ όταν μιλά ένας ελληνας την ακούμε με προσοχή, όταν αρχίσει ένας τουρκός ομιλητής δημιουργείται καμία φορά θόρυβος μέσα στην συγκεντρώνση.

... τέτοιες εκδηλώσεις δείχνουν υποτίμηση προς τον ομιλητή και προς τους τουρκούς γενικότερα" ***

Και δεν ήταν μόνο η "υποτίμηση προς τους τουρκούς" που υπήρχε μέσα στα ελληνοκυπριακά συνδικατά αλλά και μια γενικότερη ανταγωνιστική διάθεση. Αυτό, όπως φαίνεται από ένα παράδειγμα από το 1962 σχετικά με την εφαρμογή της συνταγματικής πρόνοιας για δημιουργία αναλογίας 70% προς 30% μεταξύ ελληνοκυπριών και τουρκοκυπριών εργαζομένων στην δημόσια υπηρεσία, έφτασε μέχρι και σε εργατικά θέματα:

"Σε μια προσωπική συνέντευξη με τον Τσαγκαριδου, τον Πρόεδρο της ΑΔΕΔΥ, στις 3 Νοεμβρίου του 1962 στη Λευκω-

* επιστολή Μαρξ προς τους Μαγιερ και Βογκτ, 9 Απριλίου 1870 από το "Marx - The First International and after" - Pelican σελ. 169

** Χ. Οικονομιδου "Πως μπορούσε και πως μπορεί να λυθεί το Κυπριακό πρόβλημα προτού είναι πολύ αργά" Λευκωσία 85, σελ 27

*** Α. Ζιαρτιδου, "ΟΜΙΛΙΕΣ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ - ΔΗΛΩΣΕΙΣ" έκδοση ΠΕΟ 1980 σελ. 37

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

...σια, ο γραφών πληροφορηθηκε ότι οι ελληνες δημοσιοι υπαλληλοι ήταν ετοιμοι να παραιτηθουν ομαδικως, εαν η κυβερνηση εκπληρωνε τον ορον αυτο." *

Δεν ήταν λοιπον μονο η αστικη προπαγανδα και η εθνικιστικη ιδεολογια που εθρεψαν τον ελληνοκυπριακο εθνικισμο του προνομιουχου εθνους στους μικροαστους και στους εργαζομενους ακομα, αλλα και ο ανταγωνισμος που στηριζονταν σε μια κοινω-νικη και οικονομικη πραγματικοτητα.

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΟΥ '74 ΕΝΑ ΠΡΩΤΟ ΧΤΥΠΗΜΑ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΑΚΟ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟ

Ο πολεμος του '74, τελειως ασχετα με τις προθεσεις αυτων που τον εκαναν, μπορεί να χωρισε γεωγραφικα και με κρατικα συνορα τους ελληνοκυπριους και τουρκοκυπριους εργατες (οπως παραπονιουνται ολοι οι αριστεροι πατριωτες), αλλα ήταν συγχρονως και ενα, εστω και μικρο, βημα προς την ελαττωση της ταξικης διασπασης αναμεσα στους ελληνοκυπριους και τουρκοκυπριους εργαζομενους, ιδιαιτερα επειδη η αισθηση ανωτεροτητας των Ε/κ εργαζομενων απεναντι στους Τ/κ, η αισθηση ότι είναι μελη του εθνους που εξουσιαζει, έχει δεχτεί ενα γερο χτυπημα.

Ωστόσο ο πατριωτισμος και οι εθνικες προκαταληψεις καθε αλλο παρα έχουν εξαφανιστεί. Ο πατριωτισμος είναι ενα απο τα μεγαλυτερα προβληματα που αντιμετωπιζουν οι επαναστατες ιδιαιτερα οταν το επιπεδο της ταξικης παλης είναι πεσμενο, αλλα ακομα και μετα απο μια νικηφορα επανασταση, οπως στην Ρωσια του 1918:

"Ο πατριωτισμος είναι ενα απο τα πιο βαθια αισθηματα, ριζωμενα λογω της υπαρξης επι αιωνες και χιλιετιες ξεχωριστων πατριδων. Μια απο τις πιο μεγαλες, μπορούμε να πουμε, εξαιρετικες δυσκολιες της προλεταριακης επαναστασης μας ήταν το γεγονος ότι αυτη αναγκαστικη να περσει μια φαση οξυτατης διασπασης με τον πατριωτισμο, την φαση της ειρηνης του Μπρεστ... [***] μονο απο την συνειδητη πρωτοπορια του προλεταριου μπορούσαμε να περιμενουμε κατανοηση τουτης της αληθειας, ότι προσφερομε και πρέπει να προσφερομε πολυ μεγαλες εθνικες θυσιες [προσοχη, εθνικες θυσιες για την ιδια την σοσιαλιστικη πατριδα] χαρη στο υπερτατο συμφερον της παγκοσμιας προλεταριακης επαναστασης. Οι ιδεολογοι που δεν ανηκαν στον μαρξισμο και οι πλατιες μαζες των εργαζομενων, οι οποιες δεν ανηκαν στο προλεταριατο που εβγαλε το μακροχρονο σχολειο των απεργιων και της επαναστασης δεν ειχαν απο που να αντλησουν ουτε την σταθερη πεποιθηση πως η επανασταση αυτην ωριμαζει, ουτε την απολυτη αφοσιωση σε αυτην... Και στους μικροαστους, λογω της οικονομικης τους θεσης ο πατριωτισμος είναι πιο ριζωμενος απο ότι

* Π. Τερλεξη, "Διπλωματια και Πολιτικη του Κυπριακου" Αθνα 1971 σελ. 400

** Με την ειρηνη του Μπρεστ-Λιτοφσκ η σοβιετικη εξουσια παραχωρησε στην ιμπεριαλιστικη Γερμανια την Ουκρανια, ενα μεγαλο τμημα της σοσιαλιστικης πατριδας. Οι μονοι συμμαχοι των μπολσεβικων, οι Αριστεροι Σοσιαλεπαναστατες, στην πλειοψηφια τους εξοργιστηκαν τοσο που προχωρησαν σε ενοπλη εξεγερση εναντια τους.

στην αστική τάξη και στο προλεταριάτο." *

Στην Κύπρο μέχρι το '74 υπήρχε μεγάλο ποσοστό ελληνοκυπρίων μικροαστών. Στις πόλεις ήταν συγκεντρωμένοι αρκετοί δικηγόροι, γιατροί, και γενικά ελεύθεροι επαγγελματίες, μικροβιοτεχνές καθώς και μη προλεταριοποιημένοι ακόμη υπάλληλοι (ιδιαίτερα εκείνοι οι καθηγητές της ελληνικής βεβαία φιλολογίας...). Στην υπαίθρο πάλι υπήρχαν αρκετοί μεσαίοι καλοστεκούμενοι αγρότες. Τότε ακόμα η "κοινωνική κινητικότητα" ήταν αρκετά μεγάλη, έτσι που εκτός από τους οικογενειακούς και φιλικούς δεσμούς που η καθεαυτο εργατική τάξη είχε με τους μικροαστούς, οι περισσότεροι εργάτες βρισκόνταν κάτω από την έντονη ιδεολογική επίρροη των μικροαστών και επειδή μπορούσαν να ελπίζουν στο κοινωνικό τους ανέβασμα, στο να γίνουν οι ίδιοι μικροαστοί. Επίσης από το '50 και μετά δεν γίνονταν έντονοι ταξικοί αγώνες. Έτσι:

"Η ανθεκτικότητα των προλήψεων αυτών του μικροαστού δημοκρατη είναι το αναποφευκτό αποτέλεσμα του ότι αυτός βρίσκεται παραμερα από την σκληρή ταξική πάλη... από την 'αληθινή' πολιτική, και θα ήταν εντελώς αντιμαρξιστικό να τρεφούμε την ελπίδα πως μπορούν οι προλήψεις αυτές να ξεριζωθούν συντομα μόνο με την προπαγάνδα" **

Η "ΣΚΛΗΡΗ ΤΑΞΙΚΗ ΠΑΛΗ"

Πραγματι ο **μεγάλος** άπών ήταν και είναι ακόμα η "σκληρή ταξική πάλη", η ανεξαρτητή από τους αστούς και τους μικροαστούς δράση της εργατικής τάξης για τα δικά της συμφέροντα. Στην πιο ριζοσπαστικοποιημένη περίοδο που γνώρισε η ελληνοκυπριακή κοινωνία, το 1974-75, ενώ συνέχιζονταν ακόμα οι μεγάλες πατριωτικές αντικατοχικές, αντιχουντικές αντιαμερικανικές διαδηλώσεις και κινητοποιήσεις που την ώθησαν και την ηγείσασαν είχε η πατριωτική δημοκρατική μικροαστική τάξη, η εργατική τάξη δέχονταν παθητικά και αδιαμαρτυρητά την μείωση των μισθών κατά 20%, την ανεργία, την μεταναστεύση, και την εντατικοποίηση της δουλειάς που βοήθησε στην δημιουργία του "οικονομικού θαύματος".

Οι λαϊκές κινητοποιήσεις εκείνης της περιόδου, είχαν βεβαία ένα δημοκρατικό περιεχόμενο που είχε σχέση και με τις ελευθερίες της εργατικής τάξης, προστατεύοντας τις συνδικαλιστικές και πολιτικές τους οργανώσεις και τα συνδικαλιστικά τους δικαιώματα. Επειδή όμως είχαν για λαβάρο τους το "ένας είναι ο εχθρός, ο [μακρινός βεβαία] ιμπεριαλισμός", ο οποίος παρουσιαζόταν σαν ο υπεύθυνος για το πραξικόπημα, την εισβολή, και όλα τα άλλα κακά, συγκαλύπταν τις ευθύνες της ελληνοκυπριακής αστικής τάξης και στηρίζαν την ταξική συνεργασία. Έτσι αυτές οι κινητοποιήσεις δεν είχαν στην πραγματικότητα καμία σχέση με την ανεξαρτητή δράση και τα ιδιαίτερα συμφέροντα της εργατικής τάξης, όπως δεν είχε και η ρεφορμιστική πολιτική που τις στηριζε ιδεολογικά και οργανωτικά.

Εκτός από την ελλείψη της ταξικής πάλης, μετά το '74 προλεταριοποιήθηκαν μεγάλες μαζές μικροαστών προσφύγων που

* Λένιν Ελληνικά Απαντα τομ. 37 σελ. 190.

** Λένιν Ελληνικά Απαντα τομ. 37 σελ. 192

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

αποτελεσαν ενα μεγάλο μέρος της σημερινής ελληνοκυπριακής εργατικής τάξης, κουβαλώντας μαζί τους μέσα στην εργατική τάξη τις πατριωτικές μικροαστικές τους αυταπάτες, δυναμώνοντας τις προλήψεις και τις αυταπάτες που ήδη υπήρχαν.

Ο προλεταριακός διεθνισμός δεν είναι δημιουργήμα καποιών διανοουμένων, εκφράζει τα ιστορικά και γενικά ταξικά συμφέροντα, το μέλλον της παγκόσμιας εργατικής τάξης. Αλλά τα ιστορικά ταξικά συμφέροντα των εργατών βγαίνουν στην επιφάνεια, "φαινούνται", γίνονται κατανοητά από τους ίδιους τους εργάτες και από καποιους διανοουμένους που παίρνουν το μέρος τους μόνο όταν βγαίνει στην επιφάνεια αυτό που ο Λενιν αποκάλεσε "αληθινή" πολιτική, η ανεξάρτητη πάλη της εργατικής τάξης για τα δικά της ιδιαίτερα συμφέροντα. Οι απεργίες στο πρώτο εξάμηνο του '87 στην ενδυση και στις τραπεζες είναι τα πρώτα μικρά αλλά σημαντικά σκίρτηματα αυτής της ανεξάρτητης ταξικής πάλης, του "μακροχρονίου σχολείου των απεργιών και της επανάστασης". Αντιθετα στις "αντικατοχικές" πορείες ή στις εθνικιστικές πορείες προς την Αμερικανική πρεσβεία η εργατική τάξη σερνεται σαν ουρα της αστικής και της μικροαστικής τάξης. Η ελληνοκυπριακή εργατική τάξη θα συνεχίσει να είναι ουρα των αστών και των μικροαστών όσο δεν έχει περάσει από αυτό το "μακροχρόνιο σχολείο", και θα ταυτίζεται σ' ενα μεγάλο βαθμό τα συμφέροντα της με τα "συμφέροντα του τόπου" και με τα προσωρινα και στιγμιαία συμφέροντα που μοιάζει να έχει κοίνα με τους αστούς "της":

"Είναι τελείως φανερό ότι μια τέτοια 'ενοτητα συμφεροντων' αναμεσα στον καπιταλιστη και τον εργατη έχει προσωρινο χαρακτηρα, και (απο την αποψη του τι 'θαπρεπε να υπαρχει') δεν μπορει να καθοριζει την συμπεριφορα του προλεταριατου..."

Ωστόσο, επειδη το προλεταριατο δεν εραθε ακομα να ξεχωριζει τα τοπικα και τα παροδικα συμφεροντα απο τα γενικα και μονιμα, είναι διαποτισμενο με μια τέτοια στεγνή αντιληψη. Αυτη η αντιληψη ξεπερνιεται μονο όταν η ταξικη πάλη φτανει σε ψηλα επιπεδα, καταστρεφοντας την τοπικη μισαλλοδοξια, ενωνοντας τους εργάτες και ριχνοντας τους σαν ταξή σε εντονη αντιθεση με την τάξη των καπιταλιστων..." *

Η ΜΟΝΑΞΙΑ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΙΣΤΩΝ

Η απουσία εντονης ταξικης πάλης και η κυριαρχία της πατριωτικης πολιτικης, είναι δυο πραγματικοτητες που η μια τρεφει την αλλη.

Η ταξικη πάλη δεν ανεβαινει σε ψηλα επιπεδα κατα παραγγελια ή αφού "προειδοποιήσει εγκαίρα" είτε τους αστούς είτε τους επαναστατες, όσο οξυδερκεις και αν είναι, και ο Γαλλικός Μαρξ του '68 είναι ίσως το καλύτερο συγχρονο παραδειγμα. Η ιστορία έχει δείξει ότι πολλές φορές, η εργατική τάξη μπορεί να μην έχει κινήθει εκεί που ολοι το περιμεναν, ενώ έχει κινήθει και παλεψει εκεί που κανεις δεν το περιμενε, ή με τροπο και ενταση που κανεις δεν την περιμενε. Και για αυτην την κινητοποιηση της εργατικης τάξης είναι που πρεπει να

* Ν. Μπουχαριν "Imperialism and World Economy" MERLIN PRESS Λονδινο 1972 σελ. 161-164

προετοιμαζονται οι επαναστατες.

Ειναι πολυ ευκολο οσο δεν υπαρχει εντονη ταξικη παλη να απελπισουμε απο την κατασταση ή να καταληξουμε οτι δεν μπο-
ρουμε να "αγνοουμε" ή να "περιφρονουμε" τα πατριωτικα αισθη-
ματα των μαζων, και να χρησιμοποιηθει αυτο το επιχειρημα για
να δικαιολογηθει μια πολιτικη που προσαρμοζεται στις πατριω-
τικες προκαταληψεις και αυταπατες των μαζων αλλα και των
αριστερων.

Οσο δυσκολη και αν φαινεται η κατασταση, οι πραγματικες
επιλογες ειναι καθαρες. "Μαζι με τις μαζες" και πατριωτες, ή
διεθνιστες και προς το παρον λιγοι. Η ψευδαισθηση οτι μπορεί
να ειναι καποιος και διεθνιστης και κοντα στο αισθημα των
μαζων, καταληγει στον αφηρημενο διεθνισμο, τον διεθνισμο στα
λογια, και τον πατριωτισμο στην πραξη.

Αν οι επαναστατες επαιρναν υποψη τους τις διαθεσεις των
μαζων για να καθορισουν οχι την τακτικη τους, στην οποια
πρεπει οπωσδηποτε να παιρνουν υποψη τους το επιπεδο των
μαζων, τις δικες τους δυναμεις και ολη την πολιτικη κατασ-
ταση, αλλα τις ιδιες τις αρχες τους, τοτε τι θα επρεπε να
εκαναν οι διεθνιστες στον Πρωτο Παγκοσμιο Πολεμο στην Ρωσια
και στις υπολοιπες Ευρωπαϊκες χωρες; Μηπως οι μαζες ηταν
τοτε πιο "κοντα" τους, και λιγοτερο πατριωτικες απο οτι ειναι
σημερα στην Ν. Κυπρο; Αντιθετα, τα πραγματα ηταν πολυ χειρο-
τερα. Το 1915 η Ροζα Λουξεμπουργκ, η κατοπινη ιδρυτρια και
ηγειδα του Γερμανικου Κομμουνιστικου Κομματος, και απο την
ηγεια του διεθνιστικου και αντιμιλιταριστικου κινήματος
εναντια στον πρωτο παγκοσμιο πολεμο, περιεγραψε την κατασταση
στην αρχη του πολεμου δειχνοντας γλαφυρα την ανατριχιαστικη
πατριωτικη υστερια που ειχε κυριαρχησει σε ολο σχεδον τον
πληθυσμο της Γερμανιας:

"Εφυγε η εκσταση. Πανε οι πατριωτικες διαδηλωσεις
στους δρομους, το κυνηγι των αυτοκινητων που εμοιαζαν
υποπτα, τα ψευτικα τηλεγραφηματα, οι πηγες οι μολυσμενες
απο τον εχθρο με χολερα. Σταματησαν οι τρελες φημες για
τους Ρωσους φοιτητες που πετανε βομβες απο καθε γεφυρα
του Βερολινου, ή για τους Γαλλους που πετανε πανω απο
την Νυρεμβεργη. [μερικες απο τις ημιεπιστημες φημες που
διαδιδονταν τις πρωτες μερες του πολεμου για να δημιουργη-
σουν στον πληθυσμο πατριωτικη υστερια] Πανε οι υπερ-
βολες ενος πληθυσμου που τοχε ριξει στο κυνηγητο των
κατασκοπων, τα πληθη που τραγουδουσαν, τα καφενεια με τα
εκκωφαντικα πατριωτικα τραγουδια τους, πανε τα εξαγριω-
μενα πληθη, ετοιμα να καταγγειλουν, ετοιμα να κακοποιη-
σουν γυναικες, ετοιμα να ουρλιαξουν "Ζητω" και να πεσουν
σε μια εξαλλη φρενητιδα αρπαγμενα απο καθε τρελη φημη.
Παιει και η ατμοσφαιρα του τελετουργικου φονου, η ατμοσ-
φαιρα του πογκρομ που αφηνε τον αστυνομικο στην γωνια
του δρομου σαν τον μονο εκπροσωπο της ανθρωπινης αξιο-
πρεπειας.

Η παρασταση τελειωσε. Η αυλαια επεσε για τα τραινα
γεματα με εφεδρους που ξεκινανε μεσα σε χαρουμενες κραυ-
γες ενθουσιασμενων κοριτσιων. Δεν βλεπουμε πια τα γελα-
στα τους προσωπα, να χαμογελουν χαρουμενα απο τα παρα-
θυρα των τραινων στον συνεπαρμενο απο τον πολεμο

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

κοσμο." *

Και ομως, μεσα σε ολη αυτη την πατριωτικη υστερια, οι Ευρωπαιοι και Ρωσσοι διεθνιστες, που τοτε ειχαν μεινει μια ελαχιστη μειοψηφια, τολμησαν και προβαλαν τα συνθηματα "ο κυριος εχθρος ειναι μεσα στην ιδια μας την χωρα", υποστηριξαν την πττα της δικιας τους αστικης ταξης και συγχρονως παλεψαν εναντια στην πολιτικη των σοσιαλσωβινιστων, των "σοσιαλιστων στα λογια και σωβινιστων στην πραξη", οι οποιοι δικαιολογουνταν οτι επρεπε να ειναι "κοντα" στις μαζες, οτι δεν επρεπε να "απομονωθουν":

"... Οι 'οικονομιστες', αναφερομενοι στην καθυστερηση της εργατικης ταξης της Ρωσιας και επιθυμωντας 'να πανε με τις μαζες', περιοριζαν τα καθηκοντα και την ευρυτητα του εργατικου κινήματος στον οικονομικο αγωνα και στην πολιτικη υποστηριξη του φιλελευθερισμου και δεν εβαζαν στον εαυτο τους αυτοτελη πολιτικα καθηκοντα και κανενα επαναστατικο καθηκον.

Η παλια 'Ισκρα' (1900-1903) αγωνιστηκε νικηφορα εναντια στον 'οικονομισμο' στο ονομα των αρχων της επαναστατικης σοσιαλδημοκρατιας... Λιγα χρονια πριν την επανασταση η σοσιαλδημοκρατια εξαγγειλε ενα πολυ συνεπες και αδιαλλακτο προγραμμα. Και η παλη των ταξεων, η δραση των μαζων τον καιρο της επαναστασης του 1905 επαληθευσαν αυτο το προγραμμα. Οι 'οικονομιστες' προσαρμοζονταν στην καθυστερηση των μαζων. Η 'Ισκρα' ανατρεφε μια πρωτοπορια εργατων ικανη να οδηγησει τις μαζες προς τα μπρος. Τα σημερινα επιχειρηματα των σοσιαλσωβινιστων (για την αναγκη να παιρνονται υποψη οι μαζες,... για 'αυταπατες' των επαναστατων κτλ.) ολα τα εχουν ηδη προβαλει οι οικονομιστες" **

Αυτη η "μοναξια" των διεθνιστων συνεχιστηκε στην Ρωσια ακομα και μετα την πρωτη Ρωσικη επανασταση του Φλεβαρη του 1917. Ετσι τον Απριλη του 1917 ο Λενιν ελεγε:

"Ακουω οτι στην Ρωσια παρατηρειται ενωτικη ταση, ενωση με τους αμυνιτες. Αυτο ειναι προδοσια του σοσιαλισμου. Νομιζω οτι ειναι καλυτερο να μεινω μονος μου, σαν τον Λημπκνεχτ: ενας εναντια στους 110" ***

Πρεπει ακομη να θυμηθουμε το παραδειγμα της Πολωνιας οπως το περιεγραψε ο ιδιος ο Λενιν για να δουμε μεσα σε ποιες συνθηκες οι Πολωνοι διεθνιστες δηλωναν οτι "δεν θα πολεμησουν ποτε για την απελευθερωση της Πολωνιας" απο την τσαρικη Ρωσια:

"Σε κανενα εθνος δεν ειναι τοσο βαθυ το μισος για τη Ρωσια οπως στους Πολωνους, κανενα εθνος δεν αντιπαθει τοσο εντονα την Ρωσια οπως οι Πολωνοι... Οι

* Ρ. Λουξεμπουργκ "Η Παμφλετα του Γιουνιους" σελ. 1

** Λενιν Ελληνικα Απαντα τομ. 26 σελ 351

*** Λενιν Ελληνικα Απαντα τομ. 31 σελ. 112. Ο Καρλ Λημπκνεχτ, ηταν ο μονος απο τους 110 βουλευτες της Γερμανικης Σοσιαλδημοκρατιας, που αντισταθηκε στον πολεμο.

Πολωνοί σοσιαλδημοκράτες συντροφοί προσφεραν μια μεγάλη ιστορική υπηρεσία προωθώντας το σύνθημα του διεθνισμού και δηλώνοντας ότι η αδελφική ενότητα του προλεταριάτου όλων των χωρών έχει την μεγαλύτερη σημασία γι' αυτούς, και ότι δεν θα πολεμήσουν ποτέ για την απελευθέρωση της Πολωνίας". *

Η ορθότητα και η αναγκαιότητα μιας πολιτικής δεν καθορίζεται από την απήχηση ή την έλλειψη απήχησης που φαίνεται να έχει σε μια δεδομένη ιστορική στιγμή. Αν φυσικά είναι μια ουτοπική πολιτική, μια πολιτική που δεν έχει σχέση με την κοινωνική και οικονομική πραγματικότητα ολοκληρωθείς της ιστορικής περιόδου στην οποία αναφέρεται, τότε είναι καταδικασμένη να μην αποκτήσει απήχηση, βρίσκεται έξω από τα πλαίσια της πρακτικής πολιτικής.

Αν όμως ο εργατικός διεθνισμός είναι ουτοπικός στην εποχή μας, τότε είναι ουτοπικός ο ίδιος ο μαρξισμός, που βασιζόταν στην αντίληψη ότι όπως είναι διεθνής η καπιταλιστική οικονομία έτσι και η τελική απελευθέρωση της εργατικής τάξης από τον καπιταλισμό δεν μπορεί παρά να είναι διεθνής. Εκείνοι που απογοητεύονται απλά και μόνο από την αδυναμία της διεθνιστικής προπαγάνδας να πείσει **αμέσως, τώρα και μαζί**, και καταλήγουν έτσι να προσαρμοστούν στον πατριωτισμό των μαζών για να νοιωθούν ότι έχουν προοπτική, απελπίζονται άδικα, διότι δεν παίρνουν υπόψη τους ότι οι ιδέες των ανθρώπων μπορούν να αλλάξουν, και μάλιστα γρήγορα **μαζί** και ριζικά, μέσα από την πρακτική δράση, μέσα από ένα κίνημα, μέσα από αλλαγές στις περιστάσεις. Ένα καλό παράδειγμα και του ότι η μαζική απήχηση δεν αποτελεί απόδειξη της ορθότητας μιας πολιτικής, καθώς και ότι οι ιδέες και οι αντιλήψεις μπορούν να αλλάξουν **μαζί** και με εκπληκτική ταχύτητα είναι η ίδια η Ρωσική επανάσταση, ή καλύτερα οι Ρωσικές επαναστάσεις. Να πως περιέγραψε αυτή την διαδικασία ο Τρότσκι:

"... ο ιστορικός θα αναγκαστεί να συμπεράνει ότι η λεγόμενη 'Αριστερή Αντιπολίτευση' έδωσε μια ανυπολόγιστα ορθότερη ανάλυση των διαδικασιών που συνέβαιναν στην χώρα [Ρωσία μετά το 1923], και είδε με πολλή περισσότερη ορθότητα την μετεπειτα εξέλιξη τους.

"Αυτή η θέση αντιφασκει εκ πρώτης όψης με το απλό γεγονός ότι η φράξια που δεν μπορούσε να προβλέψει σωστά ήταν συνεχώς νικήφορα, ενώ η πιο διορατική ομάδα παθαινε την μία ήττα μετά την άλλη. Ωστόσο, αυτού του είδους η αντίρρηση που έρχεται αυτομάτως στην σκέψη μας είναι πειστική μόνο σε αυτούς που σκεφτόνται ορθολογιστικά και βλέπουν την πολιτική σαν ένα λογικό επιχείρημα ή ένα παιχνίδι σκακιού. Ένας πολιτικός αγώνας είναι στην ουσία του ένας αγώνας συμφερόντων και δύναμης, όχι επιχειρημάτων. Δεν είναι φυσικά καθόλου αδιαφορο για το αποτέλεσμα της συγκρούσης το ποια είναι η ποιότητα της ηγεσίας, αλλά δεν είναι ο μόνος παραγοντας και, σε τελευταία ανάλυση, δεν είναι αποφασιστικός. Ακόμα το καθένα από τα συγκρουόμενα στρατοπέδα απαιτεί ηγεσία κατ' εικόνα και ομοίωση του.

* Λένιν "Ζήτηματα εθνικής πολιτικής και προλεταριακός διεθνισμός" εκδόσεις Σπουτνίκ Λευκωσία σελ. 82

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Η Φεβρουαριανή επανάσταση [η πρώτη Ρωσική επανάσταση του 1917] έφερε στην εξουσία τον Κερενσκι και τον Τσερετελι όχι επειδή ήταν 'εξυπνότεροι' ή 'πιο οξυδερκείς' από την κυβερνώσα Τσαρική κλίκα, αλλά επειδή αντιπροσώπευαν, τουλάχιστον προσωρινά, τις επαναστατικές μαζές του λαού στην εξέγερση τους εναντίον στο παλιό καθεστώς. Ο Κερενσκι μπόρεσε να βγάλει παρανομο τον Λένιν και να φυλακίσει άλλους μπολσεβίκους ηγέτες, όχι επειδή είχε μεγαλύτερες προσωπικές ικανότητες, αλλά επειδή η πλειοψηφία των εργατών και των στρατιωτών εκείνες τις μέρες ακολουθούσαν ακόμα την πατριωτική μικροαστική τάξη. Η προσωπική 'υπεροχή' του Κερενσκι, αν επιτρεπεται να χρησιμοποιήσουμε μια τέτοια λέξη σε αυτή την περίπτωση, αποτελούνταν από το ότι δεν μπορούσε να δει πιο μακριά από την συντριπτική πλειοψηφία" *

ΤΟ ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΟ ΕΝΣΤΙΚΤΟ

Στην πραγματικότητα η σημερινή κατάσταση στην Νοτιο Κύπρο δεν είναι και τόσο ασχημή. Ακόμη και σήμερα, υπάρχει ένα μικρό ακροατήριο από το οποίο θα μπορούσε να βγει ένας αριθμός διεθνιστών.

Αυτό το ακροατήριο έχει τις αντιφάσεις του. Έτσι, οι μεγαλύτεροι στην ηλικία, αυτοί που θυμούνται τι γίνονταν πριν το '74, ενώ έχουν τις εμπειρίες εκείνες της καταπίεσης των τουρκοκυπριών που θα τους βοηθούσαν να καταλάβουν την υποκρισία της "δικίας μας" αρχούσας τάξης όταν ζητάει να ξαναγυρίσει η κατάσταση στους "παλιούς καλούς καιρούς" πριν το '74, είναι συγχρόνως και οι πιο συντηρητικοί, διότι έζησαν την περίοδο που αναπτύχθηκε ο ελληνοκυπριακός πατριωτισμός, και ήταν μέλη της κυρίαρχης και προνομιούχας εθνότητας.

Αντιθέτα η νεολαία, που αδιαφορεί για τα "εθνικά" όλο και περισσότερο σαν γενιά που μεγάλωσε και διαμορφώθηκε μετά την πτώση του '74 και αντιμετωπίζει πιο έντονα προβλήματα όπως την ανεργία και την κοινωνική καταπίεση, έχει συγχρόνως και τις λιγότερες ιστορικές εμπειρίες, και έτσι μπορεί να πέσει πιο εύκολα θύμα της παραμορφώσης της ιστορίας από την αρχούσα τάξη.

Οι μικροαστοί διανοούμενοι, που παραδοσιακά έχουν τον χρόνο και την διάθεση να ασχοληθούν με ριζοσπαστικές θεωρίες, σήμερα στην Ν. Κύπρο από την θέση τους μέσα στην κοινωνία, είναι στη συντριπτική πλειοψηφία τους το πιο εθνικιστικό (και υποκριτικό) τμήμα του πληθυσμού, και στις περισσότερες περιπτώσεις όσο πιο ριζοσπαστές και μαχητικοί είναι, τόσο και πιο πατριώτες.

Αυτές οι αντιφάσεις έχουν σημασία, αλλά όχι καθοριστική. Αφορούν, με εξαίρεση τους μικροαστούς διανοούμενους, το σύνολο του πληθυσμού γενικά, ενώ θα πρέπει να παρούμε υποψη την ταξική θέση και το συγκεκριμένο περιβάλλον και κατάσταση στην οποία βρίσκονται τα άτομα.

Ποια είναι η σημασία της ταξικής θέσης και ιδιαίτερα της

* Από την "Προδομένη Επανάσταση" κεφάλαιο "Ο Σοβιετικός Θερμίδωρ", μεταφρασμένο από τα Αγγλικά από το "THE AGE OF PERMANENT REVOLUTION: A TROTSKY ANTHOLOGY" DELL σελ. 152

κατάστασης και του περιβαλλοντος; Ο ίδιος άνθρωπος, ένας εργατής για παραδειγμα, μπορεί να σκεφτείται και να αντιδρά πολύ διαφορετικά σε μια συζήτηση για το "κυπριακό" στο καφέ-νείο, από ότι αν βρεθεί στην πικετοφορία μιας απεργίας, την οποία οι εφημερίδες θα κατηγορούν σαν επίσημα "την στιγμή μαλιστα που είμαστε υπο κατοχή". Στην πρώτη περίπτωση μπορεί να είναι εξίσου φαφλατάς πατριώτης με έναν μικροαστό, στην δεύτερη θα αναγκαστεί να ξανασκεφτεί, πολύ πιο σοβαρά και πρακτικά για το τι σημαίνουν όλα αυτά. Ακόμα και για τους εποικούς, ένας εργατής που έχει αναγκαστεί από την ανεργία να μεταναστεύσει (ιδιαίτερα όσοι γνώρισαν τις απελάσεις από την Αγγλία), και έχει αντιμετωπίσει σε μια ξένη χώρα την εχθρότητα των ντοπιών, μπορεί να καταλάβει πιο ευκολά τι σημαίνουν οι διακυρήξεις του είδους "να φύγει και ο τελευταίος εποικός".

Εκείνοι που αντικειμενικά έχουν τους περισσότερους λόγους να αντιδράσουν στον πατριωτισμό είναι η εργατική τάξη, και μαλιστα τα πιο καταπιεσμένα τμήματα της, και που έχει κιολας φανει. Ακόμα και τα "ΝΕΑ", η εφημερίδα της σωβινιστικής "ΕΔΕΚ" που έχει αναλάβει να παρουσιάζεται και σαν κομμα των εργαζομένων, αναγκαστήκε να παραδεχτεί ότι:

"Οι Εργατές τόσο στην Έρευνα για την Αμυνα του 1987' όσο και σε εκείνη του 1982, παρουσιάζουν το μεγαλύτερο ποσοστό... από εκείνους που δεν αποδεχονται καμία μείωση στις απολαβές τους για την δημιουργία μιας αποτελεσματικής αμυνας. Ανώτεροι Υπαλλήλοι, δημοσιοί ή του ιδιωτικού τομέα, παρουσιάζονται να έχουν το μεγαλύτερο ποσοστό εκείνων που είναι διατεθειμένοι να δεχτούν μείωση των εισοδημάτων τους μέχρι και περισσότερο του 13% για το σκοπό αυτό." *

Επειδη όμως δεν υπάρχει ούτε μια ξεκαθαρή διεθνιστική πολιτική και παραδοση ούτε και εντονόι ταξικοί αγώνες, ενώ αντιθέτα είναι κυρίαρχη η πατριωτική πολιτική, το μόνο που μπορεί να εμφανιστεί είναι ένα διεθνιστικό ενστικτό. Και μέσα σε τέτοιες συνθήκες η κυρία μορφή με την οποία μπορεί να εμφανιστεί είναι η αδιαφορία για την "πολιτική".

Ένα πολύ καλό δείγμα είναι αυτά που είπε το '83 ένας νεαρός σε έρευνα του περιοδικού ΦΛΑΣ με θέμα "Τι συζητούν οι νεοί μεταξύ τους;":

"Ο Σαββας Νικολαου είναι εικοσιεξαχρονος απο την Λευκωσια και λεει:

'Είμαι ανεργος κι αυτο είναι το πρωτο θεμα για το οποιο μιλω με τους φίλους μου, γιατι αυτο με κατει τώρα. Με απολυσαν απο την εταιρεία εξαρτηματων οπου δουλευα εξη χρονια σαν πλεοναζοντα προσωπικο. Ανγκω βεβαια σε συνδικαλιστικη οργανωση αλλα και αυτη δεν μπορεί να κανει τιποτα οταν δεν έχει δουλειες ο εργοδοτης. Τωρα προσπαθω να βρω κυβερνητικη δουλεια. Προς το παρον περιμενω.'

Για πολιτικη μιλας καθολου με τις παρεες σου;

* ΤΑ ΝΕΑ 9/12/87.

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

'Να σας πω όταν σε απασχολεί το πρόβλημα της ανεργίας τα πολιτικά δεν σ' ενδιαφέρουν καθόλου. Το εθνικό μας πρόβλημα; Αν ρωτήσεις, πολλοί θα σου πουνε πως δεν τους ενδιαφέρει. Οφείλεται μάλλον στην παροδο του χρόνου και στο ότι υπάρχουν τόσα άλλα προβλήματα!'" *

Ο ανεργός νεός ταυτίζει την πολιτική με το "εθνικό μας πρόβλημα", δηλαδή στην ουσία με το πρόβλημα όπως το βλέπουν οι ελληνοκυπριοί πατριώτες, που είναι το "πως θα κερδίσουν οι ελληνοκυπριοί", ενώ συγχρονως δεν θεωρεί πολιτικό το πρόβλημα της ανεργίας - όπως εξαλου και αυτός που τον ρωτά! Ενώ ο ίδιος λέει ότι "το πρώτο θέμα" για το οποίο μιλά με τους φίλους του είναι η ανεργία, ο δημοσιογράφος τον ρωτά αν μιλά "καθόλου" για πολιτική.

Για αυτή την πολιτική, την πολιτική που συγκεντρώνεται στο "εθνικό πρόβλημα, και πως θα το λύσουμε", είναι που αδιαφορεί. Αλλά μια επαναστατική ταξική πολιτική θα τον ενδιέφερε, αν εβλεπε σε αυτήν την δυνατότητα για συλλογική αντιμετώπιση των προβλημάτων του και των προβλημάτων της τάξης του.

Σε μια αντιστοιχη έρευνα της "Νεολαίας" (11/7/87), της εφημερίδας της νεολαίας του ΑΚΕΛ, με θέμα "τι είναι για σας το '74" διαπιστώνουν ότι είναι "Λυπηρο γιατί συναντήσαμε νεολαίους που δεν ήξεραν τι έγινε το '74, ούτε ενδιαφέρονταν να μάθουν τι έγινε... Δυστυχώς αυτοί φαίνεται πως είναι μια αρκετά μεγάλη μερίδα της νεολαίας μας...".

Τι πιο υγιεινό και ελπιδοφόρο θα μπορούσε ένας επαναστατής να περιμένει να ακούσει μέσα στην σημερινή κατάσταση στην Ν. Κύπρο;

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΛΟΓΗΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΔΙΑΦΟΡΙΑ ΣΤΟΝ ΣΥΝΕΙΔΗΤΟ ΔΙΕΘΝΙΣΜΟ

Οι εργαζόμενοι μέσα στην ταξική αντιπαράθεση, και όταν το Κυπριακό χρησιμοποιείται για την εκμετάλλευση (περιορισμός αυξήσεων, εισφορά για την άμυνα) και καταπίεση τους (στον στρατό για παράδειγμα), μπορούν να γίνουν πιο δεκτικοί στις διεθνιστικές ιδέες. Εκείνοι οι εργαζόμενοι και νεολαίοι που σήμερα θεωρούνται απολιτικοί και "αποπροσανατολισμένοι", και που οι ίδιοι αισθάνονται αδιαφοροί και ίσως λίγο απολογητικοί που δεν νοιώθουν και τόσο πατριώτες όσο "θα ήρθε" να είναι, είναι ακριβώς αυτοί που θα δώσουν την ευκαιρία στους επαναστατές να αποδείξουν και σε άλλους πολιτικοποιημένους ότι μια διεθνιστική πολιτική που μπορεί να μετατρέψει το ταξικό ενστικτό σε συνειδητό και περήφανο ταξικό διεθνισμό πρέπει αλλά και μπορεί να προωθηθεί.

Είναι το παράδειγμα που μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε σαν απάντηση σε όλους εκείνους τους πολιτικοποιημένους που θέλουν να είναι διεθνιστές αλλά βλέποντας τις διαφορές "αντικατοχικές" εκδηλώσεις και γενικά την κυριαρχία του πατριωτισμού παρασυρώνται από το πατριωτικό ρεύμα. Όταν μας δείχνουν τον πατριωτισμό των μαζών, εμείς τους δείχνουμε την αδιαφορία για το "εθνικό", το πιθανό διεθνιστικό ενστικτό καποιών άλλων μαζών, τις οποίες επειδή δεν ασχολούνται με την

* περιοδικό ΦΛΑΣ τ.110 27 Αυγ. '83

παραδοσιακή πολιτική, τις αγνοούν ή τις περιφρονούν.

Ακροατήριο λοιπόν για τους διεθνιστές υπάρχει. Όμως η διεθνιστική πολιτική δεν πρέπει να περιοριστεί σε προπαγανδιστική μόνο δουλειά. Δεν πρέπει να αφήνουμε καμία ευκαιρία επέμβασης - εφαρμογής της θεωρίας στην πράξη. Και η πράξη αυτή είναι σήμερα η επέμβαση στους οικονομικούς αγώνες των εργαζομένων, αλλά όχι μόνο σε αυτούς. Κάθε μαζική κινητοποίηση εναντίον στην καταπίεση από την "δικιά μας" αρχούσα τάξη μας δίνει την ευκαιρία να προωθήσουμε τον διεθνισμό, να δείξουμε ότι ο "κύριος εχθρός είναι μέσα στην ίδια μας την χώρα", να δείξουμε την υποκρισία όλων εκείνων των συναισθηματικών συνθημάτων για το "καλό του τόπου" και την "προκοπή ολού του λαού μας". Να δείχνουμε τελικά ότι "οι εργάτες δεν έχουν πατρίδα". Μπορεί να γίνει, αν και κανείς δεν ισχυρίζεται ότι θα είναι ευκόλο.

Χρειάζεται και θεωρητικό ξεκαθάρισμα από την μεριά των επαναστατών, αλλά συγχρόνως και την απόφαση να μη παραμελούν ή περιφρονούν εστω και τις πιο μικρές εκδηλώσεις αντίστασης των εργαζομένων στην εκμετάλλευση και καταπίεση γιατί κυρίως εκεί μαθαίνουν πραγματικά και οι μαζές και οι επαναστάτες. Και φυσικά χρειάζεται ζωντανέμα της ταξικής πάλης.

Αυτά τα τρία, το θεωρητικό ξεκαθάρισμα, ο προσανατολισμός στην επέμβαση όταν κινητοποιείται η ίδια η εργατική τάξη, και η εμφάνιση εντονής ταξικής αντιπαράθεσης, είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για το ριζώμα και το δυναμώμα μιας διεθνιστικής επαναστατικής αρίστερας.

Τα δύο πρώτα είναι ευθύνη των επαναστατών.

Η σωστή θεωρία είναι απαραίτητη επειδή αν και δεν εγγυάται την σωστή επέμβαση και αναγνώριση των ευκαιριών, η έλλειψη της εγγυάται ότι ούτε θα παρούμε καν ειδηση τις ευκαιρίες όταν αυτές υπάρξουν. Ο προσανατολισμός στην επέμβαση στην κινητοποίηση της ίδιας της τάξης, το να έχουμε, με απλά λόγια, τα μάτια μας ανοιχτά για κάθε ευκαιρία όπου οι ίδιοι οι εργαζόμενοι κινητοποιούνται είναι πολύ σημαντικό. Πρώτα, επειδή ο εργαζόμενος στο καφενείο ή στο σπίτι είναι πολύ διαφορετικός από τον εργαζόμενο στο εργοστάσιο, στο γραφείο, στην Γενική Συνέλευση της συντεχνίας, στην απεργία, αλλά και επειδή για να προωθήσει τον διεθνισμό στις ευκαιρίες που δίνονται εκεί δεν φτάνει η θεωρία, χρειάζεται και εκπαίδευση, και αυτή η εκπαίδευση μόνο στην πράξη κερδίζεται.

Πρέπει να μάθουμε πως να παίρνουμε κάθε φορά υποψη την συνείδηση και την κατάσταση της εργατικής τάξης και να βρισκόμαστε τον κατάλληλο τρόπο να προωθήσουμε την πολιτική μας, χωρίς να πεφτούμε στην παγίδα να προσαρμοζομαστε στην κυρίαρχη πατριωτική πολιτική αλλά αποφεύγοντας και τον κίνδυνο να φαινομαστε εξωπραγματικοί μόνο και μόνο για να πούμε "τα δικά μας":

"Έχετε υποχρέωση να μη κατεβαίνεται στο επίπεδο των μαζών, στο επίπεδο των καθυστερημένων στρωμάτων της τάξης. Αυτό είναι αναμφισβήτητο. Έχετε υποχρέωση να τους λέτε την πικρή αλήθεια. Έχετε την υποχρέωση τις αστικοδημοκρατικές και τις κοινοβουλευτικές τους προλήψεις να τις λέτε προλήψεις. Ταυτόχρονα όμως έχετε και

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

την υποχρέωση να παρακολουθείτε νηφάλια και να εκτιμάται αντικειμενικά την πραγματική κατάσταση της συνειδητότητας και της ωριμότητας ισα-ισα ολης της τάξης (και όχι μόνο της κομμουνιστικής της πρωτοπορίας)...” *

Αυτά σίγουρα σημαίνουν αρκετή επίμονη και σχετικά αχαρη δουλειά, και αντοχή στην πολιτική μοναξιά: ο ανεργός που έδωσε την συνέντευξη στο "Φλας" δεν είναι έτοιμος να ακούσει για το τι έλεγε ο Λένιν το 1917, ούτε θα πεισθεί ακόμα και από μια απλή και ωραία γραμμένη προκήρυξη, αν δεν υπάρχει και ένα μαζικό κίνημα που να δείχνει ότι η ατομική λύση δεν είναι ο μόνος δρόμος.

"Εξαιτίας της αναμφίβολης υπάρξης αμυντικών διαθέσεων στις πλατιές μαζές, που αναγνωρίζουν τον πόλεμο μόνο από ανάγκη και όχι χάριν των κατακτήσεων, πρέπει ιδιαίτερα διεξοδικά, επίμονα, υπομονητικά να εξηγήσουμε ότι δεν μπορούμε να βάλουμε τέρμα στον πόλεμο χωρίς εξαναγκαστική ειρήνη αν δεν ανατραπεί το κεφάλαιο. Τη σκέψη αυτήν είναι απαραίτητο να την αναπτύξουμε πλατιά, στην πιο μεγάλη έκταση... εμείς δεν ξέσκαψαμε τον επαναστατικό αμυντισμό σε όλο του το βάθος. Ο επαναστατικός αμυντισμός είναι προδοσία του σοσιαλισμού... Δεν είμαστε αγύρτες. Πρέπει να στηρίζομαστε μόνο στην συνειδητότητα των μαζών. Αν ακόμη αναγκαστούμε να μεινουμε σε μειοψηφία, ας μεινουμε... δεν πρέπει να φοβόμαστε να μεινουμε σε μειοψηφία." **

Αν η συντριπτική πλειοψηφία από εκείνους που ενδιαφέρονται για την επαναστατική παραδοχή και την πολιτική του Λένιν του Τρότσκι της Ροζας Λουξεμπουργκ και των συντροφών τους, οι σημερινοί "πολιτικοποιημένοι", δεν θέλουν να καταλάβουν τι σημαίνει αυτή η πολιτική, ωστόσο υπάρχει ελπίδα. Είναι οι ταξικοί αγώνες όπως αυτός στην ενδυσση και οι σημερινοί "αδιαφοροί" νεολαίοι και εργαζόμενοι, οι αυριανοί διεθνιστές και επαναστατές.

* Λένιν, "Αριστερισμός, παιδική αρρωστία του κομμουνισμού" εκδόσεις Θεμέλιο 1964, σελ. 78

** Λένιν Ελληνικά Απαντα τομ. 31 σελ. 105

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

(1) Τα "13 σημεία" που προτείνει ο Μακαριος τον Νοεμβριο του '63 στον αντιπρόεδρο της Δημοκρατίας Κιουτσουκ γι αναθεώρηση του Συνταγματος είναι τα εξής:

- 1) Το δικαίωμα της αρνησικυρίας (βετο) του (ελληνα) Προέδρου και του (Τουρκου) Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας να καταργηθεί.
- 2) Ο Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας θα αναπληρώνει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας σε περίπτωση προσωρινής απουσίας ή αδυναμίας άσκησης των καθηκόντων του.
- 3) Ο Έλληνας Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων και ο Τούρκος Αντιπρόεδρος να εκλεγούνται από το σύνολο των Βουλευτών και όχι όπως μέχρι τώρα ο Πρόεδρος από τους Έλληνες βουλευτές και ο Αντιπρόεδρος από τους Τούρκους βουλευτές.
- 4) Ο (Τούρκος) Αντιπρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων να αναπληρώνει τον (Ελληνα) Πρόεδρο της Βουλής σε περίπτωση προσωρινής απουσίας ή αδυναμίας άσκησης των καθηκόντων του.
- 5) Να καταργηθούν οι διατάξεις που προβλέπουν χωριστές πλειοψηφίες για την επιψηφισή νομών από την βουλή.
- 6) Να καταργηθεί η συνταγματική διαταγή περί χωριστών δημών.
- 7) Να ενοποιηθεί το σύστημα απονομής δικαιοσύνης.
- 8) Να καταργηθεί η διαίρεση των Δυναμειών Ασφαλείας σε αστυνομία και χωροφυλακή.
- 9) Η αριθμητική σύνθεση των Δυναμειών Ασφαλείας και Αμυνας να καθορισθεί με νόμο.
- 10) Το ποσοστό συμμετοχής των Ελλήνων και Τούρκων Κυπρίων στη σύνθεση των Δημοσίων Υπηρεσιών και των Δυναμειών Ασφαλείας και Αμυνας της Δημοκρατίας να καθορισθεί σύμφωνα με την αναλογία του αριθμητικού ποσοστού των Ελλήνων και Τούρκων Κυπρίων.
- 11) Ο αριθμός των μελών της Επιτροπής Δημοσίων Υπηρεσιών να μειωθεί από δεκά σε πέντε.
- 12) Οι αποφάσεις της Επιτροπής Δημοσίων Υπηρεσιών να λαμβάνονται με απλή πλειοψηφία.
- 13) Η ελληνική κοινοτική βουλή να καταργηθεί.

Από αυτά, τα σημεία 1, 3, 5, 6, 7, 10 και 12 αποτελούσαν αφαίρεση προστατευτικών για την τουρκοκυπριακή μειοψηφία διατάξεων του Συνταγματος, τα οποία οι τουρκοκυπριοί ήταν αδύνατο να δεχτούν χωρίς αντίδραση. Τα υπολοιπα ήταν ανώδυνες παραχωρήσεις για να δικαιολογηθούν τα πρώτα.

(2) Έτσι, στο "Διπλωματία και Πολιτική του Κυπριακού" του Π. Τερλεξή βλέπουμε ότι μετά το '52: "Παρα την αποτυχία να πείσει τον στρατηγό Νικόλαο Πλαστήρα ή τον Σοφοκλή Βενιζέλο να προσφύγουν στον ΟΗΕ, η Κυπριακή ηγεσία επέτυχε, εντούτοις να διεισδύσει στους κυβερνητικούς κύκλους και να διεγείρει την λαϊκή φαντασία στην Ελλάδα" (σελ. 94)

Στο ίδιο βιβλίο περιγράφεται πως το 1954 ο Γ. Μαυρος, αρχηγός της Ελληνικής αντιπροσωπείας στον ΟΗΕ, που μετά ήταν και αρχηγός της Ένωσης Κέντρου, ενώ "Έσταλη... ένα τηλεγράφημα... με την εντολή να μη αναφερθεί περαιτέρω στο θέμα [εγγραφή Κυπριακού για συζήτηση στον ΟΗΕ]" ο ίδιος εξήγησε αρ-

γοτερα οτι "ανελαβαμεν την ευθυνην και το εθεσαμεν, μη υπακουσαντες εις την εντολην της κυβερνησεως τοτε". Και παρατηρει ο Τερλεξης οτι "... ο Ελλην αντιπροσωπος ακολουθησε δικια του πολιτικη που ετυχε να συμπιπτει με την πολιτικη του Μακαριου. Και αυτη δεν ειναι η τελευταια φορα που Ελλην διπλωματικός υπαλληλος χωρις να συμμορφωθει με την εντολην της Κυβερνησεως, εφηρμοζε [σε σχεση με το Κυπριακο] εξωτερικη πολιτικη της αρεσκειας του". (σελ. 96)

Ακομα και μεσα στην Ενωση Κεντρου, οταν πια αυτη ειχε παρει την εξουσια και ηταν αναγκασμενη να ειναι πιο "υπευθυνη" εμφανιστηκαν τετοιες αντιθεσεις. Βλεπε για παραδειγμα την παραιτηση του Α. Παπανδρεου απο την κυβερνηση του πατερα του το 1964: "Στις 15 Νοεμβριου 1964 ο Ανδρεας Παπανδρεου ειχε παραιτηθει απο την θεση του σαν Υπουργος Αναπληρωτης Συντονισμου, υστερα απο επιθεσεις που εξαπελυσαν εναντιον του διαφοροι Ελλαδικοι και Ξενοι παραγοντες, μεταξυ των οποιων και υπουργοι του πατερα του. Ο Ανδρεας Παπανδρεου ειχε δωσει τοτε μια συνεντευξη... στην οποια ανεφερε οτι 'Ορισμενες Δυτικες Δυναμεις επεχειρησαν να μας φερουν σε διασταση με τον Προεδρο Μακαριο και μας ζητησαν να καταγγειλουμε την πολιτικη του... Ο Μακαριος δεν ειναι απομονωμενος... Ειναι λοιπον ματαιο κι επικινδυνο να στρεφομαστε κατα του Μακαριου'" (Ν. Κρανιδιωτης "ΑΝΟΧΥΡΩΤΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ Κυπρος 1960-1974" τομ. Α' σελ. 294)

(3) Στο "Διπλωματια και Πολιτικη του Κυπριακου" του Π. Τερλεξη, σελ. 87 διαβαζουμε οτι "... το μονο κομμα που συστηματικα και δημοσια απαιτουσε τοτε [1947-50] την ενωση της Κυπρου ηταν το κομμουνιστικο, σε μια προσπαθεια να φερει σε δυσκολη θεση τη δεξια που υπελογιζε στην αγγλικη βοηθεια για να κρατηθην στην αρχη".

Ακομα στην σελ. 379 του ιδιου βιβλιου διαβαζουμε: "Η ΕΔΑ, το κομμα της ακρας αριστερας, αντεταχθη στις συμφωνιες [Ζυριχης-Λονδινου], κυριως διοτι επεβαλλαν αμεσα αυστηρους περιορισμους στην Κυπρο και εμμεσα σε ολη την Ελλαδα. Οι περιορισμοι αυτοι αφορουσαν το μελλοντικο τους προσανατολισμο και τις συμμαχιες τους. Ο Ηλιας Ηλιου, εκπροσωπων το κομμα της ΕΔΑ... εδηλωσε: 'Επιβαλλονται εις την Κυπρο συνθηκαι συμμαχιων με την Ελλαδα και την Τουρκιαν... δεν θα υπαρχει Κυπριακον Κρατος, εαν δεν ειναι υποχρεωτικως εσαιε συμπαχον...'"

Ο Μακαριος ενα απο τα πραγματα που προσπαθησε να κανει το '63 ηταν ακριβως να προσπαθησει να ακυρωσει αυτες τις συμφωνιες συμμαχιας. Σε ολη αυτη την περιοδο η ΕΔΑ τον υποστηριζε μεσα στην Ελλαδα:

"Πανω στο θεμα αυτο [το Κυπριακο μετα την κριση του '63] η θεση της ΕΔΑ μπορει να συμπτυχθει σε ωριμενες προτασεις: Παραχωρηση πληρους ανεξαρτησιας στην νησο, οριστικη καταργηση της συνθηκης της Ζυριχης και των διαφορων μηχανισμων που απερρεαν απο αυτην, απολυτη αρνηση της επεμβασεως του ΝΑΤΟ για την επιλυση του προβληματος...

Απο την εναρξη της κρισεως η ΕΔΑ καταγγελλει τις πιεσεις που ασκουνται πανω στην Ελληνικη Κυβερνηση για να υποχρεωθει να δεχθην μια λυση... ατλαντικου τυπου (της

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

μορφής του σχεδίου Ατσεσον. Κατά την γνώμη [της] η συμφωνία που υπεγράφη στις 30 Σεπτεμβρίου 1964 μεταξύ της Σοβιετικής Ένωσης και της Κύπρου αποτελεί το σημαντικότερο γεγονός των τελευταίων εξελίξεων του Κυπριακού" (J. Meynaud "Πολιτικές Δυναμεις στην Ελλάδα" Αθίνα 1974 εκδόσεις Μπαυρον, σελ. 203)

(4) Όσο και αν φαίνεται "περιεργό" το ότι οι "φιλοτουρκοί" Βρεττανοί θα χτυπούσαν τουρκοκυπριακές και μάλιστα αντιενωτικές διαδηλώσεις, βλέπε στην "Νέα Ιστορία Κύπρου" του Σ. Παντέλη σελ. 339: "Τον Ιανουάριο του 1958, όπως αναφεραμε ήδη (σελ. 333) έφτα Τουρκοκυπριοί σκοτώθηκαν από τις δυνάμεις ασφαλείας κατά τη διάρκεια αντιβρετανικών διαδηλώσεων. Η εχθρότητα των Τούρκων απέναντι στους Βρετανούς έφτασε στο κατακορυφό μετά από ένα επεισόδιο, όπου ένα φορτηγό του στρατού που περνούσε από ένα πλήθος διαδηλωτών, παρέσυρε και σκοτώσε δύο Τούρκους, από τους οποίους ο ένας ήταν γυναίκα." Την ίδια ακριβώς περίοδο γίνονταν και οι χειρότερες διακοινοτικές συγκρούσεις με πάνω από 50 νεκρούς από κάθε πλευρά, όπως αναφέρεται στο ίδιο βιβλίο, σελ. 340

(5) Ένω τυπώνονταν αυτό το κείμενο, εκλεχτηκε πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας ο Γιώργος Βασιλείου, ιδιοκτήτης του "Κέντρου Έρευνών Μέσης Ανατολής" το οποίο σύμφωνα με την "Χαράυνη" της 22/2/88 είναι "ο μεγαλύτερος οργανισμός έρευνών και συμβουλευτικών υπηρεσιών της Μεσογείου".

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΕΤΑΧΕΙΡΗΣΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΔΥΤΙΚΗ ΘΡΑΚΗ

Η απομόνωση και καταπίεση της τουρκικής μειονότητας στη Δυτική Θρακία είναι ένα γεγονός που μόνο τελευταία έχει αρχίσει να βγαίνει καπως στην επιφάνεια στην Ελλάδα. Όμως ακόμα και από τα λίγα που έχουν δημοσιευθεί μπορεί να καταλάβει κάποιος που δεν παίρνει σαν δεδομένη την ειλικρίνεια και τις καλές διαθέσεις των "δικών του" αστών και σαν επίσης δεδομένες τις κακές διαθέσεις όλων όσων ανήκουν στο "εχθρικό" έθνος, ότι κάτι βρωμαίει στην Δ. Θρακία. Παραθετούμε αποσπάσματα από διάφορα άρθρα και μία έρευνα από δυο τεύχη του ελληνικού αριστερού περιοδικού "Σχολιαστής", στα οποία, παρα τον αρκετά πατριωτικό προσανατολισμό του ίδιου του περιοδικού, υπάρχει αντικειμενικότητα και ειλικρίνεια, και στοιχεία που σπανία βλέπουν το φως της δημοσιότητας.

Το πρώτο είναι από σχόλιο του με την ευκαιρία συνέντευξης που έδωσε ο Παπανδρέου στην Αγγλική τηλεόραση, και στην οποία του υποβλήθηκαν ερωτήσεις σε σχέση με την μεταχείριση της τουρκικής μειονότητας της Θρακίας.

τεύχος 13, 1/4/84:

"Οι δηλώσεις του πρωθυπουργού στα Γιαννενα και η απάντηση του σε ερώτηση του Τονγκ στην περιβόητη συνέντευξη της αγγλικής T.V. δημοσιοποίησαν με έμμεσο τρόπο το υπαρκτό αυτό πρόβλημα. Και λέμε δημοσιοποίησαν γιατί μέχρι σήμερα το ζήτημα των μειονοτήτων στην ελληνική επικράτεια αποτελούσε ταμπου για τον τύπο και τον ελληνικό λαό. Και λέμε με έμμεσο τρόπο γιατί και στις δυο περιπτώσεις τα πρωθυπουργικά χείλη μίλησαν τη μισή αλήθεια... η απάντηση στον αγγλό δημοσιογράφο μπορεί να αναθερμάνει την εθνική μας συνείδηση, αφήσει όμως ακάλυπτη την ουσία της ίδιας της ερώτησης. Τι γίνεται με τη μειονότητα της Δ. Θρακίας;

... Η Ελληνική κυβέρνηση συρθήκε να απαντήσει στην πρόκληση αυτή... αποκαλύπτοντας σαν κυρία και μοναδική του πλευρά τα σχέδια των αμερικανών και τη δράση των τουρκικών πρακτόρων...

Το Ποντίκι στις 2/3 και τα ΝΕΑ στις 12/3 και 13/3 παρουσίασαν ρεπορτάζ που αναφέρονται σε ορισμένες δραστηριότητες της μουσουλμανικής μειονότητας... επιστρατεύεται η λογική που βλέπει κινητήρια δύναμη της ιστορίας την προπαγάνδα, που πίσω από κάθε κοινωνική αντίθεση βλέπει και ένα τουλάχιστον πρακτόρα...

... είναι άστειο αν όχι και γελοίο το επιχείρημα του ρεπορτάζ των ΝΕΩΝ ότι ριχνουν την τιμή της εργατικής τους δύναμης σκοπίμα (κατευθυνόμενοι από την Αγκυρά) για να καλλιεργούν και να αυξάνουν την ανεργία στο Χριστιανικό στοιχείο της περιοχής.

... ο Κωστας Χαρδαβελας στα ΝΕΑ με ρεπορτάζ για τη μουσουλμανική μειονότητα της Δυτικής Θρακίας (στις 12 και 13 Μαρτίου). Είναι η επαύριο της συνέντευξης του πρωθυ-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

πουργού στην αγγλική τηλεόραση. Τα ΝΕΑ αποφασίζουν να διαλευκανούν το ερώτημα του Τονγκ και αποφαινόνται: Οχι μόνο δεν καταπιεζέται η μουσουλμανική μειονότητα, αλλά αντίθετα έχει ιδιαίτερα προνομία, τα οποία εκμεταλλεύεται σε βάρος του ελληνικού στοιχείου... Ας δούμε ορισμένα παραδείγματα...

Μιλάει για όλους τους μουσουλμάνους, οι οποίοι όχι μόνο 'στα μαγαζιά τους πουλάνε πιο φθηνά προκαλώντας αθεμίτο συναγωνισμό', αλλά και 'με εντολή του προξενείου Κομοτηνής, οι μουσουλμάνοι εργάτες προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε ελληνικές επιχειρήσεις με χαμηλότερο ημερομισθίο, απ' ό,τι οι Έλληνες. Έτσι έχουν καταφέρει να εργαζονται όλοι οι μουσουλμάνοι και να έχουν μείνει ανεργοί πολλοί Έλληνες'.

Το επιχείρημα της ανεργίας είναι η δικαιολογητική βάση κάθε ρατσισμού και σωβινισμού στη σημερινή Ευρώπη της οικονομικής κρίσης. Από τον φασίστα Λε Πεν στη Γαλλία ως τον ομοϊδεάτη του Στραους στην Γερμανία, το σύνθημα "Εξω οι Ξενοί" ποντάρει στο φάσμα της υποαπασχόλησης και της ανεργίας... το ερώτημα που τίθεται είναι άλλο: τι κάνει το υπουργείο εργασίας για την παραβίαση του κατώτατου ημερομισθίου Ελλήνων πολιτών και την υπερεκμετάλλευση τους από Έλληνες εργοδότες;"

τεύχος 14, 1/5/84, από επιτοπία έρευνα που έκαναν για την κατάσταση της Τουρκικής μειονότητας στην Θράκη:

"... η δικτατορία απαγόρευσε στους άνδρες να φοράνε φέσι. Έτσι αυτοί το φοράνε αναποδα, η φούντα είναι από μέσα και δεν φαίνεται.

Ξεκινήσαμε από την Νομαρχία. Στο τμήμα στατιστικής δεν υπήρχαν αναλυτικά στοιχεία για τον πληθυσμό της Ροδόπης, την αναλογία μουσουλμάνων και χριστιανών, το αντίστοιχο μορφωτικό επίπεδο, την οικονομική κατάσταση κλπ... Αναζητώντας τον νομαρχή και συζητώντας με διαφόρους ... αρχίσαμε να διακρινόμαστε έναν εντονο σωβινισμό.

Τελικά στην Νομαρχία δεν μπορούσαμε να έχουμε πληροφορίες για τη μειονότητα. 'Άλλοι είναι υπεύθυνοι'. 'Ποιοί;' 'Έγω δεν ξέρω' ήταν η στερεοτυπή απάντηση.

'Δεν μας δίνουν άδεια για ν' ανοίξουμε μαγαζί' θα μας πει ένας έμπορος. 'Και όλα αυτά με τα μουσουλμανικά ονόματα στις ταμπέλες τι είναι;' 'Έκτος από τα παλιά μαγαζιά που είναι καθιερωμένα, για ν' ανοίξεις ένα καινούργιο συνεταιρίζεσαι μ' ένα χριστιάνο, η άδεια βγαίνει στ' όνομα-του, αυτός δεν ασχολείται και συ κρατάς το μαγαζί. Του δίνεις βεβαία κατί για την χρησιμοποίηση του ονόματος του'

... τα μεγάλα εμπορικά των μουσουλμάνων είναι φτηνότερα από τα αντίστοιχα των χριστιανών. Λέγεται ότι πριμοδοτούνται από το προξενείο. Και είναι αλήθεια, ότι έχοντας οικονομικές σχέσεις με την Τουρκία (καταθέσεις, αγορές ακινήτων στην Κωνσταντινούπολη) αποτελούν και τον κριο της Τουρκικής προπαγάνδας. Γιατί έχοντας την οικονομική άνεση 'μεσολαβούν' για να εξυπηρετήσουν τους

ομοθρησκούς τους, και έτσι ελεγχουν και αποτελούν τους 'παραγοντες' στους κολπους της μειονοτητας. Προκειται ομως για μια μειοψηφια. Η μεγαλη πλειοψηφια των μουσουλμανων είναι μικροι επαγγελματιες, εργατες γης, οικοδομοι.

"Οι περισσοτεροι στην εργολαβια μου είναι Τουρκοι ή Πομακοι' θα μας πει ενας εργολαβος οικοδομων. 'Γιατι είναι πιο δουλευταραδες, ερχονται πιο νωρις στη δουλεια τους και δουλευουν πιο συνειδητα απο τους Ελληνες'... θα μαθουμε αργοτερα οτι το μεροκαματο είναι πολυ μικροτερο του κατωτερου νομιμου...."

"Σ' ολη τη βολτα στη πολη δεν ειδαμε μουσουλμανο να οδηγει αυτοκινητο. Μαθαμε οτι δεν δινονται αδειες για αυτοκινητο εκτος απο λιγες εξαιρεσεις... Παλαιοτερα δεν δινονταν ουτε αδεια για αγορα τρακτηρ και γεωργικων μηχανηματων...

Οι "μεσαζοντες"... είναι μια αλλη εξουσια. Ενα παρακυκλωμα που αν δεν λαδωθεί, ο μουσουλμανος δεν μπορει να κανει τιποτα. Ουτε να επισκευασει το σπιτι του. Και μαλιστα σε ζητηματα που αφορουν την ιδιοκτησια, λογω του ιδιομορφου ιδιοκτησιακου καθεστωτος, οι επιτηδευοι λυνουν και δενουν για να πετυχουν να παρουν την αδεια για τους πελατες τους.

Το ιδιομορφο ιδιοκτησιακο καθεστωτς συνισταται στην νομικη αδυναμια των μουσουλμανων ν' αποκτησουν εγγεια ιδιοκτησια ή να αγορασουν σπιτι. Καταφευγουν ετσι σε εικονικο ενοικιο 90 ή 100 χρονων που πληρωνεται εφ' απαξ χωρις ομως να αποκτουν την κυριοτητα του ακινητου, και οποιαδηποτε στιγμη μπορει να τους γινει εξωση. Ιδιοκτησιες σε γη και σπιτια βεβαια υπαρχουν και μεγαλες μαλιστα, αυτες που ανηκαν στους μουσουλμανους πριν απο το 1923!!!!...

... Σε μια τεραστια εκταση 1.400 στρεματων, με πλατεις δρομους και μεγαλες πλατειες υψωνονται υπερσυγχρονες κατοικιες που μπορουν να φιλοξενησουν σ' αυτη τη φαση 700 νεες οικογενειες. Προκειται για το μεγαλο εργο... που δημιουργησε η ΕΚΤΕΝΕΠΟΛ, θυγατρικη εταιρεια της Εθνικης Κτηματικης Τραπεζας.... Ο στοχος του εργου οταν ολοκληρωθει είναι να δημιουργηθουν 5.400 κατοικιες με συνολικο πληθυσμο 17.500. Και εδω αρχιζουν τα ερωτηματα... Ολοι οσους ρωτησαμε στην Κομοτινη... φοβονται οτι το εργο δεν ερχεται να εξυπηρετησει κανενα σκοπο... Ενα αρκετα μεγαλο μερος των διαμερισματων... προοριζεται για προσφυγες απο τον Ποντο και την Ανατολικη Τουρκια που πριν το 1920 ειχαν μεταναστευσει στην Ρωσια και είναι ελληνικης καταγωγης."

Στο ιδιο τευχος δημοσιευουν συνεντευξη με αρχιτεκτονες και πολεοδομους σχετικα με το οικιστικο αυτο εργο:

"Μια συζητηση με τους αρχιτεκτονες-πολεοδομους Κ. Γκαρτσο και Α. Χρυσικοπουλο:

... Η μεχρι τωρα κρατικη πολιτικη απεναντι στην μειονοτητα, μυωπικη κατα την γνωμη μου, ειχε σαν αποτελεσμα την απομονωση και γκετοποίηση του μουσουλμανικου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

στοιχείου. Συνεπεία αυτού ήταν να αφηθεί ελεύθερο εδαφός στο τοπικό προξενείο της Τουρκίας και την Μουφτία ν' αποτελέσουν τον πόλο συσπειρώσεως και ταυτοποίησης. Αντιθέτως αν είχε ακολουθηθεί πολιτική ενσωμάτωσεως, μέσα από την ίση μεταχείριση σαν Έλληνες πολίτες, ίσως σήμερα να μη βρισκόμαστε στην τραγική θέση να πιστεύουμε ότι η μουσουλμανική μειονότητα αποτελεί τον Δούρειο Ίππο της επεκτατικής πολιτικής του Εβρέν....

Γνωρίζουμε ότι οι μουσουλμανοί δεν επιτρέπεται ν' αγοράσουν ακίνητα και δεν τους χορηγούνται άδειες από την πολεοδομία για να κατασκευάσουν ή να επισκευάσουν τα σπίτια τους. Μια τέτοια πολιτική δεν μπλοκάρει οποιαδήποτε πρόθεση για κοινωνική ενσωμάτωση;

... Σήμερα καλώς ή κακώς, εμποδίζεται η απόκτηση ιδιοκτησίας από την μειονότητα στο όνομα της προστασίας της εθνικής εδαφικής κυριαρχίας. Το παραπάνω, σε συνδυασμό με τις σημαντικές παροχές δανείων που δίνονται στην περιοχή είχε σαν αποτέλεσμα τη μεταβίβαση μέσω αγοραπωλησίας, πράγμα που εξακολουθεί και σήμερα, σημαντικού τμήματος της εγγείας ιδιοκτησίας της μειονότητας στα χέρια του χριστιανικού στοιχείου.

... Πιθανόν η νομαρχική (και άρα κρατική) απόφαση για την μη επέκταση του σχεδίου πόλης να αποσκοπεί στην βίαιη στροφή της ζήτησης στο κολοσιαίο και πολυδαπάνο έργο των 6000 ετοιμών σπιτιών και αναπτυγμένων οικοπέδων που κατασκευάζει [η ΕΚΤΕΝΕΠΟΛ]. Το περίεργο αυτό πρόγραμμα διπλασιάζει σχεδόν μια πόλη με πληθυσμιακή στασιμότητα... την ίδια στιγμή αρνείται να καλύψει τις στεγαστικές ανάγκες μεγάλης μερίδας του δυναμικού στοιχείου, του μουσουλμανικού. Και δεν μπορεί να εξηγηθεί αλλιώς παρά σαν μια αναποτελεσματική όσο και αρρωστημένη πολιτική προσέλκυσης χριστιανίου στοιχείου για εξισορρόπηση των πληθυσμών."

Η απόδειξη ότι το τεραστίο αυτό οικιστικό έργο γίνεται για να αλλοιωθεί υπέρ των ελλήνων η δημογραφική σύνθεση της περιοχής δίνεται και από επίσημο στόμα:

"Η γνώμη του διευθυντή της ΕΚΤΕΝΕΠΟΛ κ. Αιμιλίου Ζαχαρέα.

Γιατί επιλεχθηκε η Κομοτηνή και η Ξάνθη για ένα τόσο μεγαλόπνοο οικιστικό έργο που διπλασιάζει ουσιαστικά την πόλη ενώ υπάρχει πληθυσμιακή στασιμότητα αν όχι μείωση;

"Οι λόγοι... μπορούν να αναζητηθούν στην επιτακτική ανάγκη αναπτυξέως των περιοχών αυτών... στην ενίσχυση του ντοπιού πληθυσμού των περιοχών, λόγω της εθνικής ευαισθησίας που έχει ο χώρος της Ανατολικής Θρακίας κλπ."

Τέλος, αξίζει να δούμε ποια πολιτικά πρόσωπα είναι υπεύθυνα για τα θέματα της τουρκικής μειονότητας της Θρακίας:

"... ρεπορταζ... δημοσιευμένο στο ΕΘΝΟΣ στις 3-11/8/1959... Και τότε, όπως και τώρα, υπήρχε οξυνση

των ελληνoturκικων...:

'Υπαρχει μεροληπτικη μεταχειριση, αλλα υπερ των μουσουλμανων. Μου ειπε ο Σουκ Σεριφ Ακι: 'Οταν θελω να τελειωσω μια δουλεια μου αρκει να πω: Α επειδη ειμαι μουσουλμανος δεν γινεται; κι αμεσως σκοτωνονται ολοι να εξυπηρετηθω'

Πως ειναι δυνατον, το 1959, σε μια ελευθερη χωρα, ενας ολοκληρος πληθυσμος να τρομοκρατειται απο μια δρακα πρακτορων ξενης κυβερνησεως;

... Η τρομοκρατια και η θραουτης των σωβινιστων [εννοει των μουσουλμανων!] ανεπτυχθησαν μεσα στην θαλπωρη της ανοχης των ελληνικων Αρχων... Η ελληνικη πολιτικη υπηρξε καλοπροαιρετη, αλλ' ατυχης. Εστερειτο φαντασιας και προοπτικης. Η καλη διαθεσις της θεωρηθηκε αδυναμια κι οι ορεξεις αυξηθηκαν."

... Το ενδιαφερον ειναι η υπογραφη του ρεπορταζ εκεινου. Ανηκει στον Γιαννη Καψη, νεο δημοσιογραφο τοτε και τωρα υπευθυνο απο την πλευρα της κυβερνησης για το χειρισμο των "μειονοτικων προβληματων."

Η ΑΠΕΡΓΙΑ ΣΤΗ ΚΟΚΑ-ΚΟΛΑ

Απο την Χαραυγή που κυκλοφόρησε την Δευτερη ημερα της απεργίας και καταληψης του εργοστασιου της Κοκα-Κολα πληροφορουμαστε οτι:

"Η Δευτερη στα Κυπριακα συνδικαλιστικα χρονικα αυτη ενεργεια (η πρωτη εσημειωθη στις 3 Αυγουστου 1948 στον Αμιαντο οταν 1000 περιπου εργατες κατελαβαν τους μυλους και αλλες εγκαταστασεις της εκει μεταλευτικης εταιρειας) εληφθη ομοφωνως ...στη διαρκεια εκτακτης γενικης συνελευσης των εργατουπαλληλων της εταιρειας που εγινε στο εργοστασιο της Κοκα-Κολα." Χαραυγη 3/1/75

Τι νταν αυτο ομως που προκαλεσε μια τοσο σπανια για τα Κυπριακα συνδικαλιστικα χρονικα ενεργεια; Δεν νταν η ριζοσπαστικοποιηση της περιουδου, αλλα η αθλια κατασταση στην οποια βρεθηκαν οι εργαζομενοι της Κοκα-Κολα, κατασταση που απειχε πολυ απο αυτην στην οποια ειχε συνηθισει η ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη, και η πραγματικα εξοργιστικη συμπεριφορα και οι αυθαιρεσιες του εργοδοτη. Μια πολυ παραστατικη και συνολικη εικονα αυτης της καταστασης σκιαγραφει ο Ε.Γ. της συντεχνιας μεταφορων και γενικων εργατουπαλληλων της ΠΕΟ Λευκωσιας, στην οποιαν ανηκαν πολλοι απο τους εργαζομενους στη Κοκα-Κολα:

"Η συντεχνια μας... και κατανοηση και ελαστικοτητα επεδειξε στην αντικρυσση των προβληματων που ανεφυησαν. Προεβει δε σε πολλες παραχωρησεις για να αποφευχθει ακριβως η ενταση στις εργατικες σχεσεις. Η διευθυνση ομως της Κοκα-Κολα αντι να επιδειξει αναλογη ευθυνη κλιμακωσε τις αντεργατικες της ενεργειες. Ετσι αμεσως μετα την α' φαση της τουρκικης εισβολης εθεσε 'υπο αδεια ανευ πληρωμης' αρκετους εργατουπαλληλους.

Περι τα τελη Ιουλιου...απελυθησαν 22 ατομα...

Αργοτερα και υστερα απο αρκετες συναντησεις με την διευθυνση, συνεφωνηθη να απολυθουν 36 εργατουπαλληλοι. Αλλοι 10 ειχαν αποχωρησει λογω των διαφορων προβληματων που αντιμετωπιζαν.

Στις 30 Σεπτεμβριου η διευθυνση της εταιρειας απεκοψε 20% απο τους μισθους των τμηματάρχων και 3-4 αλλων υπαλληλων παρα το οτι στις 27 του ιδιου μηνι υπεγραφη μεταξυ μας συμπληρωματικη συμβαση που προνοουσε, μεταξυ αλλων την διατηρηση των μισθων και των αλλων ωφεληματων.

Στις αρχες Οκτωβριου απεκοψε 9% απο το μισθο των πωλητων...

Τον Νοεμβριο...ετερματισθη η καταβολη του Ταμειου Προνοιας. Ακολουθησε η παγοποιηση του. Καταργηθηκαν επισης οι αδειες παλιες και νεες.

Οι εργατες υποχρεωθηκαν τον ιδιο μηνι να εργαζονται 2-4 ημερες πραγμα που επεφερε σημαντικη μειωση του μισθου τους.

Οι πωλητες που εργασθηκαν 5 ημερες πληρωθηκαν για 4

γιατι οπως τους ελεχθη δεν ειχαν εντολη να εργασθουν 5 μερες. Κατεκρατηθησαν εξ αλλου οι προμηθειες των πωλητων για 15 μερες.

Απληρωτες εξακολουθουν να παραμενουν οι ανεγνωρισμενες αργιες 24, 26 και 31 Δεκεμβριου.

Περι τα τελη Δεκεμβριου η διευθυνση καλεσε 2 προσωπα απο καθε κλαδο προς τα οποια ελεχθη οτι θα ανεκοινωνοντο νεοι οροι εργασιας. Οταν οι εργατες εκαλεσαν τους εκπροσωπους των συντεχνιων για να ακουσουν τους 'νεους ορους', η διευθυνση αρνηθηκε να επιτρεψη την εισοδο τους στο εργοστασιο.

Οι νεοι οροι εργασιας προνοουσαν μεταξυ αλλων και τα ακολουθα:

Οι πωλητες θα παιρνουν 750 μιλες ημερησιως. Θα εχουν δε δυο δρομολογια την εβδομαδα. Ο βασικος μισθος θα ανερχεται δηλ σε 4,5 λιρες τον μηνα και μαζι με τις προμηθειες θα εφθανε τις 15-20

Το ωραριο διαφοροποιειται σε 48 ωρες το χειμωνα (προηγουμενως ηταν 40) και 54 το καλοκαιρι (46 προηγουμενως)

Οι γιορτες απο 12 περιοριζονται στις 6 ετησιως

Αποκοπτονται τα οδοιπορικα (εξοδολογιο) δηλ 600 μιλες ημερησιως." Χαραυγη 4/1/75

Οπως βλεπουμε οι αυθαιρεσιες της διευθυνσης εναντια στους εργαζομενους της Κοκα-Κολα αρχισαν αμεσως απο την πρωτη φαση του πολεμου του '74 και κρατησαν ολοκληρη την περιοδο, μεχρι το τελος του Δεκεμβρη. Τα μετρα που ηπρε οχι μονο ξεπερνουσαν κατα πολυ τις "ομοφωνες" παραχωρησεις που επιβληθηκαν στις 30/10/74 αλλα ειναι και μια ενδειξη της γενικότερης καταστασης στην οποια βρεθηκε η εργατικη ταξη εκεινη τη περιοδο. Ειναι σιγουρο οτι η Κοκα-Κολα δεν ηταν το μονο παραδειγμα που οι εργοδοτες ξεπερασαν κατα πολυ τις περικοπες που θεσπιστηκαν με την εγκριση της ηγεσιας του συνδικαλιστικου κινηματος, αλλα οι περισσοτερες τετοιες περιπτωσεις ισως να μην εγιναν γνωστες ειτε γιατι οι περικοπες γινονταν αποδεχτες χωρις φασαρια (οπως γινονταν στη Κοκα-Κολα μεχρι την ημερα που απαγορευσε στους αντιπροσωπους των συντεχνιων την εισοδο στο εργοστασιο) ειτε γιατι το "εθαβαν" χαριν της ηρεμιας των εργατικων σχεσεων.

Στην περιπτωση της Κοκα-Κολα η αντιδραση ηπρε τετοια διασταση οχι μονο εξαιτιας των χτυπηματων που δεχτηκαν οι εργαζομενοι, αλλα επειδη ο εργοδοτης κτυπησε και το κυρος της ιδιας της ηγεσιας της συντεχνιας δηλωνοντας οτι δεν την αναγνωριζει πια. Τα ιδια τα μετρα ετσι και αλλοιως ειχαν αρχισει να εφαρμοζονται πολυ πιο πριν και μαλιστα μερικα τουλαχιστον απο αυτα με την συγκαταθεση και της ηγεσιας των συντεχνιων ("συνεφωνηθη να απολυθουν 36 εργατουπαλληλοι"). Χαρακτηριστικο του οτι τον μεγαλυτερο ρολο στη κυρηξη της απεργιας και την καταληψη του εργοστασιου τον επαιξαν τα χτυπηματα που η εργοδοσια εδωσε οχι στους εργατες αλλα στους εμμισθους συντεχνιακουσ ηγετες ειναι και το παρακατω σχολιο απο την Χαραυγη:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

"Η εταιρεία αδελφών Λανιτη (Κοκα-Κολα) δεν είχε ποτε τη φημη του φιλεργατικού εργοδοτη. Τωρα όμως το παρακαμε και γι' αυτο το προσωπικο της κατηλθε στην απεργεια και προχωρησε στην καταληψη του εργοστασιου.

ΑΠΟ ΤΟ ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ των συντεχνιων, είναι σαφες, οτι επεχειρησε η εταιρεία σαρωτικη εκμηδενιση των εργατουπαλληλικων κατακτησεων και ωφελειματων. Σταση απαραδεχτη στο αποκορυφωμα της ηταν η μη αναγνωριση των συντεχνιων και η απαγορευση των συντεχνιακων εκπροσωπων να εισερχονται στο εργοστασιο. Δηλαδη κατα την εταιρεία, πρεπει να στραφουμε σαραντα χρονια πισω. Στις εποχες που 'το δεσμειν και το λυειν' των εργατικων σχεσεων ηταν το κεφι του εργοδοτη... " Χαραυγη 4/1/75

Δεν υπαρχει καμμια αμφιβολια οτι η συντεχνιακη οργανωση (και αρα και η αναγνωριση και το κυρος της συντεχνιας) είναι πολυ σημαντικα για τους εργαζομενους. Η απαγορευση της εισόδου των συντεχνιακων θα μπορούσε πραγματι σε αλλες περιπτωσεις να ηταν απλα η σταγονα που θα εκανε το ποτηρι να ξεχυλισει για τους εργατες. Σε αυτη όμως την περιπτωση δεν ηταν έτσι.

Και αυτο μπορούμε να το δουμε απο τον τροπο με τον οποιο σταματησε η απεργια και καταληψη χωρις οι εργαζομενοι στη Κοκα-Κολα να κερδισουν κατι ή να κατοχυρωθουν απεναντι στις αυθαιρεσιες του εργοδοτη, αλλα οταν ο Λανιτης δηλωσε απλα οτι αναγνωριζει τις συντεχνιας και τις καλεσε σε διαπραγματευσεις:

"Όπως είναι ήδη γνωστο η εργοδοσια υπεχρεωθη να τερματισει τις μονομερειες και αυθαιρεσιες, αναγνωριζοντας τις συντεχνιας και καλωντας τις να μεταβουν στην Αθνα για διαπραγματευσεις.

Στην απαντηση Λανιτη αναφερεται οτι δεχεται να επιστρεψει ολο το προσωπικο στη δουλεια με τους ορους που ισχυαν τον περ. Δεκεμβριο και αποδεχεται να διαπραγματευθει μια νεα συλλογικη συμβαση και συζητησει με τους συντεχνιακους εκπροσωπους τα μεχρι σημερα μονομερως αποκοπεντα ωφεληματα των εργατουπαλληλων του εργοστασιου, νοουμενου οτι θ'αποσυρθει η υποθεση απο το δικαστηριο." Εργατικο Βημα 16/1/75

Ποια ηταν η συμφωνια που υπογραφτηκε μετα απο μιας εβδομαδας "σκληρες" (οπως τις χαρακτηρησε συντεχνιακος εκπροσωπος στο Εργατικο Βημα της 30/1/75) διαπραγματευσεις στη Αθνα;

"...η συμφωνια προνοει για περικοπες εμμεσων ωφεληματων του προσωπικου στην διαρκεια της μονοετους εφαρμογης της (ληγει την 31.12. 1975) υψους 10-11%.

Συγκεκριμενα η επιτευχθεισα συμφωνια προβλεπει τα ακολουθα:

1. Οι οροι των συμβασεων μεταξυ εταιρειας συντεχνιων που εληξαν την 31.12.74 παραμενουν σε ισχυ εκτος των κατωτερω περιπτωσεων:

(α) Οι εισφορες στο Ταμειον Προνοιας αναστελλονται

κατα το 1975.

(β) Το φιλοδωρημα του Πασχα για το 1975 δεν θα καταβληθει, πλην ομως θα καταβληθει στο ακεραιο το δωρο των Χριστουγεννων για το 1975.

(γ) Οι ωρες εργασιας των πωλητων κατα τους επτα καλοκαιρινους μηνες αυξανονται κατα δυο ωρες εβδομαδιαίως.

(δ) Η αμοιβη των πωλητων θα εχει σαν γνωμονα την καταβολη 50% υπο τυπον μισθου και 50% υπο μορφη προμηθειας. Με το ιδιο γνωμονα θα καταβαλλεται και η αμοιβη των επιθεωρητων.

2. Ολα τα υπολοιπα ωφεληματα θα διατηρηθουν ως και στην παλαια συμβαση, δηλαδη μεταξυ αλλων, ολοκληρο το προσωπο θ'απασχολείται πληρως (πενθημερη εβδομαδα) και καμια ελαττωση μισθων ή και ημερομισθιων απο τα επιπεδα του Ιουλιου 74 θα επελθει (εκτος στην περιπτωση των πωλητων και επιθεωρητων, στην οποια θ'αλλαξει η σχεση καταβολης της αμοιβης υπο μορφη μισθου και προμηθειας).

3. Επιπροσθετως σε τεσσερις εργατουπαλληλους θα παραχωρηθει αυξηση επι του μισθου Δεκεμβριου 1974 απο 5 λιρες.- επι του βασικου.

4. Εξ'αλλου, εκτος των πιο πανω ωφεληματων, σε ολο το εργατουπαλληλικο προσωπο θα παραχωρηθει μια εβδομαδα αδειας προς εξοφληση της οφειλουμενης κατα το 1974 απο την εταιρεια, 50% της οφειλουμενης αδειας για το 1973 και τα 2/3 του φιλοδωρηματος Χριστουγεννων 1974, το οποιον αυθαιρετως δεν παρεχωρηθη απο την εταιρεια.

5. Για την εφαρμογη της συμφωνιας ετεθησαν τρεις οροι, δυο απο τις Συντεχνιες και ενας απο την Εταιρεια ως εξης:

(α) Εγκριση της συμφωνιας στο συνολο της απο το ενδιαφερομενο προσωπο (ο ορος εχει εκπληρωθει).

(β) Καταληξη σε συμφωνια μεταξυ τμηματάρχων και εταιρειας για τους ορους απασχολησης τους υστερα απο διαπραγματευσεις με επιτροπεια τους και

(γ) Παραχωρηση εκ μερους της Κεντρικης Τραπεζας Κυπρου αδειας προς τους τραπεζιτες της εταιρειας για αυξηση της δανειοδοτησης της κατα 35 χιλιαδες λιρες.

Οσον αφορα τον (β) λογο η εταιρεια εχει υποβαλει προταση προς τους ενδιαφερομενους τμηματάρχες, οι οποιοι την μελετησαν και υπεβαλαν τις αντιπροτασεις τους.

Τονιζεται συναφως, οτι η εφαρμογη ή οχι της συμφωνιας θα εξαρτηθει απο την ευοδωση ή μη των διαπραγματευσων μεταξυ τμηματάρχων και εταιρειας.

Αναφορικα με τον (γ) ορο, ο οποιος εθεωρειτο και ο πιο σοβαρος, συντεχνιακος εκπροσωπος μας εδηλωσε, οτι μαλλον θα πρεπει να θεωρειται βεβαιο πως το προβλημα θα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

λυθει.

Ηδη το περ. Σαββατο, εκπροσωποι των Συντεχνιων ΠΕΟ και ΣΕΚ επεσκεφθησαν διαδοχικα τους Υπουργους Εργασιας και Οικονομικων κ.κ. Σπανο και Πατσαλιδη, τους οποιους και ενημερωσαν για την ολη κατασταση." Εργατικο Βημα 6/2/75

Η τυχη αυτης της συμφωνιας δεν ηταν καθολου καλυτερη απο το περιεχομενο της επειδη δεν εφαρμοστηκε ποτε:

"Στην Εταιρεια Αδελφοι Λανιτη (Κοκα - Κολα) δεν κατεστη ακομη δυνατη η εφαρμογη της τελευταιας συμφωνιας που επετευχθη στην Αθνα.

Στην Εταιρεια εξακολουθει να εφαρμοζεται ημιαπασχοληση, με αποτελεσμα να ειναι αρκετες οι περιπτωσεις προσωπικου που εργαζεται μονον δυο ημερες εβδομαδιαιως...

Κατοπιν των τελευταιων εξελιξεων, οι επιτροπες των Συντεχνιων συνηλθαν με εκπροσωπους των Τμηματάρχων και κατεληξαν, οπως, οι Τμηματάρχες επιδειξουν περισσοτερη υποχωρητικοτητα με την προυποθεση οτι και η εταιρεια θα κατανοησει το προβλημα και εξευρεθει συμφωνια...

Συγκεκριμενα ενω οι Τμηματάρχες απεδεχθησαν την αναστολη του Ταμειου Προνοιας (10%) μεχρι τελουο του 1975, την μη παραχωρηση του μισθου του Πασχα, την μειωση των ετησιων αδειων 1974 απο 20 ημερες και περισσοτερες σε μονο μια βδομαδα, η εταιρεια επιμενει και στην αποκοπη του 20% απο τους μισθους τους." Εργατικο Βημα 20/2/1975

Η αδιαλλαχτη σταση του εργοδοτη συνεχιστηκε και αργοτερα με αποτελεσμα στο τελος του Μαρτη να υπογραφει καποια αλλη προσωρινη συμβαση που θα ισχυε μεχρι το τελος του Απριλη και που προβλεπε οτι:

"... απο 1η Μαρτιου [οι εργαζομενοι στη Κοκα-Κολα] θα πληρωνονται με το 82% της κανονικης μισθοδοσιας τους σε συγκριση με το 75% που πληρωνονταν ως το Φεβρουαριο." Εργατικο Βημα 27/3/75

Το σεριαλ της συμφωνιας που υπογραψε και δεν εφαρμοζε η διευθυνση της Κοκα-Κολα συνεχιστηκε. Στις 10/4/75 απο το Εργατικο Βημα παλι μαθαινουμε οτι:

"Οι συντεχνιες Μεταφορων της ΠΕΟ και ΣΕΚ με επιστολη τους προς την διευθυνση της Εταιρειας Αδελφοι Λανιτη καθιστουν σαφες, οτι η επιτευχθεισα την 25/1/75 συμφωνια των Αθηνων λογω της μη εφαρμογης της στις 10 Φεβρουαριου οπως επρονοειτο ρητως και λογω της απωλειας αρκετων ημερομισθιων μεγαλου αριθμου του εργατουπαλληλικου προσωπικου που ημιαπασχολειται... καλουν την διευθυνση να προσελθει σε διαπραγματευσεις επι των ορων εργασιας..."

Τελικα οταν εφτασε το καλοκαιρι και οι δουλειες των αναψυκτικων αρχισαν να παιρνουν τη πανω βολτα δεχτηκε και ο Λανιτης να εφαρμοσει μια καινουργια συμφωνια που ζητησαν οι

συντεχνίες να υπογράψει για να καληψουν τα μεροκαμάτα και άλλα ωφελήματα που έχασαν οι εργαζόμενοι στη Κοκα-Κολα από την άρνηση του να εφαρμόσει τη προηγούμενη συμφωνία για πέντε μήνες:

"Σαν πολύ πιο βελτιωμένη εκείνης των Αθηνών χαρακτηρίζεται από εργατικής πλευράς η επιτευχθείσα το περ. Σάββατο συμφωνία μεταξύ της εταιρείας Αδελφοί Λανιτη Λτδ (Κοκα - Κολα) και των Συντεχνιών Μεταφορών ΠΕΟ Και ΣΕΚ...

Η πλέον ευνοϊκότερη για τους εργατοπαλλήλους συμφωνία προνοεί, επιπροσθετα από εκείνη των Αθηνών τα ακόλουθα με αναδρομική ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 1975:

-Οι πωλητές και εβδομαδιαίοι εργάτες θα παρουν ολοκληρω το φιλοδωρημα της Λαμπρας του 1975 δηλ. οι πρωτοι ενα μηνιαιο μισθο και οι δευτεροι δυο εβδομαδιαιους.

-Το γραφειακο και αλλο προσωπικο θα παρει τα 3/5 του Πασχαλινου φιλοδωρηματος, και

-θα πληρωθει η 1η Ιανουαριου 1975 σαν ημερα αργιας. Σ'ανταλλαγμα αυτου δεν θα δοθει η αδεια μιας βδομαδας του 1973 και 1974 που προνοουσε η συμφωνια των Αθηνων." Εργατικο Βημα 25/5/197

Αυτα ηταν τα επιτευγματα της συνδικαλιστικης ηγεσιας στη απεργια και καταληψη της Κοκα-Κολα, αυτα μπορεσε να επιβαλει το "επαναστατικο" κινημα της περιουδου '74 - '76.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΡΟΚΥΡΗΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΤΟ '87

ΣΕΚΣΗΜΜΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΑΡΞΕΤΣΤΙΚΗ ΤΜΧΗ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ

Μαΐζωνες 1-Πλ. Βιόπης Τηλ: 5247177

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ

ΕΣΩ ΟΙ ΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΙ
ΕΣΩ ΤΩΡΑ ΑΠΟ ΤΟ ΝΑΤΟ
ΚΑΤΩ Η ΧΟΥΝΤΑ ΤΟΥ ΕΒΡΕΝ

Η έξοδος του ΣΙΣΜΙΚ στο Αιγαίο κυροδότησε ξανά μια επικίνδυνη κατάσταση στις σχέσεις Ελλάδας-Τουρκίας. Γιατί όμως η χούντα του Εβρέν προχώρησε τώρα σ' αυτό το βήμα; Τι κρύβεται πίσω από αυτό;

Είναι σίγουρο ότι η τουρκική αστική τάξη μπροστά στη βαθεία κρίση της οικονομίας της (50% κληρωσιμός, τεράστια αύξηση της ανεργίας) έχει βλέψεις κι ελπίδες για οικονομική εκμετάλλευση κίρκων, πιθανών κοιτασμάτων πετρελαίου ή άλλων πρώτων υλών, που ίσως υπάρχουν στο Αιγαίο.

Είναι βέβαια επίσης ότι οι ΗΠΑ και το ΝΑΤΟ σπηρείζουν με κάθε τρόπο το καθεστώς του Εβρέν (όπως έκαναν με την χούντα του Παπαδόπουλου) κι αγωνιούν για την τύχη του. Γιατί τους εξασφαλίζει την ασυδοσία να χρησιμοποιούν τον στρατηγικό της χώρα για τη ιμπεριαλιστική τους συμφέροντα στην περιοχή και μέχρι τώρα κράταγε τον τουρκικό λαό απλοσδομημένο, σε μια περίοδο που μετά το Ιράν τα σπηρεύματα των ΗΠΑ (Ιράν) καταρέουν ενώ το Ισραήλ κερνίζει μια καταστροφική κρίση.

Ωστόσο, η κίρκη μετά αυτή τη στιγμή είναι η κρίσιμη πολιτική κατάσταση μέσα στην Τουρκία και ο κίνδυνος κατάρευσης της χούντας μπρος στο οικονομικό αδιέξοδο και τώρα την αντίσταση του τουρκικού λαού. Εκτός από τον ηρωικό αγώνα των Κούρδων, αυτές τις ημέρες έχει ξεσπάσει στην Τουρκία το μεγαλύτερο απεργιακό κύμα από την εγκαθέρωση της χούντας. Την ίδια ώρα που το ΣΙΣΜΙΚ βγήκε να ψάξει για πετρέλαιο, απεργούν 300.000 εργάτες, με επικεφαλής τους εργάτες στα τουρκικά διυλιστήρια!

Η χούντα του Εβρέν, οξύνοντας τις σχέσεις με την Ελλάδα-όπως ο Γκαλιτέρι στην Αργεντινή με την εισβολή στα Φώκλαντ και η χούντα των συνταγματάρχων, με το πραξικόπημα του Σαμούν στην Κύπρο-επιχειρεί να υποκροσνατολίζει σε εθνικιστικά κινάλια τους αγώνες του τουρκικού λαού για την ανατροπή της.

Η πολιτική οδηγεί τους στρατηγούς σε επικίνδυνες ενέργειες, που δεν αποκλείουν καθόλου το ξέσπασμα πολεμικών επεισοδίων με την Ελλάδα. Ωστόσο την ίδια ώρα η χούντα, οικονομικά και πολιτικά χρεωκοπημένη, φοβάται να οδηγήσει τον τουρκικό λαό σε πόλεμο. Γιατί όπως και η χούντα του Παπαδόπουλου το 1974, δεν τολμά να κινητοποιήσει και να εξουσιάσει το δικό της τον λαό.

Έτσι αυτή τη στιγμή ο τουρκικός λαός, όπως και ο Ελληνικός, δεν έχει καμμία διάθεση για κολέμους, γιατί δεν έχει τίποτα να χωρίσει με τους Έλληνες εργάτες κι αγρότες. Αγωνίζεται για την ανατροπή της χούντας και για να διώξει τους Αμερικάνους. Παλεύει για να κατακτήσει τα δημοκρατικά της δικαιώματα και να βάλει τους Τούρκους βιομήχανους και απεργάτες, που έφεραν και σπηρείζουν τον Εβρέν και τους πίνουν το αίμα, να πληρώσουν αυτοί για την κρίση του συστήματος τους.

Η οξύνση του προβλήματος και υποχρέωσε την κυβέρνηση να κάνει μια σειρά ενέργειες (σταμάτημα της λειτουργίας της βότσης της Ν. Μάκρης και η απειλή για θεαματικές αλλαγές στα Βελιγράδι) απόδειξε ότι ο κόσμος του "ρεαλισμού" που χούντα τώρα ακολουθήσε, μόνο ρεαλιστικός δεν ήταν.

Τα γεγονότα απόδειξαν ξανά ότι ούτε η εθνική ανεξαρτησία, ούτε η ειρήνη κατοχυρώνεται με συμβιβασμούς ΜΕΣΑ στα πλαίσια του ΝΑΤΟ και με τις βύσεις. Οτι είχε δικίο

το εργατικό κίνημα που απαιτούσε και απαιτεί να φύγουν οι βάσεις, να φύγουμε από το ΝΑΤΟ και την ΕΟΚ, πριν ξεσπάσουν κρίσιμα γεγονότα και είναι τότε αργά. Γιατί ποιος πραγματικά πιστεύει τώρα ότι η βύση της Ν. Μήκρης σταμάτησε να λειτουργεί, από τη στιγμή που ΚΑΝΕΙΣ δεν μπορεί να τους ελέγξει,

Έτσι δεν ακούει τώρα πια οι ακειές. Χρειάζεται ΑΜΕΣΗ απόφαση για την απομάκρυνση των βάσεων και την αποχώρηση από το ΝΑΤΟ. Για να γίνει όμως αυτό πρέπει να ενθουσιάσουμε και να κινητοποιήσουμε το λαό, για να αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά και γρήγορα τις αντιδράσεις ΜΕΣΑ κι έξω από τη χώρα.

Η κυβέρνηση καλεί τώρα τον λαό σε εθνική ομοψυχία. Πως είναι δυνατόν όμως να έχουμε ομοψυχία με τους αστούς και την δεξιά, που αγωνίζονται για να μείνουν οι βάσεις και οι Αμερικάνοι, Μ' αυτούς που ξεκούλησαν την Κύπρο και στήριξαν τη χούντα του Παπαδόπουλου, Μ' αυτούς που έχουν καταχραστεί δισεκατομμύρια από το δημόσιο και την ίδια ώρα ακολουθούν και πίνουν το αίμα του λαού, Με αυτούς που σε τελευταία ανάλυση για τα δικιά τους συμφέροντα (υφαλοκρηπίδα, πετρέλαια, διεθνής ανταγωνισμός με Τουρκία στις αγορές) οι εργαζόμενοι και η νεολαία καλούνται να γίνουν κρέας στα κανόνια. Γιατί ο φτωχός εργάτης, πιο φτωχός θα είναι όταν θα έχει χάσει και τα χέρια ή τα πόδια του στο βωμό της καπιταλιστικής θυσίας που με τα εθνικιστικά της και αταξικά κηρύγματα η ηγεσία του ΠΑΣΟΚ συγχίζει το κίνημα και συγκαλύπτει τις πραγματικές διαθέσεις της αστικής τάξης.

Οι εργαζόμενοι στηρίζουν την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ ενάντια στις ΗΠΑ και στην χούντα του Εβρέν. Όμως η πολιτική της κυβέρνησης υκονομεύει αυτή τους την διάθεση. Γιατί η λιτότητα και οι επιθέσεις στο λαό που έφερε και στήριξε την Αλλαγή, οι συμβιβασμοί και οι συνεχείς υποχωρήσεις στο νότιο και ξένο κεφάλαιο την ίδια ώρα που οι εχθροί των εργαζόμενων μέσα κι έξω από την χώρα μας σκάβουν το λάκκο, απογοητεύει το κίνημα και δίνει περιθώρια στην αντίδραση (δεξιά, Εσκλησία, ΗΠΑ) να σηκώνει κάθε κεφάλι.

Μπρος σ' αυτό το αποφασιστικό γεγονός η ηγεσία του ΚΚΕ περιορίστηκε απλά να καλέσει την κυβέρνηση να διώξει τις βάσεις. Υποστήριξε τις πολεμικές προετοιμώσεις και τα εθνικιστικά κηρύγματα της κυβέρνησης. Δεν βάζει καθόλου το κυρίως που είναι η πάλη για το Σοσιαλισμό. Γιατί μόνο αν οι Έλληνες και οι Τούρκοι εργάτες γκρεμίσουν τον καπιταλισμό θα βάλουν τις βάσεις για πραγματική ειρήνη στην περιοχή.

Γι' αυτό το εργατικό κίνημα και η νεολαία, οι αγωνιστές της Αλλαγής που πιστεύουμε στην αναγκαιότητα του σοσιαλισμού πρέπει να πάρουμε την τύχη μας στα χέρια μας. Να απαιτήσουμε και να καλέσουμε για την απαλλοτρίωση της περιουσίας της εκκλησίας και του "βασιλιά". Για την κοινωνικοποίηση του ξένου κεφαλαίου που ελέγχει στρατηγικούς τομείς της οικονομίας μας. Στην κοινωνικοποίηση των 200 μεγαλύτερων επιχειρήσεων που ελέγχουν το 80% της οικονομίας και στον σοσιαλιστικό σχεδιασμό της κάτω από τη διοίκηση και τον έλεγχο των ίδιων των εργατών. Να εκτιβάλλουμε τον συνδικαλισμό στο στρατό και την αστυνομία για να φράξουμε το δρόμο αριστικά στην αντίδραση.

Μόνο έτσι μπορούμε να εξασφαλίσουμε την ομοψυχία του εργαζόμενου λαού μας, και με το δικό μας παράδειγμα να καλέσουμε τα αδέρφια μας, τον Τούρκικο λαό, να ανατρέψει τη χούντα του Εβρέν και ν' αγωνιστεί για μια Σοσιαλιστική Τουρκία. Να καλέσουμε ενωμένοι για μια Σοσιαλιστική Ομοσπονδία Ελλάδας-Κύπρου-Τουρκίας, που θα γίνει φάρος για όλους τους καταπιεσμένους λαούς της περιοχής, στην Ευρώπη, τα Βαλκάνια και τη Μ. Ανατολή.

Η κρίση αυτή μπορεί τελικά να περάσει χωρίς επεισόδια. Όμως όπως δείχνει και ο καταστροφικός πόλεμος Ιραν-Ιράκ και η σφαγή στον Λίβανο, η ανεργία, η φτώχεια και ο πόλεμος είναι η μόνη κρουπτική που περιμένει τους εργάτες και τη νεολαία μέσα στα πλαίσια του σύγχρονου καπιταλιστικού συστήματος.

Οι Μαρξιστές του "Σ" καλούν κάθε εργαζόμενο και νεολαίο, τους αγωνιστές του ΠΑΣΟΚ και του ΚΚΕ, να καλέσουν μαζί μας ενάντια στον πόλεμο για την εξουσία και το Σοσιαλισμό.

Ο Ι Λ Α Ο Ι Μ Π Ο Ρ Ο Υ Ν Ν Α Ζ Η Σ Ο Υ Ν Ε Ι Ρ Η Ν Ι Κ Α

Τ Ο Μ Ε Λ Λ Ο Ν Μ Α Σ Δ Ε Ν Ε Ι Ν Α Ι Ο Κ Α Π Ι Τ Α Λ Ι Σ Μ Ο Σ
Ο Μ Ο Ν Ο Σ Δ Ρ Ο Μ Ο Σ Ε Ι Ν Α Ι Ο Σ Ο Σ Ι Α Λ Ι Σ Μ Ο Σ

Οργάνωση Σοσιαλιστική Επανάσταση (ΟΣΕ)

ΟΧΙ ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ ΟΧΙ ΟΜΟΨΥΧΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΣΤΡΑΤΟΚΡΑΤΕΣ

Η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ με την ενεργητική υποστήριξη και ομοφωνία όλων των κοινοβουλευτικών κομμάτων μας έφερε στο χείλος ενός πόλεμου με την Τουρκία. Έστω κι αν η κρίση την τελευταία στιγμή εκτονώθηκε, οι σωβινιστικές κραυγές ότι "Η Ελλάδα κέρδισε τον πρώτο γύρο" δείχνουν ότι κυβέρνηση και στρατοκρατία ετοιμάζονται ήδη για νέα επικίνδυνα παιχνίδια με τη φωτιά του πολέμου. Ενός πολέμου άδικου, που δεν έχει τίποτα να κάνει με τα συμφέροντα της εργατικής τάξης στις δύο όχθες του Αιγαίου αλλά αντίθετα απειλεί να τη μακελέψει για χάρη των ανταγωνισμών ανάμεσα στους καπιταλιστές και τους στρατηγούς της Αθήνας και της Άγκυρας.

Όσο κι αν οι φυλλάδες προσπαθούν να ζωγραφίσουν την κυβέρνηση και την ελληνική πολεμική μηχανή σαν αθώα περισσότερα που αμύνεται απέναντι στις επεκτατικές βλέψεις της Άγκυρας, η αλήθεια είναι ότι η ελληνική άρχουσα τάξη διεκδικεί πεισματικά, βήμα-βήμα, το ρόλο της πιάδ σημαντικής δύναμης στην περιοχή, είναι αποφασισμένη να παλαίψει με νύχια και με δόντια για να μην αφήσει στους Τούρκους ομόλογους τους την αποκλειστικότητα στο ρόλο του τοπικού χωροφύλακα. Άν οι τούρκοι στρατηγικοί ελέγχουν το Βόσπορο και τα στενά, οι έλληνες συνάδελφοί τους έχουν στρατιωτικοποιήσει τη Λήμνο και δηλώνουν πρόθυμοι να αναλάβουν τον επιχειρησιακό έλεγχο του Βόρειου Αιγαίου. Άν η Τούρκικη αεροπορία βομβαρδίζει τους Κούρδους ακόμα και μέσα στο Ιράκ, η ελληνοκυπριακή κυβέρνηση με τις πλάτες της ελληνικής είναι αυτή που προσφέρει την Κύπρο σαν βάση ανεφοδιασμού για όλους τους "ειρηνευτές" του Λίβανου που μακελεύουν τους Παλαιστίνιους. Άν η αμερικάνικη κυβέρνηση δίνει λεφτά και όπλα στη χούντα της Τουρκίας, το αμερικάνικο Κογκρέσο φροντίζει να δίνεται το 70% (το περιβάλλον 7 προς 10) στους έλληνες στρατοκράτες. Άν οι τούρκοι καπιταλιστές θέλουν να μπουν στην ΕΟΚ, οι έλληνες ανταγωνιστές τους βρίσκονται ήδη μέσα και έχουν το προβάδισμα σαν οικονομικό προγεφύρωμα της ΕΟΚ στη Μέση Ανατολή. Με δύο λόγια ο ελληνικός και τούρκικος καπιταλισμός έχουν εμπλακεί σε έναν σκληρό ανταγωνισμό για το ποιός είναι το κεφαλοχώρι σ' αυτή την τόσο σημαντική αλλά και τόσο επικίνδυνη περιοχή που λέγεται Ανατολική Μεσόγειο, σ' αυτό το σταυροδρόμι όπου διασταυρώνονται τα κρίσιμα συμφέροντα των μεγάλων δυνάμεων του δυτικού ιμπεριαλισμού και του κρατικού καπιταλισμού της ανατολής. Σ' αυτό το βρώμικο ναρκοπέδιο θέλει να υποστηρίξει τα συμφέροντα του το ελληνικό κεφάλαιο και καλεί τους εργαζόμενους να πολεμήσουν για τα... "ιερά και τα όσια".

Το πόσο υποκριτική είναι η δήλωση της κυβέρνησης ότι "δεν διεκδικούμε τίποτα" φάνηκε πολύ καθαρά σ' αυτή την τελευταία κρίση που κορυφώθηκε αυτές τις μέρες. Ύστερα από τα πήγαινε-έλα του Μπούτου μεταξύ Παπανδρέου και Οζάλ, η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ ξεκαθάρισε ότι το αντάλλαγμα που διεκδικεί για να συμφωνήσει στην ένταξη της Τουρκίας στην ΕΟΚ είναι η οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας με τρόπο ώστε να δοθούν όλα τα πετρέλαια του Αιγαίου στο ελληνικό κεφάλαιο. Για να μπορούν οι Λάτσηδες και οι Βαρδινογιάννηδες να επεκτείνουν τις γνωστές κομπίνες τους με τα κρατικά διυλιστήρια και τη Δημόσια Επιχείρηση Πετρελαίου σε ολόκληρο το Αιγαίο, το ΠΑΣΟΚ σήμανε πολεμικό συναγερμό.

Άμέσως από γύρω συσπειρώθηκαν όχι μόνο οι δυνάμεις που υπηρετούν ανοιχτά τα συμφέροντα του ελληνικού καπιταλισμού, όπως η Νέα Δημοκρατία και η Εκκλησία που διέκοψε τις κινητοποιήσεις της, αλλά και οι δυνάμεις της ταξικής συνεργασίας, η συνδικαλιστική γραφειοκρατία και οι ρεφορμιστές. Το σταμάτημα των απεργιών και οι δηλώσεις του Κύρκου και του Φλωράκη που αισθάνθηκαν "ικανοποίηση" γιατί ενημερώθηκαν για τα μυστικά του Πεντάγωνου και υποστήριξαν τα πολεμικά μέτρα ετοιμότητας της στρατοκρατίας είναι ενέργειες ανοιχτού ξεπουλήματος του εργατικού κινήματος στο βωμό των καπιταλιστικών συμφερόντων. Το άλλοθι ότι τάχα η κυβέρνηση άκουσε τις συμβουλές τους και έκλεισε την αμερικάνικη βάση της Νέας Μάκρης με κανένα τρόπο δεν μπορεί να μασκαρέψει αυτή την υποταγή σαν δήθεν "αντιιμπεριαλιστική" συνεργασία. Και το τούρκικο καθεστώς — που σίγουρα δεν διεκδικεί αντιιμπεριαλιστικά παράσημα — είχε κλείσει τις βάσεις στα πλαίσια των παζαρεμάτων με τους αμερικάνους. Τέτοιες συμβολικές ενέργειες των κυβερνήσεων δεν δικαιολογούν την μετατροπή της αριστεράς σε ουρά τους.

Η εργατική τάξη δεν έχει τίποτα να κερδίσει από τις πολεμικές περιπέτειες όπου τα προσκαλούν οι καπιταλιστές. Αυτό το μαρτυράει έμμεσα και ο πανικός που επικράτησε μπροστά στην απειλή του πολέμου.

Απέναντι στο "ψύχραιμο κάλεσμα" της κυβέρνησης ο απλός κόσμος έδειξε πόσο θέλει να πολεμήσει τρέχοντας στα σούπερ-μάρκετ. Το ζητούμενο είναι μια αριστερά που αντί να συντάσσεται με τη στρατοκρατία εγκαταλείποντας τις μάζες στην πανικόβλητη εξατομικοποίησή τους, θα πρέπει να καλεί στον αγώνα ενάντια στην αστική πολεμοκαπηλεία. Ενάντια στη διάλυση και την αναστολή των αγώνων θα πρέπει να δώσουμε μάχη για να προσθέσουμε και τα αντιπολεμικά συνθήματα δίπλα στα καθημερινά αιτήματα ενάντια στη λιτότητα και τις απολύσεις. Μόνο έτσι μπορούμε να χτίσουμε τη μοναδική δύναμη που μπορεί να ξεριζώσει οριστικά την απειλή του πολέμου – ένα γερό εργατικό κίνημα που παλεύει για την ανατροπή των καπιταλιστών και του κράτους τους.

- ΟΧΙ ΣΤΙΣ ΠΟΛΕΜΙΚΕΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΕΣ ΤΩΝ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΩΝ
- ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΕΡΓΑΤΕΣ ΕΝΩΜΕΝΟΙ
- ΟΧΙ ΣΤΗΝ ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΤΩΝ ΑΠΕΡΓΙΩΝ
- ΚΛΙΜΑΚΩΣΗ ΤΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗ ΛΙΤΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΠΟΛΥΣΕΙΣ ΣΕ ΠΕΙΣΜΑ ΤΗΣ ΠΟΛΕΜΟΚΑΠΗΛΕΙΑΣ

ΟΣΕ: Μενάνδρου 50, Αθήνα τηλ 521 1001
Ναυμαχίας Λήμνου 7, Θεσσαλονίκη